

Charles G. Finney

MEMORII

Editura Perla Suferinței Suceava, 2008

PREFAȚĂ

Editor coordonator: Valentin Leonaș Traducere: Iulia Bodnari Tehnoredactare: Șerban Cojocar

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Memorii / Charles G. Finney ; trad.: Iulia Bodnari. - Șcheia Perla suferinței, 2008 Bibliogr. ISBN 978-973-88682-5-0

I. Bodnari, Iulia (trad.)

28

929 Finney, Ch. C.

Autorul acestei povestiri îi explică suficient originea și scopul în paginile introductive. El a lăsat manuscrisul la dispoziția familiei sale, fiindcă nu s-a putut hotărî să-l publice în timpul vieții lui. Mulți dintre prietenii săi, aflând de existența cărții, au cerut publicarea ei; iar copiii săi s-au conformat cererilor, prezentând manuscrisul la Colegiul Oberlin.

Oferind această carte publicului, este neapărat necesar să o prezentăm așa cum este. Nimeni nu și-ar putea permite să-i modifice părerile sau afirmațiile, care par uneori extreme sau subiective, și nici să-i îmblânzească stilul care, deși aspru uneori, este întotdeauna plin de forță și dramatism. Puțini sunt oamenii care și-au câștigat mai bine dreptul de a-și susține propriile opinii în cuvintele proprii. Aceste opinii și cuvinte sunt așa cum le-au dorit prietenii domnului Finney. Singurele schimbări permise au fost eventualele omisiuni ale unor repetări nefolositoare, ale unor detalii prea minuțioase, și ale unor referințe mult prea personale.

Povestirea este, prin însăși natura ei, personală, fiindcă include atât experiența autorului, cât și a celor cu care acesta a intrat în legătură, și acestor experiențe personale se datorează, în mare parte, interesul nostru și valoarea pe care i-o acordăm. Fiindcă povestirea prezintă memoriile și dorințele arzătoare ale unui pastor veteran, tânjind după câștigarea de suflete, sperăm și credem că prin aceste referințe nu am depășit limitele bunei-cuviințe creștine. În majoritatea cazurilor, trecerea timpului anulează toate problemele.

Poate că ici și colo declarațiile din povestire vi se vor părea nepotrivite, fiindcă se bazează pe păreri subiective. Reamintim faptul că asemenea păreri subiective apar în toate observațiile și opiniile personale, și fiecare poate adăuga corecțiile care par necesare.

J.H.F. Colegiul Oberlin, Ianuarie, 1873

CUPRINS

CAPITOLUL I NAȘTEREA ȘI EDUCAȚIA TIMPURIE - 11

Scopul autorului - Nașterea și copilăria - Lipsa de privilegii religioase - Încep să studiez dreptul - Primele interese religioase - Întrebări despre rugăciune

CAPITOLUL II CONVERTIREA LA CRISTOS - 20

Hotărârea de a lua parte la serviciile religioase - Conflictele spirituale și biruința - Botezul Duhului Sfânt - Sentimentul îndreptăririi

CAPITOLUL III ÎNCEPEREA LUCRĂRII - 30

Un angajament pentru Domnul Isus Cristos - Chemarea de a predica - Discuții cu vecinii - Întâlnire de seară - Trezire în sat - Vizita la părinți - Diaconul M. la concertul lunar - Convertirea domnului W. - Adunări de rugăciune în zori - O lumină puternică - Post și rugăciune - Experimentez povara rugăciunii

CAPITOLUL IV

EDUCAȚIA MEA DOGMATICĂ ȘI ALTE EXPERIENȚE LA ADAMS - 44

Discuții despre ispășire - înviorarea trezirii - Mai multe discuții - Sunt încurajat de diaconul H. - Prelegeri despre universalism - Hirotonit de prezbiteriu - Părintele Nash -Revizuiesc teologia domnului Gale

CAPITOLUL V PREDICÂND CA MISIONAR - 59

Lucrare la Evans'Mills - Oamenii se angajează - Experiența domnișoarei G. - Moartea batjocoritorului - Falsele speranțe -Universalistul este învins - Transformarea părintelui Nash -Convertirea domnului D.

CAPITOLUL VI TREZIREA DE LA EVANS'MILLS ȘI REZULTATELE EI - 68

Biserica germană - Adunare de cercetare - O femeie învață să citească - Scenă mișcătoare - Obiceiul de a da mărturie la adunările publice - Stilul de predicare - Predic în fața prezbiteriului

CAPITOLUL VII OBSERVAȚII ASUPRA EDUCAȚIEI PASTORALE - 78

Părerile judecătorului - Critica pastorilor - Scopul predicării

- Pericole în școală - Avantajele predicării improvizate -Modalități de pregătire

CAPITOLUL VIII TREZIRE LA ANTWERP - 88

Impresii despre localitate - Rugăciunea de sâmbătă -Predicarea din Sabat - Scena din Sodoma - Predic universalistilor - Predica despre alegere - Vindecarea unei femei

CAPITOLUL IX ÎNTOARCEREA LA EVANS'MILLS - 98

Căsătoria autorului - întoarcerea în lucrare - Iarnă în Brownville - Convertirea doamnei B. - încerc să mă întorc după soția mea - Oprirea de la Le Rayville - Presentimentul că voi lucra la Gouverneur - Convertirea unei tinere mândre

CAPITOLUL X TREZIRE LA GOUVERNEUR - 104

Călăresc prin ploaie - Discuția cu doctorul S. - Opoziția tinerilor - Anunțul părintelui Nash - Convertirea domnului S. -Opoziția baptiștilor - Discuția cu baptiștii - Mătușica Lucy -Convertirea domnului M.

CAPITOLUL XI TREZIRE LA DE KALB - 118

„Căderea" prezbiterienilor - Vizita domnului F. - Croitorul catolic - Lumina nouă a diaconului S. - Efectele asupra adunării

- Drumul spre Sinod - întâlnirea cu domnul Gale - Duhul rugăciunii

CAPITOLUL XII TREZIRE LA WESTERN - 124

Trezirile de la Western - Adunarea de rugăciune -Rugăciunea domnișoarei H. - Convertirea copiilor lui B. - Casa unei fiice convinse - Podul cu fân - Adaptarea lucrării religioase

- Noile vederi și experiențe ale domnului Gale

CAPITOLUL XIII TREZIRE LA ROME - 136

Adunare de cercetare remarcabilă - Mare interes - Micuța H. și tatăl ei - Moartea unui blasfemiator - Convertirea domnului H.

- Vizita șerifului B. - Duhul rugăciunii - Convertirea soției ofițerului - Convertirea doamnei G.

CAPITOLUL XIV TREZIRE LA UTICA - 149

Rugăciune din belșug - Convertirea șerifului B. - Negustorul din Lowville - începutul opoziției - Doctrina domnului Week -Moartea neașteptată a unui pastor - Convertirea domnișoarei F.T. - Scenă la fabrică - Convertirea lui T.D.Weld - False învățături

CAPITOLUL XV TREZIRE LA AUBURN ÎN 1825 - 162

Opoziția continuă - Victorie în rugăciune - Noul botez al doctorului S. - Convertirea domnului H. - împărțirea congregației - Experiența dureroasă a doctorului Lansing - Mărturisire publică

CAPITOLUL XVI TREZIRE LA TROY ȘI NEW LEBANON - 170

Vizita la doctorul Nettleton - Influența opozitei - Doctorul Beman în fața

prezbiteriului - Convertirea tatălui judecătorului C. - Convertirea domnișoarei S. -
Lucrarea din New Lebanon -Convertirea doctorului W, a domnului T. și a lui John T.
Avery -Comitetul prezbiteriului - Conferința de la New Lebanon - Citate din biografia
doctorului Beecher - Observații despre trezire

CAPITOLUL XVII TREZIRE LA STEPHENTOWN - 189

Neliniștea domnișoarei S. - Seara alegerii - Familia judecătorului P. și a domnului M.
- Moartea domnului B. -Influența domnișoarei S.

CAPITOLUL XVIII TREZIRE LA WILMINGTON ȘI PHILADELPHIA - 195

Domnul Gilbert - Predicile noii școli și efectele lor -începuturi la Philadelphia -
Teologie la Philadelphia -Hopkinsianismul - Convertirea unui om disperat - Despre o
tânără disperată - Dragostea pentru podoabe - Interes printre tăietorii de lemne -
Domnul Patterson

CAPITOLUL XIX TREZIRE LA READING, PENSYLVENIA - 212

învățăture nesănătoase - Aranjamente pentru bal - Adunarea de cercetare - Moartea
doctorului Greer - Convingerea domnului B. - Sfaturi incorecte pentru cei îngrijorați -
Convertirea domnului O'B. - Moartea sa - Predică pentru redactori -Lucrarea din
Lancaster - Convertirea diaconului K. - Amânare fatală

CAPITOLUL XX TREZIRE ÎN COLUMBIA ȘI ORAȘUL NEW YORK - 225

Raportul domnului H. - Reorganizarea bisericii sale -Invitație la New York - Anson
G. Phelps - Sfătuirea unei tinere în procesul de restituire - Convertirea lui Lewis
Tappan - Prima Biserică Prezbiteriană Liberă

CAPITOLUL XXI TREZIRE LA ROCHESTER ÎN 1830 - 234

Alegerea unui câmp - Rezolvarea diferențelor - Convertirea doamnei M. - „Banca
celor îngrijorați" - Panică în biserică -Lucrarea din liceu - Convertirea negustorului și
a soției sale -Convertirea domnului P. - Povara rugăciunii - Efecte asupra moravurilor
din oraș - Efecte în vecinătate

CAPITOLUL XXII

TREZIRE ÎN AUBURN, BUFFALO, PROVIDENCE ȘI BOSTON -

248

Părăsirea Rochester-ului - Mă odihnesc la Auburn, unde primesc o invitație
remarcabilă - Abel Clary - Șase săptămâni de muncă - O lună în Buffalo - Convertirea
domnului H. - Trei săptămâni în Providence - Convertirea domnișoarei A. - Invitație
la Boston - Sensibilitatea oamenilor - Dăruindu-I totul lui Dumnezeu - Ortodoxia mea
pusă sub semnul întrebării -Propunere de la New York.

CAPITOLUL XXIII

LUCRAREA DIN ORAȘUL NEW YORK ÎN ANUL 1832 ȘI DUPĂ

-261

Teatrul de pe strada Chatham - Instalarea - Holera -Trezirea - Osteneala fraților -
Convertirea domnului H. -Bisericile prezbiteriene libere - Organizarea bisericii
congregaționale - Locașul de închinare de pe Broadway -Călătorie pe Mediterana - O
zi de rugăciune pe mare - Ziarul New York Evangelist - Agitație pe tema sclaviei -
Prelegerile despre trezire - Invitație la Oberlin - Hotărârea

CAPITOLUL XXIV LUCRAREA TIMPURIE DE LA OBERLIN - 273

Cortul - Cădere financiară - Ostilitatea oamenilor din zonă -Ambasadă în Anglia -
Ajutor providențial - Prelegeri pentru creștinii din New York - Relații cu colegiul
Western Reserve -Prejudecăți teologice - Ideea poporului despre Oberlin - Progres
spiritual acasă

CAPITOLUL XXV LUCRAREA DIN BOSTON ȘI PROVIDENCE - 285

Agitație generală din cauza sclaviei - Capela de pe strada Malborough - Predic câteva
săptămâni în Boston - Chemarea la Providence - Lucrez acolo două luni - Interesul

doctorului C.

CAPITOLUL XXVI TREZIRE LA ROCHESTER ÎN 1842 - 289

Mă odihnesc în Rochester, și sunt invitat să predic - Avocații cer o serie de prelegeri - Convertirea judecătorului G. - Pastorul

din St. Luke - Actul de donație a averii - Doctrinile predicate

- Interesul avocaților - Scepticism cronic - Domnul W., preotul

CAPITOLUL XXVII ALTĂ IARNĂ ÎN BOSTON - 298

A doua venire - Capela de pe strada Malborough - Un profet fals - Un capitol din experiența personală - O nouă consacrare - Experiențe legate de moartea doamnei F. - Experiențe neapreciate - Nevoia din Boston

CAPITOLUL XXVIII PRIMA VIZITĂ ÎN ANGLIA - 311

Domnul Potto Brown și acțiunile lui religioase - Invitație în Anglia - Lucrarea din Houghton - Invitație la Birmingham - Interviu cu domnul James - Comunicare strânsă - Teologie și doctorul Redford - Scrisoare interesantă - Predic la Worchester

- Invitație la Londra - Doctorul Campbell și locașul de închinare

CAPITOLUL XXIX LUCRARE ÎN MOORFIELDS, LONDRA

324

Prima adunare de cercetare - Asistență numeroasă - Vizită la Școala Britanică -

Definirea scopului în predicare - Predica împrumutată - Interesul bisericilor

episcopale - Un ceai pentru femeile sărace - Vizită în Franța - întoarcerea acasă

CAPITOLUL XXX LUCRARE ÎN HARTFORD ȘI SYRACUSE - 334

Lucrare scurtă în New York - Invitație la Hartford - Rezolvarea dificultății de

cooperare între pastori - Timiditate în privința măsurilor - Adunări de rugăciune

pentru convertiți - Eforturi organizate - Bisericile din Syracuse - Cooperarea creștinilor

- împărtășanie interesantă - Noul botez al doamnei C. - Adunare pentru doamne -

„Luându-ți crucea” - Credința măicuței Austin

CAPITOLUL XXXI LUCRARE ÎN WESTERN ȘI ROME - 344

Caz de infracțiune - Mărturisire și restituire - Convertirea învățătoarei - Predicarea de la Rome - Distragerea bisericii

CAPITOLUL XXXII TREZIRE LA ROCHESTER ÎN 1855 - 35

Invitație stăruitoare - Predicând avocaților - Interes copleșitor - Universitatea - Zelul

doamnelor - Spirit mărinimos - Restricțiile din New England

CAPITOLUL XXXIII TREZIRE LA BOSTON ÎN ANII 1856, 1857 ȘI 1858 - 355

Redeșteptarea pastorului - Sentimente împărțite - Organizarea adunărilor de rugăciune

- Sudul - Convertirea doamnei M.

CAPITOLUL XXXIV A DOUA VIZITĂ ÎN ANGLIA - 360

Lucrarea din Saint Ives - Capela de pe strada Borough Road - Distragerea bisericii și

nașterea din nou - înțelegere teologică - Raționamente de la amvon - Lucrarea din

Huntington - Familia doctorului F.

CAPITOLUL XXXV LUCRARE ÎN ANGLIA ȘI SCOȚIA

366

Predic în Edinburgh - Biserica U.E - Adunarea de rugăciune pentru doamne - Predic

la Aberdeen - Prejudecăți împovărătoare - Plecarea la Bolton, Anglia - Prima seară la

Bolton - Săptămâna de rugăciune - Cooperare între confesiuni - Străbătând orașul - Un

mod mai liniștit - Lucrare în fabrica domnului B. - Cazuri de restituire - Convertirea

unui avar - Lucrare în Manchester - Lipsa de cooperare - întoarcerea acasă

CAPITOLUL XXXVI LUCRAREA DE ACASĂ - 378

Aranjamente pentru lucrare - Mișcare generală - Probleme de sănătate - Influențe

deranjante - Timpul pentru lucrare - Îmbunătățiri - Sabat solemn - Concluzie.

Memoriile lui Charles G. Finney

Capitolul I Nașterea și educația timpurie

A fost plăcut înaintea Domnului, într-o anumită măsură, ca numele și munca mea să fie legate de o vastă mișcare în biserica lui Cristos, privită de unii ca o nouă epocă a progresului, mai ales din cauza trezirii religioase. Fiindcă această mișcare implica în mare măsură dezvoltarea unor opinii doctrinare creștine neobișnuite până atunci, care determinau schimbări în mijloacele de înaintare a lucrării de evanghelizare, era normal să apară unele neînțelegeri în privința acestor modificări de doctrină și în folosirea acestor mijloace; în consecință, unii oameni de bine au pus sub semnul întrebării înțelepciunea acestor măsuri și corectitudinea acestor opinii teologice, iar oamenii lipsiți de evlavie au fost deranjați, și pentru un timp s-au opus din toate puterile acestor mișcări de mare amploare.

Am vorbit despre mine însumi ca fiind în legătură cu aceste treziri, dar eram doar unul dintre mai mulți pastori și slujitori ai lui Cristos care au luat parte la promovarea lor. Știu că o anumită parte a membrilor bisericii m-au considerat un reformator, atât în privința doctrinei, cât și în privința măsurilor, iar alții m-au privit ca pe un conducător, mai ales fiindcă am atacat cu hotărâre unele din vechile opinii și exprimări teologice, și am așezat doctrinele Evangheliei pe temelia unui nou limbaj.

12 Memoriile lui Charles G. Finney

Timp de câțiva ani, prietenii acestor mișcări de trezire, de care se leagă numele și munca mea, m-au rugat să scriu o istorie a celor petrecute atunci. Fiindcă perioada aceea a dat naștere la multe neînțelegeri, cred că adevărul istoric cere ca eu să lămuresc doctrinele predicate, în ceea ce mă privește, măsurile folosite și rezultatele predicării acestor doctrine și folosirii acestor măsuri.

Mintea mea pare să se ferească de a spune atât de mult despre mine însumi, cum sunt obligat să fac dacă vreau să fiu sincer în privința acestei mișcări și a relației mele cu ea. Din acest motiv am refuzat, până acum, să încep o asemenea lucrare. În ultimul timp, administratorii Colegiului Oberlin au prezentat cazul înaintea mea și m-au silit să mă apuc de scris. Ei, împreună cu numeroși alți prieteni din țară și din Anglia, mi-au spus că datorez acest lucru cauzei lui Cristos, și că în biserică s-ar înțelege mai bine decât înainte mișcările de trezire care au avut loc în centrul statului New York și în alte părți, în 1821 și după, timp de câțiva ani, fiindcă aceste mișcări au fost prezentate într-o lumină falsă și plină de împotrivire.

Trebuie să mărturisesc că mă apropiu de acest subiect cu multă șovăială, din mai multe motive. Nu am ținut nici un jurnal, și, în consecință, totul depinde de memoria mea. Este adevărat că memoria mea este din fire foarte bună, și că evenimentele la care am fost martor în timpul trezirii religioase au făcut o puternică impresie asupra minții mele; așa că îmi amintesc, cu mare claritate, mult mai multe lucruri decât cele pe care am timp să vi le comunic. Orice om care a fost martor la o mare mișcare de trezire religioasă știe că în fiecare zi au loc multe cazuri de convertire și convingere, de mare interes pentru oamenii în mijlocul cărora se întâmplă aceste lucruri. Atunci când toate faptele și împrejurările sunt cunoscute se produce un efect cutremurător, și asemenea cazuri sunt atât de numeroase încât, dacă s-ar povesti toate faptele unei asemenea treziri dintr-o singură localitate, ar umple un volum întreg.

Nu îmi propun să urmăresc acest lucru în ceea ce voi scrie. Voi schița doar o vedere de ansamblu, care să zugrăvească clar felul și desfășurarea acestor treziri, și voi relata

numai câteva cazuri particulare de convertire care au avut loc în diferite zone. Aș dori de asemenea să expun doctrinele care au fost predicate și măsurile care au fost folosite, și să menționez faptele care vor ajuta

Nașterea și educația timpurie 13

biserica să prețuiască, cel puțin în parte, puterea și curăția acestor lucrări mărețe ale lui Dumnezeu.

Am ezitat mult să scriu o relatare a acestei mișcări, fiindcă am fost adesea surprins văzând cât de mult diferă amintirile mele de amintirile altor persoane care au participat la aceste scene. Bineînțeles că trebuie să înfățișez faptele așa cum mi le amintesc eu. La multe dintre aceste evenimente am făcut referire în predicile mele, ilustrând astfel adevărurile pe care le prezentam oamenilor. Mi le-am amintit atât de des, și m-am referit la ele de atâtea ori în lungii ani ai slujirii mele, încât cred cu toată tăria că le voi povesti așa cum s-au întâmplat. Dacă mă voi înșela asupra faptelor, sau dacă amintirile mele se vor deosebi mult de cele ale altor martori, nădăduiesc că biserica va crede că declarațiile mele sunt în deplin acord cu amintirile acelor fapte. Acum (1867-68) am șaptezeci și cinci de ani. Bineînțeles, îmi amintesc de lucrurile care s-au petrecut acum mulți ani mult mai bine decât de cele care s-au întâmplat ieri. În privința doctrinelor predicate, în ceea ce mă privește, și a mijloacelor folosite în promovarea trezirii, cred că nu mă pot înșela.

Ca să pot descrie mai bine partea pe care am avut-o de îndeplinit în acea lucrare, este nevoie să povestesc felul în care am ajuns să îmbrățișez aceste vederi doctrinare, pe care le-am susținut și predicat atâta timp, și care au fost privite drept inacceptabile de către unele persoane.

Trebuie să încep cu o relatare foarte scurtă a nașterii mele, a educației primite în copilărie, a convertirii mele la Cristos, a studiilor mele teologice și a intrării în lucrarea de păstorire. Vă reamintesc că nu intenționez să scriu o autobiografie, și că nu voi povesti mai departe evenimentele care au avut loc în viața mea privată, nu mai mult decât este necesar ca să pot relata în mod corespunzător felul în care am ajuns să fiu în fruntea acestor mari mișcări din biserică.

M-am născut în Warren, ținutul Litchfield, Connecticut, pe 29 august 1792. Când aveam aproape doi ani, tatăl meu s-a mutat în ținutul Oneida din statul New York, care era, în acele timpuri, în majoritate sub domnia sălbăticiei. Oamenii nu aveau nici un fel de privilegii religioase. Doar foarte puțini aveau câte o carte religioasă. Noii coloniști, care proveneau mai ales din New England, au pus imediat temeliiile unor școli publice; aveau însă foarte puțini cunoscători ai Evangheliei printre ei. M-am bucurat de privilegiul de

14 Memoriile lui Charles G. Finney

a fi elev al unei asemenea școli, vară și iarnă, până când am împlinit cinsprezece sau șaisprezece ani, cred, și am avansat atât de mult încât eram considerat capabil să predau eu însumi într-o asemenea școală, după nivelul de atunci al învățăturii.

Nici unul din părinții mei nu era credincios, și cred că printre vecinii mei erau foarte puțini oameni religioși. Auzeam foarte rar câte o predică, și aceea de la câte un pastor călător, și câte o jalnică cuvântare de la vreun pastor ignorant care se rătăcea prin acel colț de lume. Îmi amintesc foarte bine că ignoranța unor asemenea pastori era atât de mare, încât oamenii care se întorceau de la întâlnirile lor petreceau o bună bucată de timp râzând de greșelile și bazaconiile pe care le auziseră.

În apropierea fermei tatălui meu se ridica în cele din urmă un locaș de închinare, și fusese numit și un pastor, dar tatăl meu s-a mutat din nou într-un loc și mai sălbatic, pe țărmul sudic al lacului Ontario, aproape de portul Sackett. Aici am trăit timp de câțiva ani, fără a ne bucura de privilegii religioase mai bune decât cele pe care le-am

avut în ținutul Oneida.

Când am împlinit douăzeci de ani, m-am întors în Connecticut, și de acolo am plecat la New Jersey, în apropierea orașului New York, unde mi-am început activitatea de învățător. Am predat și am învățat cât de bine am putut, și de două ori m-am întors în New England și am asistat la cursurile unei școli superioare timp de un sezon. În acest timp, m-am gândit să merg la colegiul Yale. Profesorul meu era un absolvent al acestei instituții, dar m-a sfătuit să nu merg. Spunea că ar fi o pierdere de timp, și că așa putea să-mi însușesc singur toată învățătura predată în această instituție, în numai doi ani, în timp ce la Yale aş fi pierdut patru ani până la absolvire. Mi-a prezentat atâtea argumente, încât m-a convins, și, drept urmare, am abandonat educația școlară. Totuși, după aceea am învățat puțină latină, greacă și ebraică. Dar nu am fost niciodată ceea ce se cheamă un învățat, și nu am avut niciodată atâtea cunoștințe de limbă încât să mă cred în stare să critic traducerea englezească a Bibliei.

Profesorul despre care am vorbit dorea să mă alătur lui în conducerea unei academii în statele sudice. Eram gata să-i accept propunerea, fiindcă doream să-mi continui și să-mi completez studiile sub călăuzirea lui. Dar când am vorbit cu părinții mei, pe care nu îi văzusem de patru ani, și i-am informat despre proiectele

Nașterea și educația timpurie

15

mele de a mă muta în sud, aceștia au venit imediat după mine și m-au convins să merg cu ei acasă în ținutul Jefferson din statul New York. După ce le-am făcut o vizită, am acceptat să intru ca ucenic în biroul de avocatură al domnului W. la Adams, în acel ținut. Toate acestea se întâmplau în 1818.

Până atunci, nu mă bucurasem niciodată de ceea ce se cheamă privilegiile religioase. Nu am trăit niciodată într-o comunitate de creștini practicanți, cu excepția timpului în care asistasem la cursurile colegiului din New England, și religia practică în acel loc nu fusese în stare să-mi capteze atenția. Predicile le ținea un pastor vârstnic, un om minunat, iubit și respectat de toți enoriașii; însă avea o manieră foarte plictisitoare de a-și prezenta cuvântările. Citea într-un fel foarte monoton și lipsit de intonație predicile pe care probabil că le scrisese cu mulți ani înainte.

Ca să vă ajut să vă faceți o părere despre felul lui de predicare, îngăduiți-mi să vă spun că manuscrisele cuvântărilor încăpeau între paginile unei Biblii de mărime mică. Fiindcă stăteam la balcon, am observat că își punea notele la mijlocul Bibliei, și ținea degetele în locurile în care se găseau pasajele din Scriptură care urmau să fie citate în cursul predicii. Această metodă îl obliga să țină Biblia cu amândouă mâinile, și îl oprea de la orice gesticulație. Pe măsură ce citea pasajele din Scriptură, își libera un deget după altul până când toate degetele erau la locul lor. Atunci când își ținea toate degetele la vedere, însemna că se apropie de încheierea predicii. Lectura lui era în același timp monotonă și lipsită de pasiune; deși enoriașii ascultau cu mult respect și atenție predica, trebuie să mărturisesc că pe mine nu mă impresiona prea mult.

Când plecam de la adunare, îi auzeam adesea pe credincioși vorbind de bine predica; și uneori se întrebau dacă nu cumva pastorul făcuse vreo aluzie la ceea ce se petrecea la momentul respectiv în comunitatea lor. Erau întotdeauna curioși să știe la ce dorea el să țină, mai ales dacă în predica respectivă fusese vorba și despre altceva în afară de discuțiile doctrinare seci. Și predicile acestea erau la fel de bune ca oricare altele din timpul acela. Dar oricine poate să-și dea seama că o asemenea predică nu putea să impresioneze sau să stârnească interesul unui tânăr care nu avea habar de religie și nici nu îi păsa.

16

Memoriile lui Charles G. Finney

Când predam la școala din New Jersey, predicile din împrejurimi se țineau în limba germană. Nu cred că am auzit mai mult de șase predici în limba engleză pe timpul

întregii mele șederi în New Jersey, vreme de aproape trei ani.

Așadar, când am plecat la Adams să studiez dreptul eram aproape la fel de ignorant în privința religiei ca un păgân. Fusesem crescut în mijlocul pădurii. Auzisem foarte puține despre Sabat, și nu aveam nici o noțiune despre adevărurile religioase.

La Adams, pentru prima dată, am cunoscut un pastor învățat. Reverendul George W. Gale, din Princeton, New Jersey, a devenit, curând după sosirea mea, pastor al bisericii presbiteriene din locul acela. Predicile lui aparțineau vechii școli eclesiastice, și erau cu precădere calviniste; oricând ținea o predică doctrinară, fapt care se întâmpla adesea, vorbea într-un stil ultra-calvinist. Era, bineînțeles, privit ca o persoană foarte corectă, dar eu nu reușeam să dobândesc prea multă învățătură din predicile lui. După cum i-am mărturisit și lui, mi se părea că își începe predica când se afla la mijlocul cuvântării, și făcea multe declarații pentru care eu aș fi avut nevoie de dovezi. Mi se părea că se adresa unei adunări de teologi, care înțelegeau toate doctrinele fundamentale ale Evangheliei. Dar trebuie să mărturisesc că eu eram mai degrabă încurcat decât lămurit după predicile lui.

Nu trăisem niciodată într-un loc în care să pot asista adesea la întrunirile de rugăciune. Fiindcă biserica de lângă biroul nostru ținea asemenea întruniri în fiecare săptămână, obișnuiam să merg și să ascult rugăciunile de fiecare dată când puteam lipsi de la birou la acea oră.

Studiind dreptul elementar, descoperisem că vechii autori citau adesea Scriptura, și se refereau în special la preceptele mozaice ca autoritate de bază pentru multe din principiile legii. Acest lucru mi-a trezit interesul într-o asemenea măsură, încât mi-am cumpărat o Biblie, prima pe care am avut-o în viața mea, și oricând găseam în lege o referire la Biblie, căutam pasajul și încercam să descopăr legătura. Această metodă m-a făcut să prețuiesc mai mult Biblia, și am început să o citesc și să meditez la cuvintele ei mai mult decât până atunci. Totuși, nu înțelegeam mare lucru.

Domnul Gale avea obiceiul să treacă cât putea de des pe la biroul nostru, și părea interesat să știe ce impresie îmi făcuseră predicile lui.

Nașterea și educația timpurie 17

Mă obișnuisem să discut liber cu el, și acum îmi dau seama că uneori îi criticam fără milă predicile. Ridicam obiecții împotriva tuturor declarațiilor care îmi stârneau atenția.

Vorbind cu el și punându-i întrebări, observasem că mintea lui era, după cum credeam eu, plină de misticism; că nu știa prea bine nici el la ce se refereau unii din termenii pe care îi folosea frecvent. Ce înțelegea prin pocăință? Era doar un simțământ de părere de rău pentru păcat? Era o stare pasivă a minții, sau presupunea și implicarea voinței? Dacă era o schimbare a minții, despre ce fel de schimbare era vorba? Ce înțelegea prin nașterea din nou? Ce însemna un asemenea limbaj aplicat la o schimbare spirituală? Ce înțelegea prin credință? Era doar o stare intelectuală? Era doar o convingere, o încredințare că lucrurile declarate în Evanghelie erau adevărate? Ce înțelegea prin sfințire? Implica aceasta vreo schimbare fizică, sau vreo influență fizică din partea lui Dumnezeu? Eu nu știam, și nici el nu părea să știe, de ce folosea termenii aceștia și mulți alții la fel.

Aveam multe discuții interesante, dar acestea îmi stârneau mai degrabă întrebări și nu mă lămureau în privința adevărului.

Dar, pe măsură ce citeam din Biblie, luam parte la adunările de rugăciune, îl auzeam pe domnul Gale predicând și discutam cu el sau cu diaconii bisericii, și cu alții din când în când, deveneam din ce în ce mai neliniștit. Puțina mea gândire mă convingea că nu aveam nici o șansă să merg în rai dacă muream. Mi se părea că religia ascunde ceva de o infinită importanță; și în curând am înțeles că, dacă sufletul era nemuritor,

aveam nevoie de o mare schimbare în viața mea ca să pot avea parte de fericirea din ceruri. Dar mintea mea nu era încă lămurită în ceea ce privea adevărul sau falsitatea Evangheliei și a religiei creștine. Totuși această problemă era de prea mare importanță ca să-mi permit să rămân în necunoaștință de cauză.

Eram impresionat mai ales de faptul că nu vedeam nici un răspuns la rugăciunile care se înălțau săptămână după săptămână, înțelegeam din stăruința credincioșilor și din alte afirmații făcute la adunări că cei care înălțau rugăciunile nu primeau răspunsuri. Când am citit Biblia am văzut ce spune Cristos cu privire la rugăciune, și la răspunsul la rugăciune. El a spus: „Cereți, și vi se va da; căutați, și veți găsi; bateți, și vi se va deschide. Fiindcă oricine

18 Memoriile lui Charles G. Finney

cere capătă, cine caută găsește, și celui ce bate, i se deschide”*. Citisem de asemenea declarația lui Cristos că Dumnezeu este mai doritor să ofere Duhul Său Sfânt celor care îl cer, decât doresc părinții pământești să dea daruri bune copiilor lor. Îi auzeam rugându-se întruna pentru primirea Duhului Sfânt, și mărturisind adesea că nu au primit răspuns la rugăciune. Se îndemneau unul pe altul să se trezească și să fie gata, și să se roage sincer pentru o trezire a credinței, afirmând că, dacă își vor face datoria, rugându-se pentru revărsarea Duhului Sfânt, și dacă vor fi sinceri, Duhul lui Dumnezeu va fi turnat peste ei și vor avea parte de o trezire a credinței, iar toți cei necredincioși vor fi convertiți. Dar în rugăciunile și în adunările lor mărturiseau mereu că nu făceau nici un progres în trezire și reformă.

Această inconsecvență, faptul că se rugau atât de mult și nu primeau nici un răspuns, era o piedică tristă pentru mine. Nu știam ce să fac. Mă întrebam dacă nu cumva aceste persoane erau creștini adevărați, fiindcă era clar că nu se înțelegeau cu Dumnezeu; sau poate că nu înțelegeam eu promisiunile și învățăturile Bibliei în privința acestui subiect; sau poate că Biblia nu era adevărată? Era ceva inexplicabil pentru mine, și mi se părea într-un timp că voi ajunge la necredință. Mi se părea că învățăturile Bibliei nu se potriveau cu faptele care se desfășurau în fața ochilor mei.

Într-o anumită ocazie, când luam parte la una din adunările de rugăciune, am fost întrebat dacă nu doresc ca cei prezenți să se roage pentru mine. Le-am spus că nu, fiindcă vedeam că Dumnezeu nu le răspunde la rugăciuni. Am spus:

-Cred că nu am nevoie de rugăciuni, fiindcă sunt conștient că sunt un păcătos, și nu văd ce bine v-ar face vouă să vă rugați pentru mine, fiindcă cereți mereu, dar nu vi se răspunde niciodată. Vă rugați pentru trezire de când sunt în Adams, dar nu ați primit nimic. Vă rugați ca Duhul Sfânt să coboare asupra voastră, dar vă plângeți mereu de slăbiciune.

Îmi amintesc că am folosit următoarea exprimare:

-V-ați rugat destul ca să-l scoateți pe diavol afară din Adams de când am venit aici, dacă ar fi vreo putere în rugăciunile voastre. Dar vă rugați în continuare, și vă plângeți într-una.

* Matei 7: 7,8

Nașterea și educația timpurie

19

Eram sincer în ceea ce spuneam, și nu puțin supărat, cred, după ce fusesem pus mereu față în față cu adevărurile religioase; această stare de fapt era cu totul nouă pentru mine.

Dar, după ce am citit în continuare Biblia, am descoperit cu uimire motivul pentru care rugăciunile lor nu primeau răspuns; acesta era faptul că ei nu țineau seama de condițiile clare în funcție de care Dumnezeu promitea răspuns la rugăciune; ei nu se rugau cu credință, adică nu se așteptau ca Dumnezeu să le și dea lucrurile pe care le cereau.

Gândul acesta m-a chinat o vreme și m-a adus într-o stare de confuzie, fiindcă nu eram în stare să-l exprim în cuvinte. Totuși, m-a ușurat, după întrebările pe care mi le pusesem în legătură cu adevărurile Evangheliei, și după ce m-ara frământat în felul acesta timp de doi sau trei ani, m-am convins de faptul că, oricâtă mistificare ar fi fost în mintea mea, sau în mintea pastorului, sau în mintea bisericii, Biblia era, fără îndoială, cuvântul lui Dumnezeu.

Acest lucru fiind stabilit, am ajuns să mă confrunt cu o întrebare: îl voi accepta pe Cristos, Cel prezentat în Biblie, sau voi urma o viață lumească? În această perioadă, mintea mea, după câte mi-am dat seama mai târziu, era atât de impresionată de Duhul Sfânt, încât nu am mai putut lăsa această întrebare fără răspuns, și nici nu am mai putut ezita între cele două moduri de

viață care se deschideau înaintea mea.

Capitolul II Convertirea la Cristos

Într-o după-amiază de Sabat din toamna anului 1821 m-am hotărât să rezolv odată pentru totdeauna problema mântuirii sufletului meu, și să fac pace cu Dumnezeu, dacă era posibil. Dar fiindcă eram foarte ocupat la birou, știam că trebuia să fiu ferm și hotărât dacă voiam să-mi aduc la îndeplinire planul. Prin urmare, atunci și acolo, am hotărât să evit, pe cât îmi stătea în puteri, orice afacere și orice alt lucru care mi-ar distra atenția, și să mă dedic cu tot ce am și cu tot ce pot lucrării de mântuire a sufletului meu. Am dus la îndeplinire această hotărâre cât de corect și aspru am putut. De obicei eram obligat să petrec mult timp la birou. Dar providența lui Dumnezeu a lucrat, și am fost liber luni și marți; astfel am avut posibilitatea să citesc din Biblie și să mă dedic rugăciunii majoritatea timpului.

Însă nu eram conștient de unul din defectele mele: eram foarte mândru. Credeam că nu contează prea mult părerea altora; îmi era indiferent ce gândeau sau spuneau despre mine, și eram singura persoană necredincioasă din Adams care participa mereu la adunările de rugăciune și acorda atât de multă atenție religiei. În această privință fusesem atât de stăruitor, încât cei din biserică își închipuiau că sunt un zelos căutător al adevărului. Dar am descoperit, când am ajuns să mă confrunt cu această problemă, că nu voiam ca cineva să știe că doream atât de mult să-mi mântuiesc sufletul. Când mă rugam vorbeam întotdeauna în șoaptă, după ce închideam bine ușa cu cheia, ca să nu descopere nimeni că eram cufundat în rugăciune. Mai înainte, ținusem Biblia la vedere, printre cărțile de drept de pe biroul meu; și nu îmi trecuse niciodată prin cap să mă rușinez când eram găsit citind-o, nu mai mult decât mă rușinam când citeam celelalte cărți.

Convertirea la Cristos

21

Dar după ce am început să mă interesez de mântuirea sufletului meu, am început, pe cât îmi stătea în puteri, să ascund Biblia. Dacă mă surprindea cineva citind din ea, o ascundeam repede sub celelalte cărți, ca să nu fiu observat. În loc să discut liber cu ceilalți despre acest subiect, cum făcusem înainte, mi-am dat seama că nu voiam să vorbesc cu oamenii. Nu voiam să-l văd pe pastor, fiindcă nu voiam să-i spun ce simțeam, și nu-l credeam în stare să-mi înțeleagă frământările și să-mi dea sfaturile de care aveam nevoie. Din aceleași motive evitam conversația cu diaconii bisericii și cu orice alt creștin, îmi eram rușine să le spun ce simțeam, pe de o parte; pe de altă parte, îmi era teamă că mă vor îndruma greșit. Mă simțeam întemnițat de către Biblie. În timpul zilelor de luni și marți convingerile mele s-au întărit, dar mi se părea că sufletul îmi devine din ce în ce mai greu. Nu puteam să vărs nici o lacrimă; nu puteam să mă rog. Nu aveam nici o posibilitate să mă rog cu voce tare și simțeam adesea că, dacă aș fi fost singur și m-aș fi putut ruga cu voce tare, m-aș fi simțit mult ușurat. Eram timid și evitam din toate puterile să vorbesc cu cineva despre acest subiect. Doream din toată inima, totuși, să vorbesc cu cineva într-un mod care să nu stârnească nici o bănuială, și să nu afle nimeni că eu voiam să-mi mântuiesc sufletul. Marți noaptea am devenit foarte agitat; simțeam că mi se apropie sfârșitul. Știam că, dacă se va întâmpla acest lucru, voi merge direct în iad, dar m-am liniștit cum am putut și am așteptat dimineața.

A doua zi am plecat la prima oră spre birou. Însă, chiar înainte de a ajunge, mi s-a părut că aud o voce care îmi cerceta sufletul și îmi spunea:

-Ce mai aștepti? Nu ai promis că îți predai inima lui Dumnezeu? Acum ce încerci să faci? Te străduiești să te îndreptățești singur?

în momentul acela, am înțeles într-un mod minunat mântuirea lui Dumnezeu. Cred că am văzut atunci, mai clar decât oricând în viața mea, realitatea și plinătatea ispășirii lui Cristos. Am văzut că lucrarea Sa se împlinise; și că în loc să am, sau să cer, o îndreptățire a mea care să mă recomande în fața lui Dumnezeu, trebuia să mă supun îndreptățirii lui Dumnezeu prin Cristos. Evanghelia mântuirii mi se părea o ofertă imposibil de refuzat, deplină și completă, și tot ce trebuia să fac eu era să consimt să renunț la păcat și să-L accept pe Cristos. Mântuirea, mi se părea, nu era un lucru care să necesite

22 Memoriile lui Charles G. Finney

îmbunătățiri făcute de mine, era un lucru care se găsea în întregime în Domnul Isus Cristos, care se prezenta înaintea mea ca Domn și Mântuitor.

Fără să-mi dau seama, mă opriseam în mijlocul străzii în momentul în care auzisem vocea. Nu v-aș putea spune cât timp am rămas în poziția aceasta. Dar după ce am zăbovit câțva timp asupra acestei revelații, mi s-a părut că mai aud o întrebare:

-Vrei să accepți mântuirea astăzi, chiar acum? Răspunsul inimii mele a fost:

-Da, o accept astăzi, chiar dacă va fi să mor.

La nordul satului, după un deal, se afla o pădurice prin care obișnuiam să mă plimb în fiecare zi, mai mult sau mai puțin, atunci când era vreme bună. Era octombrie acum, și trecuse timpul de plimbare. Totuși, în loc să merg la birou, m-am întors și m-am îndreptat spre pădure, simțind că trebuia să fiu singur, departe de orice ochi și urechi omenești, ca să mă pot ruga lui Dumnezeu.

Dar mândria mea nu renunțase la luptă. Pe când treceam peste deal, mi-a trecut prin minte gândul că m-ar putea vedea cineva, și s-ar putea gândi că mă duc să mă rog. Deși probabil că nu era nici o persoană de pe pământ care să se gândească la acest lucru văzându-mă că merg spre pădure, mândria mea era atât de mare, și mă temeam atât de tare de oameni, încât îmi amintesc că m-am furișat de-a lungul gardului, până am ajuns destul de departe de sat. Apoi am intrat în pădure cam vreo jumătate de kilometru, am trecut de partea cealaltă a dealului, și am găsit doi copaci bătrâni care căzuseră unul peste altul. M-am strecurat între ei, și am îngenuncheat ca să mă rog. Când intrasem în pădure, îmi amintesc că am spus: -îmi voi preda inima lui Dumnezeu, sau nu voi mai ieși de aici.

îmi amintesc că am repetat în timp ce coboram:

-îmi voi preda inima lui Dumnezeu înainte de a mă întoarce între oameni.

Dar când am încercat să mă rog, am văzut că inima mea nu putea să se roage.

Crezusem că, dacă aș fi putut să vorbesc tare, fără să fiu auzit, m-aș fi putut ruga liber.

Dar vai! Când am vrut să încerc, am rămas mut, fiindcă nu aveam nimic să-I spun lui Dumnezeu; sau cel puțin am bâlbâit câteva cuvinte, dar nu din inimă. Când închideam ochii mi se părea că aud pași printre frunzele uscate, așa că mă

Convertirea la Cristos

23

opream și mă ridicam să mă uit dacă nu vine cineva. Acest lucru s-a repetat de câteva ori.

în cele din urmă, m-a cuprins disperarea. Mi-am spus:

-Nu pot să mă rog. Inima mea este moartă față de Dumnezeu, și nu reușesc să mă rog. Apoi m-am căit că am promis să-mi predau inima lui Dumnezeu înainte de a ieși din pădure. Când am vrut să trec la fapte, nu am reușit. Sufletul mă trăgea înapoi, și inima mea nu reușea să se descopere înaintea lui Dumnezeu. Am început să simt că era prea târziu, că trebuia să renunț la Dumnezeu și la orice speranță. Mă frământa gândul că fusesem nechibzuit atunci când promisesem că îmi voi preda inima lui Dumnezeu sau voi muri încercând. Mă simțeam obligat față de sufletul meu; totuși, eram gata să-mi

calc jurământul. Mă cuprinsese o descurajare de moarte, și mă simțeam prea slăbit ca să mai stau în genunchi.

Chiar în momentul acela, mi s-a părut din nou că aud pași, și am deschis ochii.

Atunci, am văzut cu claritate că mândria mea era obstacolul cel mai mare. Îmi fusese rușine să nu mă vadă cineva pe genunchi, și acum mă simțeam atât de nevrednic, încât am strigat din toate puterile și am spus că nu voi pleca de acolo nici dacă ar trebui să mă lupt cu toate puterile pământului și cu toți demonii iadului.

-Ce! mi-am spus, după ce că sunt atât de păcătos și de nenorocit, și după ce că am îngenuncheat ca să mă rog atotputernicului Dumnezeu, să-mi fie rușine că mă vede o ființă omenească atunci când încerc să mă împac cu Cel de sus?

Păcatul meu părea infinit și înspăimântător. Am căzut cu fața la pământ înaintea lui Dumnezeu.

În momentul acela, un pasaj din Scriptură mi-a străfulgerat mintea ca o revărsare de lumină: „Voi Mă veți chema, și veți pleca. Mă veți ruga, și vă voi asculta. Mă veți căuta, și Mă veți găsi, dacă Mă veți căuta cu toată inima”. M-am prins de această făgăduință cu tot sufletul. Crezusem Biblia înainte, dar numai cu mintea; niciodată nu înțelesesem însă că o credință adevărată ține de suflet, nu de intelect. Acum credeam în adevărul lui Dumnezeu, cum nu mai crezusem niciodată în viață. Îmi dădeam seama că acele cuvinte erau un pasaj din Scriptură, deși nu-mi aminteam să le fi citit vreodată.

Ieremia29: 11, 12

24

Memoriile lui Charles G. Finney

Știam că acesta era cuvântul lui Dumnezeu, și că vocea lui Dumnezeu îmi vorbise.

Am strigat către El:

-Doamne, Te cred pe cuvânt! Acum știu că trebuie să Te caut cu toată inima, că am venit aici ca să mă rog Ție, și că Tu ai promis să mă ascuți!

Pasajul acesta m-a întărit să cred că îmi puteam preda inima lui Dumnezeu chiar atunci. Duhul Sfânt părea să-mi repete mereu: „dacă Mă veți căuta cu toată inima”. Condiția aceasta mă frământa. I-am spus Domnului că o să-L cred pe cuvânt, fiindcă El nu putea minți; de aceea, știam că îmi ascultase rugăciunea, și că Se va lăsa găsit de mine.

Atunci am primit multe făgăduințe, atât din Noul Testament cât și din Vechiul Testament, mai ales prețioasele promisiuni care îl privesc pe Domnul nostru Isus Cristos. Nu aș putea spune în cuvinte cât de prețioase și adevărate mi s-au părut aceste făgăduințe. Treceam de la un adevăr desăvârșit la altul, convins că în cuvântul lui Dumnezeu nu există neadevăr. Le înțelegeam mai mult cu inima decât cu mintea, ca și cum mi-ar fi pătruns direct în suflet; și m-am prins strâns de ele, cu încheștarea celui care simte că se îneacă.

Am continuat să mă rog și să primesc făgăduințe, fiindcă pierdusem noțiunea timpului. M-am rugat până când m-am întărit atât de mult, încât m-am trezit urcând dealul fără să-mi dau seama. Nu mă mai chinuia atât de mult gândul convertirii; dar îmi amintesc că am spus cu voce tare, pe când frunzele foșneau sub pașii mei:

-Dacă voi fi vreodată convertit, voi predica Evanghelia.

În curând am ajuns la drumul care ducea spre sat, și am început să mă gândesc la cele petrecute; spre uimirea mea, am observat că mintea îmi era pe deplin liniștită.

-Ce se întâmplă? mi-am spus. Cred că am întristat cu totul pe Duhul Sfânt. Mi-am pierdut orice remușcare. Nu mă mai îngrijorez deloc în privința sufletului meu; cred că Duhul Sfânt m-a părăsit. Nu m-am gândit niciodată mai puțin la mântuirea mea. Apoi mi-am amintit ce îmi spusese lui Dumnezeu în timp ce mă rugam - că îl voi crede pe cuvânt; mi-am amintit și de multe alte declarații ale mele, și mi-am zis că nu

e de mirare că Duhul Sfânt mă părăsise, fiindcă era inadmisibil ca un păcătos să se adreseze în felul acesta lui Dumnezeu. Era îngâmfare, dacă nu chiar blasfemie. Am Convertirea la Cristos

25

ajuns la concluzia că, în înflăcărea mea, întristasem pe Duhul Sfânt și poate că înfăptuisem păcatul de neiertat.

Mă apropiam încet de sat; mintea mea era atât de liniștită, încât mi se părea că întreaga natură îmi ascultă pașii. Era o zi de toamnă foarte frumoasă, pe 10 octombrie. Intrasem în pădure imediat după micul dejun, și m-am întors în sat la amiază. Timpul trecuse fără să-mi dau seama, fiindcă mi se părea că am lipsit câteva clipe.

Dar de ce eram atât de liniștit? Am încercat să-mi aduc aminte de remușcări, de povara de păcate care mă apăsase înainte. Dar orice simțământ de vinovăție și împovărare dispăruse.

-Ce se întâmplă, mi-am zis, de nu mai am nici o muștrare de conștiință, deși sunt un păcătos înrăit?

Am încercat în zadar să mă îngrijorez în privința stării mele. Mă simțeam atât de liniștit și senin, încât eram sigur că Duhul Sfânt mă părăsise. Oricât mă străduiam, nu puteam să mă mai îngrijorez în privința sufletului meu sau în privința mântuirii.

Liniștea care mă cuprinsese era deplină. Nu aș putea niciodată s-o descriu în cuvinte. Mă gândeam cu bucurie la Dumnezeu, și pacea Lui se revărsase peste mine. Pentru mine era o taină, dar nu mă îngrijoram deloc.

Când m-am așezat la masă, am văzut că nu aveam poftă de mâncare. Am plecat atunci la birou și am văzut că domnul W. ieșise ca să mănânce. Mi-am luat violoncelul și am început să cânt un imn religios, după cum obișnuiam. Dar imediat ce am început, am izbucnit în plâns. Mi se părea că mi se sfâșie inima, și simțămintele mele erau atât de puternice încât nu puteam să-mi aud propria voce cântând. M-am mirat și am încercat să-mi stăpânesc lacrimile, dar nu am putut. După câteva încercări zadarnice, am pus instrumentul deoparte și am renunțat.

După masă a trebuit să mutăm cărțile și mobila în altă clădire. Am fost foarte ocupați și nu am apucat să vorbim prea multe. Însă mintea mea era foarte liniștită. Gândurile și simțămintele mele erau cuprinse de pace și bucurie. Toate mi se păreau bune, și nimic nu mă deranja.

Înainte de căderea serii mă gândisem să mă rog din nou, de îndată ce voi fi lăsat singur în noul birou, fiindcă eram hotărât să nu abandonez în nici un caz subiectul religiei, chiar dacă nu mai aveam nici o îngrijorare în privința sufletului meu.

26

Memoriile lui Charles G. Finney

Când s-a înserat, cărțile și mobila se aflau la locul lor; am aprins focul în cămin, și am așteptat să fiu lăsat singur. În cele din urmă, văzând că totul este în regulă, domnul W. mi-a urat noapte bună și a plecat acasă. L-am însoțit până la ieșire, apoi am închis ușa și m-am întors înăuntru cu inima plină. Mi se părea că toate simțămintele mă copleșesc și eram nerăbdător să-mi vărs sufletul înaintea lui Dumnezeu. Dorința mea era atât de mare, încât am alergat în camera din față ca să mă rog.

Încăperea era cufundată în liniște și întuneric deplin; totuși, mie mi se părea puternic luminată. Când am închis ușa, mi s-a părut că îl văd pe Domnul Isus Cristos față în față. Nu mi se întâmplase așa ceva până atunci, și nici de atunci înainte, pentru un timp. Nu aveam o viziune, îl vedeam ca și cum ar fi fost acolo. Nu mi-a spus nimic, dar m-a privit într-un fel care m-a făcut să cad cu fața la pământ. Mult timp după aceea, m-am gândit că a fost ceva uimitor; L-am văzut cu claritate, și mi-am vărsat sufletul înaintea Lui. Am plâns cu glas tare, ca un copil, și mi-am mărturisit toate gândurile. Mi se părea că lacrimile mele îi spală picioarele, și totuși nu-mi amintesc să-L fi atins.

Cred că am continuat mult timp în felul acesta, dar mintea mea era atât de absorbită, încât nu

îmi amintesc ce am spus. După ce m-am mai liniștit, m-am întors în birou și am văzut că focul din cămin era gata să se stingă. Dar când am vrut să mă așez, am primit botezul Duhului Sfânt. Fără să mă aștept, fără să știu măcar că exista așa ceva, fără să fi auzit pe nimeni vorbind despre acest lucru, Duhul Sfânt a coborât peste mine, luminându-mi întreaga ființă, trup și suflet. Am simțit ceva ca un curent electric care m-a cutremurat. Mi se părea că sunt scaldat iar și iar de valuri de dragoste, de parcă simțeam răsuflarea lui Dumnezeu. Pot să-mi amintesc și acum că mă simțeam purtat de niște aripi imense.

Nici un cuvânt nu poate exprima dragostea care îmi cuprinsese inima. Am plâns de bucurie și iubire, și mi-am vărsat sufletul în torente de lacrimi de recunoștință. Valurile acestea treceau unul după altul, până când îmi amintesc că am strigat:

-Voi muri dacă valurile acestea nu se opresc; Doamne, nu mai pot îndura!

Totuși, nu mă temeam deloc de moarte.

Convertirea la Cristos

27

Nu v-aș putea spune cât timp am continuat în felul acesta, primind și simțind acest botez de foc. Dar știu că la o oră târzie a venit unul din membrii corului meu la birou. Făcea parte din biserică.

-Domnule Finney, ce se întâmplă cu dumneavoastră? m-a întrebat el, văzându-mă că plâng atât de tare.

Nu am putut să scot nici o vorbă.

- Vă doare ceva? a spus el în cele din urmă.

După ce mi-am mai venit puțin în fire, i-am răspuns:

-Nu, dar sunt atât de bucuroși, încât cred că voi muri.

El s-a întors și a părăsit încăperea; după câteva minute a revenit cu unul din diaconii bisericii, care ținea o prăvălie peste drum de biroul nostru. Acest diacon era un om foarte serios, și în prezența mea fusese întotdeauna foarte atent, astfel că nu îl văzusem niciodată râzând. Când a intrat m-a găsit în aceeași stare. M-a întrebat cum mă simțeam, și am început să-i spun. După câteva clipe, a început să rădă din toată inima. Părea că nu se putea stăpâni.

În împrejurimi locuia un tânăr care se pregătea pentru colegiu, și care era prietenul meu. După cum am aflat mai târziu, pastorul nostru vorbise de multe ori cu el despre religie, și îl avertizase să rupă prietenia cu mine. Îi spusese că sunt un tânăr foarte nepăsător, și că nu va fi convertit niciodată dacă va continua prietenia cu mine, fiindcă eu îl voi îndepărta de biserică. După ce m-am convertit, acest tânăr s-a convertit și el și mi-a spus că domnul Gale îl muștrase de multe ori, spunând că ideile mele îl afectaseră mai mult decât predicile lui. Era adevărat că vorbisem de multe ori despre religie.

Dar chiar când vorbeam despre sentimentele mele cu diaconul și cu celălalt membru care îl însoțea, tânărul acesta a intrat în birou. Stăteam cu spatele la ușă, așa că nu l-am văzut. El m-a ascultat cu uimire, și apoi am văzut că se aruncă cu fața la pământ, strigând disperat:

-Vă implor, rugați-vă pentru mine!

Diaconul și celălalt membru au îngenunchat și au început să se roage pentru el; m-am alăturat și eu rugăciunii. Apoi s-au retras cu toții și m-au lăsat singur.

Însă în mintea mea rămăsese o întrebare. De ce izbucnise în râs diaconul B.? Credea că visasem, sau că eram nebun? Ideea aceasta m-a cufundat în întuneric, și am început să mă întreb dacă era potrivit

28

Memoriile lui Charles G. Finney

ca eu, atât de păcătos, să mă rog pentru tânărul acela. Mă cuprinsese un nor de nelămurire, fiindcă nu aveam nimic pe care să mă bazez. După puțin timp m-am culcat. Nu eram nefericit, dar mă simțeam încurcat. Fiindcă nu înțelegeam botezul pe care îl promisem, încercarea aceasta m-a tulburat atât de tare încât am adormit fără să fiu sigur că făcusem pace cu Dumnezeu.

Am adormit curând, dar m-am trezit aproape imediat, simțind că dragostea lui Dumnezeu îmi inunda inima. Eram atât de plin de dragoste încât nu mai puteam dormi. În curând am ațipit din nou, și m-am trezit în același fel. Când mă trezeam, ispita îndoielii mă asalta din nou, și dragostea din inimă părea să scadă; dar imediat ce adormeam, creștea atât de tare, încât mă trezeam din nou. Astfel am continuat până într-un târziu, când am reușit să mă odihnesc puțin.

Când m-am trezit, soarele era sus, și îmi lumina camera cu razele lui strălucitoare. Nu vă pot spune ce impresie a făcut asupra mea. Botezul pe care îl promisem seara trecută s-a întors, la fel de puternic. Am îngenuncheat în pat și am început să plâng de bucurie, copleșit de botezul care îmi revărsa sufletul înaintea lui Dumnezeu. Mi se părea că botezul de dimineață era însoțit de o ușoară mustrare, de parcă Duhul Sfânt îmi spunea:

-Te îndoiești?

-Să mă îndoiesc? am strigat eu. Nu! Nu mă voi îndoii; nu mă pot îndoii.

Apoi mi s-a limpezit mintea atât de mult, încât mi s-a părut imposibil să mă mai îndoiesc. Duhul lui Dumnezeu îmi luase în stăpânire sufletul.

În starea aceea am înțeles doctrina neprihănirii prin credință, experimentând-o.

Doctrina aceasta nu mă preocupase niciodată atât de mult încât să o consider o doctrină fundamentală a Evangheliei. De fapt, nici nu știusem foarte bine ce însemna această noțiune. Atunci însă am înțeles ce voia să spună Biblia atunci când afirmă:

„Fiindcă suntem socotiți neprihăniți prin credință, avem pace cu Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Cristos”*. Am văzut împlinirea acestui pasaj chiar în momentul în care mă ridicasem de pe genunchi, în pădure, fiindcă orice simțământ de vinovăție dispăruse din mintea

Convertirea la Cristos

29

mea. Povara păcatului pierise; vinovăția nu mai era, și eu eram liber, de parcă nu aș fi păcătuit niciodată.

Aceasta era descoperirea de care aveam nevoie. Mă simțeam îndreptățit prin credință; din câte îmi dădeam seama, eram liber de orice păcat. În loc să simt că păcătuiesc tot timpul, simțeam că inima mea e copleșită de iubire. Paharul meu fusese umplut de dădea peste el cu binecuvântări și iubire, și nu mai simțeam că păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu. Nu mă simțeam vinovat nici pentru păcatele trecute. Din câte îmi amintesc acum, cred că nu am vorbit cu nimeni atunci despre această experiență a îndreptățirii.

Romani 5:1

Capitolul III

Începutul lucrării

A doua zi dimineața, tocmai intrasem în birou, și simțeam puternicele valuri de iubire și mântuire care treceau peste mine, când domnul W. a intrat înăuntru. I-am spus câteva cuvinte referitoare la mântuirea sufletului lui. M-a privit uimit, dar nu a răspuns nimic, din câte îmi amintesc. A plecat capul, și după câteva minute a părăsit biroul. Nu m-am mai gândit la el atunci, dar după un timp am descoperit că vorbele mele îl străpunseseră ca o sabie, și nu și-a revenit până când nu s-a convertit și el la rândul lui.

La puțin timp de la plecarea domnului W., în birou a intrat diaconul B.

-Domnule Finney, a spus el, vă amintiți că procesul meu se va judeca astăzi la ora zece?

Presupun că sunteți pregătit.

Însă eu primisem instrucțiuni de sus în privința aceasta.

-Diacone B., i-am răspuns eu, trebuie să pledez cauza Domnului Isus Cristos, așa că nu mai pot pleda cauza dumneavoastră.

El m-a privit uimit, și mi-a spus:

-Ce vrei să spui cu asta?

I-am spus, în câteva cuvinte, că mă înrolasem pentru cauza lui Cristos, și apoi i-am repetat că trebuia să pledez pentru cer, și că va trebui să-și caute alt avocat; eu nu eram disponibil. El și-a plecat fruntea, și a ieșit fără să-mi spună nimic. După câteva momente, trecând prin fața ferestrei, am observat că diaconul B. stătea în mijlocul drumului, cufundat în meditație adâncă. Mai târziu am aflat că a plecat acasă și a pus capăt procesului imediat. Apoi s-a dedicat rugăciunii și a început să trăiască o viață mult mai religioasă decât înainte.

În curând am ieșit și eu din birou și am început să vorbesc despre mântuire cu cei pe care îi întâlneam. Simțeam că Dumnezeu voia ca eu să predic Evanghelia, și să încep chiar atunci.

Știam ce trebuia să

începutul lucrării

31

zic, așa cum am știut în fiecare clipă de atunci înainte. Dacă m-ați întreba cum, nu v-aș putea răspunde, așa cum nu v-aș putea explica de unde știam că am primit botezul Duhului Sfânt și dragostea lui Dumnezeu. Știam acest lucru cu o siguranță care nu lăsa loc îndoiei. Și astfel am aflat că Domnul mi-a încredințat predicarea Evangheliei.

Când m-am gândit prima dată la convertire, mi-a trecut prin minte că ar trebui să-mi părăsesc profesiunea, de care eram foarte legat, și să merg să predic Evanghelia, fiindcă eram convertit. Gândul acesta m-a năucit la început. M-am gândit că mă străduisem prea mult, și petrecusem prea mult timp învățând, ca să devin acum creștin și să fiu obligat să predic Evanghelia.

Totuși, în cele din urmă am ajuns la concluzia că trebuia să aduc această problemă înaintea lui Dumnezeu, că nu începusem studiul dreptului fără știrea lui Dumnezeu, și că nu aveam dreptul să mă târguiesc cu El; de aceea, am lăsat deoparte gândul de a deveni pastor, până când mi-a venit din nou în minte pe când mă rugam în pădure.

Dar după primirea botezului cu Duhul Sfânt am simțit dorința să predic Evanghelia. Mai mult, am descoperit că nu voiam să fac nimic altceva. Nu mai doream să practic dreptul. Drumul acesta era închis pentru mine, și nu mai prezenta nici o atracție. Nu mai voiam să câștig bani. Nu mai flămânzeam și nu mai însetam după plăceri lumești și distracție. Mintea mea era stăpânită de Isus și mântuire, și lumea mi se părea prea puțin importantă. Nimic nu putea fi pus în balanță cu câștigarea de suflete; nici o lucrare nu era mai dulce, și nici o slujbă mai înaltă, decât aceea de a-L înălța pe Cristos într-o lume muribundă.

Cu mintea stăpânită de acest gând, am ieșit afară și am început să vorbesc cu cei pe care îi întâlneam. Am intrat la început în prăvălia unui cizmar, care era un om credincios, unul dintre creștinii care se rugau cel mai mult în biserică. L-am găsit discutând cu fiul unuia din diaconii bisericii; tânărul acesta apăra universalismul. Domnul W., cizmarul, s-a întors spre mine și a spus:

-Domnule Finney, ce părere aveți de argumentele acestui tânăr?

Și a început să repete tot ce se spusese în apărarea universalismului. Răspunsul mi se părea atât de simplu, încât i-am dăruit toată argumentația într-un minut. Tânărul a văzut că părerea lui nu avea temei, așa că s-a ridicat și a ieșit afară, fără să spună nici un cuvânt. Însă, când m-am uitat pe fereastră, am văzut că tânărul

32

Memoriile lui Charles G. Finney

acesta, în loc să o ia pe drum la vale, trecuse peste gard și se îndrepta spre pădure. Nu m-am mai gândit la el până seara, când a venit la mine și mi-a povestit că fusese convertit într-un mod minunat. Intrase în pădure și acolo își predase inima lui Dumnezeu.

Am vorbit cu multe persoane în ziua aceea, și cred că Duhul Sfânt a făcut o impresie puternică asupra minții lor. Nu pot să îmi amintesc de nici unul din ei care să nu fi fost convertit după aceea. La căderea serii, am trecut pe la casa unui prieten, unde locuia și un tânăr care era angajat într-o distilerie de whisky. Familia aceasta auzise că devenisem creștin; fiindcă se așezau la masă ca să servească ceaiul, m-au rugat și pe mine să le țin companie. Stăpânul casei și soția lui erau amândoi creștini practicanți. Dar o soră a doamnei, care era și

ea de față, era o fată neconvertită, iar tânărul despre care am vorbit, rudă îndepărtată a familiei, era un universalist declarat. Era un universalist vorbăreț și sincer, și avea un caracter foarte energic.

M-am așezat la masă cu ei, și m-au rugat să cer binecuvântarea. Era un lucru pe care nu-l mai făcusem niciodată, dar nu am ezitat nici o clipă și am început să mă rog în timp ce toți ședeau la masă. După ce am început să vorbesc, m-am gândit la starea nenorocită a celor doi tineri, și acest lucru m-a înduioșat atât de mult, încât am izbucnit în lacrimi și nu mi-am mai putut continua rugăciunea. Toată lumea a rămas fără cuvinte un timp, în vreme ce eu continuam să plâng. Apoi, tânărul universalist s-a ridicat de la masă și a ieșit în fugă afară. A intrat în camera lui, a închis ușa cu cheia și nu l-am mai văzut până a doua zi dimineața, când a ieșit afară exprimând o binecuvântată credință în Cristos. Acest tânăr a fost un devotat slujitor al Evangheliei, timp de mulți ani.

În cursul zilei se iscase multă zarvă în sat din cauza convertirii mele. Unii gândeau una, alții alta. Spre seară, fără nici o înștiințare, am observat că oamenii se îndreptau spre locul unde se țineau adunările de rugăciune și serviciile divine. Convertirea mea stârnise multă uimire în sat. După aceea, am aflat că unii dintre membri propuseseră într-o adunare a bisericii să se roage în mod special pentru mine, dar domnul Gale îi descurajase, spunând că nu credea că mă voi converti vreodată, fiindcă discutase mult cu mine și văzuse că aveam destul de multe cunoștințe religioase, dar eram foarte împietrit. Mai mult, el afirmase că era nemulțumit de faptul că eu

începutul lucrării

33

conduceam corul și îi învățam pe tineri muzică sfântă; după părerea lui, aveam o asemenea influență asupra lor, încât nu credea că se va converti vreunul atâta timp cât eu voi rămâne în Adams.

După ce am fost convertit, am aflat că mulți oameni de nimic se ascuseseră în spatele meu.

Un bărbat îndeosebi, domnul C, care avea o soție credincioasă, spusese de multe ori:

-Dacă religia este adevărată, de ce nu îl converțiți pe Finney? Dacă voi, creștinii, o să puteți să-l converțiți pe Finney, eu o să cred în religie.

Un bătrân avocat care se numea M. și locuia în Adams, când a auzit zvonul că mă convertisem, a spus că totul era o farsă, și că încercam să văd cât de creduli pot fi creștinii.

Totuși, toți oamenii se îndreptau unul după altul spre locul de închinare. Am plecat și eu.

Pastorul era acolo, însoțit de aproape toți oamenii din sat. Nimeni nu părea doritor să deschidă întâlnirea, dar casa era arhiplină. Nu am mai așteptat, ci m-am ridicat în picioare și am început prin a spune că știam că religia era de la Dumnezeu. Am continuat povestind principalele evenimente ale experienței mele. Domnul C, care îi promisese soției lui că va crede în religie dacă eu mă voi converti, era prezent. Domnul M., bătrânul avocat, era și el de față. Cuvintele pe care Domnul mi le punea pe buze păreau să aibă un efect minunat asupra asistenței.

Domnul C. s-a ridicat, și-a făcut loc prin mulțime, și a plecat în grabă acasă uitându-și pălăria. La scurt timp, domnul M. a plecat și el, spunând că eram nebun.

-E sincer, a spus el, se vede clar; dar e sigur că a înnebunit.

După ce am terminat de vorbit, domnul Gale, pastorul, s-a ridicat și a făcut o mărturisire. A spus că simțea că se așezase în calea bisericii; și apoi a recunoscut că el descurajase biserica când membrii propuseseră să se roage pentru mine. A mai spus că auzise de dimineață că fusesem convertit, dar nu crezuse. A spus că fusese lipsit de credință. Vorbea într-un fel foarte umil.

Eu nu mă rugasem niciodată în public. Însă domnul Gale m-a chemat să mă rog, după ce și-a terminat discursul. Am ieșit în față, și cred că am fost binecuvântat cu multă elocvență și libertate de exprimare. Am avut o întâlnire minunată în seara aceea, și, din acea zi, ne-am adunat în fiecare seară, timp de multe săptămâni. Lucrarea înainta cu fiecare zi care trecea.

34

Memoriile lui Charles G. Finney

Fiindcă fusesem ca un fel de conducător pentru cei tineri, am organizat imediat o întâlnire la care au asistat toți - adică toți cei pe care îi cunoșteam. Am renunțat la timpul meu ca să lucrez pentru convertirea lor, și Domnul a binecuvântat fiecare efort făcut, într-un mod minunat. S-au convertit toți, unul după altul, cu mare repeziciune, și lucrarea a continuat până când a rămas doar unul neconvertit.

Lucrarea înainta, și se extindea printre oamenii de orice condiție, atât în sat, cât și în împrejurimi. Inima îmi era atât de plină, încât nu am putut să dorm sau să mănânc timp de o săptămână întreagă. Mi se părea că mă hrănesc cu o mâncare pe care lumea nu o cunoștea. Nu simțeam nevoia de hrană sau de somn. Mîntea îmi era plină de dragostea lui Dumnezeu. Am continuat în felul acesta multe zile, până când am simțit că mă prăbușesc. De atunci încolo, am lucrat cu mai multă grijă; am mâncat la ore regulate, și m-am odihnit cât se putea de mult. Cuvântul lui Dumnezeu are puteri minunate; eram în fiecare zi surprins să văd că puținele mele cuvinte rămăneau în inima ascultătorului, ca un foc care ardea neconținut. După un timp, am plecat la Henderson să-mi vizitez părinții. Tatăl meu era un om nepocăit, și din toată familia, doar fratele cel mic era creștin practicant. Tata m-a întâmpinat la poartă și mi-a zis:

-Ce mai faci, Charles?

-Sunt bine, tată, i-am răspuns eu, sănătos în corp și suflet. Dar, tată, dumneata ai îmbătrânit, toți copiii au crescut și au părăsit căminul; totuși, nu am auzit niciodată o rugăciune în casa părinților mei.

Tata a plecat fruntea, a izbucnit în lacrimi, și a spus:

-Știu, Charles; vino înăuntru și roagă-te tu.

Am intrat și am început să mă rog. Tata și mama au fost foarte mișcați, și la puțin timp după aceea s-au convertit amândoi. Nu știu dacă mama avusese vreo speranță în privința aceasta mai înainte; dacă fusese așa, nimeni din familie nu văzuse nimic.

Am rămas acolo două sau trei zile, și am discutat mai mult sau mai puțin cu toți oamenii pe care îi întâlneam. În următoarea luni, cred, avea loc o întâlnire lunară de rugăciune în oraș. În Henderson se afla o biserică baptistă, condusă de un pastor, și o mică biserică

începutul lucrării

35

congregațională, fără pastor. Totuși, orașul era destul de imoral, și religia era foarte slabă. Fratele meu cel mic a asistat la întâlnirea de rugăciune, și apoi mi-a povestit ce se întâmplase. Bapțiștii și congregaționaliștii obișnuiau să se roage împreună în fiecare lună. Dar cum erau foarte puțini participanți, întrunirea se ținea într-o casă particulară. Cu ocazia aceasta s-au întâlnit, ca de obicei, în salonul unei case. Erau prezenți câțiva bapțiști și câțiva congregaționaliști.

Diaconul bisericii congregaționaliste era un bătrân uscățiv și slab, cu numele de M. Era un om liniștit, și avea o reputație de om credincios, dar vorbea rareori despre credința lui. Era tipul obișnuit de diacon din New England. Fiindcă era prezent, l-au rugat să conducă întâlnirea. A început să citească un pasaj din Scripturi, după obiceiul lor. Apoi au cântat un imn, și diaconul M. s-a ridicat în picioare ca să-i conducă în rugăciune. Celelalte persoane prezente, toți creștini practicanți, și câțiva tineri, au îngenucheat.

Fratele meu mi-a spus că diaconul M. a început să se roage ca de obicei, cu glas slab și tremurător; în curând, însă, a început să se încălzească și să ridice vocea, care tremura de emoție. A început să se roage cu tot mai multă înflăcărare, ridicându-se pe vârfuri și lăsându-se pe călcâie, și tot așa, în timp ce dușumeaua scârțâia tot mai tare. A continuat să ridice vocea, și să se ridice pe vârfuri, cu tot mai multă putere. Purtat de spiritul rugăciunii, a început să ridice și scaunul din fața lui, și să-l lase jos, și în curând l-a ridicat tot mai sus, cu mare energie. A continuat astfel, din ce în ce mai înflăcărat, până când a căpătat o asemenea putere, încât toți au crezut că va rupe scaunul în bucăți.

Între timp, frații și surorile, care erau în genunchi, au început să geamă, și să ofteze, și să plângă, și să agonizeze în rugăciune. Diaconul a continuat să se lupte până când a ajuns la capătul puterilor; când s-a oprit, nici unul din cei din cameră nu era în stare să se ridice de pe genunchi, a povestit fratele meu. Puteau doar să suspine și să mărturisească, și să cadă cu fața la pământ înaintea Domnului. După această întâlnire, lucrarea Domnului a înaintat cu putere în tot orașul. Și, chiar dacă localitatea Adams era în continuare centrul, Cuvântul s-a răspândit în toate orășelele din acel ținut.

Am vorbit mai înainte despre convertirea domnului W., în biroul cărui studiasem dreptul.

Am spus de asemenea că am mers să mă

36

Memoriile lui Charles G. Finney

rog într-o dumbravă, în ziua convertirii mele. În curând, s-a întâmplat că au avut loc și alte

convertiri în condiții similare; adică au fost și alte persoane care au făcut pace cu Dumnezeu în acea dumbravă.

Când domnul W. i-a auzit povestindu-și experiența, unul după altul, la întâlnirile de rugăciune, s-a gândit că el avea un salon în care să se roage, și că nu trebuia să meargă prin păduri și să povestească altora după aceea. Se pare că ținea foarte mult la lucrul acesta. Deși nu era un fapt de mare importanță, era pe punctul de a se mândri, și de a nu putea intra în împărăția lui Dumnezeu.

Am întâlnit multe asemenea cazuri în timpul lucrării mele pastorale; din cauza unor lucruri de puțină importanță, inima păcătoasă începe să se îngâmfe. În toate cazurile, starea aceasta trebuie să înceteze, pentru ca păcătosul să poată intra în împărăția lui Dumnezeu. Am cunoscut persoane care se frământă săptămâni întregi sub influența Duhului Sfânt, dar nu pot face nici un progres până când nu renunță la lucrul cu care se mândreau. Domnul W. a fost primul caz cu care am avut de a face.

După ce a fost convertit, a spus că problema aceasta îl frământase de multe ori în timpul rugăciunii, și că fusese ajutat să vadă că mândria era cea care îl influența, ca să-l țină departe de împărăția lui Dumnezeu. Dar nu era încă pregătit să recunoască, nici față de el însuși. A încercat din toate puterile să creadă, și să-L facă și pe Dumnezeu să creadă, că nu era mândru. S-a rugat o noapte întreagă ca Dumnezeu să aibă milă de el, dar dimineața s-a simțit mai nefericit ca niciodată. În cele din urmă, s-a infuriat pe Dumnezeu că nu îi ascultă rugăciunile, și s-a simțit ispitit să se sinucidă. Era gata să utilizeze briceagul în acest scop, dar și-a dat seama și l-a aruncat departe, ca să nu mai fie ispitit. Într-o seară, pe când se întorcea de la rugăciune, s-a simțit atât de mustrat, încât a vrut să se convingă pe el însuși, și să-L convingă și pe Dumnezeu, că nu era mândru; așa că a căutat o baltă plină de noroi, în care a ingenuncheat, ca să demonstreze că nu mândria era cea care îl ținea departe de pădure. Lupta aceasta a continuat timp de câteva săptămâni.

Însă într-o după-amiază, în timp ce mă aflam în biroul nostru împreună cu doi dintre bătrânii bisericii, tânărul cu care mă întâlnisem în prăvălia cizmarului a intrat în mare grabă înăuntru. -Domnul W. s-a convertit! a exclamat el. Am intrat în pădure să mă rog, și am auzit pe cineva strigând foarte tare în vale. M-am

începutul lucrării

37

îndreptat spre creasta dealului, ca să mă uit în jos, și l-am văzut pe domnul W. pășind încoace și încolo, și cântând din toate puterile; la fiecare minut se oprea, își împreuna mâinile și striga din toate puterile: „Mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele!”. Apoi își continua marșul, cântând din răsputeri, și iar se oprea, și își ridica mâinile, și striga.

În timp ce tânărul povestea, l-am văzut cu toții pe domnul W. coborând de pe deal. Când a ajuns la poale, s-a întâlnit cu părintele T. - așa îl numeam noi - un bătrân frate metodist. S-a repezit la el și l-a îmbrățișat. După ce l-a lăsat din brațe, au discutat un moment, și s-a îndreptat grăbit spre birou. Când a intrat, foarte transpirat, fiindcă era un om corpolent, a strigat din toate puterile:

- Am reușit! Am reușit!

Apoi și-a împreunat mâinile, s-a plecat pe genunchi și a început să-I mulțumească lui Dumnezeu. Ne-a povestit despre lupta care se dusese în mintea lui, și de ce nu obținuse biruința înainte. A spus că, imediat după ce a renunțat la părerea aceasta și a intrat în pădure, mintea i s-a ușurat; când a ingenuncheat ca să se roage, Duhul lui Dumnezeu a coborât peste el și l-a umplut de o bucurie negrăită, care se manifestase înaintea tânărului nostru. După aceea, domnul W. a luat o poziție hotărâtă pentru Dumnezeu.

La venirea primăverii, câțiva din membrii mai vârstnici ai bisericii au început să-și piardă zelul. Eu aveam obiceiul să mă trezesc devreme dimineața, și să petrec un timp de rugăciune singur în casa unde ne adunam; după un timp, convinsesem un număr mare de frați să mi se alăture în această rugăciune de dimineață. Totul se întâmpla dis-de-dimineață, și de obicei ne adunam cu mult înainte de răsăritul soarelui. Îl convinsesem și pe pastor să asiste la aceste întâlniri matinale.

Dar în curând au început să întârzie, așa că am hotărât să merg pe la ei să-i trezesc. Am trecut de multe ori pe la toți frații care mă însoțiseră înainte, dorind să ne mai bucurăm de binecuvântarea rugăciunii. Dar am văzut că frații erau din ce mai reținuți, și lucrul acesta a

fost o grea încercare pentru mine.

Într-o dimineață, după ce am trecut și i-am strigat pe toți, am văzut că foarte puțini ajunseseră la casa de rugăciune. Domnul Gale, pastorul nostru, ședea în ușa bisericii; când am ajuns la el, slava lui Dumnezeu a strălucit deasupra mea și în jurul meu într-un fel

38 **Memoriile lui Charles G. Finney**

minunat. Zorii erau gata să răsară. În momentul acela, o lumină blândă a strălucit în sufletul meu și m-a făcut să cad cu fața la pământ. În lumina aceea, mi s-a părut că văd cum toată natura îl lauda pe Dumnezeu, și I se închina; dar omul nu. Lumina aceasta părea să strălucească asemeni soarelui. Era prea puternică pentru ochii mei. Îmi amintesc că mi-am plecat privirea și am izbucnit într-un șuvoi de lacrimi, îndurerat că omenirea era atât de nepăsătoare. După experiența pe care o am acum, cred că am simțit atunci ceva din lumina care l-a orbit pe Pavel pe drumul spre Damasc. Sunt sigur că nimeni nu ar putea îndura mult timp o asemenea lumină.

Când m-a văzut plângând, domnul Gale m-a întrebat:

- Ce se întâmplă, domnule Finney?

Nu i-am putut spune. Vedeam că el nu observase lumina, și nu înțelegea de ce eram atât de tulburat. Nu i-am explicat prea multe atunci. I-am spus doar că am văzut slava lui Dumnezeu, și că nu puteam îndura felul în care îl tratau oamenii. Nu mi se părea atunci că aș putea exprima în cuvinte viziunea slavei care mi se arătase. Am plâns până când lumina a dispărut, și mintea mea s-a liniștit.

Obişnuiam să am, în vremea acelor începuturi, multe întâlniri cu Dumnezeu, care nu pot fi descrise în cuvinte. Nu rareori, aceste întâlniri se terminau cu următoarea impresie: „Nu spune nimănui ce ai văzut”. Atunci nu înțelegeam de ce, și de câteva ori nu am ținut seama de această poruncă; am încercat să le povestesc fraților mei creștini despre întâlnirile mele cu Dumnezeu. Dar în curând am descoperit că nu trebuia să spun altora despre ceea ce se petrecea între mine și Domnul meu. Ei nu puteau să înțeleagă. Păreau surprinși, și uneori vedeam că nu mă credeau; în curând, am învățat să păstrez tăcerea în privința acestor manifestări divine.

Obişnuiam să petrec mult timp în rugăciune; uneori, cred că mă rugam în mod literal „fără încetare”. Am văzut de asemeni că era foarte profitabil să postesc de câte ori puteam. În zilele acelea, căutam să fiu singur cu Dumnezeu, și să hoinăresc prin pădure, sau să mă retrag în casa de rugăciune, unde puteam să fiu singur.

Uneori posteam în mod greșit, și încercam să mă examinez singur după ideile pe care le susținea atunci biserica mea și pastorul, încercam în zadar să privesc în inima mea, și să-mi examinez sentimentele; mă străduiam să-mi concentrez atenția asupra

începutul lucrării

39

motivațiilor mele, și a gândurilor mele. Când urmam această cale, vedeam că ziua se încheie fără să fi făcut nici un progres. După aceea, am înțeles bine motivul. Îmi întorceam atenția de la Domnul Isus Cristos și mă priveam pe mine însumi, examinându-mi motivele și simțămintele, așa că asta era tot ce vedeam. Dar când posteam și permiteam Duhului Sfânt să mă ia în stăpânire, lăsându-L să mă conducă și să mă instruiască, vedeam că puteam fi de mare folos. Aflam că nu puteam trăi fără prezența lui Dumnezeu și că, ori de câte ori mă împresurau norii, nu mă puteam odihni, nu puteam studia, nu aveam tragere de inimă pentru nimic, până când nu dispărea ceața dintre sufletul meu și Dumnezeu.

Fuseam foarte legat de profesia mea. Însă, după cum am mai spus, după ce am fost convertit mi s-au întunecat toate orizonturile, și practicarea dreptului nu-mi mai producea satisfacție. Am avut multe invitații presante de a pleda unele procese în calitate de avocat, dar le-am refuzat pe toate. Nu îndrăzneam să mă mai amestec în zarva unui proces controversat și, de atunci înainte, meseria de a apăra interesele dubioase ale altora mi s-a părut odioasă și nedreaptă.

Domnul m-a învățat, în acele zile timpurii ale experienței mele de creștin, multe adevăruri importante în privința duhului rugăciunii. La puțin timp de la convertire, o femeie care îmi fusese vecină mai înainte s-a îmbolnăvit foarte grav. Ea nu era creștină, dar soțul ei era creștin practicant. Fiindcă era frate cu domnul W., a venit într-o seară la birou și mi-a spus că se temea că soția lui nu va trece noaptea cu viață. Știrea aceea mi-a pătruns ca un cuțit în inimă.

Mi se părea că mi s-a așezat o povară pe suflet, o povară pe care nu o înțelegeam, și care mă zdrobea. Simțeam îndemnul puternic de a mă ruga pentru sărmăna femeie. Povara era atât de grea, încât am părăsit imediat biroul și m-am îndreptat spre casa de adunare ca să mă rog pentru ea. Acolo m-am luptat mult, dar nu am putut spune prea multe vorbe. Puteam doar să plâng cu suspine adânci și sfâșietoare.

Am petrecut mult timp în biserică în starea aceasta, dar nu m-am simțit ușurat. M-am întors la birou, însă nu mi-am găsit liniștea nici acolo. Mă plimbam mereu prin cameră, chinându-mă. M-am întors din nou la casa de rugăciune, și am trecut prin aceeași luptă. M-am chinuit multă vreme să vorbesc cu Dumnezeu, dar cuvintele nu voiau să mă ajute. Gemeam și suspinam, fără să fiu în stare să-mi exprim dorința în cuvinte. Până la urmă, m-am întors la birou; fiindcă am

40

Memoriile lui Charles G. Finney

văzut că nu aflu odihnă nicăieri, m-am întors pentru a treia oară la casa de rugăciune. De data aceasta, Domnul mi-a dat putere să înving. A luat povara mea asupra Lui, și am primit asigurarea că femeia aceasta nu va muri; nu atunci și nu în starea aceea de păcat.

M-am întors la birou. Mentea mea era liniștită, și în curând am plecat la culcare. A doua zi, dis-de-dimineată, soțul femeii a venit la birou. L-am întrebat cum se simte soția lui.

-Trăiește, mi-a spus el zâmbind, și pare să se simtă mai bine. -Frate W., i-am răspuns eu, soția dumitale nu va muri de boala aceasta; poți să stai liniștit. Și nu va muri în păcat, cu nici un preț.

Nu știu cum am putut să fiu atât de sigur, dar nu aveam nici o îndoială că se va însănătoși. Și, într-adevăr, femeia aceasta s-a însănătoșit, și în curând a primit nădejdea mântuirii în Isus Cristos.

La început nu am înțeles ce însemna încercarea aceasta a minții prin care trecusem.

Dar la scurt timp am vorbit cu un frate creștin, și el mi-a spus că aceasta arăta că sufletul meu simțea durerile nașterii din nou. O discuție de câteva minute, însoțită de câteva versete din Biblie, m-a ajutat să înțeleg.

O altă experiență, pe care am avut-o la scurt timp, ilustrează același adevăr. Am vorbit și mai înainte despre o tânără care făcea parte din cunoștințele mele și nu fusese convertită. Cazul ei atrăsese atenția, și se vorbea mult printre creștini despre ea. Era o fată încântătoare, și cunoștea mult din Scripturi, dar rămânea totuși în păcatele ei.

M-am înțeles cu unul din bătrânii bisericii să ne rugăm zilnic pentru ea, și să prezentăm cazul ei la tronul harului dimineata, la prânz și seara, până când se va converti, sau va muri, sau nu vom mai fi în stare să ne ținem promisiunea. Mă gândeam din ce în ce mai mult la ea, și continuam să mă rog. Am aflat în curând că partenerul meu de rugăciune își pierduse interesul după o vreme. Dar acest lucru nu m-a descurajat. Am continuat să mă rog cu stăruință. Mă străduiam de asemeni să profit de orice șansă de a vorbi cu ea, căutând să-i atrag atenția asupra sufletului ei. După ce am continuat așa un oarecare timp, m-am gândit s-o vizitez într-o seară. Când am ajuns și am bătut la ușă, am auzit un țipăt și o învălmășeală în spatele ușii, așa că am așteptat să se termine zgomotul. Stăpâna casei a apărut în curând și a deschis ușa, ținând în

începutul lucrării

41

mână o bucată dintr-o carte, care fusese ruptă în două. Era foarte palidă și agitată.

-Domnule Finney, îți vine să crezi că sora mea a devenit universalistă? a spus ea, arătându-mi paginile din mână.

Cartea era o apărare a universalismului. Sora ei o surprinsese citind-o pe furiș, și încercase să i-o ia; acesta fusese motivul luptei din spatele ușii.

Am primit informațiile acestea în fața ușii, și am refuzat să intru. Vestea m-a tulburat;

m-am simțit la fel de copleșit ca în ziua în care auzisem că sora W. urma să moară. Pe când mă întorceam acasă, m-am prăbușit sub povara agoniei; m-am luptat, și am gemut, și am suspinat, dar nu puteam formula cazul în cuvinte înaintea lui Dumnezeu. Descoperirea că fata aceasta devenise universalistă în loc să se convertească m-a cutremurat atât de mult încât nu mă mai puteam sprijini pe credința mea și pe Dumnezeu în cazul ei. Mă cufundasem în întuneric, și un nor se ridica între mine și Dumnezeu atunci când încercam să mă rog pentru mântuirea ei. Dar Duhul se lupta încă înăuntrul meu, cu suspine negrăite.

În noaptea aceea m-am culcat fără să reușesc să mă rog. M-am trezit în zori, și primul meu gând a fost să implor ajutorul lui Dumnezeu pentru tânăra aceasta. M-am plecat imediat pe genunchi, în clipa în care am închis ochii, întunericul s-a risipit și totul s-a luminat în mintea mea; după ce m-am rugat, am simțit că Dumnezeu îmi răspunsese afirmativ. Nici dacă ar fi vorbit cu voce tare nu aș fi înțeles mai bine acordul Lui. Răspunsul acesta m-a ușurat pe loc. Mintea mea s-a umplut de pace și bucurie, și am simțit că mântuirea ei era asigurată.

Înțelesesem însă greșit timpul de care avea nevoie această lucrare. În entuziasmul meu, așteptam să se convertească imediat; dar nu a fost așa. A mai rămas în păcat timp de câteva luni. La timpul potrivit, voi vorbi despre convertirea ei. La început m-am simțit descurajat că nu se convertise pe loc, și mă întrebam dacă reușisem să-L conving pe Dumnezeu în favoarea ei.

La puțin timp de la convertirea mea, magistratul cu care lucrasem, unul dintre cei mai importanți oameni din oraș, s-a simțit convins pe deplin de faptul că era un păcătos. Fusese ales membru al guvernului statului. Mă rugam pentru el în fiecare zi, și îl imploram

Capitolul IV

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams

La puțin timp de la convertirea mea, l-am chemat pe pastor și am avut o lungă discuție despre ispășire cu el. Fiindcă absolvisem la Princeton, pastorul susținea că ispășirea era limitată - era valabilă doar pentru cei aleși, și nimeni altcineva nu mai beneficia de jertfa lui Cristos. Discuția noastră a durat aproape jumătate de zi. El susținea că Isus a suferit pentru cei aleși pedeapsa literală a legii divine; că a suferit ce trebuia să sufere fiecare dintre cei aleși conform judecății imparțiale. Eu am spus că era absurd, fiindcă în cazul acesta ar fi suferit echivalentul păcatelor fiecăruia, înmulțit cu numărul celor aleși. El insista că acesta era adevărul. Afirma că Isus a plătit literal datoria celor aleși, și că a satisfăcut pe deplin judecata imparțială. Mie mi se părea că, din contră, Isus a satisfăcut judecata pentru întreaga lume, și că asta era tot ce cerea conducerea lui Dumnezeu.

În zilele acelea nu eram decât un copil în cele teologice. Eram începător în religie și în învățăturile biblice, dar mi se părea că vederile pastorului nu se bazau pe Scriptură, și i-am spus-o. Nu citisem nimic altceva în afară de Biblie, și interpretasem pasajele referitoare la subiectul ispășirii în același fel în care interpretam noțiunile mai grele din cărțile de drept. Mi se părea că el interpreta textele conform unei teorii prestabilite. Nu îl auzisem niciodată predicând opiniile pe care le susținea acum. Eram surprins de poziția lui, și l-am combătut cu toate argumentele pe care le-am găsit în Biblie.

Îndrăznesc să spun că era alarmat de atitudinea mea, pe care o considera rezultatul

încăpățânării. Eu credeam că Biblia spune clar că ispășirea a fost făcută pentru toată lumea. El o limita pentru câțiva

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams 45

oameni. Nu puteam accepta această opinie, fiindcă vedeam că nu o putea susține cu texte biblice. Regulile lui de interpretare nu se potriveau cu vederile mele. Erau mult mai neclare și imprecise decât cele cu care fusesem obișnuit în studiile mele de drept. Nu obținusem nici un răspuns satisfăcător la obiecțiile pe care le ridicasem. L-am întrebat dacă nu scrie în Biblie că toți cei care aud Evanghelia, o cred și se pocăiesc, sunt mântuiți. Dar cum ar putea crede și primi o mântuire care nu este pregătită pentru ei?

Am trecut peste tot câmpul dezbaterii dintre noua și vechea școală religioasă, și am discutat subiectul ispășirii așa cum învățasem din studiile mele teologice. Nu îmi amintesc să fi citit altceva în afară de Biblie. Nici măcar nu auzisem vreo predică sau vreo altă discuție privitoare la această problemă.

Discuția aceasta s-a repetat de mai multe ori, și a continuat în timpul tuturor studiilor teologice pe care le-am făcut cu el. Adesea și-a exprimat îngrijorarea, din cauză că nu acceptam credința adevărată. Cred că el era profund convins că fusesem cu adevărat convertit, dar simțea dorința de a mă instrui în limitele stricte ale teologiei de la Princeton.

Își pusese în minte că trebuia să fiu pastor, și se străduia să mă informeze că, dacă nu voi predica adevărul, Domnul nu îmi va binecuvânta lucrarea, și Duhul Său nu va fi martor la predicile mele. Lucrul acesta îl credeam și eu, dar nu era un argument prea puternic în favoarea opiniilor lui. De altfel, chiar el mi-a spus odată - nu în timpul discuției despre ispășire - că nu știa să fi fost indispensabil pentru convertirea unui păcătos.

Nu îl auzisem niciodată predicând despre subiectul ispășirii; cred că se temea să își prezinte opiniile personale în fața oamenilor. Biserica lui, sunt sigur, nu îi împărtășea părerea despre o ispășire limitată.

Pe parcurs, am avut discuții frecvente, nu doar despre ispășire, ci și despre alte subiecte teologice, despre care voi mai vorbi.

Am spus mai înainte că în primăvara următoare convertirii mele, membrii mai vârstnici ai bisericii au început să slăbească în zelul și angajamentul lor pentru Dumnezeu. Acest lucru m-a frământat mult, și i-a afectat și pe ceilalți tineri convertiți. Apoi am citit într-un ziar un articol care se intitula „înviorarea trezirii”. Se spunea că, într-o anumită localitate, avusese loc o mișcare de trezire în timpul iernii,

46 Memoriile lui Charles G. Finney

dar primăvara credincioșii s-au descurajat; apoi s-au rugat sincer și neconținut pentru revărsarea Duhului, și trezirea s-a repetat cu și mai multă putere. Articolul acesta m-a făcut să izbucnesc în lacrimi.

În timpul acela eram vecin cu domnul Gale, și i-am dus și lui articolul. Eram atât de copleșit de sentimentul că providența divină aude și răspunde la rugăciuni, și de siguranța că Dumnezeu va răspunde rugăciunii de trezire a lucrării Sale din Adams, încât am ieșit din casă plângând ca un copil. Domnul Gale a părut surprins de simțămintele mele, și de credința mea că Dumnezeu va lucra pentru trezire. Articolul nu a făcut aceeași impresie asupra lui.

La următoarea întâlnire cu tinerii, am propus să organizăm o sesiune de rugăciune pentru trezirea lucrării lui Dumnezeu; să ne rugăm în zori, la prânz și seara, în cămăruțele noastre, și să continuăm stăruința până la următoarea întâlnire. Nu am folosit alte mijloace pentru a trezi lucrarea lui Dumnezeu. Dar duhul rugăciunii a fost turnat imediat, în chip minunat, peste tinerii convertiți. Înainte de sfârșitul săptămânii am aflat că unii din ei își pierduseră toată puterea în timpul rugăciunii, astfel că nu se mai puteau ridica în picioare sau pe genunchi, și că zăcuseră pe dușumea, rugându-se cu suspine pentru revărsarea Duhului Sfânt.

Duhul a fost turnat, și înainte de sfârșitul săptămânii mulțimea venea cu grămada la biserică; cred că era același interes pentru religie ca și în timpul primei treziri.

Și atunci, spre părerea mea de rău, s-a făcut o greșală, sau poate că ar trebui să spun că s-a comis un păcat de către membrii mai în vârstă ai bisericii, care a avut urmări foarte rele. După cum am aflat mai târziu, mulți dintre cei în vârstă s-au împotrivit acestei mișcări începute de tinerii convertiți. Erau invidioși. Nu știau ce să facă, și au simțit că tinerii convertiți își depășeau atribuțiile, mergând înaintea membrilor în vârstă. Starea aceasta a îndurerat în cele din urmă pe Duhul Sfânt. Nu peste mult timp, unii dintre membrii în vârstă s-au îndepărtat, și toți cei care s-au împotrivit lucrării au avut mult de suferit.

Tinerii și-au menținut însă credința. Convertirea lor fusese adevărată, și acum erau creștini eficienți.

În primăvara acestui an, 1822, m-am prezentat în fața prezbiteriului în calitate de candidat pentru lucrarea de pastorație. Unii din pastori m-au încurajat să merg la Princeton să studiez

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams 47

teologia, dar am refuzat. Când m-au întrebat de ce nu voiam să merg la Princeton, le-am spus că mijloacele financiare nu îmi permit. Era adevărat, dar ei au spus că vor avea grijă să mi se plătească cheltuielile. Am refuzat din nou, și atunci ei mi-au cerut să le explic motivul. Le-am spus sincer că nu voiam să cad sub influența sub care învățaseră ei; că eram sigur că fuseseră greșit educați, și că nu erau așa cum credeam eu că trebuia să fie un pastor al lui Cristos. Le-am spus acest lucru cu destulă reținere, dar nu puteam să tac. Ei l-au numit pe pastorul meu să-mi îndrume studiile. Acesta mi-a oferit acces liber la biblioteca lui, și a spus că va face tot ce îi stătea în puteri pentru înaintarea studiilor mele teologice.

Dar studiile mele, cel puțin în ceea ce-l privea pe profesor, erau mai ales discuții în contradictoriu. El susținea doctrinele vechii școli, printre care și cea a păcatului original, spunând că omul era corupt moral. Susținea de asemenea că oamenii nu erau în stare să se supună termenilor Evangheliei, să se pocăiască, să creadă, sau să facă orice altceva ar fi cerut Dumnezeu de la ei; că erau predispuși la rău, adică erau gata să comită orice păcat, dar nu erau capabili să facă binele; că Dumnezeu condamnase omul pentru natura lui păcătoasă, și că, din cauza aceasta, ca și din cauza păcatelor lor, meritau moartea veșnică.

Susținea de asemeni că influența Duhului Sfânt asupra minții oamenilor era fizică, acționând direct asupra fondului sufletului; că oamenii erau unelte pasive în procesul nașterii din nou; pe scurt, susținea toate doctrinele care se bazau pe noțiunea omului păcătos prin el însuși.

Eu nu puteam primi aceste doctrine. Nu îi împărtășeam vederile în privința ispășirii, nașterii din nou, credinței, pocăinței, silirii voinței, și a tuturor subiectelor de felul acesta. El însă le susținea cu îndârjire, și uneori își pierdea răbdarea văzând că nu le primesc fără comentarii. Obișnuia să insiste că, dacă dreptatea ar fi fost de partea mea, aș ajunge cu timpul la necredință. Și îmi amintea mereu de unii din studenții de la Princeton care sfârșiseră prin a se rătăci, fiindcă puneau mereu întrebări și nu voiau să accepte mărturisirea de credință și învățăturile profesorilor lor. Mă avertiza mereu, cu multă stăruință, spunând că nu voi fi niciodată folositor ca pastor, dacă nu voi primi adevărul - adică adevărul pe care îl învățase el, și în care credea cu tărie.

48 Memoriile lui Charles G. Finney

Însă eu eram gata să accept doar adevărul pe care îl învățam în Biblie, și îi spuneam acest lucru. Obișnuiam să discutăm mult în contradictoriu, și adesea veneam de la orele lui de studiu foarte deprimat și descurajat, spunându-mi:

-Nu pot să împărtășesc aceste opinii, orice s-ar întâmpla. Nu pot să cred că Biblia ne învață astfel.

De câteva ori, am fost gata să las baltă și studiul, și pastorația.

Era un singur om în biserică cu care discutam liber despre acest subiect; acesta era diaconul H., un om foarte credincios și consacrat rugăciunii. Fusese educat în același stil, și susținea cele mai înalte doctrine ale calvinismului. Totuși, după ce am avut multe discuții în contradictoriu, s-a convins că eu aveam dreptate, și mă chema adesea ca să ne rugăm împreună, ca să mă încurajeze în studiu și în discuțiile cu domnul

Gale, și să mă întărească în decizia de a predica Evanghelia, orice s-ar fi întâmplat. De câteva ori m-a găsit într-o stare de mare descurajare, după ce venisem de la studiul domnului Gale. În asemenea ocazii intra cu mine în cameră, și uneori stătea până la miezul nopții, strigând la Dumnezeu pentru lumină și putere, și pentru credința de a accepta și a face voia Sa. Locuia la mai mult de trei mile de sat, dar stătea adesea la mine până la zece sau unsprezece noaptea, și apoi pleca acasă. Scumpul meu bătrân! Cred că s-a rugat pentru mine în fiecare zi, cât timp a mai trăit. După ce am intrat în lucrarea de pastorație și predicile mele au fost întâmpinate cu mare împotrivire, m-am întâlnit într-o zi cu el, și mi-a vorbit astfel despre împotriviții:

-O! Sufletul meu este atât de împovărat, încât mă rog pentru dumneata zi și noapte. Dar sunt sigur că Dumnezeu te va ajuta. Mergi înainte, a spus el, mergi înainte, frate Finney; Domnul îți va da mântuirea.

Intr-o după-amiază, după ce am discutat mult timp cu domnul Gale despre doctrina ispășirii, a sosit vremea să mergem la adunarea de rugăciune. Ne-am continuat conversația până am ajuns la casa de adunare. Fiindcă era devreme, nu erau decât câteva persoane adunate, așa că ne-am continuat discuția. Oamenii au venit pe rând; pe măsură ce intrau, se așezau și ascultau cu mare atenție discuția noastră.

Convorbirea era înflăcărată, dar se desfășura într-un spirit creștinesc. Oamenii erau din ce în ce mai interesați, și când am

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams 49

propus să ne oprim și să începem adunarea, au stăruit să ne continuăm discuția, și aceasta să fie ora de rugăciune. Am făcut așa, și am petrecut toată seara discutând, spre satisfacția celor prezenți, și cred că și spre lămurirea lor.

După ce am studiat teologia câteva luni, sănătatea domnului Gale s-a înrăutățit atât de tare, încât nu a mai putut predica. În localitate a venit atunci un pastor universalist, care a început să propovăduiască doctrina lui supărătoare. Partea nepocăită a comunității părea foarte dispusă să-l asculte, și în cele din urmă oamenii au devenit atât de interesați, încât un mare număr din ei au fost foarte zdruncinați în privința doctrinelor biblice curente.

Dată fiind această stare de fapt, domnul Gale, împreună cu unii din bătrânii bisericii, mi-au cerut să vorbesc eu oamenilor, și să încerc să combat argumentele universalistului. Acesta susținea, în primul rând, că păcatul nu merită o pedeapsă nesfârșită. Tuna și fulgera împotriva doctrinei pedepsei infinite, spunând că era nedreaptă, infinit de crudă și absurdă. Dumnezeu era iubire; cum ar putea un Dumnezeu al iubirii să pedepsească omenirea la nesfârșit?

M-am ridicat în timpul următoarei întâlniri și am spus:

-Acest pastor universalist predică doctrine care sunt noi pentru mine, și nu cred că se bazează pe Biblie. Dar o să fac cercetări, și dacă nu o să pot demonstra că vederile lui sunt greșite, o să devin și eu universalist.

Apoi am stabilit o întâlnire pentru săptămâna următoare, în timpul căreia aveam să aduc argumente care să se opună declarațiilor lui. Oamenii erau uimiți de îndrăzneala mea de a spune că voi deveni universalist, dacă nu voi putea demonstra că învățăturile noului pastor erau false. Totuși, eu eram sigur că aveam să-l combat cu succes.

Când a sosit seara stabilită, casa de adunare gemea de lume. Am ridicat problema pedepsei veșnice, și am discutat despre acest subiect toată seara. Toată lumea era mulțumită de argumentele mele.

Universalistul și-a dat seama și el că oamenii se convinseseră că greșea, așa că a

schimbat tematica. Domnul Gale, împreună cu toți cei din școala lui teologică, susținea că ispășirea lui Cristos era plata literală pentru datoria celor aleși, exact suferința pe care meritau să o îndure ei; astfel încât cei aleși erau mântuiți după principiile unei judecăți echitabile, fiindcă Cristos răspunsese pe deplin la cerințele

50 Memoriile lui Charles G. Finney

legii. Universalistul se opri la această opinie, declarând că aceasta era natura reală a ispășirii. El voia doar să dovedească că ispășirea fusese făcută pentru toți oamenii, și atunci putea demonstra că toți oamenii vor fi mântuiți, fiindcă datoria omeniilor întregi fusese plătită în mod literal de Domnul Isus Cristos, și universalismul era întemeiat pe dreptatea divină, fiindcă Dumnezeu nu îi mai putea pedepsi pe cei a căror datorie fusese plătită.

Am văzut, și toți cei de față au văzut, că domnul Gale se afla la ananghie. Fiindcă era ușor să dovedești că ispășirea fusese făcută pentru întreaga omenire; și dacă natura și valoarea ispășirii erau așa cum susținea domnul Gale, mântuirea universală era un rezultat inevitabil. Această declarație i-a atras din nou pe oameni de partea universalistului, și domnul Gale a trimis după mine și mi-a cerut să merg și să-l contrazic. A spus că înțelegea că problema era rezolvată pe teren legal, dar că acum trebuia să răspund cu argumente din terenul Evagheliei. I-am spus:

-Domnule Gale, nu pot să-i răspund fără să vă contrazic opiniile, și să le dau deoparte. Cu vederile dumneavoastră despre ispășire nu îl pot combate. Fiindcă, dacă dumneavoastră ați avea opinii corecte asupra ispășirii, oamenii ar putea vedea cu ușurință că Biblia dovedește că Cristos a murit pentru fiecare om, pentru o lume întreagă de păcătoși; așa că, dacă nu îmi îngăduiți să las deoparte toate opiniile dumneavoastră în privința ispășirii, nu pot face nimic.

-Ei bine, a spus domnul Gale, nu pot să las lucrurile în stadiul în care sunt acum. Poți să spui ce vrei; du-te și răspunde-i cu argumentele dumitale. Dacă o să fie necesar să predic despre ispășire, va trebui să te contrazic.

-Foarte bine, am spus eu, lăsați-mă să-mi împărtășesc opiniile, și o să-i pot răspunde universalistului; după aceea, puteți să spuneți oamenilor ce doriți.

Am stabilit apoi o zi în care să răspund universalistului cu argumente întemeiate pe Evaghelie. Am întocmit două prelegeri privind ispășirea. În ele am reușit să demonstrez cu succes că ispășirea nu consta în plata literală a nelegiuirilor păcătoșilor, în sensul pe care îl susținea universalistul; că plătea pur și simplu pentru salvarea tuturor oamenilor, și că nu îl obliga pe Dumnezeu să salveze pe nimeni; că nu era adevărat că Cristos a suferit numai cât meritau

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams 51

să sufere cei pentru care a murit; că Biblia nu ne învață așa ceva, și că opinia aceasta nu se baza pe adevăr; că, din contră, Isus a murit pentru a îndepărta din calea lui Dumnezeu obstacolul care îl împiedica să-i ierte pe păcătoși, și astfel a fost posibil să proclame o amnistie generală, invitându-i pe păcătoși să se căiască, să creadă în Cristos și să accepte mântuirea; că, în loc să fi satisfăcut judecata imparțială, și să fi îndurat ceea ce meritau păcătoșii, Cristos a satisfăcut judecata publică, onorând legea prin viața și moartea Sa, pentru ca Dumnezeu să poată ierta păcatul oricărui om, al tuturor celor care se căiau și credeau în El. Am susținut că Cristos, prin jertfa Lui, a îndeplinit condiția necesară iertării păcatelor, dar nu a îndepărtat-o, în sensul că a plătit literal datoria păcătoșilor.

Acest răspuns a pus capăt disputelor pe tema aceasta. Dar rezultatul uimitor al prelegerilor a fost convertirea tinerei pentru care mă rugam de multe luni. Lucrul acesta l-a mirat nespus pe domnul Gale, fiindcă era evident că Duhul lui Dumnezeu binecuvântase vederile mele în privința ispășirii. Acest fapt i-a zdruncinat încrederea în propriile opinii. Când am vorbit cu el am văzut că era foarte surprins de faptul că opiniile mele despre ispășire lucraseră pentru convertirea acestei tinere.

După multe discuții teologice cu domnul Gale, prezbiteriul a fost chemat la Adams să mă examineze, și să vadă dacă îmi putea acorda autorizația de a predica Evaghelia. Acest lucru se întâmpla în luna martie a anului 1824. Mă așteptam să lupt mult cu ei la examinare, dar am văzut că se îmblânziseră mult. Binecuvântarea evidentă de care avuseseră parte discuțiile mele, învățăturile din adunările de rugăciune și mai ales prelegerile despre care v-am vorbit, i-

a făcut, cred eu, mai atenți față de o eventuală controversă cu mine. În cursul examinării au evitat să-mi pună întrebări care ar fi adus vederile mele în contradicție cu ale lor.

După ce m-au examinat, au votat în unanimitate să-mi acorde licența de predicator. Spre surprinderea mea, m-au întrebat dacă am primit mărturisirea de credință a bisericii prezbiteriene. Eu nu studiasem subiectul - vasta lucrare care cuprindea catehizarea și mărturisirea. Nu făcuse parte din studiul meu. Le-am răspuns că am primit-o prin intermediul doctrinei, atât cât înțelesesem eu. Dar am vorbit într-un fel care arăta clar, cred eu, că nu mă consideram un mare cunoscător al subiectului. Totuși, am răspuns sincer, după

52 Memoriile lui Charles G. Finney

înțelegerea pe care o aveam atunci. Comisia a ascultat încercarea de predică pe care o scrisesem pe baza textelor pe care mi le dăduseră, și au continuat cu toate detaliile obișnuite într-o astfel de examinare.

La această întâlnire a prezbiteriului l-am văzut pentru prima dată pe reverendul Daniel Nash, cunoscut ca „părintele Nash”. Era un membru al prezbiteriului. Se adunase un număr mare de credincioși să-mi asculte examinarea. Am ajuns puțin mai târziu, și am văzut un om la amvon; mi s-a părut că vorbea adunării. Când am intrat, s-a uitat la mine, și se uita și la ceilalți enoriași.

De îndată ce am ajuns la locul meu, l-am ascultat și am observat, spre uimirea mea, că se ruga. M-am mirat văzându-l că se uita în toate părțile, ca și cum ar fi vorbit oamenilor, când de fapt el vorbea cu Dumnezeu. Bineînțeles că mie nu mi s-a părut că suna prea mult a rugăciune; și în timpul acela se afla într-adevăr într-o stare de răceală și decădere. Voi avea ocazia să-l mai menționez de multe ori pe parcursul acestei cărți.

În Sabatul care a urmat hirotonirii mele am predicat în locul domnului Gale. Când am coborât de la amvon, mi-a spus:

-Domnule Finney, aș fi foarte rușinat să se știe, oriunde vei merge, că ai studiat teologia cu mine.

Această declarație îi era atât de caracteristică, și semăna atât de mult cu tot ceea ce îmi repetase până atunci, încât nu i-am răspuns nimic. Am plecat capul, m-am simțit descurajat și m-am dus în drumul meu.

După aceea și-a schimbat părerea, și mi-a spus în repetate rânduri că îl binecuvânta pe Domnul că nu avusese nici o influență asupra mea în timpul tuturor discuțiilor noastre, și că nimic din ceea ce îmi spusese nu îmi schimbase opiniile. Și-a mărturisit sincer greșeala în felul de a se purta cu mine, și a spus că dacă l-aș fi ascultat nu aș mai fi putut fi pastor.

Adevărul este că educația pentru păstorire a domnului Gale fusese în întregime greșită. Fusese îndoctrinat cu un set de opinii, atât teologice cât și practice, care îl încorsetau foarte strâns. Nu ar fi putut face nimic sau aproape nimic dacă s-ar fi ghidat după propriile lui principii. Fiindcă aveam acces liber la biblioteca lui, am studiat toate chestiunile teologice pe care trebuia să le studiez pentru examinare; cu cât citeam mai multe cărți, cu atât eram mai nemulțumit.

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams 53

Fusesem obișnuit cu raționamentele logice și stricte ale legilor, așa cum se găseau în cărțile de drept; dar când am început să studiez biblioteca domnului Gale, nu am găsit aproape nimic satisfăcător. Lucrul acesta nu se întâmpla din cauză că m-aș fi împotrivit adevărului; eram nemulțumit fiindcă pozițiile teologice ale autorilor erau vorbărie goală, neîntemeiată. Adesea mi se părea că susțineau un lucru și dovedeau altul, și uneori nu dovedeau nimic.

În cele din urmă i-am spus domnului Gale:

-Dacă nu există nimic altceva în afară de cărțile din biblioteca dumneavoastră care să susțină marile doctrine ale bisericii, cred că o să devin necredincios.

Și am crezut întotdeauna că, dacă Domnul nu m-ar fi ajutat să văd falsitatea acelor argumente și adevărul real prezentat în Scriptură, dacă nu mi s-ar fi descoperit în persoană, ca să nu mă pot îndoi de adevărul religiei creștine, aș fi fost silit să cad în rătăcire.

La început, fiindcă nu eram teolog, atitudinea mea în raport cu părerile acestea era mai degrabă de negare și refuz, decât de a prezenta argumente împotriva.

- Poziția dumitale nu este întemeiată, spuneam eu. Nu poți prezenta dovezi scripturistice. Astfel gândeam atunci, și astfel gândesc și acum. Însă domnul Gale spunea că ar trebui să respect părerile oamenilor înțelepți și învățați, care au ajuns la aceste concluzii după multe

deliberări și consultări, și că era rușinos ca eu, un tânăr care învățase dreptul, fără educație teologică, să îmi susțin opiniile în defavoarea marilor învățați și teologi, a căror cărți se aflau în biblioteca lui. Susținea că, dacă mă voi încăpățâna să-mi satisfac rațiunea cu argumente în punctele acestea, voi ajunge să mă rătăcesc. Credea că deciziile bisericii trebuie respectate de un tânăr ca mine, și că era mai bine să-mi supun judecata în fața celor mai înțelepți.

Acum nu pot nega că era o anumită forță în aceste argumente, dar atunci nu puteam accepta aceste doctrine doar pe temeiul autorității. Nu puteam nici să accept aceste doctrine ca pe niște dogme. Nu puteam să fac acest lucru cu sinceritate; nu aș mai fi avut respect față de mine însumi dacă aș fi făcut-o. Adesea, după ce mă despărțeam de domnul Gale, mă închideam în camera mea și petreceam mult timp pe genunchi studiind Biblia. Citeam Biblia pe genunchi de multe ori în acele zile de tulburare, implorându-L pe

54 Memoriile lui Charles G. Finney

Domnul să mă învețe care era adevărul. Nu aveam unde să merg decât la Biblie, și la raționamentele proprii ale minții, care îmi vorbea prin glasul conștiinței. Încetul cu încetul, opiniile mele s-au format. La început, mă împotriveam doar vederilor domnului Gale, dar apoi mi-am format propriile mele păreri, în conformitate cu adevărurile biblice și în contradicție cu cele ale vechii școli.

Dar nu numai vederile teologice ale domnului Gale șchiopătau; vederile sale practice erau la fel de nefolositoare și eronate. Prin urmare, îmi prorocea tot felul de rele viitoare, care urmau să mi se întâmple din cauza încăpățânării mele. Mă asigura că Duhul lui Dumnezeu nu avea să aprobe și să colaboreze cu lucrarea mea; că, dacă mă voi adresa oamenilor cum aveam de gând, nimeni nu mă va asculta, și chiar dacă vor veni la început din curiozitate, se vor scandaliza în curând, și toți membrii mei se vor împrăștia; că, dacă nu îmi voi scrie predicile, voi deveni în curând depășit și neinteresant, și nu voi mulțumi enoriașii; că voi dezbină și risipi congregația în loc să o întăresc, oriunde voi predica. Părerile lui erau deci aproape contrarii celor pe care le aveam eu, în toate problemele practice legate de datoria mea ca pastor.

Nu mă mir astăzi, și nu m-am mirat nici atunci, că era șocat de părerile și tehnicile mele de predicare a Evangheliei. Cu educația pe care o primise, nu putea reacționa altfel. Așa că el și-a urmat opiniile, cu foarte puține rezultate practice. Eu mi le-am urmat pe ale mele, și cu ajutorul lui Dumnezeu, rezultatele au contrazis prezicerile lui. Când lucrul acesta s-a dovedit, i-a dat complet peste cap toată viziunea lui în privința principiilor teologice și practice ale păstoririi. Rezultatul acesta, despre care voi vorbi mai târziu, l-a făcut să-și piardă la început speranța de creștin, dar în cele din urmă a devenit cu totul alt om și pastor.

În educația fratelui Gale mai era un defect, pe care eu îl consideram fundamental.

Chiar dacă fusese convertit la Cristos, nu primise ungerea divină a Duhului Sfânt, care te face să ai putere la amvon și în societate, pentru convertirea sufletelor. Eșuase în privința botezului cu Duhul Sfânt, care este indispensabil succesului în lucrare.

Când Cristos și-a trimis apostolii să meargă în toată lumea și să vestească Evanghelia, le-a spus să rămână la Ierusalim până vor

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams 55

primi putere de sus. Această putere, după cum știm toți, era botezul Duhului Sfânt care a fost turnat peste ei în ziua Cincizecimii. Aceasta era o calificare indispensabilă pentru succesul lor în lucrare. Nu credeam atunci, și nu cred nici astăzi, că acest botez include doar puterea de a face minuni. Puterea de a face minuni și darul limbilor au fost date ca semne care să dovedească realitatea însărcinării lor divine. Dar botezul în sine era o purificare divină, o ungere care le-a adus lumina divină, care i-a umplut cu credință, dragoste, pace și putere, astfel încât cuvintele lor au tăiat inimile potrivnicilor lui Dumnezeu, ca o sabie cu două tăișuri. Aceasta era o calificare indispensabilă pentru o lucrare de succes; și am fost adesea surprins și îndurerat că

astăzi se pune atât de puțin preț pe calificarea aceasta pentru a-L predica pe Cristos unei lumi păcătoase. Fără învățătura directă a Duhului Sfânt, omul nu poate face nici un progres în predicarea Evangheliei. Adevărul este că, dacă nu poți predica Evanghelia ca pe o experiență, și religia prezentă ca pe o problemă de conștiință, speculațiile și teoriile vor înlocui adevărurile biblice.

Am spus că domnul Gale a concluzionat după aceea că nu fusesem cu adevărat convertit. Nu mă îndoiesc că era un om sincer și bun, care își susținea părerile în mod cinstit. Dar fusese educat, din păcate, într-un mod greșit, atât teologic, cât și filozofic și practic; și, din câte am aflat despre starea lui spirituală, nu avea pace cu Dumnezeu în perioada studiilor mele.

Nu aș vrea ca cititorii să-și închipuie că nu îl iubeam pe domnul Gale, sau că nu îl respectam. Le făceam pe amândouă. Am rămas prieteni foarte buni, din câte știu, până în ziua morții lui. Am spus ceea ce am spus în privința părerilor lui pentru că se aplică, mă tem, multor pastori din ziua de azi. Cred că metodele lor practice de predicare a Evangheliei, oricare ar fi vederile lor teologice, au foarte multe defecte, și că lipsa ungerii și a puterii Duhului Sfânt este un defect radical în pregătirea lor pentru lucrare. Nu spun acest lucru ca să-i condamn, dar îl amintesc ca pe un fapt pe care l-am văzut de multe ori, și pe care l-am deplâns toată viața. Fiindcă am devenit din ce în ce mai obișnuit cu lucrarea aici și în alte țări, sunt convins că, cu tot antrenamentul, disciplina și educația lor, mulți pastori greșesc în metodele lor de a prezenta Evanghelia oamenilor, și în adaptarea mijloacelor pentru asigurarea scopului; lipsa lor cea mai mare este lipsa puterii Duhului Sfânt.

56

Memoriile **lui** Charles G. Finney

Am vorbit destul de mult despre controversile mele teologice cu domnul Gale. Cred că ar fi mai bine să expun câteva din punctele despre care discutam. Nu vreau să mi se reproșeze lipsa de precizie. Voi expune, cât de clar voi putea, principiile exacte pe care le susțineam, și asupra cărora insist și acum. Mai întâi, domnul Gale susținea că vina primei fărădelegi pe care a comis-o Adam planează asupra întregii posterități; așa că toți suntem pe drept condamnați la moarte veșnică pentru păcatul lui Adam. În al doilea rând, susținea că am primit de la Adam, pe cale naturală, o fire păcătoasă, și coruptă moral în orice facultate fizică și intelectuală, astfel încât suntem total incapabili de a face orice faptă bună înaintea lui Dumnezeu, și că suntem obligați de firea noastră să păcătuim împotriva legii Lui, în orice clipă a vieții noastre. Și aceasta, susținea el, este starea în care a căzut toată omenirea după păcatul lui Adam. Pentru această fire păcătoasă, primită de la Adam pe cale naturală, toată omenirea este condamnată, și merită pedeapsa veșnică. Apoi, în al treilea rând, susținea că suntem pe drept judecați și condamnați la pedeapsa veșnică pentru propriile noastre păcate inevitabile. Astfel, suntem supuși unei triple condamnări veșnice.

A doua ramură a acestei minunate doctrine este următoarea: păcatul celor aleși, atât cel original, cât și cel actual - adică păcatul lui Adam, împreună cu păcatul naturii lor decăzute, și cu păcatul nelegiuirilor personale - a căzut asupra lui Cristos; de aceea, stăpânirea divină L-a privit ca pe o întrupare a vinei celor aleși, și L-a tratat ca atare; adică, Tatăl a pedepsit pe Fiul exact cât meritau cei aleși. Deci, fiindcă datoria lor a fost pe deplin plătită prin jertfa lui Cristos, sunt mântuiți conform principiului „judecății imparțiale”. A treia ramură a acestei minunate ficțiuni teologice era următoarea: în primul rând, ascultarea lui Cristos față de legea divină este atribuită celor aleși, astfel încât, prin El, aceștia sunt priviți ca ascultători desăvârșiți ai legii; în al doilea rând, moartea Sa pentru ei este de asemenea atribuită celor aleși, astfel încât, prin El, se consideră că ei au suferit ceea ce meritau pentru păcatul lui Adam, pentru

natura lor păcătoasă și pentru păcatele lor personale. În al treilea rând, cei aleși au împlinit astfel în mod desăvârșit preceptele legii, și au suferit pedeapsa care li se cuvenea din cauza păcatului lui Adam, a naturii lor păcătoase și a păcatelor personale. Astfel au suferit în Cristos, ca și cum nu ar fi ascultat în El. El a ascultat pentru

Educația mea dogmatică și alte experiențe în Adams 57

ei, și ascultarea aceasta le-a fost atribuită lor, astfel încât sunt priviți de Dumnezeu ca fiind ascultători desăvârșiți; în al doilea rând, El a suferit pentru ei pedeapsa legii, ca și cum nu ar fi ascultat; în al treilea rând, după ce legea a fost de două ori satisfăcută, cei aleși sunt chemați la pocăință, ca și cum legea nu ar fi fost satisfăcută; în al patrulea rând, fiindcă plata a fost dublă, îndreptățirea celor aleși este privită ca un act de har infinit. Astfel, cei aleși sunt mântuiți prin har, pe principiile dreptății, așa că nu este nici un har și nici o îndurare în iertarea noastră, ci întregul har al mântuirii noastre se află în ascultarea și suferințele lui Cristos.

Rezultă că cel ales poate să ceară ispășirea pe baza judecății. Nu are nevoie să se roage pentru iertare; ar fi o greșeală să facă așa ceva. Această concluzie îmi aparține, dar ea rezultă, după cum poate vedea oricine, din declarațiile mărturisirii de credință, care spun că cei aleși sunt mântuiți pe baza unei judecăți imparțiale și desăvârșite. Îmi era cu neputință să fiu de acord cu domnul Gale în aceste puncte. Consideram toată această problemă ca pe o pură ficțiune teologică. Am avut discuții permanente asupra acestor puncte, pe toată durata studiilor mele.

Nu îmi amintesc ca domnul Gale să fi insistat vreodată asupra faptului că mărturisirea de credință ne învață aceste principii, cum am aflat când am ajuns s-o studiez. Nu știam că regulile prezbiteriului cereau să mtrebe candidatul dacă accepta mărturisirea de credință prezbiteriană. De îndată ce am aflat care erau învățăturile mărturisirii de credință în privința acestor puncte, nu am ezitat să-mi declar dezacordul în orice ocazie potrivită. M-am dezis de ele și le-am demascat. Acolo unde am găsit persoane care se întemeiau pe aceste dogme, am făcut tot ce îmi stătea în puteri pentru a le deschide ochii.

Nu am ironizat vederile domnului Gale, ci le-am prezentat, pe cât posibil, în același limbaj pe care îl folosea el în discuțiile noastre. El nu pretindea că erau raționale, sau că ar fi putut fi argumentate. Din contră, spunea că rațiunea mă va duce la necredință. Dar eu spuneam că rațiunea ne-a fost dată tocmai cu scopul de a înțelege căile lui Dumnezeu, și că presupunerile lui nu puteau fi adevărate.

Desigur că existau multe puncte înrudite cu cele prezentate mai sus, pe care le discutam și în privința cărora ne contraziceam adesea. Dar conversația noastră se întorcea întotdeauna la aceste principii

58 Memoriile lui Charles G. Finney

fundamentale. Dacă omul are o fire păcătoasă, atunci nașterea din nou ar trebui să consistă în schimbarea acestei firi. Dacă firea omului este păcătoasă, puterea Duhului Sfânt care îl ajută să se nască din nou trebuie să fie de natură fizică, și nu morală. Dacă omul are o fire păcătoasă, nimic din Evanghelie nu îi poate schimba firea, și nu există atunci nici o legătură între mijloace și scop, pe tărâm religios.

Fratele Gale susținea toate aceste opinii cu multă severitate; de altfel, nu se aștepta, și nici măcar nu urmărea, să convertească pe cineva prin predicile lui. Totuși, era un predicator foarte bun, după nivelul de atunci al predicatorilor. Însă dogmele acestea erau ca un veșmânt strict pentru el. Dacă predica despre pocăință, trebuia să se asigure, înainte de a se așeza, că oamenii se vor convinge că nu se pot pocăi. Dacă făcea un apel la credință, trebuia să îi informeze că nu vor putea crede până când firea lor nu va fi schimbată de Duhul Sfânt. Și astfel, teologia lui era o capcană perfectă, pentru ascultători și pentru vorbitor. Eu nu acceptam să mă prind în această capcană.

Nu înțelegeam așa Biblia, și nici nu mă putea face să cred că aceste învățături erau scripturistice.

Când am citit mărturisirea de credință, și am văzut pasajele pe care se bazau aceste opinii particulare, mi s-a făcut rușine. Nu puteam simți nici un respect față de un document care pretindea impunerea unor asemenea dogme, susținute, în cea mai mare parte, prin pasaje absolut irelevante din Scriptură; de fapt, nu era prezentat nici un pasaj pe care un tribunal să-l poată considera convingător. Dar prezbiteriul avea un singur mod de gândire pe vremea aceea. Odată cu trecerea timpului însă, au renunțat cu toții la aceste păreri, și când domnul Gale și-a schimbat opiniile, nici unul din membrii prezbiteriului nu s-a ridicat în apărarea lor.

Capitolul V Predicând ca misionar

Findcă nu aveam pregătirea regulamentară pentru pastorație, nu mă așteptam și nici nu doream să lucrez în orașe sau localități mari, sau să păstoresc comunități educate. Intenționeam să merg în așezările nou formate și să predic în școli, hambare și dumbrăvi cât de bine puteam. Drept urmare, la puțin timp de la hirotonirea mea, am cerut o împuternicire pe șase luni de la o societate misionară pentru femei, localizată în ținutul Oneida; am acționat astfel pentru a ajunge în ținuturile de graniță. Am plecat către partea de nord a ținutului Jefferson, și mi-am început lucrarea la Evans' Mills, în orașelul de pe râul Le Ray.

În locul acesta am găsit două biserici; o bisericuță congregațională fără pastor, și o biserică baptistă care avea pastor. Mi-am prezentat acreditarea în fața diaconilor bisericii. Au fost foarte bucuroși să mă vadă, și în curând mi-am început lucrarea. Nu aveau casă de adunare; cele două biserici se adunau cu rândul într-o școală mare din piatră, o clădire în care încăpeau toți copiii din sat. Baptiștii ocupau școala într-un Sabat, și congregaționaliștii în următorul, astfel încât foloseam clădirea un Sabat din două, și seara ori de câte ori voiam. De aceea, mi-am împărțit Sabatele între Evans' Mills și Antwerp, un sat situat în nord, la o distanță de șaisprezece sau optsprezece mile.

Voi povesti mai întâi unele întâmplări care au avut loc la Evans' Mills, în timpul aceluia sezon; apoi voi povesti pe scurt cele întâmplări la Antwerp. Fiindcă predicam pe rând în aceste două locuri, faptele acestea s-au petrecut săptămână după săptămână în una sau alta din aceste localități. Am început, cum am spus, să predic în școala de piatră din Evans' Mills. Oamenii erau foarte interesați, și se înghesuiau să mă audă predicând. Mi-au apreciat predicile, și mica biserică congregațională a devenit foarte interesată, sperând că se va

60 **Memoriile lui Charles G. Finney**

întări, și că va avea loc o trezire. Mai multe sau mai puține cazuri de convingere aveau loc la fiecare predică, dar nu apăruse încă nici o convingere generală în mintea publicului.

Eram foarte nemulțumit de această stare de lucruri, și la unul din serviciile de seară, după ce predicasem acolo două sau trei Sabate și câteva seri în cursul săptămânii, am spus oamenilor că venisem acolo să lucrez pentru mântuirea sufletelor lor; că predicile mele, din câte știam, erau foarte apreciate de ei, dar că nu venisem acolo ca să le fiu pe plac, ci ca să-i ajut să se pocăiască; că pentru mine nu conta cât erau de mulțumiți de predicile mele, dacă până la urmă îl respingeau pe Mântuitorul; că ceva era greșit, la mine sau la ei; că interesul pe care îl manifestau față de predicile mele nu le era de nici un folos, și că nu mai puteam zăbovi la ei dacă nu primeau Evanghelia. Le-am citat atunci cuvintele slujitorului lui Avraam, care a spus: „Acum, dacă voiți să arătați bunăvoință și credincioșie față de stăpânul meu, spuneți-mi; dacă nu, spuneți-mi

iarăși, ca să mă îndrept la dreapta sau la stânga" . Am insistat iar și iar asupra acestei probleme, și am stăruit înaintea lor să îmi spună ce să fac în continuare. Dacă nu voiau să devină creștini și să se înroleze în slujba Mântuitorului, voiam să știe că nu puteam să lucrez cu ei zadarnic. Le-am spus:

- Spuneți că predic Evanghelia. Susțineți că o credeți. Acum o veți primi? Aveți de gând să o primiți, sau aveți de gând să o respingeți? Cred că v-ați gândit deja. Am dreptul să aștept să vă recunoașteți obligația de a deveni chiar acum creștini, fiindcă ați recunoscut că predic adevărul. Nu ați negat această obligație; dar o să vă achitați de ea? O să scăpați de această povară? O să faceți ceea ce recunoașteți că trebuie să faceți? Dacă da, spuneți-mi, și dacă nu, spuneți-mi iarăși, ca să mă îndrept la dreapta sau la stânga.

După ce am stăruit până am văzut că au înțeles, am observat că erau foarte surprinși de modul meu de abordare, așa că le-am spus:

-Acum trebuie să știu ce ați hotărât; dacă v-ați decis să deveniți creștini, și vreți să vă împăcați cu Dumnezeu imediat, ridicați-vă în picioare; dacă, din contră, v-ați decis să nu deveniți creștini, și vreți să înțeleg, stați jos.

După ce le-am spus aceste lucruri, am adăugat:

Geneza 24: 49

Predicând ca misionar

61

-Cei care vor să se angajeze acum în fața mea și a lui Cristos, și să facă chiar acum pace cu Dumnezeu, să se ridice. Cei care vor să rămână în starea prezentă, și sunt ferm hotărâți să nu-L accepte pe Cristos, să rămână pe scaune.

S-au uitat unul la altul și apoi la mine, și au rămas toți pe scaune, după cum mă așteptam.

După ce m-am uitat în sală câteva momente, le-am spus:

-Atunci sunteți hotărâți. Ați luat poziție. L-ați respins pe Cristos și Evanghelia Sa, și sunteți martori unul împotriva celuilalt, și Dumnezeu este martor împotriva tuturor.

Acest lucru este clar, și puteți să vă amintiți cât veți trăi că v-ați ridicat public împotriva Mântuitorului, și ați spus că nu vreți să îl primiți pe Isus Cristos să domnească asupra voastră.

Aceasta a fost concluzia predicii, și acestea au fost cuvintele mele.

Când le-am spus așa ceva, s-au înfuriat, s-au ridicat cu toții și au plecat spre ușă. Când au început să se miște, m-am oprit. De îndată ce am tăcut, s-au întors toți spre mine ca să vadă de ce m-am oprit.

-îmi pare rău pentru voi, le-am spus, și vă voi predica încă o dată, cu voia Domnului, mâine seară.

Au plecat cu toții în afară de diaconul McC, care era diaconul bisericii baptiste din localitate. Am văzut că congregaționaliștii erau încurcați. Erau puțini la număr și slabi în credință. Cred că fiecare membru prezent din ambele biserici, cu excepția diaconului McC, rămăsese cu gura căscată, și crezuse că toată treaba se terminase pentru totdeauna, că stricasem și ruinasem toate speranțele prin imprudența mea.

Diaconul McC. a venit la mine zâmbind, mi-a luat mâna și mi-a spus:

-Frate Finney, i-ai dat gata pe toți. Nu vor putea să se odihnească noaptea asta, poți să fii sigur. Frații sunt toți descurajați, dar eu nu. Cred că ai făcut exact lucrul de care aveam nevoie, și vom vedea rezultatele.

Așa mă gândeam și eu. Voiam să-i pun într-o poziție în care să fie forțați să gândească, și să tremure văzând ceea ce au făcut. Dar în seara aceea și în ziua următoare aveau să fie foarte furioși. M-am înțeles cu diaconul McC. să petrecem amândoi următoarea zi în post și rugăciune - separat dimineața, și împreună după-

amiaza. Am aflat în cursul zilei că oamenii mă amenințau - să mă lege de un stâlp, să

62

Memoriile lui Charles G. Finney

mă ungă cu smoală, să mă tăvălească prin pene și să mă pună pe liber, după propria lor exprimare. Unii din ei mă blestemau; spuneau că îi pusesem sub jurământ, și că îi făcusem să jure că nu vor sluji lui Dumnezeu; că îi silisem să-L respingă pe Cristos și Evanghelia Sa printr-un angajament solemn și public. Eu mă așteptasem la acest lucru. După-masă am mers într-un crâng cu diaconul McC. și ne-am petrecut toată după-amiaza în rugăciune. Seara, Domnul ne-a dat ușurare, și promisiunea biruinței. Amândoi am simțit că reușisem să-L convingem pe Dumnezeu și că, în noaptea aceea, puterea lui Dumnezeu se va descoperi printre oameni.

Când a sosit timpul pentru întâlnire, am ieșit din pădure și ne-am îndreptat spre sat. Oamenii se adunaseră deja la școală, iar cei care nu se duseseră încă, văzându-ne că ne îndreptam spre locul de închinare, au închis repede magazinele, au ieșit de la mesele de joc și din cluburi și au umplut școala până la refuz.

Nu mă gândisem nici o clipă la ceea ce urma să predic; lucrul acesta era obișnuit pentru mine pe vremea aceea. Duhul Sfânt era asupra mea, și eram sigur că voi ști ce să zic la timpul potrivit. Când am văzut că școala era plină de nu puteai să arunci un ac, m-am ridicat în picioare, și fără să-i mai invit să cânte imnul obișnuit, am început cu aceste cuvinte: „Bine de cel neprihănit! Lui îi va merge bine, căci se va bucura de rodul faptelor lui .Vai de cel rău! Lui îi va merge rău, căci va culege rodul faptelor lui”*.

Duhul lui Dumnezeu a venit asupra mea cu o asemenea putere, încât a fost pentru ei ca un atac de artilerie. Timp de mai mult de o oră, poate chiar o oră și jumătate, cuvântul lui Dumnezeu li s-a adresat prin mine într-un fel cutremurător. Era asemeni focului și a ciocanului care sfărâmă piatra, asemeni săbiei care desparte inima de minte. Am văzut cum întreaga asistență era tot mai convinsă. Mulți dintre ei nu-și mai puteau ridica ochii din pământ. Nu le-am vorbit despre o răsturnare a acțiunii din seara trecută, nici despre vreo răzgândire, ci am continuat să afirm, pe tot parcursul predicii, că erau hotărâți să-L respingă pe Domnul. Apoi am stabilit altă întâlnire, și am încheiat.

Pe când oamenii se retrăgeau, am văzut o femeie susținută pe brațe de altele, într-un colț al încăperii; m-am îndreptat spre ele,

Predicând ca misionar

63

gândindu-mă că leșinase. Dar în curând am aflat că nu leșinase, ci că nu putea să vorbească. Părea foarte neliniștită, și mi-a explicat prin semne că nu poate vorbi. Le-am sfătuit pe celelalte să o ducă acasă, să se roage cu ea, și să aștepte răspunsul Domnului. M-au informat că se numea domnișoara G., sora cunoscutului misionar, că era membră a bisericii de mulți ani, și că fusese întotdeauna sănătoasă.

În seara aceea, în loc să merg la gazda mea obișnuită, am acceptat invitația unei familii la care nu mai fusesem niciodată peste noapte. Dis-de-dimineată am aflat că fusesem căutat de câteva ori în cursul nopții la gazda mea, ca să vizitez niște familii în care se aflau persoane foarte tulburate. Acest lucru m-a determinat să ies printre oameni, și am văzut că pretutindeni domnea căința, și grija față de sufletele lor.

După ce a stat mută cam șaisprezece ore, domnișoara G. a deschis gura și a început să

cânte o cântare nouă. Spunea că fusese scoasă dintr-o mocirlă îngrozitoare, și că picioarele ei fuseseră așezate pe stâncă; mulți văzuseră acest lucru, și se înspăimântaseră. Printre membrii bisericii s-a produs o mare tulburare, pentru că fiecare se cerceta pe sine. Domnișoara G. a declarat că fusese foarte amăgită; că fusese opt ani membră a bisericii, și că se considerase creștină, dar că în timpul predicii din seara trecută văzuse că nu îl cunoscuse niciodată pe adevăratul Dumnezeu; când caracterul Lui i-a fost prezentat, speranța ei „a pierit ca un fluture la flacăra lumânării”. Spunea că îi fusese prezentată o asemenea perspectivă a sfînteniei lui Dumnezeu încât o spulberase din locul ei, asemenea unui val uriaș, și îi ruinase orice speranță.

Am găsit în casa ei mulți dești; unii din ei membri cu vază în comunitate. Unul era patronul hotelului, iar ceilalți erau oameni respectabili, cu mintea luminată. Dar păreau să se fi unit ca să se opună trezirii. Când am văzut în ce ape se scaldă, le-am ținut o predică potrivită, fiindcă în Sabat aveau să vină la casa de rugăciune. Am pornit de la următorul text: „Așteaptă puțin, și voi urma, căci mai am încă de vorbit pentru Dumnezeu. Îmi voi lua temeiurile de departe, și voi dovedi dreptatea Ziditorului meu”*. Am continuat pe aceeași temă, vorbind mereu despre hotărârea lor; și Dumnezeu m-a ajutat s-o schimb total. De îndată ce am terminat de vorbit și m-am

Isaia3: 10,11

Iov 36: 2,3

64 Memoriile lui Charles G. Finney

despărțit de ei, patronul hotelului, care era conducătorul lor, a venit direct la mine, m-a luat de mână și mi-a spus:

-Domnule Finney, sunt convins. Ați enumerat toate nelămuririle mele, și le-ați clarificat.

Acum vă rog să mă însoțiți la mine acasă, fiindcă avem ceva de discutat.

Nu am mai întâlnit necredință printre ei, și, dacă îmi amintesc bine, s-au convertit aproape toți.

În locul acela se afla un bătrân, care era nu doar necredincios, ci și foarte împotrivor. S-a mâniat foarte tare când a început trezirea. Auzeam în fiecare zi despre blestemele și ocările lui, dar nu luasem poziție public. Refuzase să vină la adunări. Într-o zi, s-a așezat la masă și a început să blesteme, foarte furios; dintr-o dată, a căzut de pe scaun, lovit de apoplexie. A fost chemat imediat doctorul; după o scurtă examinare, acesta i-a spus că mai are foarte puțin de trăit și că, dacă are ceva de spus, să vorbească cât mai repede. A avut putere și timp să spună doar: „Nu-l lăsați pe Finney să se roage peste cadavrul meu”. Aceasta a fost ultima lui împotrivire.

În timpul trezirii, atenția mea a fost îndreptată asupra unei femei din comunitate, care era bolnavă. Fusese membră a bisericii baptiste, și era foarte cunoscută în localitate, însă oamenii nu aveau încredere în pocăința ei. Suferea de tuberculoză și era pe moarte, așa că am fost chemat la căpătâiul ei, să o văd și să mă rog pentru ea. Am vizitat-o, și am avut o discuție lungă cu ea. Mi-a povestit un vis pe care îl avusese în tinerețe, un vis care o făcuse să creadă că păcatele îi erau iertate. Așa că ea era ferm convinsă asupra acestui punct, și nici un argument nu a putut s-o facă să se răzgândească. Am încercat să-i spun că în visul acela nu se făcea nici o referire la convertirea ei. Nu m-am ferit să-i spun că nu trăise niciodată o viață de creștin, și că cei din jur afirmaseră că nu avea nici pe departe o fire creștinească. Am încercat s-o conving să renunțe la orice speranță neîntemeiată, și să-L accepte pe Isus Cristos în momentul acela, dacă voia să fie salvată. M-am purtat cât mai blând cu puțință, deși am făcut-o să-și vadă clar poziția. Însă ea s-a supărat foarte tare, și după ce am plecat s-a plâns că am venit să-i distrug speranța și liniștea sufletească; că era o mare cruzime să tulbur și să chinui o femeie bolnavă. La puțin timp, a murit. Moartea ei mi-a amintit de cartea doctorului Nelson „Cauza și leacul necredinței”. În clipa morții, femeia aceasta a deschis ochii; înainte de a părăsi lumea, i-a fost arătat caracterul lui Dumnezeu,

Predicând ca misionar

cerul și sfințenia celor care locuiau acolo, astfel încât a început să tremure, și a strigat că se duce în iad. În starea aceasta a murit, după cum am fost informat.

Într-o după-amiază, un frate creștin m-a chemat să-l vizitez pe sora lui, care era universalistă și murea de tuberculoză. Soțul ei era universalist, și o convertise și pe ea. Fratele ei mi-a spus că voia să o vizitez când soțul ei nu era acasă, fiindcă se temea că mă va lua la bătaie; era convins să nu lase pe nimeni să-i tulbure soția cu problema mântuirii universale. Am vizitat-o, și am văzut că nu era deloc lămurită în privința universalismului; în timpul discuției noastre, a renunțat la părerile greșite, și a îmbrățișat Evanghelia lui Cristos. Cred că a rămas în credința adevărată până în clipa morții.

Seara, soțul ei s-a întors, și a aflat de la ea cele petrecute. S-a înfuriat foarte tare, și a jurat că îl va „ucide pe Finney”. Din câte am aflat după aceea, s-a înarmat cu un pistol încărcat, și s-a îndreptat spre locul de adunare. Eu predicam acolo în seara aceea, fără să știu nimic.

Conferința avea loc în clădirea școlii, care era plină până la refuz. Pe la mijlocul cuvântării, pe când predicam cu toată puterea, am văzut un om căzând de pe scaun. Părea un om puternic, și era așezat cam la mijlocul sălii. Când a căzut, a început să geamă, apoi s-a cutremurat și a început să strige că merge în iad. A repetat acest lucru de câteva ori. Oamenii îl cunoșteau, dar eu nu știam nimic. Cred că nu îl văzusem niciodată până atunci. Căderea lui a creat multă tulburare, așa că am renunțat la predică, și am petrecut toată seara rugându-ne pentru el, fiindcă era foarte neliniștit. Când s-a terminat adunarea, prietenii lui l-au ajutat să meargă acasă. A doua zi dimineață, m-am dus să văd ce face; am aflat că nu dormise toată noaptea, și că ieșise de acasă în zori fără să spună unde merge. Nu am mai aflat nimic despre el. Pe la ora zece, l-am văzut venind dintr-un crâng situat la ceva distanță de sat. Era pe partea cealaltă a drumului când l-am văzut, și venea spre mine. Când m-a recunoscut, a trecut strada pe partea mea. S-a apropiat și am văzut că fața îi strălucea de bucurie.

-Bună dimineața, domnule C, i-am spus eu.

-Bună dimineața, a răspuns el.

-Cum vă este sufletul în dimineața aceasta?

-O, nu știu, a răspuns el. Am avut o noapte grozav de tulburată. Nu mă puteam ruga în casă, și m-am gândit să merg undeva unde să

66 Memoriile lui Charles G. Finney

fiu singur, să-mi vărs sufletul înaintea lui Dumnezeu în rugăciune. Spre dimineață, am plecat spre pădure, dar când am ajuns acolo, am văzut că nu mă puteam ruga. Credeam că mă pot preda lui Dumnezeu, dar nu am putut. Am încercat iar și iar, până m-am descurajat. În cele din urmă, am văzut că nu-mi era de nici un folos, și i-am spus Domnului că sunt condamnat și pierdut; că nu aveam suflet să mă rog, și inimă să mă pocăiesc; că mă împietrisem atât de tare, încât nu îi puteam preda inima, și de aceea trebuia să las toată problema în seama Lui. Eram la dispoziția Lui, ca să lucreze cu mine cum credea că e mai bine; nu mai aveam nici o pretenție. Am lăsat problema mântuirii sau condamnării pe seama Domnului.

-Și ce a urmat? am întrebat eu.

-Păi, a spus el, am văzut că îmi pierdusem toată pocăința. M-am ridicat și am plecat, și mă simt atât de liniștit și împăcat, încât cred că am îndurerat pe Duhul Sfânt, și mi-am pierdut orice urmă de pocăință. Însă, când v-am văzut pe dumneavoastră, a început să-mi ardă inima și, în loc să vreau să vă evit, m-am bucurat atât de tare, încât am trecut strada să vă întâlnesc. Trebuie să precizez că, atunci când s-a apropiat de mine, a făcut un salt, m-a luat în brațe, m-a învârtit de două ori, și apoi m-a lăsat jos. Apoi am avut discuția pe care v-am povestit-o. După câteva cuvinte în plus, ne-am despărțit. Nu am auzit că s-ar mai fi împotrivit vreodată, și în curând a ajuns să se pocăiască.

În locul acela l-am văzut a doua oară pe Părintele Nash, omul care se ruga cu ochii deschiși la întrunirea prezbiteriului, atunci când am fost acreditat ca predicator. După întrunirea aceasta, i s-au inflammat ochii, și a fost închis într-o cameră întunecată timp de câteva săptămâni. Nu a putut să citească sau să scrie și, din câte am aflat, s-a dedicat în întregime rugăciunii. A avut loc o schimbare capitală în experiența lui creștină, și de îndată ce a fost în stare să vadă puțin a ieșit în lucrarea de câștigare de suflete, cu un vâl dublu pe față.

Când a ajuns la Evans' Mills, era plin de puterea rugăciunii. Era cu totul alt om față de cel dinainte. Am aflat că avea o „listă de rugăciune”, cum o numea el, cu numele unor persoane

pentru care se ruga în fiecare zi, de mai multe ori. Rugându-mă cu el, și auzindu-l cum se ruga la adunări, am văzut că avea un dar al rugăciunii uimitor, și o credință miraculoasă.

Predicând ca misionar

67

Mai era un bărbat care se numea D., stăpânul unei cârciumi dintr-un colț al satului, în casa căruia se adunau toți împotrivorii trezirii. Cârciuma era căminul blasfemiei, iar el era un om necredincios, lumesc și samavolnic. Umbla pe străzi blestemând trezirea, și se străduia să blesteme și să înjure mai ales atunci când vedea un creștin. Unul dintre tinerii convertiți locuia peste drum de el, și mi-a spus că intenționa să vândă tot și să se mute, fiindcă D. îl pândea când ieșea din casă, și începea să înjure, să blesteme și să facă tot ce-i stătea în puteri ca să-l supere. Nu fusese la nici una din adunările noastre, din câte știu. Nu avea habar de marile adevăruri ale religiei, și disprețuia tot creștinismul.

Părintele Nash ne auzise vorbind despre D. ca despre un „caz grav”, și i-a adăugat imediat numele la lista lui de rugăciune. A rămas în oraș o zi sau două, apoi și-a continuat drumul spre alte câmpuri ale lucrării.

Nu multe zile după aceea, pe când țineam o adunare de seară într-o casă foarte plină, cine credeți că a intrat? Chiar faimosul D.! Intrarea lui a stârnit un interes considerabil în mijlocul congregației. Oamenii se temeau că venise să ne tulbure. Teama de el și evitarea lui erau generale printre creștini, cred, și când a venit înăuntru, unii s-au ridicat și au plecat. Îi cunoșteam purtările, așa că am fost cu ochii pe el. În curând, am văzut că nu venise să ne tulbure, ci că era el însuși foarte tulburat. Se tot frământa pe scaun, și era foarte neliniștit. Peste puțin timp s-a ridicat, și m-a întrebat cu voce tremurătoare dacă putea să spună câteva cuvinte. I-am spus că putea. Atunci a început cea mai impresionantă confesiune pe care am auzit-o vreodată. Mărturisirea lui a vorbit despre felul cum L-a tratat pe Dumnezeu, pe creștini, trezirea și orice lucru bun.

Acest fapt a tulburat inimile multor oameni. A fost cel mai puternic mijloc folosit ca să impulsioneze lucrarea. D. s-a pocăit în curând, și a lepădat tot ce era lumesc și păcătos; cât timp am mai stat acolo, ne-am întâlnit în fiecare seară în camera în care fusese cârciuma lui.

Capitolul VI

Trezirea de la Evans'Mills și rezultatele ei

La o oarecare depărtare de satul Evans'Mills se afla o așezare a germanilor, unde era o biserică germană condusă de câțiva diaconi, cu un număr impresionant de membri, dar fără nici un pastor, și fără un program regulat de adunare. O dată pe an venea un pastor din Mohawk Valley, ca să boteze și să dea Cina Domnului. Le catehiza copiii, și îi boteza pe cei care posedau cunoștințele cerute. Acesta era modul în care deveneau creștini. Li se cerea să învețe pe de rost catehismul, și să fie în stare să răspundă la anumite întrebări dogmatice; apoi erau admiși la împărtășanie împreună cu întreaga biserică. După ce primeau împărtășania, erau convinși că deveniseră creștini, și că totul era în siguranță. Acesta era modul în care fusese organizată biserica, și astfel continua.

Văzând însă ceea ce se petrecea în oraș, pe unde treceau mai des sau mai rar, mi-au cerut să merg să le predic și lor. Am consimțit, și am început prima[^] predică cu textul: „Fără sfințire, nimeni nu va vedea pe Domnul”^{*}.

Erau prezenți cu toții, și școala unde se adunau era plină până la refuz. Nu înțelegeau bine limba engleză. Am început prin a le spune ce nu înseamnă sfințenia. În scopul acesta, am enumerat toate metodele prin care credeau ei că se manifestă credința, și le-am arătat că nu există nici o sfințenie în ele. În al doilea rând, le-am explicat ce înseamnă sfințenia. În al treilea rând, le-am arătat ce înseamnă să-L vezi pe Domnul, și motivul pentru care cei ce nu sunt sfinți nu îl vor vedea niciodată pe Dumnezeu - de ce nu vor putea sta în prezența Lui, și de ce nu vor fi primiți de El. Apoi am încheiat cu argumentele

Evrei 12: 14 u.p.

Trezirea de la Evans'Mills

69

care ajutau subiectul să-și atingă scopul. Și acestea au ajuns unde trebuia, prin puterea

Duhului Sfânt. Sabia Domnului i-a străpuns de la dreapta la stânga.

După puțin timp, s-a auzit că întreaga așezare se trezise; bătrânii și întreaga biserică erau foarte întristați, simțind că nu aveau nici o sfințenie. La cererea lor, am stabilit o adunare de cercetare, ca să-i ajut pe cei sinceri. Acest lucru se întâmpla la vremea recoltei. Am stabilit întâlnirea la ora unu după-amiază, și am găsit casa plină. Oamenii aruncaseră uneltele cu care își strângeau recolta, și veniseră la întâlnire. Erau atât de mulți, încât nu aveai unde să arunci un ac.

M-am așezat în mijlocul sălii, fiindcă nu puteam trece printre ei; le-am pus întrebări, și i-am încurajat să mă întrebe și ei. Au devenit foarte interesați, și deschiși în întrebările și răspunsurile lor. Rareori am ținut o adunare mai interesantă și mai profitabilă ca aceea. Îmi amintesc că o femeie a venit mai târziu, și s-a așezat lângă ușă. Când am ajuns la ea, i-am spus:

-Nu arătați bine.

-Da, mi-a răspuns ea, sunt foarte bolnavă, și am stat în pat înainte de a veni la adunare. Dar eu nu știu să citesc, și doream atât de mult să aud cuvântul Domnului, încât m-am ridicat din pat și am venit la adunare.

-Cum ați venit? am întrebat eu.

-Pe jos, mi-a răspuns ea.

-Locuiți departe?

-Cam la trei mile.

Mai departe, am aflat că era convinsă de păcat, și că înțelesese foarte bine caracterul și poziția ei înaintea lui Dumnezeu. În curând s-a convertit, și a devenit o persoană remarcabilă. Soția mea a spus că era una dintre cele mai puternice femei ale rugăciunii, și că repeta Scriptura în rugăciunile ei mai mult decât orice altă persoană.

M-am adresat alteia, o femeie înaltă și demnă, și am întrebat-o care era starea sufletului ei.

Mi-a spus imediat că își predase inima lui Dumnezeu, și a continuat spunând că Domnul o învățase să citească, după ce o învățase cum să se roage. Am întrebat-o ce voia să spună. Mi-a spus că nu știuse niciodată să citească, și nici să scrie. După ce și-a predat inima lui Dumnezeu, s-a întristat foarte tare văzând că nu putea să citească Cuvântul Său.

70

Memoriile lui Charles G. Firtney

-M-am gândit însă, a spus ea, că Isus m-ar putea învăța să citesc; și L-am rugat să mă ajute să pot citi Cuvântul Lui. După ce m-am rugat, am crezut că voi putea citi. Copiii aveau o Biblie, și am luat-o; la început, am crezut că pot citi fiindcă îi auzisem pe ei citind înainte. Așa că am mers la doamna învățătoare, și am întrebat-o dacă citeam bine; ea mi-a spus că da, și de atunci pot citi singură Cuvântul lui Dumnezeu.

Nu am spus nimic atunci, dar m-am gândit că trebuie să fie vreo greșală la mijloc, fiindcă femeia părea inteligentă, și sinceră în ceea ce spunea. După aceea, am făcut cercetări printre vecini în privința ei. Mi-au spus că era o femeie extraordinară, și au afirmat cu toții că nu știa să citească o silabă înainte de convertire. Faptul acesta vorbește de la sine; nu mai are nici un rost să fac teorie. Aceste lucruri sunt fapte indiscutabile, cred eu.

Trezirea aceasta a dus la trezirea întregii biserici, și a întregii comunități germane. A fost una din cele mai interesante treziri la care am asistat.

În timp ce lucram în locul acela, prezbiteriul a fost adunat ca să mă hirotonească, și așa a făcut. Amândouă bisericile erau atât de întărite, și numărul lor creștea atât de mult, încât au construit în curând două case de adunare din piatră, și comunitățile au mers foarte bine de atunci, cred. Nu am mai fost acolo de mulți ani.

Am povestit unele din principalele fapte pe care mi le amintesc în legătură cu trezirea aceasta. Vreau să mai precizez că printre creștini domnea un minunat spirit al rugăciunii, și o mare unitate în simțire. Mica biserică congregațională și-a revenit după ce a văzut rezultatele prediciei din seara următoare; fiindcă fuseseră încurajați, descurajați și tulburați cu o seară înainte. S-au unit și s-au apucat de lucru cu toate

puterile; deși erau puțini și neputincioși, au crescut în har și în cunoștința Domnului Isus Cristos pe tot parcursul acelei treziri.

Femeia germană care venise bolnavă la adunare s-a alăturat bisericii congregaționale. Eram acolo când i-au făcut primirea. Când și-a povestit experiența, a avut loc un incident foarte mișcător, din câte îmi amintesc. În adunare era o mamă din Israel, care aparținea bisericii și se numea S., o femeie foarte credincioasă, bogată în ani și în evlavie. Ascultam cu toții experiențele celor convertiți, care veneau unul după altul în fața bisericii. În cele din urmă, s-a ridicat

Trezirea de la Evans'Mills

71

femeia germană și și-a povestit experiența. A fost una din cele mai mișcătoare, simple și interesante experiențe pe care le-am ascultat vreodată. Pe când vorbea ea, am observat că bătrâna doamnă S. se ridicase de pe locul ei, și înainta cu greu prin mulțime, fiindcă casa era plină. La început am presupus că vrea să iasă. Eram atât de preocupat de experiență, încât nu am văzut că doamna S. se îndrepta de fapt spre povestitoare. De îndată ce a ajuns lângă ea, a pășit înainte, și-a aruncat brațele în jurul gâtului ei și a izbucnit în lacrimi, spunând:

-Dumnezeu să te binecuvinteze, draga mea soră! Dumnezeu să te binecuvinteze!

Femeia a răspuns cu toată inima, și a urmat o scenă atât de naturală, de lipsită de premeditare, de simplă și de plină de iubire, încât toți cei de față au început să plângă. Plângeau unii pe umerii altora. A fost o scenă prea mișcătoare ca să poată fi descrisă în cuvinte.

Mă întâlneam rar cu pastorul baptist, dar am reușit să discutăm de câteva ori. El predica într-un Sabat, și eu în următorul, așa că eu eram de obicei plecat în Sabatul în care predica el, și el era absent când eram acolo. Era un om bun, și lucra cât putea de bine ca să promoveze trezirea.

Doctrinile prezentate erau cele pe care le-am predicat întotdeauna din Evanghelia lui Cristos. Insistam asupra totalei și voitei stricăciuni morale a celor care nu se nasc din nou, și asupra neapăratei necesități de schimbare radicală a inimii prin Duhul Sfânt, și prin intermediul adevărului.

Am pus mare accent asupra rugăciunii, ca o condiție indispensabilă pentru promovarea trezirii. Ispășirea lui Isus Cristos, divinitatea Sa, misiunea Sa divină, viața Sa desăvârșită, moartea Sa răscumpărătoare, învierea Sa, pocăința, credința, îndreptățirea prin credință și toate doctrinele fundamentale erau discutate la adunare cât puteam eu de bine, și recapitulate acasă, și făcute mult mai eficiente prin puterea Duhului Sfânt.

Mijloacele folosite erau predicarea simplă, rugăciunea și adunările publice, multă rugăciune personală, multe discuții de la om la om și adunări pentru instruirea celor care cercetau Scripturile din inimă. Acestea, și nu altele, erau mijloacele folosite pentru înaintarea lucrării. Nu era nici o umbră de fanatism, duhuri rele, dezbinări,

72

Memoriile lui Charles G. Finney

erezii sau schismă. Nici atunci, nici după plecarea mea, nu am fost informat că ar fi existat vreun rezultat negativ al trezirii, nici vreo manifestare care să aibă efecte discutabile.

Am vorbit despre cei care s-au opus din toate puterile trezirii. Avusese loc o anumită împrejurare care pregătise oamenii pentru împotrivire, și mărise mult necredința. Am găsit în regiunea aceea un ținut care „s-a fript”, după spusele celor din vest. Avusese loc aici, cu câțiva ani înainte, o tulburare nebunească, care fusese numită trezire religioasă, dar care s-a transformat într-un fals. Nu pot să vă spun decât ceea ce am aflat de la creștini și de la alții. Mi s-a spus că avusese loc o agitație foarte ciudată, cu rezultate atât de întinse și profunde, încât mulți au rămas cu impresia că religia era o mare înșelătorie. Mulți păreau să aibă convingerea aceasta. Crezând că ceea ce văzuseră fusese o trezire religioasă, se simțeau

îndemnați să se opună la orice fenomen care ar fi promovat o altă asemenea trezire.

Am aflat că această „trezire” lăsase unele practici foarte dăunătoare printre creștini, calculate mai mult să atragă ridicolul decât să convingă pe cineva de adevărurile credinței. De exemplu, la toate adunările lor religioase am văzut că domnea un obicei: fiecare creștin se simțea dator să dea mărturie pentru Cristos. Trebuiau „să-și ia crucea”, și să spună ceva în adunare. Unul se ridica și spunea:

- Am datoria să fac ce nu poate face nimeni pentru mine. M-am ridicat să dau mărturie că credința este bună, deși trebuie să mărturisesc că nu mă bucur de ea acum. Nu am nimic deosebit de spus, doar să dau mărturie; sper că vă veți ruga pentru mine.

Acestea fiind spuse, persoana în cauză se așeza, și se ridica alta, spunând cam aceleași lucruri.

-Credința este bună; nu mă bucur de ea; nu am nimic altceva de spus, dar trebuie să-mi fac datoria. Sper că vă veți ruga cu toții pentru mine.

Astfel timpul era ocupat, și întrunirea se încheia fără nici o remarcă mai interesantă decât aceasta. Desigur că cei nepocăiți râdeau de aceste manifestări.

Era un lucru ridicol și nedemn. Dar impresia că acesta era cel mai potrivit mod de a ține o adunare publică se înrădăcinase atât de tare în mintea credincioșilor, încât am fost obligat să suspend adunările în care fiecare credincios se simțea dator să dea o asemenea

Trezirea de la Evans'Mills

73

mărturie pentru Dumnezeu. Drept urmare, am stabilit că adunările următoare aveau să fie dedicate predicării. Când se adunau toți, începeam să cântăm, apoi mă rugam eu. După aceea, numeam alte două persoane care să se roage. Continuam cu un text, și vorbeam despre el un timp. După ce mă uitam să văd ce impresie făcuse, mă opream și numeam una sau două persoane care să se roage Domnului pentru întărirea celor spuse. Îmi continuam apoi predica, și după o vreme, mă opream din nou, și îi invitam să se roage. Procedam în așa fel încât să nu dau loc pentru comentarii libere ale fraților sau surorilor. Astfel puteau pleca fără să simtă muștrări de conștiință din cauză că își neglijaseră datoria de a da mărturie pentru Dumnezeu. Multe din adunările noastre de rugăciune erau de fapt predici. Fiindcă știau că urma să predic, nu se așteptau să aibă ocazia să vorbească, și în felul acesta am depășit metoda prostescă de a ține întruniri care aduceau atâta batjocură și critică din partea celor nepocăiți.

După ce a avut loc trezirea, și s-au întâmplat lucrurile pe care vi le-am povestit, împotrivirea a încetat cu totul, din câte am aflat. Am petrecut mai mult de șase luni în locul acela și la Antwerp, lucrând în amândouă părțile, și în ultimul timp nu am mai auzit nimic de împotriviri.

Am vorbit despre doctrinele predicate. Ar trebui să adaug că eram nevoit să mă chinuiască mult cu instruirea celor convertiți. Pe atunci, practica universală era ca păcătoșii să fie puși să se roage pentru o inimă nouă, și să folosească toate mijloacele pentru a se converti. Acest lucru însemna că ei erau cei doritori să devină creștini, și că se chinuiau mult să-L convingă pe Dumnezeu să-i convertească. Eu încercam să-i fac să înțeleagă că Dumnezeu era cel care folosea mijloacele Lui cu ei, și nu trebuiau să caute ei mijloace; că Dumnezeu era cel care voia convertirea lor, și nu ei; că Dumnezeu era gata, și ei nu erau pregătiți. Pe scurt, am încercat să-i fac să se concentreze asupra credinței și pocăinței, fiindcă asta cerea Dumnezeu de la ei; să se supună pe loc voinței Sale, și să-L accepte de îndată pe Cristos. Am încercat să le arăt că orice întârziere însemna o amânare a datoriei, că rugăciunea pentru o inimă nouă nu trebuia să fie o încercare de a lua asupra lor responsabilitatea convertirii, și că toate eforturile de a-și face datoria, fără a-și preda inimile lui Dumnezeu, erau fătarnice și înșelătoare.

74

Memoriile lui Charles G. Finney

În timpul celor șase luni în care am lucrat în regiunea aceasta, am umblat călare din oraș în oraș și din sat în sat, în toate direcțiile, predicând Evanghelia ori de câte ori aveam ocazia. Când am plecat spre Adams, sănătatea mea era destul de deteriorată. Scurpam sânge și, după ce am primit hirotonirea, prietenii mei se gândeau că nu voi mai trăi mult timp. La plecarea spre Adams, domnul Gale m-a sfătuit să nu predic mai mult de o dată pe săptămână, și atunci să nu vorbesc fără pauză mai mult de jumătate de oră. În loc să-i ascult sfatul, am vizitat fiecare familie, am luat parte la adunări, am predicat și am lucrat în fiecare zi și în fiecare noapte, pe toată durata șederii mele în Adams. Înainte de a trece șase luni, sănătatea mea era

deplin restabilită, plămânii mei erau sănătoși, și puteam să predic câte două ore, și uneori două ore și jumătate chiar, fără să simt cea mai mică oboseală. Cred că predicile mele țineau de obicei cam două ore. Am predicat în aer liber; am predicat în hambare; am predicat în școli, și o trezire uimitoare a avut loc în tot ținutul.

Pe toată durata lucrării mele timpurii, am avut parte de multe reproșuri și muștrări din partea pastorilor, legate îndeosebi de modul meu de predicare. Am spus că domnul Gale, la prima mea predică după hirotonire, îmi spusese că i-ar fi rușine să afle cineva că eram elevul lui. Adevărul este că educația lor fusese atât de diferită de educația mea, încât dezaprobau total modul meu de a predica. Mă muștrau ca îmi ilustram predicile cu exemple din viața de zi cu zi a ascultătorilor, după obiceiul meu. Îmi împrumutam exemplele din viața fermierilor, a meșteșugarilor și a celorlalți oameni din jurul meu. Încercam să folosesc un limbaj pe care să-l înțeleagă. Vorbeam în limbajul de zi cu zi al oamenilor obișnuiți. Încercam să-mi exprim ideile în cuvinte puține, și într-o limbă cât mai pe înțeles.

Înainte de convertire, avusesem cu totul alte tendințe. În vorbire și în scris, îmi făcuse plăcere să folosesc un limbaj cât mai ornamentat. Dar când am ajuns să predic Evanghelia, eram atât de doritor să fiu înțeles, încât am încercat din răputeri, în primul rând să evit tot ce era vulgar, și în al doilea rând să-mi exprim ideile în limbajul cel mai simplu cu putință.

Acest lucru era contrar ideilor care domneau atunci printre pastori, idei care se mai întâlnesc și în zilele noastre. Vorbind despre exemplele mele, spuneau:

Trezirea de la Evans'Mills

75

-De ce nu îți illustrezi predicile cu întâmplări din istorie, și nu te străduiești să dai mai multă demnitate ideilor dumitale?

La aceasta răspundeam că, dacă ilustrația va aduce ceva nou și necunoscut, exemplul în sine va ocupa mai mult mintea ascultătorilor, decât adevărul pe care doream să-l ilustrez. În legătură cu simplitatea limbajului, mă apăram spunând că obiectivul meu nu era să cultiv un stil oratoric care să treacă pe lângă urechile oamenilor, ci să mă fac înțeles; de aceea, foloseam un limbaj adecvat, care nu presupunea grosolănie sau vulgaritate.

Înainte de pleca din Evans'Mills, s-a întrunit prezbiteriul, și eu am asistat la întrunire. Am lăsat lucrarea de trezire în grija unor frați, și am plecat spre prezbiteriu. Frații auziseră de modul meu de predicare - cei care nu mă auziseră deja predicând. Prezbiteriul s-a întrunit dimineața, și a dezbătut toate problemele de pe listă; după-amiaza, casa de adunare s-a umplut de oameni. Nu aveam nici cea mai mică idee despre ceea ce aveau de gând frații din prezbiteriu. De aceea m-am așezat în mulțime, și am așteptat să se deschidă adunarea prezbiteriului.

De îndată ce s-a adunat toată congregația, unul din frați s-a ridicat și a spus:

-Oamenii au venit aici ca să audă o predică; așa că îl rog pe fratele Finney să țină o cuvântare. Această propunere a fost susținută de toți cei de față. Am văzut pe loc că scopul fraților din prezbiteriu era să mă pună la încercare, ca să vadă dacă puteam face ceea ce auziseră - dacă puteam predica pe neașteptate, fără să-mi fi pregătit din timp ideile. Nu m-am scuzat, și nu am făcut nici o obiecție; trebuie să spun că voiam să predic, fiindcă inima mea era plină de Cuvântul lui Dumnezeu. M-am ridicat și am pășit pe culoar; am văzut că amvonul era mic și înalt, și se afla chiar lângă perete. De aceea, am rămas pe culoar, și am început cu textul: „Fără sfințenie, nici un om nu va vedea pe Domnul”. Domnul m-a ajutat să predic. Mă plimbam încoace și încolo prin mijlocul adunării, și am văzut că oamenii erau interesați și foarte mișcați.

După ce s-a terminat întrunirea, unul din frați a venit la mine și mi-a spus:

-Frate Finney, dacă veniți pe la noi, mi-ar face plăcere să predicați în una din școlile noastre. Nu mi-ar plăcea să predicați în

76

Memoriile lui Charles G. Finney

biserică. Dar avem câteva școli în ținutul nostru, departe de sat - aș vrea să veniți să predicați în una din ele.

Am spus acest lucru ca să vă arăt ce credeau ei despre metoda mea de a predica. Dar

cât de tare se înșelau în privința rezultatelor pe care le avea această metodă de adresare! Obișnuiau să se plângă că lasam deoparte demnitatea amvonului, că eram o rușine pentru corpul pastoral, că vorbeam ca un avocat la bară, că discutam cu oamenii într-un mod vulgar, că spuneam „voi” în loc să predic despre păcat și păcătoși, și „ei”; că vorbeam despre „iad” cu o asemenea îndrăzneală încât îi speriam pe ascultători; că îi muștram pe oameni cu atâta tărie, încât își imaginau că nu mai au nici o clipă de trăit; că uneori ascultătorii se plângeau că îi învinovăteam prea mult. Un doctor în teologie mi-a spus că simte că e mult mai bine să plângi cu păcătoșii, decât să-i condamni. I-am spus că nu mă miram de simțămintele lui, dacă credea că oamenii au o fire păcătoasă de care nu puteau scăpa, și că el nu îi putea ajuta. După ce am predicat ceva timp, și Domnul mi-a binecuvântat din plin munca, obișnuiam să le spun pastorilor care se plângeau de modul meu de a predica și doreau să le adopt ideile, că nu îndrăzneau să fac schimbarea propusă de ei.

-Arătați-mi un mod mai bun, le spuneam eu. Arătați-mi roadele muncii voastre, și dacă voi vedea că le depășesc atât de mult pe ale mele, încât să-mi arate că ați descoperit o metodă mai bună, vă voi adopta ideile. Dar să nu vă așteptați să-mi abandonez ideile și metodele, și să le adopt pe ale voastre, când voi înșivă nu puteți nega că, oricâte greșeli aș fi făcut, și oricâte imperfecțiuni ar fi în modul meu de a predica, în stil și în orice altceva, totuși rezultatele îmi justifică metoda. Intenționez să îmbunătățesc tot ce pot, dar nu vă voi adopta modul de a predica Evanghelia, până nu îmi veți demonstra că voi aveți dreptate, și eu greșesc.

Obișnuiau să se plângă adesea că mă repetam prea mult în predicile mele. Luam același gând, și îl suceam pe toate părțile, și îl ilustram în diferite moduri. I-am asigurat că eu consideram că era necesar să procedez astfel, ca să mă fac înțeles, și că nu puteam fi convins să părăsesc această metodă, prin nici unul din argumentele lor.

Atunci ei îmi spuneau:

-Nu vei putea menține interesul celor mai educați din congregație.

Trezirea de la Evans'Mills

77

Faptele i-au adus la tăcere în curând în punctul acesta. Au văzut că, în urma predicilor mele, judecători, avocați și oameni educați, se converteau cu grămada, iar cu metodele lor nu se întâmpla decât rareori un asemenea lucru.

Capitolul VII

Observații asupra educației pastorale

Sper că frații vor vedea în tot ceea ce am spus sincerul meu interes pentru bunăstarea lor. Le-am primit întotdeauna cu bunăvoință criticile, și am crezut întotdeauna că aveau intenții bune. Acum sunt om bătrân, și multe din rezultatele părerilor și metodelor mele sunt cunoscute de public. Nu mi se cuvenea oare să vorbesc liber cu pastorii despre acest subiect? Drept răspuns la obiecțiile lor, le-am citat uneori spusele unui judecător al curții supreme de justiție.

-Pastorii, mi-a spus el, nu dau dovadă de bun-simț atunci când se adresează oamenilor. Se tem să nu se repete. Folosesc un limbaj care nu este înțeles de oamenii de rând. Exemplele lor nu sunt luate din viața de zi cu zi. Scriu într-un stil prea elevat, citesc fără să repete, și nu sunt înțeleși de oameni. Dacă avocații ar proceda la fel, s-ar ruina pe ei și procesele lor. Când mă aflu la bară, și aveam în fața mea un juriu format din oameni respectabili, obișnuiam să repet ideile principale după numărul persoanelor din juriu. Am văzut că, dacă nu făceam așa, ilustrând și repetând, și luând-o de la capăt, pierdeam cauza. Obiectivul nostru este să facem juriul să se hotărască înainte de ieși din sală, nu să vorbim într-un limbaj pe jumătate înțeles de ei,

să ne lansăm în niște ilustrații care le depășesc înțelegerea, să ne dovedim arta oratorică și apoi să-i lăsăm să plece. Trebuie să obținem un verdict. Ținta noastră este să ne facem înțeleși. Trebuie să-i convingem; dacă au îndoieli în privința legii, trebuie să le clarificăm. Pe scurt, așteptăm să dea un verdict, și insistăm asupra acestui punct; astfel încât, când vor ieși din sală, să ne fi înțeles, și să fi fost convinși de fapte și argumente. Dacă nu ne forțăm să lămurim fiecare gând și fiecare cuvânt, în fiecare punct, astfel încât să-i convingem pe deplin, vom pierde cu siguranță procesul. Trebuie să le

Observații asupra educației pastorale

79

învingem prejudecățile; trebuie să le risipim ignoranța; trebuie să încercăm să le biruim chiar și interesele împotriva clientului nostru, dacă au vreunul. Acum, spunea el, dacă pastorii ar face așa ceva, efectul predicilor lor ar fi total diferit. Ei intră în camera de studiu și scriu o predică; apoi se urcă la amvon și o citesc, iar cei care îi ascultă nu înțeleg decât o mică parte. Sunt multe cuvinte pe care enoriașii nu le cunosc, așa că trebuie să meargă acasă și să caute în dicționar. Pastorii nu se adresează oamenilor ca să-i convingă, și să obțină verdictul lor în favoarea lui Cristos. Ei nu caută așa ceva. Mai degrabă par să dorească să elaboreze producții literare fine, să-și dovedească elocvența și să folosească un limbaj cât mai ornamentat. Bineînțeles că nu pretind că am redat cu exactitate termenii folosiți de judecător, fiindcă a trecut mult timp de atunci; dar am redat ideile în substanța lor, așa cum le-am reținut atunci.

Nu am nutrit niciodată cel mai mărunț resentiment față de frații mei, pentru asprimea cu care m-au tratat adesea. Știam că doreau binele meu, și credeau într-adevăr că aș fi făcut bine dacă aș fi adoptat părerile lor. Dar eu aveam altă opinie.

Aș putea să menționez multe fapte care să ilustreze vederile pastorilor, și felul în care m-au tratat uneori. Pe când predicam la Philadelphia, de exemplu, domnul X., bine-cunoscutul conferențiar asupra temperanței din Connecticut, a venit în oraș și m-a ascultat predicând. A fost foarte indignat și a spus că distrugeam demnitatea amvonului. Principala conversație a susținut-o însă cu domnul Patterson, colegul meu din timpul acela. A insistat asupra faptului că nu trebuia să fiu lăsat să predic până nu îmi completam educația pastorală; că trebuia să mă opresc din lucrare, să mă duc la Princeton ca să învăț teologia, și să-mi însușesc vederi mai bune despre felul în care trebuia predicată Evanghelia.

Nu aș vrea să spun nimic care să arate că îmi consideram vederile și opiniile perfecte, fiindcă nu nutream asemenea gânduri. Știam că nu eram decât un copil. Nu mă bucurasem de avantajele unor școli înalte; și am fost atât de conștient de lipsa calificărilor care m-ar fi făcut acceptabil în fața pastorilor și în fața enoriașilor din localitățile mai mari, încât nu am avut niciodată altă ambiție sau scop în afară de cel de a merge în așezări noi, și în locuri în care Evanghelia nu se cunoștea. Am fost adesea surprins, în primii ani de lucrare, să văd că eram apreciat și acceptat de cele mai educate clase. Era mai mult

80

Memoriile lui Charles G. Finney

decât mă așteptasem eu, cu mult mai mult decât se așteptaseră frații mei, și înfinit mai mult decât îndrăznisem să sper. Am dorit întotdeauna să mă corectez în orice lucru în care vedeam că mă înșelasem. Dar, cu cât predicam mai mult, cu atât îmi descopeream mai puține greșeli în domeniul în care mă acuzau frații mei pastori.

Pe măsură ce dobândeam experiență, văzând rezultatele metodelor mele de predicare, discutând cu toate clasele de oameni, săraci și bogați, educați și needucați, mă convingeam de faptul că Dumnezeu mă condusese, mă învățase și îmi dăduse idei corecte în privința celui mai bun mod de câștigare a sufletelor. Am spus că Dumnezeu mă învățase, și știu că așa trebuie să fi fost, fiindcă niciodată nu am obținut aceste noțiuni de la oameni. M-am gândit

adesea că aş putea spune alături de Pavel că nu învăţasem Evanghelia de la oameni, ci de la însuşi Duhul lui Dumnezeu. Şi Duhul Sfânt mă învăţase atât de clar şi limpede, încât nici un argument al fraţilor mei pastori, cu care m-am confruntat atât de des de-a lungul timpului, nu a avut nici o greutate în faţa mea.

Trebuie să mai menţionez ceva. Sunt solemn convins că şcolile răsfată prea mult pastorii. Pastorii din zilele noastre au mari facilităţi în a obţine informaţii asupra tuturor problemelor teologice; sunt mult mai învăţaţi în teologie, istorie şi Biblie decât toţi pastorii din toate timpurile. Totuşi, cu toată învăătura lor, nu ştiu cum să o folosească. Se aseamănă, în mare măsură, cu David îmbrăcat în armura lui Saul. Un om nu poate învăţa să predice decât predicând.

Toţi pastorii au nevoie de un lucru foarte important, şi acesta este sinceritatea. Dacă au reputaţia că gâdilă plăcut urechile ascultătorilor, sunt de puţin folos. Cu mulţi ani înainte, un pastor pe care îl cunoşteam a plecat de acasă din motive de sănătate, şi a lăsat în locul lui un tânăr absolvent, ieşit de pe băncile seminarului. Tânărul acesta a scris şi a ținut cele mai minunate predici. În cele din urmă, soţia pastorului a îndrăznit să-i spună:

-Dumneata predici peste capul oamenilor. Ei nu îţi înţeleg limbajul şi ilustraţiile. Aduci prea multă învăţătură în amvonul nostru.

-Sunt tânăr, a răspuns el. Mi-am cultivat un anumit stil. Vreau să mă pregătesc să ocup un amvon şi să fiu ascultat de o congregaţie cultivată. Nu pot să mă cobor la nivelul oamenilor de aici. Trebuie să cultiv un stil elevat.

Observaţii asupra educaţiei pastorale

81

Din momentul acela, l-am urmărit mereu pe omul acesta. Nu ştiu dacă mai trăieşte, dar nu am auzit niciodată să fi fost implicat în vreo mişcare de trezire, cu toate că au fost atâtea ocazii, şi nici nu m-aş fi aşteptat să se implice, dacă nu-şi schimba radical părerile, şi dacă nu se adresa oamenilor dintr-o poziţie total diferită, şi cu motive diferite.

Aş putea să vă dau câteva nume de pastori, unii din ei încă în viaţă, oameni bătrâni ca mine, care au fost foarte ruşinaţi când am început să predic, fiindcă eram atât de lipsit de distincţie când urcam la amvon, foloseam un limbaj atât de comun, mă adresam oamenilor atât de direct, nu iubeam deloc limbajul înflorit, şi nu urmăream prestigiul.

Mi-au fost dragi întotdeauna, m-am purtat întotdeauna frumos cu ei, şi nu m-am supărat niciodată atunci când m-au muştrat. Fusesem conştient de la început că urma să întâlnesc această împotrivire, şi că era o prăpastie adâncă între mine şi alţi pastori, prăpastie care ne despărţea atât ideile şi opiniile, cât şi modalitatea de a le pune în practică. Rareori am simţit că eram unul din ei, şi rareori m-au privit ca pe un membru al corpului pastoral. Primisem educaţia unui avocat. Venisem de la bara de judecată direct la amvon, şi vorbeam oamenilor în felul în care aş fi vorbit juriului.

Se vorbea adesea printre pastori, după câte am aflat, îndeosebi în primii mei ani de predicare, că aş aduce seminariile la ruină dacă aş avea succes în lucrare, fiindcă oamenii nu le-ar mai ajuta cu fonduri băneşti, văzând că eu devenisem un pastor de succes fără ajutorul vreunei şcoli. Eu nu am subapreciat niciodată educaţia pe care o furnizează colegiile şi seminariile teologice; dar am crezut şi încă mai cred că, în anumite aspecte, se înşeală foarte mult în modalitatea de a-şi învăţa studenţii. Nu îi încurajează să vorbească oamenilor, şi nu îi obişnuiesc să se adreseze pe nepregătite ascultătorilor, în timp ce îşi fac studiile. Oamenii nu pot învăţa să predice prin studiu fără practică. Studenţii trebuie încurajaţi să exerseze, să pună în practică şi să-şi îmbunătăţească darurile şi chemarea lui Dumnezeu, mergând în orice loc potrivit, şi prezentându-L pe Cristos oamenilor într-un limbaj deschis. Astfel, vor învăţa să predice. Însă studenţilor li se cere să scrie predici, şi să le prezinte pentru a fi supuse criticii; adică să predice clasei şi profesorului. Astfel se joacă de-a predica. Nici un om nu poate predica în felul acesta. Aceste aşa-numite predici vor degenera, desigur, sub influenţa criticii pe care o primesc, în

82

Memoriile lui Charles G. Finney

producţiei literare. Oamenii nu au nici un respect pentru asemenea predici. Citirea acestor elegante producţii literare nu înseamnă predicare pentru ei. Ele mulţumesc gustul literar, dar nu aduc nici o îmbogăţire spirituală. Nu satisfac nevoile sufletelor. Nu sunt menite să atragă sufletele la Cristos. Studenţii sunt învăţaţi să cultive un stil fin şi elevat. Cât despre elocvenţa

naturală, această oratorie care străpunge, impresionează și convinge, această revărsare naturală a ideilor unui om al cărui suflet arde pentru Evanghelie, și care este dornic să-și dezvăluie inima în fața unor ascultători sinceri și atenți, această oratorie, repet, nu există în predicile acestor studenți.

Un om care gândește va simți că este total nepotrivit să prezinte de la amvon asemenea producții de retorică literară unor suflete nemuritoare, care sunt gata să fie condamnate pe vecie. El știe că nici un om nu face așa ceva atunci când este cu adevărat interesat. Căpitanul unui regiment de pompieri nu citește soldaților o producție literară impresionantă atunci când orașul este în flăcări, ci strigă comenzi din toate puterile. Este o problemă urgentă, și el vrea să-i fie înțeles fiecare cuvânt. Vorbește deschis cu ei, și soldații nici nu se gândesc să-i critice stilul literar.

Așa se întâmplă întotdeauna, atunci când oamenii vorbesc deschis. Limbajul lor este clar, direct și simplu. Propozițiile sunt scurte, convingătoare și pline de putere. Se apelează direct la rațiune; de aceea, asemenea discursuri au efect. Acesta este motivul pentru care pastorii metodiști ignoranți și predicatorii bapțiști zeloși aveau mai mult succes decât cei mai învățați pastori și teologi ai noștri. Acum situația s-a schimbat. Vocea plină de zel a unui predicator obișnuit va mișca adesea inimile oamenilor mai mult decât orice producție literară. Predicile elegante vor face ca oamenii să-l laude pe predicator. Predicile bune vor face ca oamenii să-l laude pe Domnul.

Școlile noastre teologice ar fi mult mai valoroase dacă ar fi mai practice. Am auzit un profesor citind o cuvântare asupra importanței predicilor care nu sunt pregătite dinainte. Vederile lui asupra acestui subiect erau corecte, dar practica le contrazicea în întregime. Părea să fi studiat subiectul, și să fi ajuns la niște concluzii practice deosebit de importante. Dar nu cunosc vreun student de-al lui care să-i fi adoptat părerile în practică. Am înțeles din cele ce spunea că, dacă și-ar fi început din nou viața de predicator, ar fi predicat conform

Observații asupra educației pastorale 83

acestor principii; se plângea că educația lui fusese defectuoasă în privința aceasta, și în consecință și practica fusese greșită.

În școala noastră de la Oberlin studenții au fost învățați - nu de către mine, trebuie ș-o spun - să creadă că trebuie să-și scrie predicile; foarte puțini din ei, ținând seama de învățăturile mele, au avut curajul să arunce foile scrise, și să se lanseze într-o predică pe nepregătite. Li se spusese mereu:

-Nu vă gândiți să-l imitați pe Finney. Voi nu puteți fi Finney. Pastorilor nu le place să se ridice în picioare și să le vorbească oamenilor liber, fiindcă nu sunt obișnuiți și se opresc după câteva cuvinte. Ei simt că trebuie să predice; și dacă trebuie să predice, trebuie să-și scrie predicile. În consecință, eu nu am predicat niciodată. Oamenii au spus adesea despre mine:

-Păi, dumneata nu predici. Dumneata vorbești cu oamenii. Un bărbat din Londra a plecat acasă de la una din întrunirile noastre, foarte convins. Fusese foarte neîncrezător; soția lui, văzându-l agitat, l-a întrebat:

-Bărbate, ai fost să-l auzi pe Finney predicând? -Am fost la adunarea domnului Finney, a răspuns el. Nu predica; explica ceea ce predică alții.

Acest lucru l-am auzit de multe ori.

-Cum! spuneau ei, oricine poate predica ca tine. Nu faci altceva decât să vorbești oamenilor. Vorbești de parcă ai fi la tine acasă, în salon.

Alții spuneau:

-Nu mi s-a părut că a fost o predică. Mi s-a părut că eram singur cu domnul Finney, și discutam de la om la om.

Pastorii evită în general să predice oamenilor lucruri care li se adresează în mod direct. Ei le predică despre alți oameni, și despre păcatele altora, în loc să li se adreseze direct spunându-le: „Sunteți vinovați de păcatul acesta” și: „Domnul cere acest lucru de la voi”. Ei predică adesea despre Evanghelie, în loc să predice Evanghelia. Predică despre păcătoși, în loc să predice păcătoșilor. Evită cu scrupulozitate să fie personali, adică să lase celor prezenți impresia că ei sunt aceia despre care se vorbește. Eu am crezut întotdeauna că datoria mea este să procedez altfel. Adesea am spus:

-Să nu credeți că vorbesc despre altcineva; tu ești acela, și tu, și tu.

Pastorii mi-au spus la început că oamenii nu vor suporta așa ceva; se vor ridica și vor ieși, și nu vor mai veni niciodată să-mi asculte predicile. Dar acest lucru nu a fost adevărat. Totul depinde de modul în care vorbești, ca în orice alt domeniu. Dacă oamenii văd că le vorbești cu iubire, și cu dorința sinceră de a le face bine, dacă simt că nu ai nimic personal cu ei, și văd că spui adevărul cu dragoste, că mergi la fiecare din ei acasă să-i vezi, vor fi foarte puțini care să se împotrivescă. Dacă se simt într-o ocazie jigniți și muștrați, sunt totuși convinși că au nevoie de așa ceva, și că până la urmă le va face bine. Am spus adesea oamenilor, când am văzut că păreau jigniți: -Acum vă simțiți jigniți, și veți merge acasă spunând că nu o să mai veniți niciodată; dar vă veți întoarce. Rațiunea dumneavoastră este de partea mea. Știți că vă spun adevărul, și că vi-l spun pentru propriul dumneavoastră bine, așa că nu veți putea continua să vă supărați.

Și am văzut că acest lucru era întodeauna adevărat. Experiența mi-a arătat că, chiar în privința popularității personale, „sinceritatea este cea mai bună politică” pentru un pastor; că dacă voia să-și păstreze încrederea, respectul și dragostea oamenilor, trebuia să fie interesat de sufletele lor. Trebuia să-i facă să vadă că nu îi măgulea pentru a câștiga popularitate, ci încerca să le mântuiască sufletele. Oamenii nu sunt proști. Nu au nici un respect pentru un om care se urcă la amvon și predică lucruri măgulitoare. îl disprețuiesc în sufletul lor. Nimeni nu trebuie să se gândească că va câștiga respect și va fi mereu onorat de enoriașii săi, dacă nu lucrează cu credincioșie pentru sufletele lor, ca un adevărat ambasador al lui Cristos.

Cel mai puternic argument contra modalității mele de a predica Evanghelia era că nu educam oamenii atât de bine cum aș fi făcut-o prin scrierea predicilor. Au spus că nu studiam și, în consecință, chiar dacă aș fi avut succes ca evanghelist, lucrând câteva luni într-un loc, nu aș fi putut fi niciodată pastorul aceleiași comunități.

Însă eu am cele mai bune motive să cred că pastorii care își scriu predicile nu îi educă pe oameni atât de bine cum cred. Oamenii nu țin minte predicile lor. Am auzit nenumărați oameni plângându-se:

-Acasă, nu pot să-mi amintesc nimic din ce am auzit de la amvon.

Mi s-a spus de multe ori:

Observații **asupra educației pastorale**

85

-Ne amintim întotdeauna de predicile dumitale. Ne amintim conținutul, și modul în care te-ai exprimat; dar predicile scrise nu ni le putem aminti.

Am fost pastor timp de mulți ani - din 1832 - și nu am auzit nici un enoriaș să se plângă că nu îl educ destul. Nu cred că enoriașii mei sunt mai puțin educați, în privința educației care se dă de la amvon, decât cei de la oraș, care beneficiază de predici scrise. Mai există un adevăr: că un om poate să scrie predici fără să studieze prea mult, iar altul poate să predice liber, și să studieze mult înainte. Multe predici scrise pe care le-am ascultat dovedeau acest lucru.

Obiceiul meu a fost să studiez întotdeauna Evanghelia, și să o aplic cât de bine s-a putut. Nu am pierdut ore și zile scriind predici, fiindcă mintea mea era ocupată totdeauna cu adevărurile Evangheliei, și mă gândeam mereu la cel mai bun mod de a le folosi. Am umblat printre oameni ca să le văd nevoile. Apoi, prin lumina Duhului Sfânt, am abordat subiecte care să le împlinescă nevoile prezente. Mă gândeam mult la ceea ce urma să predic, mă rugam toată dimineața de Sabat, de exemplu, lăsam adevărul să-mi umple mintea, și abia apoi mergeam și îl predicam oamenilor. Cea mai mare problemă a predicilor scrise este că, după ce le-ai terminat de scris, nu mai ai nevoie să te gândești la ele. Nu ai nevoie de multă rugăciune. Citești manuscrisul în Sabat de dimineață, și îl predici după-amiază; nu simți nevoia de a fi umplut cu Duhul

Sfânt, pentru ca gura ta să fie deschisă și umplută cu argumente, și să poți predica dintr-o inimă sfințită. Te simți în largul tău. Trebuie să-ți folosești doar ochii și vocea, și poți să predici fără grijă. Poți folosi o predică pe care ai scris-o acum câțiva ani, sau una pe care ai scris-o săptămâna trecută. Dar în Sabat vei vedea că nu mai are nici o prospețime în ea. Nu este un mesaj nou de la Dumnezeu pentru inima ascultătorilor. Sunt gata să spun, în modul cel mai solemn, că am studiat mai mult datorită faptului că nu mi-am scris predicile. Am fost silit să aleg subiecte la care să mă gândesc mult, să-mi umplu mintea cu ele, și apoi să merg să le vestesc oamenilor. Îmi notam doar ideile principale la care aveam să mă refer, în cel mai scurt mod posibil, și într-un limbaj din care nu foloseam nici un cuvânt în predică. Îmi însemnam pur și simplu ordinea ideilor, și principiile pe care intenționez să le enumăr; într-un cuvânt, îmi făceam o schemă care cuprindea observațiile și concluziile importante.

86 Memoriile lui Charles G. Finney

Oamenii care nu încearcă din toate puterile să-și umple inimile de Cuvântul lui Dumnezeu și de puterea Duhului Sfânt înainte de a le vorbi oamenilor, nu vor putea niciodată să predice liber. Cred cu sinceritate că oamenii care ascultă o predică de jumătate de oră pe săptămână, într-un stil direct, sincer, logic și clar, sunt mult mai instruiți decât cei care îndură două predici scrise, lungi și elaborate, în Sabat de dimineață și după-amiază. Cred că oamenii își amintesc mai degrabă de ceea ce se spune; sunt mai interesați și iau cu ei mai mult acasă din cele vorbite decât din predicile scrise.

Am vorbit despre metoda mea de a mă pregăti pentru amvon în anii din urmă. Când am început să predic, timp de vreo doisprezece ani, nu am notat nici un cuvânt; eram silit să predic fără nici o altă pregătire în afară de cea pe care o primeam prin rugăciune. Adesea mă urcam la amvon fără a ști despre ce text urma să vorbesc, sau ce cuvinte voi spune. Depindea de ocazie și de Duhul Sfânt care îmi spunea textul, și îmi prezenta întregul subiect; cu siguranță că în nici o altă perioadă a lucrării mele nu am predicat cu mai mult succes și mai mare putere. Dacă nu predicam sub inspirația Duhului Sfânt, nu aș fi putut spune nici un cuvânt. Am experimentat de nenumărate ori cum subiectul se deschidea în fața minții mele cu o claritate care mă uimea și pe mine. Mi se părea că văd limpede ceea ce trebuia să spun, și întregul pluton de gânduri, cuvinte și ilustrații venea spre mine ordonat și cu repeziciune. Când am început pentru prima dată să fac „scheme”, le-am făcut după predică, și nu înainte. Le făceam ca să-mi păstrez gândurile ce-mi fuseseră date în ocazii ca cele pe care le-am menționat anterior. Am văzut că nu puteam reține desfășurarea limpede a subiectului pe care îl primeam de la Duhul Sfânt, așa că o notam ca să o pot folosi și în altă ocazie. Dar până la urmă am văzut că nu puteam folosi scheme vechi în timpul altor predici, fără să le remodelez și să le îmbunătățesc cu ideile noi pe care mi le dădea pe loc Duhul Sfânt. Îmi găseam întotdeauna subiectele atunci când îngenuncheam și mă rugam; adesea subiectul pe care îl primeam de la Duhul Sfânt mă impresiona atât de tare, încât începeam să tremur, și nu puteam scrie cu ușurință. După ce eram pătruns de subiectele acestea, trup și suflet, făceam în câteva clipe o schemă care să mă ajute să rețin ideile primite de la Duhul Sfânt; am văzut că predicile acestea aveau întotdeauna o mare putere în fata oamenilor.

Observații asupra educației pastorale

87

Am primit unele din predicile pe care le-am ținut la Oberlin după ce clopotul bisericii sunase deja, așa că a trebuit să le expun așa cum erau în inima mea, ajutat doar de o foarte scurtă schemă, care nu acoperea nici jumătate din ideile prezentate.

Am spus acest lucru nu ca să mă laud, ci fiindcă așa s-a întâmplat, și îi dau laudă lui Dumnezeu, nu talentului meu. Să nu creadă nimeni că predicile puternice erau

produse de mintea sau inima mea, fără ajutorul Duhului Sfânt. Nu erau ale mele, ci ale Duhului Sfânt care locuia în mine.

Nu aş vrea să creadă nimeni că pretind că am primit mai multă inspirație decât alți pastori, sau drepturi mai multe decât ceilalți lucrători. Fiindcă eu cred că toți pastorii chemați de Cristos să predice Evanghelia trebuie să fie, și pot fi, inspirați astfel încât să „predice Evanghelia prin Duhul Sfânt care a coborât din ceruri”. Ce altceva a vrut să spună Cristos când a zis: „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile ... și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului”^{*}? Ce a vrut să spună când a zis, vorbind despre Duhul Sfânt, că „va lua din ce este al Meu, și vă va descoperi”¹? „Mângâietorul... vă va aduce aminte de tot ce v-am spus eu”^{*}? Ce a vrut să spună când a zis: „Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie”[§]? „Spunea cuvintele acestea despre Duhul, pe care aveau să-L primească cei ce vor crede în El”. Toți pastorii pot fi, și ar trebui să fie, atât de plini de Duhul Sfânt, încât toți cei care îi aud să fie convinși că „în adevăr, Dumnezeu este în mijlocul lor”.

^{*} Matei 28: 19,20 + Ioan 16: 14

^{*} Ioan 14: 26

[§] Ioan 7: 38,39

Capitolul VIII Trezire la Antwerp

Trebuie să spun acum câteva lucruri în legătură cu lucrarea și rezultatele din Antwerp, un sat aflat la nord de Evans'Mills.

Când am sosit acolo în luna aprilie, am aflat că nu se țineau nici un fel de servicii religioase. Pământul din ținut îi aparținea domnului P., un moșier bogat care locuia în Ogdensburg. Ca să încurajeze formarea localității Antwerp, acesta construise o casă de adunare din cărămizi. Dar oamenii nu aveau timp de adunări, așa că această casă era închisă, și cheia se afla la domnul P, administratorul hotelului.

Am aflat în curând că în locul acela se găsea o bisericuță prezbiteriană, formată din câțiva membri. Încercaseră să se adune în sat acum câțiva ani, în fiecare Sabat. Dar unul din diaconii care conduceau aceste adunări locuia la cinci mile depărtare de sat, și trebuia să treacă pe lângă ferma unui universalist. Universalistii le împiedicaseră toate întâlnirile, oprindu-l de fiecare dată pe diaconul R. înainte de a ajunge în sat. Ajunseseră chiar să-i scoată roțile de la căruță, și în cele din urmă ajunseseră atât de departe cu opoziția, încât au renunțat să se mai adune în sat; așa că toate serviciile religioase din localitate dispăruseră.

Am cunoscut-o pe doamna C, soția administratorului, care era o femeie evlavioasă. Mai existau două femei evlavioase în sat -doamna H., soția unui negustor, și doamna R., soția doctorului. Am ajuns acolo într-o vineri, dacă îmi amintesc bine. Le-am vizitat pe aceste femei și le-am întrebat dacă ar vrea să avem o adunare. Au spus că voiau, dar nu știau dacă ar fi posibil. Doamna H. a fost de acord să-și deschidă salonul în seara aceea pentru o adunare, dacă aveam să găsim pe cineva care să vină. Am umblat prin împrejurimi și i-am invitat pe oameni; în cele din urmă, am reușit să adun cam treisprezece persoane. Le-am predicat, și apoi am spus că voi predica și în Sabat, dacă voi reuși să fiu primit în clădirea școlii. Am obținut

Trezire la Antwerp

89

acordul epitropilor, și a doua zi am invitat oamenii să vină la adunare în Sabat de dimineață.

Trecând prin sat, am auzit o grămadă de înjurături. Cred că nu am mai auzit atâtea vorbe urâte în viața mea. Mi se părea că toți oamenii, fie că jucau fotbal, își vedeau de treburi sau ieșeau la cumpărături, nu se mai opreau din înjurături și blesteme.

Simțeam că am ajuns la ușile iadului. Îmi amintesc că în ziua de sâmbătă m-au încercat niște simțăminte îngrozitoare. Mi se părea că atmosfera însăși era otrăvită, și

un fel de groază a pus stăpânire asupra mea.

Toată ziua de sâmbătă am dedicat-o rugăciunii, și în cele din urmă am primit următorul răspuns:

-Nu te teme; vorbește, și nu te feri, căci Eu sunt cu tine, și nici un om nu te va lovi.

Fiindcă am mulți oameni de partea Mea în satul acesta.

Acest lucru mi-a risipit orice temere. Am aflat că acei câțiva creștini din localitate se temeau să nu mi se întâmple vreun rău mare, dacă voi încerca să țin întruniri religioase în locul acela. Am petrecut toată ziua de sâmbătă rugându-mă, dar am trecut de câteva ori prin sat și am văzut că anunțul adunării din școală crease destulă zarvă.

În Sabat de dimineață m-am trezit și am ieșit din hotel; ca să fiu singur, am plecat spre pădurea situată la mică distanță de sat, unde m-am rugat mult timp. Nu m-am simțit ușurat, și m-am mai rugat o dată. Însă povara din mintea mea creștea. M-am rugat a treia oară, și atunci am primit răspuns. Am văzut că sosise timpul pentru adunare, și am plecat imediat spre școală. Am văzut că era plină până la refuz. Am deschis Biblia mea de buzunar și le-am citit următorul text: „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Său Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică*\". Nu îmi amintesc prea multe din ceea ce am spus, dar știu că principala idee a fost tratamentul pe care L-a primit Dumnezeu în schimbul iubirii Lui. Subiectul acesta mă afecta foarte mult; am predicat și mi-am deschis sufletul înaintea lor, cu ochii în lacrimi.

Am văzut acolo câțiva din bărbații pe care îi auzisem înjurând îngrozitor în timpul plimbării mele prin sat. Am arătat spre ei, și le-am repetat ceea ce spusese - cum îl numiseră pe Dumnezeu, și cum se blestemaseră unul pe altul. Mi-am vărsat tot focul inimii.

Ioan 3: 16

90

Memoriile lui Charles G. Finney

Le-am spus că îmi „udaseră blasfemia pe străzi ca niște demoni” și că mi se păruse că ajunsesem „la marginea iadului”. Toată lumea știa că era adevărat, și i-a cam apucat tremuriciul. Nu păreau să se fi supărat; însă plângeau cu toții, la fel de mult ca mine. Cred că nu era nimeni cu ochii uscați.

Domnul C, moșierul, refuzase să deschidă casa de adunare. Dar după terminarea serviciului divin s-a ridicat, și a spus oamenilor că va deschide casa de adunare după-amiază.

Oamenii s-au împrăștiat, și au dus informațiile în toate direcțiile; după-amiază, casa de adunare era la fel de plină ca școala. Toată lumea era prezentă, iar Domnul m-a ajutat să le vorbesc într-un mod minunat. Predica mea li s-a părut ceva nou. Și mie mi s-a părut o minune că puteam turna mustări și iubire asupra lor în același timp; sau, cu alte cuvinte că am putut să-i mustru în iubire. Mi se părea că dragostea mea pentru Dumnezeu îmi ascuțise mintea până la agonie, văzând modul abuziv în care îl trataseră ei. Voiam din toată inima să-i mustru, dar eram plin de o dragoste pe care ei o simțeau. Nu m-au acuzat niciodată de asprime; deși cred că nu am vorbit mai aspru în toată viața mea.

Lucrarea din acea zi a convins de păcat pe aproape toată lumea. De atunci înainte, stabileam o întâlnire unde și când puteam, și oamenii se înghesuiau să mă asculte.

Lucrarea a început imediat și a înaintat cu mare putere. Am predicat de două ori în biserica din oraș în Sabat, am organizat o întâlnire de rugăciune în pauză, și am predicat undeva, într-o școală din vecinătate, la ora cinci după-amiază.

În cel de-al treilea Sabat în care am predicat acolo, un om în vârstă a venit la mine pe când mă îndreptam spre amvon, și m-a întrebat dacă nu voiam să merg să predic într-o

școală din vecinătate, la distanță de trei mile; mi-a spus că nu avuseseră niciodată servicii religioase acolo. Dorea să vin cât puteam de repede. I-am spus că voi veni luna următoare, la ora cinci după-masă. Era o zi caldă. Mi-am lăsat calul în sat, și m-am gândit să merg pe jos, ca să pot chema oamenii din împrejurimi la adunarea din școală. Însă înainte de a ajunge în locul acela, fiindcă muncisem mult în Sabat, m-am obosit foarte tare, așa că m-am așezat lângă drum și am simțit că nu mai pot continua. Mi-a părut rău că lăsasem calul în sat.

Trezire la Antwerp

91

La ora stabilită, am găsit clădirea școlii plină, așa că m-am așezat lângă ușă. Am citit un imn; nu pot să spun că l-am cântat, fiindcă oamenii aceia nu auziseră de muzica bisericească. Totuși, au încercat să cânte. Adică să zbiere fiecare în felul lui. Urechile mele fuseseră obișnuite să asculte muzică bună, fiindcă fusesem dirijorul corului de tineri; gălăgia aceasta îngrozitoare m-a deranjat atât de mult, încât m-am gândit să ies afară. În cele din urmă, mi-am pus mâinile pe amândouă urechile, și le-am ținut cât am putut eu de strâns. Această metodă nu m-a ajutat prea mult. Am stat acolo cum am putut până au scos-o la capăt, apoi m-am aruncat pe genunchi, aproape disperat, și am început să mă rog. Domnul a deschis ferestrele cerului, și a turnat peste mine duhul rugăciunii, așa că mi-am vărsat toată inima înaintea Lui.

Nu mă gândisem încă la un text de început, fiindcă așteptasem să văd congregația.

După ce mi-am încheiat rugăciunea, m-am ridicat de pe genunchi și am spus:

-Scoală-te, și ieși din locul acesta, fiindcă Domnul va nimici cetatea.

Le-am spus că nu îmi aminteam cu exactitate unde se afla textul, dar le-am arătat unde să-l caute, și apoi am început să-l explic. Le-am povestit ce fel de om era Avraam, și cine era; ce fel de om era Lot, și cine era; relația pe care o aveau unul cu altul și despărțirea cauzată de cearta păstorilor lor; cum Avraam luase partea muntoasă, iar Lot se așezase în câmpia Sodomei. Le-am povestit cât de stricăță devenise Sodoma, și ce obiceiuri oribile aveau oamenii de acolo. Le-am povestit cum Domnul hotărâse să distrugă Sodoma, și îl vizitase pe Avraam, și îi spusese ce avea de gând să facă; cum Avraam îl rugase pe Domnul să cruțe Sodoma dacă va găsi câțiva oameni neprihăniți acolo, iar Domnul îi promisese acest lucru; că apoi Avraam îl implorase să cruțe cetatea pentru mai puțini oameni buni, și Domnul promisese să o cruțe de dragul lor; că Avraam continuase să reducă numărul până ajunsese la zece, și că Dumnezeu îi făgăduise că va cruța cetatea, dacă va găsi zece oameni neprihăniți. Avraam nu a mai adăugat nimic, și Iehova a plecat. Dar până la urmă s-a văzut că era o singură persoană neprihănită acolo, și acela era Lot, nepotul lui Avraam. „Bărbații aceia au zis lui Lot: 'Pe cine mai ai aici? Gineri, fii și fiice, și tot ce ai în cetate, scoate-i din locul acesta. Căci avem să nimicim locul acesta, pentru că a ajuns mare plângere înaintea

92

Memoriile lui Charles G. Finney

Domnului împotriva locuitorilor lui. De aceea ne-a trimis Domnul, ca să-l nimicim' *".

În timp ce povesteam aceste fapte, am observat că oamenii păreau furioși. Mulți dintre bărbați erau cu mânele suflecate, și se uitau unul la altul de parcă ar fi fost gata să mă ia la bătaie. Am văzut că mă priveau foarte ciudat și întunecat, dar nu înțelegeam cu ce îi deranjasem atât de tare. Însă mânia lor părea să crească din ce în ce mai mult, pe măsură ce îmi continuam povestirea. Când am terminat de povestit, le-am spus că înțelesesem că nu avuseseră nici o întrunire religioasă în locul acela, și de aceea aveam dreptul să cred că erau oameni nepocăiți. Le-am spus lucrurile acestea cu tot mai multă energie, fiindcă inima îmi era plină.

După ce le-am vorbit direct cam un sfert de oră, o solemnitate înfricoșătoare s-a așternut peste adunare, și oamenii au început să cadă de pe scaune, plângând după

îndurare. Dacă aş fi avut o sabie în fiecare mână, nu i-aş fi putut răni mai tare. Aproape toţi au căzut pe genunchi sau cu faţa la pământ, în doar câteva minute. Cei care mai puteau vorbi, se rugau. Bineînţeles că am fost silit să mă opresc din predică, fiindcă nu mai era nimeni atent. Am văzut că bătrânul care mă invitase să predic acolo şedea în mijlocul sălii, şi privea uimit în jurul lui. M-am uitat la el, şi am ţipat din toate puterile, ca să-l fac să audă: -Nu vreţi să vă rugaţi? El a îngenuncheat pe loc, şi a început să se roage cu o voce puternică, dar nimeni nu era atent. Am ţipat atunci cât de tare am putut, încercând să-i fac atenţi. -Nu sunteţi încă în iad, le-am spus; îngăduiţi-mi să vă conduc acum la Cristos. Timp de câteva clipe, am încercat să le predic Evanghelia, dar ei nu mă auzeau. Inima mea era atât de plină de bucurie la vederea acestei scene, încât cu greu mă puteam stăpâni. Îmi venea să strig de bucurie, şi să-I dau slavă lui Dumnezeu. De îndată ce am putut să mă controlez, m-am întors către un tânăr care stătea lângă mine şi se ruga pentru el însuşi, i-am pus mâna pe umăr ca să-l fac atent, şi i-am predicat despre Isus la ureche. După ce a auzit de crucea lui Cristos, a crezut, s-a liniştit pentru un

Geneza 19: 12,13

Trezire la Antwerp

93

minut sau două, şi apoi a început să se roage pentru ceilalţi. M-am întors apoi spre altul, şi am procedat la fel, cu acelaşi rezultat, apoi spre următorul, şi tot aşa. Am continuat astfel până când am văzut că trebuia să-i las şi să plec spre sat, unde aveam o întâlnire. Le-am spus acest lucru şi l-am lăsat pe bătrânul care mă invitase să aibă grijă de adunare. Aşa a făcut. Dar era prea mult interes, şi prea multe suflete rănite, ca să poată încheia întâlnirea, aşa că au stat acolo toată noaptea. Dimineata, fiindcă mai erau câţiva care nu se puteau mişca, au eliberat şcoala şi i-au transportat într-o casă din vecinătate. După-amiază au trimis iar după mine, fiindcă nu încheiaseră încă adunarea. Când am ajuns acolo a doua oară, am primit o explicaţie pentru furia pe care o manifestaseră oamenii în timpul povestirii mele introductive. Am aflat că locul acela se numea Sodoma, iar eu nu ştusem, şi că era un singur om credincios în toată aşezarea, şi i se spunea Lot. Acesta era bătrânul care mă invitase acolo. Oamenii crezuseră că mi-am ales subiectul, şi le-am ținut predica aceea fiindcă erau atât de răi încât aşezarea se numea Sodoma. Aceasta era o coincidenţă cutremurătoare; dar în privinţa mea fusese cu totul întâmplătoare. Nu am mai fost în locul acela de mulţi ani. Acum câţiva ani, lucram în Syracuse, în statul New York. Într-o zi, au venit la mine doi domni, unul în vârstă, iar celălalt avea cam cincizeci de ani. Cel mai tânăr a spus că cel bătrân era diaconul W., bătrân al bisericii sale; au spus că veniseră să doneze o sută de dolari pentru institutul Oberlin. Cel bătrân l-a prezentat pe cel tânăr, spunând: -Acesta este pastorul nostru, reverendul Cross. A fost convertit în timpul lucrării dumneavoastră. Domnul Cross a adăugat:

-Vă amintiți că ați predicat cândva la Antwerp și într-o localitate vecină, în clădirea școlii, într-o după-amiază? Vă amintiți ce s-a petrecut acolo?
-Îmi amintesc foarte bine, i-am răspuns eu, fiindcă n-o să pot uita niciodată.
-Ei bine, a spus el, eu eram doar un tânăr atunci, și am fost convertit în timpul acelei întâlniri.

94 Memoriile lui Charles G. Finney

Fuse un pastor de succes timp de mulți ani. Câțiva din copiii lui fuseseră educați la institutul nostru din Oberlin.

Din câte știu, deși trezirea avusese loc brusc, și fusese foarte puternică, convertiții erau sinceri, și lucrarea a continuat. Nu am auzit niciodată să fi existat reacții adverse. Am vorbit despre universalității care îl opriseră pe diaconul R. să ajungă la întrunirile religioase din Sabat în satul Antwerp, luându-i roțile de la căruță. Când trezirea a ajuns la apogeu, diaconul R. m-a invitat să predic în zona lor. Am stabilit o întâlnire într-o după-amiază, în școala lor. Când am ajuns, clădirea era plină, iar diaconul R. stătea lângă fereastră, cu o Biblie și o carte de imnuri alături. M-am așezat lângă el, apoi m-am ridicat și am citit un imn, iar oamenii l-au cântat. M-am rugat, și am primit putere de la tronul harului. Apoi m-am ridicat și am început cu următorul text: „Pui de năpârce, cine v-a învățat să fugiți de mânia viitoare? ”.

Am văzut că diaconul R. era foarte neliniștit; în curând s-a ridicat și s-a îndreptat spre ușa deschisă. Fiindcă acolo erau niște băieți, am crezut că s-a dus să-i supravegheze. Apoi am aflat că îi fusese teamă. Se gândise că, dacă mă vor lua la bătaie pe mine, el va putea să scape. Din textul cu care începusem își dăduse seama că nu aveam de gând să procedez cu mânuși cu ei; se temea destul de tare de ei, știind că erau împotrivitori, așa că avea de gând să se pună la adăpost. Eu am continuat să-mi vărs focul cu toată puterea, și înainte de a termina, răsturnasem toate temeliile universalismului din locul acela. Era o scenă asemănătoare cu cea despre care v-am vorbit, din Sodoma. Astfel, trezirea a pătruns în toate împrejurimile, și unele dintre satele vecine au primit și ele binecuvântarea. Lucrarea din locul acela a fost foarte îmbelșugată.

Când am ajuns să primesc convertiții în biserică, după ce examinase un mare număr și se apropia ziua primirii, am aflat că unii din ei proveneau din familii baptiste, așa că i-am întrebat dacă nu voiau să fie botezați prin scufundare. Mi-au spus că ei nu aveau preferințe, dar că părinții ar fi voit să fie botezați astfel. Le-am spus că nu aveam nimic împotrivă să-i botez, dacă credeau că lucrul acesta le-ar face plăcere lor și familiei lor. În consecință, am stabilit botezul pentru pauza de prânz din următorul Sabat. Am coborât la un

Matei 3: 7.u.p.

Trezire la Antwerp

95

pârâu care trecea pe lângă sat, și acolo am botezat în jur de doisprezece oameni. Când a sosit timpul pentru serviciul divin de după-amiază, ne-am îndreptat spre casa de adunare; acolo am botezat un mare număr de oameni luând apă în mână și turnându-le-o pe frunte. Administrarea acestui ritual bisericesc a fost vizibil binecuvântată de Dumnezeu, astfel încât oamenii au fost mulțumiți, simțind că botezul lor fusese acceptat.

Printre cei convertiți se aflau și multe persoane care aveau prieteni metodiști. În timpul zilei de sâmbătă am aflat că unii dintre metodiști le spuneau convertiților: —Domnul Finney este prezbiterian. Crede în doctrina alegerii și predestinării, dar nu a predicat-o aici. Nu îndrăznește să o predice fiindcă, dacă ar face-o, nici un convertit nu s-ar alătura bisericii lui.

Acest lucru m-a determinat să predic despre doctrina alegerii în Sabat dimineața, înainte ca ei să se alăture bisericii. Am ales un text, și am arătat mai întâi ce nu însemna doctrina alegerii; în al doilea rând, ce însemna; în al treilea rând, că era o doctrină biblică; în al patrulea rând, că era o doctrină rațională; în al cincilea rând, că negarea acestei doctrine însemna negarea atributelor lui Dumnezeu; în al șaselea rând, că ea nu așează nici un obstacol în calea salvării celor care nu sunt aleși; în al șaptelea rând, că toți oamenii puteau fi mântuiți dacă voiau și, în cele din urmă, că această doctrină era singura speranță pentru ca oricine să fie mântuit, și am încheiat.

Domnul a lămurit atât de bine doctrina aceasta, atât mie cât și celor prezenți, încât cred că până și metodiștii au fost convinși. Nu am auzit nici o vorbă împotriva ei, nici un protest legat de argumentarea mea. În timp ce predicam, am observat că o soră metodistă, pe care o cunoșteam și o apreciam ca pe o creștină deosebită, plângea pe scările amvonului. M-am temut să nu o fi jignit cumva. După încheierea întrunirii ea a rămas pe loc plângând. M-am îndreptat spre ea și i-am zis:

-Soră, sper că nu ți-am rănit sentimentele. -Nu, a răspuns ea, nu mi-ai rănit sentimentele, domnule Finney; eu am comis un păcat. Chiar seara trecută, m-am certat cu soțul meu, care este necredincios, din cauza acestei doctrine; el susținea din toate puterile doctrina alegerii. Eu m-am împotrivit, și i-am spus că nu era adevărată. Și astăzi, dumneata m-ai convins că este adevărată,

96

Memoriile lui Charles G. Finney

și că aceasta este singura speranță pentru ca soțul meu, și oricine crede, să fie mântuit. Nu am mai auzit nici o obiecție din partea convertiților, cauzată de faptul că se alăturau unei biserici care credea în doctrina alegerii.

Au fost multe cazuri de convertiri interesante în locul acela; au avut loc și două cazuri de nebunie vindecată în timpul acelei treziri. Într-o după-amiază de Sabat, când am ajuns la casa de adunare, am văzut câteva doamne care ședeau pe bancă, alături de o femeie îmbrăcată în negru, care părea foarte tulburată; femeile o susțineau, și nu o lăsau să iasă. Când am intrat, una din doamne a venit la mine și mi-a spus că femeia aceea era nebună; că fusese metodistă, dar că se îndepărtase de harul lui Dumnezeu, fapt care o făcuse să cadă în disperare, și în cele din urmă înnebunise. Soțul ei era un om bețiv, care locuia la câteva mile de sat; el o adusese la casa de adunare, și plecase la cârciumă. I-am spus câteva cuvinte, dar ea a spus că trebuia să plece, că nu putea să audă predici, rugăciuni și cântări; că iadul era partea ei, și nu putea îndura nimic care s-o facă să se gândească la cer.

Le-am spus doamnelor, între patru ochi, s-o țină pe scaun și să n-o lase să deranjeze întâlnirea. Apoi m-am urcat la amvon și am citit un imn. După ce am început să cântăm, femeia a început să se lupte să iasă. Dar doamnele au oprit-o, și au ținut-o pe loc cu blândețe. După câteva clipe, s-a liniștit, dar mi s-a părut că evita să asculte cântarea. Atunci m-am rugat. Timp de câteva secunde, am auzit cum se lupta să iasă, dar înainte de a termina s-a liniștit și ea și congregația. Domnul mi-a dăruit duhul rugăciunii, și un text; fiindcă nu aveam nici un text stabilit, am luat un text din Evrei: „Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare și să găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie*”.

Obiectivul meu era să întăresc credința în noi și în ea; și în noi pentru ea. Când am început să mă rog, ea a încercat să iasă; dar doamnele au oprit-o cu blândețe, și ea s-a liniștit în cele din urmă, dar a plecat fruntea foarte jos, și a părut hotărâtă să nu audă nimic. Dar, pe măsură ce continuam, a început să-și ridice fruntea tot mai mult, și să se uite la mine de sub boneta ei neagră. S-a ridicat tot mai

Evrei 4: 16

mult, până a ajuns să mă privească în față, cu mult interes. Când am început să îndemn pe credincioși să aibă îndrăzneală în credință, să se avânte și să se predea cu încredere lui Dumnezeu, prin jertfa ispășitoare a Marelui nostru Preot, ea a speriat toată adunarea țipând pătrunzător. Apoi s-a aruncat pe jos, cu fața la pământ, și am văzut că tremura foarte tare. Doamnele care stăteau lângă ea o susțineau și o vegheau cu interes și simpatie. Când mi-am continuat predica, ea a început să se ridice, și în curând s-a așezat pe scaun, cu fața schimbată în chip minunat, arătând bucurie și pace. Rareori am văzut o ființă omenească cu un chip atât de strălucitor. Bucuria ei era atât de mare, că abia s-a stăpânit până la încheiere; apoi a spus tuturor celor de față că era eliberată. L-a slăvit pe Dumnezeu, și s-a bucurat nespus. După doi ani, m-am întâlnit cu ea, și am văzut că era tot plină de bucurie și pace.

Celălalt caz de vindecare a fost al unei femei care căzuse de asemenea în disperare și nebunie. Nu eram prezent când și-a revenit, dar mi s-a spus că s-a însănătoșit pe loc, prin botezul Duhului Sfânt. Adesea, nebunia oamenilor se pune în seama trezirilor religioase. Adevărul este că oamenii sunt nebuni din fire în privința religiei, iar trezirile nu îi fac mai nebuni, ci îi vindecă.

În timpul acestei treziri, am auzit că exista multă împotrivire în Gouverneur, un oraș situat în nord, cam la doisprezece mile distanță. Am auzit că cei mai înverșunați amenințau că vor veni și vor pune capăt adunărilor. Bineînțeles că nu le-am acordat atenție, și am menționat acest fapt doar pentru că voi vorbi în curând despre trezirea de acolo. După ce am primit convertiții și am lucrat în Antwerp și Evans'Mills până la sfârșitul anului, am trimis după un pastor care să lucreze acolo; acesta era un tânăr care se numea Dennis. Apoi mi-am încheiat lucrarea din Antwerp.

Capitolul IX

Întoarcerea la Evans'Mills

În tot timpul acesta, credincioșii din Evans'Mills mă rugau mereu să rămân cu ei, și în cele din urmă le-am promis că voi rămâne la ei măcar un an. Fiindcă eram logodit, am plecat la Whitestone, în ținutul Oneida, și m-am căsătorit în luna octombrie, anul 1824. Soția mea pregătise lucrurile necesare gospodăriei, așa că peste o zi sau două de la căsătoria noastră am lăsat-o singură și m-am întors la Evans'Mills, ca să caut un mijloc de transport cu care să aduc bunurile noastre acolo. I-am spus că mă voi întoarce după o săptămână.

Cu puțin timp înainte, predicasem în câteva seri într-un loc numit Perch River, situat la douăzeci de mile spre nord-vest. Am petrecut un Sabat la Evans'Mills, și intenționez să mă întorc după soția mea pe la mijlocul săptămânii. Dar în Sabatul acela a venit un mesager de la Perch River, și a spus că după predica mea începuse acolo o lucrare de trezire, așa că m-a implorat să merg cu el și să mai predic măcar o dată. În cele din urmă, i-am spus că voi fi acolo marți seara. Dar, când am văzut că oamenii erau atât de interesați, am stat și miercuri și joi; apoi am renunțat să mai merg după soția mea săptămâna aceea, și am continuat să predic în vecinătate.

Trezirea a continuat apoi în Brownville, un sat mare din sud-vest. În cele din urmă, la invitația insistentă a pastorului și bisericii din Brownville, mi-am petrecut acolo iarna, după ce i-am scris soției mele că împrejurările nu îmi îngăduiau să merg după ea, până nu îmi va deschide Dumnezeu calea.

La Brownville am avut o lucrare foarte interesantă. Însă biserica era într-o stare de amărțeață, și îmi era foarte greu să-i scot la lucru. Nu am găsit multă evlavie acolo, și pastorul era împotriva unei treziri generale. Am lucrat acolo toată iarna cu mari eforturi, și am avut de înfruntat multe obstacole. Uneori vedeam că pastorul și soția lui

lipseau de la întâlniri, și aflam după aceea că fuseseră la câte o petrecere.

Eram oaspetele domnului B., unul dintre diaconii bisericii, și cel mai apropiat și influent prieten al pastorului. Într-o zi, am coborât din camera mea ca să fac niște vizite, și m-am întâlnit cu domnul B. pe hol.

-Domnule Finney, mi-a spus el, ce crezi despre un om care se roagă săptămână de săptămână pentru revărsarea Duhului Sfânt, și nu primește nici un răspuns?

I-am spus că se roagă din motive false.

-Dar din ce motive ar trebui să se roage un om? Dacă vrea să fie fericit, are motive false?

-Și Satana se poate ruga din asemenea motive, i-am răspuns eu, apoi i-am citat cuvintele psalmistului: „Sprijinește-mă cu un duh de bunăvoință. Atunci voi învăța căile tale pe cei ce le calcă, și păcătoșii se vor întoarce la Tine*\". Vezi dumneata, psalmistul nu se roagă pentru Duhul Sfânt ca să fie fericit, ci ca să fie folositor, și să întoarcă pe păcătoși la Cristos.

După ce i-am dat acest răspuns, am ieșit, iar el s-a întors imediat în camera lui.

Am făcut vizite până la vremea cinei; când m-am întors, el m-a întâmpinat, și a început să se spovedească.

-Domnule Finney, mi-a spus el, îți sunt dator cu o mărturisire. M-am enfuriat pe dumneata după ce am vorbit, și speram să nu te mai văd niciodată. Dar cuvintele dumitale m-au convins că nu fusesem niciodată convertit, că nu avusesem niciodată motive mai înalte, în afară de dorința egoistă de a fi fericit. După ce ai ieșit din casă, L-am rugat pe Dumnezeu să-mi ia viața. Nu puteam îndura să știu că fusesem înșelat tot timpul. Am fost foarte apropiat de pastorul nostru. Am călătorit cu el, am dormit cu el și am discutat cu el, și am fost mai apropiat de el decât de oricare membru al bisericii; și totuși, am văzut că am fost mereu un fățarnic înșelat. Rușinea era insuportabilă, așa că voiam să mor, și L-am rugat pe Domnul să-mi ia viața.

După această mărturisire, a devenit un om nou. Convertirea aceasta a făcut mult bine. Aș putea relata multe fapte interesante legate de această trezire, dar au fost atât de multe lucruri

*Psalmi 51: 12,13

care m-au îndurerat, în legătură cu purtarea pastorului, și mai ales cu purtarea soției pastorului, încât trec mai departe.

La începutul primăverii, în anul 1825, am părăsit localitatea Brownville, și am plecat să-mi aduc soția, călare pe calul meu. Trecuseră șase luni de la căsătoria noastră, și cum poșta funcționa foarte greu pe atunci, schimbam doar câteva scrisori. Am călătorit cam cinsprezece mile, pe drumuri foarte alunecoase. Nu îmi potcovisem de mult calul, și am văzut că era necesar să-i schimb potcoavele. M-am oprit la Le Rayville, un sătuc situat cam la trei mile de Evans'Mills. În timp ce îmi potcoveam calul, oamenii au aflat că eram acolo, așa că au alergat la mine și m-au întrebat dacă nu vreau să predic la ora unu în clădirea școlii, fiindcă nu aveau casă de adunare.

La ora unu școala era plină, și în timp ce predicam, Duhul lui Dumnezeu a coborât cu mare putere asupra oamenilor. Atât de puternică și vizibilă a fost revărsarea Duhului Sfânt, că am hotărât să ascult cererea oamenilor și să rămân peste noapte acolo, ca să predic din nou seara. Dar lucrarea înainta din ce în ce mai tare, așa că seara am stabilit

o altă întâlnire pentru a doua zi dimineața, iar dimineața alta pentru seara următoare, și tot așa până am văzut că nu voi putea merge degrabă după soția mea. I-am spus unui frate să ia calul și să meargă după soția mea, în timp ce eu continuam lucrarea. El s-a dus, și eu am continuat să predic zi după zi și seară de seară, în timp ce trezirea lua tot mai mare amploare.

Ar fi trebuit să spun că, în timp ce eram în Brownville, Dumnezeu mi-a descoperit, dintr-o dată și într-un mod cu totul neașteptat, faptul că avea să toarne Duhul Său la Gouverneur, și că trebuia să merg și să predic acolo. Nu știam absolut nimic despre locul acela, în afară de faptul că manifestaseră multă împotrivire față de trezirea care avusese loc la Antwerp în urmă cu un an. Nu pot să spun cum și de ce mi-a fost dată această poruncă. Dar am știut atunci, și nu mă îndoiesc nici acum, că era o poruncă directă de la Dumnezeu. Nu mă gândisem la localitatea aceea de luni de zile; dar în timp ce mă rugam mi s-a arătat, clar ca lumina zilei, că trebuia să merg să predic în Gouverneur, și că Dumnezeu va turna Duhul Său acolo.

La puțin timp după aceea, am văzut un membru al bisericii din Gouverneur care era în trecere prin Brownsville. I-am spus ce îmi întoarcerea la Evans Mills

101

descoperise Dumnezeu. S-a uitat ținută la mine, de parcă aș fi înnebunit. Eu însă i-am spus să se ducă acasă, și să le spună fraților să se pregătească pentru venirea mea și pentru revărsarea Duhului Sfânt. Am aflat de la el că nu aveau pastor, că în oraș se aflau două biserici și două case de adunare, așezate una lângă alta, că bapțiștii aveau pastor, dar prezbiterienii nu, că acolo trăia un pastor în vârstă, care fusese pastorul lor, dar acum nu mai era, și că nu aveau servicii regulate de închinare în Sabat la biserica prezbiteriană. Din cele spuse de el, am tras concluzia că localitatea era la pământ în privința credinței, și el însuși era rece ca un ghețar.

Acum trebuie să revin însă la lucrarea mea din Le Rayville. După ce am lucrat acolo trei săptămâni, majoritatea locuitorilor au fost convertiți; printre ei se afla judecătorul C, un om foarte influent, care depășea tot poporul de la umeri în sus. Soția mea a sosit după câteva zile, și am acceptat invitația judecătorului C. și a soției lui de a deveni oaspeții lor. Dar, după câteva săptămâni, oamenii m-au rugat să merg și să predic într-o biserică baptistă din orașul Rutland, acolo unde râul Rutland se întâlnește cu râul Le Ray. Am stabilit că voi predica acolo într-o după-amiază. Vremea se încălzise foarte tare, și am străbătut pe jos cele trei mile care despărteau localitățile, printr-o pădure de pin. Am ajuns devreme, și am găsit casa de adunare deschisă, dar goală. Eram foarte înfierbântat după lunga mea plimbare, așa că m-am așezat la umbră, în mijlocul încăperii. În curând oamenii au început să vină și să se așeze ici și colo în adunare. După puțin timp, numărul celor prezenți a crescut foarte mult, fiindcă veneau unul după altul. Eu stăteam liniștit; fiindcă eram străin, nu am văzut pe nimeni cunoscut, și nu m-a cunoscut nimeni.

Apoi a intrat o doamnă tânără, care avea două sau trei pene lungi la bonetă, și era îmbrăcată cam țișător. Era zveltă, înaltă, plină de demnitate și frumoasă. Am observat, de îndată ce a intrat, că își mișca ușor capul și își unduia penele într-un mod foarte grațios. Mergea de parcă plutea, cu pași mărunți, unduindu-și penele într-un mod foarte elegant și privind în jur ca să vadă ce impresie făcea. Pentru un asemenea loc, o asemenea persoană era atât de neobișnuită, că am rămas fără cuvinte. S-a așezat pe un scaun liber din spatele meu. Eu m-am întors puțin, și am privit-o din cap până-n picioare. Ea a văzut că o priveam într-un mod critic, și a părut puțin rușinată. I-am spus atunci în șoaptă:

102

Memoriile lui Charles G. Finney

- Ai venit aici ca să distrugi închinarea în casa lui Dumnezeu, să faci oamenii să ți se închine ție, să le distragi atenția de la Dumnezeu și închinarea înaintea Lui?
Când a auzit aceste lucruri, s-a cutremurat; eu am continuat, vorbind foarte încet, pentru ca nimeni altcineva să nu mă audă. O apucase tremurul auzind mustrarea, și nu a mai putut să ridice capul. Când am considerat că i-am spus destul ca să-i îndepărtez mândria din inimă, m-am ridicat și m-am îndreptat spre amvon. Când m-a văzut la amvon, și-a dat seama că eu eram pastorul, și a început să se agite foarte tare, atrăgând atenția celor din jur. Casa de adunare era plină, așa că am citit un text și am început să predic.

Duhul Domnului a fost turnat în mod vizibil peste congregație; la sfârșitul predicii, am făcut ce nu făcusem niciodată până atunci: am spus să vină în față cei care își predaseră inima lui Dumnezeu. În clipa în care am făcut această chemare, tânăra despre care v-am vorbit s-a ridicat prima. A venit repede în față, ca o persoană disperată. Părea să-L vadă numai pe Dumnezeu, și nu mai era atentă la impresia pe care o făcea asupra celor din jur. S-a repezit spre scaunele din față, și a căzut în genunchi tremurând în agonie. Un mare număr de oameni s-au ridicat din toate părțile și au venit în față; mulți dintre ei și-au predat inimile lui Dumnezeu pe loc, printre care și această tânără. După aceea am făcut cercetări și am aflat că era frumoasa localității; că era o fată bună, dar foarte superficială și preocupată de îmbrăcăminte. Mulți ani după aceea, am văzut un om pe care îl cunoscusem la întâlnirea din Rutland. I-am cerut informații despre tânăra aceea. Mi-a spus că o cunoștea bine; că locuia încă în Rutland, că se căsătorise și devenise o femeie foarte valoroasă, și că era o creștină foarte sinceră.

Am predicat de câteva ori în locul acela, și apoi a apărut din nou problema localității Gouverneur.

-Du-te în orașul Gouverneur, părea să-mi spună Dumnezeu. A sosit timpul. Înainte de această chemare, promisem vizita fratelui Nash, care a petrecut câteva zile cu mine. Când am primit această chemare, aveam câteva întruniri stabilite în Rutland, astfel că i-am spus fratelui Nash:

-Trebuie să mergi dumneata la Gouverneur ca să vezi ce se întâmplă acolo, și apoi să vii să-mi spui.

întoarcerea la Evans'Mills

103

El a plecat a doua zi, dis-de-dimineață, și s-a întors după două sau trei zile, spunând că a găsit mulți credincioși foarte tulburați; era convins că Duhul lui Dumnezeu era la lucru, dar că oamenii nu știau ce se întâmplă. Atunci le-am spus oamenilor din Rutland că eram chemat să predic la Gouverneur, și nu am mai stabilit alte întâlniri. I-am cerut fratelui Nash să se întoarcă imediat, și să le spună oamenilor să mă aștepte într-o anumită zi.

Capitolul X Trezire la Gouverneur

Fratele Nash s-a întors a doua zi și a stabilit prima întâlnire. A trebuit să călăresc cam treizeci de mile ca să ajung. Dimineața plouase foarte tare, dar ploaia s-a oprit la timp ca să pot ajunge la Antwerp. În timp ce prânzeam în acest oraș, a început să plouă din nou, și a turnat cu găleata până spre seară. Credeam că nu voi fi în stare să ajung la adunare. Totuși, ploaia s-a oprit din nou, și am putut să călăresc până la Gouverneur. Am aflat că oamenii nu se așteptau să mă mai vadă în ziua aceea, din cauza ploii. Înainte de a ajunge în sat, l-am întâlnit pe domnul S., unul dintre principalii membri ai bisericii, care se întorcea acasă de la casa de adunare. A oprit trăsură, și mi-a spus:
-Sunteți domnul Finney?

După ce am răspuns afirmativ, a continuat:

-Vă rog să vă întoarceți cu mine acasă, fiindcă insist să fiți oaspetele meu. Cred că v-ați obosit după o călătorie atât de lungă pe drumuri atât de rele, așa că nu o să mai țineți nici o întrunire în seara aceasta.

I-am spus că trebuia să-mi îndeplinesc angajamentul, și l-am întrebat dacă mai era cineva la biserică. El mi-a zis că oamenii încă nu renunțaseră, și că se gândea că era posibil să ajung înainte de a se împrăștia.

Am călărit repede, am descălecat la ușa adunării și am intrat în grabă. Fratele Nash stătea în fața amvonului, punând capăt programului. Văzându-mă, a ridicat mâinile, a așteptat să ajung la amvon și m-a luat în brațe. După ce m-a îmbrățișat, m-a prezentat congregației. În câteva cuvinte, le-am spus că venisem să-mi îndeplinesc angajamentul și că, prin voia Domnului, voi predica la o oră anumită.

Trezire la Gouverneur

105

Când a sosit timpul, casa era plină. Oamenii auziseră destule, în favoarea și în defavoarea mea, așa că erau foarte curioși și agitați. Domnul mi-a dat un text, așa că m-am urcat la amvon și mi-am deschis inima înaintea celor prezenți. Cuvântul a produs rezultate uimitoare. Lucrul acesta era vizibil pentru toată lumea, cred. Am încheiat întrunirea, și m-am dus să mă odihnesc.

Hotelul din oraș era ținut pe atunci de doctorul S, un universalist declarat. A doua zi dimineața am ieșit, ca de obicei, să-i vizitez pe oameni și să vorbesc despre sufletele lor; am găsit toată așezarea foarte agitată. După câteva vizite, am ajuns în prăvălia unui croitor, unde am găsit câțiva oameni care discutau despre predica din seara trecută.

Eu nu îl cunoșteam pe doctorul S. pe timpul acela, dar l-am găsit printre oamenii din prăvălie, apărând universalismul. Când am intrat, discuția s-a încins; doctorul S. a pășit în față, susținut de influența camarazilor săi, gata să contesteze declarațiile mele și să apere doctrina mântuirii universale. Cineva mi l-a prezentat.

-Doctore, i-am spus eu, aș fi foarte bucuros să discut despre vederile dumneavoastră; dar dacă vreți să purtăm o discuție, trebuie să stabilim întâi metodele pe care le vom folosi.

Eram prea obișnuit să discut cu universalistii, ca să mă aștept la ceva bun; singura soluție era aprobarea unor anumite condiții. Am propus, de aceea, să luăm câte un subiect pe rând, și să-l discutăm până îl lămurim; apoi altul, și altul, limitându-ne la subiectele stabilite; în al doilea rând, să nu ne întrerupem unul pe altul, pentru ca fiecare să fie liber să-și expună toate punctele de vedere; în al treilea rând, să nu ne șicanăm, nici să nu ne tachinăm, ci să fim politicoși și atenți, și să respectăm fiecare argument, din orice parte ar veni. Știam că universalistii gândeau toți la fel; am observat că în ocazia de față erau toți uniți, și că veniseră împreună ca să se susțină unul pe altul.

După ce am stabilit aceste lucruri, am început discuția. Nu mi-a luat mult timp să-i demolez toate declarațiile pe rând. În realitate, nu cunoștea mult din Biblie. Încerca să susțină principalele doctrine ale universalismului, după cum și le amintea. Conform practicii generale a universalistilor, s-a axat de îndată pe nedreptatea pedepsei veșnice.

I-am demonstrat în curând, lui și celor din jur, că stătea pe un teren nesigur, în privința Bibliei; în curând, a afirmat că, orice ar

106

Memoriile lui Charles G. Finney

spune Biblia, pedeapsa veșnică este nedreaptă; prin urmare, dacă Biblia amenință oamenii cu pedepse veșnice, adevărul nu este în ea. Acest lucru a lămurit problema legată de Biblie. Am

văzut cu ușurință că erau cu toții necredincioși, și că nu renunțau la poziția lor, chiar dacă Biblia le contrazicea vederile. Atunci am renunțat la subiectul pedepsei veșnice. Am văzut că prietenii lui erau agitați, simțind că le fugea pământul de sub picioare. În curând, unul din ei a ieșit afară; pe când vorbeam în continuare, altul l-a urmat și, în cele din urmă, toți l-au părăsit, convinși că doctorul S. nu avea dreptate.

Fusese conducătorul lor, și Dumnezeu mi-a oferit această ocazie de a-l da gata, în prezența prietenilor săi. Când nu a mai avut nimic de spus, l-am rugat din suflet să se gândească la problema urgentă a mântuirii, i-am urat o dimineață bună și am ieșit, sigur că voi mai auzi de discuția aceasta.

Soția doctorului era creștină, și membră a bisericii. Mi-a povestit, după o zi sau două, că doctorul venise acasă foarte agitat, dar nu îi spusese nimic. Se plimba prin cameră, apoi se așeza, dar nu rămânea mult pe scaun. S-a frământat așa mult timp, și ea a văzut că era foarte tulburat.

-Ce s-a întâmplat, doctore? l-a întrebat ea.

-Nimic, a răspuns el.

Fiindcă era tot mai agitat, l-a întrebat din nou:

-Doctore, spune-mi ce se întâmplă.

Bănuia că se întâlnise cu mine, și i-a spus:

-Doctore, l-ai văzut pe domnul Finney azi?

Această întrebare l-a făcut să se oprească pe loc; a izbucnit în lacrimi, și a exclamat:

-Da! și mi-a întors toate armele împotriva mea!

Chinul lui a devenit tot mai mare; de îndată ce i s-a deschis drumul, a început să vorbească și să-și mărturisească convingerea; în curând, și-a exprimat speranța în Cristos. În câteva zile, prietenii lui l-au urmat, unul după altul, până au fost măturați cu toții de trezire.

Am spus că acolo era o biserică baptistă și una prezbiteriană, fiecare având o casă de adunare; aceste case fuseseră ridicate pe o pajiște, una lângă alta. Biserica baptistă avea pastor, cea prezbiteriană nu. După ce trezirea s-a manifestat, atrăgând atenția, frații bapțiști au început să se împotrivescă. Au vorbit împotriva noastră, și au folosit mijloace discutabile ca să ne oprească. Acest

Trezire la Gouverneur

107

lucru a încurajat o echipă de tineri, care și-au unit forțele ca să se împotrivescă lucrării. Biserica baptistă era destul de influentă; poziția pe care a luat-o a încurajat împotrivirea, și i-a dat o amărăciune și putere specială. Acești tineri stăteau în calea lucrării, ca un dig.

Văzând această stare de lucruri, ra-am sfătuit cu fratele Nash; amândoi am ajuns la concluzia că puteam învinge doar prin rugăciune. De aceea, ne-am retras într-un crâng, unde ne-am rugat până am primit răspuns, și am fost asigurați că nici o putere de pe pământ sau din iad nu va putea opri înaintarea lucrării de trezire.

În Sabatul următor, am predicat singur dimineață și după-amiază, fiindcă fratele Nash s-a rugat mereu; la ora cinci, ne-am adunat la biserică pentru a ne ruga. Casa de adunare era plină. La închiderea adunării, fratele Nash s-a ridicat și s-a adresat tinerilor care se uniseră ca să reziste trezirii. Cred că erau toți acolo, și se ridicaseră împotriva Duhului lui Dumnezeu. Era o ocazie prea solemnă ca să își permită să rădă de cele auzite; însă încăpățânarea și împietrirea lor erau mai vizibile ca oricând.

Fratele Nash le-a vorbit cu înflăcărare, și le-a arătat pericolul și vinovăția drumului pe care îl aleseseră. Când și-a încheiat cuvântarea, i-a privit cu dragoste, și le-a spus:

-Acum, ascultați-mă, băieți! Domnul vă va rupe rândurile în mai puțin de o săptămână, fie

prin convertirea unora din voi, fie prin trimiterea altora în iad. Va face acest lucru, fiindcă Domnul este Dumnezeuul meu!

După ce a terminat de vorbit, s-a așezat, și-a plecat fruntea și a suspinat cu amar.

Casa era cuprinsă de o tăcere de moarte, și majoritatea oamenilor erau cu frunțile plecate. Am văzut că tinerii erau agitați. Mie îmi părea rău, fiindcă credeam că fratele Nash mersese prea departe. Declarase că Dumnezeu va lua viața unora din ei, și îi va trimite în iad sau îi va converti, în mai puțin de o săptămână. Însă, în dimineața zilei de marți, conducătorul acestor tineri a venit la mine, foarte tulburat. Era pregătit să se supună; când l-am luat la întrebări, s-a prăbușit ca un copil, a mărturisit și s-a predat lui Cristos. Apoi a spus:

-Ce trebuie să fac, domnule Finney?

108 Memoriile lui Charles G. Finney

-Du-te imediat la tinerii tăi tovarăși, i-am spus eu, roagă-te cu ei și ajută-i să se întoarcă imediat la Domnul.

El a plecat, și înainte de sfârșitul săptămânii, aproape toți deveniseră creștini. În localitate se afla un negustor, numit S. Era un domn foarte politicos și amabil, însă era deist. Soția lui era fiica pastorului prezbiterian. Era a doua lui soție; prima fusese și ea fiica unui pastor prezbiterian. Fusese deci căsătorit de două ori cu fiice de pastori. Socrii săi se străduiseră din toate puterile să-l convertească. Era un om care gândea și citea mult. Amândoi socrii săi erau prezbiterieni din școala veche, și îi dăduseră cărți care prezentau vederile lor caracteristice. Aceste cărți îl încurcaseră foarte tare; cu cât citea mai mult, cu atât era mai convins de faptul că Biblia era o născocire.

Soția lui m-a implorat să merg și să discut cu el. Mi-a spus care erau vederile lui, și cât de mult se străduiseră toți să-l convertească la credința creștină. Dar el era atât de încăpățânat, încât nu se putea face nimic. Totuși, eu i-am promis să vin să-l văd, și așa am făcut. Magazinul lui se afla în partea din față a clădirii în care locuiau. Ea a coborât în magazin, și l-a rugat să vină sus. El a refuzat. A spus că nu are nici un rost; că discutase destul cu pastorii; că știa dinainte ce voiam să-i spun, și că nu voia să-și piardă timpul; în plus, era un lucru foarte neplăcut pentru el.

-Domnule S., i-a răspuns ea, nu te-ai purtat niciodată așa cu un oaspete, fie el și pastor. L-am invitat pe domnul Finney să vină să te vadă, și să discutați probleme religioase; aș fi rușinată și îndurerată dacă nu ai veni să-l vezi.

El își iubea soția, și o respecta foarte mult; și ea era, într-adevăr, o comoară de femeie. Ca să-i facă pe plac, a consimțit să vină. Doamna S. m-a prezentat, și a ieșit din cameră. Atunci i-am spus:

-Domnule S., nu am venit ca să mă cert cu dumneavoastră; dacă doriți să conversăm, v-aș putea fi de folos în lămurirea unor dificultăți, în ceea ce privește religia creștină, fiindcă și eu m-am lovit de ele.

Fiindcă vorbisem cu multă amabilitate, el s-a simțit imediat în largul lui, așa că s-a așezat lângă mine și mi-a spus:

-Domnule Finney, nu e nevoie să discutăm mult despre acest subiect. Suntem atât de familiarizați cu argumentele, și dintr-o parte și din cealaltă, încât pot să vă arăt, în câteva minute, obiecțiile mele

Trezire la Gouverneur

109

față de religia creștină, obiecții peste care nu pot să trec. Cred că știu dinainte cum îmi veți răspunde, și că răspunsul dumneavoastră nu mă va mulțumi. Dar, dacă doriți, putem discuta.

L-am implorat să înceapă; din câte îmi amintesc, a început în felul următor:

-Amândoi credem în existența lui Dumnezeu.

-Da.

-Ei bine, suntem de acord că El este infinit de înțelept, bun și puternic.

-Da.

-Suntem de acord că a pus în noi, prin creațiune, anumite noțiuni despre bine și rău, despre dreptate și nedreptate.

-Da.

-Ei bine, suntem de acord atunci că orice contravine convingerilor noastre de dreptate, nu vine de la Dumnezeu.

-Da.

-Ceea ce, conform aceluiași convingeri, nu este înțelept și nici bun, nu poate să fie de la Dumnezeu.

-Da, am spus eu, suntem de acord cu acest lucru.

-Ei bine, a spus el, Biblia ne învață că Dumnezeu ne-a creat cu o fire păcătoasă* că am fost aduși la viață total păcătoși și incapabili de a face binele, și acest lucru s-a întâmplat ca o consecință a unor legi prestabilite de Dumnezeu; că, fără să țină seama de această fire păcătoasă, care este incapabilă de a face binele, Dumnezeu ne poruncește să-L ascultăm, și să fim buni; ori, acest lucru este imposibil pentru noi, și astfel Dumnezeu ne pedepsește cu moartea veșnică.

-Domnule S., i-am spus eu, aveți o Biblie? Vreți să o deschideți la pasajul care spune acest lucru?

-Păi, nu e nevoie de așa ceva, a răspuns el, dumneavoastră ați fost de acord că Biblia ne învață astfel.

-Nu, am spus eu, nu cred așa ceva.

-Atunci, a continuat el, Biblia ne învață că Dumnezeu a învinuit toată posteritatea din cauza păcatului lui Adam; că moștenim vina acestui păcat prin firea noastră, și că suntem sortiți pedepsei veșnice pentru vina păcatului lui Adam. Pe mine nu mă interesează cine sunt cei care susțin un asemenea lucru, și pe ce carte se bazează, pentru că știu că o asemenea învățătură nu poate fi de la Dumnezeu. Părerile

110

Memoriile lui Charles G. Finney

acestea sunt în directă contradicție cu irezistibilele mele convingeri legate de dreptate și judecată.

-Da, i-am spus eu, ele contrazic și părerile mele. Dar vreau să-mi spuneți unde ați găsit așa ceva în Biblie.

El a început să-mi citeze din catehism, cum făcuse și înainte.

-Acesta este catehismul, i-am spus eu, nu Biblia.

-Păi, mi-a spus el, dumneavoastră sunteți pastor prezbiterian, nu-i așa? Credeam că, pentru prezbiterieni, catehismul este autoritatea supremă.

-Nu, i-am spus eu, noi vorbim despre Biblie acum - dacă Biblia este adevărată sau nu. Puteți să afirmați că aceasta este învățătura Bibliei?

-Oh, a spus el, deci vreți să demonstrați că Biblia nu ne învață așa ceva - ei bine, aceasta este o poziție pe care nu a luat-o niciodată un pastor prezbiterian.

Atunci a început să-mi spună că Biblia îi poruncește omului să se pocăiască, dar că îl învață în același timp că nu se poate pocăi; că îi poruncește să se supună și să creadă, dar îi spune în același timp că lucrul acesta este imposibil. Eu l-am oprit din nou, și l-am întrebat în ce loc din Biblie a găsit aceste lucruri. El mi-a citat catehismul, dar eu nu l-am lăsat.

A continuat spunând că Biblia ne învață că Isus Cristos a murit numai pentru cei aleși; și totuși ea poruncește oricărui om, ales sau nu, să creadă, iar dacă nu ascultă, îi așteaptă riscul morții veșnice ca pedeapsă.

-Adevărul este, a spus el, că Biblia, în poruncile și învățăturile ei, contrazice simțul

meu înăscut de dreptate la fiecare pas. Nu pot și nu vreau s-o primesc!

Devenise foarte indignat și înflăcărat.

-Domnule S., i-am spus eu, aici este o greșeală. Biblia nu ne învață așa ceva.

-Atunci, domnule Finney, spuneți-mi ce credeți dumneavoastră! a zis el, foarte nerăbdător.

-Dacă mă veți asculta câteva clipe, vă voi spune ce cred.

Am început să-i spun care erau opiniile mele, legate de dreptate și Evanghelie. Era destul de inteligent ca să mă înțeleagă ușor și repede. Timp de o oră, am vorbit despre toate obiecțiile lui. A

Trezire la Gouverneur

111

devenit foarte interesat, și am văzut că vederile pe care i le prezentam erau noi pentru el.

Când am ajuns la ispășire, și i-am arătat că fusese făcută pentru toată lumea, și am zăbovit asupra naturii ei, a felului și a proporțiilor ei, și a libertății mântuirii prin Cristos, am văzut că s-a tulburat din ce în ce mai tare, până când și-a plecat fruntea, și-a pus mâinile pe față și a început să tremure de emoție. Am văzut că era scăldat în lacrimi. M-am ridicat repede și am ieșit din cameră, fără nici un cuvânt. Am văzut că fusese străpuns de sabia adevărului, și mă așteptam să se convertească imediat. S-a convertit înainte de a ieși din cameră.

Curând după aceea, clopotul casei de adunare a sunat pentru o întâlnire de rugăciune; am intrat înăuntru și, la puțin timp de la începerea întâlnirii, i-am văzut pe domnul și doamna S. înfățișarea lui arăta că era foarte mișcat. Oamenii se uitau în jur, și păreau surprinși să-l vadă pe domnul S. la o adunare de rugăciune. Obişnuia să vină în Sabat, cred; dar era ceva nou să-l vezi la o adunare de rugăciune în timpul săptămânii, la ora aceea. De dragul lui, am ținut o scurtă predică, pe care a ascultat-o foarte atent.

După aceea, soția lui mi-a spus că, în timp ce se întorceau acasă, a zis:

-Draga mea, unde mi s-a dus toată necredința? Nu pot să-mi dau seama. Nu pot să-i mai găsesc sensul. Mi se pare că a fost o absurditate totală. Nu pot să-mi imaginez cum am putut susține argumentele acelea, și cum am putut să am asemenea opinii. Mi se pare că am fost chemat să judec arhitectura unui templu splendid și că, după ce am ajuns la colțul lui, m-am simțit dezgustat, și am refuzat să-l inspectez mai departe. Am condamnat întregul, fără să țin seama de proporții. Așa am tratat guvernarea lui Dumnezeu.

Ea mi-a spus că fusese întotdeauna foarte pornit împotriva doctrinei pedepsei veșnice. Dar cu ocazia aceasta, în timp ce se întorceau acasă, a spus că merita pedeapsa veșnică, pentru modul în care îl tratase pe Dumnezeu.

Convertirea lui a fost limpede și hotărâtă. A îmbrățișat fierbinte cauza lui Dumnezeu, și s-a înrolat în promovarea trezirii cu toată inima. S-a alăturat bisericii, și în curând a devenit diacon; mi s-a spus că, până în ziua morții, a fost un om foarte folositor.

După convertirea domnului S. și a tinerilor despre care v-am vorbit, m-am gândit că era timpul să pun capăt împotrivirii bisericii

112 Memoriile lui Charles G. Finney

baptiste și a pastorului ei. De aceea am vorbit mai întâi cu un diacon al bisericii baptiste, un mare împotrivor.

-Ați mers destul de departe cu împotrivirea, i-am spus eu. Cred că știți că aceasta este lucrarea lui Dumnezeu. Nu am făcut nici o aluzie la împotrivirea dumneavoastră în public, și nu vreau să o fac, sau să spun că știu că există așa ceva, dar ați mers destul de departe; cred că este de datoria mea, dacă nu vă opriți imediat, să pun eu capăt, și să vorbesc despre împotrivirea dumneavoastră de la amvon.

Lucrurile mergeau într-un asemenea mod încât eram sigur că atât Dumnezeu cât și publicul m-ar fi susținut în măsurile pe care le propuneam.

A mărturisit, și a spus că îi părea rău; a promis că va mărturisi în public, și nu se va mai opune lucrării. A spus că făcuse o mare greșeală, și că fusese înșelat; știa că păcătuisese mult în privința aceasta. Apoi l-a adus pe pastor, și am avut o discuție lungă toți trei. Pastorul a mărturisit că greșiseră cu toții; că fusese înșelat, și că păcătuisese; că simțămintele lui sectare l-au dus prea departe. Spera că îl voi ierta, și că voi ruga pe Dumnezeu să-l ierte. I-am spus că nu voi mai lua în considerare nimic din cele întâmplare, dacă se vor opri din împotrivire, și ei au promis să se oprească.

Apoi i-am spus:

-Un număr considerabil de tineri, a căror părinți aparțin bisericii dumneavoastră, au fost convertiți.

Dacă îmi amintesc bine, patruzeci de tineri bapțiști fuseseră convertiți cu ocazia acelei treziri.

-Dacă veți continua prozelitismul, veți crea un simțământ de sectă în amândouă bisericile, și va fi mai rău decât o împotrivire pe față. În ciuda împotrivirii dumneavoastră, lucrarea a mers înainte, fiindcă frații prezbiterieni s-au ferit de spiritul de sectă, și au avut spiritul rugăciunii. Dar dacă veți trece la prozelitism, veți distruge spiritul rugăciunii, și veți opri trezirea imediat.

Mi-a spus că el cunoștea acest lucru; de aceea nu avea să spună nimic despre primirea convertiților, nici nu avea să deschidă ușile bisericii pentru ei până nu se va încheia trezirea; atunci, fără nici un prozelitism, convertiții se vor alătura cărei biserici vor dori.

Această discuție a avut loc vineri. A doua zi, sâmbăta, era ziua întâlnirii lor lunare.

Când s-au adunat, în loc să-și țină făgăduința, a deschis larg ușile bisericii și i-a invitat pe convertiți să vină în față,

Trezire la Gouverneur

113

să-și povestească experiența și să se alătore bisericii. Toți cei care au răspuns invitației și-au povestit experiența și a doua zi au fost botezați cu mare fală. Pastorul a trimis de îndată să i se ceară ajutorul unui evanghelist baptist, cel mai fanatic prozelit pe care l-am cunoscut. El a venit în localitate și a început să predice despre botez.

Umblau prin oraș în toate părțile, și oriunde găseau pe cineva dornic să li se alătore, organizau o procesiune, și mășăluiau, și cântau, și făceau mare paradă ducând-i la apă și botezându-i. Acest lucru a îndurerat mult biserica prezbiteriană, care și-a pierdut spiritul de rugăciune și credința; astfel, lucrarea a ajuns într-un punct mort. Timp de șase săptămâni, nu a mai avut loc nici o convertire. Atât sfinții, cât și păcătoșii, discutau problema botezului.

Un număr considerabil de oameni, unii din ei cu vază în sat, care fuseseră gata să se pocăiască, au fost distrași de discuția despre botez; și într-adevăr, acesta era efectul general. Toată lumea vedea că trezirea se oprise și că bapțiștii, care se opuseseră la început trezirii, se străduiau să-i aducă pe toți cei convertiți la biserica lor. Totuși, majoritatea celor convertiți nu au putut fi convinși să se boteze prin scufundare, deși nu li se spusese nimic contra acestei metode, în cele din urmă, le-am spus oamenilor într-un Sabat: -Vedeți cum stau lucrurile - că nu mai are loc nici o convertire de șase săptămâni, și cunoașteți și motivul.

Nu le-am spus că pastorul bisericii baptiste își călcase cuvântul, nici nu am făcut vreo aluzie la el, fiindcă știam că nu mi-ar fi de nici un folos, și oamenii ar fi fost îndurerăți aflând de purtarea lui. Le-am spus următorul lucru:

-Nu vreau să predic un Sabat întreg despre acest lucru, dar dacă veți veni miercuri, la ora unu după-amiază, și vă veți aduce Bibliile și creioane cu care să subliniați, vă voi citi toate pasajele din Biblie care se referă la modalitatea de botez, și vă voi expune, după cum înțeleg eu, vederile fraților noștri bapțiști și vederile mele, iar voi veți judeca singuri care este adevărul.

Când a sosit ziua de miercuri, casa de adunare s-a umplut de lume. Am văzut și câțiva frați bapțiști în sală. Am început să citesc, întâi în vechiul Testament, apoi în Noul Testament, toate pasajele care se refereau la botez. Le-am explicat care erau vederile bapțiștilor, și motivele pentru care credeau așa. Am văzut că produseseam o impresie bună, fiindcă mă străduisem să tratez

114 Memoriile lui Charles G. Finney

problema cu un spirit imparțial, iar oamenii păreau mulțumiți. Frații bapțiști erau și ei mulțumiți fiindcă le expusesem corect părerile și textele pe care se bazau. Înainte de a încheia întâlnirea, le-am spus:

-Dacă veți veni și mâine la aceeași oră, vă voi citi toate pasajele din Biblie care se referă la botez și felul în care le înțeleg eu.

A doua zi, casa de adunare era și mai plină. Câțiva dintre frații bapțiști cu vază erau prezenți, și am observat că evanghelistul prozelit stătea în față. După ce am trecut de partea introductivă, m-am ridicat și am început să citesc. În punctul acesta, evanghelistul bapțist s-a ridicat și a spus:

-Domnule Finney, am o întâlnire și nu pot sta să vă aud citind. Dar vreau să vă răspund; cum aş putea ști ce o să afirmați?

-Frate, i-am răspuns eu, am aici o mică schemă în care am notat pasajele pe care le voi citi, și ordinea în care voi discuta subiectul. Puteți să luați această schemă, dacă doriți, și să-mi răspundeți în conformitate cu ea.

Atunci el a ieșit și a plecat la întâlnire, după cum mă așteptam.

Eu am început cu legământul făcut cu Avraam, și am citit toate pasajele din Vechiul Testament care se refereau la relația familiilor și copiilor cu acest legământ. Le-am spus care era părerea bapțiștilor în legătură cu aceste pasaje, și le-am explicat și părerea mea, cu argumente pentru ambele părți, cum făcusem și cu o zi înainte. Apoi am luat Noul Testament, și am trecut prin toate pasajele care se refereau la acest subiect. Oamenii erau foarte impresionați, și lacrimile curgeau pe toate fețele când am citit acest legământ, același atunci și în zilele noastre, legând părinții și familiile lor de Dumnezeu. Congregația era foarte mișcată și înduișată.

Înainte de a termina, diaconul bisericii prezbiteriene a ieșit afară cu un copil, care stătuse lângă el pe tot parcursul acestei lungi expuneri. Mi-a spus după aceea că, trecând prin holul de la intrare, îl văzuse pe evanghelistul bapțist șezând cu ușa întredeschisă, ascultându-mă și plângând.

După ce am terminat, oamenii m-au înconjurat din toate părțile și mi-au mulțumit cu lacrimi pentru expunerea clară și satisfăcătoare a subiectului. Ar fi trebuit să spun că la întâlnire a fost prezentă toată comunitatea locală, nu doar membrii bisericii. Problema a fost lămurită, și oamenii nu au mai vorbit despre ea. La câteva zile, spiritul de rugăciune s-a întors, iar trezirea a fost înviorată și a

Trezire la Gouverneur

115

continuat cu mare putere. După puțin timp, un mare număr de convertiți au fost primiți în biserică.

V-am spus deja că l-am vizitat pe domnul S. Avea o familie foarte interesantă. El și soția lui - numită de toată lumea „mătușica Lucy” - nu aveau copii; însă de-a lungul timpului, îndemnați de inima lor bună, adoptaseră copil după copil, până ajunseseră să aibă zece. Copiii aceștia erau atât de apropiați ca vârstă încât la timpul acela familia era compusă din domnul S., „mătușica Lucy” și zece tineri, fete și băieți în număr egal. S-au convertit în curând cu toții, și convertirea lor a fost cutremurătoare. Erau niște tineri inteligenți și strălucitori; niciodată nu am văzut o familie mai fericită și mai iubitoare ca a lor.

Mătușica Lucy fusese convertită în alte împrejurări, înainte de venirea mea acolo, astfel că nu

văzuse niciodată puterea, voioșia și curajul celor convertiți într-o mișcare de trezire. Credința, iubirea, bucuria și pacea lor au uimit-o foarte mult. A început să creadă că ea nu fusese niciodată convertită; deși se dăruise cu totul lucrării, trup și suflet, a căzut într-o stare de disperare, în ciuda tuturor încurajărilor. Ajunsese la concluzia că nu fusese, și nu va fi, niciodată convertită.

Acest lucru a îngrijorat și îndurerat întreaga familie. Soțul ei s-a gândit că își va pierde mințile. Tinerii, care o priveau ca pe o mamă, erau foarte afectați, și toată casa se cufundase în jale. Domnul S. a renunțat la toate afacerile ca să discute și să se roage cu ea, și să încerce să-i trezească speranța. Am discutat și eu de câteva ori cu ea, dar, în lumina pe care o arunca experiența tinerilor convertiți, nu putea fi convinsă să creadă că fusese convertită, sau că va fi vreodată.

Această stare de lucruri a continuat zi după zi, până când am început să cred și eu că își va pierde mințile. Strada pe care locuiau erau o stradă lată și lungă de trei mile, aproape cât un sat. Lucrarea se extinsese atât de tare pe strada aceasta, încât rămăsese o singură persoană neconvertită. Era un tânăr care se numea B.H., și se împotriva cu înverșunare lucrării. Aproape toată vecinătatea se ruga pentru acest tânăr, și cazul lui era pe buzele tuturor. Într-o zi, am găsit-o pe mătușica Lucy foarte îngrijorată în privința lui.

116 Memoriile lui Charles G. Finney

-Vai de mine! a spus ea, ce se va întâmpla cu el? Păi, domnule S., băiatul acesta își va pierde cu siguranță sufletul! Ce se va întâmpla cu el?

Părea să fie foarte tulburată la gândul că tânărul își va pierde sufletul. Am ascultat-o timp de câteva momente, apoi am privit-o fix și i-am spus:

-Mătușica Liicy, când veți muri amândoi, Dumnezeu va trebui să facă o despărți tură în iad, și să te despartă de B.H.

Ea m-a privit muștrător cu ochii ei mari și albaștri.

-Cum așa, domnule Finney! a spus ea.

-Chiar așa, am răspuns eu. Crezi că Dumnezeu va greși și vă va pune pe amândoi în același loc? Uite-1 cum se împotrivesc lui Dumnezeu, iar dumneata ești îngrozită de felul lui de purtare, și te temi că va merge în iad. Crezi că două persoane care se deosebesc atât de mult în gândire vor fi trimise în același loc?

I-am susținut liniștit privirea muștrătoare, și m-am uitat la ea cu calm. După câteva momente, s-a liniștit, și a zâmbit, pentru prima dată după multe zile.

-Chiar așa este, draga mea, a spus domnul S., chiar așa este. Cum ai putea să mergi în iad împreună cu B.H.?

Ea a râs și a spus:

-Nu aş putea.

Din momentul acela, a scăpat de disperare, și a devenit la fel de veselă și liniștită ca tinerii convertiți. Acest B.H. s-a convertit după aceea.

La trei sferturi de milă depărtare de domnul S. locuia domnul M., un universalist convins care nu lua parte la adunările noastre. Într-o dimineață, părintele Nash, care locuia împreună cu mine în casa domnului S., s-a trezit în zori, după cum obișnuia, și s-a dus să se roage singur într-o pădurice de peste drum. Era înainte de răsăritul soarelui, și părintele Nash s-a cufundat în rugăciune. Era o dimineață liniștită, și sunetele se auzeau de la mare distanță. Domnul M., care se trezise, a ieșit în prag și a auzit pe cineva vorbind. A ascultat, și a auzit clar vocea părintelui Nash. Știa că era vorba despre o rugăciune, dar nu putea auzi cuvintele. Și faptul acesta a pătruns în inima lui ca o sabie. A spus că a simțit realitatea credinței într-un mod pe care nu-l mai experimentase până atunci. Sabia îl străpungea mereu. Nu a aflat ușurare, până nu a crezut în Isus.

Trezire la Gouverneur

117

Nu știu câți s-au convertit în timpul acelei treziri. Era un oraș mare de fermieri, cu

locuitori avuți. Majoritatea s-au convertit la Cristos în timpul trezirii. Nu am mai fost acolo de mulți ani. Dar am avut adesea vești, și am înțeles că acolo a domnit întotdeauna o credință sănătoasă, și nu s-a mai discutat niciodată problema botezului.

Doctrinile predicate acolo au fost cele pe care le-am predicat pretutindeni. Stricăciunea morală voită și totală a omului nepocăit; necesitatea unei schimbări radicale a inimii, prin adevăr și puterea Duhului Sfânt; divinitatea și umanitatea Domnului nostru Isus Cristos; jertfa Lui ispășitoare, suficientă pentru mântuirea întregii lumi; darurile, divinitatea și mijlocirea Duhului Sfânt; pocăința, credința, îndreptățirea prin credință, sfințirea prin credință; rămânerea în sfințenie ca o condiție a mântuirii; toate doctrinele distincte ale Evangheliei au fost lămurite și proclamate cu claritate, putere și limpezime, pe cât a fost posibil. A domnit un spirit de rugăciune și, după discuția despre botez, comunitatea a primit un spirit frățesc, de unitate și dragoste creștină. Nu am avut ocazia să mustru în public pe frații bapțiști împotriviți. Când am predicat despre botez, Domnul m-a ajutat să nu stârnesc nici o controversă. Discuția nu a produs rezultate negative, și a făcut numai bine.

Capitolul XI Trezire la De Kalb

De la Gouverneur am plecat la De Kalb, alt orașel situat la șaisprezece mile spre nord. Aici exista o biserică prezbiteriană și un pastor, dar biserica era mică, și pastorul părea să nu aibă autoritate asupra oamenilor. Totuși, eu cred că era un om foarte bun. Am început să țin întâlniri la De Kalb, în diferite părți ale orașului. Orașul era mic, și oamenii erau foarte împrăștiați. Ținutul era nou, iar drumurile erau noi și rele. Dar trezirea a început imediat, și a înaintat cu multă putere pentru un loc în care oamenii erau atât de împrăștiați.

Cu câțiva ani înainte, avusese loc o trezire acolo prin lucrarea fraților metodiști. Fusesse însoțită de multă agitație, și avuseseră loc multe cazuri pe care metodiștii le numeau „căderi sub puterea Duhului Sfânt”. Prezbiterienii nu luaseră parte la această trezire și, în consecință, apăruseră resentimente între metodiști și prezbiterienii; metodiștii îi acuzau pe prezbiterienii că se împotriviseră trezirii din cauza acestor cazuri de cădere. Din câte am aflat, era mult adevăr în această afirmație, și prezbiterienii greșiseră.

Nu am predicat mult când, într-o seară, chiar înainte de închiderea serviciului divin, am văzut un om care căzuse de pe scaun, lângă ușă; oamenii se adunaseră în jurul lui, și îi acordau primul ajutor. Din câte am văzut, era un caz de cădere sub puterea lui Dumnezeu, după cum se exprima metodiștii, și am tras concluzia că era metodist. Trebuie să spun că m-am temut că se va repeta starea de dezbinare și rătăcire dinainte. După ce am făcut câteva cercetări, am aflat însă că era vorba despre un membru de seamă a bisericii prezbiteriene. Remarcabil a fost faptul că, în timpul trezirii, au fost câteva cazuri de felul acesta printre prezbiterienii, și nu printre metodiști. Acest lucru a dus la mărturisiri și explicații între membrii celor două biserici, lucru care a produs sentimente mai cordiale și prietenești între cele două confesiuni.

Trezire la De Kalb

119

În timp ce lucram la De Kalb, l-am văzut pentru prima dată pe domnul F. din Ogdensburgh. Auzise despre trezirea din De Kalb, și a venit de la șaisprezece mile depărtare ca să o vadă. Era foarte bogat și binevoitor. Mi-a propus să mă angajeze ca misionar, ca să lucrez în orașele din ținut, și să-mi plătească un salariu. Însă eu am refuzat să mă limitez la un anumit loc, și să primesc indicații omenești pentru lucrarea divină.

Domnul F. a petrecut câteva zile cu mine, vizitând casă după casă, și luând parte la întâlniri. Fusese educat la Philadelphia, într-o veche școală prezbiteriană, și era unul din diaconii bisericii prezbiteriene din Ogdensburgh. Când a plecat, mi-a lăsat o scrisoare care conținea trei bancnote de zece dolari. După câteva zile, a venit din nou și a petrecut două sau trei zile asistând la întâlniri; devenise foarte interesat de lucrare. Când a plecat, a lăsat o altă scrisoare, conținând, ca și înainte, trei bancnote de zece dolari. Astfel am ajuns să posed șaiszeci de dolari, cu care am cumpărat imediat o trăsurică cu un cal. Înainte de asta, deși aveam cal, nu aveam trăsură, și am mers de multe ori pe jos la întruniri împreună cu tânăra mea soție.

Trezirea a devenit foarte puternică în biserică; printre alții, unul dintre bătrânii bisericii, numit B., a fost zdrobit pe deplin, și a devenit cu totul alt om. Publicul era tot mai convins de păcat, zi după zi.

Într-o sâmbătă, înainte de lăsarea serii, m-a vizitat un croitor german din Ogdensburgh, numit F; el mi-a spus că domnul F. îl trimisese să-mi ia măsuri pentru un costum de haine. Aveam cu adevărat nevoie de haine, și îi vorbisem Domnului despre lucrul acesta cu puțin timp înainte, fiindcă hainele mele erau tare jerpelite; între timp însă uitasem de această problemă. Domnul F. mă văzuse, și și-a trimis omul, care era romano-catolic, să-mi ia măsurile. L-am întrebat dacă nu vrea să rămână în Sabat, și să-mi ia măsurile luni dimineață.

-E prea târziu să vă întoarceți în seara aceasta, i-am spus eu. Oricum nu v-ați putea întoarce decât mâine.

El a recunoscut că așa era.

-Atunci nu mă mai măsurăți, i-am spus. Dacă nu vreți să rămâneți până luni dimineață, nu o să vă permit să-mi Luați măsurile.

A rămas.

120

Memoriile lui Charles G. Finney

În aceeași seară au sosit și alți oaspeți din Ogdensburgh, printre care și bătrânul S., care aparținea aceleiași biserici ca și domnul F. Fiul domnului S., un tânăr neconvertit, a venit cu el.

Bătrânul S. a venit la serviciul divin de dimineață, și a fost chemat la bătrânul B. în pauza de prânz. Bătrânul B. era plin de Duhul Sfânt, și pe drumul spre casă i-a predicat bătrânului S., care era foarte rece în credință. Bătrânul S. a fost foarte mișcat. După ce au intrat în casă, s-a pus masa și au fost invitați să se servească. Când s-au așezat la masă, bătrânul S. i-a spus bătrânului B.:

-Cum ai obținut această binecuvântare?

-Nu l-am mai mințit pe Dumnezeu, a spus fratele B. Toată viața am făcut pretenții, și i-am cerut lui Dumnezeu lucruri pe care nu le meritam; am continuat tot așa, și mă rugam ca toată lumea, eram adesea nesincer, și îl mințeam pe Dumnezeu. După ce m-am hotărât să nu mai spun nici o vorbă fără rost în timpul rugăciunii, Dumnezeu mi-a răspuns, și Duhul Sfânt a coborât asupra mea.

În momentul acela, domnul S., care nu începuse să mănânce, și-a tras scaunul, a îngenunchat și a început să mărturisească cum îl mințise pe Dumnezeu; cum fusese fățarnic în rugăciunile lui, și în toată viața lui. Duhul Sfânt a coborât imediat asupra lui, și l-a umplut în întregime.

După-amiaza, oamenii s-au adunat ca să se închine, iar eu m-am urcat la amvon și am început să citesc un imn. Am auzit pe cineva vorbind foarte tare și apropiindu-se de adunare; era vară și ferestrele erau deschise. Au intrat doi bărbați. Pe bătrânul B. îl cunoșteam; celălalt era străin. După ce a intrat, și-a ridicat ochii spre mine, a venit la amvon și m-a luat în brațe:

-Dumnezeu să te binecuvânteze! mi-a spus el. Dumnezeu să te binecuvânteze!
Apoi a început să-mi povestească, mie și congregației, ce făcuse Domnul pentru sufletul lui.

Toată persoana lui strălucea, și era atât de schimbat, încât cei care îl cunoscuseră dinainte au rămas fără cuvinte. Fiul lui nu îl recunoscuse la început, dar când a auzit ce spunea, s-a ridicat și a vrut să iasă afară. Tatăl lui a strigat:

-Nu părăsi adunarea, fiule, fiindcă nu te-am iubit niciodată cu adevărat.

Trezire la De Kalb

121

A continuat să vorbească, și puterea cu care vorbea era uimitoare. Oamenii au fost foarte mișcați, iar fiul lui a fost convertit pe loc. În curând, croitorul romano-catolic, domnul F., s-a ridicat și a

spus:

-Trebuie să vă povestesc ce a făcut Domnul pentru sufletul meu. Am fost crescut în biserica romano-catolică, și nu am îndrăznit niciodată să citesc Biblia. Mi s-a spus că, dacă aș fi citit-o, aș fi fost luat în stăpânire de diavol. Uneori îndrăzneam să o deschid, și atunci mi se părea că diavolul se uita peste umărul meu și era gata să mă ia. Dar acum văd că am fost înșelat.

Și a continuat să ne povestească ce făcuse Domnul pentru el, chiar acolo și atunci; cum îl ajutase să vadă clar mântuirea prin Isus Cristos. Era evident că fusese convertit. Această mărturisire a impresionat foarte mult congregația. Nu am putut să mai predic. Tot cursul adunării se schimbă după voia Domnului. Am stat liniștit, și am văzut mântuirea lui Dumnezeu. Toată după-amiaza, au avut loc convertiri în toate părțile adunării. Pe măsură ce se ridicau, unul după altul, și spuneau ce a făcut și ce făcea Domnul pentru sufletele lor, eram tot mai impresionat; rareori am văzut o mișcare atât de spontană de convingere și convertire a păcătoșilor, prin lucrarea Duhului Sfânt. A doua zi, diaconul S. s-a întors la Ogdensburgh. Din câte am înțeles, a făcut multe vizite pe drum, discutând și rugându-se cu multe familii; astfel, trezirea s-a extins și în Ogdensburgh.

În a doua parte a lunii octombrie, sinodul de care aparțineam și eu s-a întâlnit la Utica. Mi-am luat soția, și am coborât la Utica ca să iau parte la sinod și să vizitez familia socrului meu, care locuia lângă

Utica.

Domnul Gale, mentorul meu teologic, părăsise Adams-ul la puțin timp după mine, și se mutase la o fermă din orașul Western, ținutul Oneida, ca să-și recapete sănătatea; acolo învăța teologia pe niște tineri care se pregăteau să predice Evanghelia. Am petrecut câteva zile la sinodul de la Utica, și apoi m-am hotărât să mă întorc la fostul meu câmp de lucru, în ținutul St. Lawrence.

Nu am mers mai mult de doisprezece mile și ne-am întâlnit cu trăsura domnului Gale, care mergea spre Utica. A sărit din trăsură și a spus:

122

Memoriile lui Charles G. Finney

-Domnul să te binecuvânteze, frate Finney! Mergeam la sinod ca să te întâlnesc. Trebuie să vii cu mine acasă; nu mă poți refuza. Nu cred că am fost convertit cu adevărat, și am scris ieri la Adams, ca să aflu unde te-aș putea găsi; vreau să-mi deschizi mintea asupra acestui subiect.

Era atât de tulburat, că am consimțit, și ne-am îndreptat imediat spre Western.

Gândindu-mă la ceea ce am spus despre trezirile religioase din ținuturile Jefferson și St. Lawrence, nu sunt sigur că am insistat cât trebuia asupra lucrării vizibile a Duhului Sfânt. Aș vrea să se înțeleagă clar, din descrierea acestor treziri la care am fost martor, că am pus întotdeauna accent, în mintea mea și în practică, pe influența Duhului

Sfânt, care a întărit, a direcționat și dăruit eficiență mijloacelor omenești, fiindcă altfel nu aş fi putut face nimic.

Am spus de mai multe ori că spiritul rugăciunii care domnise în timpul acestor treziri a fost o caracteristică constantă a lor. Era normal ca tinerii convertiți să folosească mult rugăciunea, și, în unele cazuri, au folosit-o atât de mult, că s-au rugat nopți întregi, până când puterea li s-a istovit cu totul, pentru convertirea sufletelor din jurul lor. Puterea Duhului Sfânt constrângea mințile creștinilor, care păreau să ducă povara sufletelor nemuritoare. Ei erau foarte solemni și atenți în toate cuvintele și acțiunile. Era un lucru obișnuit să întâlnesc doi sau mai mulți creștini, care se întâlneau undeva și, în loc să se angajeze în discuții, cădeau pe genunchi și se rugau.

Nu numai că întâlnirile de rugăciune se înmulțiseră și aveau mulți participanți, nu numai că asupra lor plana o mare solemnitate; în plus, printre credincioși domnea duhul rugăciunii tainice. Creștinii se rugau foarte mult, și mulți dintre ei petreceau ore întregi în rugăciune personală. Doi sau trei se prinseseră de făgăduința: „Dacă doi dintre voi se învoiesc pe pământ să ceară un lucru oarecare, le va fi dat de Tatăl Meu, care este în ceruri”, și făcuseră dintr-o persoană anume un subiect de rugăciune; a fost minunat să văd ce răspunsuri primeau. Răspunsurile la rugăciune se înmulțeau atât de tare, că nimeni nu putea să nu vadă că Dumnezeu răspundea copiilor Săi zi de zi și în fiecare clipă.

Dacă se întâmpla ceva care să amenințe lucrarea, cum ar fi fost o rădăcină de amărăciune sau o tendință spre fanatism și dezordine, creștinii dădeau alarma, și se dedicau rugăciunii, pentru ca

Trezire la De Kalb

Dumnezeu să conducă și să controleze

123

uiuimcicu oa ^,^ __ y. __ _ . toate lucrurile; era surprinzător să vezi prin ce mijloace și cu ce succes îndepărta Dumnezeu obstacolele, ca răspuns la rugăciune.

Cât despre experiența mea, sunt gata să spun că fără duhul rugăciunii nu aş fi putut face nimic. Dacă aş fi pierdut numai pentru o zi sau pentru o oră duhul darului și al implorării, nu aş mai fi putut predica cu putere și eficiență, și nici nu aş mai fi putut câștiga sufletele prin discuții personale. În privința aceasta, experiența mea a fost întotdeauna aceeași.

Cu câteva săptămâni înainte de a părăsi orașul De Kalb și de a merge la sinod, m-am rugat foarte mult, și am avut o experiență nouă pentru mine, într-un fel anume.

Eram atât de tulburat, și atât de împovărat de greutatea sufletelor nemuritoare, că m-am rugat fără încetare. Unele din experiențele mele m-au îngrijorat. Uneori venea asupra mea un duh de insistență, care îmi spunea că, dacă Dumnezeu promisese să răspundă la rugăciune, nu aş fi putut primi un refuz. Eram atât de sigur că mă aude, și că credincioșia față de promisiunile Lui și față de El însuși îl făcea să audă și să răspundă, că mă trezeam adesea spunându-I:

-Sper că nu crezi că mă poți refuza. Am venit cu promisiunile Tale în mână, și nu pot fi refuzat.

Nu vă pot spune cât de absurdă mi se părea necredința, și cât eram de sigur că Dumnezeu va răspunde la rugăciuni - la rugăciunile pe care le înălțam zi de zi și oră de oră, în agonie și credință. Nu aveam nici o idee despre forma răspunsului, despre locul în care voi primi răspuns, sau despre timpul exact al răspunsului. Impresia mea era că răspunsul era aproape, chiar la ușă; și mă simțeam întărit în viața divină, pus la lucru într-un conflict cu puterile întunericului; mă așteptam să văd o revărsare mai puternică a Duhului lui Dumnezeu, în ținutul nou în care lucram.

Capitolul XII Trezire la Western

Am vorbit despre faptul că am fost chemat la Western pe când mă întorceam de la sinodul de la Utica. În locul acesta a început seria de treziri numite apoi „Trezirile Western”. Din câte știu, aceste treziri au atras atenția și împotrivirea unor pastori de seamă din Est, și au produs strigătul după „Noi Măsuri”.

Bisericele din acea zonă erau majoritar prezbiteriene. Totuși, în ținutul acela se aflau și trei pastori congregaționaliști, care se numiseră „Asociația Oneida”; aceștia au publicat un pamflet împotriva trezirilor. Noi știam acest lucru, dar fiindcă pamfletul nu făcuse nici o impresie publică despre care să aflăm, nimeni nu îl luase în seamă. Credeam că asociația aceasta era legată de mișcarea de împotrivire din Est.

Conducătorul lor, reverendul William R. Weeks, a îmbrățișat și a propagat doctrinele specifice ale doctorului Emmons, și a insistat foarte mult asupra a ceea ce el numea „schema eficienței divine”. Vederile lui caracteristice în privința acestui subiect l-au făcut să fie bănuitor față de tot ce nu era legat de el, în predicare și în metodele folosite pentru a promova o trezire. Părea să nu aibă încredere în convertirile care nu-i făceau pe oameni să îmbrățișeze vederile lui asupra eficienței divine și a suveranității divine; și fiindcă noi, cei care lucram la aceste treziri, nu simpatizam cu vederile lui, era normal să nu aibă nici o încredere în mișcările de trezire. Dar nu am presupus niciodată că toată împotrivirea ar fi putut începe de la reprezentările unui membru al acestei asociații.

Nu s-a dat nici un răspuns public la scrisorile tipărite, nici la ceea ce s-a publicat împotriva trezirii. Toți cei care erau angajați în lucrare erau prea ocupați, și aveau inimile prea pline ca să lase totul deoparte și să răspundă la niște scrisori care răstălmăceau atât de vizibil caracterul lucrării. Faptul că nu primiseră nici un răspuns a făcut ca publicul din alte părți, unde nu se cunoștea caracterul trezirilor și

Trezire la Western

125

mersul lucrurilor, să-și formeze o părere greșită. S-a ajuns să existe atâtea răstălmăcirii, încât mulți oameni de bună-credință declarau că, deși trezirile religioase fuseseră adevărate, totuși produsese rău multă dezordine, și rezultatele lor erau destul de negative.

Aceste opinii erau cu totul greșite. Voi relata cât de bine pot caracteristicile acestor treziri, măsurile care au fost luate pentru promovarea lor, caracterul lor real și rezultatele lor. Aș vrea să înțelegeți că există o mulțime de martori vii care pot să susțină adevărul și să mă corecteze dacă voi greși cu ceva.

Acum mă voi întoarce la Western, unde au început aceste treziri, în ținutul Oneida.

Am spus deja că domnul Gale se stabilise într-o fermă la Western, ca să-și recâștige sănătatea; acolo angajase niște tineri care să îl ajute să cultive ferma și să primească în schimb educație teologică. Am mers direct la el acasă, și am fost oaspetele lui timp de câteva săptămâni. Am sosit joia, cred, și pentru după-amiază era stabilită o întâlnire de rugăciune în clădirea școlii, lângă biserică. Biserica nu avea pastor, și domnul Gale era incapabil să predice; adevărul era că el nu se dusesese acolo să predice, ci din motive de sănătate. Cred că avuseseră un pastor care venea din când în când pe acolo, dar acum nu mai aveau pe nimeni care să predice în biserica prezbiteriană. Biserica avea trei diaconi și câțiva membri, dar clădirea era mică, și credința foarte slabă. Părea să nu existe viață, curaj sau acțiune din partea creștinilor, și nu se făcea nimic pentru convertirea păcătoșilor sau pentru sfințirea bisericii.

După-amiază, domnul Gale m-a invitat la adunare, și am mers. Mi-au cerut să conduc întâlnirea, dar am refuzat, fiindcă credeam că voi sta acolo doar o zi, și preferam să-i ascult rugându-se și vorbind, decât să conduc eu adunarea. Adunarea a fost deschisă

de unul din diaconi, care a citit un capitol din Biblie și un imn, apoi au început să cânte cu toții. După aceea, el a făcut o rugăciune lungă, sau poate că ar trebui să-i spun predică, sau povestire - nu știu nici eu cum s-o numesc. I-a spus Domnului de câți ani se rugau toți acolo în fiecare săptămână, și totuși nu primiseră nici un răspuns. A făcut asemenea declarații și mărturisiri, încât am rămas uluit. După ce a terminat, alt diacon a continuat pe aceeași temă. A citit un imn, și după ce l-au cântat s-a angajat într-o rugăciune la fel de lungă, în același domeniu și cu aceleași cuvinte, completând mărturisirile celuilalt. Apoi a urmat al treilea diacon, de același soi. În timpul acesta aș fi putut

126

Memoriile lui Charles G. Finney

spune alături de Pavel că mi se tulburase sufletul în mine. Au terminat, și erau gata să încheie serviciul divin. Însă atunci unul din diaconi și-a adus aminte de mine, și m-a întrebat dacă nu voiam să spun câteva cuvinte în încheiere. M-am ridicat și am început să enumăr mărturisirile și declarațiile lor; cred că Dumnezeu m-a inspirat să le ofer niște motive de cercetare teribile.

Când m-am ridicat, nu aveam nici o idee legată de ceea ce aveam să spun, dar Duhul lui Dumnezeu a venit asupra mea, și am luat rugăciunile, mărturisirile și declarațiile lor și le-am disecat. I-am întrebat dacă înțelegeau că această adunare de rugăciune era o batjocură - dacă veniseră acolo să-L batjocorească pe Dumnezeu, spunând că El purta vina pentru tot ceea ce se petrecea cu biserica lor?

La început, am observat că păreau furioși. După aceea, unii din ei mi-au zis că fuseseră gata să se ridice și să plece. Dar am continuat să le discut rugăciunile și mărturisirile, până când diaconul care deschisese adunarea s-a ridicat și a izbucnit în lacrimi, exclamând:

-Frate Finney, totul este adevărat!

Apoi a căzut pe genunchi, plângând cu glas tare. Acesta a fost semnalul unei căderi generale. Orice bărbat și orice femeie a căzut pe genunchi. Nu cred că erau mai mult de doisprezece oameni, dar ei erau membrii cei mai de seamă. Au plâns cu toții, și au mărturisit, și și-au zdrobit inimile înaintea lui Dumnezeu. Scena aceasta a continuat, cred, timp de o oră; rareori am asistat la o cădere și mărturisire atât de serioasă.

De îndată ce și-au revenit oarecum, m-au implorat să rămân și să le predic în Sabat.

Am considerat că acesta era glasul Domnului, și am fost de acord. Acest lucru s-a întâmplat joi seara. Vineri, m-am gândit mult la cele petrecute. Am intrat de multe ori în biserică ca să mă rog și să mă prind de Dumnezeu. Veștile circulasera, și am găsit biserica plină în Sabat. Am predicat toată ziua, și Dumnezeu a coborât printre oameni cu mare putere. Toată lumea a văzut că începuse lucrarea harului. Am stabilit să predic în diverse părți ale orașului, în clădirile școlilor și în centru, timp de o săptămână; lucrarea a crescut din zi în zi.

Între timp, eu însumi m-am rugat foarte mult, și am văzut că duhul rugăciunii domnea în biserică, mai ales printre surori. Doamna B. și doamna H., soțiile a doi dintre diaconii bisericii, au început

Trezire la Western

127

imediat să se roage. Fiecare avea familii de copii neconvertiți, și s-au cufundat în rugăciune cu o sinceritate care îmi promitea că familiile lor aveau să fie convertite. Doamna H. era o femeie cu sănătatea foarte slabă, și nu putuse să ia parte la multe adunări. Dar, fiindcă timpul fusese frumos în joia aceea, luase parte la prima întrunire,

și dusesese acasă cu ea duhul rugăciunii.

A doua săptămână am fost chemat la casa domnului H., și l-am găsit palid și agitat.

-Frate Finney, mi-a spus el, cred că soția mea va muri. Este atât de tulburată, că nu doarme nici ziua nici noaptea, ci se roagă neîncetat. A stat toată dimineața în camera ei gemând și luptându-se în rugăciune, și mă tem că își va pierde toată puterea.

Auzindu-mi vocea, ea a ieșit din camera de culcare, cu fața scâldată într-o lumină cerească. Toată persoana ei era cuprinsă de speranța și bucuria cerului.

- Frate Finney, Domnul a venit! a exclamat ea. Lucrarea se va răspândi în toată regiunea! Un nor de îndurare a coborât asupra noastră, și vom vedea lucrări ale harului pe care nu le-am văzut niciodată.

Soțul ei a părut surprins și încurcat, și nu mai știa ce să zică. Pentru el era ceva nou, dar pentru mine nu. Fusesem martor și înainte la asemenea scene, și credeam că rugăciunea învinsese; sunt sigur și acum de acest lucru.

Lucrarea a continuat, s-a răspândit și s-a întărit, până când am început să văd prin semne neîndoielnice direcția în care mă conducea Dumnezeu. Orașul Rome era la nouă mile depărtare. La jumătatea drumului se afla un sătuc numit Elmer's Hill. Acolo era o școală mare, în care țineam o conferință săptămânală; în curând, am văzut că lucrarea se răspândea în direcția orașelor Rome și Utica. În nord-estul orașului Rome se afla o așezare numită Wright's. Multe persoane din Rome și Wright's asistau la conferințele de la Elmer's Hill, și lucrarea a început să îi ia în stăpânire.

Trebuie să relatez întâi câteva incidente care au avut loc în timpul trezirii din Western. Doamna B., despre care am vorbit mai devreme, avea o familie numeroasă de copii neconvertiți. Unul dintre fiii ei era credincios și locuia la Utica; restul familiei era acasă. Erau o familie foarte amabilă, și fiica cea mai mare era considerată aproape desăvârșită. Am discutat de câteva ori cu ea, însă am văzut

128 Memoriile lui Charles G. Finney

că familia o lăudase atât de mult, încât devenise foarte mândră de ea însăși. Fusesse condusă să creadă că era aproape, dacă nu de-a binelea, creștină. Viața ei fusesse atât de ireproșabilă, încât era greu s-o convingi de păcat. A doua fiică era și ea o fată foarte bună, dar nu credea că era vrednică să fie comparată cu sora ei mai mare, în ceea ce privea bunătatea și excelența caracterului.

Într-o zi, în timp ce vorbeam cu fiica cea mare, și încercam să o conving să se considere o păcătoasă și să nu mai țină cont de moralitatea ei, a doua fiică mi-a spus:

-Domnule Finney, cred că sunteți prea aspru cu S. Dacă mi-ați vorbi mie așa, aș crede că merit, dar ea nu cred că are nevoie de așa ceva.

După ce am fost combătut de câteva ori în încercările mele de a o converti pe S., m-am hotărât să nu-mi mai pierd timpul și să încerc să găsesc o ocazie în care să fie singură, sau plecată de acasă. Nu peste mult, ocazia a sosit. Am intrat în vorbă cu ea, și cu ajutorul lui Dumnezeu am sfârșit învelișul îndreptățirii de sine, iar ea a fost convinsă de păcat. Duhul lui Dumnezeu o urmărea cu mare putere. Familia ei era foarte surprinsă și nefericită, dar Dumnezeu a urmărit-o mereu până când, după o luptă de câteva zile, a învins și a intrat în împărăția Cerurilor; a fost cea mai frumoasă convertire pe care am văzut-o. Convingerile ei erau atât de clare încât a devenit tare în credință, înțelegând clar adevărul și datoria, și transformându-se într-o sursă de putere pentru prieteni și cunoștințe.

Între timp, C, a doua fiică, s-a tulburat foarte tare, și a început să caute mântuirea. Mama ei părea să lucreze zi și noapte. Eram chemat să vizitez familia aceasta în fiecare zi, și uneori de două sau trei ori pe zi. Copiii s-au convertit unul după altul, și așteptam ziua convertirii lui C. Dar ea zăbovea. Era clar că se împotriva Duhului; într-o zi am fost chemat să o vizitez și am găsit-o singură în salon. Am întrebat-o cum se simte, și ea mi-a răspuns:

-O, domnule Finney, îmi pierd convingerea. Nu mă simt atât de îngrijorată în privința sufletului meu ca înainte.

Chiar în momentul acela, ușa s-a deschis și doamna B. a intrat în cameră. I-am spus ce zisese fiica ei. S-a tulburat atât de tare, încât a căzut pe podea și a început să geamă. Nu se putea ridica, și se lupta în rugăciune cu lacrimi care mi-au arătat că C. se va converti în curând. Nu putea spune mult în cuvinte, dar suspinele ei arătau

Trezire la Western

129

extrema agonie a minții. După această scenă, Duhul lui Dumnezeu a coborât asupra fiicei.

Aceasta a căzut pe genunchi, și s-a pocăit înainte de a se ridica; după toate aparențele, fusese convertită. Copiii familiei B., fii și fiice, s-au convertit cu toții atunci, în afară de cel mai mic, care era doar un copilăș. Unul dintre fii a predicat Evanghelia timp de mulți ani.

Printre alte incidente, îmi amintesc cazul unei tinere care locuia într-o margine a orașului și venea în fiecare zi la adunarea din centru. Vorbisem cu ea de câteva ori, și văzusem că era foarte convinsă de păcat și aproape disperată. Mă așteptam să aud, zi după zi, că fusese convertită; dar rămânea pe loc, și disperarea creștea. Acest lucru m-a făcut să cred că acasă la ea se întâmpla ceva rău. Am întrebat-o dacă părinții ei erau creștini. Mi-au spus că erau membri ai bisericii. Am întrebat-o dacă veneau la întruniri. -Da, în Sabat, a spus ea. -Nu vin și în celelalte ocazii? -Nu, a răspuns ea. -Vă rugați acasă cu toată familia? -Ne rugam înainte, dar acum nu ne-am mai rugat demult. Acest răspuns mi-a arătat care era bariera. Am întrebat-o când aș putea să-i găsesc pe părinții ei acasă. A spus că sunt acasă mereu. Simțind că era periculos să amân cazul acesta, am vizitat familia a doua zi dimineața.

Fata aceasta era singurul copil, sau singurul copil care stătea acasă. Am găsit-o întinsă pe jos, cuprinsă de disperare.

-Fiica dumneavoastră se luptă cu Duhul lui Dumnezeu, i-am spus eu mamei.

-Da, a spus ea, dar nu știu dacă e chiar așa. Am întrebat-o dacă se rugase pentru ea. Mi-a dat un răspuns care m-a făcut să înțeleg că nu știa cum să se roage. Am întrebat de soțul ei. Mi-a spus că era pe câmp, la muncă. Am rugat-o să îl cheme în casă. El a venit, și eu i-am spus:

-Vedeți starea în care se află fiica dumneavoastră? Mi-a spus că vedea că se simte foarte rău. -Dumneavoastră sunteți treaz, și vă rugați pentru ea? Răspunsul lui a dovedit faptul că era departe de credință, și că nu se gândea mai deloc la Dumnezeu.

-Nu aveți rugăciuni în familie, i-am spus eu.

130

Memoriile lui Charles G. Finney

-Nu, domnule, mi-a spus el.

-V-am văzut fiica plecată sub povara convingerii, zi după zi, și am aflat că problema e aici în casă. Ați închis împărăția cerurilor pentru fiica voastră. Nu ați intrat nici voi, și nu ați lăsat-o nici pe ea să intre. Necredința și spiritul vostru lumesc au oprit convertirea fiicei voastre, și va ruina și sufletele voastre. Acum trebuie să vă pocăiți. Nu voi pleca din această casă până nu vă veți pocăi, dumneata și soția dumitale, și veți pleca din calea fiicei voastre. Trebuie să vă rugați în familie, și să reclădiți altarul care s-a năruit. Acum, dragul meu domn, vreți să îngenuncheați aici, dumneata și soția dumitale, și să începeți să vă rugați? Îmi promiteți că vă veți face datoria, veți reclădi altarul familial, și vă veți întoarce la Dumnezeu?

Am fost atât de sincer cu ei, că au început să plângă amândoi. Credința mea era atât de puternică, încât nu am glumit când am spus că nu aveam să părăsesc casa până nu se vor pocăi și nu vor reclădi altarul familial. Simțeam că lucrarea trebuia făcută atunci și acolo. M-am aruncat pe genunchi, și am început să mă rog; au îngenuncheat și ei, și au plâns cu amar. Am mărturisit pentru ei, și am încercat să-i conduc la Dumnezeu, și să-L conving pe Dumnezeu în favoarea lor. A fost o scenă mișcătoare. Amândoi și-au zdrobit inimile, și și-au mărturisit păcatele; înainte de a ne ridica, fiica lor s-a eliberat, și a fost vizibil convertită. S-a ridicat bucurându-se în Cristos. Multe răspunsuri la rugăciune, și multe scene de mare interes au fost prezente în această trezire.

Mai există un fragment din lucrarea mea peste care nu voi trece, pentru onoarea lui Dumnezeu. Am predicat și m-am rugat aproape tot timpul, pe toată perioada șederii mele la domnul Gale. Fiindcă eram obișnuit să-mi folosesc vocea în rugăciunea personală, ca să nu deranjez și să nu fiu auzit, am întins o piele de bizon în podul cu fân. Acolo îmi petrecem mult timp rugându-mă în taină lui Dumnezeu, când nu predicam și nu făceam vizite. Domnul Gale m-a avertizat de câteva ori că, dacă nu voi avea grijă, îmi voi irosi puterile și mă voi prăbuși. Dar duhul rugăciunii era asupra mea, și nu puteam rezista; așa că îi dădeam libertate,

și îmi revărsam tot sufletul înaintea lui Dumnezeu. Era noiembrie, și vremea se răcise foarte tare. Am făcut câteva vizite însoțit de domnul Gale, în trăsură lui. Când am venit acasă, m-am dus să duc calul în grajd. În loc să mă întorc în casă,

Trezire la Western

131

m-am urcat în pod ca să-mi vărs sufletul înaintea lui Dumnezeu în rugăciune. M-am rugat până mi s-a luat povara. Eram atât de extenuat, că am căzut în fân și am adormit. Cred că am adormit pe loc, fiindcă nu-mi amintesc nimic din cele întâmplate după terminarea rugăciunii. Primul lucru pe care mi-l amintesc este vocea domnului Gale, care stătea lângă mine în pod și-mi spunea:

-Domnule Finney, ai murit?

M-am trezit, și nu i-am putut explica la început de ce adormisem, și de cât timp eram acolo. Știam doar că mintea îmi era limpede, și credința netulburată. Lucrarea avea să meargă înainte, promisem această asigurare.

V-am spus deja că fusesem hirotonisit ca pastor de către prezbiteriu. Acest lucru s-a întâmplat cu un an înainte de despărțirea bisericii prezbiteriene în Vechea și Noua Școală.

Binecunoscuta doctrină a capacității și incapacității naturale și morale era susținută aproape universal de biserica prezbiteriană în regiunea în care îmi începusem lucrarea. Trebuie să repet că domnul Gale, care îmi asistase studiile teologice la îndrumarea prezbiteriului, susținea cu tărie doctrina incapacității naturale a omului de a-L asculta pe Dumnezeu; în predicile lui prezenta subiectul în așa fel, încât oamenii rămâneau cu impresia că trebuiau să aștepte timpul lui Dumnezeu. La fel gândeau aproape toți pastorii prezbiterieni din vremea lui. Dacă oamenii erau aleși, la timpul potrivit, Duhul avea să-i convertească. Dacă nu erau aleși, nu puteau face nimic pentru mântuirea lor, nici ei și nici alții.

Susțineau doctrina că stricăciunea morală era firească și aparținea naturii însăși; că voința, deși liberă să facă răul, era incapabilă să facă binele; că lucrarea Duhului Sfânt pentru schimbarea inimii era o operație fizică, asupra substanței sau esenței sufletului; că păcătosul era o unealtă pasivă în procesul nașterii din nou, până când Duhul Sfânt implanta principii noi în firea lui, și că toate eforturile lui erau nefolositoare; că nu existau mijloace de a te naște din nou, fiindcă acesta era un proces fizic de recreare a sufletului prin puterea directă a Duhului Sfânt; că ispășirea era limitată la cei aleși, și că cei care nu fuseseră aleși nu puteau fi mântuiți.

În studiile și discuțiile mele cu domnul Gale, îl contraziseam întotdeauna. Susțineam că stricăciunea morală este, și trebuie să fie, o atitudine voluntară a minții; că ea constă în punerea voinței în

132

Memoriile lui Charles G. Finney

slujba dorințelor, sau, așa cum spune Biblia, în slujba poftelor cărnii, în opoziție cu cerințele legii lui Dumnezeu. În plus, susțineam că influența Duhului lui Dumnezeu asupra sufletului omului este morală, adică de convingere; că Cristos se prezintă pe Sine însuși ca pe un învățător; că lucrarea Lui este să convingă și să convertească pe păcătos, prin învățături divine și credință.

Susțineam de asemenea că există mijloace pentru nașterea din nou, și că adevărurile Bibliei sunt, prin natura lor, calculate să conducă pe păcătos să-și abandoneze răutatea și să se întoarcă la Dumnezeu. Mai susțineam că trebuie să existe o adaptare a mijloacelor în funcție de scopul urmărit; că, adică, inteligența trebuie să fie luminată, iraționalitatea stricăciunii morale trebuie să fie pusă înaintea păcătosului, iar răutatea și puterea de contaminare a

păcatului să fie descoperite clar; că, după ce se îndeplineau aceste lucruri, misiunea lui Cristos putea fi prezentată cu putere și înțeleasă; că purtându-te în felul acesta cu păcătoșii îi conduci să se convertească la Cristos; și că, după ce ne facem lucrarea cu rugăciune și credincioșie, putem să-L așteptăm pe Duhul Sfânt să coopereze cu noi, și să dea putere eforturilor noastre slabe.

Mai departe, susțineam că Duhul Sfânt lucrează în predicator, descoperindu-i aceste adevăruri în ordine, și ajutându-l să le prezinte înaintea oamenilor, într-un fel care îi va ajuta să se convertească, înțelegeam atunci, și înțeleg și acum, că lucrarea pe care le-a lăsat-o Cristos apostolilor și bisericii primare se aplică și în zilele noastre: „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-I în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt; și iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului”^{*}.

Eu am privit acest îndemn ca pe o însărcinare adresată mie, tuturor pastorilor și întregii biserici, cu promisiunea clară că, atunci când vom porni în această lucrare cu ochii îndreptați spre țință și cu rugăciunea în inimă, Cristos va fi cu noi prin Duhul Său, dăruind eficiență eforturilor noastre de mântuire a sufletelor. Mi se părea atunci, și mi se pare și acum, că marele eșec al pastorilor și al bisericii în promovarea credinței constă, într-o mare măsură, în lipsa unei adaptări a mijloacelor în funcție de acest scop. Am ascultat ani de zile predicile domnului Gale, și nu am văzut nici o adaptare în

^{*} Matei 28: 19,20

Trezire la Western

133

predicile lui, făcută ca să convertească pe cineva. Nu mi se părea că scopul lui ar fi fost convertirea. Am văzut că același lucru se aplica tuturor predicilor, pretutindeni. Am avut ocazia să vorbesc cu domnul Gale despre acest subiect, și i-am spus că, dintre toate cauzele pentru care se pledează în lumea aceasta, cauza credinței avea cei mai slabi avocați; și că, dacă avocații care pledează la bară ar folosi aceleași metode în apărarea clienților lor, cum fac pastorii atunci când pledează cauza lui Cristos în fața păcătoșilor, nu ar câștiga nici măcar un singur caz.

Însă domnul Gale nu vedea acest lucru pe vremea aceea; și într-adevăr, ce legătură putea fi între scop și mijloace, cu viziunea pe care o avea el despre nașterea din nou, și despre modul în care Duhul Sfânt schimba inima?

Ca o ilustrație, curând după ce am început să predic, în timpul unei treziri puternice, a sosit în localitate un tânăr care studia la seminarul din Princeton. Fostul pastor al bisericii, care era foarte bătrân și nu mai putea predica, locuia acolo, și era foarte curios să-l audă pe tânărul acesta predicând. Biserica nu avea alt pastor pe vremea aceea, astfel că eu eram stăpân pe amvon, și conduceam lucrurile după placul meu. Bătrânul pastor mi-a spus că îl cunoscuse pe tânărul acela înainte de a pleca la seminar, și că voia foarte mult să vadă ce progrese făcuse; așa că m-a rugat să-l las să predice. Eu i-am spus că mă tem să-l las să predice, ca nu cumva să tulbure lucrarea prin neprezentarea adevărilor de care avea nevoie biserica atunci.

-Oh, a spus bătrânul domn, o să predice adevărul; și știi și dumneata că în religie nu există nici o legătură între mijloace și scop, de aceea nu e nici o primejdie să tulbure lucrarea.

-Aceasta nu este și doctrina mea, am răspuns eu. Cred că există o clară legătură între mijloace și scop, în religie ca și în natură; de aceea, nu-l pot lăsa să predice.

Am fost nevoit adesea să adopt această poziție în timpul trezirilor religioase, și uneori am jignit pe oameni prin purtarea aceasta, dar nu îndrăzneau să fac altfel. În mijlocul unei treziri religioase, când sufletele au mare nevoie de învățături adaptate la condiția și dorințele lor prezente, nu îndrăzneau să pun un străin la amvonul pe care îl aveam în grijă, ca să țină o predică măreață, total neadaptată la nevoile oamenilor. Din cauza aceasta am fost adesea acuzat că mă

134

Memoriile lui Charles G. Finney

credeam un predicator mai bun ca ceilalți. Și mărturisesc că am crezut că pot răspunde nevoilor oamenilor mai bine decât cei care nu îi cunoșteau deloc, sau decât cei care le țineau aceleași predici de ani de zile; și cred că Cristos a pus lucrarea în mâinile mele, obligându-mă să adaptez mijloacele în funcție de scop, și nu i-a chemat pe alții, care nu cunoșteau mersul

lucrurilor, să instruiască pe oameni. Am procedat în aceste cazuri astfel, fiindcă nici eu nu mi-aș fi permis să merg într-un loc în care cineva lucra ca să promoveze o trezire, și să încerc să mă așez în locul lui, neștiind nimic despre starea oamenilor.

Am spus că la Western am fost oaspetele domnului Gale, și că el a ajuns la concluzia că nu fusese niciodată convertit. Mi-a spus despre felul în care gândise; că crezuse cu tărie, și îmi spusese și mie, că Dumnezeu nu îmi va binecuvânta lucrarea, fiindcă nu predicam adevărurile Evangheliei cum trebuia. Dar, când a văzut că Duhul lui Dumnezeu îmi însoțea lucrarea, a ajuns la concluzia că se înșelase, și acest lucru a dus la o tulburare atât de mare a minții lui și a părerilor lui ca pastor, încât a considerat că nu fusese niciodată convertit, și că el însuși nu înțelesese niciodată Evanghelia. În timpul trezirii de la Western, a asistat la toate întâlnirile; după câteva săptămâni, mi-a spus că ajunsese la cu totul alte concluzii în privința sufletului lui, că își schimbase opiniile despre Evanghelie, și că eu aveam dreptate. Mi-a spus că îi mulțumea lui Dumnezeu că nu avusese nici o influență asupra mea, și că nu mă condusese să-i adopt vederile; că aș fi fost ruinat ca pastor dacă l-aș fi ascultat. După această schimbare a devenit un lucrător foarte eficient, atât cât îi îngăduia sănătatea, în trezirea din partea aceea a țării.

Doctrina asupra căreia insistam, că porunca de a-L asculta pe Dumnezeu implica puterea de a face așa ceva, crease în unele locuri o opoziție considerabilă la început. Fiindcă spuneam că stricăciunea morală și cea trupească nu este firească, ci voluntară, și că influența Duhului Sfânt este de învățare, convingere și dovedire a vinovăției, având putere morală, eram privit de mulți ca învățător al unei doctrine noi și ciudate. Într-adevăr, pe când predicam în Boston pentru prima dată, în anul 1832, doctorul Beecher a spus că nu mai auzise niciodată o doctrină care să susțină că influența Duhului Sfânt este morală, opusă celei fizice. Din cauza aceasta, pastorii și creștinii priveau doctrina ca pe o negare a puterii Duhului Sfânt, deși eu am

Trezire la Western

135

insistat foarte mult asupra puterii divine care ne ajută să ne recunoaștem vinovăția, să ne naștem din nou și să trăim o viață creștinească. A trecut mult timp până să nu se mai strige că negam puterea Duhului Sfânt în nașterea din nou și convertire. Se spunea că predicam auto-convertirea și auto-nașterea din nou; de multe ori am fost muștrat fiindcă îi îndemnam pe păcătoși să se pocăiască de îndată, de parcă ar fi purtat ei toată vina păcatului lor. Totuși, eu am continuat în felul acesta, și în cele din urmă pastorii și creștinii au văzut că Dumnezeu îmi sprijinea lucrarea salvând mii de suflete, și că acesta era adevărul.

Am vorbit despre adunările de la Elmer's Hills, și am spus că oamenii din Wright's și Rome veneau în număr mare; efectul Cuvântului asupra celor care veneau din aceste localități mi-a arătat că lucrarea se extindea cu repeziciune în direcția aceea.

Capitolul XIII Trezire la Rome

În timpul acesta, reverendul Moses Gillett, pastorul bisericii congregaționale din Rome, a auzit ce făcea Domnul în Western și a venit să vadă lucrarea însoțit de domnișoara H., o membră de seamă a bisericii lui. Au fost impresionați de lucrarea lui Dumnezeu. Am văzut că Duhul lui Dumnezeu era la lucru în sufletul lor. După câteva zile, domnul Gillett și domnișoara H. au venit din nou. Domnișoara H. era o tânără creștină foarte devotată și sinceră. La a doua vizită, domnul Gillett mi-a spus:

-Frate Finney, mi se pare că am o Biblie nouă. Nu am înțeles niciodată făgăduințele ei ca acum, și nu m-am prins de ele înainte; nu mă mai pot odihni. Mintea îmi este plină de acest subiect, și făgăduințele mi se par noi.

Această discuție, care s-a prelungit destul de mult, m-a făcut să înțeleg că Domnul îl

pregătea pentru o lucrare mare în congregația lui.

În curând, pe când trezirea era în deplinătatea puterii ei la Western, domnul Gillett m-a convins să schimb locul cu el pentru o zi. Am consimțit cu reținere.

În sâmbăta dinaintea schimbului, pe când mă îndreptam spre Rome, am regretat foarte mult. Simțeam că lucrarea din Western va fi mult tulburată, fiindcă domnul Gillett avea să țină predicile lui vechi, care nu se adaptau la starea prezentă a oamenilor.

Totuși, credincioșii se rugau, așa că lucrarea nu putea fi oprită, deși era posibil să fie întârziată. Am predicat la Rome de trei ori în cursul aceluși Sabat. Vedeam în mod clar efectele puternice ale Cuvântului. Multe capete se aplecaseră, și mulți erau chinuiți de povara păcatelor, pe care le recunoșteau acum. Am predicat din textul: „Umblarea Trezire la Rome

137

după lucrurile pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu"*, și am insistat asupra acestui subiect și după-amiaza, și seara. Am așteptat până luni dimineața, când domnul Gillett s-a întors din Western, l-am spus care era părerea mea în legătură cu starea oamenilor. Nu părea să-și dea seama că lucrarea începuse cu putere, așa cum prevăzusem eu. Voia să facă o adunare de cercetare, din care să afle dacă erau creștini convinși de păcat, și voia să fiu prezent și eu. Am spus mai înainte că mijloacele pe care le foloseam eu în lucrare erau rugăciunea, tainică și publică, predicile publice, discuțiile personale și vizitele din casă în casă; atunci când oamenii se convingeau de păcat, stabileam o întâlnire de cercetare, și îi invitam pe toți cei convinși să vină pentru a primi învățături conforme cu nevoile lor. Acestea erau singurele metode pe care le foloseam ca să ajut la convertirea sufletelor.

Domnul Gillett m-a rugat să fiu prezent la adunarea de cercetare. I-am spus că voi veni, și că putea să informeze pe credincioși că luni seara va avea loc o adunare de cercetare. Eu urmam să merg la Western, și să mă întorc spre seară; am convenit să nu spună oamenilor că aveam să fiu prezent și eu. Întrunirea s-a ținut în casa unui diacon. Când am ajuns, am găsit salonul, care era destul de mare, plin de oameni. Domnul Gillett s-a uitat în jur surprins, și a început să se agite, fiindcă vedea că adunarea era compusă din cei mai influenți și inteligenți membri ai bisericii lui, și din tinerii cu vază din oraș. Am petrecut câteva minute vorbind cu ei, și am văzut că simțămintele erau atât de adânci, încât exista pericolul să izbucnească într-un fel incontrollabil. De aceea, i-am spus domnului

Gillett:

-Nu vom continua întrunirea în felul acesta. Le voi da câteva sfaturi de care au nevoie, și apoi ne vom despărți.

Nu s-a spus și nu s-a făcut nimic care să creeze agitație. Convingerea a fost spontană. Lucrarea era atât de puternică, încât oamenii se cutremurau pe scaune după câteva cuvinte, ca și cum ar fi fost străpuși de o sabie. Cred că cineva care nu a asistat niciodată la o asemenea scenă nu poate realiza ce forță are adevărul sub puterea Duhului Sfânt. Era într-adevăr o sabie, o sabie cu două tăișuri.

* Romani 8: 7 p.p.

138

Memoriile lui Charles G. Finney

Durerea produsă de Cuvânt atunci când era prezentat în așa fel încât să aducă cercetare, era un chin insuportabil.

Domnul Gillett a devenit foarte agitat. S-a făcut palid, și a spus cuprins de tulburare:

-Ce ne facem? Ce ne facem?

I-am pus mâna pe umăr, și i-am spus în șoaptă:

-Stai liniștit, stai liniștit, frate Gillett.

Apoi m-am adresat adunării cu o voce foarte blândă, atrăgându-le atenția asupra singurului remediu, și asigurându-i că acest remediu era atotputernic. I-am condus la Cristos,

Mântuitorul lumii, și am continuat pe tema aceasta câteva momente, cât au putut ei îndura. Domnul Gillett a devenit atât de agitat, că am pășit spre el și l-am luat de braț, spunându-i: -Să ne rugăm.

Am îngenuncheat în mijlocul camerei. Am început să mă rog cu voce joasă, liniștită, și am mijlocit pentru ca Mântuitorul să conducă pe acești păcătoși să accepte mântuirea oferită prin puterea sângelui Său, și să creadă în salvarea sufletelor lor atunci și acolo. Agitația creștea cu fiecare clipă; le auzeam suspinele și vaietele. M-am ridicat dintr-o dată de pe genunchi. S-au ridicat cu toții, și le-am spus:

-Acum vă rog să mergeți acasă fără să spuneți nici un cuvânt, încercați să nu vorbiți între voi, și nu vă manifestați zgomotos simțămintele; intrați în camerele voastre fără nici un cuvânt. În momentul acela, un tânăr numit W., vânzător în magazinul domnului H., care sosise primul acolo, a fost atât de aproape să leșine, că s-a sprijinit pe un tânăr care se afla lângă el; când au văzut acest lucru, toți ceilalți au căzut la pământ. Erau gata să înceapă să strige, dar eu i-am oprit, și am spus tinerilor:

-Deschideți larg ușa, ieșiți și faceți-le loc și celorlalți să iasă.

Ei m-au ascultat. Nu au strigat, dar suspinau și oftau atât de tare, că le-am auzit suspinele până s-au depărtat.

Acest domn W. despre care am vorbit a păstrat tăcerea până a intrat pe ușa casei lui; apoi nu s-a mai putut stăpâni. A închis ușa, a căzut pe dușumea și a izbucnit într-un vaiet puternic, gândindu-se la starea lui groaznică. Toată familia s-a adunat în jurul lui, și au fost convinși toți de păcat.

După aceea, am aflat că și în celelalte familii avuseseră loc asemenea scene. Câțiva s-au convertit la întâlnirea din casa

Trezire la Rome

139

diaconului, și au mers acasă atât de plini de bucurie că nu se puteau stăpâni.

A doua zi dimineața, după ce s-a crăpat de ziuă, oamenii au început să vină la domnul Gillett, ca să ne cheme să vizităm familiile lor, ai căror membri erau sub povara convingerii. Am luat în grabă micul-dejun, și am început. După ce am ieșit în stradă, am văzut oameni care ieșeau în fugă din case implorându-ne să-i vizităm. Fiindcă nu puteam vizita decât o singură casă odată, când intram la o familie, vecinii năvăleau înăuntru și se așezau în cea mai mare cameră. Stăteam și le dădeam câteva sfaturi, apoi mergeam la altă casă, și oamenii ne urmau.

Am găsit o stare de lucruri extraordinară. Convingerea era atât de adâncă și universală, că intram în câte o casă și găseam oameni îngenuncheați, sau întinși pe dușumea. Am făcut vizite, și am vorbit, și ne-am rugat în felul acesta din casă în casă, până la amiază. Apoi i-am spus domnului Gillett:

- Nu se mai poate așa; trebuie să stabilim o adunare de cercetare. Nu putem merge din casă în casă, fiindcă nu îi vom putea mulțumi pe toți.

El a fost de acord cu mine, dar problema era locul în care să ținem adunarea de cercetare.

Un anume domn F., un om foarte credincios, ținea un hotel din centrul orașului pe vremea aceea. Avea un salon mare, și domnul Gillett a spus:

-Intru până la el ca să văd dacă nu ar fi de acord să ținem adunarea în salonul lui.

A obținut consimțământul fără dificultăți, și apoi s-a îndreptat imediat spre școlile publice, unde a anunțat că la ora unu va avea loc o adunare de cercetare în salonul domnului F. Am plecat acasă, am luat masa și ne-am pregătit pentru adunare. Am văzut că oamenii se grăbeau, și unii chiar fugeau spre adunare. Veneau din toate direcțiile. Când am ajuns acolo, camera, deși foarte mare, era plină de nu aveai unde arunca un ac. Bărbați, femei și copii stăteau înghesuți unul într-altul.

Întâlnirea aceasta a fost asemănătoare cu cea din seara care trecuse. Simțămintele erau copleșitoare. Unii bărbați cu nervi tari fuseseră atât de impresionați de observațiile făcute, că nu s-au mai putut stăpâni, și a trebuit să fie duși acasă de prietenii lor. Adunarea

aceasta s-a prelungit până noaptea târziu. Au avut loc multe convertiri încurajatoare, și a fost mijlocul prin care lucrarea s-a extins în toate părțile.

Am predicat în seara aceea, și domnul Gillett a stabilit o altă adunare de cercetare a doua zi dimineața, la tribunal. Acesta avea o cameră mult mai mare, dar nu era situat în centru.

Totuși, la ora stabilită, tribunalul era plin, și am petrecut o bună parte din zi dând sfaturi; lucrarea mergea înainte cu o putere minunată. Am predicat din nou seara, și domnul Gillett a stabilit o adunare de cercetare a doua zi dimineața, de data acesta la biserică, fiindcă nici o clădire din oraș nu era destul de mare ca să-i cuprindă pe toți cei convinși de păcat.

Seara, dacă îmi amintesc bine ordinea lucrurilor, am vrut să țin o oră de rugăciune într-o școală mare. Dar de abia a început programul, că simțămintele au devenit foarte puternice; ca să previn o izbucnire nedorită, i-am propus domnului Gillett să încheiem întâlnirea, și să le cerem oamenilor să plece în liniște și să-și petreacă seara în rugăciuni cu toată familia, sau în rugăciuni personale, după cum li se părea mai bine. Pe cei păcătoși i-am îndemnat să nu se culce până nu își vor preda inimile lui Dumnezeu. După aceea, lucrarea a devenit atât de puternică, că am predicat în fiecare seară, timp de vreo douăzeci de zile, mi se pare, și de două ori în Sabat. Adunările de rugăciune se țineau în biserică, în timpul zilei. Adunările de rugăciune aveau loc într-un timp al zilei, și adunările de cercetare în alt timp. În fiecare zi după începerea lucrării, dacă îmi amintesc bine, țineam câte o adunare de rugăciune și o întrunire de cercetare, cu predici în fiecare seară. Solemnitatea cuprinsese întreaga așezare, și toată lumea simțea că Dumnezeu era acolo.

Am primit vizita pastorilor din celelalte orașe, care s-au mirat foarte mult de cele văzute și auzite. Convertirile se înmulțiseră atât de tare, că nu mai știam cine se convertea. De aceea, în fiecare seară, la încheierea predicii, ceream tuturor celor care se convertiseră în ziua aceea să vină în față și să se așeze înaintea amvonului, ca să putem vorbi puțin cu ei. Eram surprinși în fiecare seară de numărul și calitatea persoanelor care veneau în față.

La una din întrunirile de rugăciune de dimineață, sala era plină. M-am ridicat și am făcut câteva observații, când a intrat un om neconvertit, un negustor. A înaintat până a ajuns la un scaun din față

Trezire la Rome

141

mea, unde s-a așezat. A ascultat câteva momente, apoi a căzut de pe scaun de parcă fusese împușcat. Se cutremura și gemea într-un fel teribil. Am pășit spre el, și am văzut că era cufundat în agonie.

Un medic sceptic stătea lângă el. S-a ridicat de pe scaun, și l-a examinat pe cel căzut. I-a luat pulsul, și l-a controlat timp de câteva momente. Nu a spus nimic; s-a întors, s-a sprijinit de un stâlp care susținea balconul, și s-a tulburat foarte tare.

După aceea a spus că văzuse pe loc că era vorba despre o suferință a minții, și că acest lucru îi îndepărtase tot scepticismul. În curând a fost deplin convertit. Ne-am angajat în rugăciune pentru omul care căzuse, și înainte de a ieși din adunare s-a liniștit, bucurându-se în Cristos.

Un alt doctor, un bărbat foarte amabil, dar sceptic, avea o fetiță și o soție credincioasă. Micuța H., o fetiță de opt sau nouă ani, fusese puternic convinsă de păcat, și mama era foarte interesată de starea ei. Dar tatăl a fost, la început, destul de indignat. I-a spus soției lui:

-Subiectul acesta al religiei este prea înalt pentru mine. Nu l-am putut înțelege niciodată. Și acum îmi spui că fetița îl înțelege atât de bine, ca să fie convinsă de păcat? Nu cred. Eu știu mai bine. Nu pot să suport. E fanatism; e o nebunie.

Cu toate acestea, mama copilului se ruga neîncetat. Doctorul a făcut observațiile acestea într-o dispoziție destul de furtunoasă. Și-a luat imediat calul, și a plecat să vadă un pacient la distanță de câteva mile. Pe drum, subiectul convertirii l-a preocupat atât de mult, că a înțeles totul până la urmă; întregul plan al mântuirii prin Cristos i s-a dezvăluit atât de clar, încât a văzut că ar fi putut să fie înțeles chiar și de un copil. S-a mirat că i se păruse întotdeauna atât de greu de înțeles. A regretat că îi spusese asemenea vorbe soției sale, și s-a grăbit să ajungă acasă și să-și ceară iertare. Când a ajuns acasă, era un om schimbat; i-a spus soției lui cele petrecute, a încurajat-o pe micuța H. să vină la Cristos și, atât tatăl, cât și fiica au fost creștini

sinceri, au trăit mult și au făcut mult bine. însă în timpul acestei treziri, ca și în altele, Dumnezeu a făcut niște acte de dreptate teribile. într-un Sabat, după ce am coborât de la amvon și mă îndreptam spre ieșire, am fost oprit de un om care venise în grabă după mine și după domnul Gillett ca să ne roage să mergem într-un anume loc, spunând că acolo murise un om. Eu vorbeam cu cineva, așa că domnul Gillett s-a dus singur. După ce am

r

142 Memoriile lui Charles G. Finney

terminat de vorbit, m-am îndreptat spre casa domnului Gillett. Acesta se întorsese de curând, și mi-a povestit cele întâmplate. Trei bărbați, care se împotriveau lucrării, se întâlniseră în Sabat, și petrecuseră toată ziua consumând băuturi alcoolice și bătându-și joc de lucrare. Au ținut-o tot așa până când unul din ei a căzut mort dintr-o dată. Când a ajuns acolo și a auzit împrejurările, domnul Gillett a spus:

-Nu încapă nici o îndoială că omul acesta a fost lovit de Dumnezeu, și a fost trimis direct în iad!

Tovarășii lui rămăseseră fără grai. Nu puteau spune nimic, fiindcă era evident că purtarea lor adusese această grozavă pedeapsă divină.

Pe măsură ce înainta, lucrarea a adunat aproape toată populația. Aproape fiecare avocat, negustor și medic, aproape toți oamenii cu vază, și într-adevăr aproape toată populația adultă din orașel, a venit la adunări, în special cei care aparțineau bisericii domnului Gillett.

Acesta mi-a spus înainte de a pleca:

-în ceea ce privește congregația mea, mileniul a venit deja. Poporul meu este convertit în întregime. Din toată lucrarea mea de până acum, nu mai am nici măcar o predică care să se potrivească cu toată congregația, fiindcă toți sunt creștini.

Domnul Gillett a spus după aceea că, în timpul celor douăzeci de zile pe care le-am petrecut la Rome, au avut loc cinci sute de convertiri în oraș.

în timp ce lucrarea progresa, a avut loc o mare tulburare la Utica, și unii locuitori de acolo tindeau să-și bată joc de lucrarea din Rome. Domnul H., care locuia la Rome, era un cetățean de seamă, și era privit ca fiind pe primul loc în societate în privința bogăției și inteligenței.

Dar era sceptic, sau poate ar trebui să spun că avea vederi unitariene. Era un om foarte moral și respectabil, și își susținea părerile într-un mod foarte liniștit, fără să vorbească nimănui despre acest subiect. în primul Sabat în care am predicat, domnul H. a fost acolo; a fost atât de uimit de predica mea, după cum mi-a mărturisit apoi, că s-a gândit să nu mai vină să mă asculte. A plecat acasă și a spus familiei lui:

-Omul acesta este nebun, și nu m-aș mira dacă ar da foc orașului.

Timp de două săptămâni, a lipsit de la întruniri. între timp, lucrarea se dezvoltase atât de mult, încât i-a zdruncinat necredința, și era foarte nedumerit.

Trezire la Rome

143

Era președintele băncii din Utica, și obișnuia să asiste în fiecare săptămână la întâlnirea directorilor. în una din aceste ocazii, unul dintre directori a început să vorbească despre starea lucrurilor din Rome, spunând că toată lumea înnebunise. Domnul H. a remarcat:

-Domnilor, spuneți ce vreți, dar este ceva remarcabil în starea lucrurilor din Rome. Nici o putere omenească și nici o elocvență nu ar fi putut să facă ceea ce vedem noi aici. Nu pot să înțeleg. Spuneți că n-o să țină mult. Fără îndoială că intensitatea sentimentelor oamenilor din Rome nu va mai ține, fiindcă ar înnebuni. Dar, domnilor, aceste simțăminte nu pot fi explicate prin nici o teorie omenească; trebuie să fie ceva divin.

Văzând că domnul H. lipsește de două săptămâni, câțiva dintre noi ne-am adunat într-o după-amiază ca să ne rugăm în mod special pentru el. Domnul ne-a dat o credință puternică, și

simțeam că puterea de convingere a lui Dumnezeu era la lucru în sufletul lui. Seara a venit la adunare. Când a intrat, domnul Gillett, care stătea lângă mine la amvon, mi-a șoptit:

-Frate Finney, a venit domnul H. Sper că nu vei spune nimic care să-l jignească.

-Nu, am răspuns eu, dar nici nu-l voi cruța.

În zilele acelea eram silit să predic fără să mă gândesc dinainte, fiindcă nu aveam nici măcar o oră pe săptămână la dispoziția mea.

Mi-am ales subiectul și am început să predic. Cuvântul m-a luat în stăpânire cu putere și, așa cum speram, l-a luat în stăpânire și pe domnul H. Cred că era noaptea târziu când, la încheierea întâlnirii, le-am cerut tuturor convertiților din ziua aceea să iasă în față și să ne vorbească. Domnul H. a fost unul din ei. El a venit în față cu solemnitate, și a declarat că își predase inima lui Dumnezeu. Părea foarte umil și vinovat, și era într-adevăr convertit la Cristos, așa cum sperasem eu dintotdeauna.

Lucrurile mergeau în așa fel în oraș și în împrejurimi, încât toți cei care intrau în Rome erau cuprinși de simțământul că Dumnezeu era acolo, într-un mod unic și minunat. Ca o ilustrație a acestui fapt, vă voi povesti un incident. Șeriful ținutului locuia la Utica. În ținut existau două tribunale, unul la Rome, și altul la Utica; în consecință, șeriful - domnul B. - trebuia să vină de multe ori la Rome. Mai târziu, mi-a mărturisit că auzise de lucrurile care se petreceau la

144

Memoriile lui Charles G. Finney

Rome, și că, împreună cu alții, făcuse mult haz pe seama lor în hotelul în care fuseseră găzduiți.

Într-o zi, a fost nevoit să plece la Rome. A spus că se bucura să aibă treabă acolo, fiindcă voia demult să vadă cu ochii lui lucrurile despre care toată lumea vorbea. A pornit la drum cu sania, după cum mi-a povestit, fără să se gândească la nimic special, până când a ajuns la un loc care se numea „vechiul canal”, cam la o milă de oraș. A spus că, de îndată ce a traversat vechiul canal, un simțământ ciudat a pus stăpânire pe el; era un sentiment de respect, amestecat cu teamă și uimire, atât de adânc că nu putea scăpa. Simțea că Dumnezeu era prezent în atmosferă. A spus că sentimentul acesta a crescut tot mai mult, până când a ajuns în sat. S-a oprit la hotelul domnului F., și proprietarul a venit afară să-i ia calul. A observat că și domnul F. arăta exact ca el, de parcă s-ar fi temut să vorbească. A intrat în casă, și s-a întâlnit cu domnul pentru care venise. A spus că amândoi erau atât de zguduiți, că de abia au putut încheia afacerea și că, de câteva ori în timpul acelei scurte întâlniri, s-a ridicat dintr-o dată de la masă și s-a dus la fereastră ca să se uite afară, și să-și stăpânească lacrimile. A observat că toți păreau cuprinși de aceeași stare. O asemenea teamă, un asemenea respect, o asemenea solemnitate nu mai văzuse niciodată. S-a grăbit să-și termine afacerile, și s-a întors la Utica; dar nu a mai vorbit niciodată ușuratic despre lucrarea din Rome. După câteva săptămâni, a fost convertit în timpul trezirii de la Utica; vă voi relata detaliile la timpul potrivit.

Am vorbit despre Wright's, un sat din nord-estul orașului Rome, situat la două sau trei mile depărtare. Trezirea a avut efecte puternice acolo, și a convertit aproape toți locuitorii.

Mijloacele pe care le-am folosit la Rome au fost cele pe care le-am folosit mereu: predicarea, rugăciunea publică, în grup și personală, povățuirea și discuțiile personale. E greu să-ți imaginezi un nivel al sentimentelor religioase atât de profund și universal, fără nici o clipă de dezordine, tumult, fanatism sau alt motiv de critică, cum s-a întâmplat la Rome. Au fost multe cazuri de convertire în timpul acestei treziri, în toate colțurile ținutului, oameni care trăiesc și astăzi; aceștia pot mărturisi că în adunările noastre a domnit ordinea și solemnitatea, și că s-au luat măsuri stricte de prevenire a oricărei manifestări discutabile.

Trezire la Rome

145

Lucrarea Duhului a fost atât de spontană, de puternică și de copleșitoare, că a fost necesar să-mi exercit toată precauția și înțelepciunea în conducerea adunărilor, ca să previn orice izbucnire sentimentală nedorită, care ar fi epuizat sensibilitatea oamenilor și ar fi stârnit o reacție. Dar nu a fost nici o reacție de felul acesta, după cum știu toți cei implicați. În fiecare zi, aveam o întâlnire de rugăciune în zori, care a ținut câteva luni, mai bine de un an, cred, în toate anotimpurile; întâlnirea aceasta avea foarte mulți participanți interesați. Starea morală a oamenilor s-a schimbat atât de mult, că domnul Gillett a remarcat de multe ori că localitatea părea alta. Chiar dacă mai era câte un păcătos, era silit să se ascundă. Nici o imoralitate vizibilă nu putea fi tolerată. V-am oferit doar o schiță a evenimentelor petrecute la Rome.

Dacă v-aș fi descris toate întâmplările care au avut loc în timpul acestei treziri, aș fi scris un volum întreg numai cu ele.

Ar trebui să spun câteva cuvinte despre duhul de rugăciune care a domnit în Rome. Cred că era o zi de sâmbătă cea în care am făcut schimb cu domnul Gillett, care a rămas la Western, în timp ce eu aveam să predic în Rome; am chemat biserica la o întâlnire de rugăciune, în casa lor de adunare. Am încercat să-i fac să înțeleagă faptul că Dumnezeu răspunde imediat la rugăciune, dacă îndeplinești condițiile necesare pentru ca rugăciunea să-ți fie ascultată; și în mod special dacă crezi, adică dacă aștepti să primești un răspuns la cererile tale. Am observat că biserica era foarte interesată, și înfățișarea lor dovedea o mare dorință de a primi răspuns la rugăciunile pe care le înălțau. Înainte de a încheia, îmi amintesc că am făcut următoarele observații:

-Cred cu adevărat că, dacă vă veți uni în această după-amiază într-o rugăciune de credință înaintea lui Dumnezeu pentru revărsarea imediată a Duhului Său, veți primi un răspuns din ceruri, mai repede decât ar sosi un mesaj de la Albany, prin cea mai rapidă poștă.

Am spus lucrul acesta cu multă convingere, și l-am simțit; și am observat că oamenii erau uimiți de încrederea și înflăcărarea mea în legătură cu răspunsul imediat la rugăciune.

Adevărul era că văzusem de atâtea ori aceste răspunsuri, încât făcusem această declarație cu toată încredințarea. Nici un membru al bisericii nu a spus nimic atunci, dar am aflat după începerea lucrării că trei sau patru membri ai bisericii au venit în biroul domnului Gillett, și s-au simțit atât de

146 Memoriile lui Charles G. Finney

impresionați de cele spuse, încât au hotărât să-L creadă pe Dumnezeu pe cuvânt, și să vadă dacă vor primi răspuns la rugăciune înainte de a termina de vorbit. Unul dintre ei mi-a spus apoi că Dumnezeu le dăruise o credință minunată, și că s-au rugat pentru un răspuns imediat.

-Răspunsul a venit mai repede decât un mesaj de la Albany, trimis prin cea mai rapidă poștă, mi-a spus el.

Orașul era plin de puterea rugăciunii. Oriunde mergeai, auzai oameni care se rugau. Dacă doi sau trei creștini se întâlneau pe stradă, se rugau. Oriunde se întâlneau, se rugau. Oriunde era un păcătos neconvertit, îndeosebi dacă manifesta și împotrivire, găseai doi sau trei frați sau surori, care făceau din el subiect de rugăciune.

De exemplu, să luăm cazul soției unui ofițer din armata Statelor Unite, care locuia la Rome; era fiica unui cetățean cu vază în locul acela. Doamna aceasta a manifestat multă împotrivire față de lucrare, și a spus niște lucruri destul de grave. Comportarea ei a făcut-o să fie subiect de rugăciune. Lucrul acesta a ajuns la știrea mea cu puțin timp înainte de evenimentul pe care o să vi-l relatez. Cred că unele dintre femeile cele mai de seamă ale orașului se rugau pentru ea, fiindcă era o persoană influentă. Era o doamnă educată, înzestrată cu o mare tărie de caracter și o voință puternică; bineînțeles că s-a împotrivit pe față. Dar imediat după începerea rugăciunilor, Duhul lui Dumnezeu a luat în stăpânire cazul ei. Într-o seară, la puțin timp după ce aflasem de purtarea ei, poate chiar în seara în care faptul acesta ajunsese la cunoștința mea, după încheierea întrunirii, am rămas puțin în urmă cu domnul Gillett, ca să vorbim cu niște persoane doborâte de convingere. După ce acestea au plecat și eram gata să ne retragem, paracliserul a venit în grabă la noi și ne-a spus:

-În strana din față este o doamnă care nu poate ieși; e total neajutorată. Vreți să veniți să o vedeți?

Ne-am dus, și iată! Căzută în strănă, era doamna despre care v-am vorbit, copleșită de povara vinovăției. Strana fusese plină, și ea așteptase să plece toată lumea; dar când s-a ridicat să iasă, a văzut că nu putea sta în picioare, și a căzut pe dușumea, fără s-o vadă nimeni. Am discutat cu ea, și am aflat că Domnul o convinsese de gravitatea păcatelor ei. După ce ne-am rugat împreună, i-am spus să își predea imediat inima lui Cristos, și am plecat; domnul Gillett a ajutat-o să se întoarcă acasă. Nu erau decât câțiva pași. După aceea am aflat că s-a

Trezire la Rome

147

închis într-o cameră și a plâns toată noaptea. Era o noapte rece de iarnă. S-a încuiat în cameră, și a petrecut toată noaptea singură. A doua zi și-a exprimat speranța în Cristos și, din câte știu, a fost curând convertită.

Cred că ar trebui să relatez și convertirea doamnei Gillett. Era sora misionarului Hary Mills, unul din tinerii zeloși care au înființat organizația American Board. Era o femeie frumoasă, cu mult mai tânără decât soțul ei, fiindcă era a doua lui soție. Înainte de a se căsători cu domnul Gillett, zăcuse câteva săptămâni sub povara convingerii, și fusese aproape de nebunie. Avusese impresia că nu făcea parte dintre cei aleși, și că mântuirea nu era pentru ea. La puțin timp de la începerea trezirii în Rome, a fost convinsă din nou de Duhul lui Dumnezeu. Era o femeie rafinată, și se îmbrăca foarte elegant; după cum se obișnuia pe timpul acela, își împodobește persoana și capul cu podoabe fără valoare, nimic din ceea ce ar fi putut constitui o barieră pentru credința ei, după părerea mea. Fiindcă eram oaspetele ei, am discutat de multe ori cu ea, dar nu mi-a trecut niciodată prin minte că preferința ei pentru podoabe ar fi putut sta în calea convertirii ei. Dar, pe măsură ce lucrarea continua, ea era din ce în ce mai nefericită, și domnul Gillett, care știa prin ce trecuse, se temea să nu se repete starea de disperare în care căzuse cu câțiva ani înainte. M-a implorat să o sfătuiesc. De fiecare dată când intram în casă, venea și mă implora să mă rog pentru ea, spunând că nefericirea ei era prea mare ca s-o poată îndura. Era evident că se îndrepta spre disperare; vedeam că se biziua prea mult pe mine, și am încercat s-o evit.

Am continuat așa până într-o zi, când am intrat în casă și m-am îndreptat spre birou. După câteva momente, ea a venit ca de obicei, implorându-mă să mă rog pentru ea, și plângându-se că nu putea fi mântuită. Am oprit-o scurt și am plecat, fără să mă rog pentru ea; i-am spus că nu avea nici un rost să mă rog pentru ea, dacă simțea că depinde de rugăciunile mele. Când am spus acest lucru, a căzut jos ca leșinată. Am lăsat-o singură, și am intrat în salon. După câteva momente, a venit la mine cu fața strălucitoare, exclamând:

-O, domnule Finney! L-am găsit pe Mântuitorul! L-am găsit pe Mântuitorul! Îți vine să crezi că podoabele mele stăteau în calea convertirii? Am văzut acest lucru când m-am rugat; de fiecare dată, apăreau înaintea mea, și eram îndemnată să renunț la ele; dar

Memoriile lui Charles G. Finney

credeam că erau fleacuri, și că Dumnezeu nu se uită la asemenea fleacuri. Aceasta era o ispită a Satanei. Podoabele pe care le purtam apăreau mereu înaintea minții mele, de fiecare dată când încercam să-mi predau inima lui Dumnezeu. Când ați plecat din cameră, am ajuns la disperare. M-am aruncat la pământ, și podoabele au apărut din nou în fața mea; am spus că voi scăpa de ele, și le voi arunca. Am renunțat la ele, și le-am urât, fiindcă stăteau în calea mântuirii mele. De îndată ce am promis să le arunc, Domnul mi s-a descoperit. O! mă mir că nu am înțeles acest lucru mai înainte. Dragostea mea față de îmbrăcăminte era bariera, și eu nu am știut.

Capitolul XIV

Trezire la Utica, New York

După ce am predicat cam douăzeci de zile la Rome, unul din diaconii bisericii domnului Aiken din Utica, un om foarte remarcabil și folositor, a murit; eu am fost chemat să asist la înmormântarea lui. Domnul Aiken a condus serviciul funerar, și am văzut că duhul rugăciunii se manifesta deja în congregația lui și în orașul acela. Mi-a spus că una din surorile din biserica lui a fost atât de îndurerată de starea de lucruri existentă în adunare, și de necredința din oraș, încât s-a rugat zi și noapte, fără încetare, până când și-a istovit toată puterea; că se chinuise atât de tare, încât ajunsese la capătul puterilor; că nu mai putea îndura povara din mintea ei, dacă nu se ruga cineva pentru ea, cineva pe care să se poată sprijini, cineva care să exprime dorințele ei înaintea lui Dumnezeu.

Am înțeles, și i-am spus și domnului Aiken, că lucrarea începuse deja în inima ei. A recunoscut acest lucru, și mi-a cerut să încep să lucrez cu el și cu credincioșii imediat. L-am ascultat, și lucrarea a început de îndată. Cuvântul a început să lucreze cu putere, și localitatea aceea s-a umplut de influența vizibilă a Duhului Sfânt. Adunările noastre

erau aglomerate în fiecare seară, și lucrarea s-a răspândit foarte mult, îndeosebi în cele două congregații prezbyteriene; în una din ele era pastor domnul Aiken, iar în cealaltă domnul Brace. Mi-am împărțit lucrarea între cele două congregații.

La puțin timp de la începerea lucrării în Utica, i-am spus domnului Aiken că domnul B. - șeful despre care am vorbit - nu lua parte la întâlniri. După câteva seri, pe când voiam să-mi încep predica, domnul Aiken mi-a șoptit că venise domnul B. Mi l-a arătat îndreptându-se spre locurile din față. Mi-am ales textul, și am început să mă adresez congregației. Nu vorbisem decât câteva minute, când am văzut că domnul B. s-a ridicat, s-a întors, și-a strâns haina și a îngenucheat. Am observat că purtarea aceasta atrăsese atenția celor

150 Memoriile lui Charles G. Firtney

care stăteau lângă el și îl cunoșteau, și produsese destul de multă senzație. Șeful a continuat să stea pe genunchi tot timpul predicii. Apoi s-a retras spre hotelul în care era găzduit. Era un bărbat necăsătorit, de vreo cincizeci de ani.

După aceea mi-a spus că mintea îi era foarte împovărată, și a dus cu el acasă subiectul pe care îl auzise. Eu îndemnasem congregația să-L accepte pe Cristos, așa cum era prezentat în Evanghelie. Problema acceptării prezente a lui Cristos, și întreaga situație privitoare la relația păcătoșului cu El, și la relația Lui cu cel păcătos, fusese subiectul întregii predici. El a spus că a strâns în mintea lui ca pe o comoară punctele care fuseseră prezentate, că s-a gândit la ele în mod serios, și că și-a spus:

-Suflete al meu, ești de acord cu acest lucru? Vrei să-L accepți pe Cristos, să renunți la păcat și să te predai Lui? Vrei să o faci acum?

A spus că s-a aruncat apoi pe pat, în agonie. Făcuse o înțelegere cu el însuși, și își implora sufletul să accepte mântuirea „aici și acum”. Chiar atunci, tulburarea l-a părăsit dintr-o dată și a adormit, și nu s-a trezit timp de câteva ore. Când s-a trezit, mintea îi era plină de pace și odihnă în Cristos; din momentul acela, a devenit un lucrător sincer pentru Cristos, între toți cei pe care îi cunoștea.

Hotelul în care locuia pe timpul acela era ținut de domnul S. Duhul Sfânt a intrat cu putere în casa aceasta. Domnul S. a devenit subiect de rugăciune, și s-a convertit; la fel au făcut mulți membri ai familiei lui, și mulți dintre vecini. Acest hotel, cel mai mare din oraș, a devenit un centru de influență spirituală, și mulți s-au convertit acolo. Diligentele care treceau pe acolo se opreau la hotel, și impresia lăsată era atât de puternică, că am auzit de câteva persoane care se opriseră doar pentru o masă sau pentru o noapte, și fuseseră convinse și convertite înainte de a părăsi orașul. Într-adevăr, atât în locul acesta, cât și în Rome, era o atmosferă atât de sfântă, că nimeni nu putea trece pe acolo fără să simtă prezența lui Dumnezeu; influența divină părea să fi umplut locul, și întreaga atmosferă era pătrunsă de viața divină.

Un negustor din Lowville a venit la Utica pentru niște afaceri. S-a oprit la hotelul în care locuia domnul B. A spus că orașul era foarte plictisitor, fiindcă era un om neconvertit. S-a enervat, și a afirmat că nu putea face afaceri acolo; așa că s-a hotărât să plece

Trezire la Utica, New York

151

acasă. Nu putea să intre în nici un magazin fără să fie deranjat de religie, și nu putea face afaceri cu ei. În seara aceea urma să plece acasă.

Aceste afirmații au fost făcute în prezența unor tineri convertiți care locuiau la hotel, și în prezența domnului B. Fiindcă diligenta avea să treacă pe acolo la miezul nopții, s-a dus la bar să-și achite nota de plată, spunând că domnul S. nu va fi acolo când va trece diligenta, și că el dorea să-și achite nota de plată înainte de a se retrage. Domnul S. a spus că a observat, în timp ce îi calcula nota de plată, că mintea negustorului era foarte agitată, și a spus câtorva domni care locuiau acolo să facă din el un subiect de rugăciune. Ei s-au dus în camera domnului B., au discutat și s-au rugat cu el; înainte de sosirea diligentei, era un om convertit. S-a simțit atât de îngrijorat de soarta oamenilor din localitatea lui, că a plecat imediat acasă cu diligenta.

După ce a ajuns, a povestit familiei experiența lui, și i-a adunat să se roage cu el. Fiindcă era un cetățean remarcabil și foarte deschis, și fiindcă a povestit pretutindeni ce făcuse Domnul

pentru sufletul lui, a produs o impresie foarte solemnă în Lowville, și în curând a avut loc o mare trezire în locul acela.

Pe la mijlocul mișcării de trezire din Utica, am auzit pentru prima dată de mișcările de împotrivire din Est. Domnul Nettleton i-a scris domnului Aiken câteva scrisori, în timp ce noi lucram; din aceste scrisori, am concluzionat că se înșela foarte mult în privința caracterului pe care îl aveau aceste treziri. Domnul Aiken mi-a arătat aceste scrisori, și au fost date și pastorilor din împrejurimi, așa cum ni se ceruse. Printre ele era una în care domnul Nettleton enumera obiecțiile lui privitoare la aceste treziri; dar fiindcă în mijlocul nostru nu se întâmpla nici una din faptele de care se plângea el, și nu se întâmplase nimic asemănător niciodată, nu am luat nici o măsură în privința acestor scrisori. Totuși, domnul Aiken a răspuns personal la una sau două din ele, asigurându-l pe domnul Nettleton că lucrurile de care pomenea nu se întâmplaseră niciodată. Îmi amintesc acum că domnul Nettleton se plângea de faptul că femeile se rugau în adunările publice. Este adevărat că unele femei, remarcabile și foarte credincioase, s-au rugat în adunările pe care le organizam în fiecare zi din casă în casă. Nimeni nu s-a împotrivit acestui fapt, în Utica sau în Rome. Nu aveam intenția să introduc practica aceasta, și nu știam

152 Memoriile lui Charles G. Finney

dacă existase sau nu înainte. Nu era un subiect de gândire sau discuție, din câte știu, în locul în care se întâmpla.

Am spus deja că domnul Weeks, care susținea cele mai agresive doctrine pe tema eficienței divine, era cunoscut ca împotrivitor al acestor treziri. Pentru informarea celor care nu cunosc despre ce doctrine este vorba, voi spune că atât domnul Weeks, cât și cei care erau de acord cu el, susțineau că atât păcatul, cât și sfințenia sunt produse în minte printr-un act direct al atotputerniciei divine; că Dumnezeu îi face pe oameni sfinți sau păcătoși, după placul Lui, dar în amândouă cazurile printr-un act al atotputerniciei divine, un act la fel de irezistibil ca și creația însăși; că Dumnezeu era singurul administrator al universului, și că toate fapăturile acționau așa cum erau determinate de puterea Lui irezistibilă; că orice păcat din univers, al oamenilor sau al demonilor, era rezultatul unui act direct și irezistibil al lui Dumnezeu. Ei încercau să dovedească această teorie cu texte din Scriptură.

Ideea domnului Weeks despre convertire sau naștere din nou, era că Dumnezeu, care îi face pe oameni păcătoși, îi face și să se nască din nou, ca să arate că El are dreptul să-i facă păcătoși, pentru slava Lui, și să-i trimită în iad pentru păcatele pe care El le-a creat în ei, sau pe care îi obligă să le săvârșească, prin forța atotputerniciei Lui. Astfel că domnul Weeks nu avea nici o încredere în convertirile care nu făceau pe păcătoși să-i accepte vederile. Cei care au citit predicile lui, vor vedea că nu i-am prezentat opiniile în mod greșit. Vederile acestea ale domnului Weeks fuseseră îmbrățișate de mulți pastori și credincioși din regiunea aceea, iar împotrivirea lui cunoscută, împreună cu împotrivirea altor pastori, încuraja mult opoziția oamenilor.

Lucrarea însă înainta cu mare putere, convertind oameni din toate categoriile sociale, și în cele din urmă domnul Aiken a raportat că fuseseră cinci sute de convertiri în câteva săptămâni. Cred că toți aparțineau congregației sale. Trezirile erau un lucru relativ nou în regiunea aceea, și oamenii nu ajunseseră încă la convingerea că mișcările acestea erau lucrarea lui Dumnezeu. Nu le respectau încă, așa cum le-au respectat mai târziu. Impresia generală era că trezirile vor trece în curând, și se va dovedi că au fost doar o tulburare a unor sentimente firești. Nu vreau să spun că cei care erau interesați de lucrare aveau asemenea idei.

în timpul acestei treziri s-a întâmplat un lucru care a lăsat o impresie puternică. Prezbiteriul din Oneida s-a întâlnit în localitate, în timp ce trezirea își urma cursul cu putere. Printre alții, a venit și un pastor bătrân, necunoscut pentru mine, pe care îl deranja foarte mult căldura și feroarea trezirii. A văzut că mințile oamenilor erau preocupate de subiectul religiei, că se înălțau rugăciuni și aveau loc discuții religioase pretutindeni, chiar și în magazine și în locurile publice. Nu văzuse niciodată o trezire, și nu auzise niciodată așa ceva. Era scoțian, și nu fusese demult în țara lui de baștină. Într-o după-amiază de vineri, înainte de suspendarea prezbiteriului, s-a ridicat și a ținut un discurs violent împotriva trezirii care avea loc. Lucrurile pe care le-a spus au șocat și au îndurerat mult pe creștinii prezenți. Aceștia au căzut pe genunchi înaintea lui Dumnezeu, rugându-L să nu îngăduie ca vorbele acestea să facă vreun rău lucrării. Prezbiteriul s-a suspendat chiar în seara aceea. Unii din membri au plecat acasă, alții au rămas peste noapte. Creștinii erau cufundați în rugăciune. S-a strigat mult către Dumnezeu în noaptea aceea, ca să oprească orice influență rea a acelui discurs. A doua zi dimineața, omul acesta a fost găsit mort în patul lui.

În timpul acestor treziri, persoane care locuiau departe, în aproape toate direcțiile, au auzit de lucrurile minunate pe care le făcea Domnul, și au venit să vadă cu ochii lor, atrași de curiozitate sau interesați cu adevărat; după ce au văzut, mulți dintre ei s-au convertit la Cristos. Printre acești vizitatori, s-a numărat și doctorul Garnet Judd, care a plecat imediat după aceea ca misionar în insulele Sandwich, și a fost cunoscut de toți iubitorii lucrării misionare timp de mulți ani. El aparținea congregației domnului Weeks, despre care v-am vorbit. Tatăl său, bătrânul doctor Judd, era un creștin sincer. A venit la Utica și a apreciat foarte mult lucrarea de trezire.

Cam în aceeași perioadă, domnișoara F.T., de undeva din New England, a venit la Utica în următoarele împrejurări: era învățătoare într-o școală din Newburgh, New York. Fiindcă ziarurile scriau mult despre trezirea din Utica, domnișoara T., ca mulți alții, a fost uimită și curioasă, și a vrut să meargă să vadă cu ochii ei ce se petrecea acolo. Așa că a dat liber elevilor zece zile, și a luat diligenta spre Utica. Pe când trecea pe strada Genesee, îndreptându-se spre hotel, a observat pe o plăcuță numele B.T. Era străină în Utica, și nu știa să

154 Memoriile lui Charles G. Finney

aibă rude sau cunoștințe acolo. După ce a stat două zile la hotel, a întrebat cine era B.T., și i-a scris un bilețel, în care i-a spus că fiica domnului T., adică tatăl ei, era la hotel, și s-ar fi bucurat mult să-l vadă. Domnul T. a venit să o vadă, a descoperit că era o rudă îndepărtată a lui, și a invitat-o imediat la el acasă. Ea a acceptat invitația și fiindcă el era un creștin sincer, a luat-o imediat la adunare cu el, și a încercat să-i trezească interesul pentru religie. Ea a fost foarte surprinsă de ceea ce vedea, și destul de deranjată.

Era o tânără doamnă energică, cultivată și mândră, iar felul în care discutau oamenii cu ea, și o îndemnau să-și predea imediat inima lui Dumnezeu, a deranjat-o foarte mult. Predicile pe care le auzea în fiecare seară i-au făcut o impresie foarte puternică. Se insista foarte mult asupra vinovăției păcătoșilor, și se vorbea mereu despre pedeapsa veșnică pe care aceștia o meritau. Aceste afirmații au trezit împotrivire în mintea ei, însă lucrarea convingerii era puternică în sufletul ei.

Eu nu o văzusem încă și nu discutasem cu ea, dar auzisem de la domnul T. despre starea ei. După ce s-a chinuit câteva zile sub povara adevărului, a venit să mă viziteze. S-a așezat pe canapeaua din salon. Eu mi-am tras un scaun în fața ei, și am început s-o presez cu cererile lui Dumnezeu. Ea mi-a spus că afirmasem în predicile mele că păcătoșii meritau să fie trimiși în iadul veșnic, și a spus că ea nu putea primi așa ceva, fiindcă nu credea că Dumnezeu ar face un asemenea lucru.

-Dumneata nu înțelegi încă ce este păcatul, i-am spus eu, în adevărata lui natură și în meritele lui; dacă ai înțelege, nu L-ai condamna pe Dumnezeu că îți trimite pe păcătoși în iadul veșnic.

Apoi am dezvoltat acest subiect înaintea ei, cât de bine am putut. Chiar dacă nu voia să recunoască, convingerea adevărului era irezistibilă. Am discutat pe tema aceasta câțva timp, până am văzut că era gata să cadă sub povara convingerii; atunci am spus câteva cuvinte despre locul pe care îl deține Isus, și care este situația reală a lucrurilor în privința salvării celor care merită pedeapsa.

Ea s-a albit la față, și după o clipă a ridicat mâinile, a țipat și a căzut pe sofa, revărsându-și inima înaintea lui Dumnezeu. Cred că nu vărsase nici o lacrimă până atunci. Ochii îi fuseseră uscați, fața palidă și tulburată, sentimentele zăgăzuite; însă acum, porțile lacrimilor se deschiseseră larg, și ea și-a vărsat inima înaintea lui Dumnezeu. Nu

1

Trezire la Utica, New York

155

am avut ocazia să mai vorbesc cu ea. În curând s-a ridicat și a plecat acasă. A renunțat la școală, s-a pregătit pentru a fi misionară, s-a căsătorit cu domnul Gulick și a plecat în insulele Sandwich odată cu doctorul Judd. Istoria ei ca misionară e binecunoscută. A fost o misionară foarte eficientă, și a avut câțiva fii, care sunt și ei misionari.

Cât timp am locuit în Utica, am predicat de multe ori în New Hartford, un sat aflat în sud, la patru mile de Utica. Acolo a avut loc o prețioasă și puternică lucrare a harului; în timpul acela, pastorul bisericii prezbyteriene era domnul Coe. Am predicat și la Whitesboro', alt sat frumos, la patru mile spre vest de Utica; și acolo a avut loc o trezire puternică. Pastorul, domnul John Frost, a fost un lucrător eficient.

În satul acesta a avut loc o întâmplare pe care trebuie să o menționez. Mai sus de Whitesboro' era o manufactură de bumbac, pe râul Oriskany, într-un loc care se cheamă astăzi New York Mills. Această manufactură era proprietatea domnului W., un om neconvertit, dar cu principii înalte și purtări morale. Cumnatul meu, domnul G.A., era supraveghetorul manufacturii pe vremea aceea. Am fost invitat să predic în localitatea aceea, și am vorbit într-o seară în clădirea școlii, care era mare și plină de ascultători. Cuvântul a lucrat cu putere, mai ales la inima tinerilor care lucrau în manufactură.

A doua zi dimineața, după micul dejun, am făcut o vizită la manufactură, ca să văd cum se lucrează. După ce am intrat, am văzut că printre cei care erau ocupați cu războaiele de țesut, cu catării și cu alte treburi specifice, domnea o mare agitație. Trecând printr-o încăpere în care țesau mai multe tinere, am văzut că două din ele mă priveau, și vorbeau foarte aprins între ele; erau foarte agitate, chiar dacă râdeau amândouă. M-am îndreptat încet spre ele. M-au văzut, și s-au neliniștit foarte tare. Una din ele încerca să lege un fir rupt, și am văzut că mâinile îi tremurau atât de tare, că nu-l putea ține. M-am apropiat încet, privind războiul de țesut; am observat însă că fata aceea era tot mai agitată, și nu-și putea continua munca. Când am ajuns mai aproape, am privit-o cu solemnitate. Ea m-a văzut, a fost copleșită, s-a prăbușit și a izbucnit în lacrimi. Suspinele ei au fost ca un curent electric, și în câteva minute toate fetele au început să plângă. Simțământul acesta s-a răspândit în toată fabrica. Domnul

156

Memoriile lui Charles G. Finney

W., proprietarul manufacturii, era prezent și, văzând această stare de lucruri, a spus supraveghetorului:

-Oprește fabrica, și lasă-i pe oameni să se ducă la adunare, fiindcă mântuirea sufletelor noastre e mai importantă decât mersul acestei fabrici.

Poarta s-a închis imediat, și fabrica s-a oprit, dar nu știam unde să ne adunăm.

Supraveghetorul a spus că încăperea în care stăteau catării era destul de mare; dacă îi scoteam afară, puteam să ne adunăm acolo. Am făcut așa, și rareori am văzut o întâlnire mai puternică. Lucrarea a înaintat extraordinar. Clădirea era mare, și erau prezenți foarte mulți oameni, din pod până în pivniță. Trezirea a trecut prin fabrică cu o putere uimitoare, și în decurs de câteva zile toți muncitorii au fost convertiți.

Fiindcă s-a vorbit mult despre convertirea lui Theodore D. Weld din Utica, cred că ar fi bine să relatez faptele în mod corect. El avea o mătușă care locuia în Utica, doamna C, o femeie foarte credincioasă, care se ruga mereu. Theodore era fiul unui pastor eminent din New England, și mătușa lui credea că este creștin. El obișnuia să conducă familia în închinare. Înainte de începerea trezirii, devenise membru al colegiului Hamilton, din Clinton. Lucrarea de la Utica stârnise atâta vâlvă, încât multe persoane din Clinton, printre care și unii profesori de la colegiu, vizitaseră Utica, și vorbiseră mult despre ceea ce se făcea acolo. Weld deținea un loc de seamă printre studenții colegiului Hamilton, și avea o influență foarte mare. Auzind de cele ce se petreceau la Utica, s-a tulburat foarte tare, și a început să se împotrivescă. A devenit destul de excesiv în exprimarea împotrivirii lui, din câte am auzit.

Lucrul acesta s-a aflat și în Utica, și mătușa lui, la care locuia, s-a îngrijorat în privința lui. Pentru mine, el era un străin. Mătușa lui i-a scris, și l-a rugat să vină și să petreacă un Sabat acasă, ca să audă predica și să vadă lucrarea. La început, el a refuzat; dar în cele din urmă a adunat niște studenți, și le-a spus că se hotărâse să coboare la Utica; voia să vadă dacă era vorba de fanatism sau de entuziasm; știa că pe el nu îl vor înșela, oricât ar încerca. A venit plin de împotrivire, și mătușa lui a aflat în curând că nu avea de gând să-mi asculte predicile. De obicei, domnul Aiken se urca la amvon dimineța, iar eu după-amiaza și seara. Mătușa lui a aflat că intenționa să se ducă la

Trezire la Utica, New York

157

biserică dimineța, când predica domnul Aiken, dar după-amiaza și seara avea să lipsească, fiindcă era hotărât să nu mă asculte.

Auzind aceste lucruri, domnul Aiken mi-a spus să predic dimineța. Am consimțit, și am plecat la adunare. Domnul Aiken a făcut introducerea, ca de obicei. Doamna C. a venit la adunare cu familia ei și cu domnul Weld. Mătușa lui s-a străduit să-l așeze într-un loc din care nu putea ieși fără să treacă peste doi sau trei oameni; fiindcă se temea că avea să încerce să plece. Știam că influența lui era foarte mare printre tinerii din Utica, și că venirea lui aici putea să-i determine să se adune cu toții și să se împotrivescă lucrării. Domnul Aiken mi l-a arătat, și s-a așezat.

După introducere, m-am ridicat și am început cu textul: „Un singur păcătos nimicește mult bine”. Nu predicasem niciodată din el, și nu auzisem pe cineva predicând, însă Duhul Sfânt mi-l adusese în minte cu mare putere. Am început să predic, și să arăt cum un singur păcătos poate nimici multe lucruri bune, și cum un singur om, prin influența lui rea, poate distruge multe suflete. Cred că am zugrăvit un tablou viu al lui Weld, al influenței lui, și al răului pe care îl putea face. O dată sau de două ori a încercat să iasă, dar mătușa lui l-a văzut, a îngenuncheat și a început să se roage, astfel încât nu ar fi putut ieși fără s-o deranjeze; prin urmare, a rămas pe scaun până la sfârșit.

A doua zi, am vizitat un magazin de pe strada Genesee, ca să discut cu oamenii de acolo, după obiceiul meu; pe cine credeți că am găsit acolo? Pe domnul Weld. El m-a abordat într-un fel foarte obraznic, și timp de o oră mi-a vorbit foarte abuziv. Nu auzisem niciodată așa ceva. Nu am putut să spun aproape nimic, fiindcă a trăncănit din gură fără oprire. Era un vorbitor foarte bun. În curând, a atras atenția tuturor celor din magazin, și vestea s-a răspândit pretutindeni; toți vânzătorii din celelalte magazine s-au adunat în fața ușii, ca să-l asculte. Toate afacerile au încetat, și ei au venit să-i asculte ocările. În cele din urmă, l-am oprit și i-am zis:

-Domnule Weld, ești fiul unui pastor al lui Cristos; așa trebuie să te porți?

Am spus câteva cuvinte pe tema aceasta, și am văzut că îl lovisem unde îl durea; a mai proferat câteva ocări, și a plecat imediat.

* Ecclesiastul 9: 18 u.p.

158 Memoriile lui Charles G. Finney

Am plecat și eu, și m-am întors la domnul Aiken, unde eram găzduit. După câteva clipe, cineva a bătut la ușă, și fiindcă nu era nici un servitor prin preajmă, m-am dus și am deschis ușa. Și cine credeți că a intrat? Chiar domnul Weld. Părea gata să se prăbușească. A început imediat să facă cea mai umilă mărturisire, și să se scuze pentru felul în care mă tratase; se exprima în termenii celei mai aspre condamnări. L-am luat cu blândețe de mână, și am discutat puțin cu el, asigurându-l că nu aveam nimic împotriva lui; apoi l-am îndemnat din tot sufletul să-și predea inima lui Dumnezeu. Cred că ne-am rugat și apoi a plecat. Nu am mai auzit nimic despre el în ziua aceea.

În seara care a urmat, am predicat la New Hartford, și m-am întors târziu. A doua zi dimineața am auzit că se întorsese la mătușa lui foarte abătut și domolit. Ea l-a rugat să se roage cu familia. A fost foarte șocat la început. Însă dușmănia lui era atât de mare, că s-a gândit că aceasta era o modalitate de a-și exprima împotrivirea, și de aceea i-a îndeplinit cererea. A îngenuncheat, și a început să se roage; după spusele mătușii lui, această rugăciune a fost un șuvoi de ocări și blasfemii insuportabile. A ținut-o tot așa, până când au fost cutremurați cu toții de uimire; și a continuat până la căderea serii. Mătușa lui a încercat să discute și să se roage cu el, dar împotrivirea lui era teribilă. S-a îngrozit de manifestările lui. După ce s-a rugat cu el și l-a îndemnat să-și predea inima lui Dumnezeu, l-a lăsat.

El a intrat în camera lui, și a început să se plimbe în sus și în jos; se plimba un timp, și apoi cădea pe dușumea, și tot așa. A continuat toată noaptea în această teribilă stare de mânie și răzvrătire; totuși, era convins de păcatul lui. În zori, în timp ce se plimba înapoi și încolo, o mână nevăzută l-a aruncat pe dușumea, și o voce i-a poruncit să se pocăiască chiar atunci. A zăcut pe dușumea până dimineața târziu, când l-a găsit mătușa lui; după toate aparențele, inima îi fusese zdrobită.

A doua seară, s-a ridicat în adunare și a cerut voie să se mărturisească. Eu i-am dat voie, și el a făcut o mărturisire publică în fața întregii adunări. A spus că era de datoria lui să dărâme bariera pe care o așezase înaintea oamenilor, printr-o mărturisire publică. A făcut o mărturisire foarte umilă, sinceră și cu inima frântă.

Din clipa aceea, a devenit un lucrător foarte eficient. A lucrat cu hărnicie; fiindcă era un vorbitor foarte bun și talentat, a făcut mult bine și a ajutat la convertirea multor suflete, timp de mulți ani. În

Trezire la Utica, New York

159

cele din urmă, sănătatea i-a slăbit din cauză că lucra prea mult. A fost silit să părăsească colegiul, și a plecat într-o excursie la pescuit pe coasta Labradorului. S-a întors sănătos, și la fel de plin de zel ca înainte. Am avut în el un ajutor eficient de-a lungul timpului.

Am spus că nu s-a dat nici un răspuns public la lucrurile publicate de cei care se împotriveau trezirilor; articolele domnului Beecher și ale domnului Nettleton nu au primit nici o replică.

Am mai spus de asemeni că pastorii care făceau parte din Asociația Oneida au scris un pamflet împotriva lucrării. Nu s-a răspuns public nici acestui pamflet. Îmi amintesc că un pastor unitarian, care locuia la Trenton în ținutul acela, a publicat un pamflet jignitor, în care

răstălmăcea lucrarea și mă ataca pe mine personal. Acestui reverend Wetmore, membru al prezbiteriului din Oneida, i-am răspuns public într-un ziar.

Această trezire a avut loc în timpul iernii și al primăverii, în anul 1826. După ce bisericile din ținut au primit convertiții, reverendul John Frost, pastor al bisericii prezbiteriene din Whitesboro', a publicat un pamflet care cuprindea un rezumat al trezirii, și a declarat că, pe tot cuprinsul prezbiteriului, numărul convertiților se ridica la trei mii. Nu am nici o copie a acestor pamflete. Am spus că lucrarea s-a răspândit din Rome și Utica, aflate în centru, în toate direcțiile. Pastorii veneau de la distanțe considerabile și petreceau mai mult sau mai puțin timp luând parte la adunări și ajutând înaintarea lucrării, pe toate căile. Eu am lucrat în toate părțile, oriunde am putut, în interiorul prezbiteriului. Nu pot să-mi amintesc acum toate locurile în care am petrecut mai mult sau mai puțin timp. Pastorii tuturor bisericilor care simpatizau cu lucrarea, oameni buni și credincioși, s-au adus ca jertfă pe altar, și au făcut tot ce le stătea în puteri pentru înaintarea lucrării glorioase a lui Dumnezeu; și El le-a dat o răsplată bogată.

Doctrinile predicate în timpul acestei treziri au fost cele pe care le-am prezentat deja. În loc să le spun păcătoșilor să folosească metodele harului și ale rugăciunii pentru o inimă nouă, i-am invitat să-și croiască o inimă nouă și un duh nou, și i-am grăbit să se predea lui Dumnezeu. Le-am spus că Duhul Sfânt se lupta cu ei ca să-i facă să-și predea inimile acum, să creadă acum și să intre de îndată într-o viață de devoțiune cu Cristos, prin credință, iubire și ascultare creștină. I-am învățat că, în timp ce se rugau pentru Duhul Sfânt, I se

160 Memoriile lui Charles G. Finney

împotriveau în permanență; și că, dacă vor renunța la datoria pe care credeau ei că o au, vor fi creștini. Am încercat să le demonstrăm că tot ceea ce au făcut sau au spus înainte de se pocăi, de a crede și de a-și preda inimile lui Dumnezeu, a fost păcătos; că Dumnezeu nu le cere să facă, ci să se pocăiască și să nu se mai împotrivească Duhului Sfânt.

O asemenea învățătură era respinsă de mulți, dar a fost mult binecuvântată de Duhul lui Dumnezeu. Mai înainte, se crezuse că un păcătos trebuie să stea mult timp sub povara convingerii, și nu era neobișnuit să auzi credincioși bătrâni afirmând că ei se luptaseră luni și ani înainte de a găsi ușurare; aveau impresia că, cu cât petreceau mai mult timp sub povara convingerii, cu atât era mai evident că fuseseră convertiți. Noi îi învățam opusul. Eu le spuneam clar că, dacă rămân prea mult sub convingere, sunt în pericolul îndreptăririi de sine, în sensul că vor crede că s-au rugat mult, și au făcut multe ca să-L convingă pe Dumnezeu să-i mântuiască; că în cele din urmă se vor încrede într-o speranță falsă. Le-am spus că, sub acoperământul acestei speranțe deșarte, erau în primejdia de a îndepărta Duhul lui Dumnezeu, și că, atunci când tulburarea din suflet va înceta, o vor înlocui cu altceva; că se vor simți mai puțin tulburați, și poate vor obține o oarecare liniște sufletească, din care vor concluziona că sunt mântuiți; că însuși gândul că sunt convertiți ar putea să creeze o anumită bucurie, pe care o vor considera în mod greșit ca fiind bucuria și pacea creștină, și că această stare îi va înșela până la capăt, luând-o ca pe o dovadă a convertirii.

În consecință, am încercat să năruim aceste false învățături. Am insistat, atunci și întotdeauna, asupra supunerii imediate, singurul lucru pe care Dumnezeu îl accepta din mâinile lor; întârzierea, sub orice pretext ar fi fost, era răzvrătire directă împotriva lui Dumnezeu. Astfel, a devenit un lucru obișnuit ca o persoană să fie convinsă și convertită în decurs de câteva ore, și uneori în decurs de câteva minute. Asemenea convertiri rapide erau alarmante pentru mulți creștini sinceri; ei preziceau că cei convertiți vor cădea, și se va dovedi că a fost vorba de o falsă convertire. Dar evenimentele au dovedit că printre cei convertiți în scurt timp s-au aflat unii din cei mai puternici creștini din regiune, și acest lucru s-a întâmplat mereu, în tot timpul lucrării mele.

Am spus că domnul Aiken răspunsese personal la unele din scrisorile domnului Nettleton și doctorului Beecher. Unele din scrisorile acestuia din urmă au fost publicate, dar răspunsurile domnului Aiken nu au fost oferite publicului, dovedind că nici doctorul Beecher, nici domnul Nettleton nu le-au luat în seamă. Mai mult, dintr-o scrisoare pe care domnul Beecher a scris-o doctorului Taylor din New Haven, se observă că cineva îi spusese că frații care se angajaseră în promovarea acestor treziri erau nesinceri. În această scrisoare, el a spus că duhul minciunii era atât de predominant în aceste treziri, încât era clar că frații angajați în ele nu puteau fi crezuți. Această scrisoare a doctorului Beecher către doctorul Taylor a fost publicată. Dacă ar fi publicată din nou în zonele în care au avut loc aceste treziri, oamenii ar rămâne foarte uimiți să audă că doctorul Beecher a putut afirma un asemenea lucru, chiar și într-o scrisoare personală, defăimându-i pe pastorii și creștinii implicați în aceste treziri puternice și uimitoare.

1

Capitolul XV Trezire la Auburn în 1826

Doctorul Lansing, pastor al Primei Biserici Prezbiteriene din Auburn, a venit la Utica, ca să fie martor la trezirile de acolo, și m-a implorat să merg și să lucrez cu el un timp. În vara anului 1826, i-am îndeplinit cererea, și am plecat spre Auburn ca să lucrez cu el un sezon. La puțin timp, am văzut că unii din profesorii seminarului teologic din Auburn se opuneau trezirii. Știam dinainte că pastorii din estul localității Utica, cel puțin un mare număr din ei dacă nu toți, corespondau între ei pe seama trezirii, și aveau o atitudine ostilă.

Totuși, până să ajung la Auburn, nu îmi dădusem seama de mărimea valului de împotrivire pe care aveam să-l înfrunt din partea fraților mei pastori; nu vorbesc despre pastorii din regiunile în care am lucrat, ci despre pastorii din regiunile în care nu lucrasem, care nu mă cunoșteau personal, dar erau influențați de neadevărurile auzite. După ce am sosit la Auburn, am aflat că se pusese la cale înființarea unui sistem de spionaj, menit să realizeze o uniune între pastori și biserici, cu scopul de a mă opri, și de a preveni izbucnirea altor treziri.

Tot atunci, am fost informat de faptul că domnul Nettleton declarase că nu voi putea înainta spre est, și că toate bisericile din New England se vor închide în fața mea. Domnul Nettleton a venit și s-a așezat la Albany, și mi-a căzut în mână o scrisoare a doctorului Beecher, care îl îndemna pe domnul Nettleton să oprească înaintarea acestor treziri spre centrul regiunii New York, făgăduindu-i că, atunci când se vor întruni tribunalele din New England, se vor ridica cu toții și îl vor susține în lucrarea lui de opoziție.

Acum mă voi întoarce însă la cele petrecute în Auburn. Mă gândeam foarte mult la sistemul de spionaj despre care am vorbit. Domnul Frost din Whitesboro' ajunsese să cunoască multe fapte legate de această împotrivire, și mi le comunica. Eu nu am spus

Trezire la Auburn în 1826

163

nimic în public sau personal, și nu am vorbit cu nimeni în privința aceasta, ci m-am consacrat rugăciunii. Îl rugam pe Dumnezeu în fiecare zi să mă călăuzească; îi ceream să îmi arate cărarea datoriei, și să-mi dea har ca să pot ieși din furtună.

Nu voi uita niciodată o scenă care s-a petrecut în biroul doctorului Lansing. Domnul mi-a arătat într-o viziune lucrurile viitoare. S-a apropiat atât de mult de mine, în timp ce mă rugam, că mi s-a cutremurat carnea de pe oase. Tremuram din cap până-n picioare, simțind prezența lui Dumnezeu. La început, mi s-a părut că mă aflu pe muntele Sinai, printre fulgere și tunete, și nu în prezența crucii lui Cristos.

Niciodată nu am fost atât de înfricoșat și umilit înaintea lui Dumnezeu. Totuși, în loc să vreau

să mă ascund, voiam să mă apropii mai mult de Dumnezeu - să mă apropii de Prezența care mă umplea de teamă și respect. După o adâncă umilire înaintea Lui, a urmat o mare înălțare. Dumnezeu m-a asigurat că va fi cu mine și mă va susține, că nici o împotrivire nu mă va învinge; că nu aveam altceva de făcut decât să-mi văd de lucru mai departe, și să aștept mântuirea Lui.

Nu aș putea să descriu în cuvinte sentimentul prezenței lui Dumnezeu, și toate cele petrecute atunci între Dumnezeu și sufletul meu. Experiența aceasta m-a ajutat să fiu încrezător și liniștit, și să-i privesc cu iubire pe toți frații care erau înșelați și se ridicaseră împotriva mea. Am fost asigurat că toate lucrurile se vor termina cu bine, că singura cale potrivită era să las totul în grija lui Dumnezeu și să-mi văd mai departe de lucrul meu; și, în timp ce furtuna creștea și împotrivirea se întărea, eu nu m-am îndoit nici un moment de rezultat. Nu mi-am petrecut nici o noapte gândindu-mă la ea, nici chiar atunci când toate bisericile din ținut, în afară de cea în care lucram, se uniseră ca să mă dea jos de la amvon. Acesta fusese scopul celor care conduceau această lucrare de împotrivire. Erau atât de înșelați, încât își imaginau că singura lor datorie era să se unească, și să-mi „pună capăt”, după cum spuneau ei. Dar Dumnezeu m-a asigurat că nu îmi vor putea pune capăt.

Un pasaj din capitolul douăzeci al cărții lui Ieremia îmi venea mereu în minte, cu mare putere. El spunea așa: „M-ai înduplecat, Doamne, și m-am lăsat înduplecat”. În continuare, el spune astfel: „Ai fost mai tare decât mine, și m-ai biruit. În fiecare zi sunt o

164 Memoriile lui Charles G. Finney

pricină de răs, și toată lumea își bate joc de mine. Căci de câte ori vorbesc, trebuie să strig: „Silnicie și apăsare!” Așa încât Cuvântul Domnului îmi aduce numai ocară și batjocură toată ziua. Dacă zic: „Nu voi mai pomeni de El, și nu voi mai vorbi în Numele Lui”, iată că în inima mea este ca un foc mistuitor, închis în oasele mele. Caut să-l opresc, dar nu pot. Căci aud vorbele rele ale multora, spaima care domnește împrejur. „Învinuiți-l! strigă ei, haideți să-l învinuim!”. Toți cei ce trăiau în pace cu mine pândesc să vadă dacă mă clatin, și zic: „Poate că se va lăsa prins, vom pune mâna pe el, și ne vom răzbuna pe el”. Dar Domnul este cu mine, ca un viteaz puternic; de aceea, prigonitorii mei se vor poticni, și nu vor birui. Se vor umplea de rușine că nu au umblat cu chibzuință, de o veșnică rușine, care nu se va uita! Și acum, Doamne, Dumnezeul oștirilor, care încerci pe cel neprihănit, care pătrunzi rărunchii și inimile, fă-mă să văd răzbunarea Ta împotriva lor. Căci Ție îmi încredințez pricina.” Ieremia 20: 7-12. Nu vreau să afirm că pasajul acesta îmi descrie cazul în mod literal, sau că îmi exprimă sentimentele; dar există atât de multe asemănări, încât a fost adesea un sprijin pentru sufletul meu. Domnul nu mi-a îngăduit să pun la inimă împotrivirea; și pot să afirm cu toată sinceritatea, că nu am avut niciodată nimic împotriva domnului Nettleton sau a doctorului Beecher, și că nu i-am urât pe cei care s-au împotrivit lucrării, niciodată.

Îmi amintesc că am fost scârbit de pamfletul publicat de William R. Weeks, și de declarațiile acestuia. Cei care îi cunosc povestea își amintesc că, la puțin timp de la publicarea acestui pamflet, a început să scrie o carte care se numea „Călătoria creștinului în secolul al XIX-lea”. Această carte a fost publicată în multe fascicule, și până la urmă a fost legată într-un singur volum, pe care mulți dintre dumneavoastră îl cunoașteți. Era un om foarte talentat și sper că era și un om bun, dar a fost foarte înșelat în filozofia lui, și foarte amăgit în teologia lui. Nu l-am menționat fiindcă aș fi vrut să declar ceva rău despre el, sau despre cartea lui; ci ca să spun că nu și-a încetat niciodată împotrivirea, directă sau indirectă, și că s-a opus mereu trezirilor care nu coincideau cu părerea lui. S-a străduit mult să-l sprijine pe domnul Nettleton, așezându-se în fruntea opoziției. Dar Dumnezeu i-a risipit influența. Nu am auzit nimic despre el de mulți ani.

Trezire la Auburn în 1826

165

Fără să țină seama de atitudinea unor profesori din Auburn care erau în legătură cu pastorii din est, Domnul a întărit lucrarea Sa de acolo. Domnul Lansing avea o congregație numeroasă și inteligentă. Trezirea a început să-și facă simțită prezența în curând, și a devenit foarte puternică.

În timpul acesta doctorul S., care locuiește și acum în Auburn, a fost foarte binecuvântat, și a devenit cu totul alt om. Doctorul S. era diacon în biserica prezbiteriană când am sosit eu

acolo. Era un creștin timid și șovăielnic, și avea puțină eficiență, fiindcă avea puțină credință. În curând, a devenit profund convins de păcat, și a coborât în adâncimile umilirii și nefericirii, aproape de disperare. A continuat multe săptămâni în starea aceasta, până într-o noapte în care a fost coleșit de sentimentele lui în timpul unei întâlniri de rugăciune, și a căzut neajutorat pe dușumea. Atunci, Dumnezeu i-a deschis ochii și a văzut realitatea mântuirii prin Cristos. Acest lucru s-a întâmplat după ce am părăsit Auburn-ul, și am plecat să lucrez la Troy, New York.

Doctorul S. m-a urmat în curând, și primele lui cuvinte către mine au fost:

-Frate Finney, L-au îngropat pe Mântuitorul, dar Cristos a înviat. Această elocință îi era caracteristică. Primise un botez atât de minunat din partea Duhului Sfânt, încât, de atunci înainte a fost bucuria și uimirea poporului lui Dumnezeu.

Fiindcă lucrarea mea era condamnată de mulți pastori, am avut parte de multă împotrivire în Auburn, și mulți cetățeni de seamă din oraș s-au unit împotriva lucrării. Dar Duhul lui Dumnezeu lucra cu mare putere.

Îmi amintesc că într-o dimineață de Sabat, în timp ce predicam, am descris felul în care unii oameni se vor opune familiilor lor în lucrarea de convertire. Am făcut o descriere atât de precisă a unui asemenea om, încât am spus:

-Probabil că, dacă v-aș cunoaște mai bine, v-aș putea spune numele unei persoane care își tratează astfel familia.

În momentul acela, un om a strigat în mijlocul adunării: -Spuneți numele meu!

Apoi s-a sprijinit de scaunul din fața lui, pradă unei emoții puternice. S-a aflat că el își trata familia în felul acela, și chiar în dimineața respectivă făcuse unele din lucrurile despre care vorbisem.

166 Memoriile lui Charles G. Finney

Strigătul lui fusese atât de spontan și irezistibil, că nu se putuse împotrivi. Dar mă tem că nu a fost niciodată convertit la Cristos.

Un pălărier care se numea H. locuia pe timpul acela în Auburn. Soția lui era creștină, dar el era universalist și se împotriva lucrării. Și-a dus împotrivirea atât de departe, încât i-a interzis soției lui să participe la adunări, și ea a rămas acasă timp de câteva seri. Într-o seară, în timp ce clopotul de la biserică anunța că mai era jumătate de oră până la adunare, doamna H. s-a simțit atât de îngrijorată de starea soțului ei, că s-a retras în cameră și s-a rugat neîncetat timp de jumătate de oră. I-a spus lui Dumnezeu despre purtările soțului ei, că nu o lăsa să vină la adunare, și s-a apropiat foarte mult de El.

Când a sunat clopotul pentru adunare, a ieșit din cameră, și a văzut că soțul ei se întorsese de la prăvălie; acesta a intrat în salon și a întrebat-o dacă merge la adunare, spunând că vrea să o însoțească. După aceea, mi-a spus că avea de gând să asiste la adunare cu gândul de a găsi ceva care să-i justifice împotrivirea, sau măcar ceva de care să râdă, ca să poată batjocori toată lucrarea. Când a auzit propunerea, soția lui a fost foarte surprinsă, dar s-a pregătit și au plecat la adunare.

Eu nu știam nimic despre lucrurile acestea. Fusesem ocupat toată ziua cu vizitele și lucrul cu cei convinși, și nu avusesem timp să-mi aleg un text. În timpul serviciilor introductive, mi-a venit în minte un text. Erau cuvintele omului îndrăcit, care a strigat: „Te jur în numele lui Dumnezeu, să nu mă chinuiești”*. Am luat cuvintele acestea și am predicat din ele, și am descris purtarea păcătoșilor, care vor să fie lăsați în pace, și să nu aibă nimic de a face cu Cristos.

Domnul mi-a dat putere să descriu foarte precis această clasă de oameni. Pe la mijlocul predicii, am văzut o persoană căzând de pe scaun, cu un strigăt teribil. Adunarea a fost șocată, și strigătele omului erau atât de puternice, încât m-am oprit din predică și m-am uitat la el. După câteva momente, am spus oamenilor să stea liniștiți, iar eu am coborât să vorbesc cu cel căzut. Era domnul H., despre care v-am vorbit. Duhul Domnului îl convinsese cu atâta putere, că nu mai era capabil să stea pe scaun. Când am ajuns lângă el, își adunase puterile și se ridicase în genunchi, cu capul în poala soției. Plângea ca un copil, mărturisindu-și păcatele și acuzându-se într-un mod

Trezire la Auburn în 1826

167

Marcu 5: 7 u.p.

teribil. I-am spus câteva cuvinte, dar nu mi-a acordat atenție. Duhul lui Dumnezeu pusese stăpânire pe atenția lui, așa că am renunțat la eforturile mele. Când am spus congregației despre cine era vorba, au început toți să plângă, fiindcă îi cunoșteau caracterul și purtările. Am mai așteptat puțin, să văd dacă se liniștește ca să-mi continui predica, dar el plângea foarte tare. Nu pot să uit expresia de pe fața soției lui, care îi ținea capul între mâinile ei. O asemenea bucurie și un asemenea triumf nu pot fi descrise în cuvinte.

Câteva persoane s-au rugat, apoi am încheiat adunarea, și domnul H. a plecat acasă ajutat de câțiva frați. Când a ajuns acasă, a trimis imediat după câțiva din tovarășii lui, care îl însoțeau atunci când batjocorea lucrarea lui Dumnezeu. Nu s-a putut odihni până când nu au venit și i-au ascultat mărturisirea, venită dintr-o inimă zdrobită.

Era atât de copleșit, că nu a ieșit afară două sau trei zile, și a continuat să trimită după oameni pe care să-i avertizeze să se pregătească pentru mânia viitoare. După ce s-a ridicat din pat, și-a continuat lucrarea cu umilință și simplitate, dar cu multă înflăcărare. Curând după aceea, a fost făcut bătrân sau diacon, și de atunci încolo a fost un creștin exemplar și folositor.

Convertirea lui a fost atât de vizibilă și puternică, și rezultatele atât de vădite, încât a adus la tăcere împotrivirea.

În oraș erau câțiva oameni bogați care se simțiseră ofențați de lucrarea mea și a domnului Lansing; după ce am plecat, s-au unit și au format o nouă adunare. Mulți dintre ei erau pe timpul acela neconvertiți. Rețineți acest lucru, fiindcă la vremea potrivită voi vorbi despre rezultatele împotrivirii, despre formarea acestei noi congregații, și despre convertirea împotrivorilor.

Cât timp am locuit la Auburn, am predicat și în bisericile din împrejurimi, și trezirea s-a răspândit în diferite direcții, de la Cayuga la Skeneateles. Aceste lucruri s-au întâmplat în anul 1826, vara și toamna.

La puțin timp de la sosirea mea la Auburn, s-a întâmplat un lucru interesant, pe care trebuie să vi-l povestesc. Eram oaspetele doctorului Lansing, pastorul bisericii, împreună cu soția mea. Biserica se asemana foarte mult cu lumea, și cei neconvertiți îi acuzau că erau primii în îmbrăcăminte, modă și spirit lumesc. Ca de obicei, am început să predic pentru o reformă a bisericii, și un proces de trezire în mijlocul ei. Într-un Sabat am predicat, cât de cercetător

168 **Memoriile lui Charles G. Finney**

am putut, despre atitudinea lor față de lume. Cuvântul a lucrat cu putere la inima oamenilor. La încheierea predicii, l-am invitat pe pastor să se roage. El era foarte impresionat de predică, și în loc să se roage imediat, a ținut o cuvântare scurtă, în care a întărit spusele mele. În momentul acesta, un om din balcon s-a ridicat și a spus clar:

-Domnule Lansing, nu cred că are rost să faceți asemenea afirmații, cât timp purtați cămașă creponată și un inel de aur, iar soția dumneavoastră și doamnele din familia dumneavoastră se așează înaintea congregației îmbrăcate în ton cu moda.

Cuvintele acestea l-au dat gata pe domnul Lansing. Nu a răspuns nimic, ci s-a aruncat la pământ, plângând ca un copil. Congregația era la fel de șocată și afectată ca și el. Nu se auzea nimic, în afară de suspine și gemete. Am așteptat câteva momente și, fiindcă doctorul Lansing nu se ridica, am înălțat o scurtă rugăciune și am încheiat adunarea.

Am plecat acasă împreună cu sârmanul pastor, lovit și rănit până în adâncul inimii și, când toată familia s-a întors de la biserică, a luat inelul din deget - era un inel subțire care nu atrăgea atenția - și a spus că prima lui soție, pe patul de moarte, și-a scos inelul din deget și l-a pus pe degetul lui, rugându-l să-l poarte în amintirea și de dragul ei. A făcut așa, fără să-și dea seama că era o piatră de poticnire. Cât despre cămășile creponate, a spus că le purta din copilărie, și nu văzuse în ele ceva nepotrivit. Nu își amintea momentul în care începuse să le poarte, și nu se gândea la ele.

-Dar, a spus el, dacă aceste lucruri sunt o pricină de poticnire pentru alții, nu le voi mai purta. Era un creștin deosebit, și un pastor excelent.

Imediat după aceea, biserica a fost gata să mărturisească înaintea tuturor că greșise, și că nu fuseseră creștini adevărați. Așa că s-a întocmit o mărturisire colectivă. A fost supusă bisericii spre aprobare, și apoi citită înaintea congregației. Biserica s-a ridicat în picioare, și mulți dintre ei au plâns în timp ce se citea mărturisirea. Din momentul acela, lucrarea a mers

înainte, cu puteri extraordinare.

Mărturisirea a fost o lucrare a sufletului, și nu o rușine; și Dumnezeu și-a arătat în mod clar acceptarea, iar gura împotrivorilor a fost închisă. Adevărul este că bisericile și pastorii aveau foarte puțin har, și trezirile acestea puternice îi luau prin surprindere. Nu

Trezire la Auburn în 1826

169

m-am mirat atunci, și nu mă mir nici acum, că aceste lucrări minunate ale lui Dumnezeu nu au fost bine primite și înțelese de cei care nu erau cuprinși de trezire.

Au fost multe cazuri interesante de convertire în Auburn și în vecinătate, și de asemenea în orașele din împrejur, în toată partea aceea a statului, fiindcă lucrarea se răspândea în toate direcțiile. În primăvara anului 1831, am fost din nou în Auburn, și am văzut o altă lucrare puternică de trezire. Circumstanțele au fost unice și foarte interesante, și vă voi vorbi despre ele la timpul potrivit.

Capitolul XVI Trezire la Troy și New Lebanon

La începutul toamnei, în anul 1826, am acceptat o invitație din partea reverendului Beman și a comitetului său, ca să lucrez cu ei la Troy pentru trezirea credinței. Am locuit la Troy toamna aceea și iarna următoare, și trezirea din orașul acesta a fost foarte puternică. Am spus deja că domnul Nettleton fusese trimis de doctorul Beecher la Albany, ca să se împotrivească mișcării de trezire care înainta spre centrul statului New York. Eu aveam cea mai mare încredere în domnul Nettleton, deși nu îl văzusem niciodată. Voiam foarte mult să-l văd, atât de mult, că visam adesea că îl vizitam și obțineam informații de la el cu privire la cele mai bune metode de promovare a trezirii. Voiam să stau la picioarele lui, cum aș fi stat la picioarele unui apostol, fiindcă auzisem mult despre succesul pe care îl avusese în promovarea trezirilor. Pe timpul acela, încrederea mea în el era atât de mare, că m-ar fi putut conduce după bunul lui plac.

După ce m-am instalat la Troy, am mers la Albany ca să-l vizitez. Era oaspetele unei familii pe care o cunoșteam. Am petrecut o parte din după-amiază cu el, și am discutat despre vederile lui doctrinare, îndeosebi despre vederile pe care biserica prezbiteriană și biserica germană le aveau în privința stricăciunii morale. Am văzut că era în totalitate de acord cu mine, în toate punctele de teologie despre care am discutat. Într-adevăr, doctorul Beecher și domnul Nettleton nu s-au plâns de învățăturile noastre. Nu au avut nimic împotriva doctrinei, fiindcă o priveau ca fiind adevărata Evanghelie. Ei se plâneau de niște lucruri pe care le considerau foarte discutabile, în domeniul metodelor pe care le utilizam.

Conversația noastră a fost scurtă și la obiect în privința fiecărui punct atins. Am observat că evita subiectul promovării trezirilor. Când i-am spus că voiam să rămân în Albany și să-l ascult predicând, s-a arătat deranjat, și a spus că nu trebuia să fim văzuți împreună. De

Trezire la Troy și New Lebanon

171

aceea judecătorul C, care mă însoțise de la Troy și care fusese coleg de liceu cu domnul Nettleton, a venit cu mine la adunare și ne-am așezat împreună la balcon. Am văzut destul ca să mă conving că nu aveam motive să aștept sfaturi sau învățături de la

el, și că era acolo ca să ia poziție împotriva mea. În curând am aflat că nu mă înșelasem.

Când am scris acest paragraf, mi-am amintit de o declarație din biografia domnului Nettleton, care spunea că acesta a încercat zadarnic să-mi schimbe vederile și metodele de promovare a trezirilor religioase. Nu cred că domnul Nettleton a autorizat o asemenea declarație, fiindcă nu a încercat niciodată așa ceva. După cum am mai spus, pe vremea aceea putea să mă modeleze după bunul său plac; dar nu mi-a spus nici un cuvânt despre felul meu de a conduce trezirile, și nici nu mi-a scris vreun cuvânt pe tema aceasta. M-a ținut la distanță și, chiar dacă am conversat despre unele puncte de teologie, era clar că nu voia să spună nimic despre treziri, și că nu era doritor să-l însoțesc la adunare. Aceasta a fost singura noastră întâlnire, înainte de convenția de la New Lebanon. Domnul Nettleton nu a încercat niciodată să-mi corecteze vederile cu privire la treziri.

Am început în curând să simțim la Troy influența pe care o aveau scrisorile doctorului Beecher asupra unor membri de frunte din biserica domnului Beman. Această opoziție a crescut și a fost hrănită de influențe din afară, până au ajuns să se plângă de doctorul Beman, și să aducă cazul lui înaintea prezbiterului. Lucrul acesta a fost făcut, și prezbiteriul a examinat timp de câteva săptămâni acuzațiile.

Între timp, eu mi-am continuat lucrarea. Creștinii continuau să se roage cu putere. Am predicat și m-am rugat fără încetare, și trezirea a înaintat cu puteri crescute, însă doctorul Beman a fost silit să-și concentreze toată atenția asupra prezbiteriului. După ce au examinat toate acuzațiile, au fost de acord cu toții să închidă întregul subiect, și să-i dea dreptate domnului Beman. Acuzația nu era de erezie, nici nu se specifica un asemenea lucru, din câte știu; acuzația era întocmită de dușmanii lucrării și de cei care primeau influențe din afară.

În mijlocul lucrării, a trebuit să părăsesc orașul o săptămână sau două, ca să-mi vizitez familia la Whitesboro'. Cât timp am fost plecat, doctorul Beman l-a invitat pe reverendul Horatio Foote să predice. Nu știu cât de des a predicat, dar îmi aduc aminte că a stârnit multe tulburări printre membrii bisericii, care erau deja dezbinați.

172 **Memoriile lui Charles G. Finney**

Le-a ținut cele mai cercetătoare predici posibile, din câte am auzit. În cele din urmă, câțiva din ei s-au hotărât să se retragă din adunare. Au făcut așa, și au întemeiat altă congregație, dar lucrul acesta s-a întâmplat după ce am părăsit orașul Troy.

Fiindcă nu au reușit să-l doboare pe doctorul Beman, împotrivorii s-au descurajat. S-au întâmplat multe incidente interesante în timpul acestei treziri, dar trebuie să le trec sub tăcere, ca să nu condamnăm prea tare pe cei care s-au împotrivit.

În timpul acestei treziri, ca și în cele precedente, a domnit un spirit de rugăciune. Aveam întâlniri de rugăciune din casă în casă, în fiecare zi la ora unsprezece. La una din aceste întâlniri, domnul S., casierul băncii din oraș, a fost atât de copleșit de spiritul rugăciunii, că atunci când s-a terminat întâlnirea nu s-a putut ridica de pe genunchi. A rămas pe genunchi, gemând și suspinând. A spus: „Rugați-vă pentru domnul X.", președintele băncii la care era casier. Acest președinte era un om bogat, dar neconvertit. Când au văzut despre ce era vorba, cei prezenți au îngenuncheat din nou, și au mijlocit înaintea Domnului cu suspine. De îndată, sufletul domnului S. s-a ușurat și a putut merge acasă liniștit; în curând, președintele băncii a fost convertit. Nu asistase la nici o adunare înainte, și nu era preocupat de sufletul lui. Dar rugăciunea a învins, și Dumnezeu a luat în mână cazul său.

Tatăl judecătorului C, care fusese la Albany cu mine, locuia cu fiul său, al cărui oaspete eram atunci. Bătrânul domn fusese judecător în Vermont. Era un om de o corectitudine exemplară, un bătrân venerabil, a cărui casă din Vermont fusese căminul pastorilor care vizitau localitatea; după toate aparențele, era un om mulțumit de purtarea lui dreaptă și amabilă. Soția lui mi-a spus că ar fi vrut ca el să se convertească, iar fiul său și-a exprimat în repetate rânduri

teama că tatăl său nu va învinge niciodată îndreptățirea de sine, și că amabilitatea lui îi va ruina sufletul.

Într-o dimineață de Sabat, Duhul Sfânt mi-a lămurit acest caz și mi-a spus cum să procedez. În câteva clipe mi-a fost prezentat tot subiectul. Am coborât la parter și am spus bătrânei doamne și fiului ei ce aveam de gând să fac, îndemnându-i să se roage din toată inima pentru judecător. Am urmat porunca divină, și cuvântul l-a impresionat atât de mult, că nu a putut dormi toată noaptea. Soția lui m-a informat că petrecuse o noapte de neliniște, că îndreptățirea de

Trezire la Troy și New Lebanon

173

sine era total anihilată, și că era aproape disperat. Fiul său mi-a spus că se mândrise mult timp, considerându-se mai bun decât ceilalți membri. În curând s-a convertit pe deplin, și a trăit o viață creștinească până la capăt.

Înainte de a pleca din Troy, o tânără, domnișoara C, din New Lebanon, ținutul Columbia, singura fiică a unui diacon din biserică din New Lebanon, a venit la Troy ca să cumpere o rochie pentru un bal la care voia să ia parte. Avea o rudă în Troy, o tânără care fusese de curând convertită, și care era o creștină plină de zel. Ea a invitat-o pe domnișoara S. să ia parte la toate întâlnirile. Acest lucru a trezit împotrivirea celei din urmă. Era foarte îndărătnică, dar verișoara ei o ruga să mai rămână, zi după zi, și să ia parte la întâlniri, până a fost pe deplin convertită la Cristos.

După ce i s-au deschis ochii și a făcut pace cu Dumnezeu, s-a întors imediat acasă și a început să lucreze pentru o trezire în locul acela. Credința era foarte slabă în New Lebanon pe vremea aceea. Tinerii erau aproape toți neconvertiți, iar bătrânii din biserică erau într-o stare de răceală și inefficientă. Tatăl domnișoarei C. devenise foarte formalist, și credința era neglijată de multă vreme în locul acela. Aveau un pastor bătrân, un om bun, cred, dar care nu știa cum să înceapă o lucrare de trezire.

Domnișoara S. a început lucrarea acasă, și i-a cerut tatălui ei să renunțe la „vechile rugăciuni”, cum le spunea ea, să se trezească și să se întărească în credință. Fiindcă era preferata familiei, îndeosebi a tatălui, convertirea și vorbele ei l-au afectat foarte mult. S-a trezit în curând și a devenit alt om, simțind că trebuia să aibă loc o trezire religioasă. Ea a vizitat și casa pastorului, și a început să discute cu o fiică a acestuia, care avea aceleași păcate ca și ea.

Aceasta a fost în curând convertită; amândouă s-au unit în rugăciune pentru o trezire a credinței, și au început să lucreze din casă în casă, stârnind oamenii.

După o săptămână sau două, treziseră atâta interes, că domnișoara S. a venit din nou la Troy și m-a implorat să merg să predic la New Lebanon. Fusese trimisă de pastor și de membrii bisericii. Am plecat ca să predic acolo. Duhul Domnului a fost revărsat din plin, și trezirea înainta cu mare putere. Incidente foarte interesante aveau loc în fiecare zi. Convertirile se înmulțeau, și o mare și binecuvântată schimbare a survenit în credința din locul acela.

174

Memoriile lui Charles G. Finney

Aici era un loc neotrăvit de influența împotrivoare a doctorului Beecher și a domnului Nettleton, așa că nu am avut parte de multă opoziție, mai ales din partea credincioșilor. Totul părea să meargă bine în biserică, din câte știu. Simțiseră nevoia să se trezească, și păreau să-I fie foarte recunoscători lui Dumnezeu că îi vizitasem. Majoritatea oamenilor de seamă din comunitate au fost convertiți.

Printre aceștia se număra și doctorul W., despre care se spusese că era necredincios. La început, acesta manifestase multă ostilitate față de trezire și declarase că oamenii înnebuniseră. Dar domnișoara S. s-a rugat în special pentru el, și la fel au făcut și alți membri, care credeau că se va converti în curând, în ciuda împotrivirii lui înverșunate. Într-o dimineață de duminică, a venit la adunare, și am văzut că cei care se rugau pentru el erau foarte împovărați. Au stat cu capul plecat, cufundați în rugăciune, aproape tot timpul predicii. Era clar că împotrivirea doctorului avea să înceteze înainte de căderea serii. A ascultat toate predicile, și a petrecut toată noaptea cuprins de o mare tulburare. A doua zi dimineața, m-a chemat să-l vizitez, s-a umilit ca un copil și a mărturisit că greșise. Și-a deschis inima cu sinceritate, și a declarat că fusese schimbat. Era limpede că era alt om, și din ziua aceea s-a ocupat de lucrare cu toată puterea.

Mai era și domnul T., un negustor, cel mai bogat și influent om din oraș, care era sceptic. Îmi

amintesc că într-o seară am predicat din textul: „Umblarea după lucrurile firii pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu*\". El era prezent. Era un om foarte corect, după standardele obișnuite, și era foarte dificil să-l convingi de starea lui păcătoasă. Soția lui era o femeie creștină, și Domnul îi convertise fiica. Starea de lucruri din oraș și din familia lui îi stârnise atât de mult interesul, că venise la adunare să vadă ce se spune. A doua zi după predica aceasta, și-a mărturisit cu umilință păcatele. Mi-a spus că se întorsese acasă cu o putere irezistibilă. Văzuse că totul era adevărat, și m-a asigurat că se hotărâse să-I slujească Domnului tot restul vieții.

Îmi amintesc și că John. T. Avery, un evanghelist cunoscut, care a lucrat în multe locuri, era prezent la întrunirea aceea. Familia lui locuia în New Lebanon. Se născuse și crescuse acolo, și pe timpul acela era un băiat de cincisprezece sau șaisprezece ani. A doua zi

Trezire la Troy și New Lebanon

175

dimineața, a venit la mine, și a fost unul dintre cele mai interesante cazuri de convertire pe care le-am văzut printre tineri. A început să-mi spună gândurile care îl frământau de câteva zile, și apoi a adăugat:

-Am fost cuprins cu totul de predică, și m-am lăsat purtat fără împotrivire. Am înțeles foarte bine. Renunț; renunț la tot pentru Cristos.

Mi-a spus lucrurile acestea într-un fel pe care nu îl voi uita. Dar de ce să mai enumăr atâtea cazuri? Aș putea să petrec ore întregi povestind incidente și convertiri individuale. Însă nu trebuie să intru în amănunte.

Trebuie să mai menționez un incident, legat într-o oarecare măsură cu opoziția manifestată la Troy. Prezbiteriul din Columbia a avut o întâlnire undeva în district, în timp ce eu mă aflam la New Lebanon; fiindcă primiseră informația că eu lucram în una din bisericile lor, au trimis un comitet care să viziteze locul și să vadă care era starea de lucruri existentă, fiindcă fuseseră influențați să creadă, de la Troy și din alte locuri, și din opoziția domnului Nettleton și scrisorile doctorului Beecher, că metodele mele de a conduce trezirile erau foarte discutabile, și că era de datoria prezbiteriului să vină și să facă investigații. Au trimis pe doi din membrii lor să viziteze locul, și ei s-au pregătit de drum. După cum am aflat după aceea, deși nu îmi amintesc să fi auzit de așa ceva atunci, veștile au ajuns la New Lebanon, și oamenii s-au temut că lucrarea va fi tulburată, și că vor avea loc unele incidente neplăcute, dacă prezbiteriul își va îndeplini scopul. Unii dintre cei mai sinceri creștini au făcut din această problemă subiect de rugăciune, și cu o zi sau două înainte de termenul vizitei, s-au rugat mult pentru ca Domnul să lucreze, și să nu se creeze dezbinări și discordie. Comitetul trebuia să sosească în Sabat, și să asiste la adunări. Cu o zi înainte, s-a pornit o puternică furtună de zăpadă, și stratul de nea era atât de adânc, încât nu s-au putut porni; au petrecut Sabatul unde se aflau, și luni s-au întors la congregațiile lor. Frații aceștia erau reverendul J.B. și reverendul C. Cel din urmă era pastor al bisericii prezbiteriene din Hudson, New York, iar cel dintâi era pastor al bisericii prezbiteriene din Chatham, un sat situat lângă Albany.

La puțin timp, am primit o scrisoare de la domnul B., care m-a informat că prezbiteriul numise un comitet care să mă viziteze, și să

176

Memoriile lui Charles G. Finney

facă unele investigații în privința modului meu de a conduce trezirile; în continuare, acesta mă invita să vin și să petrec un Sabat cu el și să-i predic. Am răspuns invitației. Din câte am înțeles după aceea, raportul lui către prezbiteriu a fost că nu avea rost să mai acționeze în cazul meu, fiindcă Domnul era la lucru, și aveau să se trezească luptând împotriva lui Dumnezeu. Nu am mai auzit de vreo împotrivire din partea lor. Nu m-am îndoit niciodată că prezbiteriul din Columbia a fost sincer alarmat de cele auzite. Nu am pus niciodată la îndoială corectitudinea modului în care au acționat; am admirat întotdeauna purtarea lor onestă, fiindcă s-au bazat pe mărturia unor surse de încredere. Din câte știu, după aceea au simpatizat cu lucrarea care înainta.

În timpul acesta, cineva a făcut propunerea de a se ține o conferință pe tema conducerii trezirilor. Nu știu cine a fost cu ideea. Frații din vest, angajați în aceste treziri, corespondau cu frații din est, care se opuneau trezirilor. În cele din urmă, au căzut de acord să țină conferința

într-o anumită zi din luna iulie a anului 1827, în New Lebanon, unde lucram. Eu am părăsit orașul și am petrecut un timp în satul Little Falls, pe râul Mohawk, lângă Utica. Niște incidente foarte interesante s-au petrecut acolo în timpul scurtei mele șederi, dar nu voi menționa nici unul în această povestire, fiindcă am fost silit să mă întorc la New Lebanon și să iau parte la conferință după puțin timp.

Se pare că scopul acestei întâlniri a fost greșit înțeles de mulți. Publicul avea impresia că s-au ridicat unele plângeri împotriva mea, și că întâlnirea aceasta a avut drept scop încercarea mea înaintea unui consiliu. Dar nu acesta a fost scopul ei. Nu am avut nimic de a face cu stabilirea conferinței. Nu eram mai interesat decât ceilalți membri de rezultatele ei. Scopul ei era să identifice factorii care treziseră împotrivirea, să ne consultăm în privința lor, să ne comparăm părerile, și să vedem dacă nu puteam ajunge la o mai bună înțelegere între frații din est, care se împotriveau trezirilor, și frații din vest, care lucrau pentru promovarea lor.

Am ajuns la New Lebanon cu o zi sau două înainte de începerea conferinței. În ziua stabilită au venit toți invitații. Nu erau oameni numiți de un corp ecleziastic; fuseseră chemați frați din est și din vest, care să se consulte în privința lucrării. Nici unul din ei nu reprezenta vreo biserică sau vreun corp ecleziastic. Ne-am adunat nu

Trezire la Troy și New Lebanon

177

fiindcă aveam autoritatea să acționăm în numele bisericii, sau în numele unei ramuri a ei, ci ca să ne consultăm și să ne comparăm opiniile, să vedem dacă greșeam undeva și să corectăm greșelile fiecărei părți, dacă eram de acord. Eu presupuneam că, de îndată ce frații se vor aduna, vor schimba opinii și vor înțelege faptele, frații din est care se opuseseră trezirilor, îndeosebi doctorul Beecher și domnul Nettleton, își vor recunoaște greșeala, și vor vedea că au fost înșelați, fiindcă eram sigur că lucrurile de care se plângeau în scrisori nu aveau nici un fundament real.

Dintre frații care compuneau această conferință îmi amintesc următoarele persoane: din est erau doctorul Beecher și domnul Nettleton, doctorul Joel Hawes de la Hartford, doctorul Dutton de la New Haven, doctorul Humphrey, președintele colegiului Amherst, reverendul Justin Edwards din Andover, și o mulțime de frați a căror nume nu mi-l amintesc. Din vest, adică din centrul statului New York, unde se desfășurau aceste treziri, erau doctorul Beman din Troy, doctorul Lansing din Auburn, domnul Aiken din Utica, domnul Frost din Whitesboro', domnul Gillett din Rome, domnul Coe din New Hartford, domnul Gale din Western, domnul Weeks din Paris Hill, câțiva a căror nume nu mi le amintesc, și eu însumi. În curând, am văzut că doctorul Beecher avusese un scop anume în organizarea acestei conferințe, dar nu l-am luat în seamă. Conferința s-a organizat, și domnul Humphrey a prezidat ca moderator. Nu a fost nici o urmă de răutate printre membrii conferinței. Este adevărat că membrii din vest îl priveau cu bănuială pe domnul Weeks, după cum am spus deja, fiindcă era principalul vinovat de înțelegerea greșită a fraților din est. După ce conferința a fost organizată și faptele au fost prezentate înaintea tuturor, frații din vest au dorit să cunoască sursa din care se informaseră doctorul Beecher și domnul Nettleton. Voiam foarte mult să știm cine îi înșelase pe acești frați, și le dăduse asemenea informații asupra trezirilor, încât se credeau îndreptățiți să se împotrivească. Doream să știm cu toții de unde începuse această misterioasă împotrivire. De aceea, am ridicat imediat problema, și am vrut să știm de la ei în persoană de unde primiseră informațiile legate de treziri. S-a văzut de îndată că era o problemă jenantă.

Ar fi trebuit să spun mai înainte, și acum vreau să afirm cu toată tăria, că nu s-a manifestat nici o împotrivire din partea fraților din est

178

Memoriile lui Charles G. Finney

prezenți la conferință, cu excepția doctorului Beecher și a domnului Nettleton. Nu a fost greu să vedem din capul locului că doctorul Beecher se simțea încolțit, și că reputația îi era pusă la probă; fiindcă unele din scrisorile lui fuseseră publicate, iar el trebuia să-și asume acum responsabilitatea, dacă se dovedea că nu erau susținute de fapte. A fost limpede că atât el, cât și domnul Nettleton, erau foarte sensibili. S-a văzut că doctorul Beecher își asigurase ajutorul celor mai influenți pastori din New England, ca să-l susțină înaintea publicului și să-l îndreptățească în acțiunile lui. Cât despre domnul Nettleton, doctorul Beecher îl asigurase că

va fi susținut de New England, și că toate comitetele bisericilor din New England vor vorbi în favoarea lui, ca să-l susțină.

Când s-a pus problema sursei informațiilor, doctorul Beecher a replicat:

-Nu am venit aici ca să fim catehizați, și demnitatea noastră spirituală ne interzice să răspundem la asemenea întrebări.

Cât despre mine, credeam că era ciudat să scrii și să publici asemenea scrisori împotriva trezirilor, să afirmi existența unor fapte care nu existau, și să stârnești o asemenea împotrivire din partea fraților, în lungul și în latul țării și, când s-a ajuns să ne adunăm ca să judecăm problema, să nu ni se îngăduie să cunoaștem sursa din care fuseseră obținute aceste informații. Cu toate acestea, nu am putut afla nimic în plus.

Conferința a durat câteva zile, dar când s-a ajuns să se discute faptele concrete legate de treziri, domnul Nettleton s-a enervat atât de tare, că nu a fost în stare să participe la câteva ședințe. A văzut că îi fugea pământul de sub picioare, și că nu își putea justifica purtarea. Lucrul acesta era vizibil și în privința doctorului Beecher.

Ar fi trebuit să spun că, atunci când s-a pus problema cunoașterii faptelor, doctorul Beecher a spus că mărturia fraților din vest angajați în promovarea trezirilor nu trebuia primită; că, fiindcă eram implicați în problemă și fusesem și noi obiectul condamnării lui, am fi fost martori în propriul nostru proces, și de aceea nu puteam fi considerați credibili, și faptele nu puteau fi primite de la noi. Însă frații din est nici nu au vrut să audă de așa ceva. Doctorul Humphrey a afirmat cu tărie că eram cei mai buni martori posibili; că noi știam ce făcusem, și ce se făcuse în aceste treziri religioase, și de aceea eram cei mai competenți și mai credibili martori; prin urmare, declarațiile noastre

Trezire la Troy și New Lebanon

179

aveau să fie primite fără urmă de ezitare. Toți cei de față au fost de acord, cu excepția doctorului Beecher și a domnului Nettleton.

Decizia aceasta i-a afectat foarte mult pe doctorul Beecher și pe domnul Nettleton, și acest lucru s-a văzut clar. Au văzut că, dacă faptele aveau să fie dovedite de frații care fuseseră martori la treziri, care fuseseră de față și cunoșteau toate amănunțele, toate neînțelegerile și neclaritățile legate de acest subiect aveau să fie depășite. Întâlnirea noastră a fost frățească; nu a fost nici o iuțime și nici o amărăciune, iar frații din est, cu excepția celor doi despre care am vorbit, erau sinceri și doritori să cunoască adevărul, și bucuroși să afle particularitățile trezirilor din vest.

În timpul conferinței au existat câteva puncte de discuție, în special asupra dreptului femeilor de a lua cuvântul la adunările publice. Doctorul Beecher a obiectat și a susținut cu tărie că această practică era nescripturistică și inadmisibilă. La aceasta, domnul Beman a arătat, într-un mod scurt și concludent, că această practică era obișnuită în timpul apostolilor, și că în capitolul unsprezece din Corinteni apostolul atrage atenția asupra faptului că unele femei luau parte la adunări și se rugau cu capul descoperit. El a arătat că apostolul nu se plângea de faptul că ele luau parte la adunări, ci că făceau acest lucru fără să poarte vălul, și că din cauza aceasta se stârniseră discuții și se dăduse apă la moară împotrivitorilor. Apostolul nu a spus că nu aveau voie să se roage, ci le-a îndemnat să poarte vălul în timpul rugăciunii. Nimeni nu a contestat afirmațiile doctorului Beman. Erau prea clare ca să admită vreo îndoială.

La încheierea conferinței, a intrat domnul Nettleton, foarte agitat, și a spus că va ajuta pe cei de față să înțeleagă motivele acțiunilor lui. Avea în mână o „scrisoare istorică”, în care intenționa să lămurească motivele și să enumere faptele pe care își întemeia împotrivirea. Eu eram bucuros să-l aud că dorea să citească această scrisoare înaintea publicului. O copie a ei îi fusese trimisă domnului Aiken, pe când lucram amândoi în Utica, și domnul Aiken mi-o dăruise mie. O aveam asupra mea la conferință, și aveam intenția de a o citi la timpul potrivit, dacă domnul Nettleton nu mi-ar fi luat-o înainte.

A început să citească scrisoarea. Era o enumerare a lucrurilor cu care nu era de acord, împărțite în paragrafe; în ea, se plângea de metodele despre care auzise că se practicau, și de mine însumi. Era evident că scrisoarea era îndreptată împotriva mea, deși numele meu

180

Memoriile lui Charles G. Finney

nu era menționat de multe ori. Totuși, lucrurile erau în așa fel prezentate, că nu te puteai înșela asupra scopului. Participanții la conferință au ascultat cu atenție scrisoarea, care a fost

lungă cât o predică. Apoi domnul Nettleton a spus că aveam înaintea noastră faptele pe baza cărora acționase, și că le enumerase ca să-și justifice purtarea.

Când s-a așezat, eu m-am ridicat și mi-am exprimat mulțumirea fiindcă scrisoarea fusese citită; am spus că aveam o copie a ei, și că aș fi citit-o la timpul potrivit, dacă nu ar fi făcut-o domnul Nettleton singur. Apoi am afirmat că, în ceea ce mă privea, nici unul din faptele afirmate în ea nu erau adevărate. Și am adăugat:

- Sunt prezenți aici toți frații care au lucrat cu mine, și ei știu dacă pot fi acuzat de aceste lucruri în congregația lor. Dacă ei cred că unele din aceste lucruri sunt adevărate, să o spună aici și acum.

Cu toții au afirmat de îndată, prin cuvinte sau prin gesturi, că nu cunoșteau asemenea lucruri. Domnul Weeks era prezent; prin urmare, mă așteptam la un răspuns din partea lui.

Presupuneam că el îi scrisese domnului Beecher sau domnului Nettleton despre faptele acelea reprobabile, și că se va ridica să susțină cele scrise. Dar el nu a spus nici un cuvânt. Nimeni nu a susținut un singur rând din scrisoarea domnului Nettleton. Acest lucru i-a uluit pe doctorul Beecher și pe domnul Nettleton. Dacă primiseră scrisori de la domnul Weeks, probabil că se așteptau ca acesta să se ridice și să-și susțină declarațiile. Dar nu a spus nimic care să arate că el cunoștea vreunul din faptele pe care domnul Nettleton le expusese în scrisoarea sa. Citirea acestei scrisori și ceea ce a urmat a pregătit calea pentru încheierea conferinței.

Și acum urmează niște lucruri pe care le menționez cu părere de rău. Domnul Justin Edwards a fost prezent pe toată durata conferinței, și a asistat la toate discuțiile. Era prieten foarte bun cu doctorul Beecher și cu domnul Nettleton, și cred că a văzut clar cum stăteau lucrurile.

Aproape de încheierea conferinței, la invitația unei persoane pe care nu mi-o mai amintesc, s-a ridicat și a citit o serie de rezoluții, în care dezaproba cutare și cutare din măsurile folosite în promovarea trezirii. A enumerat în cuvântarea lui toate specificațiile conținute în scrisoarea domnului Nettleton, dezaproband toate lucrurile de care se plângea acesta.

După citirea acestor rezoluții, câțiva frați din vest au spus:

Trezire la Troy și New Lebanon

181

-Suntem de acord cu aceste rezoluții, dar care este scopul lor? Se vede clar că au fost întocmite pentru a produce publicului impresia că s-au practicat asemenea lucruri; iar conferința aceasta, condamnând aceste practici, condamnă frații care au fost angajați în aceste treziri, și justifică astfel împotrivirea care s-a ridicat.

Doctorul Beecher a insistat că scopul rezoluțiilor era în întregime de viitor; că nu implicau nimic în legătură cu trecutul, ci că trebuiau să fie niște semne de hotar, ca să se știe că această conferință dezaproabă asemenea lucruri și că le interzice pe viitor, fără nici o legătură cu trecutul.

S-a răspuns imediat că, prin înaintarea acestor plângeri, se aduseseră acuzații publice, și era evident că aceste rezoluții erau destinate să-i susțină pe împotrivitori, și să creeze impresia că în timpul trezirilor avuseseră loc lucrurile condamnate în rezoluții. Era clar că acesta era scopul rezoluțiilor, susținut de doctorul Beecher și de domnul Nettleton. Frații din vest au spus:

-Vom vota pentru aprobarea rezoluțiilor. Credem în aceste lucruri la fel de mult ca și voi, și dezaproabăm la fel de mult practicile condamnate în ele; de aceea, vom vota în favoarea lor. Dar credem că intenția lor este să sprijine opoziția, și au aplicație mai degrabă retrospectivă, decât prospectivă.

Totuși, rezoluția a fost aprobată în unanimitate, și îmi amintesc că am spus că, din partea mea, voiam ca aceste rezoluții să meargă mai departe, și să fie publicate și supuse judecății publice. Am propus apoi ca, înainte de plecare, să elaborăm o rezoluție împotriva credinței încropite, și să o condamnăm cu aceeași tărie cu care am condamnat practicile menționate în celalalte rezoluții. Doctorul Beecher a declarat că nu exista nici un pericol de încropire, după care conferința s-a întrerupt *sine die*.

Nu trebuie să spun cum a primit publicul descrierea desfășurării acestei conferințe. În al doilea volum al biografiei doctorului Beecher, la pagina 101, găsim următoarea notă editorială: „O lectură atentă a procesului-verbal al acestei conferințe ne arată că nu au existat diferențe radicale de opinie între frații din vest și cei din New England și că, dacă nu ar fi fost

influența unui singur individ, s-ar fi ajuns la aceleași declarații fundamentate mai târziu la Philadelphia". Acest lucru este foarte adevărat. Adevărul este că, dacă domnul

182 Memoriile lui Charles G. Finney

Nettleton nu ar fi dat ascultare rapoartelor false și nu s-ar fi împotrivit acestor treziri, nu ar fi avut loc nici o conferință pe seama acestui subiect. A fost destul de uimitor că a dat ascultare unor asemenea răstălmăciri, fiindcă fusese și el de multe ori victima răstălmăcirilor și neînțelegerilor. Însă în perioada trezirilor el era aproape terminat, extrem de nervos, fricos și supus tulburării; în plus, mai avea un defect, despre care ne vorbește doctorul Beecher în biografia lui: nu renunța niciodată la voința lui personală. Am spus aceste lucruri cu toată bunăvoința față de domnul Nettleton. Nu am avut niciodată sentimente rele față de el.

După această conferință, reacția publicului a fost copleșitoare. În ultimele zile ale toamnei, în același an, ra-am întâlnit cu domnul Nettleton în orașul New York. Mi-a spus că era acolo ca să-și publice scrisorile de împotrivire față de trezirile din est, sub formă de broșură. L-am întrebat dacă avea să-și publice și „scrisoarea istorică” pe care o citise în fața conferinței. Mi-a spus că trebuia să-și publice scrisorile, ca să își justifice faptele. I-am răspuns că, dacă va publica scrisoarea aceasta, va stârni publicul împotriva lui, fiindcă toți cei care cunoșteau aceste treziri aveau să vadă că acționase fără un motiv întemeiat. A răspuns că își va publica scrisorile și va risca să fie condamnat. A publicat alte câteva scrisori, dar pe cea „istorică” nu a publicat-o, din câte știu. Dacă ar fi avut dreptate, publicarea ei ar fi demonstrat că opoziția lui fusese întemeiată. Dar fiindcă nu avea dreptate, a fost mai bine pentru el că nu a publicat-o.

Acum trebuie să vă aduc la cunoștință câteva lucruri pe care le-am găsit în biografia domnului Beecher, în privința cărora cred că au existat unele neînțelegeri. Biografia spune că el și-a justificat opoziția - adică opoziția referitoare la felul în care au fost conduse trezirile - până în ziua morții sale; că a demonstrat că relele de care se plângea fuseseră adevărate, și că prin opoziția lui au fost corectate. Dacă și-a menținut opoziția și după conferință, înseamnă că el a crezut că frații care au afirmat că nu avuseseră loc asemenea lucruri erau toți niște mincinoși, și cred că a respins în totalitate mărturia noastră unită. Dar dacă el și domnul Nettleton erau doritori să-și justifice opoziția, dacă credeau că afirmațiile din „scrisoarea istorică” erau adevărate, de ce nu le-au publicat, și de ce nu au apelat la judecata celor care au fost martori la treziri? Dacă scrisoarea ar fi fost adevărată, publicarea ei ar fi însemnat justificarea lor.

Dacă ar fi

Trezire la Troy și New Lebanon

183

crezut și după conferință că era adevărată, de ce nu a publicat-o domnul Nettleton împreună cu celelalte scrisori? Am văzut că mărturiile de la conferință clătinaseră încrederea domnului Nettleton în înțelepciunea și dreptatea doctorului Beecher, și l-am auzit pe acesta din urmă afirmând la Boston, la un an și jumătate de la conferință, după publicarea scrisorilor domnului Nettleton, că „nu l-ar fi putut aduce pe domnul Nettleton la Boston nici pentru o mie de dolari”. Este posibil ca doctorul Beecher să fi crezut, până în ziua morții sale, că cei din bisericile în care avuseseră loc trezirile erau niște mincinoși, și că nu trebuiau crezuți în privința faptelor pe care le văzuseră cu ochii lor?

Am găsit în biografiile doctorului Beecher și domnului Nettleton multe plângeri referitoare la spiritul nepotrivit care a domnit în timpul acestor treziri. Greșeala lor a fost că au atribuit spiritul nepotrivit celor care nu îl aveau. Nu am auzit niciodată numele doctorului Beecher sau cel al domnului Nettleton menționate în timpul trezirilor în public, și nici într-un caz într-un mod critic. Nu s-a vorbit niciodată rău despre ei în discuțiile private. Prietenii și susținătorii acestor treziri erau conduși de un spirit blând și creștinesc, departe de acuzare. Dacă ar fi fost conduși de un spirit acuzator, nu ar fi putut susține niciodată aceste treziri binecuvântate, și mișcările acestea nu ar fi fost atât de glorioase. Nu, acuzarea era de partea opoziției. O notă din biografia doctorului Beecher va ilustra dușmănia împotrivirii. În al doilea volum, la pagina 101, doctorul Beecher este descris ca spunându-mi mie, la conferința din New Lebanon:

„-Finney, îți cunosc planul, și dumneata știi că îl cunosc; ai de gând să vii la Connecticut, și să continui linia de foc în Boston. Dar, dacă vei încerca, Domnul este viu că eu te voi întâmpina la granița statului și voi chema toată artileria, și voi lupta pentru fiecare metru de

teren; apoi voi lupta împotriva dumei personale."

Eu nu îmi amintesc de această declarație, dar ea ilustrează foarte bine spiritul opoziției. Adevărul este că a fost foarte amăgit. Nu intenționeam să merg la Connecticut, nici la Boston. Această declarație, ca și alte lucruri pe care le-am găsit în biografia lui, arată cât era de amăgit, și cât de puțin știa în privința caracterului, motivelor și faptelor acelor care au lucrat în aceste glorioase treziri. Scriu aceste lucruri fără nici o plăcere. În biografia aceasta am găsit

184 Memoriile lui Charles G. Finney

multe lucruri surprinzătoare, care m-au făcut să concluzionez că doctorul Beecher a fost neînțeles și prezentat într-o lumină falsă, printr-o greșeală. Dar voi trece peste această problemă.

După această conferință, nu am mai auzit de împotrivirea doctorului Beecher și a domnului Nettleton. Nu s-a mai manifestat acest fel de împotrivire. Rezultatele trezirilor au închis gura adversarilor, și au convins pe toată lumea că erau treziri pure și glorioase ale credinței, departe de a fi criticabile, la fel ca toate trezirile religioase din lumea aceasta. Citiți Faptele Apostolilor, și descrierea trezirilor care au avut loc atunci; și apoi citiți în epistolele lor reacțiile de împotrivire și apostaziile care au urmat. Apoi căutați să aflați adevărul în privința glorioaselor treziri despre care am scris, studiați-le începutul, desfășurarea și rezultatele, care au fost tot mai vizibile în ultimii patruzeci de ani, și nu veți putea să nu vedeți că aceste treziri au fost la fel de adevărate în ochii lui Dumnezeu, ca și cele de pe timpul apostolilor.

”

Trezirile trebuie să crească în curăție și putere, așa cum crește și cunoștința. Convertiții din timpul apostolilor erau fie evrei, cu prejudecățile și ignoranța lor, fie neamuri păgâne. Arta tiparului nu fusese încă descoperită. Nimeni nu avea copii ale Vechiului Testament, Cuvântul scris al lui Dumnezeu, cu excepția celor bogați, care își permiteau să cumpere manuscrise copiate. Creștinismul nu avea literatură accesibilă maselor. Mijloacele de instruire nu erau la îndemână. Cu atâta întuneric și ignoranță, cu atâtea false noțiuni de credință, cu atâtea erori și perversități și atât de puține facilități de susținere a informației religioase, nu te puteai aștepta ca trezirile religioase să fie curate și lipsite de greșeli.

Noi avem, și predicăm, aceeași Evanghelie pe care au predicat-o apostolii. Avem toate facilitățile de a ne feri de eroare în teorie și practică, și de a asigura corectitudinea religiei evanghelice. Oamenii în mijlocul cărora au loc aceste treziri sunt oameni inteligenți și cultivați. Nu au doar mijloace seculare, ci și educație religioasă îndestulătoare. Aproape fiecare biserică are un pastor educat, capabil și credincios. Acești pastori sunt în stare să judece corectitudinea și înțelepciunea unui evanghelist, de a cărui lucrare doresc să se bucure. Sunt capabili să judece corectitudinea metodelor folosite. Dumnezeu și-a pus sigiliul asupra doctrinelor predicate și asupra mijloacelor folosite pentru înaintarea acestei lucrări mărețe, într-un mod

Trezire la Troy și New Lebanon

185

remarcabil și uimitor. Rezultatele se pot vedea în toate regiunile țării. Cei care s-au convertit în urma acestor treziri trăiesc încă, și lucrează pentru Cristos și pentru suflete în toate statele acestei Uniuni. Este drept să spui că ei se numără printre cei mai inteligenți și folositori creștini de aici și din alte țări.

Fiindcă am muncit mult în țara aceasta și în Marea Britanie, și nu s-a împotrivit nimeni metodelor mele, s-a presupus și s-a declarat că, după opoziția doctorului Beecher și a domnului Nettleton, m-am schimbat și am renunțat la toate metodele de care s-au plâns ei. Această părere este total greșită. Am folosit întotdeauna și pretutindeni aceleași măsuri pe care le-am utilizat în primele treziri, și adeseori am adăugat alte metode noi, acolo unde le-am considerat necesare. Nu am văzut niciodată

necesitatea unei reforme în privința aceasta. Dacă aș lua viața de la capăt, cred că, cu experiența celor patruzeci de ani de lucrare, aș folosi din nou aceleași măsuri pe care le-am folosit atunci, dacă împrejurările ar fi aceleași.

Să nu vă închipuiți că mă încred în mine însumi. Nu este adevărat. Nu înțelepciunea mea m-a călăuzit. Am fost făcut să-mi simt ignoranța și dependența, și condus să privesc mereu la Dumnezeu pentru călăuzire. Nu m-am îndoit atunci, și nu mă îndoiesc nici acum de faptul că Dumnezeu m-a condus prin Duhul Său ca să acționez așa cum am făcut-o.

Nu mă îndoiesc că frații care s-au opus acestor treziri erau oameni buni. Au fost induși în eroare, și înșelați în modul cel mai grosolan. De lucrul acesta nu mă îndoiesc deloc. Dacă au murit cu convingerea că au avut dreptate în ceea ce au făcut, scris și spus, și că au corectat toate relele de care se plângeau, au murit grosolan înșelați în privința aceasta. Nu este în folosul siguranței bisericii, spre onoarea trezirilor sau spre gloria lui Cristos, ca posteritatea să creadă că aceste rele au existat și au fost corectate, în spiritul și în modul prezentat. Aș fi păstrat tăcerea dacă nu s-ar fi făcut atâtea eforturi care să confirme și să perpetueze amăgirea că împotrivirea a fost justificată și plină de succes. Adevărul este că nu a fost.

Nu am nici o îndoială în privința faptului că doctorul Beecher a fost influențat să creadă că era nevoie de opoziția lui. Din biografia lui, reiese că s-a înțeles cu doctorul Beman și cu ceilalți să nu mai predice nimic în privința trezirilor, în primăvara de după conferință, la Philadelphia. Adevărul este că opoziția a susținut toate

186
Memoriile lui Charles G. Finney

controversele și toate publicațiile. Domnul Nettleton și-a publicat scrisorile înainte de întâlnirea de la Philadelphia, și apoi nu a mai apărut nimic referitor la acest subiect. Acest lucru nu a fost o urmare a înțelegerii de la Philadelphia; totuși, dacă biografia doctorului Beecher nu ar fi redeschis subiectul, cu dorința clară de a-i justifica purtarea, și de a lăsa publicul cu impresia că a făcut o lucrare măreață și bună împotrivindu-se acestor treziri, nu aș fi simțit îndemnul să scriu ceea ce scriu acum, în sprijinul trezirilor. Eu scriu din ceea ce am văzut cu ochii mei, și pentru mine nu contează pe ce presupuse fapte s-a întemeiat doctorul Beecher când a acționat astfel. Aceste fapte nu au fost fapte reale, și am declarat acest lucru înaintea conferinței, și toții frații care erau de față și care m-au însoțit în lucrare m-au susținut. Aceasta a fost o dovadă clară, dacă ne întemeiem credința pe mărturia oamenilor. Se pare că doctorul Beecher nu a dat crezare acestei mărturii, dacă este să-i credem pe cei care i-au scris biografia. Și ce pot să spună bisericile din ținutul Oneida în legătură cu acest lucru? Pot să creadă că oameni ca reverentul Aiken, reverendul John Frost, reverendul Moses Gillett, reverendul Coe și alți oameni din ținutul acesta care au asistat la conferință, au mințit în mod deliberat cu privire la un subiect pe care îl cunoșteau foarte bine? Nu contează cine au fost informatorii doctorului Beecher; cu siguranță că nu pastorii care au lucrat în trezirile acestea i-au oferit informații care să-i justifice purtarea, și nimeni altcineva nu înțelegea problema mai bine decât ei. Sunt de acord cu hotărârea conferinței, care a declarat că ei erau cei mai buni martori posibili în judecarea celor spuse și făcute în congregațiile lor, iar ei au mărturisit în unanimitate că lucrurile de care am fost acuzați nu s-au întâmplat.

Am citit puternicele și teribilele acuzaări făcute de doctorul Beecher în scrisoarea sa către doctorul Taylor, în care declară că această corespondență va justifica cele scrise și făcute împotriva acestor frați. Când am aflat că aceste lucruri aveau să fie prezentate înaintea publicului în biografia doctorului Beecher, am sperat că, în cele din urmă, vom afla cine au fost autorii rapoartelor prin publicarea corespondenței sale. Însă această corespondență nu ne lămurește cu nimic. Oare aceste acuzații sunt niște clișee repetate, iar corespondența care le justifică este tănuită? Dacă, așa cum se pare, doctorul Beecher a respins mărturia noastră unită până în ziua morții

sale, noi nu avem dreptul să știm pe ce bază a pus la îndoială cuvântul nostru?

La pagina 103 din al doilea volum al biografiei doctorului Beecher, citim următoarele: „în primăvara anului 1828”, spune doctorul Beecher în legătură cu acest subiect, „am aflat că prietenii domnului Finney se pregăteau să influențeze adunarea generală de la Philadelphia, și să pună pe un om de-al lor în locul domnului Skinner. Biserica lui Skinner mi-a cerut să predic, și eu le-am răspuns că îl voi înlocui în timpul ședințelor. Acest răspuns a blocat planurile cuiva. Am stat acolo până la închidere, când Beman a predicat jumătate de zi. Și-au apărât planurile, dar au dat greș”. Nu aș putea să vă spun ce înseamnă aceste cuvinte. Citind declarația de mai sus și ceea ce urmează la sfârșitul capitolului, împreună cu celelalte declarații pe care le-am găsit legate de acest subiect, am rămas uimit văzând suspiciunile și iluziile care îl preocupau pe doctorul Beecher. Nu îmi aduc aminte să fi auzit că cineva din prietenii mei ar fi încercat să ocupe amvonul domnului Skinner cât timp acesta lipsea. Eu eram pe atunci pastor în biserica prezbiteriană, și predicam în Philadelphia în timpul adunărilor generale, iar doctorul Beecher era prezent la ședințe. Eram neștiutor ca un copil în privința acestor mașinații. Nu am împărtășit nici una din spaimile și bănuielile care i-au terorizat atât de mult pe doctorul Beecher și domnul Nettleton. Nu a ajuns la cunoștința mea că vreunul din prietenii mei aveau știre de așa ceva.

Relatarea exactă a lucrării mele din timpul conferinței și dinainte va demonstra cât de puțin îmi păsa de ceea ce spunea sau făcea doctorul Beecher ori domnul Nettleton. Îl laud pe Domnul că m-a ținut departe de lucrarea lor de împotrivire, și că nu mi-am făcut niciodată griji din cauza lor. Pe când mă aflu la Auburn, după cum v-am povestit, Dumnezeu mi-a dat asigurarea că va pune capăt opoziției, fără ca eu să mă lupt cu împotrivorii. Nu am uitat niciodată acest lucru. Cu această asigurare divină am mers înainte, cu ochii spre țintă; acum, când citesc ce frământări, ce bănueli și ce iluzii au fost în mintea acestor frați, rămân uimit de cât au fost de înșelați în privința mea și a lucrării mele. Pe când doctorul Beecher era în Philadelphia, dirijându-i pe membrii adunării generale, două cum s-a spus în biografia lui, eu lucram în același oraș, și fusesem implicat în trezirea multor biserici, fără să am habar de păreriile

188

Memoriile lui Charles G. Finney

doctorului Beecher. Nu pot decât să-I mulțumesc lui Dumnezeu că m-a ținut departe de ei, și că nu m-a lăsat să mă tulbur și să-mi schimb vederile în funcție de împotrivirea din zilele acelea.

Capitolul XVII Trezire în Stephentown

După această conferință, am mai rămas puțin timp în orașul New Lebanon. Nu cred că această conferință a afectat starea religioasă a oamenilor din locul acela. Ar fi făcut-o dacă s-ar fi demonstrat unele fapte care să justifice împotrivirea despre care știau că existase în domeniul trezirilor. Dar, după cum au decurs faptele, biserica din New Lebanon a fost întărită și sprijinită de rezultatele conferinței, într-adevăr, lucrurile fuseseră conduse în așa fel încât să întărească poporul, nu să-l încurce.

La puțin timp de la încheierea conferinței, într-un Sabat, în timp ce coboram de la amvon, mi-a fost prezentată o tânără doamnă din Stephentown care se numea S. M-a întrebat dacă nu puteam merge să predic în orașul lor. I-am răspuns că eram ocupat până peste cap, și că nu puteam. Am văzut că era foarte tulburată, dar fiindcă nu aveam timp să discut cu ea, am plecat acasă.

După aceea, am cerut informații referitoare la Stephentown, un loc aflat la nord de New Lebanon. Cu mulți ani înainte, un om foarte bogat murise și lăsase bisericii prezbiteriene din locul acela o rentă din care să plătească salariul unui pastor. La puțin timp, un oarecare domn B., care fusese preot militar în armata revoluționară, s-a așezat acolo ca pastor. A rămas până când biserica a încetat să funcționeze, și în cele din urmă a devenit necredincios declarat. Acest lucru a avut o influență nefastă asupra orașului. El a rămas printre ei, ostil religiei creștine.

După ce a fost înlăturat din funcție, au mai avut unul sau doi pastori. Însă biserica a decăzut, și nivelul credinței a coborât din ce în ce mai tare, până când au ajuns să-și închidă casa de adunare, din cauză că erau foarte puțini membri, și să-și țină serviciile din Sabat într-o școală care se afla lângă biserică.

190 Memoriile lui Charles G. Finney

Ultimul pastor pe care l-au avut a spus că va sta până când vor fi doar șase membri în Sabat, și chiar dacă exista un fond pentru sprijinirea lui, și salariul îi era plătit la timp, nu se putea gândi că era de datoria lui să-și petreacă timpul lucrând într-un asemenea câmp. De aceea, fusese concediat. Nici o altă denominațiune nu pusese stăpânire pe lucrare atât de mult încât să stârnească interesul publicului, și întregul oraș era într-o stare de profundă decădere. Mai rămăseseră trei diaconi din biserica prezbiteriană, și douăzeci de membri. Singura persoană necăsătorită din biserică era această domnișoară S. despre care am vorbit. Aproape tot orașul era într-o stare de impenitență. Era un oraș mare de fermieri bogați, fără nici un sat destul de mare în apropiere.

În al doilea Sabat, domnișoara S. m-a așteptat din nou pe când coboram de la amvon, și m-a implorat să merg să predic acolo; apoi m-a întrebat dacă eram la curent cu starea de lucruri prezentă în oraș. I-am spus că eram, dar că nu știam dacă puteam merge. Ea a părut foarte tulburată, și nu a mai putut vorbi cu mine, fiindcă nu își putea stăpâni sentimentele. Aceste fapte, împreună cu cele auzite, au început să mă preocupe; am început să mă gândesc tot mai des la starea de lucruri din Stephentown. În cele din urmă i-am spus că, dacă diaconii bisericii de acolo doreau să merg, să mă anunțe să vin, cu voia Domnului, și să predic în biserica lor următorul Sabat la ora cinci după-amiază. Acest aranjament mi-ar fi îngăduit să predic de două ori în New Lebanon, după care să plec călare spre Stephentown și să predic acolo la ora cinci. Promisiunea aceasta a părut să-i însenineze fața și să-i liniștească sufletul. A plecat acasă și mi-a trimis vorbă să vin.

În următorul Sabat, după ce am predicat de două ori, unul din tinerii convertiți din New Lebanon s-a oferit să mă ducă la Stephentown în trăsură. Când a venit după mine, l-am întrebat:

-Calul e liniștit?

-O, da! a răspuns el, foarte liniștit. De ce mă întrebați așa ceva? a întrebat el zâmbind.

-Fiindcă, i-am răspuns eu, dacă Domnul vrea să mă duc la Stephentown, diavolul va face tot ce-i stă în putere ca să mă împiedice; și dacă nu ai avea un cal liniștit, l-ar pune să mă omoare. El a zâmbit, și am plecat; culmea a fost că, înainte de a ajunge acolo, calul a luat-o la fugă de două ori, și a fost cât pe ce să ne

Trezire în Stephentown

191

omoare pe amândoi. Proprietarul și-a exprimat uluirea, și a spus că nu văzuse niciodată așa ceva.

Totuși, la timpul stabilit am ajuns în siguranță la domnul S., tatăl tinerei doamne despre care v-am vorbit. El locuia la jumătate de milă de biserică, în direcția orașului New Lebanon. Când am intrat, ne-a întâmpinat Măria - așa se numea - cu lacrimi de bucurie, și m-a condus într-o cameră unde puteam să fiu singur, fiindcă nu era încă ora cinci. În curând am auzit-o rugându-se în camera de deasupra mea. La timpul potrivit, am plecat cu toții, și am găsit un mare număr de oameni adunați. Congregația era solemnă și atentă, dar nu s-a întâmplat nimic neobișnuit în seara aceea. Am petrecut noaptea în casa domnului S., și Măria s-a rugat în cameră de sus toată noaptea. Puteam să-i aud vocea joasă și tremurândă, întreruptă adesea de suspine și gemete. Nu stabilisem o altă întâlnire, dar înainte de a pleca m-a implorat atât de tare, încât am consimțit să vin și în Sabatul următor, la aceeași oră.

În Sabatul care a urmat s-a întâmplat aproape la fel, doar că erau mai mulți oameni, și fiindcă casa de adunare era veche, sprijiniseră bine balconul în timpul săptămânii. Am văzut că interesul crescuse, și atmosfera era și mai solemnă. Am stabilit o altă întâlnire, și am plecat. La cel de-al treilea serviciu divin, Duhul lui Dumnezeu a fost turnat peste congregație.

În adunare era prezent și judecătorul P., care trăia într-un cartier marginal, și avea o familie mare de copii neconvertiți. La încheierea serviciului divin, pe când coboram de la amvon, domnișoara S. m-a oprit și mi-a arătat o strană - casa de adunare avea atunci strane pătrate - în

care stătea o tânără copleșită de sentimente. M-am îndreptat spre ea, și am aflat că era una din fiicele judecătorului P. Convingerea ei era foarte adâncă. M-am așezat lângă ea și i-am dat câteva sfaturi, și cred că a fost convertită înainte de a ieși din biserică. Era o tânără foarte sinceră și inteligentă, și a devenit o creștină foarte folositoare. După aceea, a devenit soția evanghelistului Underwood, care a fost atât de cunoscut în multe biserici, îndeosebi în New Jersey și New England. Ea s-a unit imediat în rugăciune cu domnișoara S. Dar nu se vedea pe moment vreo mișcare din partea membrilor mai în vârstă. Aveau asemenea relații unul cu altul, că a fost nevoie de multă căință și mărturisire între ei pentru ca lucrarea să înainteze.

192

Memoriile lui Charles G. Finney

Starea de lucruri din Stephentown îmi cerea să plec din New Lebanon, și să mă stabilesc acolo. Am făcut așa. Duhul rugăciunii coborâse asupra mea, așa cum coborâse înainte asupra domnișoarei S. Puterile rugăciunii erau atât de mari, încât lucrarea a devenit în curând o forță, atât de irezistibilă încât cuvântul Domnului doboră cei mai tari oameni, și îi lăsa neputincioși. Aș putea să numesc multe cazuri de acest fel.

Unul din primele pe care mi le amintesc s-a întâmplat într-un Sabat, când predicam din textul: „Dumnezeu este dragoste*”. În adunare era un bărbat care se numea J., un om cu nervii puternici, un fermier foarte respectat. Stătea în fața mea, înaintea amvonului. L-am văzut cum a căzut și s-a cutremurat câteva momente, apoi a rămas liniștit și nemișcat, aproape neputincios. A rămas în starea aceasta până la sfârșitul întâlnirii, când a fost dus acasă. A fost în curând convertit, și a devenit un lucrător eficient în a-și aduce prietenii la Cristos.

În timpul acestei treziri, Zabulon R. Shiperd, un avocat faimos din ținutul

Washington, New York care venise la un proces din Albany, a auzit de trezirea din Stephentown, așa că și-a lăsat afacerile și a venit să lucreze cu mine. Era un creștin sincer, a luat parte la toate întâlnirile, și i-au plăcut foarte mult. Era acolo când au avut loc alegerile statale din noiembrie. Eu așteptam cu neliniște ziua alegerilor, fiindcă mă temeam că agitația din ocazia aceasta va încurca lucrarea. I-am îndemnat pe creștini să vegheze și să se roage, pentru ca lucrarea să nu fie oprită de isteria din ziua aceea. În seara alegerilor am predicat. Când am coborât de la amvon după predică, domnul Shiperd - tatăl reverendului J.J.Shiperd care s-a stabilit apoi la Oberlin - m-a chemat în strana în care stătea. Era o strană din colțul casei, în stânga amvonului. Am mers la el, și am găsit pe unul din domnii care stătuseră la masa alegerilor în ziua aceea, atât de copleșit și convins de păcat, că nu se putea ridica. Am discutat un timp cu el, și m-am rugat pentru el, și a fost vizibil convertit. Mulți dintre membri nu plecaseră încă. Când am ieșit din strană, și eram gata să plec, mi-a fost atrasă atenția spre altă strană din dreapta amvonului, unde se afla un alt om care luase parte la alegeri și primise voturile, în aceeași stare ca și colegul său. Era prea

1 Ioan 4: 8 u.p.

Trezire în Stephentown

193

biruit de sentimente ca să poată ieși din casa de adunare. Am discutat și cu el, și, dacă îmi amintesc bine, a fost convertit înainte de a pleca. Am menționat aceste cazuri ca să ilustrez lucrarea care avea loc acolo.

Am spus deja că familia domnului P. era mare. Îmi amintesc că au fost convertiți șaisprezece membri, copii și nepoți; toți s-au alăturat bisericii înainte de plecarea mea. Mai era o altă familie în oraș, numită M., o familie la fel de numeroasă și influentă, una din familiile de seamă din oraș. Majoritatea membrilor ei locuiau pe o stradă lungă de cinci mile. Dintr-o investigație am aflat că nu era nici o familie credincioasă pe strada aceasta, și nici o casă în care să se înalțe rugăciuni.

Am stabilit o adunare în clădirea școlii de pe strada aceea, și când am ajuns, am găsit-

o plină. Am început cu textul: „Blestemul Domnului este în casa celui rău”*. Domnul mi-a dat o vedere foarte clară a subiectului, și am putut să predic tot adevărul. Le-am spus că auzisem că în cartierul acela nu se afla nici o familie credincioasă. Adevărul este că tot orașul era într-o stare groaznică. Influența domnului B., fostul lor pastor acum căzut de la credință, adusese roade, și era foarte puțină credință adevărată printre nepocăiții din orașul acesta. Adunarea aceasta s-a soldat cu convingerea tuturor celor prezenți. Trezirea s-a răspândit în cartierul acela, și îmi amintesc că au fost șaptesprezece convertiri în familia domnului M.

Însă mai erau câteva familii influente din oraș care nu participaseră la adunări. Mi se pare că erau atât de influențate de domnul B., că hotărâseră să nu ia parte. Totuși, pe la mijlocul trezirii, acest domn B. a murit de o moarte groaznică, și acest lucru a pus capăt împotrivirii.

Am spus că erau câteva familii din oraș care nu luau parte la adunări, și nu mă puteam gândi la nici o modalitate prin care să le fac să vină. Domnișoara S. din New Lebanon, care fusese convertită la Troy, a auzit că aceste familii nu luau parte la adunări, și a venit la Stephentown. Datorită tatălui ei, care era foarte cunoscut și respectat, era primită cu politețe în toate familiile din oraș. A vizitat una din aceste familii. Cred că se cunoștea cu fetele din casă, și le-a convins să o însoțească la adunare. În curând au devenit atât de interesate, că

* Proverbe 3: 33 p.p.

194 Memoriile lui Charles G. Finney

nu au mai avut nevoie de nici o invitație. Apoi a mers la altă familie, cu același rezultat, și la alta, și în cele din urmă i-a adus pe toți la adunare. Aceste familii au fost convertite înainte de plecarea mea. Aproape toți locuitorii orașului se adunau la biserică, și orașul era total schimbat din punct de vedere moral. Nu am mai fost acolo de atunci, din toamna anului 1827. Dar am primit adesea vești de la ei, și am aflat că trezirea avea rezultate permanente. Convertiții au fost sinceri, și biserica și-a menținut vigoarea spirituală.

Ca peste tot, caracteristicile acestei treziri au fost spiritul rugăciunii, convingerea de păcat, convertirile puternice și neașteptate la Cristos, dragostea fierbinte și bucuria convertirilor, sinceritatea lor, activitatea, rugăciunile și lucrarea lor pentru alții.

Această trezire s-a produs într-un oraș de lângă New Lebanon, imediat după conferință, împotrivirea a primit o lovitură de moarte la această conferință. Rar am lucrat într-o trezire mai îmbucurătoare și mai lipsită de împotrivire ca cea din Stephentown. La început oamenii s-au răzvrătit puțin, dar puterea Duhului Sfânt a fost atât de mare, că nu am mai auzit nici o plângere.

Capitolul XVIII

Trezire la Wilmington și la Philadelphia

În timp ce lucram la New Lebanon, reverendul Gilbert din Wilmington, Delaware, al cărui tată locuia în New Lebanon, a venit în vizită. Domnul Gilbert susținea vederile teologice ale vechii școli, dar era un om bun și sincer. Dragostea sa pentru suflete a învins toate diferendele pe care le-am avut amândoi pe teme teologice. M-a auzit predicând în New Lebanon, a văzut rezultatele și m-a rugat stăruitor să merg să-l ajut în Wilmington.

De îndată ce am putut pleca din Stephentown, am plecat spre Wilmington și m-am angajat în lucrare cu domnul Gilbert. În curând am văzut că învățăturile lui puseseră biserica într-o poziție în care îmi era imposibil să promovez o trezire, dacă vederile lor nu erau corectate. Păreau să se teamă să facă vreun efort, ca să nu ia lucrarea din

măinile lui Dumnezeu. împărtășeau doctrinele vechii școli din est, iar teoria lor era că Dumnezeu îi convertește pe păcătoși când vrea El; de aceea, pocăința imediată și promovarea unei treziri erau o încercare de a-i face pe oameni creștini prin puteri omenești și mijloace omenești, dezonorându-L pe Dumnezeu și luând lucrarea din măinile Lui. Am observat de asemenea că în rugăciunile lor nu cereau revărsarea imediată a Duhului Sfânt, și acest lucru era în concordanță cu vederile în care fuseseră educați.

Era clar că nu se putea face nimic dacă domnul Gilbert nu își schimba vederile asupra acestui subiect. De aceea, am petrecut câteva ore în fiecare zi conversând cu el. Am vorbit despre acest subiect într-un mod frățesc, și după ce am lucrat în felul acesta două sau trei săptămâni, am văzut că mintea lui era pregătită să-mi prezint propriile vederi înaintea poporului. Următorul Sabat, mi-am luat textul: „Faceți-vă rost de o inimă nouă și de un duh nou. Pentru ce

196 Memoriile lui Charles G. Finney

vreți să muriți, casă a lui Israel?*" Am continuat să vorbesc despre responsabilitățile păcătosului, și le-am arătat ce înseamnă și ce nu înseamnă o inimă nouă. Am predicat despre acest lucru timp de două ore, și nu m-am așezat până nu am terminat tot subiectul, vorbind cât puteam eu de repede.

Congregația era foarte interesată, mulți s-au ridicat și au stat în picioare, în toate părțile. Adunarea era plină, și păreau foarte afectați. Unii erau tulburați și ofenșați, alții foarte interesați. În mod frecvent, când puneam în lumină contrastul dintre vederile mele și vederile în care fuseseră instruiți, unii râdeau, alții plângeau, iar alții se înfuriau, dar nu îmi amintesc să fi plecat vreunul. Domnea o agitație ciudată. Între timp, doctorul Gilbert se foia pe scaun în spatele meu, la amvon. îl auzeam oftând și suspinând, și am văzut că era foarte neliniștit. Totuși, știam că îl clătinase în convingerile lui; ceea ce nu știam era dacă se va hotărî să mă susțină în fața oamenilor. Însă eu predicam ca să plac Domnului, nu oamenilor. M-am gândit ca ar fi putut fi ultima mea predică acolo, așa că le-am spus tot adevărul, și numai adevărul asupra acestui subiect, fără să mă gândesc la urmări.

Voiam să arăt că, dacă omul era atât de neputincios cum îl prezentau vederile lor, nu putea fi învinovățit pentru starea lui păcătoasă. Dacă își pierduse toată capacitatea de ascultare prin Adam, ascultarea devenise imposibilă pentru el, și acest lucru nu se întâmplase prin faptele sau consimțământul lui, ci prin păcatul lui Adam, așa că era un nonsens să spui că putea fi învinovățit pentru un lucru de care era incapabil. Le-am spus și că, în cazul acesta, ispășirea nu era har, ci o datorie către omenire din partea lui Dumnezeu, fiindcă plasase omul într-o condiție atât de deplorabilă și nenorocită. Domnul m-a ajutat să le arăt cu mare claritate lipsurile dogmatice ale vechii școli și rezultatele lor inevitabile.

După ce am terminat, nu i-am cerut domnului Gilbert să se roage, fiindcă nu îndrăzneam, ci m-am rugat eu ca Domnul să-i conducă acasă, să-i ajute să înțeleagă cuvântul, să le dea o minte pricepută care să cântărească cele spuse, să primească adevărul și să respingă erorile. Apoi am încheiat întâlnirea, și am coborât de la amvon urmat de domnul Gilbert. Congregația s-a retras foarte încet, și mulți păreau să aștepte ceva, în toate părțile. Cei din balcon au plecat, dar restul

Ezechiel 18:31

Trezire la Wilmington și la Philadelphia 197

adunării a rămas pe loc, așteptând parcă să vadă ce avea de spus domnul Gilbert. Însă domnul Gilbert venea tăcut în urma mea.

Pe când coboram de la amvon, am observat două doamne care stăteau lângă culoar, pe

care le cunoșteam și care erau prietene și susținătoare ale domnului Gilbert. Am văzut că păreau îndurerate, supărate și uimite. Când am ajuns la prima din ele, care stătea lângă scările amvonului, aceasta l-a prins de mânecă pe domnul Gilbert care venea în urma mea și i-a spus:

-Domnule Gilbert, ce credeți de asta?

Vorbea în șoaptă, dar destul de clar. El i-a răspuns pe același ton:

-Merită cinci mii de dolari.

Acest lucru m-a bucurat și m-a mișcat foarte tare. Ea a replicat:

-Atunci nu ați predicat niciodată Evanghelia.

-Ei bine, a răspuns el, îmi pare rău, dar trebuie să spun că nu am făcut-o niciodată.

Am trecut mai departe și am ajuns la cealaltă doamnă, care i-a spus aceleași lucruri, și a primit un răspuns asemănător. Acest lucru a fost suficient pentru mine; m-am îndreptat spre ușă și am ieșit. Cei care ieșiseră stăteau în fața adunării, discutând aprins despre cele auzite. Pe când mă îndreptam spre casa domnului Gilbert, unde fusesem găzduit, am văzut că străzile erau pline de agitație și discuții. Oamenii comparau vederile, și din câteva cuvinte auzite de la cei care nu mă observaseră, am văzut că înclinau să primească vederile mele.

Când am ajuns la domnul Gilbert, soția lui m-a întâmpinat spunându-mi:

-Domnule Finney, cum ai îndrăznit să predici așa ceva de la amvonul nostru?

-Doamnă Gilbert, i-am răspuns eu, nu îndrăznesc să predic altceva; acesta este adevărul lui Dumnezeu.

-Ei bine, a spus ea, este adevărat că Dumnezeu era obligat să facă o ispășire pentru omenire. Eu am simțit întotdeauna asta, deși n-am îndrăznit s-o spun niciodată. Credeam că, dacă doctrina predicată de domnul Gilbert era adevărată, Dumnezeu era obligat, ca un act de justiție, să facă o ispășire, și să mă salveze din niște împrejurări din care nu puteam ieși singură, și de la o condamnare pe care nu o meritam. Chiar în momentul acela a intrat fratele Gilbert.

198 Memoriile lui Charles G. Finney

-Frate Gilbert, i-am spus eu, iată roadele predicării duminică în propria duminică familie; și apoi i-am repetat ce spusese soția lui. El a răspuns:

-Uneori am crezut că soția mea este una din cele mai evlavioase femei pe care le-am cunoscut, și alteori am crezut că nu avea credință deloc.

-Cum! am exclamat eu, ea a crezut întotdeauna că Dumnezeu îi datora, ca un act de dreptate, mântuirea oferită prin Cristos; cum poate să fie creștină?

Declarațiile acestea au fost făcute cu solemnitate și seriozitate. Când am făcut ultima remarcă, doamna Gilbert s-a ridicat și a părăsit camera. Nu am mai văzut-o timp de două zile. În casă domnea o mare solemnitate. Apoi doamna Gilbert a ieșit, lămurită în privința adevărului și cu inima schimbată. Vederile și experiența ei fuseseră revoluționate în totalitate.

Din momentul acesta, lucrarea a înaintat. Adevărul era prelucrat în mod admirabil de Duhul Sfânt. Vederile domnului Gilbert s-au schimbat foarte mult, la fel ca și stilul său de predicare, și modul de prezentare a Evangheliei. Din câte știu, vederile lui au rămas corecte până în ziua morții, și a înlocuit învățăturile vechii școli cu cele ale noii școli teologice.

Efectul acestei predici asupra multor membri ai bisericii a fost destul de curios. Am vorbit despre doamna care l-a întrebat pe domnul Gilbert ce părere avea. După aceea

mi-a spus că fusese atât de jignită, încât hotărâse să nu se mai roage niciodată. Obişnuise să se îndreptăţească singură din cauza naturii ei păcătoase, şi credea în toate doctrinele susţinute de domnul Gilbert, astfel că predica mea îi dăduse peste cap vederile, credinţa şi toată gândirea. A rămas în starea aceasta de răzvrătire cam şase săptămâni, apoi s-a rugat din nou. Atunci a renunţat la toate, şi şi-a schimbat complet opiniile şi experienţa religioasă. Aşa s-a întâmplat cu mulţi membri ai bisericii, din câte ştiu.

Între timp, fusesem invitat de domnul Patterson să predic la Philadelphia de două ori pe săptămână. Mergeam cu vaporul cu aburi şi predicam seara, iar a doua zi mă întorceam să predic la Wilmington; serviciile de seară le alternam între Philadelphia şi Wilmington. Distanţa era de aproximativ patruzeci de mile. Cuvântul lucra cu atâta putere în Philadelphia, încât m-am hotărât să-I las pe

Trezire la Wilmington şi la Philadelphia 199

domnul Gilbert să se ocupe în continuare de lucrarea din Wilmington, iar eu să lucrez în Philadelphia.

Reverendul James Patterson, cel care mă invitase în Philadelphia, susţinea vederile teologice ale Princeton-ului, cunoscute ca doctrinele vechii şcoli prezbyteriene. Însă era un om evlavios, şi se preocupa mai mult de mântuirea sufletelor decât de discuţiile asupra putinţei şi neputinţei, sau de orice punct în care părerile vechii şcoli se deosebeau de cele ale noii şcoli prezbyteriene. Soţia lui susţinea vederile teologice din New England, adică credea într-o ispăşire generală, opusă ispăşirii limitate, şi era de acord cu ortodoxismul New England, diferit de ortodoxismul Princeton.

Vă amintesc că pe timpul acela aparţineam şi eu bisericii prezbyteriene. Fusesem hirotonisit de un prezbiteriu compus din oameni educaţi la Princeton. V-am spus că atunci când am fost hirotonisit să predic Evanghelia, am fost întrebat dacă am primit mărturisirea de credinţă prezbyteriană, care conţinea esenţa credinţei creştine. Eu am răspuns că o primisem după cum o înţelesesem eu. Dar fiindcă nu mă aşteptasem la o asemenea întrebare, nu o citisem niciodată cu atenţie, şi cred că nu am citit-o niciodată până la capăt. Când am ajuns s-o citesc şi s-o cântăresc, am văzut că deşi o puteam primi, cum am văzut că o primesc o mulţime de prezbyterieni, ca pe o mărturisire care conţine esenţa doctrinei creştine, totuşi existau câteva puncte în care nu eram de acord cu ea; de atunci, am spus pretutindeni că nu eram de acord cu aceste puncte, şi că dacă aceasta era adevărata mărturisire de credinţă a prezbyterienilor, atunci eu nu o puteam accepta. Cred că domnul Patterson înţelesese acest lucru înainte de a mă invita să lucrez cu el, şi când am spus părerea mea de la amvon nu s-a arătat surprins. Nu a ridicat nici o obiecţie împotriva acestor declaraţii.

Trezirea luase un curs foarte interesant, şi el a văzut că Dumnezeu binecuvânta Cuvântul aşa cum îl predicam eu, aşa că a stat lângă mine şi nu a contrazis niciuna din afirmaţiile mele. Uneori, când ne întorceam de la adunare, doamna Patterson spunea zâmbind:

-Acum vezi bine, domnule Patterson, că domnul Finney nu este de acord cu dumneata în punctele asupra cărora ne-am contrazis de atâtea ori.

El răspundea întotdeauna cu iubire şi spirit creştinesc:

-Ei bine, Domnul binecuvântează aceste vederi.

200 Memoriile lui Charles G. Finney

Interesul a devenit atât de mare, încât adunarea era aglomerată de fiecare data. Într-o zi, domnul Patterson mi-a spus:

-Frate Finney, dacă pastorii prezbyterieni din oraş află de vederile dumitale şi de ceea ce predici oamenilor, te vor vâna ca pe un lup.

-Nu am ce să fac, am spus eu. Nu pot să predic altă doctrină, şi dacă vor să mă alunge

din oraș, să o facă și să-și asume responsabilitatea. Dar eu nu cred că m-ar putea pune pe fugă.

Totuși, pastorii nu au acționat după prezicerile lui, ci m-au primit în aproape toate bisericile lor. Când au aflat ce se petrecea la biserica domnului Patterson și că mulți dintre membrii lor erau foarte interesați, m-au invitat să predic în bisericile lor; dacă îmi amintesc bine, am predicat în toate bisericile prezbiteriene, cu excepția celei de pe strada Arch.

Philadelphia susținea pe timpul acela vederile teologice ale Princeton-ului. Doctorul Skinner susținuse întrucâtva vederile noii școli, și se deosebise destul de mult de teologii din jurul său ca să fie suspectat că nu avea dreptate, conform ortodoxiei preponderente. Mie mi s-a părut întotdeauna remarcabil că vederile mele dogmatice nu au reprezentat o piatră de poticnire în orașul acela, din câte știu, și ortodoxia mea nu a fost pusă în discuție de pastori sau biserici. Am predicat în biserica germană și în congregația doctorului Livingstone; am văzut că acesta simpatiza cu vederile mele, și m-a încurajat cu toată puterea să merg și să predic ceea ce mă îndemna Domnul. Nu am ezitat să-mi prezint vederile teologice oricând și oriunde, în toate bisericile.

Domnul Patterson era și el foarte surprins că nu întâlneam opoziție din partea pastorilor sau a bisericilor pe seama vederilor mele teologice. Adevărul e că nu le prezentam într-un mod polemic, ci le foloseam în învățăturile către sfinți și păcătoși, într-un fel care să nu stârnească atenția nimănui, cu excepția teologilor discriminatori. Dar multe din lucrurile pe care le spuneam erau noi pentru popor. De exemplu, într-o seară am predicat din textul: „Căci este un singur Dumnezeu, și un singur Mijlocitor între Dumnezeu și oameni: omul Isus Cristos, care s-a dat pe Sine însuși ca preț de răscumpărare pentru toți; faptul acesta trebuia adeverit la vremea

Trezire la Wilmington și la Philadelphia 201

cuvinită"*. Aceasta a fost o predică despre ispășire, în care am explicat vederile pe care le susținusem întotdeauna în privința naturii și universalității ei, și am enumerat punctele care deosebeau aceste vederi de cele ale teologilor care susțineau ispășirea limitată. Această predică a stârnit atâta atenție și interes, încât am fost chemat să predic asupra subiectului și în alte biserici. Cu cât predicam mai mult, cu atât dorința oamenilor de a asculta devenea mai mare, și tulburarea a devenit atât de generală, încât am ținut predica aceasta șapte seri la rând, în diferite biserici.

Se părea că poporul auzise multe declarații împotriva Hopkinsianismului; acesta susținea în principal că omul trebuie condamnat pentru slava lui Dumnezeu, și că Dumnezeu era autorul păcatului. Eu am amintit aceste declarații în predicile mele, și am denunțat Hopkinsianismul, spunând că exista într-o măsură prea mare în Philadelphia; că, prin faptul că neglijau mântuirea sufletelor lor, păreau doritori să fie condamnați, și că susțineau că Dumnezeu era autorul păcatului, fiindcă susțineau că natura lor era păcătoasă. Am afirmat iar și iar aceste lucruri, și am stăruit asupra lor.

Am auzit oameni care ațimau mereu:

-Ei bine, el nu e hopkinsianist.

Simțeam că era de datoria mea să expun toate ascunzișurile păcătoșilor, și să vânez vederile caracteristice ale teologiei în care se ascundea.

Trezirea înainta și se extindea. Toate adunările noastre de predică, rugăciune și cercetare erau pline. Erau atât de multe cazuri de convingere, încât nu îmi ajungea timpul. Toamna târziu, mi-am găsit o gazdă în Philadelphia, și am continuat să lucrez acolo fără întrerupere până în luna august a anului 1828.

Ca și în alte locuri, au fost câteva cazuri de împotrivire înverșunată. Într-unui din aceste cazuri, un bărbat a cărui soție era profund convinsă s-a înfuriat atât de tare că a venit la adunare și a scos-o afară cu forța. Un alt caz interesant a fost cel al unui german, al cărui nume nu mi-l amintesc. Era fabricant de tutun. Avea o soție foarte amabilă și inteligentă, și era și el un om inteligent, după cum am văzut când l-am cunoscut. Însă era sceptic, și nu avea încredere în religie. Soția lui venea la adunări, și devenise foarte interesată de

* 1 Timotei 2: 5,6

202

Memoriile lui Charles G. Finney

mântuire; după o luptă puternică care a durat câteva zile, a fost convertită. Fiindcă venea des la adunare și era foarte interesată, a atras atenția soțului ei, care i-a interzis să devină creștină. Avea un temperament furtunos, și era un om cu constituție athletică, hotărât și ferm. Fiindcă soția lui devenea din ce în ce mai interesată, opoziția lui a crescut până când i-a interzis să mai participe la adunări.

Atunci ea m-a chemat și mi-a cerut sfatul în privința purtării pe care avea să o adopte. I-am spus că prima ei datorie era față de Dumnezeu; că era obligată să-L respecte poruncile, chiar dacă intra în conflict cu poruncile soțului ei; în consecință, am sfătuit-o să se ferească să-și supere soțul, dar să-și facă datoria față de Dumnezeu, și să nu calce nici una din poruncile Lui ca să-i facă pe plac soțului ei. I-am spus că opiniile lui în materie de religie nu trebuiau respectate, fiindcă era necredincios, așa că nu îi putea urma sfatul. Ea știa acest lucru. Soțul ei era un om care nu dădea nici o atenție religiei, cu excepția împotrivirii.

Ascultându-mi sfatul, a venit la adunare de câte ori a fost posibil și a primit învățături; în curând, a primit eliberarea Evangheliei, prin credință și liniște sufletească, și s-a bucurat de prezența lui Dumnezeu. Acest lucru l-a înfuriat foarte mult pe soțul ei, și în cele din urmă a ajuns să o amenințe cu moartea dacă mai continua să meargă la adunare. Ea îl văzuse furios de atâtea ori, încât nu credea că își va îndeplini amenințarea. I-a spus liniștită că era hotărâtă să-L asculte pe Dumnezeu orice s-ar întâmpla, și că era de datoria ei să primească învățăturile de care avea nevoie, așa că va merge la adunare în continuare, fără să-și neglijeze îndatoririle familiale.

Într-o seară de Sabat, când a aflat că mergea la adunare, și-a reînnoit amenințarea de a-i lua viața. Ea mi-a spus după aceea că o considerase o amenințare deșartă. I-a răspuns că datoria ei era clară, și că nu era nici un motiv ca să rămână acasă, în afara dorințelor lui iraționale; dacă ar fi rămas acasă într-o asemenea împrejurare și-ar fi încălcat datoria față de Dumnezeu și față de ea însăși. De aceea, a plecat la adunare. Când s-a întors acasă, l-a găsit furios de moarte. După ce a intrat în casă, el a încuiat ușa în urma ei și a aruncat cheia, apoi a luat un cuțit în mână și a jurat că o va ucide. Ea a alergat pe scări, iar el a luat o lumânare ca s-o urmărească. Servitoarea a stins lumânarea când a trecut pe lângă ea, și astfel au rămas amândoi pe întuneric. Ea a alergat prin camerele de sus, s-a îndreptat spre

Trezire la Wilmington și la Philadelphia

203

bucătărie și apoi a intrat în cămară. El nu a putut-o urmări pe întuneric, așa că ea a ieșit pe fereastra de la cămară, și a fugit la niște prieteni unde și-a petrecut noaptea. Crezând că se va rușina de purtarea lui la lumina zilei, s-a întors acasă dis-de-dimineată, și a găsit toată casa cu susul în jos. El distrusese unele mobile, și rătăcea

prin camere ca un om nebun. De îndată ce a intrat, a încuiat ușa, a luat un cuțit, s-a aruncat pe genunchi și a început să jure că o va omorî. Ea l-a privit cu uimire și a fugit. A alergat pe scări, dar era lumină și el o urmărea. A alergat din încăpere în încăpere, până a ajuns în ultima, din care nu mai putea scăpa. S-a întors și l-a înfruntat. S-a aruncat pe genunchi, și el era gata s-o străpungă cu cuțitul; atunci, ea a ridicat mâinile spre cer și L-a implorat pe Dumnezeu să-i ierte pe amândoi. În momentul acesta, Dumnezeu l-a oprit. Ea a spus că a privit-o un moment, a scăpat cuțitul, a căzut pe dușumea și a strigat după îndurare. S-a prăbușit atunci și acolo, și-a mărturisit păcatele lui Dumnezeu și ei, apoi L-a implorat pe Dumnezeu și a rugat-o și pe ea să-l ierte.

Din momentul acela a fost un om schimbat în chip minunat. A devenit unul dintre cei mai sinceri creștini convertiți. S-a atașat foarte tare de mine, și după unul sau doi ani, când a auzit că veneam la Philadelphia cu un anume vapor, a fost primul om din oraș care m-a întâmpinat. L-am primit pe el și pe soția lui în biserică înainte de a pleca, și le-am botezat copiii. Nu l-am mai văzut și nu am mai auzit nimic despre el de mulți ani.

Dar acestea au fost cazuri particulare de împotrivire; nu am fost deranjat de nici o împotrivire publică. Pastorii m-au primit foarte binevoitor, și nu au vorbit nimic în mod public împotriva lucrării, chiar dacă au gândit ceva rău în particular.

După ce am predicat în biserica domnului Patterson timp de câteva luni, și aproape la fel de mult în bisericile prezbiteriene din oraș, m-am gândit că ar fi mai bine să mă așez undeva în centru, și să predic într-un singur loc. Pe strada Race era o biserică germană mare, al cărei pastor era domnul Helfenstein. Diaconii congregației împreună cu domnul Helfenstein mi-au cerut să predic în biserica lor. Casa aceasta era cea mai mare casă de adunare din oraș. A fost întotdeauna aglomerată, și se spunea că avea o capacitate de trei mii de locuri cu tot cu balconul. Acolo am predicat timp de multe luni. Am avut ocazia să predic multor învățători de la Școala de Sabat. Se

204

Memoriile lui Charles G. Finney

spunea că toți învățătorii de la Școala de Sabat care se aflau în oraș veneau să-mi asculte predicile.

În anul 1829, la mijlocul verii, am părăsit orașul pentru scurt timp ca să-mi vizitez socrii în ținutul Oneida; apoi m-am întors la Philadelphia și am lucrat acolo până la mijlocul iernii. Nu îmi amintesc datele exacte, dar cred că am lucrat cam un an și jumătate în Philadelphia. În tot timpul acesta, trezirea a mers înainte. Convertirile erau numeroase în toate părțile orașului, dar nu aș putea să vă spun care a fost numărul lor. Nu am lucrat niciodată într-un loc în care să fiu tratat mai cordial, și unde creștinii, în special cei convertiți de curând, să se poarte mai bine. Nu a existat nici o dezbinare și nici o gâlceava între ei, și nu am auzit de nici o influență negativă a trezirii.

Au fost multe fapte interesante legate de această trezire. Îmi amintesc că o tânără femeie, fiica unui pastor din vechea școală, a venit la biserica domnului Patterson, și a fost foarte convinsă.

Convingerea ei era atât de profundă, încât a căzut într-o stare de disperare. Mi-a spus că fusese învățată din copilărie de tatăl ei că făcea parte dintre cei aleși, că va fi convertită la timpul potrivit și că nu putea face nimic până când natura ei nu avea să fie schimbată de Duhul Sfânt, așa că trebuia să citească Biblia și să se roage pentru o inimă nouă.

Când era tânără, fusese foarte convinsă de păcat, dar urmase instrucțiunile tatălui ei, citind Biblia și rugându-se pentru o fire nouă, și crezuse că aceasta era tot ce se cerea din partea ei. Așteptase să fie convertită, ca să se convingă că face parte dintre cei aleși. Pe când se lupta în sufletul ei pentru mântuire, fusese vorba de căsătorie, și îi promisese lui Dumnezeu că nu se va căsători până când nu va deveni creștină. Când făgăduise aceste lucru, crezuse că Dumnezeu o va converti în curând. Dar convingerea ei trecuse. Nu era convertită încă, și nu îndrăznise să-și încalce promisiunea față de Dumnezeu.

Când avea optsprezece ani, un tânăr îi propusese să fie soția lui. Ea fusese de acord, dar

fiindcă voia să-și țină juruința, nu se putea căsători până nu devenea creștină. A spus că se iubeau foarte mult, și că el o implora mereu să grăbească nunta. Fără să-i spuă motivul real, ea l-a amânat mereu timp de cinci ani, așteptând ca Dumnezeu s-o convertească. În cele din urmă, tânărul acesta a avut un accident de călărie, și a murit. Acest lucru a făcut-o să se răzvrătească

Trezire la Wilmington și la Philadelphia 205

împotriva lui Dumnezeu. Îl acuza pe Dumnezeu că nu fusese drept cu ea. Spunea că ea îl așteptase s-o convertească, și fusese credincioasă juruinței ei de a nu se căsători până nu se convertea, așa că îl amânase mereu pe iubitul ei, iar acum Dumnezeu i-l luase, și ea tot nu era convertită.

Aflase că tânărul era universalist, și se lupta să creadă că universalismul era corect, că Dumnezeu nu avea să-l trimită în iad; dacă l-ar fi trimis în iad, nu s-ar fi putut împăca niciodată cu soarta aceasta. Deși se certase cu Dumnezeu mult timp, înainte de a veni la adunările noastre crezuse că Dumnezeu era vinovat fiindcă nu se convertise, și nu ea însăși. Când m-a ascultat predicând, a văzut că toate minciunile sub care se ascundea erau năruite, și că trebuia să-și predea inima lui Dumnezeu, ca să fie totul bine; a văzut că ea era vinovată, și că toate instrucțiunile tatălui ei fuseseră greșite; amintindu-și că îl învinuise pe Dumnezeu, și că avusese o atitudine blasfemiatoare, a strigat după îndurare. Am vorbit cu ea, și am încercat să-i arăt îndurarea lui Dumnezeu; am încurajat-o să spere și să creadă în promisiunea vieții veșnice. Dar sentimentul păcatului ei era atât de copleșitor, încât părea incapabilă să se prindă de făgăduințe, și cădea din ce în ce mai adânc în disperare.

După ce am lucrat mult timp cu ea, am devenit foarte tulburat de cazul ei. La încheierea fiecărei întruniri mă însoțea acasă cu plângerile ei disperate, și mă chinuia apelând la simpatia și compasiunea mea creștinească. Această stare de lucruri a continuat până într-o dimineață, când a venit să mă viziteze însoțită de o mătușă de-a ei, care era foarte îngrijorată în privința ei, crezând că era gata să înnebunească. Și eu eram de aceeași părere, dacă nu se convertea. Catharine - acesta era numele ei - a venit în camera mea la fel de disperată ca de obicei, dar cu o sclipire de nebunie în ochi, care demonstra că mintea ei nu mai îndura mult starea aceasta; în momentul acela, Duhul lui Dumnezeu m-a îndemnat să iau o atitudine total diferită de purtarea mea anterioară.

-Catharine, i-am spus eu, tu crezi că Dumnezeu este bun.

-O da! a spus ea, cred că așa este.

-Ei bine, mi-ai spus adesea că bunătatea Lui îl împiedică să se îndure de tine - că păcatele tale au fost atât de grave, că S-ar dezona dacă te-ar ierta și te-ar mântui. Mi-ai mărturisit adesea că tu

206 Memoriile lui Charles G. Finney

crezi că Dumnezeu te-ar ierta dacă ar putea, dar iertarea ta ar fi o ofensă la adresa Lui, a guvernării Sale, a universului Său, și de aceea nu te poate ierta.

-Da, a spus ea, așa cred.

-Atunci dificultatea este că tu vrei ca Dumnezeu să păcătuiască, să acționeze nedrept și să Se prejudicieze în fața universului de dragul mântuirii tale.

Ea și-a deschis larg ochii albaștri, parțial surprinsă și parțial indignată. Dar eu am continuat:

-Da! tu ești foarte tulburată și necăjită, fiindcă Dumnezeu nu poate face rău, și va fi bun în continuare, orice s-ar întâmpla cu tine. Tu te chinuiești în continuare, fiindcă Dumnezeu nu poate fi convins să-și încalce propriul simț de datorie și caracterul Său, și să te salveze în defavoarea Sa, în văzul întregului univers. Crezi că ești mai importantă decât Dumnezeu și tot universul, și nu poți fi fericită dacă Dumnezeu nu face pe toată lumea nefericită, ca să te facă pe tine fericită.

Am stăruit asupra acestui lucru. M-a privit uluită, și după câteva momente s-a supus. Părea să fi fost cucerită pe loc, ca un copil. A spus:

-Accept. Îl las pe Dumnezeu să mă trimită în iad, dacă El crede că este cel mai bun

lucru de făcut. Nu vreau să mă mântuiesc în defavoarea Lui, și a întregului univers. Îl las să facă ce crede El.

M-am ridicat pe loc și am ieșit din cameră; ca să scap cu totul de ea, am ieșit afară, m-am urcat în trăsură și am plecat. Când m-am întors, ea plecase, dar după-amiaza s-a întors împreună cu mătușa ei, ca să-mi spună ce făcuse Dumnezeu pentru sufletul ei. Era plină de bucurie și pace, și a fost una din cele mai umile, supuse și frumoase convertiri pe care le-am văzut.

O altă tânără, o fată foarte frumoasă de vreo douăzeci de ani, a venit să mă vadă foarte convinsă de păcat. Am întrebat-o, printre alte lucruri, dacă era convinsă că fusese atât de rea, încât să merite ca Dumnezeu să o trimită în iad. Ea a răspuns cu tărie:

-Da! merit de o mie de ori iadul.

Era elegantă și îmbrăcată cu haine scumpe. Am avut o discuție serioasă cu ea, și ea s-a predat lui Cristos cu inima zdrobită. Era o convertită foarte umilă și supusă. Am aflat după aceea că a mers acasă și a adunat toate ornamentele și florile artificiale cu care

Trezire la Wilmington și la Philadelphia 207

obișnuia să se împodobească și de care era foarte mândră, și a ieșit din camera ei cu ele în mână. Familia a întrebat-o ce vrea să facă cu ele. Ea a răspuns că voia să le dea pe foc.

-Nu o să le mai port niciodată, a spus ea.

-Ei bine, au spus ei, dacă nu vrei să le mai porți, poți să le vinzi; nu le pune pe foc.

-Dacă le vând, a spus ea, altcineva se va mândri cu ele cum m-am mândrit eu; o să le ard.

Și le-a pus pe foc.

După câteva zile, m-a vizitat și mi-a spus că văzuse o doamnă foarte elegantă, pe când trecea prin piață. O compătimise atât de tare, încât se dusesse la ea și o întrebase dacă putea să-i spună ceva. Doamna i-a răspuns că putea. Ea i-a spus:

-Draga mea doamnă, nu vă mândriți prea mult cu hainele dumneavoastră, neglijând mântuirea?

A spus că a izbucnit în lacrimi când i-a spus aceste cuvinte, și i-a povestit doamnei experiența ei, cât fusese de legată de podoabe, și cum ajunsese gata să-și ruineze sufletul.

-Dumneavoastră sunteți o doamnă frumoasă și bine îmbrăcată; nu sunteți în aceeași stare sufletească în care eram eu?

A spus că doamna a plâns, și a mărturisit că se temea că dragostea ei pentru îmbrăcăminte și societate îi va ruina sufletul. A mărturisit că neglijase mântuirea sufletului ei, fiindcă nu putea ieși din cercul în care intrase. Tânăra voia să știe dacă greșise când îi vorbise acestei doamne. I-am spus că nu, că mi-aș fi dorit ca toți creștinii să fie atât de credincioși ca ea, și că speram că nu va înceta niciodată să le avertizeze pe semenele ei de păcatul care îi ruinează sufletul.

În primăvara anului 1829, când râul Delaware s-a revărsat, cherestegii au coborât pe apă lemnul pe care îl tăiaseră în regiunile nordice în timpul iernii. Pe timpul acela, o regiune întinsă de la granița de nord cu Pennsylvania purta numele de „ținutul lemnului”, întinzându-se până la izvoarele râului Delaware. Multe persoane erau angajate în tăierile de aici, vara și iarna. Lemnul era trimis pe apă primăvara, când râul se umfla, până la Philadelphia. Cherestegiii tăiau lemnul când râul era scăzut, iar la topirea zăpezilor îl aruncau în râu și îl lăsau să plutească până într-un loc în care îl puteau stivui, sau îl duceau la piața din Philadelphia.

Mulți dintre tăietorii de lemne aveau familii în zonă, deși ținuturile nordice erau neprielnice și sălbatice. Nu aveau școli, și nici un fel de biserici sau educație religioasă. Am cunoscut un pastor care crescuse într-o asemenea regiune, și mi-a spus că până la vârsta de douăzeci de ani nu fusese niciodată la o adunare, și nici nu auzise de așa ceva.

Acești oameni au coborât cu lemnele, au asistat la adunările noastre, și mulți dintre ei au fost convertiți. S-au întors în sălbăticie, și au început să se roage pentru revărsarea Duhului Sfânt, și să spună oamenilor din jur ce văzuseră la Philadelphia, îndemnându-i să caute mântuirea. Eforturile lor au fost imediat binecuvântate, și trezirea a început să înainteze printre tăietorii de lemne. Mergea înainte cu putere remarcabilă. S-a extins atât de tare, că multe persoane au fost convinse și convertite fără să vină la adunare, și fără să fi știut nimic despre religie. Oameni care tăiau lemne și trăiau singuri în colibe, sau se adunau câte doi sau trei la un loc, erau cuprinși de o asemenea convingere, încât întrebau pe toată lumea ce trebuiau să facă; au fost convertiți, și trezirea s-a extins. Convertiții aceștia dădeau pe față o simplitate extraordinară.

Un pastor bătrân, care cunoștea starea de lucruri de acolo, mi-a relatat următorul fapt. Un bărbat de acolo avea o colibă în care dormea noaptea, iar ziua tăia singur lemnul. A început să simtă că era păcătos, și convingerea lui a crescut atât de mult, încât și-a mărturisit păcatele și s-a pocăit; Duhul lui Dumnezeu i-a arătat drumul mântuirii, și l-a cunoscut pe Mântuitorul. Însă el nu asistase niciodată la o adunare, și nu auzise o rugăciune în viața lui. Sentimentele lui au crescut atât de mult, încât a fost silit să meargă și să le povestească altor tăietori ce se întâmplase. Când a ajuns la ei, a văzut că simțeau același lucru și că se adunau împreună. A luat parte la adunări, i-a ascultat cum se rugau, și în cele din urmă s-a rugat el însuși; iată rugăciunea:

-Doamne, Tu m-ai doborât și sper să mă ții jos în continuare. Fiindcă ai avut atâta noroc cu mine, sper că vei încerca și cu alți păcătoși.

Am spus că lucrarea aceasta a început în primăvara anului 1829. După doi ani, în primăvara anului 1831, eram din nou la Auburn. Doi sau trei oameni din ținutul lemnului au venit să mă vadă, și să mă roage să le fac rost de niște pastori. Au spus că fuseseră convertiți

nici mai mult nici mai puțin de cinci mii de oameni, că trezirea se extinsese pe o suprafață de optzeci de mile, și că nu aveau nici un pastor al Evangheliei.

Eu nu fusesem niciodată în regiunea aceea, dar din cele auzite cred că a avut parte de una din cele mai puternice treziri din țară. Lucrarea se desfășurase fără ajutorul pastorilor, într-o clasă de oameni foarte ignoranți în privința religiei, dar învățăturile lui Dumnezeu sunt atât de minunate, că au ținut trezirea departe de fanatism, dezlănțuire și orice manifestare discutabilă. Poate că am fost dezinformați în unele privințe, dar vă raportează problema cum am auzit-o. „O scânteie mică, iată ce foc mare aprinde!” Scânteia a fost Cuvântul pe care l-au auzit tăietorii de lemne în Philadelphia, și a aprins toată pădurea, pentru mântuirea a mii de suflete.

Cred că domnul Patterson a fost unul din cei mai sinceri și dreپți oameni cu care am lucrat. Predicile lui erau remarcabile. Predica foarte pasionat, dar adesea nu avea continuitate, și nici o legătură cu textul. Mi-a spus adesea:

-Când predic, o iau de la Geneza și ajung la Apocalipsa.

Lua un text, și după ce făcea câteva afirmații pe marginea lui, sau nu făcea nici una, se gândea la alt text, și proceda la fel, și apoi altul, și tot așa; astfel, predicile lui erau construite dintr-o mulțime de texte, în ordinea în care îi veneau în minte.

Era un bărbat înalt, cu voce puternică și figură impunătoare. Predica cu lacrimi pe obraz, iar

zelul lui era mișcător. Nu puteai să-l auzi predicând fără să nu te molipsești de zelul lui intens și de onestitatea lui deplină. L-am auzit predicând de câteva ori, și când l-am ascultat prima dată m-am temut că predica lui era atât de împrăștiată, că nu va avea nici un rezultat. Totuși, m-am înșelat. În ciuda divagațiilor lui, zelul și ardoarea cu care predica ajungeau la inima ascultătorilor, și cred că nu l-am auzit niciodată predicând fără să văd câteva persoane deplin convinse de ceea ce spusese.

Obișnuia să organizeze o trezire în fiecare iarnă, și pe vremea când lucram cu el mi-a spus că avusese treziri timp de paisprezece ierni la rând. Avea o congregație care se ruga. În timp ce lucram acolo, s-a ivit o piedică. Lucrarea părea întreruptă, și mă temeam că fusese îndurerat Duhul Sfânt. Într-o adunare de seară, în timp ce starea aceasta era vizibilă, unul dintre diaconi s-a ridicat și a făcut o mărturisire.

210 Memoriile lui Charles G. Finney

-Fraților, a spus el, Duhul lui Dumnezeu a fost îndurerat, și eu L-am îndurerat. Aveam obiceiul să mă rog pentru fratele Patterson și pentru lucrare sâmbătă noaptea, până la miezul nopții. Acesta a fost obiceiul meu timp de mulți ani, și petreceam noaptea de sâmbătă implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrării Sale din Sabat. Sâmbăta trecută, am fost obosit și m-am culcat. Am văzut că lucrarea merge atât de bine, și m-am gândit că m-aș putea odihni fără să-I mai cer lui Dumnezeu să binecuvânteze lucrarea Lui din Sabat. În Sabat, am fost cuprins de convingerea că L-am îndurerat pe Duhul Sfânt, și am văzut că manifestarea obișnuită a prezenței Sale în mijlocul congregației dispăruse. Am simțit că e de datoria mea să fac această mărturisire publică. Nu știu cine a mai îndurerat pe Duhul Sfânt, dar sunt sigur că eu am făcut-o.

Am vorbit despre ortodoxia domnului Patterson. Când am început să lucrez cu el, m-am simțit foarte încercat, de câteva ori, de ceea ce spunea el pentru convingerea păcătoșilor. De exemplu, la prima adunare de cercetare pe care am organizat-o, numărul celor prezenți a fost foarte mare. Am petrecut câțiva timp discutând cu diferite persoane și umblând din loc în loc ca să împărțim sfaturi. Dintr-o dată, domnul Patterson s-a ridicat, și a spus într-un mod foarte agitat:

-Prieteni, v-ați întors cu fața spre Sion; vă îndemn să mergeți înainte.

A continuat în registrul acesta câteva minute, și le-a lăsat impresia că erau pe drumul bun, și că trebuiau să meargă înainte în aceeași direcție ca să fie mântuiți. Afirmațiile lui m-au îndurerat foarte mult, fiindcă mi s-a părut că îi conducea către îndreptățirea de sine, producându-le impresia că se purtau foarte bine și că, dacă își vor continua datoria cum o făcuseră până atunci, aveau să fie mântuiți.

Eu nu vedeam problema în felul acesta și m-am simțit îndurerat să aud asemenea sfaturi, neștiind cum să le contracarez. Totuși, la încheierea adunării, când am concluzionat rezultatele discuției noastre după cum obișnuiam, m-am referit la cele spuse de domnul Patterson, și le-am spus să nu le înțeleagă în mod greșit; declarația lui era adevărată în dreptul celor care se întorseseră cu adevărat la Dumnezeu, așezându-se cu fața spre Sion, și predându-și inimile lui Dumnezeu. Lucrul acesta nu se aplica celor convinși, care nu se

Trezire la Wilmington și la Philadelphia 211

pocăiseră încă, nu crezuseră și nu își încredințaseră inima lui Dumnezeu; în loc să-și întoarcă fața spre Sion, aceștia se întorseseră cu spatele la Cristos, se împotriveau Duhului Sfânt, erau încă pe drumul spre iad, se cufundau tot mai adânc cu fiecare minut care trecea, și își măreau pedeapsa cu fiecare moment de necredință, nesupunere și nepocăință. Domnul mi-a dat o vedere foarte clară a subiectului. Domnul Patterson mă asculta cu cea mai mare atenție posibilă. Nu voi uita niciodată seriozitatea cu care mă privea, și interesul cu care îmi asculta observațiile.

Am continuat pe tonul acesta până am văzut că impresia greșită nu numai că fusese corectată, ci o mare presiune fusese exercitată asupra lor ca să se pocăiască chiar atunci. Apoi i-am invitat să îngenuncheze și să se predea pentru totdeauna Domnului, renunțând la toate păcatele lor și punându-se la dispoziția bunătății divine, cu credință în Domnul Isus Cristos. Le-am explicat, cât de clar **am** putut, natura ispășirii și mântuirea prezentată în Evanghelie. Apoi m-am rugat cu ei, și am motive să cred că un mare număr din ei s-au pocăit pe loc. După acest incident nu am mai auzit nimic discutabil din partea domnului Patterson în timpul

adunărilor de cercetare. Am văzut că era foarte dispus să învețe, și avea mintea deschisă la nou. A fost foarte rapid în însușirea acelor adevăruri de care aveau nevoie cei convinși de păcat, și cred că nu a mai ținut până în ziua morții o cuvântare ca cea despre care am vorbit. Îi voi trata întotdeauna numele cu respect și cu reverență. A fost un creștin iubitor, și **un** pastor credincios al lui Isus Cristos.

Capitolul XIX Trezire la Reading

Pe când mă aflu la Philadelphia, în inima bisericii prezbyteriene, unde vederile Princeton-ului erau aproape universal acceptate, cea mai mare dificultate cu care m-am confruntat în promovarea trezirilor a fost falsa instruire oferită poporului, și în special păcătoșilor convinși de starea lor. În toată viața mea de slujire, în orice țară și regiune în care am lucrat, m-am lovit mai mult sau mai puțin de această dificultate; și pot să spun că mulțimi de oameni care trăiesc în păcat s-ar întoarce imediat, dacă ar primi o instruire corectă. Temelia greșelilor despre care vorbesc este învățătura că firea umană este păcătoasă prin ea însăși; de aceea, păcătoșii sunt incapabili de a deveni creștini. Se admite, în vorbire sau în gândire, că păcătoșii pot dori să fie creștini, și că doresc cu adevărat să devină creștini, și adesea încearcă acest lucru, însă cad întotdeauna.

Se obișnuia atunci, și se mai obișnuiește încă și acum, ca pastorii să predice despre căință, și să îndemne poporul să se pocăiască, dar să încerce să-și salveze ortodoxia spunându-se că nu se pot pocăi, așa cum nu pot crea o lume nouă. Însă păcătosul trebuie pus să facă ceva; cu toată ortodoxia lor, nu ar putea suporta să spună că păcătoșii nu au nimic de făcut. De aceea, îi îndeamnă în modul cel mai serios să se roage pentru o inimă nouă. Uneori le spun să-și facă datoria, să stăruiască în această datorie, să citească Biblia și să folosească mijloacele harului; pe scurt, le spun să facă orice lucru, în afară de cel pe care îl poruncește Dumnezeu. Dumnezeu îi poruncește păcătosului să se pocăiască acum, să creadă acum și să-și croiască acum o inimă nouă. Însă ei se tem să exprime cererile lui Dumnezeu în forma aceasta, fiindcă îi spun mereu păcătosului că nu are putere să facă aceste lucruri.

Ca o ilustrație a situației din țară de la noi și din alte țări, situație pe care am văzut-o de când sunt în lucrare, mă voi referi la o predică a reverendului Baptist Noel, pe care l-am auzit în Anglia; era un om bun și ortodox în accepțiunea comună a termenului. Textul lui a fost: „Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremile de înviere”*. În primul rând, el nu a prezentat pocăința ca pe un act voluntar, ci ca pe o schimbare involuntară, constituită de părerea de rău pentru păcat, ca pe o simplă stare a sensibilității. Apoi a insistat asupra faptului că e de datoria păcătosului să se pocăiască, și să-și reclame drepturile pe care i le-a promis Dumnezeu. Dar predica unei congregații ortodoxe, și

nu trebuia să uite să le reamintească faptul că ei nu se puteau pocăi; că, deși Dumnezeu cerea aceasta din partea lor, știa că le era imposibil să se pocăiască, dacă nu le dădea El pocăința.

-Vă întrebați atunci ce puteți face, a spus el. Duceți-vă acasă, și rugați-vă pentru pocăință; dacă nu vine, rugați-vă din nou, și dacă tot nu vine, rugați-vă până o primiți. Aici a încheiat. Congregația era numeroasă, și oamenii erau foarte atenți; cât despre mine, de abia mă puteam abține să nu strig de la amvon oamenilor să se pocăiască, și să nu se gândească că își făceau datoria doar fiindcă se rugau pentru pocăință.

Asemenea învățături m-au îndurerat totdeauna și o mare parte din lucrarea mea de pastor a fost să corectez aceste vederi, și să îndemn păcătosul să facă imediat ce îi poruncește Dumnezeu. Când oamenii mă întrebau dacă Duhul lui Dumnezeu nu avea nimic de-a face cu cercetarea, eu le spuneam:

-Ba are; de fapt, voi nu puteți să vă cercetați singuri. Duhul lui Dumnezeu este cel care se luptă ca să vă conducă să faceți ceea ce trebuie. El se străduiește să vă conducă la pocăință, să vă conducă să credeți, și se luptă să vă schimbe inima, nu să asigure înfăptuirea unor lucruri exterioare.

Biserica, în cea mai mare parte, instruește pe păcătoși să înceapă credința din afară, și prin ceea ce se numește o îndeplinire exterioară a datoriei, să asigure schimbarea interioară a voinței și sentimentelor.

Dar eu am tratat întotdeauna acest procedeu ca fiind total greșit, neortodox și foarte periculos. S-au întâmplat nenumărate fapte în

* Fapte 3: 19

214 Memoriile lui Charles G. Finney

care am văzut rezultatele acestor învățături despre care am spus că sunt o înțelegere greșită a datoriei păcătoșilor; cred că pot să spun că am văzut mii de păcătoși de toate vârstele, care trăiesc cu această înșelare, și nu se gândesc niciodată că sunt chemați să facă ceva mai mult decât să se roage pentru o inimă nouă, să trăiască o viață morală, să-și citească Bibliile, să ia parte la adunări, să folosească mijloacele harului și să lase toată responsabilitatea convertirii și mântuirii lor pe seama lui Dumnezeu.

Din Philadelphia am plecat spre Reading, în iarna anului 1829-1830; acesta era un oraș situat la patruzeci de mile de Philadelphia, spre vest. În locul acesta s-a întâmplat un incident pe care îl voi menționa la timpul potrivit, o ilustrație izbitoare a rezultatelor acestor învățături. În Reading erau câteva biserici germane și o biserică prezbiteriană. Pastorul celei din urmă era reverendul Greer. La cererea lui și a diaconilor, am lucrat acolo un oarecare timp.

Însă în curând am văzut că nici doctorul Greer, nici enoriașii săi nu aveau idee de ceea ce le lipsea, și de ce însemna o trezire. Nici unul din ei nu văzuse o trezire, din câte mi-am dat seama. În afară de asta, toate eforturile mele de a provoca o trezire în iarna aceea au fost împiedicate de aranjamentul de a ține un bal o dată la două săptămâni, bal la care luau parte mulți din membrii bisericii; de altfel, unul din organizatorii săi era diacon în biserica domnului Greer. Nu l-am auzit pe doctorul Greer condamnând vreodată acest lucru. Nu aveau nici o adunare în timpul săptămânii, și nu se țineau nici un fel de întruniri.

Când am văzut starea de fapt, am considerat că era de datoria mea să-i spun doctorului Greer că trebuiau să dispară balurile acelea, ca să mă pot urca eu la amvon; fiindcă balurile acelea, la care luau parte mulți din membrii bisericii, și care erau conduse de unul din diaconii lui, nu se potriveau cu predicile mele. Dar el a spus:

-Dumneata continuă cu ceea ce ai de făcut, așa cum crezi de cuviință.

Am predicat de trei ori în timpul Sabatului, și de patru ori în cursul săptămânii, timp de trei săptămâni, înainte de a spune ceva despre alte întâlniri. Nu am avut ore de

rugăciune, fiindcă membrii nu erau obișnuiți cu așa ceva.

În al treilea Sabat, am anunțat că se va ține o adunare de cercetare în sala de prelegeri de la subsolul bisericii, luni seara. Am

Trezire la Reading

215

lămurit care era scopul adunării, și am menționat care era clasa de persoane pe care le așteptam; i-am invitat doar pe cei care erau serios îngrijorați de soarta sufletului lor, care se hotărâseră să se ocupe de acest subiect, și doreau să primească instrucțiuni în vederea mântuirii. Doctorul Greer nu a făcut nici o obiecție, lăsând totul pe seama mea. Dar cred că nu se aștepta să am prea mulți participanți, având în vedere invitația; cred că se aștepta să nu participe nimeni, gândindu-se că nu existau persoane care să recunoască în public că erau preocupate de mântuirea sufletului lor, și că se hotărâseră să se ocupe serios de acest subiect.

Ziua de luni a venit cu frig și zăpadă. Eu credeam că mulți dintre membri se convinseseră de păcat, dar nu știam dacă vor veni la adunarea de cercetare. Totuși, la căderea serii, m-am îndreptat spre biserică. Doctorul Greer m-a însoțit și el și, spre uimirea noastră, am găsit sala de prelegeri - care era la fel de mare ca și locașul de închinare de deasupra - plină; privind în jur, doctorul Greer a observat că cele mai nepocăite persoane din adunare erau prezente, și printre ele, cei mai respectați și stimați membri.

Nu a spus nimic în public. Dar mie mi-a spus:

-Nu știu nimic despre felul în care trebuie să decurgă o asemenea adunare. Preia dumneata conducerea, și procedează cum crezi că e mai bine.

Am deschis adunarea printr-o scurtă cuvântare, în care le-am explicat ce doream: să discut câteva minute cu fiecare din ei, și să-mi spună sincer ce simțeau în legătură cu subiectul, care erau convingerile lor, ce hotărâri luaseră și ce greutăți întâmpinau.

Le-am spus că atunci când ești bolnav, chemi un medic, și acesta vrea să îți cunoască simptomele, așa că trebuie să-i spui cum te simți și cum te-ai simțit înainte. Le-am spus:

-Nu pot să-mi adaptez instrucțiunile la starea prezentă a minții voastre, dacă nu mi-o descoperiți. Ceea ce doresc de la voi este să-mi spuneți în câteva cuvinte care este starea sufletului vostru în momentul acesta. Acum o să trec printre voi, și o să vă dau fiecăruia ocazia să-mi spună în câteva cuvinte cum se simte.

Doctorul Greer nu a scos nici un cuvânt, ci m-a urmat mereu și a ascultat tot ce se spunea. A stat aproape de mine, fiindcă eu vorbeam încet, ca să fiu auzit doar de persoanele în cauză. Am văzut că cei

216

Memoriile lui Charles G. Finney

prezenți erau sub povara convingerii. Conștiința păcătoșeniei îi apăsa pe toți, mari și mici, bogați și săraci.

Doctorul Greer era foarte mișcat. Deși nu spunea nimic, era clar că urmărea totul cu mare interes. Nu se gândise niciodată că o să-și vadă adunarea într-o asemenea stare. Am văzut că uneori îi era greu să-și stăpânească emoțiile.

Când am crezut că am petrecut destul timp cu discuțiile personale, m-am întors la amvon și le-am spus câteva cuvinte în care, conform obiceiului meu, am adunat rezultatele lucrurilor interesante pe care le aflasem din discuția mea cu ei. Evitând să numesc persoanele, am luat cazurile reprezentative, pe care le-am explicat și corectat, și i-am învățat din ele. Am încercat să le îndepărtz neînțelegerile și greșelile, să corectez impresia că trebuiau să folosească mijloacele și să-L aștepte pe Dumnezeu să-i convertească, și într-o cuvântare de jumătate sau poate trei sferturi de oră, am

expus situația cât am putut de clar înaintea lor. După ce m-am rugat cu ei, i-am invitat pe cei ce se simțeau pregătiți să se supună, pe cei îndemnați să se angajeze atunci și acolo să trăiască pentru Dumnezeu, pe cei doritori să se încredințeze îndurării lui Dumnezeu prin Isus Cristos, pe cei pregătiți să renunțe la orice păcat, pentru totdeauna, să îngenuncheze, și în timp ce eu mă rugam, să se supună lui Cristos, și să facă în sinea lor ceea ce îi sfătuisem eu. I-am invitat să îngenuncheze doar pe cei care erau doritori să facă ce le cerea Dumnezeu și ce le prezentasem eu. Doctorul Greer părea foarte surprins de testul la care îi pusesem, și de felul în care îi conduceam spre o supunere neîntârziată.

De îndată ce am văzut că m-au înțeles cu toții, i-am invitat să îngenuncheze și am îngenuncheat și eu. Doctorul Greer a îngenuncheat lângă mine în tăcere. Am prezentat cazul în rugăciune înaintea lui Dumnezeu, și am insistat asupra faptului că se supuneau acum, credeau și se consacrau lui Dumnezeu. O solemnitate înfricoșătoare plana asupra congregației, și o tăcere de moarte, tulburată doar de vocea mea în rugăciune, și de suspinele și gemetele care se auzeau ici și colo.

După ce am înfățișat cazul înaintea lui Dumnezeu, ne-am ridicat și, fără să mai spun nimic, am rostit binecuvântarea și ne-am despărțit. Doctorul Greer mi-a luat cu prietenie mâna, și mi-a spus zâmbind:

Trezire la Reading

217

-Ne vedem dimineată.

El a plecat acasă, și eu am plecat la gazda mea. La ora unsprezece, un mesager a venit alergând la mine și m-a strigat să-mi spună că doctorul Greer murise. L-am întrebat ce voia să spună. Mi-a spus că intrase în casă și fusese doborât de un atac de apoplexie; murise pe loc. Era foarte respectat și iubit de enoriași, și sunt convins că o merita. Era un om foarte educat, și cred că și foarte evlavios. Dar educația lui teologică nu era potrivită cu lucrarea de pastor, cea de a câștiga suflete la Cristos. Era un bărbat timid. Nu îi plăcea să-și înfrunte enoriașii, și să mustre păcatul așa cum ar fi fost de datoria lui să o facă. Moartea lui subită a adus un mare șoc, și a devenit subiectul tuturor discuțiilor din întreg orașul.

Deși am văzut că, după toate aparențele, un mare număr se supusese în timpul adunării de luni seară, totuși moartea domnului Greer, care avusese loc în împrejurări atât de extraordinare, a ocupat mintea oamenilor timp de mai mult de o săptămână. Dar după ce s-a terminat înmormântarea și serviciile divine obișnuite și-au reluat cursul, lucrarea a căpătat mai multă putere, și a înaintat într-un mod foarte încurajator. Multe incidente foarte interesante s-au petrecut în timpul acestei treziri. Îmi amintesc unul care a avut loc într-o noapte în care viscolea după ce ninsese destul de mult, și vântul învârteja trâmbele de zăpadă sub rafale copleșitoare, iar eu am fost chemat la miezul nopții să vizitez un om care se chinuia atât de tare sub convingere, încât era clar că nu va mai putea trăi dacă nu se făcea ceva pentru el. Numele acestui om era B. Era un bărbat voinic, musculos, cu o mare putere de voință și cu nervii tari, un individ foarte reușit din punct de vedere fizic. Soția lui era credincioasă, dar lui nu îi păsa de religie.

Fusese la întâlnirea din seara aceea, și predica îl impresionase nespus. Se întorsese acasă foarte tulburat, și convingerea și frământarea au tot crescut, până a ajuns neputincios; familia lui se temea că va muri. Deși furtuna de afară era teribilă, au trimis un mesager după mine. A trebuit să înfruntăm furtuna și să mergem pe jos cam jumătate de kilometru. Am auzit gemetele și urletele vântului înainte de a ajunge la destinație. Când am intrat, l-am găsit zăcând pe dușumea; soția lui îi sprijinea capul, și, o, ce aspect avea fața lui! Era de nedescris. Oricât eram de obișnuiți să văd persoane

sub o mare convingere, trebuie să mărturisesc că înfățișarea lui m-a cutremurat.

218

Memoriile lui Charles G. Finney

Se zvârcolea în agonie, scrâșnind din dinți și mușcându-și limba de durere. A strigat către mine:

-O, domnule Finney! Sunt pierdut! Sunt un suflet pierdut!

Eu eram foarte zdruncinat, și am exclamat:

-Dacă așa este convingerea, cum trebuie să fie iadul?

Totuși, m-am stăpânit și m-am așezat lângă el. La început nu se putea concentra, dar în curând l-am condus spre calea mântuirii prin Cristos. I l-am prezentat pe Mântuitorul, și am stăruit să fie atent și să-L accepte. Povara i-a fost îndepărtată în curând. A fost convins să se încreadă în Mântuitorul, și a fost umplut de speranță și bucurie.

Desigur că în fiecare zi, mâinile, mintea și inima îmi erau în întregime ocupate. Nu exista nici un pastor ca să mă ajute, și lucrarea se răspândea în toate părțile. Diaconul care fusese unul din organizatorii balurilor și-a zdrobit inima înaintea lui Dumnezeu, și a intrat în lucrare; drept urmare, toată familia lui a fost în curând convertită. Trezirea a străbătut și familiile celorlalți membri ai bisericii care au intrat în lucrare.

Am spus că în locul acesta a avut loc un eveniment care a ilustrat influența învățăturilor vechii școli. Într-o dimineață devreme, un avocat care aparținea uneia dintre cele mai respectate familii din oraș a intrat în camera mea, foarte agitat. Am văzut că era un om foarte inteligent și bine educat, dar nu îl văzusem nicăieri, și nu îl cunoșteam. A bătut la ușă și s-a recomandat, apoi a spus că era un păcătos pierdut - că se hotărâse că nu mai exista speranță pentru el. Apoi m-a informat că studiasse la colegiul Princeton, și că în timpul școlii devenise interesat de sufletul lui. Împreună cu alți doi colegi, și ei interesați, a mers la doctorul Ashbel Green, rectorul colegiului, și l-au întrebat dacă aveau să fie mântuiți. Doctorul le-a spus că era bucuros că veniseră să se cerceteze, și apoi i-a îndemnat să se țină departe de orice tovărășie rea, să-și citească Bibliile în permanență și să se roage lui Dumnezeu să le dea o inimă nouă. -Continuați așa, a spus el, și faceți-vă datoria; astfel, Duhul Domnului vă va converti. Dacă nu, vă va părăsi, și veți cădea din nou în păcat.

-Ei bine, am întrebat eu, și cum s-a terminat?

-O, a spus el, am făcut exact cum ne-a spus. Ne-am ținut departe de tovărășiile rele și ne-am rugat lui Dumnezeu să ne dea o inimă

Trezire la Reading

219

nouă. Dar după puțin timp convingerea noastră s-a risipit, și nu ne-am mai rugat. Mi-am pierdut tot interesul legat de acest subiect.

Apoi a izbucnit în lacrimi și a spus:

-Cei doi colegi ai mei au murit din cauza beției, și dacă nu mă pot pocăi, îi voi urma și eu în curând.

Această declarație m-a făcut să observ unele amănunte care indicau că era obișnuit să consume băuturi alcoolice. Însă era dimineața devreme, și omul din fața mea era complet treaz, și foarte îngrijorat în privința sufletului său.

Am încercat să-l instruiesc, și să-i arăt erorile în care căzuse din cauza sfaturilor greșite. I-am spus că îndurerase pe Duhul Sfânt, fiindcă așteptase ca Dumnezeu să acționeze în locul lui.

Am încercat să-i arăt că, prin însăși natura cazului, Dumnezeu nu putea face în locul lui ceea ce El îi poruncise să facă. Dumnezeu îi cerea să se pocăiască, și Dumnezeu nu se putea pocăi în locul lui; Dumnezeu îi cerea să creadă, dar nu putea crede în locul lui, Dumnezeu îi cerea să se supună, dar nu se putea supune în locul lui. Am încercat apoi să-l fac să înțeleagă partea pe care o îndeplinește Duhul Sfânt în lucrarea de pocăință, și în primirea unei inimi noi; i-am spus că aceasta se face prin convingere divină, și că Duhul îl conduce să-și vadă păcatele, îl silește să renunțe la ele și să fugă din fața mâniei viitoare. Duhul Sfânt i-l prezintă pe Mântuitorul, ispășirea și planul de mântuire, și îl silește să le accepte.

L-am întrebat dacă simțea această presiune asupra lui, prin adevărurile care îi fuseseră descoperite, și dacă nu auzea chemarea de a se supune, de a crede și de a-și schimba inima.

-O, da! a spus el. O, da! simt într-adevăr acest lucru. Dar nu sunt respins de Dumnezeu? Nu a

trecut timpul meu de har?

-Nu! i-am spus eu. E limpede că Duhul lui Dumnezeu te cheamă, și te silește să te pocăiești; ai recunoscut că simți presiunea aceasta în mintea dumitale.

-Atunci Duhul lui Dumnezeu este cel care îmi arată aceste lucruri? a întrebat el.

L-am asigurat că așa era, și că trebuia să vadă în asta o chemare divină, o dovadă concludentă a faptului că nu era părăsit, și că nu trecuse timpul de har pentru el, fiindcă Dumnezeu se lupta să-l salveze. Apoi l-am întrebat dacă va răspunde chemării, dacă va veni la Isus, și dacă se va prinde de viața veșnică atunci și acolo.

220 Memoriile lui Charles G. Finney

Era un om inteligent, și Duhul lui Dumnezeu era asupra lui învățându-l și ajutându-l să înțeleagă fiecare cuvânt. Când am văzut că era deplin pregătit, l-am invitat să îngenuncheze și să se supună; a făcut așa, și s-a convertit pe loc.

-Oh! a spus el după aceea, dacă doctorul Green ne-ar fi spus aceste lucruri, ne-am fi convertit pe loc. Însă prietenii mei sunt pierduți, și ce minune a îndurării este că eu sunt mântuit!

Îmi amintesc un incident foarte interesant care s-a întâmplat cu un negustor din Reading, care se ocupa printre altele și cu distilarea whisky-ului. Tocmai pusese pe roate o distilerie foarte mare, și cheltuisese bani mulți. O construise cu toate îmbunătățirile de ultimă oră, la scară mare, și voia să câștige. După ce s-a convertit, a renunțat la afacere. A fost o concluzie spontană a minții lui. A spus imediat:

-Nu mai am nimic de-a face cu așa ceva. O să-mi dărâm distileria. Nu voi mai lucra nici eu, nici alții.

Soția lui era o femeie bună, soră cu domnul B., despre care v-am spus că s-a convertit într-o noapte furtunoasă. Numele negustorului era O'B. Trezirea a lucrat cu putere în familia lui, și mulți membri au fost convertiți. Nu îmi amintesc câți au fost, dar cred că toți necredincioșii din această familie s-au pocăit. Fratele lui și soția fratelui lui, și destul de multe rude, au intrat în numărul celor convertiți. Dar domnul O'B. avea sănătatea șubredă, și se stingea de tuberculoză. L-am vizitat de multe ori, și l-am găsit plin de bucurie.

Examinasem candidații pentru intrarea în biserică, și un mare număr trebuiau să fie primiți într-un anume Sabat. Printre ei se numărau membrii familiei O'B. și rudele care se convertiseră. A venit dimineața de Sabat. S-a văzut că domnul O'B. nu va putea rezista până seara. Și-a chemat soția lângă patul lui de suferință, și i-a spus:

-Draga mea, voi petrece acest Sabat în ceruri. Lasă-i pe toți cei din familie și pe prieteni să se unească cu biserica de pe pământ; eu mă voi uni cu biserica din ceruri. Înainte de începerea adunării, a murit. Prietenii l-au așezat în coșciug, familia și rudele s-au adunat în jurul trupului său neînsuflețit, și apoi au plecat cu toți la adunare; după cum a dorit, ei s-au unit cu biserica luptătoare, în timp ce el se unea cu biserica triumfătoare.

Trezire la Reading

221

Trecuse puțin timp de la moartea pastorului, și cred că în dimineața aceea i-am spus domnului O'B.:

-Transmiteți-i dragostea mea fratelui Greer, când veți ajunge în ceruri.

El a zâmbit fericit, și m-a întrebat. -Credeți că îl voi recunoaște?

-Cu siguranță că îl veți recunoaște. Transmiteți-i dragostea mea, și spuneți-i că lucrarea înaintază glorios. -Așa voi face, așa voi face, a spus el.

Soția lui și familia au luat parte la cina Domnului, cu fețele pline de bucurie și durere. Se bucurau să știe că soțul, tatăl, fratele și prietenul lor stătea la masă în ceruri, împreună cu Isus, în timp ce ei se adunau în jurul mesei Lui aici pe pământ.

Au fost multe aspecte mișcătoare și interesante în trezirea aceea, în mai multe privințe. Lucrarea a avut loc în mijlocul unor oameni care nu știau ce înseamnă o trezire religioasă. Populația germană credea că a fost făcută creștină prin botez și prin primirea împărtășaniei. Aproape fiecare, dacă îl întrebai când a devenit creștin, îți spunea că a luat împărtășania în cutare ocazie cu doctorul M., sau alt cleric german. Și dacă îi întrebai dacă credeau că aceasta era credința, ei îți spuneau că așa credeau. Aceasta era și părerea doctorului M. Pe când mă însoțea pe drumul spre mormântul doctorului Greer, în ziua înhumării acestuia, mi-a spus că a primit o mie șase sute de creștini prin botez și prin împărtășanie de când începuse lucrarea de păstorire. Părea să creadă că creștinismul constă în catehizare, botez și împărtășanie. Trezirea a trebuit să înfrunte asemenea lucruri, și în acest domeniu s-au dat primele lupte. Au simțit cu toții, după cum am fost informat, și nu am nici o îndoială că informațiile au fost corecte, că a începe să crezi că adevărata credință înseamnă să te convertești, să stabilești un timp de rugăciune în familie, să te rogi în taină, era nu numai fanatism, ci un fel de a spune că toți înaintașii lor se duseseră direct în iad, fiindcă nu făcuseră asemenea lucruri. Pastorii germani au predicat împotriva acestor lucruri, după cum mi s-a spus, și au vorbit aspru despre cei care uitau căile părinților lor, și credeau că e necesar să fie convertiți, și să se roage în familie și în taină. Majoritatea congregației doctorului Greer a fost convertită în această trezire. La început am avut dificultăți considerabile în a scăpa

222 Memoriile lui Charles G. Finney

de influența presei zilnice. Cred că erau două ziare care se tipăreau zilnic în localitate. Am aflat că redactorii erau niște bețivi, și fuseseră duși de multe ori acasă în stare de ebrietate. Oamenii erau mult influențați de articolele din ziar. Mă refer mai ales la populația germană. Acești redactori au început să ofere oamenilor sfaturi religioase, și să vorbească împotriva trezirii și a predicării. Lucrul acesta i-a încurcat pe oameni. A mers așa din zi în zi, săptămână după săptămână, până când s-a ajuns într-o stare pe care nu am mai putut-o tolera. De aceea, m-am urcat la amvon într-un Sabat când adunarea era plină, și am luat textul: „Voi aveți de tată pe diavolul, și vreți să împliniți poftele tatălui vostru”*. Apoi le-am arătat cum împlinesc păcătoșii poftele celui rău, indicându-le multe moduri în care îi împlineau poftele murdare, și să facă în locul lui ce nu putea face el singur.

După ce am citit acest text, l-am aplicat la purtarea redactorilor acelor ziare. I-am întrebat pe oameni dacă nu credeau că acești redactori împlineau dorințele diavolului; nu credeau că diavolul dorea ca ei să facă exact ce făceau? Apoi i-am întrebat dacă era potrivit și decent ca oamenii de felul lor să pretindă să instruiască publicul în domeniul religios? Le-am spus oamenilor ce credeam eu despre caracterul acestor redactori, și i-am tratat cu destulă asprime, în privința datoriei lor față de Dumnezeu și față de vecini. Le-am spus:

-Dacă familia mea ar trăi aici, nu aș ține un asemenea ziar în casă; m-aș teme să-l primesc sub acoperișul meu, l-aș considera prea murdar ca să-l pot atinge, l-aș lua de un colț și l-aș arunca în stradă.

În felul acesta, ziarele au ajuns în stradă a doua zi dimineața, și nu am mai auzit de împotrivirea lor.

Am continuat să lucrez în Reading până la sfârșitul primăverii. Au avut loc multe convertiri mișcătoare; congregația doctorului Greer a rămas unită, încurajată și întărită, cu un mare număr de noi membri. De atunci, nu am mai fost acolo.

Din Reading am plecat spre Lancaster, Pennsylvania, localitate în care a trăit până la moarte președintele Buchanan. Biserica prezbiteriană din Lancaster nu avea pastor, și credința era foarte slabă. Nu avuseseră niciodată o trezire religioasă, și era clar că nu

știa ce implică, sau prin ce mijloace se realizează. Nu am rămas mult timp la Lancaster. Totuși, lucrarea lui Dumnezeu s-a înviorat, și Duhul Domnului a fost turnat imediat asupra poporului. Eu eram oaspetele unui domn bătrân care se numea K., unul din diaconii bisericii, omul care conducea toată adunarea.

În timp ce locuiam la familia aceasta, s-a întâmplat un incident care arăta starea de lucruri din biserică. Pastorul care fusese acolo înainte îl invitase pe domnul K. să se alăture bisericii și să ocupe slujba de diacon. Faptele pe care vi le voi relata mi-au fost povestite de însuși domnul K. într-o seară de Sabat, după ce a ascultat niște predici foarte cercetătoare, bătrânul domn nu a putut să doarmă. Era atât de îngrijorat, încât nu a mai putut rezista până dimineață. M-a trezit la miezul nopții, a spus că era foarte convins, și a declarat că nu fusese niciodată convertit. A recunoscut că, atunci când fusese chemat să se alăture bisericii și să devină diacon, el știa că nu era convertit. Dar fiindcă cei din biserică stăruiau, l-a consultat pe reverendul C, un bătrân pastor prezbiterian dintr-o localitate apropiată. I-a declarat că nu fusese convertit niciodată, că i se ceruse să se alăture bisericii, și că putea deveni diacon. Doctorul C. a spus că, având în vedere împrejurările, îl sfătuiește să se alăture bisericii și să accepte slujba, lucru care s-a și întâmplat.

Convingerea lui era foarte adâncă. Eu i-am dat sfaturile de care credeam că avea nevoie, și l-am îndemnat stăruitor să-L accepte pe Mântuitorul; m-am purtat cu el ca și cu orice alt păcătos. A fost o ocazie foarte solemnă. El s-a supus și L-a acceptat pe Mântuitorul. Nu mai știu nimic despre istoria lui ulterioară. Era un domn cu un caracter deosebit, și nu a făcut nimic nepotrivit cu funcția pe care o deținea. Cei care cunosc starea bisericii în care doctorul C. era pastor nu se vor mira de sfatul pe care acesta i l-a dat domnului K.

Printre alte incidente care s-au întâmplat în timpul scurtei mele șederi în Lancaster, îmi amintesc următorul. Într-o seară, am predicat despre imediata acceptare a lui Cristos. Casa de adunare gema de lume. La încheierea predicii am făcut un apel puternic pentru ca oamenii să se decidă chiar atunci, și apoi i-am chemat pe cei hotărâți să-L accepte pe Mântuitorul să se ridice ca să-i vedem și să ne rugăm pentru ei. A doua zi am aflat că lângă una din uși stăteau doi oameni, dintre care unul fusese foarte afectat în timpul apelului și nu își putuse ascunde emoțiile puternice, și acest lucru fusese observat de

224

Memoriile lui Charles G. Finney

vecinul lui. Totuși, acest om nu s-a ridicat, și nu și-a predat inima lui Dumnezeu. Eu stăruisem că aceasta putea fi ultima ocazie de a răspunde la această întrebare, că între ei puteau fi oameni care își decideau destinul veșnic în seara aceea. Era posibil ca Dumnezeu să păstreze pe unii la decizia pe care o făceau atunci.

După încheierea întâlnirii, acești doi oameni au plecat împreună și unul i-a spus celuilalt:

-Am văzut că ai fost foarte impresionat de apelul domnului Finney.

-Da, a spus celălalt. Nu m-am simțit niciodată așa, mai ales că a amintit că aceasta ar putea fi ultima ultima noastră ocazie de a accepta oferta harului.

Au mai discutat pe tema aceasta un timp, apoi s-au despărțit și a plecat fiecare pe drumul lui. Era o noapte întunecoasă, și cel care simțise cu atâta convingere că ar putea respinge ultima lui șansă a căzut peste bordură, și și-a rupt gâtul. Această întâmplare mi-a fost relatată a doua zi.

Am stabilit adunări de rugăciune în Lancaster, și am insistat ca diaconii să ia parte la ele. Ei au făcut acest lucru la cererea mea, deși nu fuseseră obișnuiți cu așa ceva înainte, după cum mi-au spus. Interesul părea să crească din zi în zi, și convertirile se înmulțeau. Nu îmi amintesc acum de ce nu am rămas mai mult timp, dar am plecat atât de devreme, încât nu vă mai pot relata detaliile lucrării de acolo.

Capitolul XX

Trezire în Columbia și orașul New York

Pe la mijlocul verii, în anul 1830, m-am întors din Lancaster în ținutul Oneida, New York, și am petrecut un scurt timp în familia socrilor mei. Cred că în timpul șederii mele la Whitestown s-a întâmplat un fapt foarte interesant, pe care vi-l voi povesti. A venit un mesager din orașul Columbia, ținutul Herkimer, și m-a rugat să cobor și să asist la lucrarea de acolo, care începuse deja. Mi-a prezentat lucrurile în așa fel, încât m-a convins să merg. Totuși, nu intenționeam să rămân acolo, fiindcă aveam alte invitații mai presante. Am coborât să văd ce se întâmpla, și să-i ajut cât puteam de mult câtva timp.

La Columbia exista o biserică mare germană, care primea membrii pe baza examinării cunoștințelor lor dogmatice, nu pe baza experienței creștine; acesta era obiceiul lor. Așadar, biserica era compusă majoritar din persoane neconvertite. Și clădirea, și numărul de membri erau mari. Pastorul lor era un tânăr care se numea H. Era de origine germană, din Pensylvania. Mi-a povestit următoarele lucruri despre el însuși și despre starea de lucruri din Columbia. Studiase teologia cu un cleric german, în localitatea lui de baștină; doctorul acesta nu încuraja deloc experiența religioasă. Unul din colegii acestui băiat era foarte credincios, și obișnuia să se roage în camera lui. Profesorul îl suspecta de așa ceva, și cumva l-a prins asupra faptului. L-a avertizat pe tânărul acesta, spunând că era o practică foarte periculoasă, că ar putea înnebuni dacă stăruia în ea, și că se simțea vinovat că îngăduise ca un student să ajungă la așa ceva. Domnul H. a spus că el nu avea nici o credință. Se alăturase bisericii în modul obișnuit, și nu știa că ar mai exista o altă cerință pentru a deveni pastor, în afară de evlavie. Dar mama lui

226 **Memoriile lui Charles G. Finney**

era o femeie credincioasă. Ea știa mai bine cum stau lucrurile, și era foarte nefericită că unul din fiii ei urma să intre în lucrarea de păstorire fără să fi fost vreodată convertit. Când a fost chemat să preia biserica din Columbia, mama lui a discutat foarte serios cu el înainte de plecare, a stăruit asupra responsabilității lui, și a spus câteva lucruri care i-au împovărat foarte mult conștiința. A spus că nu a putut uita această conversație, că o purtase mereu în mintea lui, și convingerea lui se adâncise atât de mult, încât fusese gata să înnebunească.

Starea aceasta a continuat multe luni. Nu avea pe nimeni cu care să vorbească, și nu și-a deschis sufletul în fața nimănui. Dar după o luptă aspră și prelungită, a fost convertit, a intrat în lumină, a văzut unde era și unde fusese, și a văzut condiția bisericii lui și a celorlalte biserici care primeau membrii așa cum fusese primit el. Soția lui nu era convertită. A început de îndată să lucreze pentru convertirea ei, și Dumnezeu a îndeplinit schimbarea dorită.

Sufletul lui era plin; citea Biblia, se ruga și predica cu toată puterea. Dar era un tânăr convertit care nu avusese parte de instruirea necesară, așa că se simțea pus în încurcătură. A străbătut întreg orașul, a discutat cu diaconii bisericii și cu membrii de frunte, și s-a simțit mulțumit să știe că unul sau doi dintre diaconi și câteva surori din biserică știau acum ce însemna convertirea.

După multă rugăciune și gândire, s-a hotărât. Într-un Sabat, a anunțat o întâlnire care avea să aibă loc la biserică într-o anumite zi din timpul săptămânii, și la care dorea să fie prezenți toți membrii. Propria lui convertire, predicile, vizitele și discuțiile din tot orașul stârniseră destulă valvă, așa că numele acestei regiuni ajunsese pe buzele tuturor; în consecință, în ziua stabilită toți membrii erau prezenți.

Atunci el le-a vorbit despre starea reală a bisericii, și despre eroarea în care căzuseră în privința condițiilor de primire a noilor membri. Le-a vorbit parțial în germană și parțial în engleză, ca să fie sigur că au înțeles cu toții; după un timp, i-a văzut că erau cu toții mișcați, și le-a propus să desființeze biserica și să formeze una nouă, fiindcă acest lucru era esențial pentru prosperitatea credinței. Provocarea fusese aruncată; noii convertiți s-au ridicat în picioare. Erau membri foarte influenți, și oamenii, privind în jur și văzându-i

Trezire în Columbia și orașul New York

227

în picioare, s-au ridicat unul după altul până au ajuns să se ridice aproape toți. Atunci pastorul a spus:

-Acum nu mai există nici o biserică în Columbia; propunem să se formeze o biserică creștină nouă, din oameni convertiți.

Atunci și-a relatat experiența în fața congregației, și a invitat-o pe soția lui să facă la fel. Au urmat diaconii și surorile convertite, unul după altul, și toți cei care voiau să relateze experiența lor creștină. După aceea, au trecut la formarea noii biserici. Pastorul a spus celorlalți:

-Privilegiile voastre bisericești sunt desființate. Sunteți în lume, și până nu vă convertiți și nu intrați în biserică, nu puteți să vă botezați copiii, și nu puteți lua parte la rânduielile bisericești. Această declarație a stârnit o mare panică, fiindcă ei credeau că e un lucru groaznic să nu participi la Cină și să nu-ți botezi copiii, fiindcă aceasta era modalitatea prin care deveniseră creștini.

Atunci, domnul H. a lucrat cu toată puterea. A vizitat, a predicat, s-a rugat, a ținut adunări, și interesul a crescut. Lucrarea a continuat așa un timp, până a auzit că eram în ținutul Oneida, și a trimis un mesager după mine. Am văzut că era un tânăr convertit cu sufletul arzând. Mi-a ascultat predicile cu bucurie nestăpânită. Congregația era mare și interesată, și lucrarea era într-o stare foarte prosperă și tonică, din câte mi-am dat seama. Trezirea a continuat să se extindă până au ajuns să convertească aproape toți locuitorii din oraș. Localitatea Galesburg din Illinois a fost întemeiată de coloniști din Columbia, care fuseseră convertiți cu toții în timpul trezirii. Fondatorul coloniei și a Colegiului Knox a fost domnul Gale, primul meu pastor din Adams.

Am relatat aceste fapte așa cum mi le-am amintit, și așa cum le-am aflat de la domnul H. Am văzut că opiniile lui erau în conformitate cu Evanghelia, și inima îi era fierbinte; era înconjurat de o congregație cât se putea de interesată în domeniul religios. Îmi sorbeau cuvintele de pe buze atunci când vorbeam despre Evanghelia lui Cristos cu interes, atenție și răbdare, lucru care m-a mișcat mult. Domnul H. însuși era sincer ca un copil, umil și înflăcărat. Lucrarea a continuat timp de mai mult de un an, din câte am înțeles, și s-a extins în rândul multor fermieri.

După ce m-am întors la Whitestown, am fost invitat să vizitez orașul New York. Anson G. Phelps, cunoscut ca un mare colaborator

la conducerea instituțiilor de binefacere din țara noastră, auzind că nu fusesem invitat la amvoanele din New York, a închiriat o biserică liberă din strada Vandewater și mi-a trimis vorbă să vin imediat să predic acolo. Am făcut așa, și a urmat o trezire puternică. Am văzut că domnul Phelps era foarte angajat în lucrare, și nu a ezitat să cheltuiască din banii lui ca să promoveze trezirea. Biserica pe care o închinase era liberă numai pentru trei luni. Drept urmare, înainte de sfârșitul celor trei luni, domnul Phelps a cumpărat o biserică de pe strada Prince, lângă Broadway. Această biserică fusese construită de universalști, și vândută domnului Phelps, care a achitat-o cu banii lui. Din strada Vanderwater ne-am mutat pe strada Prince, și am format o biserică din persoane care fuseseră convertite în timpul adunărilor noastre. Mi-am continuat lucrarea pe strada Prince timp de câteva luni, până la sfârșitul verii. Am fost foarte impresionat de evlavia domnului Phelps. În timp ce lucram pe strada Vanderwater, am fost oaspetele familiei lui, împreună cu soția și copilul meu. Am observat că, deși domnul Phelps era un om foarte ocupat cu afacerile, totuși își păstrase preocupările spirituale; venea direct de la birou la adunările noastre de rugăciune, și intra în biserică animat de un spirit care arăta limpede că mintea nu îi era absorbită de afaceri în detrimentul lucrurilor spirituale. Observându-l zi după zi, am devenit tot mai interesat de viața lui sufletească, care se manifesta în viața obișnuită, într-o noapte, a trebuit să cobor la parter pe la ora unu, ca să aduc ceva pentru copilașul nostru. Credeam că toată familia dormea, dar, spre surprinderea mea, l-am găsit pe domnul Phelps în pijamale, așezat în fața focului și cufundat în rugăciune tainică. Mi-am cerut scuze, spunând că îmi imaginam că era în pat. El mi-a răspuns:

-Frate Finney, am o grămadă de afaceri pe cap toată ziua, și nu am timp să mă rog în taină; obiceiul meu e să dorm o vreme noaptea, și apoi să mă trezesc și să vorbesc cu Dumnezeu.

După moartea lui, care a avut loc la puțin ani după aceea, s-a descoperit că ținuse un jurnal în timpul acestor ore din noapte, și jurnalul acesta avea mai multe volume. Această lucrare

descria stările lui sufletești și adevăratul curs al vieții lui interioare. Nu am știut niciodată numărul celor convertiți în Vandewater și Prince, dar cred că a fost mare. A fost un caz de convertire pe care nu trebuie să-l omit. O tânără m-a vizitat într-o zi, sub mare convingere

Trezire în Columbia și orașul New York 229

de păcat. Discutând cu ea, am aflat că avea multe pe conștiință. Avea obiceiul să șterpească, încă din copilărie. Era singura fiică, cred, a unei văduve, și avusese obiceiul să fure de la colegele ei batiste, broșe, creioane și orice alt lucru pe care pune mâna. Mi-a mărturisit aceste păcate, și m-a întrebat ce putea face. I-am spus că trebuia să le înapoieze, și să-și recunoască fapta în fața celor păgubiți.

Acest lucru a pus-o la încercare, dar convingerea ei era atât de adâncă, încât nu și-a permis să le păstreze; așadar, a început lucrarea de mărturisire și restituire. Dar, pe măsură ce continua, își amintea tot mai multe fapte de felul acesta, și mă vizita mereu, mărturisindu-mi tot felul de furturi de orice fel de articole feminine. Am întrebat-o dacă mama ei văzuse aceste lucruri.

Mi-a spus că da, dar că îi spusese întotdeauna că le primea în dar. Mi-a zis într-o zi:

-Domnule Finney, cred că am furat de un milion de ori. Văd că am multe lucruri pe care știu că le-am furat, dar nu îmi amintesc de unde.

Am refuzat întotdeauna s-o las să le păstreze, și am insistat să le restituie pe toate, și să încerce să-și aducă aminte de la cine le furase. Din vreme în vreme, venea la mine și îmi spunea ce făcuse. Am întrebat-o ce spuneau oamenii când își primeau lucrurile înapoi. Mi-a răspuns:

-Unii îmi spun că sunt nebună, alții că m-am prostit; însă alții sunt foarte mișcați.

-Te-au iertat cu toții? am întrebat eu.

-O, da! mi-a răspuns ea, m-au iertat cu toții, dar unii cred că ar fi fost mai bine să nu mărturisesc.

Într-o zi, m-a informat că avea un șal pe care îl furase de la o fiică a episcopului Hobart, care era pe atunci episcop al New York-ului, și care locuia în piața St. John, lângă biserica St. John. Ca de obicei, i-am spus să-l restituie. După câteva zile, m-a vizitat și mi-a spus rezultatul. Mi-a povestit că învelise șalul într-o hârtie, și sunase la ușa episcopului; când venise servitorul, îi înmânase pachetul spunându-i să-l dea episcopului. Nu dăduse nici o explicație, ci se întorsese și o luase la fugă, ca să n-o vadă cineva și s-o recunoască. Dar când ajunsese la colț, conștiința o muștrase, și își spusese:

-Nu am făcut ce trebuie. S-ar putea să bănuiască pe altcineva că a furat șalul, dacă eu nu îi mărturisesc episcopului fapta mea.

230 **Memoriile lui Charles G. Firmey**

S-a întors imediat, și a întrebat dacă îl putea vedea pe episcop. Fiind informată că era posibil, a fost condusă în biroul acestuia. Atunci, ea a mărturisit furtul, și tot ce se petrecuse.

-Ei bine, am întrebat-o eu, și cum te-a primit episcopul?

-Oh, a spus ea, când i-am povestit, a plâns, și-a pus mâna pe capul meu și a spus că mă iartă, și că îl roagă și pe Dumnezeu să mă ierte.

-Și de atunci ești împăcată în privința acestei operațiuni?

-O, da! a spus ea.

Procesul acesta a continuat săptămâni și luni. Fata umbla din loc în loc, restituind lucrurile furate și făcând mărturisiri. Uneori convingerea ei era atât de puternică, încât părea că va înnebuni.

Într-o dimineață, a trimis pe cineva să mă cheme la casa mamei ei. Am plecat într-acolo, și când am ajuns am fost condus în camera ei, unde am găsit-o cu părul pe umeri, cu hainele în dezordine, plimbându-se prin cameră într-o asemenea disperare, și cu o privire atât de îngrozitoare, încât era clar că se smintise.

-Draga mea copilă, ce s-a întâmplat? am întrebat-o eu.

Ea ținea în mână un mic Nou Testament. S-a întors spre mine și mi-a zis:

-Domnule Finney, am furat acest Testament. Am furat Cuvântul lui Dumnezeu; mă va ierta Dumnezeu vreodată? Nu îmi amintesc de la care din fete l-am furat. L-am furat de la una din colegele mele, și s-a întâmplat atât de demult, încât chiar am uitat. Mi-am adus aminte de el azi-dimineață, și mi se pare că Dumnezeu nu mă va ierta niciodată, fiindcă l-am furat Cuvântul.

Am asigurat-o că nu avea motive să dispere.

-Dar, a spus ea, ce vom face? Nu îmi amintesc de unde l-am luat.

Eu i-am spus:

- Păstrează-l ca pe o amintire a păcatelor tale, și folosește-l pentru a face bine.

-Oh, a spus ea, dacă mi-aș aminti de unde îl am, l-aș da înapoi imediat.

-Ei bine, i-am spus eu, dacă o să-ți amintești, restituie-l pe loc pe acesta, sau altul la fel de bun.

-Așa o să fac, mi-a promis ea.

Tot procesul acesta m-a afectat foarte mult, dar starea sufletească care a urmat acestor restituiri a fost minunată. O adâncă umilință, o

Trezire în Columbia și orașul New York 231

adâncă cunoaștere a firii și a păcătoșeniei ei, o inimă zdrobită, un duh supus, și în cele din urmă, credință, bucurie, iubire și pace asemeni unui râu, au coborât asupra ei; a devenit una din cele mai încântătoare tinere creștine pe care le-am cunoscut.

Când a sosit vremea să plec din oraș, m-am gândit că cineva din biserică trebuia să vegheze asupra ei. Până atunci ținusem totul secret, și îi păstrasem taina cu sfințenie. Însă înainte de plecare, i-am povestit totul domnului Phelps, și relatarea mea l-a afectat foarte mult.

-Frate Finney, mi-a spus el, prezintă-mă. Voi fi prietenul ei, și voi veghea pentru binele ei.

Așa a și făcut, după cum am aflat mai târziu. Nu am mai văzut-o pe această tânără de când i-am relatat povestea ei domnului Phelps. Dar când m-am întors ultima dată din Anglia, am vizitat-o pe una din fiicele domnului Phelps, și în timpul discuției noastre a adus vorba de cazul acestei tinere.

-Tatăl dumneavoastră v-a prezentat-o? am întrebat eu.

-O, da! a răspuns ea, o cunoaștem toate.

Voia să spună că toate fetele din familie o cunoșteau.

-Ei bine, și ce știți despre ea? am spus eu.

-O, mi-a răspuns ea, e o creștină foarte sinceră. E căsătorită, și soțul ei face afaceri în oraș. E membră a bisericii, și locuiește pe strada cutare, mi-a spus ea, indicându-mi o stradă din apropiere.

-A avut întotdeauna un caracter creștin? m-am interesat eu.

-O, da! a răspuns ea. A fost întotdeauna o femeie excelentă, plină de spiritul rugăciunii.

Între timp fusesem informat, deși nu îmi mai amintesc sursa informației, că această femeie declarase că nu mai fusese niciodată ispitită să fure, din momentul convertirii; că nu mai știa ce înseamnă dorința aceasta.

Această trezire a pregătit calea pentru organizarea Bisericilor Prezbiteriene Libere din orașul New York. Bisericile acestea erau compuse în mare parte din convertiții acestei treziri. Mulți din ei aparținuseră bisericii de pe strada Prince.

În punctul acesta al povestirii mele, ca să lămuresc multe lucruri pe care vi le voi relata, trebuie să vă descriu cum a avut loc convertirea domnului Lewis Tappan, și legătura lui cu lucrarea mea ulterioară. Relatarea aceasta mi-a făcut-o el însuși.

I

232

Memoriile lui Charles G. Finney

avut loc înainte ca eu să-l cunosc, în următoarele împrejurări. Era unitarian, și locuia în Boston. Fratele lui Arthur, pe atunci un negustor foarte bogat de cereale în New York, era un creștin evanghelic foarte sincer. Trezirile din centrul statului New York stârniseră multă vâlvă printre unitarieni, și ziarele lor spuseseră multe împotriva. Mai cu seamă, circulau niște povești foarte stranii în privința mea, care mă descriau ca pe un fanatic pe jumătate nebun. Aceste povești i-au fost relatate lui Lewis Tappan de domnul W., un pastor unitarian de seamă din Boston, și el le crezuse. Erau crezute de mulți unitarieni din New England și din tot statul New York.

În timp ce poveștile acestea circulau, Lewis Tappan și-a vizitat fratele, pe Arthur, în New York, și au intrat într-o discuție referitoare la aceste treziri. Lewis a atras atenția lui Arthur asupra ciudatului fanatism legat de aceste treziri, și mai ales asupra lucrurilor care se spuneau despre mine. El a declarat că eu spuseseam în public că eram „generalul de brigadă al lui Isus Cristos”. Acest lucru și altele asemănătoare circulau pe atunci, iar Lewis insista asupra veridicității lor. Arthur le-a discreditat, și i-a spus lui Lewis că erau absurde și false, și că n-ar trebui să creadă așa ceva. Lewis, bazându-se pe declarațiile domnului W., a propus să parieze pe cinci sute de dolari că el putea dovedi adevărul acestor rapoarte, mai ales pe cel referitor la mine. Arthur a replicat:

-Lewis, știi că nu pot paria, dar îți spun ce o să facem. Dacă poți dovedi cu martori credibili că este adevărat, și că raportul legat de domnul Finney este corect, o să-ți dau cinci sute de dolari. Îți fac această ofertă și te invit să faci cercetări. Vreau să vezi cu ochii tăi că poveștile acestea sunt false, și că sursa din care le-ai primit nu prezintă încredere.

Lewis, sigur că va putea aduce dovada, mai ales că lucrurile acestea fuseseră afirmate cu toată încrederea de unitarieni, i-a scris reverendului P., pastorul unitarian din Trenton Falls, New York, la care îl trimisese domnul W., și l-a autorizat să cheltuiască cinci sute de dolari, dacă era nevoie, și să procure suficiente dovezi că povestea era adevărată; era nevoie de dovezi care să poată convinge și o curte de judecată. Domnul P. a făcut tot ce-i stătea în puteri ca să procure dovezile, dar, după mari strădanii, nu a fost în stare să găsească nimic, în afară de articolele unui ziar universalist publicat în Buffalo, în care se spunea că domnul Finney se declarase ca fiind generalul de

Trezire în Columbia și orașul New York

233

brigadă al lui Isus Cristos. Nu a putut găsi nicăieri dovada că acest raport era adevărat. Multe persoane au zis și credeau că spuseseam undeva aceste lucruri, dar când a luat orașele la rând în corespondență, nu a putut găsi nici o dovadă că afirmasem așa ceva.

Acest lucru împreună cu altele, mi-a spus el, îl făcuse să se îndoiască în mod serios de natura opoziției, și mai ales de seriozitatea sursei din care luaseră naștere. Cunoscând importanța pe care o dădeau unitarienii acestor povești, și modul în care le foloseau ca să se împotrivescă trezirilor din New York și din alte locuri, încrederea lui în ele a fost serios zdruncinată. În felul acesta, prejudecățile lui legate de treziri și de credincioșii evanghelici s-au împlânzit. A fost condus să revizuiască cu seriozitate scrierile teologice ale Evanghelicilor și Unitarienilor, și rezultatul a fost că a îmbrățișat vederile evanghelice. Mama lor era o femeie foarte evlavioasă și pioasă. Nu simpatizase niciodată cu unitarianismul. Trăise o viață de rugăciune și lăsase o impresie puternică asupra copiilor ei.

După ce a fost convertit, Lewis Tappan a devenit tot atât de ferm și zelos în sprijinirea vederilor evanghelice și trezirilor, pe cât fusese de înflăcărat înainte în împotrivire. Când am părăsit New York-ul, după primele mele lucrări pe strada Vanderwater și Prince, domnul Tappan, împreună cu alți frați credincioși, a devenit nemulțumit de starea de lucruri din New York; după multă rugăciune și meditație, au hotărât să organizeze o nouă congregație, și să introducă noi măsuri pentru convertirea oamenilor. Au obținut un locaș de închinare, și l-au

chemat în ajutor pe reverendul Joel Parker care era pe atunci pastor al celei de-a Treia Biserici Prezbiteriene din Rochester. Domnul Parker a venit la New York și și-a început activitatea pe timpul în care eu îmi încheiam lucrarea în strada Prince. Prima Biserică Prezbiteriană Liberă a luat naștere în New York, și domnul Parker a devenit pastorul ei. Au lucrat mai ales în mijlocul acelei clase sociale care nu obișnuia să participe la adunări, și au avut mare succes. În cele din urmă, au amenajat etajul de sus al unui depozit din strada Dey, au adunat o congregație mare, și și-au continuat lucrarea.

Capitolul XXI Trezire la Rochester în 1830

După ce am părăsit orașul New York, am petrecut câteva săptămâni la Whitestown; ca de obicei, eram invitat să merg în multe direcții, așa că eram în încurcătură. Printre altele, am primit o invitație urgentă din partea celei de-a Treia Biserici Prezbiteriene din Rochester, al cărei pastor fusese domnul Parker, ca să merg acolo și să lucrez cu ei un sezon.

Am cercetat situația, și am aflat că era un câmp de lucru nepromițător. În Rochester existau trei biserici prezbiteriene. Cea de-a Treia Biserică, care îmi trimisese invitația, nu avea pastor, și credința era foarte slabă. A Doua Biserică, sau „Biserica de cărămidă”, cum se mai numea, avea un pastor excelent, dar păreri erau împărțite în privința predicării lui, iar el era obosit și gata să plece. Există o controversă între un diacon din a Treia Biserică și pastorul din Prima Biserică, ce trebuia soluționată în fața prezbiteriului. Această problemă și altele stârniseră sentimente necreștine în amândouă bisericile; una peste alta, părea un câmp fără perspective. Prietenii din Rochester erau foarte dornici să mă vadă acolo - mă refer la membrii celei de-a Treia Biserici. Fiindcă nu aveau pastor, simțeau că erau în pericolul de a se împrăștia, și poate chiar de a dispărea ca biserică, dacă nu se făcea ceva pentru trezirea credinței în mijlocul lor.

Cu aceste invitații presante în fața mea, mă simțeam foarte încurcat. Am rămas la socrul meu și m-am gândit la acest subiect, până am simțit că trebuie să ies undeva la lucru. Așa că ne-am făcut bagajele și am plecat la Utica, la vreo șapte mile distanță, unde aveam mai mulți prieteni. Am sosit acolo după-amiază, și seara m-am întâlnit cu mai mulți frați din conducere, în a căror rugăciuni și înțelepciune aveam multă încredere, ca să ne sfătuim în privința următorului meu câmp de lucru. Le-am prezentat toate faptele legate

Trezire la Rochester în 1830

235

de Rochester, și aspectele pe care le cunoșteam în legătură cu celelalte biserici în care eram invitat. Rochester-ul părea cel mai lipsit de nădejde.

După ce am întors problema pe toate părțile și ne-am rugat în mai multe ocazii, frații și-au spus pe rând opinia. Au fost cu toții de acord că Rochester-ul era prea lipsit de perspective, în comparație cu New York-ul, Philadelphia sau alte câmpuri în care fusesem invitat. Erau de acord cu toții că trebuia să merg la est de Utica, nu la vest. Pe timpul acela, aceasta era și convingerea mea, și m-am retras de la această adunare hotărât să merg la New York sau la Philadelphia, și nici într-un caz la Rochester. Acest lucru se întâmpla înainte de existența căii ferate, și când ne-am despărțit eram hotărât să iau vaporul, care era cel mai convenabil mijloc de transport pentru o familie, și să pornesc dimineața spre New York.

Dar după ce m-am retras la gazda mea, am văzut problema din alt unghi. Cineva părea să mă întrebe:

-Care sunt motivele pentru care nu vrei să mergi la Rochester?

Eu puteam să le enumăr foarte ușor, dar întrebarea se întorcea:

-Aha! Dar aceste motive sunt întemeiate? Cu siguranță că e nevoie de tine la

Rochester tocmai din cauza acestor dificultăți. Vrei să ocolești câmpul doar pentru că sunt atât de multe lucruri de corectat, pentru că există atâtea greșeli? Dacă totul ar merge bine, nu ar fi nevoie de tine.

În curând, am ajuns la concluzia că ne înșelasem cu toții, și că motivele care mă opriseră să merg la Rochester erau cele mai convingătoare argumente ca să mă duc. M-am simțit rușinat că fugisem de lucrare din cauza dificultăților, și eram profund convins că Domnul va fi cu mine, și că acela era câmpul meu. M-am hotărât înainte de a mă culca că Rochester-ul era locul în care mă chema Dumnezeu. I-am spus și soției mele această hotărâre, și a doua zi dis-de-dimineață, înainte ca oamenii să-și înceapă activitățile în oraș, vaporul cu aburi a venit și noi ne-am îmbarcat și am plecat spre vest, în loc să mergem spre est.

Frații din Utica au fost foarte surprinși să audă de această schimbare a planurilor noastre, și au așteptat rezultatele cu mare nerăbdare.

Am sosit devreme la Rochester, și am fost invitați să găzduim în casa domnului Josiah Bissell, diacon în cea de-a Treia Biserică; el

236 Memoriile lui Charles G. Finney

era persoana care se plânsese prezbiteriului de purtarea doctorului Penny. La sosirea mea, m-am întâlnit cu domnul S., vărul meu, care m-a invitat la el acasă. Era diacon în Prima Biserică, și auzind că eram așteptat la Rochester, își propusese să-mi aranjeze o întâlnire cu doctorul Penny, pastorul lor, ca să lucrăm împreună. I-am refuzat amabila invitație, spunându-i că eram oaspetele domnului Bissell. Dar el m-a vizitat din nou după micul-dejun, și m-a informat că aranjase o întâlnire între mine și doctorul Penny acasă la el. M-am grăbit să mă întâlnesc cu doctorul, și am avut o întrevedere plăcută și creștinească. Când mi-am început lucrarea, doctorul Penny a luat parte la adunările noastre, și după puțin timp m-a invitat la amvonul lui. Domnul S. se străduise să aducă buna-înțelegere între pastori și biserici, și în curând s-a vădit o mare schimbare în atitudinea și starea spirituală a bisericilor.

De îndată, au avut loc convertiri remarcabile. Soția unui avocat faimos din oraș a făcut parte dintre primii convertiți. Era o femeie cu poziție înaltă, o doamnă cultă și influentă. Convertirea ei a fost remarcabilă. A venit la mine, însoțită de o prietenă. Doamna care o adusesese era o femeie creștină, care văzuse că era foarte îngrijorată în privința sufletului ei, așa că o convinsese să vină să mă vadă.

Doamna M. era o femeie veselă și mondenă, căreia îi plăcea foarte mult societatea. Mi-a spus după aceea că regretase foarte mult că venisem în oraș, fiindcă se temea că va avea loc o trezire, și acest eveniment avea să-i dea peste cap toate plăcerile și amuzamentele oferite de sezonul de iarnă. Discutând cu ea, am văzut că Duhul Domnului era într-adevăr la lucru, fără să-și cruțe eforturile. Era împovărată de o mare convingere de păcat. După o discuție îndelungată, am stăruit să renunțe la păcat, la lume, la ea însăși și la toate celelalte, pentru Cristos. Am văzut că era o femeie foarte mândră, și această însușire era vădită. La încheierea conversației noastre, am ingenuncheat să ne rugăm, și fiindcă eram îndurerat de mândria ei atât de vizibilă, am citat textul: „Dacă nu vă veți întoarce la Dumnezeu, și nu vă veți face ca niște copilași, cu nici un chip nu veți intra în împărăția Cerurilor”*. Am stăruit asupra acestui subiect în rugăciune, și aproape imediat am auzit-o pe doamna M. - care era în genunchi lângă mine - repetând textul: „Dacă nu vă veți întoarce

Trezire la Rochester în 1830

237

la Dumnezeu, și nu vă veți face ca niște copilași... ca niște copilași... dacă nu vă veți întoarce la Dumnezeu și nu vă veți face ca niște copilași". Am observat că Duhul lui Dumnezeu lucra în inima ei, și că fusese impresionată de textul acesta. De aceea, am

continuat să mă rog, stăruind asupra acestui subiect, și stăruind înaintea lui Dumnezeu să-i dea acest lucru - să se întoarcă la Dumnezeu, și să se facă ca un copilaș. Simțeam că Domnul îmi răspundea la rugăciune. Eram sigur că făcea exact lucrarea de care era nevoie. Inima ei s-a zdrobit, sensibilitatea a rupt zăgazurile, și înainte de a ne ridica de pe genunchi s-a făcut într-adevăr ca un copilaș. Când am încheiat rugăciunea și am deschis ochii, am văzut că își îndreptase fața spre cer, și lacrimile îi curgeau una după alta; rugăciunea ei era rugăciunea unui copilaș. S-a ridicat plină de pace, întărită în credință și a plecat. Din momentul acela a vorbit mereu despre convingerile ei religioase, și a lucrat plină de zel pentru convertirea prietenelor ei. Întoarcerea ei a produs multă agitație în sânul clasei căreia îi aparținea.

Nu am folosit niciodată până la Rochester, în afară de câteva excepții, metoda de promovare a trezirilor care a fost numită „banca celor îngrijorați”. Am cerut uneori oamenilor să se ridice, dar nu am făcut-o în mod frecvent. Totuși, studiind mai aprofundat subiectul, am simțit adesea necesitatea unei măsuri care să-l facă pe păcătos să se ridice. Din experiența mea am observat că, mai ales printre oamenii din clasa de sus, marele obstacol care trebuia biruit era teama de a fi văzuți că sunt îngrijorați în privința sufletelor lor. Erau prea mândri ca să adopte o poziție care să le descopere și altora că sunt preocupați de sufletul lor.

Am văzut de asemenea că era nevoie de ceva care să le arate că trebuiau să-și predea inima pe loc; ceva care să-i cheme la acțiune, ca să recunoască în fața tuturor, așa cum păcătuiseră în fața tuturor; ceva care să-i înroleze în mod public în slujba lui Cristos. Când i-am invitat să se ridice în picioare în fața congregației, am văzut că acest lucru a avut rezultate bune, și a răspuns scopului meu. Dar după aceea, am simțit că era nevoie de ceva mai mult ca să-i scot din mijlocul celor necredincioși, să-i fac să renunțe în public la căile lor păcătoase, și să se predea lui Dumnezeu în fața tuturor.

Matei 18: 3

238

Memoriile lui Charles G. Finney

La Rochester am introdus pentru prima dată această măsură, dacă îmi amintesc bine. Acest lucru s-a întâmplat după ce s-a strigat după „metode noi”. La câteva zile de la convertirea doamnei M. am făcut o invitație tuturor celor convingși să renunțe la păcat și să se predea lui Dumnezeu, să vină în față, să se așeze pe niște scaune pe care le eliberasem dinainte și să se încredințeze lui Dumnezeu, în timp ce noi ne rugam pentru ei. Au venit mult mai mulți decât mă așteptam, și printre ei era altă doamnă cu vază, și câteva cunoștințe la fel de influente au însoțit-o. Acest lucru a stârnit interesul oamenilor din clasa superioară a societății, și în curând s-a văzut că Domnul era la lucru printre oamenii de seamă. Adunările s-au umplut de aristocrați. Avocați, doctori, negustori și toți oamenii inteligenți au devenit din ce în ce mai interesați, și din ce în ce mai ușor de influențat.

În curând, lucrarea s-a extins printre avocații din orașul acela. Un număr însemnat de avocați de seamă ai statului au locuit întotdeauna la Rochester. Lucrarea a atins curând inima multora. S-au îngrijorat foarte tare, și au venit pe față la adunările noastre de cercetare; mulți s-au așezat pe banca celor îngrijorați, cum a fost numită de atunci înainte, și și-au predat inimile lui Dumnezeu în mod public. Îmi amintesc că într-o seară, după ce mi-am încheiat predica, trei dintre ei m-au urmat în camera mea, fiind cu toții foarte convingși; toți se așezaseră pe banca celor îngrijorați, dar nu erau lămuriiți, și simțeau că nu puteau merge acasă până nu făceau pace cu Dumnezeu. Am discutat cu ei, și m-am rugat cu ei, și cred că au găsit cu toții pace crezând în Domnul Isus Cristos înainte de a pleca.

Ar fi trebuit să spun că imediat după începerea lucrării, neînțelegerile dintre domnul Bissell și doctorul Penny s-au clarificat, și toate conflictele care existau au fost aplanate, astfel că un spirit de bunăvoință frățească și universală domnea în toate bisericile.

Cu o anumită ocazie, stabilisem o întâlnire la Prima Biserică. În ziua aceea avea loc o paradă militară în oraș. Fusesse chemată și armata, și mă temeam că agitația stârnită de această paradă

va distrage atenția oamenilor, și va încurca lucrarea lui Dumnezeu. Casa era plină de oameni. Doctorul Penny făcuse introducerea și se ruga, când am auzit ceva care mi s-a părut o împușcătură, și un zdrăngănit de geam spart. M-am gândit că unul din participanții la paradă trăsesse prea aproape de geam, și spărsese sticla. Dar înainte de a-mi continua gândul, doctorul a sărit de la amvon aproape peste mine,

Trezire la Rochester în 1830

239

fiindcă eram îngenucheat lângă el. Amvonul era în fața bisericii, între cele două uși. Zidul din spate al bisericii era așezat pe marginea canalului. Congregația a fost cuprinsă de panică într-o clipă, și s-au repezit toți pe uși și pe ferestre ca niște smintiți. O femeie în vârstă a deschis o fereastră din spate, și câțiva oameni au sărit de-a dreptul în canal. Erau toți într-o goană nebună. Câțiva au sărit peste galerii în aripile laterale, aruncându-se unul peste altul. Eu stăteam la amvon și, fiindcă nu știam ce se întâmplase, am ridicat mâinile și am strigat din toate puterile:

-Stați liniștiți! Stați liniștiți!

Dintr-o dată, două femei s-au repezit la amvon și s-au agățat de mine, una de o parte și una de cealaltă, într-o stare de nebunie. Doctorul Penny ieșise în goană pe stradă, și ceilalți au zbughit-o în toate direcțiile, cât puteau de repede. Fiindcă nu știam ce se întâmpla, scena mi s-a părut atât de comică, încât cu greu m-am stăpânit să nu râd. Se aruncau unul peste altul în aripa de sub balcon, astfel că în câteva cazuri am văzut oameni care cădeau pe jos, se ridicau și îi aruncau jos pe cei care căzuseră peste ei. În cele din urmă, au reușit să iasă cu toții. Câțiva au fost grav răniți, dar nu a fost nimeni ucis. Însă casa de adunare era plină de tot felul de articole de îmbrăcăminte feminină. Bonete, șaluri, mănuși, batiste și bucăți de rochie erau împrăștiate peste tot. Bărbații ieșiseră cu toții fără pălării, și multe persoane s-au ales cu vânătăi serioase.

După aceea, am aflat că zidurile bisericii se subreziseră din cauza igrasiei și a umezelii solului. Se vorbea despre starea lor proastă, și unii se temeau că va cădea turnul, sau acoperișul, sau că se vor dărâma pereții. Eu nu auzisem nimic despre această stare de fapt. Alarma a fost creată de o grindă din acoperiș, care se rupsesse și căzuse prin tavan, deasupra lămpii din fața pianului.

Când s-a examinat clădirea, s-a văzut că pereții se lăsaseră atât de tare, încât exista pericolul să cadă acoperișul. Presiunea care s-a creat în seara aceea în galerie a fost atât de mare încât pereții s-au lăsat și mai tare. Când s-a întâmplat acest lucru, m-am temut că atenția publicului va fi atrasă de pericol, și lucrarea va fi împiedicată. Dar Duhul Domnului a vegheat, și nimic nu a oprit lucrarea.

Biserica de cărămidă era deschisă, și de atunci încolo adunările au alternat între cea de-a Doua și cea de-a Treia Biserică, iar membrii din Prima Biserică au venit și ei în măsura locurilor disponibile. Cele

J

240

Memoriile lui Charles G. Finney

trei biserici și creștinii din toate denumiriile s-au unit într-un gând și au pornit să lucreze pentru salvarea păcătoșilor. A trebuit să ținem adunări neîncetate. Am predicat în fiecare seară, și de trei ori în timpul Sabatului. Am organizat adunări de cercetare dimineața și după aceea lucrarea a căpătat o putere deosebită.

Într-o dimineață, îmi amintesc că eram la o adunare de cercetare. Acolo a fost convertit un domn, care era ginerele unei creștine foarte evlavioase, membră în cea de-a Treia Biserică. Ea era foarte îngrijorată în privința lui, și petrecuse mult timp rugându-se pentru el. Când s-a întors de la adunarea de cercetare, era plin de bucurie, pace și speranță. Ea se rugase tot timpul pentru ca Dumnezeu să-l convertească la adunarea aceea. Când s-au întâlnit și a văzut din înfățișarea lui că se întorsese la Domnul, ea a fost atât de copleșită de bucurie, că a leșinat

și a căzut ca moartă.

Pe timpul acela, în Rochester se afla un liceu condus de domnul B., fiul lui A.B., pe atunci pastor al bisericii din Brighton, de lângă Rochester. Domnul B. era necredincios, dar era directorul unei școli foarte mari și prospere. Fiindcă era o școală de băieți și fete, domnișoara A. era asistenta și asociata lui în conducerea școlii. Ea era creștină. Elevii asistau la serviciile religioase, și mulți dintre ei erau îngrijorați în privința sufletului lor. Într-o dimineață, domnul B. a văzut că nu-și putea ține lecțiile. Când s-a prezentat în fața elevilor, aceștia plâneau cu toții din cauza convingerii; văzând în ce stare erau, domnul B. a rămas foarte încurcat. A chemat-o pe asociata lui, domnișoara A., și i-a spus că tinerii erau atât de îngrijorați încât nu-i puteau recita lecțiile; apoi a întrebat-o dacă nu era mai bine să trimită după domnul Finney să le dea învățături. După aceea, ea mi-a spus că se bucurase foarte mult de propunerea lui, și că îl sfătuisese să trimită după mine. El a făcut astfel, și trezirea a măturat toată școala aceea. Chiar și domnul B. a fost în curând convertit, alături de toți elevii. Acum câțiva ani, domnișoara A. m-a informat că mai mult de patruzeci de persoane care fuseseră convertite atunci deveniseră acum pastori. Acesta a fost un lucru nou pentru mine. Mi-a spus numele multora din ei. Un mare număr deveniseră misionari străini.

După ce am stat câteva săptămâni la Josiah Bissell, ne-am mutat într-o locuință mai centrală, în casa domnului B., un avocat din oraș care era creștin declarat. Cumnata lui era cu ei, și era necredincioasă. Era o tânără foarte elegantă și cultă, care cânta minunat. După cum

Trezire la Rochester în 1830

241

am aflat în curând, era logodită cu un tânăr care era judecătorul Curții Supreme de Stat. Era un bărbat foarte mândru, care rezistase băncii celor îngrijorați, și vorbise împotriva acestei metode. Lipsise multă vreme din oraș din cauza proceselor, și nu fusese convertit în timpul iernii. Un mare număr de avocați au fost convertiți, și tânăra cu care se logodise s-a convertit și ea. Am menționat acest lucru fiindcă judecătorul s-a căsătorit după aceea cu ea, și acest fapt a condus la convertirea lui, în timpul unei treziri care a avut loc zece ani mai târziu; dar despre aceasta voi vorbi la vremea potrivită.

Trezirea aceasta a produs mari schimbări în moralitatea și viitorul Rochester-ului. Majoritatea bărbaților și femeilor cu vază din oraș au fost convertiți. S-au întâmplat multe lucruri pe care nu le voi uita curând. Într-o zi, doamna care m-a vizitat la sosirea mea în oraș a venit la mine însoțită de o prietenă cu care voia să discut. Am încercat, dar mi s-a părut foarte împietrită și dispusă să-și bată joc de subiect. Soțul ei era negustor, și erau persoane cu poziție înaltă. Când am stăruit să vină în față, a spus că nu va veni, fiindcă soțul ei nu era de acord, și ea nu avea de gând să-l părăsească. Am întrebat-o dacă voia să-și piardă sufletul din cauză că soțul ei nu voia să și-l salveze pe al lui, și dacă nu era o nebunie să acționeze astfel. Ea mi-a răspuns cu promptitudine:

-Dacă el o să meargă în iad, vreau să merg și eu. Vreau să-l însoțesc oriunde. Nu vreau să mă despart de el în nici un caz.

Mi s-a părut că nu am reușit s-o impresionez deloc. Dar făceam apeluri în fiecare seară înaintea congregației, chemându-i în față pe cei pregătiți să-și predea inima lui Dumnezeu, și mulți se converteau în fiecare seară.

După cum am aflat după aceea, când femeia aceasta s-a întors acasă, soțul ei i-a spus:

-Draga mea, vreau să ies în față în seara aceasta, și să-mi predau inima lui Dumnezeu.

-Ce! a spus ea; i-am spus azi domnului Finney că nu voi deveni creștină, nici nu voi avea nimic de-a face cu biserica, fiindcă tu nu ai de gând să devii creștin, și dacă tu vrei să mergi în iad, acolo voi merge și eu.

-Ei bine, a spus el, eu nu vreau să merg în iad. M-am hotărât să ies în față în seara aceasta, și să-mi predau inima lui Cristos.

242

Memoriile lui Charles G. Finney

-Bine, a spus ea, atunci eu nu o să merg la adunare. Nu vreau să te văd. Și dacă te-ai hotărât să devii creștin, n-ai decât; eu n-o fac.

Când a sosit timpul, el a venit singur la adunare. Amvonul era așezat în fața bisericii,

între cele două uși. Adunarea era foarte aglomerată, dar a reușit să prindă un loc în partea din spate a bisericii. La încheierea întâlnirii, i-am chemat pe cei îngrijorați să vină în față, și să ocupe un anumit spațiu înaintea amvonului, în timp ce eu mă rugam lui Dumnezeu. După aceea, s-a văzut că soția venise și ea la biserică, dar se așezase în partea opusă. Când am făcut chemarea, el s-a ridicat imediat. Ea îl supraveghea, și de îndată ce l-a văzut în picioare și îndreptându-se spre amvon, s-a ridicat și ea și s-au întâlnit în fața amvonului, unde au îngenuncheat amândoi.

Un mare număr au obținut speranță pe loc, dar soția și soțul acesta nu. S-au întors acasă, prea mândri ca să vorbească unul cu altul despre ceea ce făcuseră, și au petrecut o noapte foarte neliniștită. A doua zi, pe la ora zece, el a venit să mă vadă în camera mea. Soția mea ocupa o cameră de la etajul doi, iar eu o cameră din spate, la același etaj. În timp ce discutam cu el, servitorul m-a informat că mă aștepta o doamnă în camera soției mele. M-am scuzat pentru câteva minute, și am mers să văd despre cine era vorba. Am văzut că era femeia care mă vizitase cu o zi înainte, soția bărbatului din cealaltă cameră. Nu știau unul de altul. Am vorbit cu ea, și am văzut că era gata să se supună lui Cristos. Văzusem că el se afla în aceeași stare. M-am întors la el, și i-am spus:

-Trebuie să mă rog cu o doamnă în camera doamnei Finney, și vom merge acolo să ne rugăm împreună, dacă doriți.

El m-a urmat, și și-a găsit propria soție. S-au uitat surprinși unul la altul, și au fost mișcați de această întâlnire. Am îngenuncheat să ne rugăm. Am spus câteva cuvinte, și ea a început să plângă, și să se roage cu voce tare pentru soțul ei. M-am oprit și am ascultat, și am văzut că nu se mai gândea la ea însăși, luptându-se în rugăciune pentru convertirea lui. Inima lui a părut să se sfărâme, și chiar atunci a sunat clopoțelul pentru prânz. M-am gândit că era mai bine să-i las singuri. De aceea, i-am făcut semn soției mele, și am coborât amândoi în tăcere, lăsându-i să se roage. Am mâncat în grabă și ne-am întors; i-am găsit plini de umilință, blândețe și dragoste.

Nu am spus multe despre spiritul de rugăciune care a domnit în timpul acestei treziri, și nu pot să trec mai departe. Pe când mă

Trezire la Rochester în 1830

243

îndreptam spre Rochester, am trecut printr-un sat din estul orașului, iar un frate pastor pe care îl cunoșteam m-a văzut la bord și a sărit pe vas ca să vorbească cu mine, intenționând să meargă câțiva metri și să se întoarcă. În curând ne-am cufundat în discuție, și aflând unde voiam să merg, s-a hotărât să vină cu mine la Rochester. După câteva zile, pastorul acesta a devenit atât de convins, încât a început să plângă în mijlocul străzii. Domnul i-a dăruit duhul rugăciunii, și inima lui a fost zdrobită. Fiindcă ne rugam mult împreună, am fost impresionat de credința lui în minunile pe care avea să le facă Dumnezeu acolo. Îmi amintesc că spunea:

-Doamne, nu știu cum, dar simt pur și simplu că o să faci lucruri minunate în orașul acesta.

Duhul rugăciunii a fost turnat din belșug, încât unele persoane nu puteau veni la adunare și stăteau acasă să se roage, fiindcă nu își puteau stăpâni sentimentele. Aici trebuie să menționez numele unui om pe care îl voi repeta de multe ori. Este vorba de domnul Abel Clary. Era fiul unui bărbat deosebit, diaconul bisericii în care m-am convertit. Fusese convertit odată cu mine. Era hirotonit să predice, însă duhul lui de rugăciune era atât de puternic și era atât de împovărat de grija sufletelor, încât nu putea predica prea multă vreme; tot timpul și toată puterea îi erau puse în slujba rugăciunii. Povara sufletelor era atât de mare încât nu se putea ridica de jos; gema și se cutremura în agonie. Eu eram obișnuit cu el, și cunoșteam câte ceva despre spiritul

rugăciunii care îl stăpânea. Era un om tăcut, așa cum sunt toți cei care se roagă mult. O să vă spun cum am aflat că era la Rochester. Într-o zi, un domn care locuia la distanță de o milă de oraș, spre vest, a venit să mă viziteze și m-a întrebat dacă cunoșteam un domn care se numea Abel Clary și era pastor. I-am spus că îl cunoșteam bine.

-Ei bine, a spus el, este acasă la mine, și stă acolo de ceva timp, dar nu știu ce să cred despre el.

-Nu l-am văzut la adunările noastre, am zis eu.

-Nu, a răspuns el, spune că nu poate veni la adunare. Se roagă aproape tot timpul, zi și noapte, și este într-o asemenea stare de agonie, încât nu știu ce să fac. Uneori nu poate sta pe genunchi, ci se întinde pe dușumea, și geme și se roagă într-un mod care mă uimește.

I-am spus fratelui:

244 Memoriile lui Charles G. Finney

-Eu înțeleg; vă rog să stați liniștit. Totul va fi bine; va învinge cu siguranță.

Cunoșteam pe vremea aceea mulți oameni care erau la fel de îngrijorați. Diaconul P., din Camden, ținutul Oneida; diaconul T., din Rodman, ținutul Jefferson, diaconul B., din Adams, același ținut, domnul Clary, mulți alți bărbați și un mare număr de femei împărtășeau același duh și petreceau mult timp în rugăciune. Părintele Nash, care m-a ajutat în câteva câmpuri de lucru, era un alt om stăpânit de acest duh al rugăciunii. Domnul Clary a continuat să se roage cât timp am lucrat eu la Rochester, și nu a plecat până nu ra-am dus eu. Nu a apărut niciodată în public, fiindcă s-a dedicat cu totul rugăciunii.

Am spus că aspectul moral al orașului a fost mult schimbat de această trezire. Era un oraș tânăr, înfloritor și prosper, dar plin de păcat. Locuitorii erau inteligenți și întreprinzători în cel mai înalt grad, dar după ce trezirea a măturat tot orașul și a convertit cei mai influenți oameni, bărbați și femei, schimbarea orașului prin ordine, sobrietate și moralitate a fost minunată.

Într-o perioadă următoare, pe care o voi menționa la timpul potrivit, am vorbit cu un avocat, care fusese convertit în timpul acestei treziri, și care a devenit în curând procuror districtual al orașului. Treaba lui era să supravegheze judecarea criminalilor. Din poziția aceasta, era la curent cu istoria criminalității din oraș. Vorbind despre trezire, mi-a spus după mulți ani:

-Am examinat dosarele proceselor criminale, și am văzut un lucru uimitor; chiar dacă orașul nostru a crescut de trei ori ca număr de locuitori după această trezire, rata criminalității a scăzut de trei ori. Aceasta este minunata influență pe care a avut-o trezirea asupra acestui oraș.

Într-adevăr, prin puterea acestei treziri, sentimentele poporului au fost transformate. Afacerile publice erau în mare parte în mâna creștinilor, și forțele conducătoare erau de partea lui Cristos.

Printre alte convertiri, nu trebuie să uit să o menționez pe cea a domnului P., un cetățean remarcabil care avea o librărie. Domnul P. era necredincios; nu era ateu, dar nu credea în autoritatea divină a Bibliei. Citea și gândea mult, avea o minte ageră și iscusită, o voință puternică și un caracter hotărât. Era un om de înaltă ținută morală, și

Trezire la Rochester în 1830

245

un domn foarte respectat. A venit în camera mea într-o dimineață devreme, și mi-a spus:

-Domnule Finney, e multă agitație în oraș din cauza religiei, dar eu sunt sceptic, și vreau să îmi dovedești că Biblia e adevărată.

Domnul m-a făcut în stare să văd clar starea lui sufletească, așa că am știut cum să procedez. I-am spus:

-Credeți în existența lui Dumnezeu?

-O, da! a spus el. Nu sunt ateu.

-Ei bine, credeți că L-ați tratat pe Dumnezeu cum merită? I-ați respectat autoritatea? L-ați iubit? Ați făcut ce credeți că îi place, cu scopul de a-I fi pe plac? Recunoașteți că ar trebui să-L iubiți, să-I slujiți și să-L ascultați, după lumina pe care o aveți?

-O, da, a spus el, recunosc toate aceste lucruri.

-Dar ați făcut așa? am întrebat eu.

-Păi, nu, a răspuns el, nu pot spune că am făcut.

-Atunci de ce să vă dau mai multe informații, și mai multă lumină, dacă nu v-ați făcut datoria și nu ați ascultat de lumina pe care o aveți deja? Când o să vă hotărâți să trăiți după convingerile pe care le aveți, să-L ascultați pe Dumnezeu după lumina pe care ați primit-o, să vă pocăiți de neglijența pe care ați dovedit-o până acum, și să-I faceți pe plac lui Dumnezeu tot restul vieții, atunci vă voi arăta că Biblia aceasta e de la Dumnezeu. Până atunci, nu mi-ar folosi la nimic să mă obosesc.

Nu mă așezasem, și nu îl invitasem nici pe el să se așeze. El mi-a răspuns:

-Nu știu dacă e corect așa ceva.

Nu am mai auzit nimic despre el până a doua zi. După ce m-am trezit, a venit din nou în camera mea; după ce a intrat, și-a înălțat brațele și mi-a spus:

-Domnule Finney, Dumnezeu a făcut o minune! După ce am plecat de la dumneavoastră am coborât la librărie, și m-am hotărât să mă pocăiesc de greșelile pe care le făcusem în relația cu Dumnezeu, și să trăiesc de acum încolo după lumina pe care o am. Când am luat hotărârea aceasta, sentimentele mele au devenit atât de intense, încât am căzut, și cred că aș fi murit dacă nu ar fi fost domnul X. în magazin cu mine.

Din această clipă, a devenit un creștin sincer și pios, după cum știu toți cei care îl cunosc. Timp de mulți ani, a fost unul din membrii

246 Memoriile lui Charles G. Finney

consiliului de administrație de la Colegiul Oberlin, a stat alături de noi în toate încercările, și ne-a ajutat cu toate mijloacele și cu toată influența lui.

În timpul acestei treziri, multe persoane din Rochester au scris prietenilor lor din afară, povestindu-le cum decurgea lucrarea; aceste scrisori au fost citite în diferite biserici din mai multe state, și au fost de folos în promovarea multor treziri. Multe persoane au venit de peste hotare ca să vadă lucrarea lui Dumnezeu, și au fost convertite, îmi amintesc de un doctor care a fost atât de impresionat de cele auzite, încât a venit din Newark, New Jersey, la Rochester, ca să vadă ce făcea Domnul, și a fost convertit el însuși. Era un om talentat și foarte cult, și a lucrat mulți ani pentru câștigarea sufletelor nemuritoare.

Într-o seară, când i-am chemat în față pe cei îngrijorați, un om influent dintr-un oraș din apropiere a venit în față însoțit de câțiva membri ai familiei lui, și s-au predat cu toții lui Dumnezeu. Lucrarea se răspândea în toate direcțiile. Am predicat în multe localități din jur, cât m-au ținut timpul și puterile, dar lucrarea mea principală se desfășura în Rochester. Am predicat la Canadaigua de multe ori. Cuvântul a lucrat, și mulți au fost convertiți. Pastorul, reverendul Ansei Eddy, a intrat în lucrare cu toată inima. Un alt pastor pensionar, născut în Anglia, a făcut tot ce a putut pentru înaintarea lucrării. Oriunde mergeam, cuvântul lui Dumnezeu lucra imediat; părea că era necesar doar să prezint legea lui Dumnezeu și cererile lui Cristos, într-un fel care să asigure convertirea oamenilor, pentru ca oamenii să se întoarcă la Dumnezeu cu grămadă.

Măreția lucrării din Rochester din timpul acela a atras atât de mult atenția pastorilor și

creștinilor din tot statul New York, New England și din multe părți ale Statelor Unite, încât numai faima ei era un instrument eficient în mâinile Duhului lui Dumnezeu ca să promoveze în toată țara cele mai mari treziri religioase. După mulți ani, conversând cu doctorul Beecher despre această trezire și rezultatele ei, el a remarcat:

-Aceasta a fost cea mai mare lucrare a lui Dumnezeu, și cea mai mare trezire religioasă pe care a văzut-o vreodată lumea într-un timp atât de scurt. O sută de mii de oameni au fost primiți în biserică în urma mării treziri. Acest lucru este inedit în istoria bisericii și în progresul credinței.

Trezire la Rochester în 1830

247

A spus că acest lucru s-a întâmplat într-un an, și că nu a mai avut loc niciodată o trezire de asemenea proporții.

După conferința de la New Lebanon, împotrivirea publică și deschisă s-a manifestat din ce în ce mai puțin, și am întâlnit mult mai puțină opoziție personală. A scăzut încet, dar sigur. La Rochester nu am avut parte de așa ceva. Apele mântuirii se ridicaseră atât de mult, trezirile crescuseră și se extinseseră atât de tare, oamenii se obișnuiseră atât de mult cu ele și cu rezultatele lor, încât se temeau să se opună. Pastorii au ajuns să le înțeleagă mai bine, și cei mai înrâiți păcătoși s-au convins că era cu adevărat lucrarea lui Dumnezeu. Convertirile au fost atât de multe, convertirii au fost transformați și născuți din nou, comunitățile și indivizii s-au schimbat, rezultatele au fost permanente și indiscutabile; toată lumea a văzut că era lucrarea lui Dumnezeu.

Capitolul XXII

Trezire în Auburn, Buffalo, Providence și Boston

În ultima perioadă a șederii mele la Rochester, sănătatea mi s-a șubrezit. Întrecusem măsura, și unii din doctorii care m-au consultat se gândeau că nu voi mai putea predica niciodată. Lucrarea mea în Rochester ținuse șase luni; la încheierea acestora, doctorul Wisner din Ithaca a venit și m-a ajutat la înaintarea lucrării. Între timp, primisem invitații din mai multe câmpuri; printre altele, doctorul Nott, rector al colegiului Union din Schenectady mă chemase stăruitor să vin și să lucrez cu el, pentru convertirea numeroșilor săi studenți. În cele din urmă, m-am hotărât să dau curs acestei invitații.

Împreună cu doctorul Wisner și Josiah Bissell, am pornit în călătorie cu diligenta în primăvara anului 1831, când drumurile erau foarte rele. Mi-am lăsat soția și copiii la Rochester, fiindcă drumurile erau prea periculoase, și călătoria prea istovitoare pentru ei. Când am ajuns la Geneva, doctorul Wisner a stăruit să merg acasă cu el, și să mă odihnesc o vreme. Eu am refuzat, spunând că trebuia să-mi îndeplinesc lucrarea. Dar el a stăruit foarte mult, și în cele din urmă mi-a spus că doctorii din Rochester îi spusese să mă ia acasă cu el, fiindcă eram pe moarte; că nu mai puteam lucra pentru trezire, fiindcă aveam tuberculoză, și îmi rămăsese puțin de trăit. Eu i-am răspuns că mai auzisem diagnosticul acesta, dar că fusese o greșeală; că doctorii nu îmi înțelegeau cazul, că eram doar obosit, și îmi voi reveni cu puțină odihnă.

În cele din urmă, doctorul Wisner a renunțat, și eu m-am urcat în diligenta care mergea la Auburn. Drumul era atât de rău, că uneori nu puteam face mai mult de două mile pe oră, și ne-a luat două sau trei zile să mergem de la Rochester la Auburn. Fiindcă aveam foarte mulți prieteni în Auburn și eram istovit peste măsură, mă hotărâsem

Trezire în Auburn, Buffalo, Providence și Boston

249

să mă opresc acolo și să mă odihnesc până la următoarea diligentă. Plătisem biletul

până la Schenectady, dar puteam să mă opresc o zi sau două. M-am oprit în casa domnului T.S., fiul președintelui de tribunal S. Era un creștin sincer, și un prieten foarte drag; în consecință, am mers acasă la el, în loc să mă opresc la hotel și să aștept acolo următoarea diligentă.

După ce am petrecut o noapte liniștită, m-am trezit și m-am pregătit să iau diligenta, care trebuia să sosească înainte de prânz; în acest timp, a venit la mine un domn cu o cerere să rămân - o cerere scrisă, semnată de mulți oameni influenți, despre care am vorbit deja că se opuseseră trezirii din 1826. Acești oameni se ridicaseră împotriva trezirii cu ocazia trecută, și își duseseră opoziția atât de departe, încât despărțiseră congregația doctorului Lansing și formaseră o biserică nouă. Între timp, doctorul Lansing a fost chemat să lucreze într-un alt câmp, și reverendul Josiah Hopkins, din Vermont, fusese trimis să păstorească Prima Biserică. Cererea despre care v-am spus conținea un apel sincer de a lucra pentru mântuirea lor, și era semnat de un număr mare de oameni neconvertiți, printre care se includeau cei mai influenți cetățeni din oraș. Acest lucru m-a lăsat fără cuvinte. În cererea aceasta vorbeau despre opoziția lor dinainte, implorându-mă să trec cu vederea și să mă opresc să le predic Evanghelia. Această cerere nu venea din partea pastorului, nici din partea bisericii, ci din partea celor care se împotriviseră înainte lucrării. În plus, pastorul și membrii bisericii au stăruit cu toată puterea să rămân și să predic, ca să împlinesc cererea acestor oameni. Erau la fel de surprinși ca și mine de schimbarea lor de atitudine. Eu am intrat în camera mea, și am prezentat subiectul înaintea lui Dumnezeu; în curând, am luat o hotărâre. I-am spus pastorului și diaconilor că eram foarte obosit, aproape frânt, dar că aveam să rămân cu anumite condiții. Aveam să predic de două ori în Sabat, și în două seri din cursul săptămânii, iar ei aveau să se ocupe de tot restul lucrării; nu trebuiau să mă cheme la alte adunări în afara aceluia la care predicam, și trebuiau să aibă grijă ei de instruirea celor îngrijorați, de conducerea adunărilor de rugăciune și de celelalte adunări. Știam că ei lucraseră și înainte cu păcătoșii, și avem încredere că își vor face bine lucrarea. Mai departe, le-am hotărât să nu mă viziteze la gazda mea, nici ei, nici ceilalți oameni, fiindcă aveam nevoie de odihnă în

250

Memoriile lui Charles G. Finney

serile în care nu predicam. Aveam să fie trei servicii divine în Sabat, dintre care unul ținut de domnul Hopkins. Eu aveam să predic dimineața și seara, iar el după-amiaza. Cuvântul a început să lucreze de îndată. În prima sau a doua seară de Sabat, când am văzut înaintarea lucrării, i-am chemat în față pe cei convinși să renunțe în public la păcatele lor, și să se predea lui Cristos. Spre surprinderea mea, și spre uimirea pastorului și a membrilor bisericii, primul om care s-a ridicat să vină în față a fost cel care condusese împotrivirea în trezirea dinainte, și îi influențase pe toți ceilalți. A venit hotărât în față, urmat de un mare număr de persoane care semnaseră cererea, și în seara aceea a avut loc o scenă de interes general.

Am vorbit despre domnul Clary, care a fost omul rugăciunii la Rochester. Avea un frate, care era medic în Auburn. În al doilea Sabat, am observat în mulțime fața serioasă a acestui domn Clary. Părea cuprins de o agonie a rugăciunii. Fiindcă eram obișnuit cu el, și cunoșteam darul lui Dumnezeu care era asupra lui, m-am bucurat foarte mult să-l văd acolo. Stătea în strană cu fratele lui, medicul, care era și el creștin, dar nu cunoștea mult din experiența fratelui său Abel, și din puterea lui cu Dumnezeu.

În pauză, după ce am coborât de la amvon, domnul Clary m-a întâmpinat pe scări împreună cu fratele său, iar doctorul m-a invitat să merg acasă cu el și să mâncăm ceva în pauză. Am acceptat.

După ce am ajuns acasă, ne-am adunat în jurul mesei de prânz. Doctorul Clary s-a

întors spre fratele său, și i-a spus:

-Frate Abel, vrei să ceri binecuvântarea?

Fratele Abel și-a plecat capul și a început să se roage în șoaptă. Nu rostise decât două propoziții, când s-a oprit dintr-o dată, s-a ridicat de la masă, și a fugit în camera lui.

Doctorul a crezut că i s-a făcut rău, și l-a urmat. După câteva momente, a venit jos și mi-a spus:

-Domnule Finney, fratele meu Abel vrea să vă vadă.

-Ce se întâmplă cu el? am întrebat eu.

-Nu știu, dar a spus că dumneata știi. Pare să fie foarte tulburat, dar cred că e ceva de ordin sufletească.

Am înțeles într-o clipă despre ce era vorba, și am urcat în camera lui. El gemea pe pat, iar Duhul Sfânt mijlocea prin el și în el, cu suspine negrăite. De abia am intrat în cameră, că mi-a și zis:

Trezire în Auburn, Buffalo, Providence și Boston 251

-Roagă-te, frate Finney.

Am îngenunchat și l-am ajutat în rugăciune, conducându-i sufletul spre convertirea păcătoșilor. Am continuat să ne rugăm până i-a trecut tulburarea, apoi m-am întors la masă.

Am înțeles că aceasta era vocea lui Dumnezeu. Am văzut că Duhul rugăciunii era asupra lui și am simțit influența sa asupra mea, dovadă că lucrarea avea să înainteze cu putere. Așa a fost. Cred, dar nu sunt sigur, că toți cei care au semnat cererea au fost convertiți în timpul trezirii. Acum câțiva ani, doctorul S. din Auburn mi-a scris ca să mă întrebe dacă păstrasem cererea, fiindcă voia să vadă dacă mai rămăsese vreunul din semnatarii ei neconvertit. Însă rătăcisem hârtia printre scrisorile mele, și nu am putut să răspund la această întrebare.

Am rămas la Auburn șase Sabate, predicând de două ori în Sabat și de două ori în timpul săptămânii; restul lucrării a rămas în seama pastorului și a membrilor bisericii. Ca și la Rochester, nu am întâmpinat nici un fel de împotrivire pe față. Pastorul și creștinii s-au pus la lucru, și toți cei care au vrut să facă ceva au avut o activitate plină de succes.

Pastorul mi-a spus după aceea că în cele șase săptămâni ale șederii mele se convertiseră cinci sute de suflete. Am folosit aceleași mijloace ca și la Rochester. Trezirea aceasta a fost ca un val de putere divină, care a ajuns de la Rochester la Auburn, și a cărui influență a străbătut țara în lung și-n lat.

Aproape de încheierea lucrării, a sosit un mesager de la Buffalo și mi-a cerut cu insistență să vizitez orașul acela. Trezirea din Rochester pregătise drumul spre Auburn, și aceasta la rândul ei pregătise drumul spre Buffalo. La Buffalo lucrarea începuse deja, după cum m-a informat mesagerul, și câteva suflete fuseseră convertite, dar simțeau că era nevoie și de alte metode, și m-au implorat să mă întorc prin Rochester la Buffalo. Am petrecut cam o lună la Buffalo, și în timpul acesta s-au convertit multe persoane.

Lucrarea din Buffalo s-a desfășurat mai ales printre oamenii influenți, ca și în Auburn și Rochester. Doctorul Lord, pe atunci avocat, a fost convertit în timpul acestei treziri, împreună cu domnul H., tatăl reverendului H. din Buffalo. Au fost multe lucruri memorabile legate de convertirea lui. Era unul din cei mai bogați și influenți oameni din Buffalo, cu o purtare morală, un caracter frumos și o poziție înaltă; însă era un păcătos nepocăit. Soția lui era creștină

și se ruga demult pentru el, sperând că se va întoarce la Domnul. Dar când am început să predic acolo am insistat asupra faptului că atunci când păcătoșii spun „nu pot”, vor

să spună de fapt „nu vreau”; bariera care trebuia depășită era răutatea voită a păcătosului, și faptul că nu voia să devină creștin. Domnul H. s-a răzvrătit împotriva unor asemenea învățături. A spus că în cazul lui erau false, că el dorea să devină creștin de mult timp.

Fiindcă soția lui mi-a reprodus declarațiile sale, nu l-am cruțat, ci l-am vânat în fiecare zi, am răspuns la toate obiecțiile lui și i-am nimicit toate scuzele. A devenit din ce în ce mai nervos. Era un om cu voință puternică, și a declarat că nu voia să primească asemenea învățături. A spus multe lucruri împotriva lor, și s-a asociat cu niște oameni pe care nu-i simpatiza deloc, dar care erau și ei împotrivitori. Eu nu am ezitat să-l vânez în fiecare predică, sub o formă sau alta, și să-i spun că nu dorea să devină creștin.

După convertire, mi-a spus că era șocat și rușinat că se înhăitase cu asemenea batjocoritori. Într-o seară, s-a așezat lângă un batjocoritor cunoscut. A spus că, în timp ce eu predicam, omul acesta pe care nu-l suporta deloc, se uita la el și zâmbea, și își arăta simpatia față de domnul H. și opoziția lui. A spus că s-a mâniat foarte tare când a văzut acest lucru, și și-a spus:

-Nu o să mă asociez cu asemenea oameni; nu am nimic de-a face cu ei.

Totuși, chiar în seara aceea, la încheierea predicii, eu am stăruit atât de mult la conștiința păcătoșilor, și am făcut un apel atât de puternic ca să renunțe la împotrivirea lor voită și să vină la Cristos, încât nu s-a mai putut stăpâni. După încheierea adunării, contrar obiceiului său, a început să-și manifeste împotrivirea în public, și să vorbească împotriva predicii înaintea tuturor. Casa de adunare era plină, și oamenii l-au înconjurat din toate părțile. Soția lui m-a informat că a folosit niște cuvinte foarte urâte, care au îndurerat-o nespus, temându-se că va supăra pe Duhul Sfânt prin împotrivirea lui și își va pierde sufletul.

În noaptea aceea, domnul H. nu a putut dormi. Era atât de îngrijorat, încât s-a trezit în zori, a ieșit din casă și s-a îndreptat spre crângul de pe malul apei, lângă care se aflau niște pompe hidraulice. Când a ajuns în pădure, a îngenuncheat ca să se roage. A spus că simțise nevoia de a fi undeva singur, ca să poată vorbi cu voce tare și

Trezire în Auburn, Buffalo, Providence și Boston 253

să-și răcorească sufletul, fiindcă era apăsător peste măsură de greutatea păcatelor lui, și de sentimentul că trebuia să facă imediat pace cu Dumnezeu. Spre surprinderea și rușinea lui, după ce a îngenuncheat și a încercat să se roage, a văzut că nu putea scoate nici un cuvânt. Nu avea cuvinte; nu avea dorințe pe care să le poată exprima în cuvinte. A spus că i s-a părut că are o inimă de marmură, care nu putea simți nimic. Stătea pe genunchi dezamăgit și încurcat, deschizând gura să se roage, dar incapabil să formuleze câteva cuvinte.

În starea aceasta, i-a trecut prin minte să spună rugăciunea Domnului Isus. Așa că a început: „Tatăl nostru care ești în ceruri...”. De îndată ce a rostit cuvintele acestea, a văzut că era un fățarnic care îi spunea lui Dumnezeu Tată. Când a adăugat cererea „sfîntească-Se Numele Tău”, a spus că a fost șocat. A văzut că nu era sincer, că aceste cuvinte nu reflectau deloc starea inimii lui. Nu îi păsa de sfîntirea Numei lui Dumnezeu. Apoi a adăugat a doua cerere: „Vie împărăția Ta”. La aceste cuvinte, aproape că s-a sufocat. A văzut că nu voia să vină împărăția lui Dumnezeu, că era o fățarnicie să spună așa ceva, și că nu mai putea rosti cuvinte care nu exprimau dorințele inimii lui. Apoi urma cererea „facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ”. A spus că inima lui s-a împotrivit și nu a putut continua. Era adus față în față cu voia lui Dumnezeu. I se spusese zi după zi că se împotrivea lui Dumnezeu, că nu dorea să-I accepte voia, că se opunea voit lui Dumnezeu, legii Sale, și că voința lui era

singurul obstacol pe drumul convertirii. Luptase disperat să nu recunoască acest lucru. Dar acolo pe genunchi, cu rugăciunea Domnului pe buze, fusese adus față în față cu această problemă, și văzuse clar că tot ceea ce i se spusese era adevărat, că nu voia să se facă voința lui Dumnezeu, și că nu împlinea această voință fiindcă nu dorea s-o îplinească.

Toată problema răzvrătirii, natura ei și proporțiile pe care le luase, i-a fost adusă în față, și a văzut că va trebui să se lupte mult ca să învingă această împotrivire față de Dumnezeu. Atunci și-a adunat toată voința, și a strigat tare:

-Facă-se voia Ta, precum în ceruri, așa și pe pământ.

A spus că era perfect conștient de faptul că voința lui se ducea împreună cu aceste cuvinte, că accepta voia lui Dumnezeu, și numai voia lui Dumnezeu; că se preda total lui Dumnezeu, și îl accepta pe

254 Memoriile lui Charles G. Finney

Cristos, așa cum era oferit în Evanghelie. Renunța la păcatele lui și îmbrățișa voia lui Dumnezeu, ca regulă universală a vieții. Cuvintele inimii lui au fost:

-Doamne, fă ceea ce crezi că e mai bine. Facă-se voia Ta cu mine, și cu toate ființele de pe pământ și din ceruri.

A spus că s-a rugat cu ușurință, imediat după ce și-a predat voința; inima lui s-a revărsat ca un șuvoi. Toată răzvrătirea lui a trecut, sentimentele i s-au calmat, și o pace blândă i-a umplut sufletul.

S-a ridicat de pe genunchi și a plecat acasă, unde i-a povestit soției sale care se rugase neconținut pentru el, ce făcuse Domnul pentru sufletul lui; a mărturisit că greșise că se împotrivise, și se înșelase în privința dorinței lui de a deveni creștin. Din momentul acela, a devenit un lucrător zelos pentru înaintarea Evangheliei.

Viața lui ulterioară atestă realitatea schimbării, fiindcă a trăit și a murit ca un creștin folositor. Din Buffalo am plecat în luna iunie spre Whitestown, la socrul meu. Am petrecut o parte a verii călătorind, ca să-mi recapăt sănătatea și puterea.

La începutul toamnei, în anul 1831, am acceptat invitația de a ține o „adunare prelungită” cum se spunea atunci, adică o serie de adunări, la Providence. Am lucrat mai mult în biserica reverendului Wilson. Cred că am rămas acolo vreo trei săptămâni, ținând adunări în fiecare seară, și predicând de trei ori în timpul fiecărui Sabat. Domnul a turnat Duhul Său imediat asupra poporului, și lucrarea harului a început și a înaintat într-un mod foarte interesant. Totuși, șederea mea a fost prea scurtă ca să asigure lucrarea harului în locul acela, cum s-a întâmplat în 1842, când am petrecut acolo două luni; voi vorbi despre acest lucru la timpul potrivit.

Au avut loc multe convertiri interesante, și câțiva oameni influenți din oraș, care își păstrează și astăzi puterea, au fost convertiți. Acest lucru a fost adevărat și în dreptul femeilor; au avut loc multe cazuri de convertiri interesante printre ele. Îmi amintesc cu claritate convertirea unei tinere doamne, pe care o să v-o relatez pe scurt. Într-un Sabat, am observat în mijlocul congregației o tânără foarte frumoasă, care stătea la balcon în compania unui tânăr, despre care am aflat apoi că era fratele ei. Avea o privire inteligentă și sinceră, și părea să-mi asculte fiecare cuvânt cu atenție și seriozitate.

Trezire în Auburn, Buffalo, Providence și Boston 255

Eu eram oaspetele domnului Josiah Chapin; pe când mă întorceam de la biserică, am observat că cei doi tineri mergeau în aceeași direcție. L-am întrebat pe domnul Chapin cine erau. El mi-a spus că erau domnul și domnișoara A., frate și soră, și a menționat că ea era cea mai frumoasă fată din Providence. L-am întrebat dacă erau credincioși, iar el mi-a spus că nu. I-am spus că fata mi se păruse interesată, și l-am întrebat dacă n-ar fi fost bine s-o vizitez. El m-a descurajat, spunând că ar fi o

pierdere de timp, și că nu aș fi primit bine. Se gândea că era o fată atât de dezmiardată și lingușită, încât nu se gândea în mod serios la mântuirea sufletului ei. Dar se înșela, și eu aveam dreptate să cred că Duhul lui Dumnezeu se lupta cu ea.

Nu am vizitat-o, dar după câteva zile a venit ea să mă vadă. Am recunoscut-o pe loc, și am întrebat-o ce se întâmpla în sufletul ei. Era foarte îngrijorată, dar convingerea ei nu era atât de adâncă cum trebuia să fie, ca să poată accepta îndreptățirea lui Cristos. De aceea, am petrecut o oră sau două - fiindcă vizita ei a fost destul de prelungită - încercând să-i arăt depravarea inimii ei. La început s-a ferit să-mi răspundă. Dar convingerea i se adâncea din ce în ce mai mult, și a devenit tot mai serioasă.

Când i-am spus că avea nevoie de o convingere adâncă și sinceră sub influența Duhului Sfânt, s-a ridicat foarte nemulțumită, și a plecat. Eu aveam încredere în Duhul lui Dumnezeu, care avea să transforme neplăcerea ei în convingere adevărată.

După două sau trei zile, ea m-a vizitat din nou. Am văzut de îndată că era foarte împovărată. După ce a intrat, s-a așezat și și-a deschis inima în fața mea. Cu multă simplitate, mi-a spus următoarele lucruri:

-Domnule Finney, am crezut data trecută că întrebările dumitale și felul în care m-ai tratat au fost prea severe. Dar acum văd că sunt așa cum m-ai zugrăvit dumneata. Dacă nu ar fi fost mândria mea și reputația la mijloc, aș fi fost printre cele mai rele fete din Providence. Văd limpede că viața mea a fost controlată de mândrie și de grija reputației, nu de privirea lui Dumnezeu, sau de legea Lui din Evanghelie. Văd acum că Dumnezeu s-a folosit de mândria și ambiția mea, ca să mă ferească de lucruri mai rele. Am fost răsfățată și măgulită, și m-am bazat pe demnitatea mea; m-am menținut reputația doar din motive egoiste.

256 Memoriile lui Charles G. Finney

A vorbit deschis, și s-a umilit, și mi-a dovedit că avea o convingere adâncă și permanentă. Nu părea agitată, și a vorbit calm și rațional. Era evident însă că avea o fire pasionată, o voință puternică și o inteligență neobișnuit de rațională și cultivată. După ce am discutat cu ea un timp, și i-am dat cât de multe sfaturi am putut, ne-am plecat înaintea Domnului în rugăciune, și ea s-a predat Domnului fără rezerve. Era într-o stare sufletească care o ajuta să renunțe cu ușurință la lume. A fost întotdeauna o creștină foarte interesantă. La câțiva ani de la convertire, s-a căsătorit cu un domn foarte bogat din New York. Timp de câțiva ani, nu am corespondat direct cu ea. Soțul ei o introdusese într-o societate în care nu aveam cunoștințe, și nu am mai corespondat cu ea înainte de moartea lui. După ce a rămas văduvă am corespondat mult cu ea, și nu am încetat niciodată să mă interesez de viața ei de credință. Am menționat cazul ei, fiindcă mi s-a părut un triumf minunat al harului lui Dumnezeu asupra farmecului lumii. Harul lui Dumnezeu a fost prea puternic pentru lume, chiar și în cazul acestei tinere, înconjurată de toată vraja lumii.

În timp ce mă aflam în Providence, pastorii și diaconii din toate bisericile congregationale din Boston vorbeau despre plecarea mea acolo. Eu nu știam ce făceau ei, dar doctorul Wisner, pastor al bisericii Old South, a venit la Providence și a luat parte la adunările noastre. După aceea, am aflat că fusese trimis de pastori „să iscodească țara și să aducă răspuns”*. Am avut mai multe discuții cu el, și a manifestat un interes foarte aprins pentru tot ce se vedea și auzea în Providence. În timpul în care a fost acolo au avut loc niște convertiri foarte interesante.

Lucrarea din Providence a avut un caracter de cercetare, mai ales în privința credincioșilor. Speranțele de demult au fost foarte zguduite, și oasele uscate din

biserici s-au cutremurat. Un diacon al uneia din biserici a fost atât de zguduit, încât mi-a spus când am coborât de la amvon:

-Domnule Finney, nu cred că sunt zece creștini adevărați în Providence. Suntem răi cu toții, și am fost înșelați.

Doctorul Wisner s-a convins pe deplin că lucrarea era curată și extinsă, și că nu era nici un semn de influențe sau rezultate negative.

Trezire în Auburn, Buffalo, Providence și Boston 257

După ce doctorul Wisner s-a întors la Boston, am primit o cerere semnată de bisericile congregationale și pastorii lor, care mă invitau să merg și să lucrez în acest oraș.

Doctorul Lyman Beecher era pe atunci pastor al bisericii de pe strada Bowdoin; fiul său, Edward, era pastor sau ajutor de pastor pe strada Park; domnul Green era pastor al bisericii de pe strada Essex, dar plecase în Europa să se trateze, și biserica rămăsese fără pastor. Doctorul Fay era pastor al bisericii congregationale din Charlestown, iar doctorul Jenks era pastor al bisericii congregationale din strada Green. Nu îmi amintesc care erau pastorii celorlalte biserici.

Mi-am început lucrarea predicând în diferite biserici în timpul Sabatului, și în biserica de pe strada Green în timpul săptămânii. Am văzut în curând că puterea Cuvântului creștea, și interesul era tot mai mare. Dar am văzut și că era nevoie de o cercetare printre creștini. Nu am putut să nu văd că nu domnea printre ei un spirit de rugăciune ca cel prezent în trezirile din vest sau din New York. Aici religia era altfel, fără libertatea și credința puternică cu care mă obișnuisem în New York.

De aceea, am început să țin predici de cercetare. Am anunțat într-un Sabat că aveam de gând să țin câteva predici adresate creștinilor în biserica de pe strada Park, în anumite zile ale săptămânii. În curând, am văzut că aceste predici nu erau pe placul creștinilor din Boston. Nu fuseseră obișnuiți cu așa ceva și veneau din ce în ce mai puțini în strada Park, mai ales în serile în care predicam pentru creștini. Lucrul acesta era nou pentru mine. Nu văzusem niciodată credincioși care să se dea înapoi în fața predicilor cercetătoare, cum s-a întâmplat la Boston. Dar am auzit, iar și iar, discursuri ca acesta:

-Ce vor spune unitarienii, dacă asemenea lucruri sunt adevărate în privința noastră, tradiționaliștii?

-Dacă domnul Finney va continua să ne predice astfel, unitarienii vor triumfa, și vor spune că tradiționaliștii nu sunt cu nimic mai buni ca ei.

Era evident că nu se simțeau bine, și că predicile mele cercetătoare îi uimiseră, și unii se simțeau chiar jigniți. Totuși, odată cu înaintarea lucrării, starea aceasta de lucruri s-a schimbat, și după câteva săptămâni ascultau cu plăcere predicile de cercetare.

Deuteronom 1: 22

258 Memoriile lui Charles G. Finney

Am văzut în Boston, ca și în alte părți, că exista o metodă de lucru cu păcătoșii îngrijorați care mă puneă foarte mult la încercare. Obișnuiam uneori să țin adunări de cercetare împreună cu doctorul Beecher, la subsolul bisericii lui. Într-o seară, audiența era maximă, și un sentiment de cercetare și solemnitate domnea printre cei de față; la

încheiere, am ținut o cuvântare în care le-am arătat ce dorea Domnul de la ei. Obiectivul meu era să-i fac să renunțe la ei înșiși, și să se predea lui Cristos cu tot ce aveau. Am încercat să le arăt că nu erau ai lor, ci fuseseră cumpărați cu un preț, și le-am arătat felul în care puteau să se lepede de tot ce aveau, și să-i dea totul lui Cristos, căruia îi aparțineau de drept.

Am lămurit aceste lucruri cât am putut de bine, și am văzut că erau adânc impresionați. Mă pregăteam să-i invit să îngenuncheze, ca să-i prezint lui Dumnezeu în rugăciune, când doctorul Beecher s-a ridicat, și le-a spus:

-Nu trebuie să vă temeți să-I dați totul lui Cristos, toate proprietățile voastre, fiindcă El o să vi le dea pe toate înapoi.

Fără să facă nici o precizare asupra modului în care aveau să renunțe la proprietăți, asupra situației în care Domnul va îngădui să le păstreze pentru ei înșiși, el i-a îndemnat pur și simplu să nu se teamă să renunțe la tot, așa cum li se ceruse, fiindcă Domnul le va da totul înapoi. Am văzut că declarația lui crease o impresie falsă, și am căzut în agonie. Am văzut că vorbele lui erau calculate să producă o impresie contrară adevărului.

După ce a terminat de vorbit, le-am explicat cât am putut de atent că Dumnezeu nu mai înapoiază proprietățile la care ei renunță, ca să nu mai nutrească asemenea gânduri. Am încercat să nu-l contrazic pe doctorul Beecher, dar să corectez impresia greșită pe care o produsese. Le-am spus că Domnul nu le cerea să renunțe la toate proprietățile lor, să-și părăsească afacerile, casele și bunurile și să nu le mai vadă niciodată; el le cerea să renunțe la dreptul lor de proprietate asupra lor, ca să înțeleagă că aceste lucruri nu erau ale lor, ci ale Domnului; că cererea Lui era absolută, și dreptul Lui de proprietate asupra lor și a bunurilor lor era mai presus de dreptul oricărei ființe din univers; că ceea ce le cerea El era să să-i folosească pe ei și bunurile lor, și să nu se mai gândească niciodată că aveau dreptul să se folosească de timpul, puterea, averea, influența sau orice alt bun al lor ca și cum le-ar fi aparținut lor, și nu Domnului.

Trezire în Auburn, Buffalo, Providence și Boston 259

Doctorul Beecher nu a făcut nici o obiecție, nici atunci, nici cu altă ocazie, și cred că nu intenționase să sugereze nimic greșit. Totuși, cuvintele lui fuseseră calculate să producă impresia că Dumnezeu le va da înapoi bunurile, după ce vor renunța la ele. Membrii bisericilor evanghelice din Boston au primit vederile mele dogmatice fără nici o reținere. Știu că doctorul Beecher a făcut-o, fiindcă mi-a spus că nu întâlnise niciodată un om ca mine, ale cărui vederi teologice să se potrivească atât de bine cu ale lui. Era un punct teologic, totuși, contestat de mulți. Exista un anume domn Rând, care publica un ziar în Boston pe timpul acela, și care a scris un articol foarte sincer împotriva vederilor mele asupra lucrării divine în procesul nașterii din nou. Eu predicam că lucrarea divină era învățarea și convingerea, și că era o influență morală, nu fizică. Rectorul Edwards susținea contrariul, și domnul Rând era de acord cu el, afirmând că puterea divină care producea nașterea din nou era de natură fizică; că ea producea o schimbare a firii, nu o schimbare a voinței și a preferințelor sufletului. Domnul Rând considera opiniile mele foarte nelalocul lor. Existau și alte puncte dogmatice asupra cărora nu eram de acord, cum ar fi, de exemplu, vederile mele asupra stricăciunii morale voite, și a activității păcătosului în procesul nașterii din nou.

Doctorul Wisner a scris un răspuns în care a justificat vederile mele, cu excepția celor în care susțineam natura convingătoare sau morală a influenței Duhului Sfânt. El nu era pregătit atunci să ia poziție împotriva rectorului Edwards și a opiniilor generale ale evanghelicilor din New England, care susțineau că lucrarea Duhului Sfânt era doar

fizică, nu și morală. Doctorul Woods din Andover a publicat și el un articol într-un ziar din Andover, cu titlul „Duhul Sfânt, autorul nașterii din nou”. Cred că acesta era titlul; scopul era să dovedească că nașterea din nou era lucrarea lui Dumnezeu. Cita în acest articol toate textele care susțineau intervenția divină în lucrarea de schimbare a inimii.

Eu nu am răspuns nimic în scris, dar le-am spus în predică că aveau dreptate numai pe jumătate, că Biblia susține că nașterea din nou e și lucrarea omului, și le-am citat pasajele care afirmă acest lucru. Pavel spune uneia din biserici că el le dăduse naștere, și se referă la nașterea din nou, fiindcă același cuvânt este folosit în pasajele care îi atribuie lui Dumnezeu nașterea din nou. De aceea, e

260

Memoriile lui Charles G. Finney

ușor să arăți că Dumnezeu are un rol important în lucrarea nașterii din nou, și rolul Său este să învețe și să convingă. Este ușor și să arăți că omul are o lucrare de îndeplinit, că faptele de căință, credință și dragoste sunt ale lui, și că Duhul îl convinge să facă aceste fapte, prezentându-i adevărul. Fiindcă adevărul este instrumentul, Duhul Sfânt este puterea, și un predicator, sau altă unealtă omenească inteligentă, contribuie la lucrare. Nu a fost nimic nepotrivit în discuțiile acestea, nimic care să întristeze pe Duhul Sfânt, sau să producă dezbinare între frați.

După ce am petrecut câteva săptămâni predicând în diferite congregații, am consimțit să-l înlocuiesc pe domnul Green în biserica de pe strada Essex pentru un timp. Drept urmare, mi-am concentrat lucrarea în câmpul acela. Am fost binecuvântați, și un mare număr de persoane s-au convertit în toate părțile orașului.

Eram obosit, fiindcă lucrasem zece ani ca evanghelist, fără pauze mai mari de câteva zile sau săptămâni de odihnă. Frații pastori m-au ajutat mult și s-au ocupat de lucrare cu toate puterile, muncind cu credincioșie și eficiență.

La New York se formase deja a doua biserică liberă. Biserica domnului Joel Parker, prima biserică liberă, devenise atât de mare, încât o colonie plecase, și întemeiasă a doua biserică, în care predica reverendul Barrows, mai târziu profesor la Andover.

Unii frați sinceri mi-au scris din New York, propunându-mi să vin să predic acolo într-un teatru pe care aveau de gând să-l transforme în biserică. Mi-au propus să închiriem teatrul de pe strada Chattam, în inima celei mai necredincioase populații din New York. Era proprietatea unor oameni dornici să-l transforme în biserică. Pe vremea aceasta noi aveam trei copii, și nu mai puteam să-mi iau familia cu mine cât timp lucram ca evanghelist. Puterile mi se istoviseră, și după multă rugăciune am decis să accept invitația fraților din New York.

Capitolul XXIII

Lucrarea din orașul New York, în anul 1832 și după

Domnul Lewis Tappan împreună cu alți frați creștini a închiriat teatrul din strada Chattham și l-a transformat într-o biserică care să poată primi și societățile de binefacere la aniversările lor. M-au invitat și eu am acceptat să păstoresc a Doua Biserică Prezbiteriană Liberă. Am părăsit orașul Boston în luna aprilie a anului 1832, și am început să lucrez în teatrul acesta. Duhul Domnului a fost turnat imediat asupra noastră, și am avut o trezire puternică în timpul primăverii și verii.

La mijlocul verii a apărut holera în New York pentru prima dată. Panica a cuprins orașul, și mulți creștini au fugit spre centrul țării. Holera a bătut orașul cu putere, mai ales partea în care locuiam eu. Îmi amintesc că am numărat, din ușa casei noastre,

cinci dricuri care ieșeau în același timp de pe stradă. Am rămas la New York până la sfârșitul verii, fiindcă nu voiam să părăsesc orașul cât timp mortalitatea era atât de mare. Dar am văzut că sănătatea îmi slăbea, și în ultima parte a verii am plecat să petrecem la țară câteva săptămâni. La întoarcere, am fost înscăunat ca pastor al bisericii. În timpul serviciului divin m-am simțit rău, și după ce am ajuns acasă am văzut că aveam holeră. Domnul care stătea lângă mine s-a îmbolnăvit în același timp, și a doua zi dimineața a murit. Tratamentul mi-a zdruncinat foarte mult organismul, și mi-a luat mult timp să mă însănătoșesc. Oricum, primăvara am fost în stare să predic din nou. Am invitat doi frați pastori să mă ajute să țin o serie de adunări. Am predicat cu rândul două sau trei săptămâni, dar nu s-au realizat multe lucruri. Am văzut că nu se putea promova o trezire în felul acesta, și am încheiat tipul acesta de întâlniri.

262 **Memoriile lui Charles G. Finney**

În următorul Sabat, am stabilit să predic în fiecare seară în timpul săptămânii, și trezirea a început imediat cu multă putere. Am continuat să predic douăzeci de seri la rând, în afară de predicile din Sabat. Sănătatea nu mi se restabilise pe deplin, și după ce am predicat douăzeci de seri la rând m-am oprit. Numărul convertiților ajunsese la cinci sute, și biserica a devenit atât de mare, încât am trimis o colonie să formeze altă biserică, și s-a construit o clădire în scopul acesta la colțul străzii Madison cu Catharine.

Lucrarea continua să înainteze într-un fel foarte interesant. Am ținut adunări de cercetare o dată sau de două ori pe săptămână, și am avut un număr mare de convertiri în fiecare săptămână. Biserica era compusă din oameni care se rugau și lucrau. Erau deplin uniți, foarte antrenați în lucrarea de convertire a păcătoșilor, foarte devotați și foarte eficienți. Mergeau la drumul mare și la intersecții și aduceau oamenii la adunare oricând li se cerea. Bărbați și femei, se ocupau cu toții cu acest lucru. Când voiam să anunțăm ore de rugăciune suplimentare, tipăream invitația pe foi de hârtie, care erau duse din casă în casă de membrii bisericii în toate direcțiile, mai ales în partea în care se afla capela de pe strada Chatham, cum se numea acum vechiul teatru. Prin distribuirea acestor foi și prin invitații orale, casa era plină în toate serile. Doamnele noastre nu se temeau să meargă și să cheme tot felul de oameni din împrejurimi. Era ceva nou să se țină servicii divine în teatrul acela, în locul spectacolelor care avuseseră loc înainte.

Erau trei camere, legate cu partea din față a teatrului, camere mari și spațioase, amenajate pentru adunări de rugăciune și pentru o sală de cursuri. Camerele acestea fuseseră folosite pentru diverse scopuri, iar partea principală a clădirii era sala de spectacole. Tot acest ansamblu s-a dovedit a fi foarte folositor. Avea trei rânduri de loji, și camerele erau legate de lojile respective, una deasupra alteia.

I-am sfătuit pe membrii bisericii să se împrăștie în toată clădirea, să fie atenți ca să vadă dacă era cineva afectat de predică, și să-l rețină după terminarea serviciului divin pentru discuții și rugăciune. Ei m-au ascultat cu sfințenie, și erau pe post la fiecare întâlnire, ca să vadă cum lucra Cuvântul lui Dumnezeu; aveau credință destulă ca să-și alunge temerile și să vorbească tuturor celor interesați. În felul acesta s-a asigurat convertirea multor suflete. Ii invitau în camerele

Lucrarea din orașul New York, în anul 1832 și după 263

despre care v-am vorbit, unde puteam să discutăm și să ne rugăm cu ei, și astfel adunau recoltele fiecărei predici.

Un caz pe care mi l-am amintit acum va ilustra modul în care lucrau membrii bisericii. Firma Naylor and Company, care era pe timpul acela cel mai mare fabricant de argintărie din Sheffield, Anglia, avea o reprezentanță în New York, și un partener care se numea H. El era un om lumesc, care călătorise mult timp și locuise în principalele

orașe din Europa. Unul dintre funcționarii din această instituție venise la adunările noastre și fusese convertit, iar acum dorea ca și domnul H. să fie convertit. Totuși, a ezitat o vreme să-l invite la adunare; în cele din urmă, și-a luat inima în dinți, și a stăruit până când domnul H. a venit într-o seară.

S-a întâmplat să se așeze într-o lojă, deasupra locului pe care stătea domnul Tappan. Domnul Tappan a văzut că manifestase multă emoție în timpul predicii, și uneori fusese gata să plece. Domnul H. mi-a spus după aceea că voise să plece de câteva ori, fiindcă predica îl afectase foarte tare. Dar a rămas până la pronunțarea binecuvântării. Domnul Tappan l-a supravegheat într-una, și de îndată ce s-a pronunțat binecuvântarea, s-a prezentat ca fiind un partener al firmei Arthur Tappan and Company, o firmă pe care o cunoștea toată lumea în New York.

L-am auzit pe domnul H. însuși relatând faptele cu multă emoție. Mi-a spus că domnul Tappan a pășit spre el, l-a prins cu delicatețe de un nasture și i-a vorbit foarte blând, întrebându-l dacă nu voia să rămână să discute și să se roage. El a încercat să se scuze și să plece, dar domnul Tappan era atât de amabil și bine-crescut, încât nu a putut să scape de el. Era insistent și, după cum s-a exprimat domnul H., „se ținea de nasturele meu, de parcă nasturele acela ar fi fost singurul meu mijloc de mântuire.”

Oamenii s-au retras, și domnul H. a fost convins să rămână, împreună cu alții.

Conform obiceiului nostru, am avut o discuție serioasă, și domnul H. a fost convertit atunci.

Când am intrat prima dată în capela de pe strada Chatham, i-am informat pe frați că nu voiam să umplu adunarea cu creștini din alte biserici, fiindcă voiam să aduc suflete din lume. Voiam să asigur convertirea celor din afară, în cea mai mare măsură. De aceea, ne-am străduit să lucrăm pentru această clasă de persoane și, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, am avut mare succes. Convertirile

264

Memoriile lui Charles G. Finney

s-au înmulțit atât de mult, încât am fost nevoiți să trimitem o colonie care să înființeze altă biserică; când am plecat din New York aveam șapte biserici libere, a căror membri lucrau cu toată puterea pentru salvarea sufletelor. Erau susținuți de colectele care se strâneau în fiecare Sabat. Dacă bugetul nu era destul de mare, erau câțiva frați înstăriți gata oricând să contribuie cu banii lor, astfel că nu am avut niciodată dificultăți bănești.

Nu am văzut niciodată mai multă armonie, mai multă rugăciune și mai multă eficiență decât în mijlocul acestor biserici libere. Nu erau bogați, deși aveau câțiva membri înstăriți. În general, erau din clasa de jos și cea mijlocie. Acesta fusese și scopul nostru -predicarea Evangheliei printre cei săraci.

Când am ajuns la New York, m-am hotărât să vorbesc despre problema sclaviei, care mă frământa foarte tare. Nu am făcut însă din ea un obstacol în calea predicării Evangheliei. Totuși, în rugăciuni și în predici, m-am referit adesea la sclavie și am denunțat-o, iar acest lucru a stârnit destulă agitație.

În timp ce lucram pe strada Chatham, s-au întâmplat unele evenimente legate de prezbiteriu, care au dus la formarea unei biserici congregaționale, și la numirea mea ca pastor al ei. Un membru care aparținea unei biserici cu tradiție a venit la noi, și am fost informați în curând că înainte de a veni la noi comisese un păcat grav, și era nevoie să fie pus sub disciplină. Eu am presupus că, devreme ce fusese membru al unei alte biserici recunoscute, și fiindcă înfăptuise păcatul înainte de a pleca din acea biserică, măsurile disciplinare aparțineau acestei biserici. Problema a fost adusă înaintea Celui de-al Treilea Prezbiteriu din New York, de care aparțineam, și s-a hotărât că era sub jurisdicția noastră, și că trebuia să-l disciplinăm noi. Așa am și

făcut.

Dar în curând s-a întâmplat un alt caz; o femeie a venit la noi dintr-o altă biserică, și s-a aflat că se făcuse vinovată de un păcat grav înainte de a veni la noi, așa că trebuia pusă sub disciplină. În conformitate cu hotărârea pe care o luase prezbiteriul în celălalt caz, noi am procedat la excomunicarea ei. Ea a făcut apel la prezbiteriu, și ei au hotărât că păcatul nu fusese înfăptuit sub jurisdicția noastră, și hotărârea lor a fost contrară hotărârii dinainte. Eu am protestat, și le-am spus că nu mai știam cum să acționez; că cele două cazuri erau exact la fel, și că regulile lor fuseseră total opuse.

Doctorul Cox mi-a

Lucrarea din orașul New York, în anul 1832 și după 265

spus că nu aveau să fie guvernați de propriul lor precedent, nici de vreun alt precedent, și a vorbit cu atâta înflăcărare și insistență, că a convins tot prezbiteriul. În curând, s-a ridicat problema construirii unui locaș de închinăciune pe Broadway. Oamenii și conducătorii bisericii care l-au construit l-au înălțat cu gândul că eu aveam să fiu pastorul lor, și că aveau să formeze o biserică congregațională. Atunci am cerut ca prezbiteriul să mă concedieze, și am devenit pastorul acestei biserici congregaționale.

Ar fi trebuit să spun că în luna ianuarie a anului 1834 am fost silit să-mi iau un concediu și să fac o călătorie pe mare din motive de sănătate. Am plecat pe Marea Mediterană cu un vaporas instabil în mijlocul iernii. Am avut o călătorie furtunoasă. Cabina mea era îngustă și nu aveam nici un confort; a fost o călătorie care nu mi-a îmbunătățit cu nimic sănătatea. Am stat câteva săptămâni în Malta, și altele în Sicilia. Am fost plecat timp de șase luni. La întoarcere, am găsit orașul foarte agitat. Membrii bisericii mele împreună cu alți aboliționisti din New York ținuseră o adunare pe patru iulie, și vorbiseră despre abolirea sclaviei. Se stărnise o răzmeriță, și acesta fusese începutul unei serii de manifestări care se răspândiseră în toate direcțiile, oricând și oriunde exista o adunare aboliționistă sau o voce care se înălța împotriva abominabilei instituții care este sclavia.

Cu toate acestea, mi-am continuat munca în strada Chatham. Lucrarea lui Dumnezeu s-a înviorat imediat și a continuat cu mare putere; mulțimi de oameni se converteau în fiecare seară. Am continuat să lucrez în strada Chatham, și biserica a continuat să înflorească și să-și extindă influența în toate părțile, până s-a construit locașul de închinăciune de pe Broadway.

Planul interiorului era făcut de mine. Observasem defectele bisericilor în privința sunetului, și eram sigur că aș putea face planul unei biserici în care să fiu auzit cu ușurință de un număr mare de membri. Am consultat un arhitect și i-am dat planul meu. Însă el a spus că nu i se părea rezonabil, și că se temea că își va pierde reputația dacă va construi o clădire cu un asemenea interior. Eu i-am spus că dacă nu voia să construiască un asemenea interior, nu va construi nimic, și vom găsi pe altul. În cele din urmă, biserica a fost construită după ideile mele, și a fost locul cel mai comod și confortabil în care am vorbit vreodată.

Domnul Morse a publicat în „Observer” scrisorile domnului Nettleton și declarațiile prietenilor lui, dar dacă cei care susțineau trezirile aveau ceva de spus, ziarul refuza publicarea. În felul acesta, prietenii noștri nu aveau nici o cale prin care să comunice cu publicul și să corecteze neînțelegerile.

Judecătorul Jonas Platt de la curtea supremă locuia pe atunci la New York și era prietenul meu. Fiul și fiica sa fuseseră convertiți în timpul trezirii de la Utica. Se făcuseră eforturi considerabile pentru ca prietenii noștri să obțină dreptul la replică, dar totul fusese în zadar. Într-o zi, judecătorul Platt a găsit în coperta unui vechi tratat de drept o scrisoare pe care o scrisese un pastor din New York împotriva lui Whitefield, pe timpul când acesta se afla în țară. Această scrisoare l-a impresionat pe judecătorul Platt, fiindcă semăna foarte mult cu opoziția domnului Nettleton, așa că a trimis-o la „New York Observer” și a cerut publicarea ei, ca o curiozitate literară de acum o sută de ani. Domnul Morse a refuzat publicarea ei, motivând că oamenii o vor privi ca pe o aluzie la opoziția domnului Nettleton. În cele din urmă, unii din prietenii trezirilor din New York s-au adunat și au vorbit despre înființarea unui ziar care să publice argumentele celor două părți. În cele din urmă, au început tipărirea. Eram alături de ei când au scos primul număr care cuprindea opinii exprimate de pastori și membri laici în legătură cu anumite probleme teologice, dar și cele mai potrivite metode de promovare a unei treziri.

Primul redactor al ziarului a fost domnul Saxton, un tânăr care lucrase mult timp cu domnul Nettleton, dar care dezaproba poziția acestuia față de trezirile din vest. Acest tânăr a condus ziarul timp de un an, și a dezbătut cu abilitate multe din problemele propuse pentru discuție. Ziarul a avut doi sau trei redactori în curs de câțiva ani, și în cele din urmă reverendul Joshua Leavitt a preluat această poziție. El a fost un redactor foarte capabil, după cum știe toată lumea. Ziarul și-a mărit arealul de circulație, și s-a dovedit un mediu prin care prietenii trezirilor puteau să-și comunice gândurile în fața publicului.

Lucrarea din orașul New York, în anul 1832 și după 267

Am vorbit despre construirea locașului de pe Broadway, și despre agitația iscată de problema sclaviei. În a doua parte a lucrărilor, după înălțarea zidurilor și a acoperișului, a început să circule un zvon care susținea că avea să fie o „biserică amestecată”, în care albi și cei de culoare aveau să fie siliți să se așeze unii lângă alții la balcon. Minte publicului era într-un asemenea hal, încât povestea aceasta a stârnit un război grozav, și cineva a dat foc clădirii. Pompierii aveau o asemenea mentalitate, încât au refuzat să sară în ajutor, și au lăsat focul în voia lui. Cu toate acestea, oamenii de bine care se apucaseră de construirea acestui locaș au mers înainte și l-au terminat.

Fiindcă se vorbea tot mai mult despre problema sclaviei, domnul Leavitt a îmbrățișat cauza libertății și a apărât drepturile sclavilor în „New York Evangelist”. Eu urmăream discuțiile cu multă atenție și neliniște, și înainte de a pleca în călătoria despre care v-am vorbit l-am sfătuit pe domnul Leavitt să fie atent și să nu ia prea mare avânt în problema sclaviei, ca să nu rămână fără ziar. Pe drumul de întoarcere spre casă, am devenit foarte îngrijorat de problema trezirilor. Mă temeam că vor da înapoi. Mă temeam că împotrivirea îndurerase pe Duhul Sfânt. Propria mea sănătate era pe cale de ducă, și nu cunoșteam nici un alt evanghelist care să vrea să intre în lucrare și să ajute pastorii în lucrarea de trezire. Aceste griji m-au tulburat atât de mult, încât nu m-am mai putut odihni o zi întreagă. Sufletul meu era cuprins de agonie. Am petrecut toată ziua în rugăciune, sau plimbându-mă pe puntea vasului, chinuit de această stare de agonie. Nu era nimeni la bord cu care să pot vorbi, și care să mă sfătuiască.

Duhul rugăciunii era asupra mea, și experimentasem de multe ori acest lucru, dar niciodată atât de puternic. Îl imploram pe Domnul să-și continue lucrarea, și să folosească metodele necesare. Era o zi lungă de început de iulie. După o zi de luptă de nedescris, la căderea nopții m-am liniștit. Duhul m-a ajutat să cred că totul avea să fie bine, că Dumnezeu avea încă multe de făcut pentru mine, că puteam să stau liniștit, că Domnul avea să-și continue lucrarea și să mă întărească să-mi fac partea pe care o dorea. Dar nu aveam nici o idee despre felul în care aveau să decurgă lucrurile.

Când am sosit la New York, am găsit orașul cuprins de tulburare din cauza problemei sclaviei. Am rămas doar două zile în New York și am plecat la țară, în localitatea în care își petrecea familia mea

vacanța. Toamna m-am întors la New York, și domnul Leavitt a venit să vorbească cu mine.

-Frate Finney, mi-a spus el, am ruinat ziarul. Nu am fost prudent cum m-ați îndemnat dumneavoastră, și cred că am mers atât de departe cu sentimentele și declarațiile, încât lista abonaților scade rapid; nu vom putea să publicăm ziarul decât până în ianuarie, dacă dumneavoastră nu veți putea face ceva care să reabiliteze publicația în ochii oamenilor.

I-am spus că sănătatea mea nu îmi îngăduia să fac prea multe, dar că mă voi ruga pentru acest lucru. El mi-a spus că, dacă aș putea scrie o serie de articole despre treziri, aș readuce ziarul în atenția publicului. După ce m-am gândit o zi sau două, i-am propus să țin o serie de prelegeri pe tema trezirii în biserică, iar el să le publice în ziar. A fost de acord pe loc.

-Asta e! a spus el.

În următorul număr al ziarului, a vorbit despre aceste articole. Acest lucru a avut efectul dorit, și în curând mi-a spus că lista de abonați creștea rapid; întinzându-și brațele lungi, a spus:

-Am atâția noi abonați în fiecare zi, încât nu aș putea să duc toate ziarele de care au nevoie în brațe.

Îmi spusese înainte că numărul de abonați scăzuse la șaiszeci pe zi. Dar acum numărul lor creștea mai repede decât scăzuse.

Am început imediat seria de prelegeri, și am continuat să țin câte una pe săptămână tot timpul iernii. Domnul Leavitt nu putea scrie tot ce se spunea, ci se așeza și lua note pe care să le înțeleagă după aceea; a doua zi trecea aceste note pe curat și le trimitea la tipărit. Eu nu am văzut ce scrisese până nu am citit ziarul. Bineînțeles că eu nu îmi scriam prelegerile; vorbeam cu totul liber. Nu hotărâam dinainte ce prelegere să țin, până nu vedeam raportul lui. Atunci observam ce lipsea. Articolele fratelui Leavitt erau sărăcăcioase față de prelegerile mele. Prelegerile nu durau niciodată mai puțin de o oră și trei sferturi. Însă el nu reușea să scrie articole a căror lectură să dureze mai mult de treizeci de minute.

Aceste prelegeri au fost publicate după aceea într-o carte numită „Prelegerile lui Finney despre trezire”. Douăsprezece mii de exemplare au fost vândute imediat după tipărire. Și acum, pentru slava lui Cristos, trebuie să spun că au fost retipărite în Anglia și Franța; au fost traduse în galeză; pe continent, au fost traduse în

Lucrarea din orașul New York, în anul 1832 și după 269

franceză și germană, și au circulat în toată Europa, și în coloniile Marii Britanii. Cred că le puteai găsi în orice loc în care se vorbea limba engleză. După ce s-au tipărit în galeză, pastorii congregaționali din Principatul Wales au numit un comitet care să mă informeze despre marea trezire care a avut loc în urma traducerii acestor prelegeri în limba galeză. Comitetul mi-a scris despre acest lucru. Un publicist din Londra m-a informat că tatăl lui publicase cartea mea în optzeci de mii de exemplare. Aceste prelegeri despre trezire, oricât de sărăcăcioase și slabe ar fi fost, au fost de folos în promovarea trezirilor din Anglia, Scoția, Țara Galilor, în diferite părți ale continentului, în estul și în vestul Canadei, în Noua Scoție și în unele insule.

În Anglia și Scoția am avut bucuria să întâlnesc adesea pastori și laici care fuseseră convertiți prin intermediul acestor prelegeri, direct sau indirect. Îmi amintesc că ultima dată când am fost peste hotare, am făcut cunoștință într-o seară cu trei pastori ai Evangheliei, care au venit după predică să-mi spună că erau în colegiu când au citit aceste prelegeri, și că prin intermediul lor au devenit pastori. Am găsit multe persoane

în Anglia, din toate denumiriile, care nu doar că au citit aceste prelegeri, dar au fost și mult binecuvântați în urma citirii. Când s-au publicat pentru prima dată în „New York Evangelist”, citirea lor a produs treziri religioase în multe regiuni ale țării. Dar acest lucru nu ține de înțelepciunea omenească. Îl îndemn pe cititor să-și amintească de ziua aceea lungă de agonie și rugăciune de pe mare, când Dumnezeu a promis că va lucra pentru înaintarea trezirilor, și că mă va ajuta să particip la acest lucru. Am simțit că rugăciunile mele aveau să primească răspuns, și am considerat că toată lucrarea pe care au împlinit-o prelegerile mele a fost un răspuns la rugăciunile din ziua aceea. Spiritul rugăciunii a venit asupra mea ca un har divin și m-a binecuvântat fără să am cel mai mic merit, și în ciuda firii mele păcătoase. Mi-a apăsât sufletul în rugăciune, până când am putut învinge; și prin bogăția infinită a harului lui Cristos Isus, am fost martor mulți ani la rezultatele minunate ale zilei în care m-am luptat cu Dumnezeu. Ca răspuns la agonia acelei zile, am fost binecuvântat în continuare cu spiritul rugăciunii. După ce m-am întors la New York, mi-am început lucrarea în locașul de pe Broadway. Duhul Domnului a fost turnat peste noi, și am avut o trezire minunată, pe toată durata în care am fost pastor

270

Memoriile lui Charles G. Finney

acolo. În timp ce eram în New York, am avut multe solicitări din partea unor tineri care voiau să studieze teologia cu mine. Însă eu aveam prea multe pe cap ca să mă pot ocupa de ei. Numai că frații care construiseră locașul acesta de închinare au avut în vedere acest lucru, și au pregătit o cameră la subsol pentru adunări de rugăciune, dar și pentru studii teologice. Numărul studenților a fost atât de mare, încât m-am hotărât să țin un curs teologic în camera aceea în fiecare an, și să primesc studenți gratuit. Însă înainte de a începe cursurile acestea, a avut loc dezbinarea de la seminariul Lane, fiindcă membrii consiliului de administrație au interzis studenților să discute despre sclavagism. Când s-a întâmplat acest lucru, domnul Arthur Tappan mi-a propus să merg într-un loc din Ohio și să iau niște camere în care să-i adun pe tinerii aceștia, să le vorbesc despre vederile mele teologice, și să-i pregătesc pentru lucrarea de predicare în vest; domnul Tappan avea să suporte toate cheltuielile. Era foarte sincer în propunerea lui. Dar eu nu vedeam cum aș fi putut părăsi New York-ul, și nu am putut îndeplini dorința domnului Tappan, deși simpatizam mult cu visul lui de a-i ajuta pe tinerii aceștia. Majoritatea fuseseră convertiți în timpul trezirilor la care luasem parte și eu.

În timp ce discutam despre subiectul acesta, în ianuarie 1835, reverendul John Jay Shipperd de la Oberlin și reverendul Asa Mahan din Cincinnati au venit la New York ca să mă convingă să merg la Oberlin ca profesor de teologie. Domnul Mahan era unul din membrii consiliului de administrație al seminariului Lane - singurul, cred, care fusese împotriva interzicerii discuțiilor. Domnul Shipperd formase o colonie, organizase o școală la Oberlin cu un an înainte și obținuse destul teren ca să clădească

o universitate. Domnul Mahan nu fusese niciodată în Oberlin. Tăiaseră copacii din curtea colegiului, zidiseră câteva case de locuit și niște săli de clasă și adunaseră cam o sută de elevi pentru pregătire academică.

Mi-au propus să vin acolo, să iau cu mine și studenții care plecaseră de la seminarul Lane, și să-i învăț pe toți teologie. Acești studenți propuseseră singuri să meargă la Oberlin, în cazul că aveam să accept invitația. Propunerea aceasta a fost susținută de Arthur și Lewis Tappan, și de mulți prieteni ai sclavilor care simpatizau cu domnul Tappan în dorința lui de a instrui acești tineri, și de a-i înrola în lucrare. Ne-am consultat de câteva ori asupra subiectului. Frații

Lucrarea din orașul New York, în anul 1832 și după 271

din New York care erau interesați de lucrare s-au oferit să sprijine această instituție dacă aveam să plec pentru jumătate de an la Oberlin și să lucrez ca profesor. Înțelesesem că membrii consiliului de administrație al seminariului Lane acționaseră „fără știrea” facultății; și, în absența unor alți membri, luaseră această hotărâre care produsese plecarea studenților. De aceea, i-am spus domnului Shiperd că nu voi merge dacă membrii consiliului de administrație nu îmi vor împlini două cereri. Unul era să nu intervină niciodată în regulile interne ale școlii, ci să lase totul la discreția facultății. Celălalt era să ni se dea voie să primim oameni de culoare în aceleași condiții în care primeam studenți albi, și să nu existe nici o discriminare pe baza culorii.

Când li s-au adus la cunoștință aceste condiții, membrii consiliului de administrație de la Oberlin au luptat mult să-și învingă prejudecățile lor și ale comunității, și au fost de acord. După ce am trecut de bariera aceasta, prietenii din New York s-au adunat să vadă ce puteau face pentru sponsorizarea instituției. În decurs de o oră, au asigurat salariul a opt profesori, tot personalul necesar pentru momentul de atunci.

După ce s-au aranjat toate, m-am simțit foarte îndurerat fiindcă trebuia să renunț la un loc în care predicasem atât de mult Evanghelia, și în care mulțimi de oameni mă ascultau în fiecare seară. Știam și că voi avea de înfruntat multă împotrivire în această nouă lucrare. De aceea, i-am spus lui Arthur Tappan că nu mă hotărâsem încă; că vom întâmpina multă împotrivire din cauza principiilor noastre anti-sclavagiste, că vom avea foarte puțini bani pentru amenajarea locuințelor noastre și pentru procurarea tuturor cărților și dotărilor necesare, că nu vedeam clar drumul și că nu voiam să mă duc până nu primeam asigurări în privința fondurilor.

Inima lui Arthur Tappan era la fel de mare ca New York-ul; aş putea spune că era mare cât toată lumea. Când i-am spus obiecțiile mele, mi-a zis:

-Frate Finney, venitul meu însumează o sută de mii de dolari pe an. Dacă vrei să mergi la Oberlin și să te ocupi de lucrarea de acolo, să pui la punct clădirile și să amenajezi o bibliotecă, o să-ți dau tot venitul meu, și nu o să opresc decât banii cu care să-mi întrețin familia, până vei termina totul.

Fiindcă aveam deplină încredere în fratele Tappan, i-am spus:

272 **Memoriile lui Charles G. Finney**

-E în regulă. Nu ne mai stă nimic în cale.

Dar mai era o barieră, și aceea era părăsirea bisericii din New York. Nu mă gândisem niciodată că lucrarea de la Oberlin mă va împiedica să predic și să ajut la promovarea trezirilor. De aceea, m-am înțeles cu biserica să-mi petrec iernile la New York și verile la Oberlin, iar biserica să suporte costul călătoriilor mele.

După ce am făcut toate aranjamentele, mi-am luat familia și am sosit la Oberlin la începutul verii, în anul 1835.

Capitolul XXIV Lucrări timpurii la Oberlin

Studenții de la seminarul Lane au venit la Oberlin, și li s-au pregătit „cămine” în care să stea; în curând, ne-au sosit studenți din toate direcțiile. După ce le-am scris înștiințându-i de sosirea mea, frații de la Oberlin mi-au scris înapoi, spunându-mi să aduc un cort mare în care să ținem adunările, fiindcă nu era nici o încăpere suficient de mare pentru toată lumea. Eu am adus această cerere la cunoștința unor frați, care mi-au spus să dau comandă de un cort, fiindcă aveau să-mi dea ei banii. Am comandat cortul, iar ei mi-au dat banii. Era un cort rotund, de o sută de picioare în diametru, dotat cu tot echipamentul necesar. La capătul de sus al stâlpului central de susținere era o flamură pe care scria cu litere foarte mari „Sfințiți pe Domnul”. Cortul acesta ne-a fost de mare ajutor. Când timpul ne era favorabil, îl întindeam în centrul campusului în fiecare Sabat, și țineam servicii divine publice; primele noastre începuturi au luat ființă aici. Cortul acesta era folosit și ca să adăpostească adunări în zonele înconjurătoare, acolo unde nu erau biserici destul de încăpătoare.

Am vorbit despre promisiunea lui Arthur Tappan de a ne sprijini cu fonduri din tot venitul său, până la terminarea amenajărilor. Am început lucrarea pe baza acestei înțelegeri cu el. Însă convenisem între noi să nu aducem acest lucru la cunoștința administratorilor, ca nu cumva aceștia să-și neglijeze datoria de a face cunoscute scopurile și obiectivele instituției în toată țara, prin colectarea de fonduri. Ca urmare a acestei înțelegeri, lucrarea a înaintat cu toată repeziciunea posibilă, având în vedere că ne aflam în mijlocul unei păduri întinse, într-un loc pe care mulți îl socoteau nepotrivit.

De abia începusem să amenajăm clădirile, treabă care necesita o sumă însemnată de bani, când marea criză financiară l-a dus la ruină pe domnul Tappan și aproape pe toți cei care contribuiau la

274

Memoriile lui Charles G. Finney

susținerea colegiului. Criza financiară a lovit toată țara, și a dus la ruinarea multor oameni bogați. Pe noi ne-a lăsat nu doar fără nici un ajutor bănesc, ci și cu o datorie de treizeci de mii de dolari, fără nici o perspectivă de a obține fonduri de la prietenii din țară. Domnul Tappan mi-a scris o scrisoare în care își recunoștea promisiunea de a ne susține, și își exprima adâncul regret că era ruinat, și incapabil să-și țină această promisiune. Nevoile noastre erau foarte mari, și din punct de vedere omenesc părea că instituția noastră va fi un eșec.

Majoritatea populației din Ohio era împotriva planurilor noastre, din cauza caracterului lor abolizionist. Orașele din jur ne erau ostile, și în unele ocazii fusesem amenințați cu demolarea clădirilor școlii. Cuseră sprjinul legii ca să ne alunge din stat. Așa stând lucrurile, cei de la Oberlin cereau cu disperare ajutorul Domnului.

Între timp, prelegerile mele despre trezire circulau la scară largă în Anglia, și știam că publicul englez ar simpatiza cu noi dacă ne-ar cunoaște obiectivele, planurile și situația. De aceea, am trimis o echipă în Anglia, compusă din reverendul John Keep și din domnul William Dawes, după ce am obținut scrisori de recomandare pentru ei și dovezi de încredere din partea unor conducători abolizioniști din țara noastră. Ei au plecat în Anglia, și au făcut cunoscute publicului obiectivele și nevoile noastre. Publicul a răspuns cu generozitate, și ne-a dăruit șase mii de lire sterline. Această sumă ne-a ajutat să ne plătim datoriile.

Prietenii noștri s-au împrăștiat în statele din nord, care erau aboliționiste și sprijineau trezirile, și ne-au ajutat cu tot ce au putut. Dar a trebuit să luptăm cu sărăcia și cu multe încercări, timp de mulți ani. Uneori nu știam cu ce aveam să o scoatem la capăt de pe o zi pe alta. Dar, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, ne-am descurcat.

La un moment dat, nu aveam cu ce-mi hrăni familia pe timp de iarnă. A sosit Ziua Recunoștinței, și ne-a găsit atât de săraci, încât am fost nevoit să-mi vând cufărul de călătorie, pe care îl folosisem în toate călătoriile mele de evanghelizare, ca să înlocuiesc vaca pe care o pierdusem. M-am trezit dimineața, și am înfățișat toate nevoile noastre înaintea Domnului. Am încheiat spunând că, dacă nu ne va sosi nici un ajutor, însemna că era spre binele nostru, și am acceptat cu mulțumire voia Domnului. Am predicat în ziua aceea la fel ca în oricare altă zi. A fost o zi binecuvântată, și am văzut că poporul s-a bucurat.

Lucrări timpurii la Oberlin

275

După adunare, am rămas să mai vorbesc puțin cu niște frați, iar soția mea a plecat acasă. Când am ajuns la poartă, am văzut că mă aștepta în prag, cu o scrisoare în mână. După ce m-am apropiat, mi-a spus zâmbind: „Răspunsul a sosit, dragul meu”, și mi-a înmănat o scrisoare care conținea un cec de la domnul Josiah Chapin din Providence, pentru suma de două sute de dolari. Acest prieten ne vizitase în timpul verii, împreună cu soția sa. Nu îi spusese nimic despre nevoile noastre, fiindcă nu obișnuiam să mă plâng nimănui. Dar în această scrisoare el îmi spunea că aflase că ne lipseau fondurile, și că aveam nevoie de ajutor. Mai spunea și că îmi va mai trimite câte ceva, din când în când. A continuat să-mi trimită câte șase sute de dolari pe an, timp de câțiva ani, și așa am reușit să mă descurc.

Ar fi trebuit să spun că, în conformitate cu înțelegerea de la New York, mi-am petrecut verile la Oberlin și iernile la New York timp de doi sau trei ani. Am avut treziri binecuvântate de fiecare dată când am predicat acolo. La Oberlin am avut o trezire permanentă. Foarte puțini din studenții care veniseră nu erau convertiți. Însă sănătatea mi s-a deteriorat atât de mult, că a trebuit să renunț la unul din aceste câmpuri. Interesele legate de colegiu m-au împiedicat să părăsesc Oberlin-ul, așa că am renunțat la New York, și am petrecut lunile de iarnă pe care obișnuiam să le petrec acolo, lucrând în diferite locuri ca să promovez trezirile religioase. Ținusem primele prelegeri asupra trezirilor religioase în timp ce eram pastor al bisericii prezbiteriene din capela de pe strada Chatham. În următoarele două ierni am ținut prelegeri creștinilor din locașul de închinare de pe Broadway, și aceste prelegeri au fost publicate și ele de către domnul Leavitt în „New York Evangelist”. La rândul lor, aceste prelegeri au fost publicate într-un volum, în țară și în Europa. Predicile acestea erau rezultatul cercetării care lucra în sufletul meu. Vreau să spun că Duhul lui Dumnezeu îmi arăta multe lucruri în privința sfințirii, și mă ajuta să țin aceste predici în fața creștinilor.

Mulți creștini priveau aceste prelegeri mai degrabă ca pe o prezentare a Legii, decât a Evangheliei. Dar eu nu le-am privit niciodată așa. Pentru mine, Legea și Evanghelia aveau aceleași principii de viață, și orice încălcare a spiritului Legii, era și o încălcare a spiritului Evangheliei. Am aflat cu timpul că o formă mai

276

Memoriile lui Charles G. Finney

elevată a experienței creștine se dobândește doar atunci când conștiința și sufletul sunt supuse unei cercetări teribile în lumina Legii lui Dumnezeu. Rezultatele lucrărilor mele din timpul acela mi-au arătat mai clar slăbiciunea creștinilor, și faptul că membrii mai vechi ai bisericii progresau foarte puțin în har. Am văzut că regresau mai repede decât noii convertiți după terminarea trezirilor. Așa s-a întâmplat și după trezirea în care am fost convertit eu. Am văzut că lucrul acesta se datora educației lor, vederilor în care fuseseră crescuți după ce se convertiseră în tinerețe.

Am ajuns și eu să fiu nemulțumit de lipsa mea de stabilitate în credință și dragoste. Ca să fiu sincer și să spun adevărul, trebuie să recunosc, spre lauda lui Dumnezeu, că El nu mi-a îngăduit să șchiopătez așa cum au făcut-o mulți creștini. Dar m-am simțit adesea slab în fața ispitei, și am avut adesea nevoie de multe zile de post și rugăciune, și de mult timp în care să-mi revizuiesc viața de credință, ca să-mi reînnoiesc părtășia cu Dumnezeu și să mă prind de puterea divină care mă făcea în stare să lucrez cu

eficiență pentru înaintarea trezirilor religioase.

Privind starea bisericii creștine, așa cum mi-a fost descoperită în timpul lucrării mele, am ajuns să mă întreb dacă nu exista o experiență mai înaltă și mai trainică, care nu ajunsese la cunoștința bisericii lui Dumnezeu; dacă nu existau făgăduințe și mijloace formulate în Evanghelie, pentru consacrarea creștinului într-o formă de viață mai înaltă. Cunoșteam câte ceva despre sfințirea vieții după mijloacele fraților noștri metodiști. Dar ideea lor de sfințire mi se părea că se referă la o stare sentimentală, așa că nu le-am putut primi învățătura. Totuși, m-am apucat să cercetez Scripturile, și să citesc tot ce mi-a căzut în mână legat de acest subiect, până când am aflat că o formă mai înaltă și mai stabilă a vieții de credință putea fi atinsă, și acesta era privilegiul tuturor creștinilor.

Această descoperire m-a impulsionat să țin două predici despre desăvârșirea creștină în locașul de pe strada Broadway. Predicile acestea au fost incluse într-un volum de prelegeri. În ele am spus ce este desăvârșirea creștină, am arătat că ea poate fi atinsă, și am spus și sensul în care poate fi atinsă. Pe vremea aceasta, problema desăvârșirii creștine, în sensul antinomian al termenului, a ajuns să fie dezbătută mult la New Haven, la Albany și undeva în orașul New York. Am examinat aceste vederi, care au fost publicate în ziarul

Lucrări timpurii la Oberlin

277

„The Perfectionist”. Dar nu le-am putut accepta. Ca mai înainte, credeam că doctrina sfințirii în viața aceasta, și a sfințirii depline, în sensul că era privilegiul creștinului să trăiască fără păcat, era o doctrină învățată în Biblie, și că ni se ofereau destule mijloace ca să ajungem la această sfințire.

În ultima iarnă pe care am petrecut-o la New York, Dumnezeu mi-a binecuvântat sufletul cu o mare înviorare. După un sezon de cercetare, m-a adus într-un loc larg, cum se întâmplase de mai multe ori, și am experimentat mireasma divină în sufletul meu, așa cum spune rectorul Edwards în experiența lui. În iarna aceea, sufletul mi-a fost atât de tulburat, încât uneori nu mă puteam stăpâni să nu plâng cu glas tare pentru păcatele mele, gândindu-mă la dragostea lui Dumnezeu în Cristos. Am avut multe experiențe de felul acesta, și ele mi-au întărit puterea spirituală și mi-au îmbunătățit vederile în privința privilegiilor creștinului și a belșugului de har dumnezeiesc.

Se știe că vederile mele asupra problemei sfințeniei au fost un subiect de critică aprinsă. Ca să fiu credincios istoriei, trebuie să spun unele lucruri pe care de altfel le-aș trece sub tăcere. Colegiul Oberlin a fost întemeiat de domnul Shipperd, contrar dorințelor și sentimentelor celor care au construit colegiul Western Reserve din Hudson. Domnul Shipperd m-a informat odată că principalul agent financiar al acestui colegiu i-a spus că va face tot ce-i stătea în puteri ca să desființeze colegiul Oberlin. Când s-a aflat la Hudson că fusesem chemat la Oberlin ca profesor de teologie, membrii consiliului de administrație m-au chemat să fiu profesor de „teologie pastorală și elocvență sfântă” la colegiul Western Reserve, așa că am primit două invitații în același timp. Nu m-am angajat în scris la nici una, fiindcă am vrut să sondez terenul și să mă decid apoi asupra datoriei mele.

În primăvara aceea, adunarea generală a bisericilor prezbiteriene s-a ținut la Pittsburgh. Când am ajuns la Cleveland, am fost informat că eram așteptat de doi profesori de la Hudson, care doreau să merg împreună cu ei. Dar am fost întârziat pe lacul Erie de vânturi potrivnice, și frații care mă așteptaseră la Cleveland au plecat la deschiderea adunării generale, lăsând vorbă unui frate să mă aștepte la sosire și să mă ducă imediat la Hudson. În Cleveland am găsit însă o scrisoare de la Arthur Tappan, din New York. Aflase cumva că se

faceau mari presiuni asupra mea ca să merg la Hudson, și să părăsesc Oberlin-ul. Colegiul din Hudson avea pe timpul acela clădirile terminate și dotate cu tot ce era necesar, și era un institut organizat, cu reputație și influență. Oberlin-ul nu avea nimic. Nu avea clădiri terminate, și era compus dintr-o mică colonie așezată în mijlocul pădurii; se curățase o poiană din pădurea aceea imensă, și se clădeau casele profesorilor. Avea toate drepturile, și se adunaseră cam o sută de studenți, dar totul era în curs de constituire. Scrisoarea fratelui Tappan mă întreba dacă aș fi fost tot atât de folositor la Hudson, cum aș fi putut fi la Oberlin.

Mi-am lăsat familia la Cleveland, am închiriat un cal și o trăsură, și am pornit spre Oberlin, fără să mai trec pe la Hudson. M-am gândit să văd Oberlin-ul întâi. Când am ajuns la Elyria, am dat peste niște vechi prieteni, pe care îi cunoscusem în centrul statului New York. Ei m-au informat că administratorii colegiului Western Reserve se gândiseră că, dacă m-ar fi putut atrage la Hudson, ar fi putut învinge Oberlin-ul, și că la Hudson era o școală cu influență veche, o putere suficientă ca să mă facă să le accept vederile și modul de acțiune. Acest lucru era în concordanță cu informația pe care o primisem de la domnul Tappan.

Am ajuns la Oberlin, și am văzut că nu era nimic care să împiedice întemeierea unui colegiu, din prisma unor principii care nu se bazau numai pe succesul construirii unui colegiu în vest, ci și pe înaintarea unei reforme, așa cum își doreau cei care se obligaseră să sprijine clădirea unui colegiu la Oberlin. Frații din Elyria erau dornici să se construiască o școală care să sprijine reforma. De aceea, am scris administratorilor din Hudson, ca să le spun că refuz invitația și că mă voi stabili la Oberlin. Nu am nimic de spus împotriva Hudson-ului, și nu cunosc nimic rău despre școala de acolo. După un an sau doi, s-a auzit strigarea după o desăvârșire antinomianistă, și acuzația a căzut asupra noastră. S-au scris scrisori, au fost înființate consilii ecleziastice, și s-au depus multe eforturi pentru ca vederile noastre să fie considerate eretice. Consiliile ecleziastice au făcut asemenea reprezentatii, în lungul și în latul țării, încât mulți pastori au ajuns să împartă broșuri scrise care avertizau bisericile împotriva influenței teologice de la Oberlin. Părea că exista o unire generală a influenței pastorilor împotriva noastră. Noi am

Lucrări timpurii la Oberlin

279

înțeles foarte bine de la ce pornise lucrul acesta, și prin ce mijloace fusese adus la îndeplinire. Dar nu am spus nimic. Nu am avut nici o ceartă cu frații care se străduiau să ridice publicul împotriva noastră. Nu vreau să intru în detalii, dar este suficient să spun că armele celor care luptau împotriva noastră s-au întors contra lor, până când s-a ajuns să se schimbe toată conducerea de la Hudson, toți membrii consiliului de administrație, și conducerea colegiului a căzut în mâinile altor persoane.

Nu am auzit să se spună la Oberlin ceva contra Hudson-ului, niciodată. Ne-am văzut de treaba noastră, și am considerat că datoria noastră era să stăm liniștiți în fața opoziției; s-a văzut că nu ne-am înșelat. Aveam încredințarea că Dumnezeu nu dorea ca o asemenea

[opoziție să învingă. Vreau să fiu clar înțeles, nu știu ca unul dintre conducătorii și administratorii actuali ai colegiului Hudson să fi simpatizat cu faptele de atunci, sau că ar fi fost la curent cu atitudinea celor dinaintea lor.

Pastorii de aproape și de departe s-au împotrivit din toate puterile. Pe vremea aceea, a fost convocată o conferință la Cleveland, ca să se discute despre educația din vest și sprijinirea ei. Se vorbise atât de mult despre această conferință, încât am plecat și noi la Cleveland, siguri că vom lua parte la discuții. Când am ajuns acolo, l-am găsit pe doctorul Beecher pe poziție, și în curând am văzut că hotărâseră să-i alunge de la conferință pe frații de la Oberlin, și pe cei care simpatizau cu ei. De aceea, nu mi s-a

permis să iau parte la discuții ca membru, dar am putut să asist la câteva ședințe. Îmi amintesc că am auzit clar pe unul din pastorii din vecinătate spunând că privește doctrina și influența Oberlinului ca fiind mai rea decât cea romano-catolică.

Cuvântarea aceasta a fost reprezentativă, și a ilustrat opinia majorității. Nu vreau să spun că toți gândeau astfel. Unii pastori care primiseră educația teologică a Oberlinului erau atât de înrudiți cu bisericile de la conferință, încât au fost admiși ca membri, fiindcă veneau din diferite părți ale țării. Aceștia au vorbit cu sinceritate despre principiile și practicile de la Oberlin, atunci când au fost întrebați. Obiectivul conferinței era să îngrădească Oberlin-ul din toate părțile și să-l zdrobească, prin intermediul unui public care refuza să ne sprijine. Dar vreau să se înțeleagă clar că nu vreau să blamez pe toți membrii acestei conferințe, ci doar pe câțiva, fiindcă

280

Memoriile lui Charles G. Finney

știu că au fost induși în eroare, și au acționat fără să cunoască faptele. Doctorul Lyman Beecher a fost conducătorul spiritual al acestei conferințe.

Politica noastră a fost să lăsăm opoziția în pace. Ne-am văzut de treburile noastre, și am avut întotdeauna un mare număr de studenți. Eram întotdeauna ocupați, și am primit multe încurajări în munca noastră.

După ce au trecut câțiva ani de la conferință, unul din pastorii care o conduseseră a venit să petreacă câteva zile la noi. Printre alte lucruri, mi-a spus următoarele:

-Frate Finney, Oberlin-ul este o minune pentru noi. Am fost profesor de colegiu timp de mulți ani. Viața de colegiu, principiile și situația în care sunt întemeiate colegiile îmi sunt foarte familiare. Ne-am gândit întotdeauna că un colegiu nu poate exista fără sprijinul pastorilor. Știam că tinerii care se duc la colegii își consultă întotdeauna pastorii în privința alegerii lor, și se bazează pe judecata lor. Și acum câțiva ani pastorii se ridicaseră cu toții împotriva Oberlin-ului. Au fost duși în eroare de strigătul desăvârșirii antinomianiste, și s-au înșelat în privința vederilor și reformelor de aici; s-au unit cu toții, congregaționaliști, presbiterieni și celelalte denominații, împotriva acestui colegiu. Au avertizat bisericile împotriva voastră, i-au descurajat pe tinerii care voiau să studieze la Oberlin, și totuși Dumnezeu v-a ajutat. Ați primit fonduri mai mari decât orice colegiu din vest; aveți de departe cei mai mulți studenți, și binecuvântarea lui Dumnezeu a fost asupra voastră, astfel că succesul vostru a fost uimitor. Acest lucru reprezintă o anomalie în istoria colegiilor. Împotrivitorii Oberlin-ului au fost încurcați, și Dumnezeu a stat alături de voi și v-a susținut în ciuda împotrivirii, așa că nici nu ați simțit-o.

E greu să-ți dai seama acum de gradul de împotrivire pe care l-am avut de înfruntat la înființarea colegiului. Ca o ilustrație și ca un caz reprezentativ, voi relata o întâmplare hazlie care a avut loc atunci. Am avut ocazia să merg la Akron și să predic într-un Sabat. Am mers cu calul și trăsură. Pe drum, aproape de satul Medina, am observat o femeie care mergea pe jos, cu o legăturică în mână. Când m-am apropiat, am văzut că era o femeie în vârstă, frumos îmbrăcată, dar care mergea destul de greu, din cauza bătrâneții. Ajungând lângă

Lucrări timpurii la Oberlin

281

ea, am oprit calul și am întrebat-o unde mergea. Ea mi-a spus, și apoi am invitat-o să-și continue drumul în trăsură, alături de mine.

-O, a răspuns ea, aș fi foarte mulțumită să merg cu dumneata, fiindcă mai am cale lungă.

Am ajutat-o să urce în trăsură, și ne-am continuat drumul. Am văzut că era o doamnă foarte inteligentă, și am vorbit prietenește.

După ce am călătorit câțiva timp, ea a spus:

-Pot să întreb cui sunt datorare pentru această călătorie?

I-am spus cine eram. Atunci m-a întrebat de unde veneam. I-am răspuns că veneam de la Oberlin. Acest anunț a înspăimântat-o. A făcut o mișcare de parcă ar fi vrut să se îndepărteze de mine cât se putea de mult, apoi s-a întors și m-a privit deschis, spunându-mi:

-De la Oberlin! Păi, pastorul nostru a spus că a-ți trimite fiul la o închisoare de stat sau la Oberlin, înseamnă același lucru!

Bineînțeles că am zâmbit și am potolit temerile acestei doamne, făcând-o să înțeleagă că nu era în pericol din cauza mea. Am relatat această povestire ca pe o ilustrație a spiritului care domnea printre oameni la înființarea acestui colegiu. Denaturările și neînțelegerile abundau, și aceste neînțelegeri se extinseseră aproape în orice colț al Statelor Unite.

Totuși, existau mulți laici și destui pastori, în diferite părți ale țării, care nu aveau încredere în această împotrivire; ei simpatizau cu scopurile noastre, cu vederile noastre, cu eforturile noastre, și au stat lângă noi cu trup și suflet; cunoscând strâmtoarea în care ne aflam din cauza împotrivirii, ne-au dat banii lor și au luptat cu toată influența pe care o aveau ca să ne ajute să mergem înainte.

Am vorbit despre domnul Chapin, din Providence, care mi-a trimis câte șase sute de dolari pe an, timp de câțiva ani, ca să îmi sprijine familia. Când și-a terminat datoria - și a făcut-o fiindcă nu mai avea resurse financiare ca să continue - , domnul William Sears din Boston i-a luat locul, și timp de câțiva ani mi-a plătit aceeași sumă anuală. Între timp, s-au făcut eforturi considerabile pentru susținerea celorlalți membri ai facultății, și prin harul lui Dumnezeu, am trecut cu bine furtuna. După câțiva ani, panica s-a redus.

Rectorul Mahan, profesorul Cowles, profesorul Morgan și eu însumi am publicat părerile noastre despre sfințire. Am întemeiat un ziar, "The Oberlin Evangelist", și după aceea o publicație trimestrială care se intitula "The Oberlin Quarterly"; prin intermediul lor, am

282 Memoriile lui Charles G. Finney

informat publicul care fusese înșelat în privința vederilor noastre. În 1846, am publicat două volume de teologie sistematică, și în lucrarea aceasta am discutat despre sfințirea deplină mai pe larg. După ce a fost publicată, lucrarea aceasta a fost revizuită de un comitet al prezbiteriului din Troy, New York. Atunci doctorul Hodge de la Princeton a publicat în Repertoriul Biblic un articol critic asupra teologiei mele. Acest articol se baza pe punctele de vedere susținute de școala veche. Apoi doctorul Duffield, de la Biserica Prezbitariană de Școală Nouă, care locuia la Detroit, mi-a reanalizat lucrarea din punctul de vedere al noii școli, dar recenzia aceasta a fost destul de departe de noua școală. Eu am publicat răspunsuri la amândouă recenzii, și după ce au trecut atâția ani, nimeni nu ne-a contestat doctrina, din câte știu.

Am relatat până acum principalele fapte legate de întemeierea școlii de la Oberlin, și luptele pe care le-am avut de purtat cu opoziția. Fiindcă eram profesor de teologie, opoziția teologică a fost îndreptată împotriva mea în principal, și acest lucru m-a determinat să vorbesc mai liber decât aș fi dorit. Dar nu vreau să fiu înțeles greșit. Nu spun că frații care s-au opus au fost rău intenționați. Fără îndoială că majoritatea au fost înșelați, și au acționat în conformitate cu niște vederi pe care le credeau bune.

Trebuie să spun, pentru onoarea harului lui Dumnezeu, că nici un dram din împotrivirea care s-a ridicat împotriva noastră nu ne-a scos din răbdări, și nici nu ne-a tulburat atât de mult, încât să ne provoace un spirit de contrazicere sau sentimente greșite. Eram conștienți de eforturile care se depuneau ca să se ajungă la aceste neînțelegeri, și puteam să vedem că împotrivirea era cea care ne asalta în felul acesta.

în timpul acestor ani de fum și praf, de neînțelegeri și opoziție dinafară, Domnul ne-a binecuvântat din belșug înăuntru. Nu am prosperat numai în privința sufletelor noastre, ca biserică, ci am avut parte de o continuă trezire, sau de o stare care poate fi privită ca o continuă trezire. Studenții noștri erau convertiți cu grămadă, și Domnul ne-a umbrat mereu cu norul Său de îndurare. Valuri de influență divină ne măturau în fiecare an, producând din belșug roadă

Lucrări timpurii la Oberlin

283

Duhului „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, **bunătatea**, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea poftelor”^{*}.

Am atribuit întotdeauna succesul nostru numai harului lui Dumnezeu. Nici înțelepciunea, nici bunătatea noastră nu ne-au ajutat să obținem acest succes. Numai puterea divină continuă care a umplut comunitatea ne-a susținut în încercări, și ne-a păstrat mintea liniștită, ca să putem fi de folos în lucrare. Am simțit întotdeauna că, dacă Domnul ne-ar fi retras Duhul Său, nici o influență exterioară nu ne-ar fi adus prosperitatea.

Am avut multe încercări și în mijlocul nostru. S-au ivit diferite subiecte care trebuiau discutate public, și am petrecut uneori zile și săptămâni întregi discutând probleme de datorie și eficacitate la care nu ne gândisem niciodată. Dar aceste probleme nu ne-au dezbinat. Principiul nostru a fost să acordăm fiecăruia dreptul la propria opinie. Am ajuns de obicei la un acord asupra subiectelor controversate, și când am văzut că nu exista cale de înțelegere, minoritatea s-a supus judecății majorității, și nu s-a vehiculat niciodată ideea despărțirii bisericii din cauza diferenței de opinii. Am păstrat întotdeauna „unirea Duhului prin legătura păcii”^f, și poate că nu a existat nici o comunitate care să fi trecut prin asemenea încercări și schimbări, și să-și fi menținut atâta timp armonia, iertarea creștinească și dragostea frățească.

Când s-a discutat pentru prima dată problema sfințirii, și când subiectul a atras atenția întregii biserici, ne aflam în plin proces de trezire. Într-o zi, rectorul Mahan a ținut o predică de cercetare. Eu am observat că scăpase din vedere un anumit punct, care mi se părea de o mare importanță pentru înțelegerea subiectului. La încheierea predicii obișnuia să mă întrebe dacă aveam vreo observație, și așa a făcut și în ocazia aceasta. M-am ridicat, și am vorbit despre punctul pe care îl omisese. Era vorba despre deosebirea dintre dorință și voință. Din prezentarea lui, și din atitudinea congregației, am văzut, sau poate doar mi s-a părut, că lămurirea acestui punct ar aduce foarte multă lumină asupra unor întrebări fundamentale, cum ar fi: eram sau nu creștini, eram sau nu persoane consacrate, aveam sau nu dorințe, fără să fim de fapt hotărâți să-L ascultăm pe Dumnezeu.

^{*} Galateni 5: 22,23 ^f Efeseni 4: 3

284

Memoriile lui Charles G. Finney

Când s-a văzut clar această deosebire, îmi amintesc că Duhul Sfânt a fost turnat asupra adunării într-un mod remarcabil. Multe persoane au plecat capul, și unii gemeau atât de tare, că se auzea în toată încăperea. Acest lucru a risipit speranțele false ale creștinilor înșelați. Câțiva s-au ridicat pe loc, și au spus că fuseseră înșelați, și că acum vedeau clar unde; convingerea aceasta s-a extins atât de repede, că am fost uimit, și cred că toată adunarea a fost uimită.

Lucrarea a continuat cu putere, și creștinii vechi au obținut speranțe noi sau au fost reconvertiți, într-un număr foarte mare; o schimbare importantă a avut loc în întreaga biserică. Rectorul Mahan a fost mult binecuvântat, împreună cu alți profesori. A intrat într-o nouă formă de experiență creștină cu ocazia aceea.

în timpul unei întâlniri care a avut loc după câteva zile, unul din studenții noștri s-a

ridicat și a întrebat dacă Evanghelia îi furnizează creștinului toate condițiile pentru credință, speranță și dragoste statornică; dacă nu exista cumva ceva mai înalt și mai bun, pe care creștinii nu îl experimentaseră încă; pe scurt, dacă sfințirea nu putea fi atinsă în viața aceasta; se referea la sfințirea care aduce creștinului pace neîntreruptă, fără condamnare, și fără sentimentul condamnării și al conștientizării păcatului. Fratele Mahan a răspuns imediat „da”. Cele întâmplate în cursul acestei întâlniri au adus în fața noastră problema sfințirii, ca o chestiune de ordin practic. Nu aveam nici o teorie asupra subiectului, nici o filozofie pe care să o menținem, ci am discutat-o ca pe o problemă biblică.

S-a dezvoltat în mijlocul nostru ca un adevăr experimental, și nu am încercat să-I reducem la o formulă teologică; după mulți ani, i-am explicat filozofia. Dar discutarea acestei probleme a fost o mare binecuvântare pentru noi atunci și pentru mulți dintre studenții noștri, care sunt acum împrăștiați pe tot cuprinsul țării, sau au plecat ca misionari în diferite părți ale lumii.

Capitolul XXV

Lucrarea din Boston și Providence

Înainte de a mă întoarce la relatările trezirilor, ca să zugrăvesc mai bine contextul, trebuie să zăbovesc asupra mișcării anti-sclavagiste sau aboliționiste, care s-a desfășurat nu doar la Oberlin, ci în orice alt loc în care am lucrat. Am vorbit despre sentimentele publicului din jur, și am menționat că până și legile statului, care se pretindea a fi democratic, au căutat pretexte ca să ne închidă instituția, din cauza sentimentelor și acțiunilor noastre anti-sclavagiste. La început s-a zvonit în toate părțile că noi încurajăm căsătoria între studenții albi și cei de culoare, și chiar îi sileam să se unească prin căsătorie; că obiectivul nostru era să introducem un sistem universal de amestecare genetică. O scurtă întâmplare va ilustra sentimentele multor oameni din împrejurimi. Am avut ocazia să merg călare câteva mile, curând după venirea mea, și am întâlnit un fermier în timpul plimbării mele. El m-a privit foarte întunecat și bănuitor, și mi-a spus că nu voia să aibă de-a face cu oamenii de la Oberlin; că obiectivul nostru era să introducem amestecarea raselor, și că îi obligam pe studenții albi să se căsătorească cu cei de culoare; că intenționam să unim biserica cu statul, și că ideile și proiectele noastre erau revoluționare și abominabile. Era foarte sincer în poziția lui. Dar acuzația aceasta era atât de hazlie, încât nu m-am putut stăpâni să nu râd.

Am avut motive să ne temem la început că se va stârni o răzmeriță printre fermierii din împrejurimi, și că vor veni să ne distrugă clădirile. Dar nu a trecut mult timp, și reacția publicului s-a schimbat. Locul acesta a devenit una din stațiile "căii ferate subterane", cum a fost numită pe atunci, unde se opreau sclavii fugari pentru o zi sau două în drumul lor spre Canada, până se deschidea o

286

Memoriile lui Charles G. Finney

oportunitate. În câteva ocazii, sclavii aceștia au fost urmăriți de vânătorii de capete, și s-a stârnit o mișcare generală de protest, atât în împrejurimi cât și în orașele din zonă, când s-a aflat că aceștia încercau să-i ducă pe sclavi înapoi. Vânătorii de sclavi nu beneficiau de simpatia poporului, și scene ca acestea au tulburat sentimentele publicului din orașele vecine, și au început să producă o reacție. Fermierii și oamenii din jur au fost impulsionați să ne cerceteze mai îndeaproape scopurile și vederile, și școala noastră a devenit în curând cunoscută și apreciată; până la urmă, s-a ajuns să existe încredere deplină și sentimente de prietenie între Oberlin și regiunea înconjurătoare.

între timp, s-a stârnit mare vâlvă pe subiectul sclaviei, în orașele din est, din vest și din sud. Prietenul nostru, domnul Willard Sears din Boston, înfrunta o opoziție teribilă. Ca să deschidem drumul pentru discuții libere la Boston, și pentru înființarea închinării religioase, în cadrul căreia să se discute de la amvon toate marile probleme ale reformei, am cumpărat hotelul Marlborough de pe strada Washington, și l-am transformat într-o capelă mare pentru închinare publică și adunări de reformă, care nu puteau avea loc în altă parte. Lucrul acesta a necesitat sume mari de bani. În 1842, am fost chemat insistent să ocup amvonul capelei din Marlborough, și să predic acolo timp de câteva luni. Mi-am început lucrarea și am predicat cu toată puterea timp de două luni. Duhul Domnului a fost revărsat imediat, și oasele uscate s-au agitat. Am primit mereu vizite în camera mea, în fiecare zi a săptămânii; au venit oameni îngrijorați din toate părțile orașului, și mulți au obținut speranță.

În timpul acesta, Elder Knapp, bine-cunoscutul predicator baptist, lucra în Providence și avea parte de multă împotrivire. A fost invitat de frații bapțiști din Boston să vină și să lucreze aici. De aceea, a părăsit orașul Providence și a venit în Boston. În același timp, domnul Josiah Chapin și mulți alții insistau foarte mult să merg și să predic în Providence. A fost o mare încercare pentru mine să părăsesc Bostonul. Totuși, după ce m-am întâlnit cu fratele Knapp și am aflat care era starea lucrurilor, am plecat la Providence. Acesta era timpul de vârf al trezirii din Boston. Trezirea a fost predominantă printre bapțiști, și a măturat întreg orașul. Pastorii bapțiști l-au susținut pe fratele Knapp, și mulți frați congregaționaliști au fost binecuvântați din belșug, iar lucrarea s-a extins.

Lucrarea din Boston și Providence

287

Între timp, eu mi-am început lucrarea în Providence. Trezirea a început imediat, și interesul creștea cu fiecare zi. Au fost multe cazuri de convertiri tulburătoare; printre ele se numără și cazul unui domn bătrân, al cărui nume nu mi-l mai amintesc. Tatăl lui fusese președintele Curții supreme de justiție din Massachusetts timp de mulți ani, dacă nu mă înșel. Acest domn bătrân locuia în apropierea bisericii în care predicam, pe strada High. După ce am lucrat un timp, am văzut că un domn foarte venerabil venea la adunare și era foarte atent la predică. Prietenul meu, domnul Chapin, l-a reperat imediat, și m-a informat cine era, și care erau vederile sale religioase. Mi-a spus că nu avusese niciodată obiceiul să participe la adunări publice, și și-a exprimat tot interesul față de acest om, și față de venirea lui la adunare. Am observat că a continuat să vină în fiecare seară, și am văzut că sufletul lui era foarte tulburat și adânc interesat de problemele religioase.

Într-o seară, la încheierea predicii, acest bătrân venerabil s-a ridicat și m-a întrebat dacă putea să spună câteva cuvinte. Am spus că putea. Atunci a spus următoarele lucruri:

- Prieteni și vecini, cred că ați fost surprinși să mă vedeți că vin la adunare. Îmi cunoașteți scepticismul, și faptul că nu obișnuiesc să iau parte la întâlnirile religioase de mult timp. Dar, auzind care este starea de lucruri din congregația aceasta, am venit să văd, și vreau ca prietenii și vecinii mei să știe că eu cred că predicile acestea care se țin aici în fiecare seară, sunt din Evanghelie. Mi-am schimbat ideile. Cred că acesta este adevărul, și adevărata cale spre mântuire. Spun acest lucru ca să înțelegeți adevăratul motiv al venirii mele aici; nu am venit să critic sau să găsesc greșeli, ci să ajung la mântuire, și să-i încurajez și pe alții să ajungă.

A spus aceste cuvinte cu multă emoție, și s-a așezat.

La subsolul bisericii exista o cameră foarte mare în care se ținea Școala de Sabat.

Numărul celor îngrijorați devenise prea mare, și adunarea era prea aglomerată ca să-i chem în față, așa cum făcusem în alte părți; de ceea, le-am cerut să meargă jos după

pronunțarea binecuvântării. Camera era aproape la fel de mare ca sala de cult, și avea la fel de multe locuri. Lucrarea a crescut în putere, și s-a răspândit în toate părțile orașului, până când numărul celor îngrijorați și a tinerilor convertiți a crescut atât de mult, că au umplut sala de la subsol. Seară de seară, după terminarea predicii, camera se umplea

288

Memoriile lui Charles G. Finney

de tineri convertiți, care tresăltau de bucurie, și de oameni îngrijorați pentru sufletele lor, care tremurau de teamă. Starea aceasta de lucruri a ținut două luni. Eram complet epuizat, fiindcă lucrasem două luni în Boston și două în Providence, fără nici o oprire. În plus, sosise vremea începerii cursurilor la Oberlin. De aceea, mi-am luat rămas bun de la frați, și am pornit spre casă.

La Boston s-a mai întâmplat un fapt pe care sunt dator să vi-l relatez. O femeie unitariană, care îl cunoștea pe reverendul C, a fost convertită. Auzind de acest lucru, doctorul C. a chemat-o să-l viziteze, fiindcă el era bolnav și nu putea ieși din casă. Ea i-a împlinit cererea, și el a vrut să audă experiența ei creștină și împrejurările convertirii ei; a întrebat-o și care era starea sufletului ei. Ea i-a spus, și doctorul a fost foarte interesat, și a întrebat-o dacă nu avea vreo scriere publicată de mine, ca s-o citească. Femeia i-a spus că avea o broșură pe tema sfințirii. El a împrumutat-o, și i-a spus că o va citi; apoi a chemat-o să revină după o săptămână. La încheierea săptămânii, ea s-a întors după carte, și doctorul i-a spus:

-Sunt foarte interesat de cartea aceasta, și de vederile care sunt prezentate aici. Înțeleg că tradiționaliștii obiectează împotriva acestei opinii asupra sfințirii, dar nu pot să văd motivele pentru care se împotrivesc, dacă Cristos este divin și Dumnezeu adevărat; nu pot să văd vreo incoerență în lucrarea aceasta a doctorului Finney. Aș vrea totuși să mă întâlnesc cu el. Nu poți să-l convingi să mă viziteze? Știi că eu nu pot ieși din casă.

Ea a venit la gazda mea, dar eu plecasem deja la Providence. După două luni am revenit în Boston, și doamna aceasta a venit imediat să mă vadă, și mi-a povestit faptele despre care v-am vorbit, însă doctorul C. plecase undeva în țară, din motive de sănătate. Am regretat foarte mult că nu am avut ocazia să-l văd. A murit după puțin timp, și nu mai știu nimic despre el. Nu pot să vă asigur că povestea acestei doamne a fost adevărată. Părea foarte sinceră, și nu am nici o îndoială că a spus adevărul. Dar nu o cunoșteam, și nu pot să-mi aduc aminte cum se numea, fiindcă a trecut mult timp. În următoarea ocazie în care m-am întâlnit cu doctorul Beecher, am menționat numele doctorului C, și i-am relatat aceste lucruri. Doctorul Beecher a lăcrimat, și a spus tulburat: -Cred că s-a dus în cer!

Capitolul XXVI Trezire la Rochester, în 1842

După ce m-am odihnit o zi sau două în Boston, am plecat spre casă. Fiindcă eram foarte obosit după atâta muncă și atâtea călătorii, m-am oprit la un prieten din Rochester ca să mă odihnesc o zi sau două înainte de a pleca mai departe. Cum s-a aflat că eram în Rochester, judecătorul G. m-a vizitat și m-a rugat cu insistență să mai rămân și să predic. Și unii din pastori au insistat să mă opresc un timp acolo. I-am informat că eram epuizat și că sosise timpul să plec acasă. Totuși, au fost foarte insistenți, mai ales unul dintre ei, a cărui soție era fiica mea spirituală - Sarah B., despre care am spus că se convertise în Western. În cele din urmă am consimțit să mă opresc, și să țin acolo o predică sau două. Dar acest lucru i-a făcut să mă invite să țin o serie de prelegeri. Am decis să rămân, și am continuat lucrarea.

Domnul George S. Boardman era pastor al bisericii de pe strada Washington, numită Betel, iar domnul Shaw păstora Biserica a Doua, sau Biserica de Cărmidă. Domnul Shaw era dornic să se unească cu domnul Boardman, și să ținem adunările alternativ. Domnul Boardman nu dorea să facă acest lucru, spunând că congregația lui era slabă, și că avea nevoie să-mi concentrez lucrarea în biserica lui. Eu regretam acest lucru, dar am continuat să lucrez în biserica de pe strada Washington. În curând, domnul Shaw l-a invitat pe reverendul Jedediah Burchard în biserica lui, și au început să lucreze amândoi.

Între timp, judecătorul G. se unise cu alți membri ai bisericii, și mi-au cerut să țin o serie de predici avocaților, în conformitate cu modul lor de gândire. Judecătorul G. era unul din judecătorii curții de apel din stat, și era foarte stimat de toți colegii săi. Am consimțit să țin această serie de predici. Eram conștient de starea sceptică a acestor avocați, cel puțin cei care erau neconvertiți. Erau însă și mulți

290

Memoriile lui Charles G. Finney

avocați evlavioși, care fuseseră convertiți în timpul trezirii din 1820 și 1831.

Mi-am început predicile cu o întrebare: „Oare noi știm ceva?” și am continuat cu predici de cercetare. Congregația mea a devenit foarte selectă. Adunările fratelui Burchard au stârnit interesul unei anumite clase, și au făcut loc avocaților, mai ales celor interesați, în casa în care predicam. Era plină în fiecare seară. Pe măsură ce continuam, am observat că interesul se intensifica.

Fiindcă soția judecătorului G. era o prietenă apropiată, am avut ocazia să-l văd adesea, și am văzut că în privința lui cuvântul lucra cu putere. Mi-a spus după câteva predici:

-Domnule Finney, ați lămurit toate problemele până acum, dar când veți ajunge la problema pedepsei veșnice, vă veți împiedica; nu veți reuși să ne convingeți.

-Așteptați și o să vedeți, domnule judecător, i-am spus eu.

Această abordare m-a făcut să fiu mai precaut când am ajuns la punctul acela. În următoarea zi în care ne-am întâlnit, mi-a spus de îndată:

-Domnule Finney, sunt convins. Ați tratat subiectul cu succes; nu se mai poate spune nimic împotriva.

Felul în care m-a abordat mi-a arătat că subiectul nu îi convinsese numai intelectul, ci îl impresionase în mod profund.

Am continuat seară după seară, dar consideram că audiența mea nouă și selectă nu era pregătită să ia o decizie. Într-o seară însă, am ajuns într-un punct în care era cazul să trag plasa la mal. Întinsesem mreaja peste toți avocații, și îi prinsesem într-o rețea de argumente la care nu puteau rezista. Știam că avocații erau obișnuiți să audă argumente, și să vadă logica adevărului prezentat; nu mă îndoiam că majoritatea fuseseră deja convinși, așa că am pregătit un discurs care să-i aducă într-un punct în care să simtă nevoia unei pocăințe. Judecătorul G. se opusese băncii celor îngrijorați, atunci când fusese convertită soția lui. Când a sosit vremea să țin predica despre care v-am vorbit, am observat că judecătorul G. nu era pe locul lui obișnuit; m-am uitat în jur, dar nu l-am văzut nici printre avocați, nici printre judecători. M-am îngrijorat, fiindcă mă pregătisem să fac referire la cazul lui. Știam că puterea lui era mare și că, dacă ar fi luat o poziție hotărâtă, ar fi influențat foarte mult pe cei care profesau dreptul în orașul acela. Curând am observat că se așezase la balcon și

Trezire la Rochester, în 1842

291

stătea acolo înfășurat în haină. Mi-am continuat predica, dar aproape de încheiere am observat că judecătorul G. nu mai era la balcon. M-am neliniștit, fiindcă am presupus că se dusesese acasă, din cauza frigului și a zgomotului de pe scară; prin urmare,

predica pe care o pregătisem îndeosebi pentru el nu mai avea nici un efect. Din subsolul bisericii pornea o scară îngustă spre sala de cult, iar capătul ei ajungea exact în spatele amvonului. Pe când mă pregăteam să închei, cu inima tulburată și temându-mă că nu o să reușesc în ceea ce-mi propusesem, am simțit pe cineva care mă trăgea de mânecă. M-am uitat, și era judecătorul G. Coborâse la subsol și urcase pe scara de acolo ca să ajungă lângă mine. Când m-am întors, l-am privit uimit, iar el mi-a spus:

-Domnule Finney, nu vreți să vă rugați pentru mine? O să mă așez pe banca celor îngrijorați.

Eu nu spusese nimic despre banca celor îngrijorați. Congregația observase mișcarea judecătorului G., și când i-au auzit cererea au fost foarte impresionați. Toată casa era copleșită de simțăminte. Mulți plângeau, iar alții se rugau cu înflăcărare. El s-a așezat în fața amvonului și a îngenuncheat. Avocații s-au ridicat cu toții, și s-au repezit în față. Mișcarea a început fără invitația mea; atunci, am cerut celor care erau pregătiți să renunțe la păcat, să-și predea inimile lui Dumnezeu și să-L accepte pe Cristos și mântuirea Lui, să vină în față și să îngenuncheze. A fost o mișcare puternică. Ne-am rugat, și apoi am încheiat.

Fiindcă predicam în fiecare seară și nu puteam renunța la predică în favoarea unei adunări de cercetare, am stabilit că întâlnirea de instruire a celor îngrijorați avea să aibă loc a doua zi la ora două, în subsolul bisericii. Când am ajuns acolo, am găsit camera plină; audiența era compusă aproape în exclusivitate din cei mai proeminenți cetățeni. Am continuat să ne întâlnim în fiecare zi, și am avut astfel ocazia să discut liber cu mulți dintre ei; erau nerăbdători să învețe ca niște copilași. Nu am văzut niciodată o adunare de cercetare mai interesantă și tulburătoare ca aceea. Mulți avocați au fost convertiți. Judecătorul G. era în fruntea lor, fiindcă luase primul poziție pentru Cristos.

Am rămas acolo două luni. Trezirea a devenit foarte interesantă și puternică, și s-a soldat cu un mare număr de convertiți. A avut efecte puternice în biserica episcopală St. Luke, în care era pastor

292 Memoriile lui Charles G. Finney

doctorul Whitehouse, episcop al Illinois-ului în prezent. Când am fost în Reading acum câțiva ani, doctorul Whitehouse predica unei congregații episcopaliene din orașul acela, și una din cele mai inteligente enoriașe m-a informat că fusese mult binecuvântat în timpul acelei treziri. Când am ajuns la Rochester în 1830, el era pastorul bisericii St. Luke; după cum am fost informat, și-a încurajat enoriașii și i-a sfătuit să ia parte la adunările noastre. El însuși era un pastor de succes, și avea o influență foarte mare în Rochester. Am fost informat că în timpul trezirii din 1842 s-au convertit șaptezeci de membri din congregația lui, toți oameni influenți, și au fost primiți în biserica episcopală.

Trebuie să menționez un fapt cutremurător. Am insistat mult asupra consacrării depline, cu trup și suflet, și asupra datoriei noastre de a-I preda tot ce avem lui Dumnezeu, ca să fie folosite spre Slava Sa, ca o condiție a aprobării lui Dumnezeu. După cum obișnuiam, am revenit mereu asupra acestui lucru. Într-o zi, pe când mă îndreptam spre adunare, unul din avocații cu care făcusem cunoștință, și care fusese foarte îngrijorat în privința sufletului său, m-a așteptat la ușa bisericii. Când am intrat, a scos o hârtie din buzunar și mi-a înmănat-o, zicând:

-Vă înmănez aceasta, fiindcă sunteți slujitor al Domnului Isus Cristos.

Eu am pus hârtia în buzunar ca s-o examinez după terminarea serviciului divin. Când am citit-o, am văzut că era un act prin care se angaja să îi cedeze Domnului Isus Cristos toate bunurile lui și toate posesiunile. Actul era complet legal, cu toate

caracteristicile și formalitățile necesare. Cred că îl mai am și acum printre hârtiile mele. Părea să fie foarte sincer, și făcuse acest lucru în mod conștient. Dar nu vreau să mai intru în detalii.

Cât privește mijloacele pe care le-am folosit în această trezire, vreau să spun că doctrinele predicate au fost cele pe care le-am predicat întotdeauna, pretutindeni. Am insistat asupra guvernării morale a lui Dumnezeu, asupra necesității de a accepta necondiționat și deplin voia lui Dumnezeu ca regulă de viață, asupra acceptării prin credință a Domnului Isus Cristos ca Mântuitor al lumii, în toată lucrarea Lui, asupra sfințirii sufletului prin sau cu adevărul. Aceste doctrine și altele legate de ele au fost înfățișate înaintea oamenilor, în funcție de timp și de nevoile lor.

Trezire la Rochester, în 1842

293

Metodele au constatat în predicarea Evangheliei și în rugăciune din belșug, în particular, în întâlnirile sociale și în adunările publice de rugăciune, fiindcă am considerat întotdeauna că rugăciunea este un mijloc esențial de promovare a trezirilor. Păcătoșii nu au fost încurajați să aștepte pe Duhul Sfânt să-i convertească, iar ei să stea pasivi; nu li s-a spus niciodată să aștepte timpul lui Dumnezeu, ci au fost învățați că prima lor datorie urgentă este să se supună lui Dumnezeu, să renunțe la voința lor proprie, la căile lor, la ei înșiși, și să se predea cu tot ce sunt și ce au proprietarului de drept, Domnul Isus Cristos. Ca și în timpul celorlalte treziri, au fost învățați că singurul obstacol era voința lor încăpățânată; că Dumnezeu încerca să le câștige consimțământul pentru a renunța la păcat și a-L accepta pe Domnul Isus Cristos pentru îndreptățire și mântuire. Am insistat adesea pentru a primi încuviințarea lor, și le-am spus că singura dificultate era să încuviințeze din toată inima condițiile prin care Cristos i-ar mântui, și condițiile minime prin care puteau fi salvați.

S-au ținut adunări de cercetare pentru instruirea celor convinși; după ce discutam cu ei cât îmi îngăduia timpul și puterea, făceam un bilanț la sfârșit; luam pe rând cazurile reprezentative, înfruntam toate obiecțiile lor, le răspundeam la toate întrebările, le corectam toate erorile, încercam să-i îndepărtiez de orice scuză și să-i aduc față în față cu marea problemă a acceptării voinței lui Dumnezeu, în mod prezent, nelimitat și universal, prin Isus Cristos. Credința în Dumnezeu și Cristos era mereu scoasă în evidență. Erau informați că această credință nu însemna doar o acceptare intelectuală, ci un acord și o încredere a inimii, o nădejde voită și inteligentă în Dumnezeu, așa cum este descoperit prin Domnul Isus Cristos.

S-a insistat mult asupra doctrinei pedepsei veșnice meritate; nu numai asupra dreptății ei, ci și a siguranței că păcătoșii vor fi pedepsiți veșnic, dacă mor în păcatele lor. În toate aceste puncte, Evanghelia a fost prezentată în așa fel, încât să nu dea loc la nesiguranță. Acesta a fost scopul meu permanent, și dorința tuturor celor care m-au ajutat. S-a explicat natura dependenței păcătosului de puterea divină, și această doctrină a fost scoasă în evidență, și întărită. Păcătoșii au fost învățați că, fără învățătura și puterea divină, nu se vor putea împăca niciodată cu Dumnezeu, din starea lor coruptă; în plus, li s-a spus că absența împăcării era cauzată de împietrirea inimii și de încăpățânarea voinței lor, așa că dependența

294

Memoriile lui Charles G. Finney

de Duhul Sfânt nu era o scuză de a nu deveni creștini imediat. Punctele acestea pe care le-am menționat și altele care decurgeau logic au fost lămurite mereu și mereu, în limitele timpului disponibil. Păcătoșii nu au fost niciodată învățați să aștepte convertirea ca răspuns la rugăciunile lor. Li s-a spus că, dacă în inima lor mai exista un dram de nelegiuire, Domnul nu îi auzea; cât timp nu se pocăiau, inimile lor zăboveau în nelegiuire. Nu vreau să spun că i-am îndemnat să nu se roage. Erau informați că Dumnezeu le cerea să se roage, dar să se roage cu credință și cu un duh

pocăit; când li cereau lui Dumnezeu să-i ierte, se supuneau în totalitate voinței Lui. Au fost învățați că rugăciunea lipsită de credință și pocăință este o urâciune în ochii lui Dumnezeu; dar, dacă erau dispuși să se roage în mod cuviincios lui Dumnezeu, erau în stare să o facă, fiindcă încăpățânarea lor era bariera care împiedica primirea rugăciunilor. Nu au fost lăsați niciodată să creadă că își puteau face datoria în orice privință, dacă nu își predau inimile lui Dumnezeu. Să te pocăiești, să crezi, să te supui, acestea erau primele datorii ale creștinului, fiind acte lăuntrice ale sufletului; până nu îndeplineau aceste datorii, nu puteau face nici o faptă exterioară. Să te rogi pentru o inimă nouă, fără să te predai lui Dumnezeu, înseamnă să-L ispitești pe Dumnezeu; să te rogi pentru iertare, fără să te pocăiești cu adevărat, înseamnă să-L insulti pe Dumnezeu, și să-I ceri un lucru pe care nu are dreptul să-l facă; să te rogi fără credință, înseamnă să-L încarci pe Dumnezeu cu minciuni, în loc să-ți faci datoria; necredința este o încărcare blasfemiatoare a lui Dumnezeu cu minciuni. Pe scurt, s-au făcut toate eforturile pentru ca păcătoșii să-L accepte pe Cristos, ispășirea Lui, voința Lui, lucrarea Lui publică și relațiile Lui publice, în mod voit și din toată inima, renunțând la orice păcat, la orice scuză, la orice necredință, la orice împietrire a inimii, la orice lucru rău din suflet și din viață, acolo, atunci și pentru totdeauna. Am fost întotdeauna interesat în mod special de mântuirea avocaților și a tuturor celor care profesau dreptul. Eu însumi am fost educat pentru această profesiune. Le înțelegeam destul de bine obiceiul de a citi și de a gândi, și știam că erau mai ușor controlați de argumente, de dovezi și de raționamente logice, decât orice altă categorie de oameni. Am considerat întotdeauna că, atunci când Evanghelia le era prezentată în mod corect, ei erau cea mai accesibilă clasă de oameni; și cred că este adevărat că, în proporție cu numărul

Trezire la **Rochester**, în 1842

295

lor relativ, în orice comunitate, au fost convertiți mai mulți din clasa lor, decât din orice altă clasă. Am fost foarte uimit de acest lucru, și de felul în care Evanghelia și Legea lui Dumnezeu, prezentate în mod corect, cucereau rațiunea judecătorilor, oameni care erau obișnuiți să stea și să asculte mărturii, și să cântărească argumentele ambelor părți. Nu am văzut niciodată un caz în care un judecător să nu fie convins de adevărul Evangheliei, atunci când lua parte la adunările de trezire la care am fost martor. Am fost adesea mișcat, în discuțiile mele cu membrii corpului juridic, de felul în care erau de acord cu niște afirmații pe care persoanele cu minte nedisciplinată nu le-ar fi primit.

Am cunoscut un judecător al Curții de apel din Rochester, care era posedat de un scepticism cronic. Era un cititor și un gânditor, un om de un mare rafinament, și de o înaltă ținută intelectuală. Soția lui, care cunoscuse credința în timpul lucrării mele, era o prietenă apropiată a familiei noastre. Am avut discuții foarte detaliate cu omul acesta. Mi-a mărturisit întotdeauna că argumentele erau convingătoare, și că mintea îi era atrasă de predici și discuții. îmi spunea:

-Domnule Finney, dumneavoastră mă cuceriți întotdeauna în timpul cuvântărilor publice; dar după ce vin acasă, și mă gândesc la cele auzite, mi se pare că nu sunt corecte; cumva, inima mea nu răspunde.

Era unul dintre cei mai amabili oameni neconvertiți pe care i-am cunoscut, și era o plăcere, dar și o durere, să discuți cu el. Sinceritatea și inteligența lui făceau din conversațiile religioase un subiect foarte plăcut, dar necredința lui croinică mă îndurera foarte tare. Am conversat de mai multe ori cu el, și mintea lui părea profund răscolită. Totuși, nici acum nu este convertit, din câte știu. Soția lui pe care o idolatrizase și care se ruga foarte mult, murise. Singurul lui copil, un băiat, s-a înecat

sub ochii lui. După aceste nenorociri, i-am scris o scrisoare în care m-am referit la o discuție a noastră, și am încercat să-l aduc la un izvor la care putea găsi mângâiere. Mi-a răspuns într-un mod foarte amabil, dar a spus că nu exista mângâiere în cazul lui. Era orb față de mângâierea pe care ar fi putut-o găsi în Cristos. Nu putea concepe cum ar fi putut primi această dezlegare, și cum ar fi putut să mai fie fericit. A locuit în Rochiester, și a fost martor la toate trezirile; deși nu s-a exprimat în nici un fel, nu s-a 296

Memoriile lui Charles G. Finney

scuzat și nu și-a căutat nici un refugiu, a rămas într-o ciudată stare de necredință. Am menționat cazul lui ca pe o ilustrație a felului în care inteligența oamenilor legii poate fi cucerită de forța adevărului. Când voi mai vorbi despre următoarea trezire din Rochester la care am luat parte, voi avea ocazia să menționez și alte cazuri care vor ilustra acest fapt.

Câțiva din avocații care au fost convertiți la Rochester au renunțat la profesia lor și au intrat în lucrare. Printre ei s-a numărat unul din fiii rectorului W., pe timpul acela tânăr avocat în Rochester, care părea să fie deplin convertit. Din motive pe care nu le cunosc, a plecat în Europa, a ajuns la Roma și a devenit preot romano-catolic. A lucrat cu zel timp de mulți ani pentru promovarea trezirilor religioase printre ei, ținând serii de întruniri; după cum mi-a spus când l-am întâlnit în Anglia, a încercat să realizeze în biserica romano-catolică ceea ce doream să îndeplinesc eu în biserica protestantă. Domnul W. mi s-a părut un lucrător sincer al lui Cristos, care lucra cu trup și suflet pentru mântuirea romano-catolicilor. Nu știu până la ce punct era de acord cu vederile lor. Când am fost în Anglia, era acolo; m-a căutat, și a venit să mă vadă foarte bucuros; am avut o discuție foarte plăcută, de parcă am fi fost amândoi protestanți. Nu mi-a spus nimic despre vederile lui particulare, ci doar că lucra printre romano-catolici, ca să promoveze o trezire religioasă. Mulți pastori au fost roadele acestei mari treziri din Rochester.

Pentru mine a fost un lucru foarte interesant să văd că avocații veneau în camera mea pentru discuții și lumină asupra unui punct pe care nu îl înțeleseseră clar, atunci când lucram în orașul acela mare; erau împovărați de convingere și gata să se supună. Am observat de nenumărate ori că, atunci când li se clarificau aceste puncte, erau gata să se supună imediat. Ca o regulă generală, am văzut că vedeau planul de mântuire într-un mod mai inteligent decât orice clasă de oameni în fața cărora am predicat, sau cu care am discutat.

De asemenea, foarte mulți medici au fost convertiți în timpul trezirilor la care am fost martor. Cred că studiile lor îi îndeamnă la scepticism, sau la o formă de materialism. Totuși, sunt inteligenți, și dacă Evanghelia este prezentată clar în fața lor, lipsită de trăsăturile particulare ale ultra-calvinismului, ei sunt ușor de convinși, și gata să fie convertiți, la fel ca toți ceilalți. Studiile lor nu îi ajută să înțeleagă

Trezire la Rochester, în 1842

297

guvernarea morală a lui Dumnezeu la fel de repede ca pe cei care profesează dreptul. Dar am văzut că sunt gata să fie convinși, și nu reprezintă o clasă de persoane dificile în privința mântuirii.

Am observat pretutindeni că particularitățile ultra-calvinismului sunt o uriașă piatră de poticnire, pentru biserică și pentru lume. O fire păcătoasă prin ea însăși, o incapacitate totală de a-L accepta pe Cristos și de a-L asculta pe Dumnezeu, condamnarea la moarte veșnică pentru păcatul lui Adam și pentru firea păcătoasă, toate doctrinele de felul acesta au fost o piatră de poticnire pentru credincioși, și au dus la ruinarea păcătoșilor.

Universalismul, unitarianismul și toate formele de erori fundamentale au căzut în prezența marilor treziri. Am învățat, iar și iar, că omul are nevoie să fie convins de

păcat prin intermediul Duhului Sfânt, și va renunța cu bucurie, o dată pentru totdeauna, la universalism și unitarianism. Când voi vorbi despre următoarea mare trezire de la Rochester, voi avea ocazia să vorbesc mai mult despre modul în care scepticii sunt uneori condamnați de propriile lor convingeri irezistibile, dacă sunt tratați așa cum trebuie, și se bucură să găsească o ușă a îndurării deschisă prin descoperirile din Scripturi. Dar las acest lucru pentru vremea potrivită.

Capitolul XXVII Altă iarnă în Boston

În toamna anului 1843 am fost chemat din nou la Boston. În timpul ultimei mele vizite, în Boston domnea o mare agitație cauzată de subiectului revenirii lui Cristos a doua oară. Domnul Miller, care era conducătorul mișcării, ținea în fiecare zi studii biblice acolo, în care îi instruia pe cei prezenți după opiniile lui particulare; învățătura aceasta a adus multă tulburare, și în anumite cazuri s-a ajuns la paroxism și nebunie. Am luat parte și eu la studiile domnului Miller, o dată sau de două ori; după aceea, l-am invitat în camera mea, și am încercat să-l conving că se înșela. I-am atras atenția asupra felului în care interpreta profețiile, și i-am arătat, cred eu, că se înșela total în câteva puncte fundamentale. El mi-a spus că adoptasem o metodă de cercetare care avea să-i găsească erorile, dacă avea vreuna. Eu am încercat să-i arăt că îi detectasem deja erorile fundamentale.

Când am fost ultima dată la studiile lui biblice, încerca să demonstreze doctrina că Domnul Cristos va veni personal și își va distruge dușmanii în anul 1843. A făcut o expunere a profeției din Daniel, care se referea la acest subiect. A spus că piatra care se desprinde din munte fără ajutorul vreunei mâini omenești, care se rostogolește și distruge chipul despre care se vorbește acolo, este Cristos. Când a venit în camera mea, i-am atras atenția asupra acestui fapt, și i-am spus că profetul specifică clar că piatra nu este Cristos, ci împărăția lui Dumnezeu; în profeție se spune că biserica, sau împărăția lui Dumnezeu, este cea care dărmă chipul. Acest lucru era atât de clar, încât domnul Miller a fost obligat să recunoască că așa era; că nu Cristos distruge aceste națiuni, ci împărăția lui Dumnezeu. Apoi l-am întrebat dacă el considera că împărăția lui Dumnezeu avea să distrugă aceste națiuni în sensul despre care vorbea el, cu sabia și prin război. El a spus că nu credea așa ceva. Atunci l-am întrebat:

Altă iarnă în **Boston**

299

-Oare nu se face referire la distrugerea guvernelor, și nu a oamenilor? Și acest lucru nu se va face prin influența bisericii lui Dumnezeu, care le luminează mințile prin Evanghelie? Și dacă acesta este sensul, pe ce se bazează învățătura dumneavoastră care spune că, la un moment dat, Cristos va veni în persoană să distrugă toate împărățiile de pe pământ? Acesta este fundamentul învățăturii dumneavoastră. Acesta este punctul asupra căruia insistați mereu la orele de studiu biblic; aici este greșeala, și chiar cuvintele profetului afirmă contrariul.

Dar era zadanic să încerci să discuți cu el și cu urmașii lui la vremea aceea. Crezând că venirea lui Cristos era la uși, nu e de mirare că erau prea tulburați ca să mai poată raționa.

Când am ajuns acolo, în toamna anului 1843, am văzut că tulburarea aceea trecuse, dar printre oameni se vehiculau încă multe erori. Am văzut că doctorul Beecher avusese dreptate în descrierea Boston-ului, în prima iarnă în care am lucrat acolo. El mi-a spus:

-Domnule Finney, aici nu se poate lucra ca în alte părți. Trebuie să urmărești un curs diferit de instruire, și să începi de la temelie; fiindcă unitarianismul este un sistem de negare și, sub influența lui, temelia creștinismului este mult zdruncinată. Nu poți să te

bazezi pe nimic, fiindcă unitarianismul și universalismul au distrus toate temeliile, și poporul plutește în voia curentului. Masele nu au nici o opinie stabilă, și orice vorbă spusă la voia întâmplării găsește un ascultător; orice formă posibilă de eroare găsește aici susținători.

Am văzut că lucrul acesta era foarte adevărat în privința Boston-ului. Nicăieri în altă parte nu există mase de oameni mai instabili în convingerile lor religioase, în ciuda inteligenței lor; fiindcă sunt inteligenți în toate domeniile, în afară de cel religios. E foarte dificil să le sădești în minte adevărurile religioase, fiindcă influența unitarianismului i-a determinat să pună sub semnul întrebării principalele doctrine ale Bibliei. Sistemul lor este un sistem de negare. Teologia lor este negativă. Neagă aproape orice, și nu susțin nimic. Într-un asemenea câmp, erorile găsesc repede ascultători; cele mai iraționale vederi asupra subiectelor religioase ajung să fie susținute de oameni de seamă.

Mi-am început lucrarea în capela Malborough, și am găsit acolo o stare de lucruri foarte ciudată. Se formase o biserică din membri cu vederi radicale; majoritatea aveau vederi extreme în privința multor

300

Memoriile lui Charles G. Finney

subiecte. Veniseră din alte biserici tradiționaliste și formaseră biserica de pe strada Malborough. Erau credincioși, și mulți dintre ei adoptaseră reforma. Erau oameni buni, dar n-aș putea spune că erau uniți. Vederile lor extreme păreau să fie un element de continuă antipatie printre ei. Unii din ei erau necombatanți, și susțineau că era rău să folosești mijloace fizice sau de forțare în controlarea propriilor copii. Totul trebuia făcut prin convingere morală. În general, erau creștini foarte sinceri, care se rugau neconținut. Nu am avut de lucru cu ei, dar pe vremea aceea erau foarte încurcați din cauza mișcării milleriste și din multe alte cauze. Nu erau într-o stare prosperă, ca biserică.

Un tânăr care se numea S. susținea că era profet. Am avut multe discuții cu el, și am încercat să-l conving că se înșela; am lucrat și cu susținătorii lui, și am făcut tot ce-mi stătea în puteri să le demonstrez că greșea. Totuși, am văzut că nu se putea face nimic în privința lor; în cele din urmă, s-a compromis singur și a prezis că se vor întâmpla anumite lucruri la anumite date. Unul din ele era moartea tatălui lui. Atunci i-am zis: -Acum te vom pune la probă. Se va vedea acum adevărul pretențiilor tale. Dacă lucrurile pe care le-ai prezis se vor întâmpla, și vor avea loc exact la datele stabilite, atunci vom avea motive să credem că ești profet. Dar dacă nu se vor întâmpla, se va dovedi că ai fost înșelat.

Era o probă de la care nu se putea sustrage. Puterea lui Dumnezeu a lucrat, și prezicerile acestea s-au dovedit false. Și-a pătat reputația ca profet, și a așteptat în zadar împlinirea lor. Toate au căzut pe rând, în decurs de câteva săptămâni, iar el a căzut odată cu ele. Nu am mai auzit să fi prezis altceva după aceea. Dar reușise să inducă în eroare pe mulți, și le ruinase toată reputația; nu știu dacă vreunul din susținătorii lui și-a mai recâștigat vreodată influența pe care o avusese înainte printre creștini.

În timpul iernii, Domnul m-a binecuvântat cu o cercetare amănunțită, și m-a botezat din nou cu Duhul Său. Locuiam la hotelul Malborough, iar camera mea și biroul erau în colțul capelei. Mintea mea a fost foarte mult dedicată rugăciunii, așa cum a fost de fiecare dată când am lucrat în Boston. În general, mi s-a dăruit un mare duh de rugăciune. În timpul acestei ierni, am meditat în special la problema sfințeniei personale, la starea bisericii și la lipsa ei de

Altă iarnă în Boston

301

putere cu Dumnezeu, la slăbiciunea bisericilor tradiționaliste din Boston, la lipsa lor de credință, la lipsa lor de putere în mijlocul unui oraș atât de mare. Faptul că progresau foarte puțin sau chiar deloc în depășirea erorilor care tulburau orașul, m-a afectat foarte mult.

Am început să mă rog neîncetat. După predica de seară, mă retrăgeam cât puteam de devreme; mă trezeam la patru dimineața, fiindcă nu puteam dormi mai mult, mă duceam în birou și începeam să mă rog. Sufletul meu era atât de absorbit de rugăciune, încât mă rugam neconștient de la ora patru, când mă trezeam, până la ora opt, când coboram la micul-dejun. Zilele mi le petreceam în cercetarea Scripturilor. Nu am citit nimic altceva în afară de Biblie, toată iarna; de multe ori, descopeream lucruri noi în ea. Dumnezeu m-a purtat din nou de la Geneza la Apocalipsa. M-a ajutat să văd legătura dintre lucruri, făgăduințele, amenințările, profețiile și împlinirea lor; întreaga Scriptură mi se părea că strălucește de lumină, și nu numai de lumină, ci mi se părea că acest Cuvânt al lui Dumnezeu era pătruns de însăși viața Sa.

După ce m-am rugat în felul acesta săptămâni și luni, într-o dimineață, pe când mă rugam, m-am întrebat ce s-ar întâmpla dacă, după atâta învățătură divină, voința mea să nu fie învinsă, și învățătura să-mi afecteze doar sentimentele? Poate că numai sensibilitatea mea era afectată de revelația Bibliei, și inima mea nu era cu adevărat supusă? În clipa aceasta, mi-au venit în minte câteva pasaje biblice, cum ar fi: „învățătură peste învățătură, învățătură peste învățătură, poruncă peste poruncă, poruncă peste poruncă, puțin aici, puțin acolo, ca mergând să cadă pe spate și să se zdrobească, să dea în laț și să fie prinși”*. Gândul că aș putea fi eu însumi înșelat m-a mușcat ca o viperă. Mi-a creat o durere pe care n-o pot descrie. Pasajele din Scriptură care mi-au venit în minte mi-au mărit tulburarea. Dar apoi mi s-a arătat voia desăvârșită a lui Dumnezeu. I-am spus Domnului că, dacă El era înțelept și bun, onoarea Lui îi cerea să nu lase să fiu înșelat și să merg în iad, așa că eram gata să accept voia Lui, și să-I zic: „Fă ceea ce crezi că e mai bine pentru mine”.

Chiar înainte să se întâmple aceste lucruri, m-am luptat mult să mă consacru lui Dumnezeu, într-un sens mai înalt decât

Isaia 28: 13

302

Memoriile lui Charles G. Finney

considerasem până atunci că ar fi posibil și de datorie mea. Mă așezasem adesea pe altarul lui Dumnezeu împreună cu familia mea, și le lăsasem pe toate la dispoziția Lui. Dar în ocazia aceasta despre care v-am vorbit m-am luptat foarte mult să-mi predau soția pe altarul lui Dumnezeu. Era foarte slăbită, și era clar că nu mai putea trăi mult. Nu văzusem niciodată atât de clar ce presupunea predarea ei și a tuturor bunurilor mele pe altarul lui Dumnezeu, și timp de multe ore m-am luptat pe genunchi ca s-o las la voia lui Dumnezeu. Am văzut că eram incapabil de așa ceva. Am fost atât de șocat și surprins de atitudinea mea, că m-am cufundat în agonie. M-am luptat și m-am rugat până mi s-au istovit toate puterile, și am văzut că tot nu eram dispus să-mi las soția la voia lui Dumnezeu, și să nu fac nici o obiecție.

Lucrul acesta m-a tulburat foarte mult. I-am scris soției mele, și i-am povestit despre lupta mea și despre faptul că nu eram gata s-o încredințez total voinței lui Dumnezeu. Acest lucru se întâmpla cu puțin timp înainte de a-mi aminti de versetele acelea din Scriptură, și de a fi cuprins timp de câteva minute de o amărăciune de moarte, gândindu-mă că toată credința mea nu era decât sensibilitate, și că învățăturile lui Dumnezeu îmi afectaseră doar sentimentele. Dar după cum am spus, după câteva momente de luptă cu descurajarea și amărăciunea, pe care le-am atribuit unei săgeți aprinse de Satana, m-am predat mai adânc ca niciodată în fața voinței binecuvântate și desăvârșite a lui Dumnezeu. I-am spus Domnului că aveam atâta încredere în El, încât

eram gata să mă predau pe mine însumi, soția și familia mea, ca să dispună de toate după înțelepciunea Lui.

Am văzut limpede ce presupunea consacrarea înaintea lui Dumnezeu. Am petrecut mult timp pe genunchi, gândindu-mă iar și iar, și renunțând la toate în favoarea lui Dumnezeu; interesele bisericii, progresul credinței, convertirea lumii, salvarea sau condamnarea sufletului meu, toate erau acum la dispoziția lui Dumnezeu. Îmi amintesc că am mers atât de departe, încât I-am spus Domnului, din toată inima mea, că putea să facă orice cu mine și cu ai mei, după înțelepciunea Lui nemărginită; că aveam perfectă încredere în bunătatea și iubirea Lui, și credeam că nu va face nici un lucru pe care să-l contest. Simțeam un fel de îndrăzneală sfântă, și îi spuneam să facă ceea ce credea că e mai bine; că nu putea face un lucru care să nu fie înțelept și bun; de aceea, poziția cea mai bună era

Altă iarnă în Boston

303

să accept voia Lui în privința mea și a familiei mele. Nu cunoscusem niciodată o odihnă atât de adâncă și desăvârșită prin acceptarea voinței lui Dumnezeu.

Ceea ce mi s-a părut ciudat a fost faptul că nu mă puteam prinde de nici o speranță trecută; nu îmi puteam aminti nici o ocazie în care experimentasem părtășia cu Dumnezeu și asigurarea divină. Pot să spun că am renunțat la orice speranță, și am pus totul pe o temelie nouă. Vreau să spun că am renunțat la speranța pe care mi-o aduseseră experiențele trecute, și îmi amintesc că I-am spus Domnului că nu știam dacă intenționa sau nu să mă mântuiască. Nici nu mă străduiam să aflu. Voiam să aștept cu răbdare evenimentul. Am spus că, dacă vedeam că mă ținea în brațele Sale, lucra în mine prin Duhul Său și mă pregătea pentru cer, înfăptuind sfințenia și viața veșnică în sufletul meu, eram încredințat că voia să mă mântuiască; dacă, pe de altă parte, observam că eram lipsit de putere divină, de lumină și dragoste, aveam să concluzionez că El considerase că era înțelept să mă trimită în iad; acceptam voința Lui în amândouă situațiile. Sufletul meu era cuprins de o liniște desăvârșită.

Acest lucru s-a întâmplat dimineața devreme; pe tot parcursul zilei am fost liniștit, în toată ființa mea. Am auzit de multe ori în mintea mea o voce care mă întreba:

-Încă mai aderi la consacrarea ta, și rămâi la voia lui Dumnezeu?

Răspundeam de fiecare dată, fără ezitare:

-Da, nu retrag nimic. Nu am nici un motiv să dau înapoi; nu am mers mai departe decât trebuia cu angajamentele și mărturisirile. Nu am nici un motiv să dau înapoi; nu vreau să dau înapoi.

Gândul că aș fi putut fi pierdut nu mă întrista. Cred că nu mi-a trecut prin minte nici cel mai slab gând de teamă sau emoție, pe tot parcursul zilei. Nimic nu m-a tulburat. Nu eram nici în culmea fericirii, nici cufundat în tristețe; nu eram nici bucuros, nici îndurerat, încrederea mea în Dumnezeu era desăvârșită, acceptarea mea era desăvârșită, și sufletul meu era la fel de senin ca și cerul.

La căderea serii, mi-am pus o serie de întrebări.

-Dacă Dumnezeu te-ar trimite în iad, ce-ar fi?

-Păi, nu aș avea nici o obiecție.

-Dar ar putea să trimită în iad o persoană care acceptă voia Lui, cum o faci tu? Întrebarea aceasta a primit pe loc răspunsul.

304

Memoriile lui Charles G. Finney

-Nu, e imposibil. Iadul nu ar mai fi iad pentru mine, dacă accept voia desăvârșită a lui Dumnezeu.

Gândul acesta a fost ca un izvor de bucurie pentru mine, care s-a dezvoltat tot mai

mult, săptămâni și luni la rând, și chiar ani. Timp de mulți ani, sufletul meu a fost prea plin de bucurie ca să tulbure cu neliniști legate de acest subiect. Rugăciunea mea care fusese atât de fierbinte, și lupta care durase atât de mult, păreau să reducă totul la „facă-se voia Ta”. Mi se părea că îmi fuseseră împlinite toate dorințele. Primisem răspunsul la rugăciune într-un fel cu totul neașteptat. Părea că mintea mea era dedicată sfințirii Domnului. Credeam cu atâta putere că Dumnezeu își va împlini voia desăvârșită, încât nu mă mai îngrijoram de nimic. Neliniștea care îmi chinase sufletul în timpul rugăciunii se risipise, astfel că, de fiecare dată când mergeam să am părtășie cu Dumnezeu - și făceam acest lucru foarte frecvent - cădeam pe genunchi și nu puteam cere nimic altceva, decât ca voia Lui să se îplinească în cer și pe pământ. Rugăciunile mele începeau și se terminau cu acest lucru, și de multe ori mă trezeam zâmbind și spunând că nu mai vreau nimic. Eram sigur că Dumnezeu își va împlini voia Sa sfântă, curată și bună, iar sufletul meu era pe deplin mulțumit. Astfel s-a încheiat lupta pe care o duceam de atâta timp, și am început să predic congregației în conformitate cu experiența mea nouă și sporită. Un număr considerabil de membri m-a înțeles; au văzut din predici ce era și ce fusese în sufletul meu. Cred că oamenii își dădeau seama mai bine decât mine de schimbarea care se vedea în predicile mele. Bineînțeles că mintea mea era prea plină de acest subiect, ca să predic altceva în afară de mântuirea deplină și prezentă prin Domnul Isus Cristos. În timpul acesta mi se părea că sufletul meu se logodise cu Cristos, într-un fel pe care nu mi-l imaginasem înainte. Limbajul din Cântarea Cântărilor era la fel de natural ca și respirația pentru mine. Credeam că puteam înțelege bine starea sufletească în care era Solomon când a scris această cântare; am concluzionat că scrisese această carte atunci când se întorsese la Dumnezeu, după marea lui decădere. Eu nu aveam numai prospețimea primei iubiri, ci o creștere a ei. Într-adevăr, Domnul m-a ridicat deasupra experiențelor mele din trecut, și m-a învățat atât de mult despre Biblie, despre relațiile lui

Altă iarnă în Boston

305

Cristos, despre puterea Sa și voia Sa desăvârșită, că mă trezeam de multe ori spunându-I:

-Nu am știut și nici nu m-am gândit că așa ceva ar putea fi adevărat.

Am realizat ce însemna că El „poate să facă nespus mai mult decât cerem sau gândim noi”*. M-a învățat mai presus de toate așteptările mele. Nu avusesem nici o idee înainte despre lungimea, lărgimea, adâncimea, înălțimea și eficiența harului Său.

Mi s-a părut atunci că pasajul „harul Meu îți este de ajuns”[†] însemna atât de mult, încât era o minune că nu îl înțelesesem înainte. M-am trezit exclamând de unul singur: „Minunat! Minunat! Minunat!”, uimit în fața acestor mari descoperiri. Puteam înțelege la ce s-a gândit profetul când a spus: „Numele Său va fi Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare, Părinte al veșnicilor, Domn al păcii”*. Înainte de a mă întoarce acasă, am petrecut tot ce mai rămăsese din iarnă instruindu-i pe oameni în privința bogăției care se află în Cristos. Dar am văzut că predica mea trecea pe lângă urechile celor mai mulți. Nu mă înțelegeau. Erau și câțiva care m-au înțeles; aceștia au fost binecuvântați în mod minunat în suflet, și au făcut progrese uimitoare în viața divină, mai mult decât oricând până atunci.

Însă biserica care se formase nu era compusă din persoane care să poată lucra cu eficiență împreună. Opoziția din afară era și ea mare. Nici chiar creștinii din oraș nu simpatizau cu ei. Membrii bisericilor, în general, nu erau dornici să primească vederile mele asupra sfințeniei; deși erau indivizi foarte interesați și adânc binecuvântați în fiecare biserică, în general, mărturia mea nu era primită.

Unii din ei înțelegeau poziția mea. Îmi amintesc că, într-o seară, diaconul P. și diaconul S., după ce au ascultat predica mea și au văzut care a fost efectul ei asupra congregației, au venit la mine după ce am coborât de la amvon, și mi-au spus: -Dumneavoastră sunteți cu mult înaintea orașului, și i-ați depășit demult pe pastorii noștri. Cum am putea să-i determinăm pe pastorii noștri să vină și să asculte aceste adevăruri?

* Efeseni 3: 20

+ 2 Corinteni 12: 9p.p.

* Isaia 9: 6

306

Memoriile lui Charles G. Finney

-Nu știu, am răspuns eu. Dar aș vrea să vadă și ei lucrurile așa cum le văd eu; fiindcă mi se pare extrem de important ca în Boston să existe un standard mai înalt de sfințenie.

Păreau să dorească foarte mult ca aceste adevăruri să fie expuse înaintea întregului popor. Erau oameni buni, după cum știu toți cei din Boston; dar nu știu cum și dacă s-au străduit să-și aducă pastorii și membrii bisericilor la adunările mele.

În iarna aceea am lucrat mai mult la o trezire printre creștini. Domnul m-a pregătit să fac aceasta, prin lucrarea pe care a îndeplinit-o în sufletul meu. Deși în inima mea lucrase întotdeauna viața divină, ceea ce am experimentat în iarna aceea întrecea de departe tot ce trăisem până atunci, astfel că uneori nu puteam crede că fusesem vreodată cu adevărat în părtășie cu Dumnezeu.

Desigur că avusesem adesea experiențe cu Dumnezeu, destul de mult timp; când mă gândeam la acest lucru, îmi aminteam de minunile prin care trecusem. În iarna aceea am simțit că, atunci când vom ajunge în ceruri, bucuria, binecuvântarea și sfințenia de acolo vor întrece cu mult tot ce am experimentat în viața aceasta, așa că de abia vom putea să ne amintim că am avut un dram de credință pe acest pământ. Am experimentat adesea bucurii de nedescris și o părtășie foarte adâncă cu Dumnezeu, dar acestea au fost atât de umbrite de noile mele experiențe, încât îi spuneam adesea Domnului că nu cunoscusem nimic despre lucrurile minunate descoperite în Evanghelia Sa binecuvântată, și despre harul uimitor oferit prin Cristos Isus. Când mă gândesc mai bine, îmi dau seama că acest limbaj era comparativ; totuși, experiența mea dinainte mi se părea izolată, și aproape uitată.

După ce a trecut tulburarea acestui sezon și m-am mai liniștit, am văzut cu mai multă claritate diferenții pași ai experienței mele creștine; am ajuns să văd legătura dintre stadii, și că totul fusese lucrat cu grijă de Dumnezeu, de la început la sfârșit. De atunci nu am mai avut niciodată lupte atât de puternice și perioade de rugăciune atât de agonizante, cum experimentasem adesea înainte. Atunci când învingi în lupta cu Dumnezeu, lucrurile se schimbă total. Poți să vii înaintea Lui cu mai multă liniște, fiindcă ai deplină încredere în voia Sa. El te ajută să te odihnești în liniște, și să lași totul în voia Lui desăvârșită, cu mai mult zel decât înainte.

Altă iarnă în Boston

307

De atunci am simțit o eliberare a credinței, bună dispoziție și plăcere în Dumnezeu și în cuvântul Său, încredere neclintită, libertate creștină și iubire nesfârșită, într-o măsură mult mai mare decât experimentasem înainte, în mod ocazional. Nu vreau să spun că asemenea exerciții fuseseră rare pentru mine înainte; au fost frecvente și repetate, dar nu am rămas în ele mult timp. Mi se părea că robia mea luase sfârșit; de atunci, am avut libertatea unui copil supravegheat de un părinte iubitor. Mi se părea că Dumnezeu este înlăuntrul meu, astfel că mă puteam odihni în El, îmi puteam lăsa inima în mâna Sa, mă puteam adăposti în voia Sa desăvârșită, fără nici o îngrijorare sau neliniște.

Această stare a fost obișnuită de atunci, dar nu pot să spun că a fost neîntreruptă,

fiindcă în 1860 m-am îmbolnăvit și am zăcut mult timp, și atunci am fost foarte umilit și abătut. Dar Domnul m-a scos la liman, și am simțit iarăși pacea și odihna Sa. După câțiva ani de la acest anotimp de reînviore, iubita mea soție a murit. Moartea ei mi-a adus multă durere. Totuși, nu m-am simțit ispitit să murmur sau să mă împotrivesc voinței lui Dumnezeu. I-am dat-o lui Dumnezeu fără nici o împotrivire, din câte îmi amintesc. Dar am fost foarte îndurerat. În noaptea de după moartea ei, zăceam singur în camera mea; în salon se aflau câțiva prieteni creștini, veniți s-o privegheze. Am ațipit câteva minute, și când m-am trezit am simțit pierderea ei cu tot sufletul. Soția mea se dusese! Nu o să-i mai vorbesc niciodată, și nu o să-i mai văd chipul iubit! Copiii noștri rămăseseră orfani! Ce să mă fac? Mi se părea că mi se clatină creierul, și că mintea îmi stătea în loc. M-am ridicat pe loc din pat, și am spus: -O să înnebunesc dacă nu mă odihnesc în Domnul!

Domnul m-a liniștit în curând în noaptea aceea; dar durerea mi-a revenit în răstimpuri, cu o intensitate copleșitoare.

Într-o zi, în timp ce ședeam pe genunchi și vorbeam cu Dumnezeu, L-am auzit zicându-mi:

-Ți-ai iubit soția?

-Da, am spus eu.

-Foarte bine; ai iubit-o de dragul ei, sau de dragul tău? Ai iubit-o pe ea, sau pe tine însuși? Dacă ai iubit-o de dragul ei, de ce îți pare rău că e cu Mine? Nu ar trebui să te bucuri de fericirea ei, dacă ai iubit-o de dragul ei? De ce o jelești? Ai iubit-o de dragul Meu? Dacă

308

Memoriile lui Charles G. Finney

ai iubit-o de dragul Meu, nu o să te simți îndurerat că e cu Mine. De ce te gândești mereu la pierderea ta, și te legi atât de mult de acest lucru, în loc să te gândești la binele ei? Poți să fii îndurerat, știind că ea e bucuroasă și fericită? Dacă ai iubit-o de dragul ei, de ce nu te bucuri împreună cu ea, și nu ești fericit de fericirea ei? Nu pot să descriu sentimentele care m-au copleșit când am auzit aceste lucruri. În mintea mea s-a produs o schimbare totală. Din acel moment, durerea pierderii mele s-a dus. Nu m-am mai gândit că soția mea era moartă, ci că trăia în slava cerului. Credința mea era atât de puternică, și mintea mea atât de luminată, că mi se părea că aș putea simți bucuria pe care o avea ea în ceruri; dacă există comunicarea cu un spirit absent, sau cu unul care este în ceruri, atunci eu am comunicat cu ea. Nu ca aș fi crezut că era prezentă și că puteam comunica personal cu ea. Dar mi se părea că îi simțeam starea sufletească, și odihna ei desăvârșită în voia lui Dumnezeu. Puteam să văd cerul, și l-am experimentat cu sufletul meu. Nu am pierdut niciodată această binecuvântare. Mi se pare că simt adesea starea sufletească pe care o au locuitorii cerului, și pot să văd de ce se află într-o asemenea stare de binecuvântare. Soția mea a murit cu sufletul plin de pace cerească. Odihna ei în Dumnezeu era atât de desăvârșită, încât mi se părea că intra într-o înțelegere mai deplină a iubirii și credincioșiei lui Dumnezeu, ca să confirme și să perfecționeze pentru totdeauna încrederea ei în Dumnezeu, și unirea ei cu voința Lui. Acestea sunt experiențele pe care le-am trăit de atunci. Dar am văzut că nu puteam predica aceste adevăruri în care se bucura sufletul meu, fiindcă nu eram înțeles decât de foarte puțini. Am văzut că numai câțiva oameni, chiar și în poporul meu, apreciau și primeau aceste vederi despre Dumnezeu și Cristos, și despre plinătatea mântuirii Sale libere cu care se hrănea sufletul meu. Pretutindeni, am fost obligat să cobor la nivelul oamenilor, ca să fiu înțeles; și în toate locurile în care am predicat, timp de atâția ani, am găsit bisericile într-o stare atât de decăzută, încât erau incapabile să înțeleagă și să aprecieze adevărurile cele mai prețioase din întreaga Scriptură.

Când am predicat păcătoșilor nepocăiți, am fost silit să mă întorc la principiile de bază. În experiența mea am trecut demult de aceste principii primare, și nu mai pot trăi numai cu aceste adevăruri. Totuși, le predic celor nepocăiți, ca să-i conduc la mântuire. Când

Altă iarnă în Boston

309

predic Evanghelia, pot să predic ispășirea, convertirea și multe din adevărurile fundamentale ale Evangheliei, care sunt apreciate și acceptate de cei care sunt tineri în credință, dar și de cei care sunt demult în biserica lui Dumnezeu, însă au avansat foarte puțin în cunoașterea lui Cristos. Numai acum și aici, plinătatea pe care am descoperit-o eu în Cristos Isus este de un real folos poporului lui Dumnezeu. În locul acesta există multe persoane care mă înțeleg, și primesc acest fel de adevăruri; în celelalte locuri în care am fost, majoritatea creștinilor nu au primit aceste adevăruri cu înțelegere. Nu au obiectat, și nu s-au opus; au fost convinși după măsura lor de înțelegere. Însă știu din experiență că ei nu cunosc puterea celor mai înalte și prețioase adevăruri ale Evangheliei mântuirii, prin Isus Cristos.

Am spus că am petrecut iarna aceea în Boston predicându-le creștinilor, și că mulți din ei au fost binecuvântați sufletește. Sunt convins că, dacă nu își întăresc cumva temeliile, și dacă nu trăiesc o viață creștinească mai înaltă, creștinii din Boston nu vor putea birui niciodată unitarianismul. Știu că pastorii tradiționaliști au predicat timp de mulți ani o credință tradițională care se opune unitarianismului, și că au înfăptuit tot ce se poate înfăptui prin vorbe. Dar simt că unitarienii au nevoie să-i vadă pe creștini trăind Evanghelia curată a lui Cristos. Au nevoie să-i audă declarând, și susținându-și declarațiile cu fapte, că Isus Cristos este Mântuitorul divin care poate să-i salveze din păcat. Mărturisirea lor de credință în Cristos nu este în acord cu faptele lor. Nu pot să spună că au experimentat cu Cristos lucrurile despre care vorbesc. Este nevoie de o trăire a mărturiei lui Dumnezeu, este nevoie de experiențe doveditoare ca să-i convingi pe unitarieni; simplele argumentări, oricât de convingătoare, nu vor învinge niciodată erorile și prejudecățile lor. Bisericile tradiționaliste sunt prea formale; ele sunt sclavele unor anume metode; se tem de măsuri noi, se tem să nu se lanseze prea liber în folosirea mijloacelor de mântuire a sufletelor. Mie mi s-au părut întotdeauna limitate în rugăciunile lor, și rar am văzut la Boston o manifestare a duhului rugăciunii. Pastorii și diaconii bisericii, deși sunt oameni buni, se tem de ceea ce ar putea spune unitarienii, dacă vor folosi niște metode de promovare a credinței

310

Memoriile lui Charles G. Finney

care să-i trezească cu adevărat pe oameni. Totul trebuie făcut într-un anume fel.

Duhul Sfânt este îndurerat de limitarea aceasta a lor.

Am lucrat la Boston în timpul a cinci treziri puternice, și trebuie să spun sincer că cea mai mare dificultate în învingerea unitarienilor și a tuturor formelor de eroare de aici este timiditatea creștinilor și a bisericilor. Știind că sunt mereu expuși criticilor unitarienilor, au devenit mult prea precauți. Credința lor a fost slăbită. Și mă tem că dominația unitarianismului și a universalismului i-a oprit să predice, și a mărit pericolul nepocăinței, așa cum a declarat rectorul Edwards. Doctrina pedepsirii veșnice, necesitatea sfînțirii depline, renunțarea la orice păcat ca o condiție a salvării - toate doctrinele menite să trezească oamenii nu sunt prezentate cu toată puterea, ca să mântuiască tot orașul.

Membrii bisericii de pe strada Malborough mă rugau mereu să rămân la ei și să-i păstoresc, așa că am plecat de la Boston acasă cu această problemă în minte. După ce am ajuns acasă, a venit fratele Sears cu o invitație formală, ca să mă convingă să mă

întorc acolo. Dar când a ajuns la Oberlin, și s-a consultat cu frații de acolo în privința plecării mele, aceștia l-au descurajat atât de tare, încât nu a mai ajuns să prezinte problema în fața mea.

Capitolul XXVIII Prima vizită în Anglia

Fiindcă aveam invitații urgente și repetate să vizitez Anglia și să lucrez pentru promovarea trezirilor din această țară, m-am îmbarcat cu soția mea* în toamna anului 1949, și după o trecere zbuciumată am ajuns la Southampton la începutul lui noiembrie. Acolo ne aștepta pastorul bisericii din Houghton, un sat care se află la jumătatea drumului dintre orașele Huntington și Saint Ives. Domnul Potto Brown, un om foarte binevoitor, despre care voi avea ocazia să vorbesc adesea, l-a trimis pe domnul James Harcourt, pastorul bisericii sale, să ne aștepte la Southampton. Domnul Potto Brown era quaker, prin naștere și educație. Era angajat împreună cu un partener într-o afacere de morărit, și aparțineau unei congregații independente din Saint Ives. Erau foarte afectați de starea de lucruri din împrejurimi. Biserica, așa cum este numită în Anglia, părea să facă foarte puțin pentru salvarea sufletelor. Nu existau școli pentru educarea celor săraci, în afară de școlile bisericești, și poporul de rând era foarte neglijat. După multe rugăciuni și discuții, s-au hotărât să adopte o serie de măsuri pentru educarea copiilor în satele în care locuiau și în satele din jur, și să-și extindă influența cât puteau de mult. Au fost de acord să folosească toate mijloacele posibile pentru organizarea închinării și pentru clădirea unor biserici independente. La puțin timp de la începerea acțiunii, partenerul domnului Brown a murit. Soția lui murise înainte; așa că și-a încredințat familia, compusă din mai mulți fii și fiice, domnului Brown, care i-a dat spre îngrijire unei doamne văduve dintr-un sat vecin. La moartea sa, partenerul domnului Brown îl implorase pe acesta să nu neglijeze

* Domnul Finney s-a căsătorit cu a doua sa soție, doamna Elizabeth F. Atkinson, la Rochester (nota editorului).

312

Memoriile lui Charles G. Finney

munca pe care o începuseră, ci s-o continue cu zel și atenție. Inima domnului Brown era cu totul în lucrare. Partenerul său lăsase o proprietate mare copiilor săi. Domnul Brown avea și el doi copii, doi băieți. Era un om cu obiceiuri simple, și cheltuia puțini bani pentru el însuși și pentru familia lui. A angajat un învățător în satul în care locuia, și a construit o capelă pentru închinarea publică. Au chemat un pastor care să lucreze acolo; acesta avea păreri ultra-calviniste, așa că a lucrat an după an fără nici un rezultat, infirmând așteptările domnului Brown.

Domnul Brown discuta adesea cu pastorul său despre lipsa rezultatelor. îi plătea salariul, și dădea din banii lui ca să promoveze credința, prin Școala de Sabat, învățători și lucrători; dar nu avea loc nici o convertire. A discutat de atâtea ori cu pastorul său, încât acesta i-a zis în cele din urmă:

- Domnule Brown, sunt eu Dumnezeu, ca să pot converti suflete? Eu le predic Evanghelia, și Dumnezeu nu-i convertește; sunt eu de vină?

Domnul Brown a răspuns:

-Fie că ești sau nu Dumnezeu, trebuie să ai convertiți. Oamenii trebuie să se convertească.

Așa că pastorul a fost concediat. L-au angajat în locul lui pe reverendul James Harcourt. Domnul Harcourt era un baptist din rândul celor care primeau și pe alții la serviciul Sfintei Cine, un om talentat, un predicator entuziast și un lucrător zelos în câștigarea sufletelor. După ce și-a început predicarea, au avut loc convertiri, și lucrarea a înaintat îmbucurător. Biserica a crescut ca număr și credință, și influența ei s-a extins în mod gradat, dar vizibil, în toate părțile.

În curând și-au extins operațiunile în satele din apropiere cu rezultate bune. Dar nu

știau încă cum să promoveze trezirile religioase. Copiii partenerului său, care fuseseră lăsați în grija lui, au devenit bărbați și femei, dar nu au fost convertiți. Erau trei băieți și trei fete, o familie frumoasă, cu multe proprietăți; dar erau neconvertiți. Domnul Brown avea foarte mulți prieteni interesanți și influenți în ținutul acela, și dorea foarte mult mântuirea lor. Era îngrijorat și pentru copiii partenerului său, și se ruga pentru convertirea lor. Pentru educarea fiilor săi, angajase un profesor care locuia la el; foarte mulți tineri din familii respectabile veniseră din

Prima vizită în Anglia

313

orașele învecinate să studieze cu fiii lui. Această mică școală de familie, la care fuseseră invitați să ia parte toți fiii prietenilor săi din diverse colțuri ale ținutului, crease o legătură strânsă între domnul Brown și aceste familii. Lucrarea domnului Harcourt nu a ajuns la aceste familii, din anumite motive. El avea succes printre săraci și clasele de jos, era zelos și devotat, și predica Evanghelia. După cum spunea domnul Brown, „era un lucrător puternic al lui Isus Cristos”. Dar îi lipsea experiența de a ajunge la clasa de persoane care îl interesa pe domnul Brown. Frații aceștia discutau adesea despre această problemă, și se întrebau cum ar fi putut ajunge la persoanele care îi interesau, ca să le atragă la Cristos. Domnul Harcourt spunea că făcuse tot ce-i stătea în puteri, și că mai trebuia făcut ceva, dacă voiau să ajungă la această clasă de persoane.

Citise prelegerile mele despre trezire, și în cele din urmă i-a sugerat domnului Brown să-mi scrie și să mă invite să vin să lucrez cu ei. Astfel că am primit o cerere foarte insistentă de a-i vizita. El a discutat cu mulți alți oameni, și cu unii pastori, și am primit o mulțime de invitații insistente de a vizita Anglia.

La început, scrisorile acestea nu m-au impresionat prea mult, fiindcă nu vedeam cum aș fi putut ajunge în Anglia. În cele din urmă, mi s-a deschis o cale de a pleca de acasă măcar pentru un sezon și, după cum am spus, am plecat spre Anglia în toamna anului 1849, împreună cu soția mea. După ce am ajuns acolo și ne-am odihnit câteva zile, mi-am început lucrarea în capela orașului. Am văzut în curând că domnul Brown era un om remarcabil. Deși primise o educație de quaker, era pe deplin tolerant în vederile sale, și lucra într-un mod independent pentru mântuirea oamenilor din jurul lui. Era bogat, și averea îi creștea întruna. Povestea lui mi-a amintit de multe ori de proverbul: „Unul care dă cu mână largă, ajunge mai bogat, și altul, care economisește prea mult, nu face decât să sărăcească”*. Pentru scopuri religioase, își cheltuia banii ca un prinț: cu cât mai mult cheltuia, cu atât avea mai mult de cheltuit.

În timp ce ne aflam acolo, a vorbit de dimineața până seara, și și-a invitat prietenii de departe și de aproape să vină să-l viziteze. Ei au venit în număr mare, așa că masa lui era mereu înconjurată de

* Proverbe 11: 24

314

Memoriile lui Charles G. Finney

diverse persoane care fuseseră invitate ca să vorbească cu mine, și să-i chem la adunările noastre.

Trezirea a început imediat, și s-a răspândit printre oameni. Copiii partenerului domnului Brown au devenit în curând interesați de religie, și au fost convertiți la Cristos. Lucrarea s-a răspândit și printre cei care veneau din satele vecine. Au ascultat cuvântul, și l-au primit cu bucurie. Lucrarea s-a răspândit atât de mult printre prietenii domnului Brown, pentru care acesta se rugase atât de mult, încât toți au fost convertiți înainte de plecarea mea; Domnul nu a lăsat pe nici unul din cei la care se gândise atâta, și pentru care se rugase ani la rând.

Convertirea atâtor persoane împrăștiate în tot ținutul a făcut o impresie foarte bună.

Casa de adunare din Houghton era mică, dar plină la fiecare întâlnire, iar devotamentul și interesul domnului Brown și al soției sale erau mișcătoare. Ospitalitatea lor nu avea limite. Profesorul din casa lor era un om credincios, și se grăbea în fiecare zi, la fiecare masă, ca să se așeze alături de noi și să se bucure de conversația noastră. Numeroși domni veneau din orașele vecine, de la distanță de multe mile, destul de dimineață ca să ia micul dejun. Tinerii care erau educați cu fiii săi erau invitați și ei la micul dejun și veneau; cred că nici unul din ei nu a rămas neconvertit. Astfel, cele mai mari dorințe ale domnului Brown s-au împlinit; și s-au întâmplat toate lucrurile pentru care se rugase. Domnul Harcourt predica și în câteva sate învecinate, în afară de Houghton. Bucuria lucrării din Houghton a continuat ani întregi. Domnul Harcourt m-a informat că a predicat într-o atmosferă de rugăciune, înconjurat de o bucurie sfântă, pe toată durata șederii sale.

Eu nu am rămas mult timp la Houghton de data aceasta; doar câteva săptămâni. Printre frații care îmi scriseseră invitându-mă să vin în Anglia se număra domnul Roe, un pastor baptist din Birmingham. De îndată ce a aflat că eram în Anglia, a venit la Houghton și a petrecut acolo câteva zile, luând parte la întâlniri și observând rezultatele.

Pe la mijlocul lui decembrie, am plecat din Houghton îndreptându-mă spre Birmingham, ca să lucrez în congregația domnului Roe. După ce am ajuns, l-am cunoscut pe reverendul John Angell James, care era principalul pastor disident din Birmingham.

Prima vizită în Anglia

315

Era un om bun și deosebit, și avea o influență foarte mare în orașul acela și în toată Anglia.

Când mi s-au publicat pentru prima dată prelegerile despre trezire în Anglia, domnul James a scris o introducere în care le-a recomandat stăruitor. Dar când am ajuns în Anglia, am fost informat că, după ce domnul James mi-a recomandat prelegerile în scris și în întâlnirile cu pastorii, membrii unor anumite cercuri de peste Atlantic l-au informat că trezirile care avuseseră loc sub conducerea mea se terminaseră dezastruos; fusese atât de afectat de acest lucru, încât își retrăsese recomandările pe care le făcuse public acestor prelegeri.

Totuși, când m-a văzut în Birmingham, a chemat toți pastorii independenți la un dejun în casa lui, și mi-a cerut și mie să particip. Așa e obiceiul în Anglia. Când ne-am adunat acasă la el, după ce s-a terminat dejunul, a spus fraților săi pastori că avea impresia că neglijau să-și îndeplinească datoria la care fuseseră chemați; că erau prea mulțumiți să aibă oameni la adunare care să plătească salariul pastorului, să țină Școala de Sabat, și să prospere înăuntrul bisericii; în timp ce convertirile erau foarte puține în majoritatea bisericilor, și poporul mergea spre distrugere. Domnul Roe îmi spusese că în congregația domnului James erau nu mai puțin de o mie cinci sute de păcătoși nepocăiți. La acest dejun, domnul James s-a exprimat cu multă căldură, și a spus că trebuia să se facă ceva.

În cele din urmă, pastorii au hotărât să se țină adunări în diferite biserici independente la rând, pe măsura posibilităților mele. Timp de câteva săptămâni am rămas în congregația domnului Roe, și acolo a avut loc o trezire puternică, cum nu mai văzuseră niciodată. Trezirea a măturat toată congregația cu mare putere, și un mare număr de nepocăiți s-au întors la Cristos. Domnul Roe s-a implicat în lucrare cu trup și suflet. Am văzut că era un om bun, dedicat adevărului. Nu era deloc mărginit, și nici nu avea prejudecăți; și-a deschis inima în fața influenței divine, și s-a dedicat câștigării sufletelor cu toate puterile. Zi după zi, ședea în sala de adunare a bisericii și conversa cu cei îngrijorați care veneau să-l viziteze, și îi conducea direct la Cristos.

Timpul lui era aproape în întregime ocupat cu lucrarea aceasta. Biserica lui era una din puținele biserici baptiste din Anglia care nu primeau pe nimeni la împărtășanie, fiindcă mai toți bapțiștii din Anglia au împărtășanie deschisă.

316

Memoriile lui Charles G. Finney

Când numărul convertirilor s-a mărit, biserica a început să examineze convertiții pentru primire. Au fost examinați mai mulți, și trebuia să aibă loc împărtășania. Eu am predicat dimineața, și împărtășania trebuia să aibă loc după-amiaza. Când s-a încheiat serviciul divin de dimineață, domnul Roe a cerut bisericii să mai rămână câteva momente. Eu și cu soția mea ne-am retras după încheierea serviciului divin, și am plecat spre casa domnului Roe, unde eram găzduiți. După câteva minute, a apărut și domnul Roe; a intrat în camera noastră zâmbind, și ne-a spus:

-Ce credeți că a făcut biserica noastră?

Eu nu i-am putut răspunde, fiindcă nu mă gândisem deloc la motivul pentru care rămăseseră în urmă.

-Au votat în unanimitate să vă invităm pe dumneavoastră și pe doamna Finney la împărtășania noastră din după-amiaza aceasta.

Secretul împărtășaniei era foarte important pentru ei în ocazia aceasta. Totuși, după ce ne-am gândit mult, am ajuns la concluzia că era mai bine să nu le acceptăm invitația, temându-ne că votaseră sub presiune, și că ar putea regreta după aceea; fiindcă eram cu adevărat obosiți, ne-am scuzat și am rămas acasă.

Fiindcă trebuia să predic din nou seara, m-am bucurat de odihnă, în curând, am acceptat invitația pastorilor de a predica pe rând la amvoanele lor. Adunările au fost pline peste tot, s-a stârnit un mare interes, și numărul celor care rămăneau la subsol după predică pentru cercetare era tot mai mare. Subsolurile erau pline de oameni îngrijorați, atunci când erau chemați pentru instruire. Am folosit metodele pe care le utilizasem și acasă: predicarea, rugăciunea, discuțiile și adunările de cercetare. Dar în curând am aflat că domnul James primea scrisori din diferite părți, care îl avertizau împotriva influenței lucrării mele. Avea cunoștințe de partea cealaltă a Atlanticului; unii din ei, după cum am înțeles, îi scriseseră să-l avertizeze împotriva influenței mele. Pe lângă asta, se făcea aceeași presiune asupra lui din partea unor oameni din ținutul lui. A fost foarte sincer cu mine, și mi-a spus cum stăteau lucrurile; am fost și eu sincer cu el. I-am spus:

-Frate James, responsabilitatea dumneavoastră este mare. Știu că aveți o influență puternică, și scrisorile acestea vă arată atât influența, cât și responsabilitatea în privința acestor lucrări. Sunteți condus să

Prima vizită în Anglia

317

credeți că am vederi eretice. Mi-ați ascultat toate predicile, și știți dacă predic sau nu Evanghelia.

Luasem cu mine două volume publicate din Teologia Sistematică. I-am spus:

-M-ați auzit vreodată predicând ceva care să nu fie din Evanghelie?

-Nu, nu am auzit așa ceva, mi-a spus el.

-Ei bine, am spus eu, acum aveți Teologia mea Sistematică, pe care o predau studenților de acasă, și din care predic pretutindeni; vreau să o citiți și dumneavoastră. A făcut lucrul acesta cu multă seriozitate. În curând, am văzut că venea însoțit de un

domn bătrân foarte venerabil, la toate adunările noastre. Veneau împreună la adunare, și când îi chemam pe cei îngrijorați, intrau în sală, se așezau într-un colț și ascultau tot ce se spunea. Nu știam cine era domnul cel bătrân. Au venit împreună timp de câteva seri, dar domnul James nu m-a prezentat persoanei care îl însoțea, nici nu a vorbit cu mine în timpul adunărilor.

După ce lucrurile au continuat în felul acesta o săptămână sau două, domnul James și venerabilul său prieten au venit să mă viziteze. Mi l-a prezentat ca fiind doctorul Redford, informându-mă că era unul dintre cei mai vestiți teologi; mi-a spus că avea mai multă încredere în discernământul teologic al doctorului Redford, decât în al lui; că îi ceruse să viziteze Birmingham-ul, să ia parte la adunări și, în mod special, să citească împreună cu el cartea mea de teologie. Mi-au spus că au citit-o în fiecare zi, și doctorul Redford voia să discute anumite puncte de teologie cu mine. Am discutat foarte liber despre toate chestiunile asupra cărora mi s-a atras atenția, și doctorul Redford mi-a spus foarte deschis:

-Frate James, nu văd nici un motiv ca să considerăm că domnul Finney se înșeală. Are propriul lui mod de a discuta problemele teologice, dar nu văd cu ce se deosebește de noi în punctele esențiale. Aveau cu ei un manual pregătit de Uniunea Congregațională din Anglia și Țara Galilor, în care erau expuse pe scurt vederile lor teologice. Mi-au citit anumite fragmente din manualul acesta, și eu le-am pus întrebări la rândul meu. Le-am ascultat explicațiile, și am fost mulțumit să ajungem la o înțelegere de durată. Doctorul James a mai rămas un timp la Birmingham. Apoi s-a întors acasă, și a luat cu el Teologia mea Sistematică; mi-a spus că o

318 Memoriile lui Charles G. Finney

va citi cu atenție, și apoi îmi va trimite o scrisoare cu opiniile lui. Am observat că era într-adevăr obișnuit cu teologia, fiindcă era un teolog creștin educat și studios. De aceea, am fost mai mult decât de acord să-l las să-mi analizeze teologia, și să-mi spună dacă aveam ceva de retras sau de modificat. I-am cerut să facă acest lucru cu sinceritate și detaliat. El a luat cartea acasă, a examinat-o cu minuțiozitate, și a citit volumele cu răbdare și discernământ. Apoi am primit o scrisoare de la el, în care aproba cu tărie vederile mele teologice, și spunea că existau foarte puține puncte asupra cărora trebuia să se mai gândească; mă invita să merg să predic în biserica lui, după ce terminam lucrarea din Birmingham.

Am mai stat la Birmingham cam trei luni. Au avut loc multe convertiri interesante în acest oraș; însă pastorii tot nu erau pregătiți să folosească cu zel mijloacele necesare pentru a răspândi trezirea în tot orașul.

Am întâlnit aici un caz foarte interesant, despre care trebuie să vă vorbesc. Cred că toată lumea știe că unitarianismul din Anglia s-a dezvoltat și a prins putere în Birmingham. Acesta era căminul bătrânului doctor Prestley, unul din principalii pastori unitarieni din Anglia. Într-o seară, înainte de a pleca din Birmingham, am predicat din următorul text: „Oameni tari la cerbice, netăiați împrejur cu inima și cu urechile! Voi întotdeauna vă împotriviți Duhului Sfânt.”. Am stăruit mai întâi asupra divinității și personalității Duhului Sfânt. Apoi le-am arătat în câte feluri, și în câte domenii, se poate împotrivi omul puterii divine; că, atunci când este convins de Duhul Sfânt, se încapățânează în ideile proprii; în toate aceste cazuri, te împotrivești Duhului Sfânt. Domnul m-a ajutat să țin în seara aceea o predică de cercetare. Obiectivul meu era să demonstrez că, atâta vreme cât nu-și acceptă dependența față de Duhul Sfânt, omul I se împotrivește în mod permanent.

Am văzut că în Birmingham și în toată Anglia se punea mare accent pe influența Duhului Sfânt. Dar nu am văzut nicăieri o discriminare clară între influența fizică a Duhului, exercitată direct asupra sufletului, și influența morală de convingere, pe care

o exercită de fapt Duhul Sfânt asupra minții omului. În consecință, am fost nevoit adesea să atrag atenția asupra lucrării în care este de fapt
"Fapte7: 51

Prima vizită în Anglia

319

angajat Duhul Sfânt, și să explic oamenilor ce ne învață Cristos în privința acestui subiect; astfel, îi îndemnam să nu aștepte o influență fizică, ci să se pună la dispoziția influenței convingătoare a Duhului, și să-i accepte învățăturile. Acesta era și obiectivul predicii mele din seara aceea.

După ce am ajuns la gazda mea, o doamnă care fusese prezentă la întâlnire a venit la familia care ne găzduise, și a spus că observase un pastor unitarian în adunare. Eu am spus că predica trebuie să i se fi părut ciudată unui unitarian. Ea mi-a răspuns că speră să-i fi făcut bine. După puțin timp, pe când lucram în Londra, am primit o scrisoare de la acest pastor, în care el îmi povestea marea schimbare care avusese loc în experiența lui religioasă, în urma predicii mele.

Vă redau în continuare scrisoarea:

-----16 August 1850

DRAGUL ȘI STIMABILUL MEU DOMN, aflând din ziare că sunteți pe cale să plecați din Anglia, simt că aș fi nerecunoscător dacă v-aș lăsa să plecați fără a-mi exprima recunoștința pentru beneficiile pe care le-am primit în urma unei predici ținute de dumneavoastră în Steen-house Lane, Birmingham. Cred că a fost ultima predică pe care ați ținut-o, și ați vorbit despre împotrivirea față de Duhul Sfânt; eu nu am găsit niciodată textul acesta. Dar nici nu m-am mai gândit la el decât după două sau trei zile, din cauza interesului pe care mi l-au stârnit câteva puncte care mă priveau personal. Ca să înțelegeți mai bine beneficiile pe care le-am primit în urma predicii, trebuie să vă prezint în câteva cuvinte poziția mea de atunci.

Am fost educat în unul din colegiile noastre disidente, pentru lucrare pastorală în biserici independente. Am intrat în lucrare, și am continuat așa timp de șapte ani. În timpul acesta s-a produs o schimbare treptată în vederile mele teologice. Schimbarea s-a produs pe de o parte din cauza speculațiilor filozofice, și pe de altă parte din cauza slăbirii condiției mele spirituale. Trebuie să spun, cu adâncă durere, că nu am mai ajuns niciodată la nivelul de credință din timpul școlii. Atribui acestui fapt toate necazurile mele principale. Fără să citesc vreodată cartea doctorului Williams despre suveranitatea și dreptatea divină, am adoptat vederile lui. După ce am citit și cartea, mi-am perfecționat pe deplin sistemul. Păcatul este un defect, care ia naștere din imperfectibilitatea inevitabilă a ființei

320

Memoriile lui Charles G. Finney

create, atunci când nu este umplută cu harul lui Dumnezeu. De aceea, căderea omului nu este altceva decât imperfecțiunea inevitabilă și originară a rasei umane. Marele scop al guvernării morale a lui Dumnezeu este să corecteze această nedesăvârșire prin educație și revelație, și în cele din urmă să desăvârșască firea omului. Adoptasem demult vederile doctorului Jenkin asupra influenței spirituale.

Sub călăuzirea unor asemenea principii, veți înțelege fără explicațiile mele că păcatul a devenit un simplu accident, îngăduit temporar, sau mai degrabă un rău necesar, care trebuia remediat prin înțelepciune și bunătate infinită; astfel, pedeapsa veșnică devenea o cruzime la care nu te puteai gândi nici un moment, de neconceput din partea unei ființe bune, iar ispășirea se transforma într-o absurditate totală, fondată pe o vedere filozofică a păcatului. Până la urmă, am devenit unitarian, și de la începutul anului 1848 am primit o biserică spre păstorire. Din fericire, mintea mea era prea logică ca să pot rămâne prea mult adeptul unitarianismului. După încă o vreme, am

ajuns deist; totuși, mintea mea cerceta în continuare. Nu fusesem pregătit pentru așa ceva. Sufletul meu era cuprins de groază. Mi-am revăzut principiile. Mi-am revoluționat tot sistemul filozofic. M-am întors la doctrina responsabilității, în cel mai strict și literal sens, apăsând de o adâncă cunoștință a păcatului. Nu vreau să mai intru în detalii privitoare la luptele și suferințele mele sufletești.

Cu două săptămâni înainte să aud despre dumneavoastră, am văzut limpede că trebuia să adopt din nou sistemul evanghelic, într-o zi sau alta. Nu mă îndoisem niciodată că acesta era sistemul biblic. Devenisem unitarian din motive raționaliste. Dar acum vedeam că trebuie să accept Biblia, sau să pier în întuneric. Vă puteți imagina agonia spirituală pe care am îndurat-o. Pe de o parte mă chinuiam convingeri care deveneau tot mai puternice în fiecare zi, simțământul păcatului și nevoia de Cristos care se întărea tot mai mult, și nefericita mea situație, fiindcă trebuia să susțin adevărul în fața unor oameni care așteptau să-i învăț. Pe de altă parte, dacă îmi proclamam în public convingerile, înfruntând neînțelegerea majorității, îmi ruinam reputația prin aparenta mea nestatornicie, și îmi aduceam soția și copiii la sapă de lemn. Nu mă puteam hotărî. Până la urmă, am decis să aștept și să pregătesc treptat mintea oamenilor pentru schimbare, iar în timpul acesta să facem economii și provizii pentru

Prima vizită în Anglia

321

perioada de tranziție care ne aștepta. În starea aceasta mă aflam când am auzit predica dumneavoastră. Vă amintiți ce ați spus, și înțelegeți efectul pe care l-a avut asupra mea. Am simțit adevărul argumentelor dumneavoastră. Apelurile dumneavoastră au pătruns în inima mea, și în noaptea aceea, pe drumul spre casă, am jurat înaintea lui Dumnezeu că mă voi consacra Mântuitorului care și-a vărsat sângele pentru mine, deși făcusem atât de mult ca să dezonzor valoarea acestei jertfe.

Rezultatul este că, prin influența binevoitoare a domnului X., am devenit pastorul bisericii din orașul acesta. Pacea de care se bucură acum sufletul meu întrece orice putere de înțelegere. Nu am aflat niciodată o plăcere atât de fascinantă în lucrarea de păstorire. Am intrat pe deplin în starea de care vorbește apostolul Pavel când spune: „Dacă este cineva în Cristos, este o făptură nouă”*. Nu vă pot spune cât de recunoscător vă sunt în inima mea. Îl slăvesc pe Dumnezeu pentru înțelepciunea prin care m-a condus să vă ascult. Mi se pare acum și sunt aproape sigur că, dacă nu v-aș fi auzit, viața mea religioasă redeșteptată ar fi fost în curând distrusă, prin faptul că rezistam mereu convingerilor mele adânci. Conștiința mi s-ar fi împietrit din nou, și aș fi murit în păcat. Prin harul lui Dumnezeu, vă atribui dumneavoastră orice succes pe care mi-l va da Domnul în lucrarea mea viitoare, fiindcă mi se pare că ar fi nedrept să nu vă aduc la cunoștință acest rod al muncii dumneavoastră. Mă voi ruga mereu la Dumnezeu să vă binecuvânteze cu viață lungă și folositoare.

Cu mult respect,

Când am primit această scrisoare, lucram cu reverendul John Campbell în vechea biserică din Whitefield, Londra. I-am dat-o și lui să o citească. A citit-o cu adâncă emoție, și apoi a exclamat:

-Pentru așa ceva se merită să vii în Anglia!

De la Birmingham am plecat la Worcester, pe la mijlocul lui martie, ca să lucrez cu doctorul Redford. Am spus deja că acesta îmi citise Teologia Sistematică, și îmi scrisese că voia să discute cu mine asupra unor anumite puncte. Aveam cu mine răspunsurile la diferite

* 2Corinteni 5: 17

322

Memoriile lui Charles G. Finney

articole critice care fuseseră publicate, și i le-am înmănat doctorului Redford. Le-a

citit, și apoi a venit la mine în vizită.

-Răspunsurile acestea m-au lămurit în toate punctele despre care voiam să vorbim, mi-a spus el. Sunt convins că aveți dreptate.

După această declarație, nu mi-a mai criticat niciodată Teologia. Cei care au citit ediția englezească, știu că el a scris o prefață în care o recomanda publicului creștin. În perioada despre care vă vorbesc, după ce a citit răspunsurile mele, și-a exprimat dorința de a publica imediat lucrarea mea în Anglia; a spus că era mare nevoie de ea, și că ar face mult bine creștinilor. Opinia lui avea mare greutate în privința problemelor teologice în Anglia. Îmi amintesc că doctorul Campbell a afirmat într-un ziar că doctorul Redford era cel mai mare teolog din Europa. Am rămas în Worcester câteva săptămâni, și am predicat pentru doctorul Redford și pentru congregația baptistă din orașul acesta. Au avut loc multe convertiri tulburătoare, și lucrarea a fost foarte interesantă.

Unii domni bogați din Worcester mi-au făcut o propunere. Mi-au propus să ridice o casă de închinare mobilă, care să poată fi dezmembrată și transportată din loc în loc pe calea ferată, și apoi așezată din nou, cu scaune și cu tot mobilierul necesar unui locaș de închinare. Mi-au propus să construiască unul de o sută de cinzeci de picioare diametru, cu locuri pentru cinci sau șase mii de persoane. Au spus că, dacă voi consimți să-l folosesc și să predic în el din loc în loc, după cum vor cere împrejurările timp de șase luni, vor suporta ei cheltuielile. Dar când am consultat pastorii din localitate, m-au sfătuit să nu accept. Se gândeau că ar fi mult mai folositor să predic de la amvonurile unor congregații stabile din diferite părți ale Angliei, decât să umblu prin toată Anglia predicând în mod independent, după cum propuneau acești domni. Fiindcă aveam toate motivele să cred că pastorii dezaprobau un mod de predicare nou pentru ei, am refuzat această ofertă. După aceea m-ara gândit că făcusem o greșală; când am ajuns să văd congregațiile și locurile de închinare publice din bisericile independente, am văzut că erau atât de neîncăpătoare, atât de prost aerisite, atât de limitate și restrânse de Biserică - mă refer, bineînțeles, la așezare - că mi-a părut rău de alegerea mea, și m-am gândit că aș fi putut face mult mai mult în Anglia dacă aș fi

Prima vizită în Anglia

323

transportat locașul de închinare cu mine, mergând unde voiam și oferind acces tuturor denominațiilor. Dacă aș mai avea puterea de atunci, aș înclina foarte mult să vizitez Anglia din nou și să experimentez acest tip de lucrare, Doctorul Redford a fost foarte afectat de lucrarea din Worcester, și la aniversarea din luna mai de la Londra s-a adresat Uniunii Congregaționale din Anglia și Wales cu un raport foarte interesant al acestei lucrări. Am luat parte la aceste întâlniri din mai, fiindcă trebuia să încep lucrarea în Londra, împreună cu doctorul Campbell.

Doctorul Campbell era succesorul lui Whitefield, pastorul bisericii din Finsbury și al capelei din Tottenham Court Road. Aceste locașuri de închinare se află amândouă în Londra, cam la trei mile distanță unul de altul. Au fost construite de domnul Whitefield, care a predicat mulți ani în ele. Doctorul Campbell era și redactor la ziarele British Banner, Christian Witness și la una sau două gazete. Avea probleme cu vocea și nu putea predica, așa că își dedica tot timpul editării acestor ziare. Locuia în parohia în care trăise Whitefield, și folosea biblioteca rămasă de la acesta. Portretul lui Whitefield atârna în biroul lui din capelă. Faima numelui său era încă prezentă, însă trebuie să spun că spiritul lui nu se prea vedea în biserică în vremea în care am fost eu acolo. Am spus că doctorul Campbell nu predica. Păstora însă biserica, locuia în casa parohială și încasa salariul; dar angaja pentru amvonul bisericii lui cei mai populari pastori pe care îi putea găsi. Mi-am început lucrarea la începutul lunii mai. Cei care sunt obișnuiți cu o asemenea schimbare de pastori se așteaptă ca

religia dintr-o biserică de felul acesta să nu fie prea înfloritoare.

Casa de adunare a doctorului Campbell era mare. Putea să ofere locuri pe scaune la trei mii de persoane. Un prieten al meu s-a interesat să afle unde puteau să încapă mai multe persoane, în locașul din Moorfields sau Finsbury, sau în Exeter Hall, de care a auzit toată lumea. S-a dovedit că locașul de închinare din Finsbury avea câteva sute de locuri în plus.

Capitolul XXIX

Lucrarea din Finsbury și Moorfields, Londra

Acceptasem invitația cordială a doctorului Campbell de a predica în biserica lui o vreme; drept urmare, după adunările din luna mai, am început să lucrez pentru promovarea unei treziri; nu i-am spus însă nimic doctorului Campbell și nici altcuiva, timp de câteva săptămâni. Am ținut o serie de predici care să convingă oamenii de păcat, cât de adânc și universal se putea. Sabat după Sabat și seară după seară, am văzut că lucrarea înainta cu mare putere. În Sabat predicam dimineața și seara; predicam și în serile de marți, miercuri, joi și vineri. Luni seara țineam o adunare de rugăciune în capelă. La fiecare din aceste întâlniri le vorbeam oamenilor despre rugăciune. Congregația era foarte mare, și casa de adunare era întotdeauna aglomerată în Sabat.

Credința slăbise atât de tare în Londra, încât nu se mai țineau adunări în timpul săptămânii, și îmi amintesc că doctorul Campbell mi-a spus odată că eu predicam mai mult oamenilor în timpul săptămânii, decât toți ceilalți pastori din Londra la un loc. Am spus că doctorul Campbell încasa salariul de pastor al congregației sale. Însă nu folosea acești bani pentru el, cel puțin mare parte din ei, fiindcă angaja pastori care să predice pe cheltuiala lui, în timp ce el îndeplinea toate îndatoririle parohiale pe care le putea îndeplini sub presiunea obligațiilor editoriale. Am văzut că doctorul Campbell era un om sincer, dar foarte războinic. Era întotdeauna gata de controverse. Ca să folosesc o expresie americană, era gata să „se năpustească” asupra oricui și oricărui lucru care nu corespundea cu vederile sale. În felul acesta a făcut mult bine, însă mă tem că uneori a făcut și rău.

Lucrarea din Finsbury și Moorfields, Londra 325

După ce am predicat câteva săptămâni în modul pe care l-am descris, am văzut că era momentul să organizez o adunare de cercetare. Însă doctorul Campbell nici nu se gândea la așa ceva. Nu se așeza într-un loc din care să observe congregația, așa cum făceam eu de la amvon; și dacă ar fi văzut-o, probabil că nu ar fi înțeles ce se petrecea. Practica bisericii era să se țină un serviciu de împărtășanie o dată la două Sabate. Cu această ocazie se ținea o predică scurtă, apoi se dădea drumul congregației, cu excepția celor care aveau bilete pentru împărtășanie, care rămâneau în timp ce se oficia acest serviciu divin.

În dimineața de Sabat despre care v-am vorbit, i-am spus doctorului Campbell:

-Aveți un serviciu de împărtășanie în seara aceasta, și eu trebuie să am o întâlnire cu cei îngrijorați în același timp. Aveți vreo cameră în care pot să-i invit după predică?

El a ezitat, iar apoi s-a întrebat dacă ar fi cineva care să asiste la o asemenea întâlnire.

Totuși, fiindcă eu am insistat, mi-a răspuns:

- Da, este camera în care se ține Școala de Sabat pentru copii, puteți să-i invitați acolo.

Am întrebat câte persoane încăpeau. El mi-a răspuns:

-De la douăzeci la treizeci, sau poate chiar patruzeci.

-O, am spus eu, nu e nici pe jumătate din cât îmi trebuie. Nu aveți o cameră mai

mare?

El și-a exprimat uimirea, și a întrebat dacă eu credeam că erau destui membri interesați ca să se merite să țin o asemenea întâlnire. I-am spus că erau sute de oameni interesați în toată congregația. El a râs, și a spus că era imposibil. L-am întrebat dacă nu avea o cameră mai mare.

-Da, este, a spus el. Este clădirea Școlii Britanice. Dar are o mie cinci sute de locuri; sunt sigur că nu o vreți.

-Ba da, am spus eu, este exact camera care îmi trebuie. Unde este?

-O, a spus el, cu siguranță că nu o să riscați să stabiliți o întâlnire acolo. După părerea mea, nu sunt nici măcar atâția câți să umple camera copiilor. Domnule Finney, vă amintesc că vă aflați în Anglia, în Londra; nu sunteți obișnuit cu oamenii noștri. Poate că în America puteți să adunați oamenii la o asemenea întâlnire, dar aici nu o să puteți. Amintiți-vă că serviciul divin de seară se ține înainte de

326

Memoriile lui Charles G. Finney

apusul soarelui în perioada aceasta a anului. Și credeți că în mijlocul Londrei puteți să-i chemați pe cei care caută mântuirea sufletelor lor și sunt îngrijorați din cauza acestui subiect să iasă afară ziua-n amiaza mare, și să asiste în mod public la o asemenea întâlnire?

-Doctore Campbell, i-am răspuns eu, cunosc starea oamenilor mai bine decât dumneavoastră. Evanghelia se potrivește și poporului englez, și celui american; nu mă tem deloc că mândria îi va împiedica pe oameni să răspundă la o asemenea chemare; în orice caz, nu mai mult decât în America.

L-am întrebat unde se afla camera, ca să mă pot adresa oamenilor și să fac apelul despre care vorbisem. După multe discuții, doctorul a consimțit în cele din urmă, fără tragere de inimă, dar mi-a spus clar că trebuia să-mi asum singur responsabilitatea, fiindcă el nu avea de gând să se implice. I-am răspuns că mă așteptam la așa ceva, și că eram pregătit s-o fac. Atunci mi-a dat adresa exactă a locului, care se afla la mică distanță de casa de adunare. Oamenii trebuiau să treacă strada Cowper către drumul din City, să meargă câțiva pași și apoi să intre într-un pasaj strâmt care ducea la Școala Britanică. Apoi am plecat la adunare, și am predicat dimineața și seara, cam pe la ora șase, dacă îmi amintesc bine. Am ținut o predică scurtă, apoi i-am informat pe cei de față cu privire la ceea ce doream. I-am chemat pe cei care erau îngrijorați în privința sufletelor lor și doreau să facă imediat pace cu Dumnezeu, să ia parte la o adunare de instruire, adaptată nevoilor lor sufletești. Am fost foarte precis în privința clasei de persoane care trebuiau să participe, Am spus:

-Creștinii practicanți nu sunt invitați la această adunare. Aici va avea loc un serviciu de împărtășanie; să rămână aici. Păcătoșii nepăsători nu sunt nici ei invitați. Sunt așteptați doar cei care nu sunt creștini, dar sunt îngrijorați în privința sufletelor lor, și doresc să primească instrucțiuni legate de datoria lor prezentă față de Dumnezeu.

Am repetat acest lucru, ca să nu existe neînțelegeri. Doctorul Campbell asculta cu mare atenție; cred că se aștepta, având în vedere apelul meu strict, să participe foarte puțini oameni, sau chiar nici unul. Eu eram hotărât să nu aduc oameni cu grămada; cei care mergeau trebuiau să înțeleagă că erau păcătoși îngrijorați. Am fost clar în acest punct, nu numai de dragul rezultatelor, ci și pentru a-l convinge pe doctorul Campbell că vederea lui asupra acestui subiect

Lucrarea din Finsbury și Moorfields, Londra

327

era greșită. Credeam cu tărie că erau mulți oameni convinși în congregația aceasta, și că sute din ei vor răspunde pe loc chemării. Știam că nu era nimic nechipzuit într-o asemenea chemare. De aceea, am menționat limpede clasa de persoane cu care doream să lucrez, și apoi am spus adresa. Am încheiat întâlnirea, și congregația s-a retras.

Doctorul Campbell privea nervos și neliniștit pe fereastră, ca să vadă încotro se îndrepta congregația; spre marea lui uimire, strada Cowper era înșesată de oameni care se grăbeau să ajungă la Școala Britanică. Eu am ieșit în urma mulțimii, și am așteptat la ușă până când a intrat toată lumea. Când am intrat, am văzut că încăperea era plină. Impresia doctorului Campbell a fost că erau o mie cinci sute sau o mie șase sute de persoane prezente. Era o

încăpere mare, prevăzută cu bănci, așa cum se obișnuiește în școli.

Lângă intrare era o platformă pe care stătea vorbitorul când aveau loc adunări publice, lucru care se întâmpla adesea. Am descoperit în curând că congregația era sub povara convingerii, așa că trebuia să am multă grijă și să previn orice dezlănțuire de sentimente. După puțin timp, a intrat și doctorul Campbell. Observând o asemenea mulțime, dorise să fie și el prezent, așa că se grăbise cu serviciul de împărtășanie și venise la adunarea de cercetare. Privea uimit mulțimea adunată, și mai ales manifestarea sentimentelor lor. Le-am ținut o scurtă cuvântare despre datoria lor imediată, fiindcă doream să-i fac să înțeleagă că Dumnezeu le cerea să se supună cu totul voinței Lui, să renunțe la răzvrătire, să-L recunoască ca suveran deplin și să-L accepte pe Isus ca singurul lor Răscumpărător.

Am stat destul de mult în Anglia ca să simt nevoia să fiu foarte clar în instrucțiunile pe care le dădeam, și să le risipesc ideea de a aștepta timpul lui Dumnezeu. Londra este, și a fost, înțesată de predicatori ultra-calviniști. De aceea, trebuia să detronez aceste idei, în care mulți din ei fuseseră educați, fiindcă puține din persoanele prezente aparțineau congregației doctorului Campbell. Îmi spusese el însuși că congregația pe care o vedea în fiecare zi îi era cu totul nouă; că mulțimea care se înghesuia să mă asculte îi era la fel de necunoscută ca și mie. Pe de o parte, am încercat să-i păzesc de ultra-calvinism, și pe de cealaltă parte, să-i vindec de arminianismul în care mulți din ei fuseseră educați.

328 Memoriile lui Charles G. Finney

De aceea, după ce am întins mreaja Evangheliei în jurul lor, mă pregăteam să o trag la mal. Când eram pe punctul de a-i ruga să îngenuncheze și să se încredințeze pe deplin și veșnic lui Cristos, un om a strigat în mijlocul congregației, foarte nenorocit, că el înfăptuise păcatul de neiertat. Am văzut că se crea pericolul unei agitații, așa că l-am liniștit cât am putut de bine, și am invitat oamenii să îngenuncheze, dar să stea atât de liniștiți, încât să audă fiecare cuvânt al rugăciunii pe care o înălțăm pentru ei. Ei au încercat din toate puterile să mă asculte, deși se auzau suspine și gemete în toate părțile.

Apoi am încheiat adunarea. Am ținut adunări asemănătoare, cu rezultate asemănătoare, în multe seri de Sabat, în timpul celor nouă luni în care am rămas împreună. Interesul a crescut și a ajuns atât de departe, încât cei îngrijorați nu mai încăpeau în clădirea școlii; când vedeam că impresia creată asupra congregației era foarte adâncă și generală, după ce primeau instrucțiuni potrivite, îi aduceam față în față cu problema supunerii imediate înaintea lui Cristos, și îi chemam pe cei pregătiți să facă acest lucru să se ridice în picioare, în timp ce eu îi prezentam înaintea lui Dumnezeu în rugăciune. Scaunele din locul acela erau atât de apropiate și aglomerate, că era imposibil să folosesc banca celor îngrijorați, sau să-i pun să se miște în adunare.

Când am făcut aceste invitații de a mă ruga pentru cei care se ridicau, am văzut adesea sute de oameni în picioare; uneori se ridicau două mii de oameni la un asemenea apel. De la amvon, mi se părea că se ridică toată congregația. Și nu îi invitam pe membrii bisericii, ci numai pe cei îngrijorați să se ridice și să se consacre lui Dumnezeu.

În mijlocul acestei lucrări s-a întâmplat un lucru care va ilustra extinderea interesului religios pe care îl demonstra congregația la vremea aceea. Împrejurările la care mă refer erau următoarele: disidenții din Anglia tânjeau de mult timp să convingă guvernul să aibă mai mult respect în acțiunile lui față de interesele disidenților din țară. Dar li se răspunsese deja într-un fel care lăsa să se înțeleagă că interesele disidenților erau puține în comparație cu cele ale bisericii recunoscute. Se spusese atâtea despre acest subiect, încât guvernul a hotărât să ia măsuri prin care să se lămurească asupra ponderii pe care o avea fiecare parte în Anglia. Într-o anumită noapte de sâmbătă, fără nici o avertizare prealabilă care să-i facă pe oameni să înțeleagă sau să bănuiască despre ce era vorba, s-a trimis un mesaj

Lucrarea **din** Finsbury și **Moorfields, Londra**

329

secret fiecărui locaș de închinare din regat, cerându-li-se să aleagă anumiți membri care să stea la ușa fiecărei biserici, capele și locuri de închinare din întregul regat în următoarea dimineață de Sabat, și să-i numere pe toți cei care intrau în adunările fiecărei denominațiuni. O asemenea veste primise și doctorul Campbell, dar eu nu am știut la momentul respectiv. Ascultând instrucțiunile, a plasat oameni la fiecare ușă a locașului de închinare, cu

instrucțiunea de a număra fiecare om care intra în timpul serviciului de dimineață. Lucrul acesta s-a făcut pe tot cuprinsul Marii Britanii. În felul acesta, s-a văzut care era ponderea fiecărei părți; cu alte cuvinte, cine avea mai mulți închinători în Sabat, disidenții sau biserica tradițională. Cred că numărătoarea a dovedit că disidenții erau majoritari. Oricum, doctorul Campbell mi-a spus că oamenii care se așezaseră la ușile locașului raportaseră un număr mai mare cu câteva mii față de capacitatea sălii. Acest lucru se datora faptului că mulțimile intrau pe ușă, nu găseau nici un loc pe scaun sau în picioare, ieșeau, și îi lăsau pe alții să intre. Interesul era atât de mare, încât un locaș de închinare cu mii de locuri mai încăpător ar fi fost la fel de plin ca și biserica noastră.

De unde anume veneau, doctorul Campbell nu știa, și nimeni n-ar fi putut spune; dar sute și mii dintre ei au fost convertiți fără putință de îndoială. Într-adevăr, i-am văzut și am discutat cu mulți dintre ei, și am lucrat în felul acesta până mi s-au istovit puterile.

În serile de sâmbătă, cei îngrijorați și convertiții veneau să studieze și să discute. Mulțimi de oameni se adăugau în fiecare săptămână, și numărul convertirilor creștea. Oamenii veneau din toate părțile orașului, după cum am aflat. Mulți veneau pe jos câteva mile în fiecare Sabat ca să asiste la adunări. În curând, am început să fiu oprit pe stradă, în diferite părți ale orașului, de oameni care mă cunoșteau și fuseseră foarte binecuvântați în urma întâlnirilor noastre. Cuvântul lui Dumnezeu era cu adevărat binecuvântat, nespus de binecuvântat în Londra pe vremea aceea.

Într-o zi, doctorul Campbell mi-a cerut să merg la Școala Britanică, și să le vorbesc elevilor. Am făcut așa, și i-am întrebat pentru început ce voiau să facă cu educația lor, stăruind asupra responsabilității lor în privința aceasta. Am încercat să le arăt că puteau face mult bine, și că educația lor putea fi o mare binecuvântare pentru ei și pentru lume, dacă o foloseau corect; dar,

330 Memoriile lui Charles G. Finney

dacă o foloseau în mod egoist, avea să fie un blestem pentru ei și pentru lumea din jurul lor. Cuvântarea a fost scurtă, dar foarte limpede. Doctorul Campbell mi-a spus după aceea că un mare număr dintre ei, am uitat acum cifra exactă, au fost primiți în biserică după ce se treziseră cu ocazia aceea, și căutaseră mântuirea sufletelor lor. Mi-a spus că acesta era un fapt excepțional, fiindcă nu se așteptase să urmeze un asemenea rezultat.

Adevărul este că pastorii din Anglia și de la noi au pierdut din vedere, în mare parte, faptul că este necesar să prezezi conștiința oamenilor cu obligațiile lor prezente.

-Păi, mi-a spus doctorul Campbell, eu nu înțeleg. Dumneata nu ai spus nici un lucru pe care să nu-l poată spune și alții, la fel de bine.

-Da, am răspuns eu, l-ar putea spune, dar l-au spus? Vor face un apel atât de direct și concis la conștiința acestor tineri, cum am făcut eu?

Aceasta este dificultatea. Pastorii vorbesc despre păcătoși, dar nu produc impresia că Dumnezeu le poruncește oamenilor să se pocăiască imediat, și astfel dau cu piciorul propriei lor lucrări.

Rareori am auzit o predică care să fie ținută cu intenția de a aduce păcătoșii pe loc față în față cu datoria lor prezentă. Din predicile care se țin la noi și în Anglia, nu poți trage concluzia că pastorii se așteaptă sau intenționează să fie folositori în convertirea cuiva din adunare.

Un fapt care mi-a fost povestit acum ceva timp va ilustra adevărul spuselor mele. Doi tineri care se cunoșteau, dar aveau păreri foarte diferite în privința predicării Evangheliei, au fost numiți ca pastori în două adunări apropiate. Unul din ei a avut o trezire puternică în congregația lui, iar celălalt nu a avut nimic. Biserica unuia creștea mereu, iar a celuilalt deloc. S-au întâlnit într-o zi, și cel care nu avea nici o creștere l-a întrebat pe fratele lui care era cauza diferenței dintre bisericile lor; apoi i-a cerut să-i dea o predică de-a lui, ca să o citească congregației și să vadă ce se întâmplă.

Aranjamentul s-a făcut, și a ținut congregației lui predica împrumutată. Era o predică

scrisă, dar prin care se intenționa aducerea păcătoșilor față în față cu datoria lor față de Dumnezeu. La încheierea serviciului divin, a văzut că mulți fuseseră foarte afectați, și rămăseseră plângând pe scaune. De aceea, s-a scuzat foarte mult,

Lucrarea din Finsbury și Moorfields, Londra 331

spunând că spera că nu le răniseră sentimentele, fiindcă nu intenționase așa ceva. Sufletul meu era foarte tulburat văzând pustiirea morală care stăpânea uriașa Londră. Locașurile de închinare din orașul acesta erau insuficiente pentru numărul mare de locuitori. Dar am fost foarte interesat de o mișcare care a luat naștere în biserica episcopală. Mulți dintre pastorii lor au luat parte la adunările noastre. Unul dintre parohi, domnul Allen, a devenit foarte interesat, și s-a hotărât să încerce să promoveze o trezire în propria lui parohie. După cum m-a informat după aceea, a stabilit douăzeci de adunări de rugăciune în diverse locuri din parohia lui, care era mare. A început să predice oamenilor cu toată puterea. Domnul i-a binecuvântat lucrarea, și înainte de a pleca m-a informat că o mie cinci sute de persoane fuseseră convertite în parohia sa. Alți câțiva pastori episcopali au fost înviorați și grăbiți în sufletele lor, așa că au început să țină servicii divine prelungite. Când am plecat din Londra, erau patru sau cinci biserici episcopale în care se țineau adunări în fiecare zi, și se făceau mari eforturi pentru promovarea unor treziri. Cred că fiecare dintre ei a fost mult binecuvântat și înviorat. După zece ani, am vizitat din nou Londra; mi s-a spus că lucrarea nu încetase niciodată, ci continuase și își lărgise granițele, răspândindu-se în toate direcțiile. În cea de-a doua vizită de lucru, am găsit pe mulți dintre cei convertiți anterior lucrând în diferite părți ale Londrei cu mare succes.

Am spus că sufletul meu fusese foarte tulburat de starea de lucruri din Londra. În nici un alt oraș nu m-am rugat mai mult decât în Londra. Uneori, când mă rugam în public, cu mulțimile în fața mea, mi se părea că nu mă mai pot opri; spiritul rugăciunii scotea sufletul din mine ca să pledez în rugăciune pentru oamenii din orașul acela atât de mare. La puțin timp de la sosirea mea în Anglia am început să primesc invitații ca să predic și să anunț colecte cu diferite destinații: pentru plata salariilor, pentru construirea unei capele, pentru Școala de Sabat și pentru alte asemenea scopuri. Dacă aș fi răspuns acestor cereri, nu aș mai fi putut face nimic altceva. Dar am refuzat să răspund unor asemenea chemări. Le-am spus că nu venisem în Anglia să strâng bani pentru mine sau pentru ei. Scopul meu era să câștig suflete pentru Cristos.

După ce am predicat patru luni și jumătate pentru doctorul Campbell, am răgușit foarte tare, iar sănătatea soției mele a fost mult

332 Memoriile lui Charles G. Finney

afectată de climă și de munca intensă. Și acum trebuie să vă povestesc minunea pe care a făcut-o Dumnezeu pentru ea.

Până atunci, Luase parte doar la întruniri pentru femei, și acestea erau un lucru atât de nou în Anglia, încât nu reușise să facă mare lucru. În timp ce locuiam la doctorul Campbell, i s-a cerut să asiste la un ceai pentru femeile sărace, fără educație și fără religie. Ceaiurile se țin în Anglia ca să adune oamenii pentru un scop anume. O asemenea întâlnire a fost organizată de unii creștini binevoitori, domni și doamne, și soției mele i s-a cerut cu insistență să participe. A consimțit, fără să știe că aveau de gând să rămână și domniile la cuvântarea ei. Oricum, când a ajuns acolo, a găsit casa plină; pe lângă femei, se aflau adunați și mulți bărbați, foarte interesați de rezultatele întâlnirii. Ea a așteptat puțin, crezând că se vor retrage. Dar fiindcă rămăneau și așteptau ca ea să se ocupe de program, s-a ridicat și s-a scuzat că trebuia să vorbească în public, informându-i că nu obișnuia să facă așa ceva. Trecuse doar un an de la căsătoria noastră, și nu mai fusese niciodată să lucreze cu mine în timpul trezirilor, până am plecat în Anglia. A ținut o cuvântare celor adunați, după cum m-a informat

când a ajuns acasă, timp de trei sferturi de oră, și această cuvântare a avut rezultate foarte bune. Femeile sărmane prezente păreau foarte mișcate și interesate; când a terminat de vorbit, unii din domnii prezenți s-au ridicat și și-au exprimat mulțumirea față de cele auzite. Au spus că avuseseră prejudecăți legate de femeile care vorbesc în public, dar că nu vedeau nici o piedică ca o femeie să vorbească într-o asemenea împrejurare, și că văzuseră că lucrul acesta era menit să producă mult bine. De aceea, i-au cerut să participe și la alte întruniri asemănătoare, și ea a acceptat. Când s-a întors, mi-a spus ce făcuse, și a zis că se temea să nu stârnească prejudecățile oamenilor din Anglia, și să facă mai mult rău decât bine. Mă temeam și eu de acest lucru, și i-am spus și ei. Totuși, cred că nu am sfătuit-o să stea liniștită, și să nu mai participe la asemenea întruniri; după mai multă gândire, am încurajat-o să se mai ducă. De atunci, s-a obișnuit din ce în ce mai mult cu felul acesta de lucrare, cât timp am rămas în Anglia; după ce ne-am întors acasă, a continuat să lucreze cu semenele ei. Despre acest lucru voi avea ocazia să vorbesc când voi povesti despre trezirile la care a luat parte și ea.

Lucrarea din Finsbury și Moorfields, Londra 333

Au fost multe cazuri interesante de convertire în Londra, în toate clasele sociale. Am predicat de multe ori despre mărturisire și restituire; rezultatele au fost minunate. Aproape orice formă de fărădelege a fost cercetată și mărturisită. Sute, și chiar mii de lire sterline au fost înapoiate păgubiților.

Toți cei care cunosc Londra știu că de la începutul lui noiembrie și până în martie orașul este cuprins de ceață, și are o atmosferă îngrozitoare, în care nu poți nici să respiri, darmită să vorbești. Noi am ajuns acolo la începutul lui mai. În septembrie, prietenul nostru Brown din Houghton ne-a vizitat, și văzând starea noastră de sănătate, a spus:

-Așa nu se mai poate. Trebuie să mergeți în Franța, sau în altă țară de pe continent care să nu vă înțeleagă limba; fiindcă nu vă veți putea odihni în Anglia cât timp sunteți în stare să vorbiți câtuși de puțin.

După ce ne-am sfătuit, am hotărât să acceptăm sugestia lui, și să plecăm în Franța pentru puțină vreme. El ne-a dat cincizeci de lire de cheltuială. Am fost la Paris, și în alte localități din Franța. Am evitat să ne facem cunoștințe, și am tăcut cât am putut de mult. Influența climei a fost vizibilă asupra stării de sănătate a soției mele. Și-a recăpătat foarte repede puterile. Eu am scăpat treptat de răgușeală și, după o absență de șase săptămâni, ne-am întors să lucrăm în capelă, unde am rămas până la începutul lui aprilie, când am plecat acasă. Am părăsit Anglia cu multă părere de rău. Dar bunul-mers al colegiului nostru mă forța să mă întorc. Devenisem foarte interesați de oamenii din Anglia, și doream foarte mult să rămânem acolo și să mai lucrăm. Am călătorit cu un vapor mare din Londra, care se numea Southampton. În ziua în care ne-am imbarcat, o mulțime de oameni care ne cunoșteau s-au adunat pe debarcader. Majoritatea erau tineri convertiți. Vaporul trebuia să aștepte fluxul, și timp de câteva ore cheiul a fost plin de oameni care doreau să ne petreacă. Despărțirea de inimile acelea iubitoare a copleșit-o pe soția mea. Când vaporul a ieșit din port, ea s-a retras în cabina noastră. Eu am rămas pe punte privind fluturarea de batiste, până le-am pierdut din vedere. Astfel s-a încheiat prima noastră vizită în Anglia.

Capitolul XXX Lucrarea din Hartford și Syracuse

Am ajuns la Oberlin în luna mai a anului 1851, și după lucrările obișnuite de vară am plecat la începutul toamnei spre New York, așteptându-ne să petrecem iarna lucrând

în biserica reverendului Thomson de pe Broadway, unde fusesem invitat. După ce am predicat câțva timp acolo, am văzut că erau multe piedici în calea lucrării noastre, mai ales din cauza întreruperii serviciilor de seară, pentru a lăsa locașul liber ca să se țină lecturi publice, așa că am ajuns la concluzia că nu se putea promova o trezire în condițiile acelea. Am plecat, și am acceptat invitația de a merge la Hartford ca să țin o serie de întruniri. Fusesem invitat de reverendul William W. Patton, care era pe atunci pastor al unei biserici congregaționaliste din oraș.

La puțin timp de la începerea lucrării, am văzut că o puternică influență de trezire se manifesta printre oameni. Însă în același timp exista o nefericită stare de dezbinare între doctorul Hawes și doctorul Bushnell. Corectitudinea doctorului Bushnell era pusă la îndoială. Doctorul Hawes era de părere că vederile doctorului Bushnell erau foarte criticabile. Oricum, atât doctorul Hawes, cât și doctorul Bushnell asistau la adunările noastre, și manifestau un mare interes față de lucrarea începută. M-au invitat să predic în bisericile lor, și am acceptat. Totuși, frații laici din oraș simțeau că neînțelegerea dintre pastorii lor era o piatră de poticnire, și era mare nevoie de bună-înțelegere între pastori și de o poziție unită în fața oamenilor, ca să se promoveze lucrarea. În general, oamenii nu simpatizau cu vederile aspre ale doctorului Hawes în privința corectitudinii doctorului Bushnell. Fiind informat de acest lucru, am avut o discuție frățească cu doctorul Hawes, și i-am spus că era într-o poziție greșită, că oamenii erau deranjați de insistența cu care îl urmărea pe doctorul Bushnell, și că în general nu i se aproba comportamentul. Doctorul

Lucrarea din Hartford și Syracuse 335

Hawes era un om bun, și am văzut că se simțea foarte răspunzător de această problemă.

Într-o seară, predicam pentru fratele Patton, și erau prezenți cei trei pastori. După adunare m-au urmat la gazda mea și doctorul

Hawes mi-a zis:

-Frate Finney, suntem recunoscători că Duhul Domnului este turnat aici; ce putem face noi, ca pastori, pentru promovarea acestei lucrări?

Le-am spus limpede ce credeam; că o mare responsabilitate plana asupra lor, și că de ei depindea extinderea lucrării în tot orașul; dacă puteau să-și rezolve neînțelegerile, și să vină în fața bisericilor uniți și gata de lucru, un mare obstacol ar fi fost îndepărtat, și după aceea lucrarea s-ar fi răspândit în toate părțile cu repeziciune. Ei și-au văzut poziția; doctorul Hawes și doctorul Bushnell au convenit să lase deoparte neînțelegerile, și să meargă înainte pentru promovarea lucrării. Ar trebui să menționez că eu cred că fratele Patton nu a simpatizat niciodată cu vederile radicale ale doctorului Hawes, și obstacolul care trebuia îndepărtat era reprezentat în mare parte de refuzul doctorului Hawes de a coopera cordial cu ceilalți pastori în lucrare.

Doctorul Hawes era un om prea bun ca să persiste în ceva care să împiedice promovarea lucrării. De aceea, de atunci înainte am lucrat cu toții în bună înțelegere. Lucrarea s-a răspândit în toată congregația, și a continuat cu nădejde timp de câteva săptămâni. Însă lucrarea aceea a avut un caracter aparte, pe care nu îl voi uita niciodată. Cred că în fiecare Sabat în care am fost în oraș au fost niște vijelii teribile. Nu am fost martor niciodată la o asemenea succesiune de Sabate furtunoase. Totuși, adunările erau aglomerate și, pentru un loc ca Hartford-ul, lucrarea a devenit foarte puternică și

întinsă.

Cei care cunosc Hartford-ul știu cât de dificili și minuțioși sunt locuitorii lui în tot ce

fac. Se temeau de orice alte măsuri, în afară de adunările de rugăciune, adunările de predicare și adunările de cercetare. Cu alte cuvinte, nici nu se punea problema să-i chem pe păcătoși în față, să le cer să depășească teama de oameni și să se predea în mod public lui Dumnezeu. Mai ales doctorul Hawes se temea de asemenea măsuri. Drept urmare, nu am putut face așa ceva acolo. Într-adevăr, doctorul Hawes se temea atât de mult de

336

Memoriile lui Charles G. Finney

asemenea metode, încât îmi amintesc că, într-o seară, la o adunare de cercetare din biserica lui, numărul celor îngrijorați era mare; la încheiere, le-am cerut celor care doreau să se predea lui Dumnezeu să îngenuncheze. Acest lucru l-a speriat pe doctorul Hawes, și a spus înainte de a îngenunchea că nu le cerea nimănui să facă acest lucru dacă nu o făceau cu bucurie și din toată inima. Au îngenuncheat, și ne-am rugat cu ei. Doctorul Hawes mi-a spus, după ce am încheiat adunarea:

-Am simțit întotdeauna necesitatea unei asemenea măsuri, dar m-am temut să o folosesc. Am observat întotdeauna că era nevoie de o metodă care să-i facă pe oameni să ia poziție, și să acționeze conform convingerilor lor prezente, dar nu am avut niciodată curajul să propun așa ceva.

I-am spus că mie mi se părea că asemenea măsuri erau indispensabile, pentru ca păcătoșii să poată ajunge la supunere.

În timpul acestei treziri ne-am rugat foarte mult. Tinerii convertiți îndeosebi s-au consacrat foarte mult rugăciunii. Am aflat că într-o seară, unul din tinerii convertiți a invitat pe altul să meargă acasă cu el după încheierea serviciului divin, și să se roage împreună. Domnul a fost cu ei, și în următoarea seară au invitat pe alții, și tot așa în continuare, până când s-au adunat atât de mulți, încât au fost nevoiți să se despartă în două grupe. Aceste întâlniri aveau loc după serviciul divin de seară. A doua grupă a devenit și ea prea mare, și au trebuit să se despartă din nou. Din câte am înțeles, aceste grupe s-au înmulțit, până când au ajuns să cuprindă toți tinerii convertiți, care se rugau în diferite locuri în fiecare seară. În cele din urmă, grupele i-au invitat și pe cei îngrijorați care aveau nevoie de rugăciune. Acest lucru a dus la organizarea lucrării de mântuire a sufletelor printre convertiți.

O foarte interesantă stare de lucruri a luat ființă în școlile publice. Am fost informat că pastorii conveniseră să nu viziteze școlile publice și să nu facă nici un fel de lucrare religioasă în ele, ca să nu stârnească invidia celorlalte denominații. Într-o dimineață, un mare număr de băieți s-au trezit foarte tulburați; după ce au văzut că nu puteau învăța, s-au adunat cu toții și i-au cerut profesorului să se roage pentru ei. Profesorul nu era creștin practicant, așa că a trimis după unul din pastori, informându-l despre starea de lucruri și cerându-i să vină și să țină un serviciu religios cu ei. Însă pastorul a

Lucrarea din Hartford și Syracuse

337

refuzat, spunând că exista o înțelegere între pastori să nu meargă la școlile publice și să nu țină servicii religioase în mijlocul elevilor. Profesorul a trimis după alt pastor, și după altul, dar cu toții i-au spus să se roage singur pentru elevi. Acest răspuns a adus destulă tensiune în sufletul lui. Rezultatul acestei tensiuni a fost că și-a predat inima lui Dumnezeu, și a luat măsuri pentru convertirea elevilor. Am înțeles că un mare număr de elevi din diverse școli publice s-au convertit cu ocazia aceea.

Toți cei care cunosc orașul Hartford știu că locuitorii lui sunt oameni foarte inteligenți, că toate clasele sunt educate, și că în nici un oraș din lume nu se acordă atâta atenție învățaturii ca în orașul Hartford. Când a sosit timpul pentru primirea

converțiților, aproape șase sute de oameni s-au unit cu bisericile lor. Doctorul Hawes mi-a spus înainte de a pleca:

- Ce să facem oare cu tinerii converțiți? Dacă îi lăsăm să formeze biserici noi, vor lucra cu putere pentru salvarea sufletelor. Însă, dacă îi primim în bisericile noastre, unde avem atâția membri mai vechi care vor să preia conducerea tuturor lucrurilor, modestia lor îi va face să le dea locul bărbaților și femeilor care sunt demult în biserică, iar aceștia vor trăi cum au trăit și până acum, și îi vor face și pe tinerii converțiți la fel de ineficienți.

Până la urmă, din câte am înțeles, tinerii converțiți, bărbați și femei, au format un fel de societate misionară, și s-au organizat cu scopul de a lucra pentru convertirea sufletelor pierdute din oraș. Mulți au lucrat cu toată puterea pentru scopul acesta. Una din tinerele doamne de seamă, la fel de cunoscută și respectată ca orice doamnă din oraș, a început să lucreze pentru salvarea unor tineri care aparțineau familiilor bogate din oraș, dar care căzuseră sub dominația unor obiceiuri rele și decăzuseră moral, pierzând respectul celor din jur.

Poziția și caracterul acestei tinere doamne o abilitau să facă orice efort în direcția aceasta, fără să creeze suspiciuni și vorbe nepotrivite. A căutat o ocazie ca să discute cu această clasă de tineri și, din câte am înțeles, i-a adunat pe toți ca să vorbească despre credință și să se roage, și a avut succes cu mulți dintre ei. Dacă am fost bine informat, converțiții acelei treziri au lucrat cu multă putere pentru binele orașului, și mulți dintre ei sunt și acum foarte activi în promovarea credinței.

338 Memoriile lui Charles G. Finney

Doamna Finney a organizat adunări de rugăciune pentru doamne, și le-a ținut în epitropiile bisericilor. Multe femei au luat parte la aceste adunări, și au devenit foarte interesate. Doamnele s-au unit și au devenit o putere pentru promovarea cuvântului lui Dumnezeu, lucrând cu zel pentru mântuirea semenelor lor.

Am plecat de acolo la întâi aprilie, și am trecut prin New York în drumul spre casă. Acolo am predicat de câteva ori pentru reverendul Henry Ward Beecher, în Brooklyn; influența religioasă era în creștere printre oameni când am venit și când am plecat. Am predicat de foarte puține ori, fiindcă sănătatea îmi slăbise, și am fost obligat să mă opresc. Am ajuns acasă și ne-am continuat munca după obicei, iar influența religioasă a crescut foarte mult printre studenții noștri, și s-a extins printre toți locuitorii. În iarna următoare am părăsit Oberlin-ul la timpul obișnuit, și am plecat spre est ca să ne ocupăm de un câmp de lucru în care fusesem invitați. În timp ce eram în Hartford primisem invitația insistentă de a lucra în orașul Syracuse. Pastorul bisericii congregaționale a venit la Hartford ca să mă convingă să mă întorc cu el. Eu nu am putut să merg atunci, și nu m-am mai gândit la acest lucru. Dar, în timp ce ne îndreptam spre est, ne-am întâlnit din nou cu acest pastor la Rochester. Nu mai era pastorul bisericii congregaționale din Syracuse. Dar era atât de interesat de starea lor, încât m-a făcut să-i promit în cele din urmă că mă voi opri acolo măcar pentru un Sabat. Am făcut așa, și am văzut că biserica era slabă și foarte descurajată. Erau puțini la număr. Biserica era compusă îndeosebi din persoane cu vederi foarte radicale în privința tuturor punctelor de reformă. Bisericele prezbiteriene și celelalte biserici nu simpatizau deloc cu ei, și se părea că biserica congregațională va dispărea.

Am predicat într-un Sabat, și am fost atât de impresionat de starea de lucruri existentă, că am mai rămas un Sabat. În curând, am văzut că oasele uscate începeau să se miște. Unii din membri de vază ai bisericii congregaționale au început să se confeseze unul altuia și să mărturisească în public îndepărtarea lor de Dumnezeu, și alte lucruri care creaseră prejudecăți împotriva lor în oraș. Acest lucru i-a impresionat pe ceilalți, și oamenii au început să vină la casa de adunare, care a devenit în curând neîncăpătoare;

deși nu plănuisem să stau mai mult de un Sabat, am văzut că nu puteam pleca, și am rămas acolo, Sabat după Sabat. Interesul a continuat să crească și să se

Lucrarea din Hartford și Syracuse

339

extindă. Domnul a îndepărtat obstacolele, și i-a adus pe creștini împreună.

Bisericele prezbyteriene și-au deschis ușile pentru adunările noastre, și au avut loc multe convertiri. Totuși, ca și în alte cazuri, am predicat mai mult pentru creștini. Între ei exista foarte puțină simpatie, și era nevoie de multă lucrare printre creștinii practicanți, înainte de a se deschide calea pentru cei dinafară. Așa că am continuat să lucrez în toate bisericile, până când a Doua Biserică Prezbyteriană a rămas fără pastor; atunci mi-am concentrat eforturile acolo, și am continuat toată iarna.

Doamna Finney a organizat și aici adunări pentru doamne, cu mare succes. Se adunau de obicei în camera de studiu din Prima Biserică Prezbyteriană, o încăpere comodă și potrivită pentru asemenea întâlniri. Multe lucruri interesante au avut loc la aceste adunări. Creștinii din diferite denominații păreau să se apropie tot mai mult, și după un timp toate dificultățile care existaseră între ei s-au risipit. Bisericele prezbyteriene și congregaționale erau fără pastori în timpul în care am fost acolo, și nici una nu și-a deschis ușa ca să-i primească pe convertiți. Mie mi-a părut bine că se întâmpla așa, fiindcă știam că exista pericolul să izbucnească gelozia și să înăbușe lucrarea, dacă vreuna din ele primea convertiți.

La începutul primăverii am anunțat de la amvon, pe responsabilitatea mea, că în următorul Sabat avea să aibă loc un serviciu de împărtășanie, la care erau invitați toți creștinii care îl iubeau cu adevărat pe Domnul Isus Cristos, și demonstrau acest lucru în viețile lor. Acesta a fost unul dintre cele mai interesante servicii de împărtășanie la care am luat parte vreodată. Biserica era plină. Doi pastori foarte bătrâni, părinții Waldo și Brainard, au luat parte și au ajutat la serviciul divin. Adunarea era foarte mișcată, și nu am văzut niciodată o împărtășire mai plină de iubire și mai fericită a oamenilor

lui Dumnezeu.

După ce am plecat, toate bisericile și-au găsit pastori. Am fost informat că trezirea a avut roade permanente. Biserica congregațională și-a clădit o casă de adunare mai încăpătoare, și s-a transformat într-o congregație sănătoasă. Bisericele prezbyteriene și bisericile baptiste au fost foarte întărite în credință și au crescut mult ca număr.

340

Memoriile lui Charles G. Finney

Lucrarea a fost foarte adâncă printre mulți creștini practicanți. Vă voi menționa un fapt foarte impresionant. Am cunoscut o doamnă care se numea C, soția creștină a unui bărbat neconvertit. Era o doamnă foarte rafinată, cu un caracter și o înfățișare foarte frumoasă. Soțul ei era negustor, un om foarte bun. Ea a luat parte la adunările noastre, și a fost convinsă de lucrarea profundă a harului în sufletul ei. M-a vizitat într-o zi, cuprinsă de o mare neliniște. Am discutat câteva minute cu ea, și i-am îndreptat atenția asupra necesității de a se consacra cu tot ce avea și era pe altarul lui Cristos. I-am spus că, atunci când va face acest lucru, va primi sigiliul Duhului Sfânt. Ea mă auzise predicând despre doctrina sfințirii, și era foarte interesată; m-a întrebat cum putea să obțină sfințirea. Eu i-am dat sfaturile despre care v-am vorbit, apoi a plecat în grabă. Simțea o asemenea tensiune, încât se grăbea să se prindă de plinătatea lui Cristos. Nu a stat mai mult de cinci sau zece minute, și a plecat ca o persoană care are treburi urgente. După-amiază, s-a întors plină de Duhul Sfânt. Mi-a spus că mă părăsise atât de repede dimineață fiindcă se grăbea să ajungă în camera ei, să se arunce în fața lui Dumnezeu și să se consacre cu totul Lui. Mi-a spus că acum înțelegea mai bine decât oricând ce însemna consacrarea, și că se încredințase cu tot

ce avea și era în mâinile lui Cristos. Sufletul ei s-a liniștit pe dată, și a simțit că începea să primească plinătatea Duhului Sfânt. Într-un timp foarte scurt, inima ei a fost înălțată, și bucuria ei era atât de mare, că de abia se putea stăpâni să nu țipe. Am avut o scurtă discuție cu ea, și am văzut că era în pericol de a se tulbura prea tare. I-am spus cât de mult am îndrăznit ca s-o avertizez, și ea a plecat acasă.

După câteva zile, soțul ei a venit la mine cu sania, și m-a invitat la o plimbare. Am acceptat, și am văzut că scopul lui era să discute cu mine despre soția sa. Mi-a spus că fusese educată de quakeri și că, atunci când se căsătorise cu ea, crezuse că era o femeie perfectă. În cele din urmă, ea s-a convertit, și atunci el a observat că se schimbase mai mult decât credea el că era posibil, fiindcă el considera că ajunsese demult la perfecțiunea morală. Totuși, schimbarea din sufletul și purtarea ei fusese atât de vizibilă, încât nimeni nu se putea îndoi.

-De atunci, mi-a spus el, am crezut că era cu totul perfectă. Dar acum pare să treacă printr-o schimbare și mai mare. Văd lucrul

Lucrarea din Hartford și Syracuse 341

acesta în toate. Este atât de fericită și schimbată, are atâta energie în credința ei, plinătate de bucurie și pace în iubire! Ce să cred eu? Ce să înțeleg din asta? Au loc asemenea schimbări în sufletul creștinilor.

I-am explicat cât de bine am putut. Am încercat să-l fac să înțeleagă care era educația quakerilor, și cum se schimbase soția lui în urma convertirii; apoi i-am spus ce însemna botezul cu Duhul Sfânt, și de ce se schimbase atât de mult soția lui în ultimul timp. Ea s-a dus în ceruri de atunci, dar mireasma ungerii cu Duhul Sfânt a rămas peste ea până în ziua morții, după cum am fost informat.

Există o întâmplare pe care mi-a relatat-o doamna Finney și pe care o consider vrednică de a o nota aici. Adunările ei pentru doamne erau frecventate de doamnele cele mai inteligente din toate bisericile. Multe dintre ele erau foarte rafinate. Însă printre ele era o bătrână needucată, care obișnuia să vorbească uneori, iar celelalte doamne erau deranjate. Cumva, ea avea impresia că era de datoria ei să vorbească la fiecare întâlnire, și de multe ori se ridica și se plângea de faptul că Domnul o însărcina pe ea să vorbească la adunări, în timp ce atâtea doamne educate erau de față și nu spuneau nimic. Se mira că Dumnezeu o pune să vorbească, iar doamnele acelea fine, care puteau să vorbească mult mai bine, ședeau deoparte „fără nici o cruce pe care să o poarte”, spunea ea. Părea să vorbească întotdeauna într-un fel plângăreț și plin de compătimire de sine. Cuvintele pe care simțea că e de datoria ei să le spună la fiecare adunare o plictiseau și o descurajau mult pe soția mea. A văzut că doamnele nu erau interesate, și că era mai degrabă un element de deranj.

Lucrurile au continuat în felul acesta un timp, și într-o zi bătrâna aceasta s-a ridicat cuprinsă de un spirit nou. De îndată ce a deschis gura, au văzut că în ea se petrecuse o mare schimbare. A venit la întâlnire plină de Duhul Sfânt, și și-a povestit noua experiență, spre uimirea tuturor. Doamnele erau foarte interesate, iar bătrâna a istorisit ce făcuse Domnul pentru ea; zelul ei a convins pe toată lumea. S-au apropiat toate de ea, ca să audă fiecare cuvânt, lacrimile au început să curgă, și o mare mișcare a Duhului Sfânt a străbătut toată adunarea. O schimbare atât de remarcabilă a adus foarte mult bine, și bătrâna a devenit o favorită. De abia așteptau s-o asculte, și erau foarte încântate să afle la fiecare întâlnire ce lucruri noi făcuse Domnul pentru sufletul ei.

Capitolul XXXI

Lucrarea din Western și Rome, în anii 1854 și

1855

În iarna următoare, la Crăciun, am plecat din nou spre Western, în ținutul Oneida, unde mi-am început lucrarea în toamna anului 1825, după cum v-am povestit. Oamenii de acolo rămăseseră din nou fără pastor, și am petrecut câteva săptămâni într-o lucrare foarte interesantă, cu rezultate remarcabile.

Printre alte lucruri care au avut loc atunci, îmi amintesc de cazul unui tânăr. Era fiul unor părinți evlavioși, care se rugau demult pentru el. Părinții lui erau membri de seamă ai bisericii. Tatăl său era unul din diaconi, iar mama lui o femeie bună și credincioasă. Când mi-am început lucrarea, spre surprinderea și supărarea părinților săi și a celorlalți creștini, tânărul acesta s-a împotrivit foarte tare predicării și adunărilor în general, și a criticat tot ce se făcea pentru promovarea trezirii. S-a încăpățânat cu toate puterile în împotrivirea lui, și a afirmat că „nici Finney nici iadul nu mă vor putea converti”. A făcut multe declarații blasfematoare și îngrozitoare, iar părinții lui au fost profund îndurerați, dar nu știu să fi săvârșit vreo altă faptă imorală.

Însă Cuvântul lui Dumnezeu a lucrat mereu în inima lui, până nu a mai putut îndura. A venit într-o dimineață în camera mea. Înfățișarea lui era înspăimântătoare. Nu pot să v-o descriu în cuvinte. Rareori am văzut o persoană cu mintea atât de tensionată. Părea aproape nebun, și tremura atât de tare, încât se auzea cum se cutremură scaunul de sub el pe dușumea. Când am dat mâna, am văzut că era foarte rece. Buzele îi erau albastre, și toată înfățișarea foarte alarmantă. Adevărul este că rezistase cât se putea de mult convingerii. Când s-a așezat, i-am spus:

-Dragul meu tânăr, ce se întâmplă cu tine?

Lucrarea din Western și Rome, în anii 1854 și 1855

345

-Oh, a spus el, am comis păcatul de neiertat.

-Ce te face să afirmi așa ceva? l-am întrebat eu.

-Oh, a spus el, știu că l-am comis, și am făcut-o dinadins.

Apoi mi-a povestit singur cele întâmplate.

-Acum câțiva ani, am dat peste o carte care se numea „Cartea piratului”. Am citit-o, și a avut un efect extraordinar asupra minții mele. Mi-a inspirat un fel de ambiție teribilă și infernală de a fi cel mai mare pirat care a trăit vreodată. M-am hotărât să devin căpetenia hoților de drumul mare, al bandiților și al tuturor piraților despre care s-a scris vreodată. Însă educația mea religioasă îmi stătea în cale. Învățăturile și rugăciunile părinților mei păreau să se ridice înaintea mea, și nu puteam înainta. Auzisem însă că puteai să îndurerezi pe Duhul lui Dumnezeu, și să-I distrugi influența, ca să nu-L mai auzi niciodată. Citisem că era posibil să-mi anihilez și conștiința, ca să nu mă mai tulbure; după ce m-am hotărât, prima mea treabă a fost să scap de convingerile religioase, ca să pot să săvârșesc toate jafurile și crimele posibile, fără nici o muștrare de conștiință. De aceea, am început să iau în deșert în mod deliberat numele Duhului Sfânt.

Apoi mi-a spus în ce mod făcuse acest lucru, și ce li spusese Duhului Sfânt, dar sunt niște blasfemii prea mari ca să le pot repeta.

-După aceea am simțit că Duhul lui Dumnezeu mă lăsa, a continuat el; conștiința nu mă mai tulbura deloc. După puțin timp, m-am hotărât să comit o infracțiune, ca să văd dacă mă afectează. Peste drum de casa noastră se afla o școală; într-o seară, i-am dat foc. Apoi am mers și m-am culcat. Curând, focul a fost descoperit. M-am sculat, și m-am amestecat cu mulțimea care se adunase să-l stingă, dar eforturile lor au fost zadarnice, și școala a ars până în temelii.

Să arzi o clădire în felul acesta este un fapt penal. El știa acest lucru. L-am întrebat dacă mersese mai departe cu comiterea infracțiunilor. Mi-a spus că nu. Și cred că a adăugat că nu se simțea atât de nepăsător cum s-ar fi așteptat. L-am întrebat dacă fusese vreodată suspectat de incendiu. Mi-a spus că nu știa; fuseseră suspectați alți tineri, despre care se vorbea mult. L-am întrebat ce își propunea să facă. Mi-a spus că avea de gând să mărturisească episcopilor, și m-a întrebat dacă nu voiam să-l însoțesc.

Am mers cu el la unul din epitropi, care Jocuia în apropiere; tânărul m-a rugat să povestesc eu

cele întâmplătoare. Am povestit. Epitropul era un om bun, foarte apropiat de părinții tânărului.
346

Memoriile lui Charles G. Finney

Anunțul acesta l-a afectat foarte mult. Tânărul stătea înaintea lui, fără să spună nimic. După ce am discutat puțin cu epitropul, am spus:

-Mergem să-i vedem și pe ceilalți epitropi.

Domnul a răspuns:

-Nu, nu trebuie să mergeți; o să mă duc eu, și o să le spun toată povestea.

L-a asigurat pe tânăr că el îl ierta, și că presupunea că și ceilalți epitropi, și toți oamenii din oraș, îl vor ierta, și nu îl vor pune la plată nici pe el, nici pe părinții lui.

Apoi eu m-am întors în camera mea, iar tânărul a plecat acasă. Nu era însă liniștit. Când am ajuns seara la adunare, m-a întâmpinat la ușă și mi-a spus:

-Trebuie să fac o mărturisire publică. Câțiva tineri au fost suspectați de acest lucru; vreau ca oamenii să știe că eu am făcut-o, și că nu am avut nici un complice; știu numai eu și

Dumnezeu.

Apoi a adăugat:

-Domnule Finney, nu vreți să le spuneți dumneavoastră? Eu o să fiu prezent, și o să răspund la toate întrebările la care va fi necesar să răspund; dar simt că nu pot deschide gura.

Dumneavoastră le puteți spune mai ușor.

Când s-au adunat oamenii, m-am ridicat și le-am istorisit faptele. Familia era atât de cunoscută și de iubită de comunitate, încât povestirea mea a produs multă consternare.

Oamenii suspinau și plângeau în toată congregația. După ce a mărturisit totul, tânărul s-a liniștit. Nu știu prea multe despre istoria lui religioasă de mai târziu. Am aflat recent că s-a prins cu putere de Cristos, și că nu a mai alunecat niciodată. A fost luat în armată pe timpul războiului, și a fost ucis în bătălia de la Fort Fisher.

În relatarea trezirilor de până acum, am trecut peste multe infracțiuni, comise de persoane care veneau la mine să le sfătuiesc, și îmi spuneau cele întâmplătoare. În multe cazuri au avut loc restituiri, uneori de multe mii de dolari, făcute de oameni cu muștrări de conștiință, care obținuseră banii direct prin fraudă, sau prin alte mijloace necinstite.

În prima iarnă pe care am petrecut-o la Boston am avut de-a face cu multe cazuri de felul acesta. Am predicat într-un Sabat după

Lucrarea din Western și Rome, în anii 1854 și 1855 347

următorul text: „Cine își ascunde fărădelegile, nu propășește”*, și după-amiază din partea a doua a textului: „dar cine le mărturisește și se lasă de ele, capătă îndurare”. Îmi amintesc că rezultatele acestor două predici au fost extraordinare. Timp de multe săptămâni, persoane de toate vârstele, bărbați și femei, au venit la mine pentru sfătuire spirituală, descoperindu-mi diferite fraude pe care le comiseră, și păcate de tot felul. Unii tineri își furaseră patronii; câteva femei furaseră ceasuri, și aproape orice fel de articol feminin, într-adevăr, se pare că Cuvântul Domnului a lucrat cu atâta putere în tot orașul, încât a descoperit orice urmă de fărădelege. Mi-ar trebui ore întregi ca să enumăr toate infracțiunile pe care am ajuns să le cunosc prin intermediul mărturiilor făptașilor. Dar în fiecare caz persoanele mi s-au părut cu adevărat pocăite, și dornice să repare răul făcut prin orice mijloace posibile.

Dar trebuie să mă întorc la Western. Trezirea a fost foarte interesantă, și multe suflete s-au întors la Dumnezeu. Îmi amintesc acum de convertirea unei tinere doamne. Era învățătoare la școala din localitate. Tatăl ei era sceptic, și am înțeles că era singura fiică, iar tatăl ei ținea foarte mult la ea. Era un om foarte influent, dar nu a venit niciodată la adunare. Trăia într-o fermă din apropierea satului. Satul Western este foarte mic, și locuitorii sunt răspândiți pe toată valea râului Mohawk și pe dealurile din jur; astfel că majoritatea oamenilor veneau de la mare distanță.

Auzisem că această tânără nu venea la întâlnirile noastre, și se împotrivise lucrării destul de mult. Într-o zi am trecut pe lângă clădirea școlii, și m-am oprit să vorbesc cu ea. La început a părut surprinsă să mă vadă intrând. Nu îi fusesem niciodată prezentat, și nu aş fi recunoscut-o dacă nu o vedeam în locul acela. Însă ea mă cunoștea, și a părut deranjată de prezența mea.

Am luat-o cu blândețe de mână, și i-am spus că venisem să vorbim despre sufletul ei.

-Copila mea, i-am spus, ce se întâmplă cu dumneata? Ți-ai predat inima lui Dumnezeu?

Am spus aceste cuvinte în timp ce o țineam de mână. A plecat fruntea, și nu a făcut nici un

efort să-și retragă mâna. Am văzut într-un moment că asupra ei coborâse o influență, atât de adâncă și

'Proverbe 28: 13

348

Memoriile lui Charles G. Finney

remarcabilă, încât am fost aproape sigur că se va supune pe loc lui Dumnezeu.

Când intrasem s-o văd, mă așteptam să-i spun câteva cuvinte, ca s-o pun pe gânduri, și să stabilesc o ocazie în care să putem vorbi mai mult. Dar când am văzut cum se purta, mi s-a părut că era gata să se supună; după câteva propoziții blânde și amabile, a renunțat la opoziție și a părut gata să se prindă de Domnul Isus Cristos. Apoi am întrebat-o dacă puteam spune câteva cuvinte elevilor; ea a spus că dorea și ea să mă asculte. Le-am vorbit câteva minute, apoi am întrebat-o dacă voia s-o prezint pe ea și pe elevi lui Dumnezeu în rugăciune. A spus că voia, și s-a tulburat foarte mult. Am început să ne rugăm, și a fost o ocazie foarte solemnă și mișcătoare. Tânăra doamnă s-a supus, și a trecut de la moarte la viață. Nu a mai trăit mult timp, și s-a dus în ceruri. Trecuseră aproape treizeci de ani de când fusesem prima dată în Western. O altă generație trăia în locul acela, și mai erau puțini din cei pe care îi cunoșteam eu. Am găsit totuși câțiva din membrii de pe vremea mea. Dar congregația era nouă, compusă din tineri care crescuseră după prima trezire.

Ca și în cazul primei treziri, oamenii din Rome au auzit că treceam prin Western, și au venit într-un număr considerabil ca să asiste la adunări. Acest lucru m-a făcut să merg și să petrec un timp în Rome după câteva săptămâni.

Starea religiei din Western a fost mult îmbunătățită după această trezire. Hotărârile Evangheliei au fost menținute, și s-au făcut progrese remarcabile în direcția cea bună. Familia B. plecase din localitate, cu excepția unui fiu și a familiei lui. Familia aceasta numeroasă și interesantă se risipise; dar unul din ei rămăsese în Western, altul în Utica, și un fiu care fusese convertit în timpul primei treziri a fost mulți ani lucrător și pastor al primei biserici prezbiteriene din Watertown, New York.

Când am fost în Rome pentru prima dată, biserica era congregațională. Dar cu câțiva ani înainte de a doua mea vizită, a venit un pastor prezbiterian, un tânăr, care simțea că biserica trebuia să fie prezbi teri ană, nu congregațională. A propus și a recomandat acest lucru bisericii, și a avut succes; dar a nemulțumit un mare număr de persoane influente din biserică. Acest lucru a creat o stare foarte nedorită de lucruri în Rome; când am ajuns acolo din Western,

Lucrarea din Western și Rome, în anii 1854 și 1855 349

am aflat că în biserică exista o dezbinare serioasă. Pastorul pierduse respectul și afecțiunea unui număr de membri foarte influenți din biserică.

Când am aflat cum stăteau lucrurile, am simțit că nu se putea face mare lucru pentru promovarea unei treziri, dacă nu se remedia această dezbinare. Dar se vorbise atât de mult, și persoanele implicate se încăpățănaseră atât de mult, încât am încercat zadarnic să aduc împăcarea. Nu era un lucru despre care să predici; dar am încercat în conversațiile private să smulg această rădăcină de amărăciune. Am văzut că părțile implicate nu vedeau lucrurile la fel. Am continuat totuși să predic, și Duhul Domnului a fost turnat peste ei; convertirile au fost numeroase, și cred că s-a făcut mult bine. După ce am încercat în zadar să asigur o unire a sentimentelor și eforturilor după dorința lui Dumnezeu, m-am hotărât să-i las. Am auzit după aceea că unii din membrii nemulțumiți ai bisericii au plecat și s-au alăturat bisericii din Western, părăsind biserica din Rome. Cred că pastorul a făcut ce considera el că era de datoria lui, dar asemenea dezbinări erau foarte dureroase pentru mine, fiindcă eram legat sufletește de biserica aceasta.

Capitolul XXXII Trezire în Rochester în 1855

În toamna anului 1855, am fost invitați din nou în orașul Rochester, ca să lucrăm pentru salvarea sufletelor. La început nu mă gândeam să merg, dar a mai sosit un mesager cu o invitație urgentă care purta semnăturile multor persoane, credincioase și necredincioase. După multe discuții și rugăciuni, am consimțit. Ne-am început lucrarea, și am văzut în curând că Duhul lui Dumnezeu ieșise la lucru printre oameni. Unii creștini din locul acela, și îndeosebi fratele care venise după mine, se rugaseră cu sinceritate toată vara pentru revărsarea Duhului Sfânt. Câteva suflete se luptaseră cu Dumnezeu, până simțiseră că erau în ajunul unei mari treziri.

Când i-am enumerat motivele care mă împiedicau să merg din nou în Rochester, fratele care a venit le-a îndepărtat pe toate, spunându-mi:

-Domnul vrea să vă trimită la Rochester, și dumneavoastră veți merge la Rochester iarna aceasta, și vom avea o mare trezire.

Până la urmă, m-am hotărât să merg. Iar când am ajuns acolo, m-am convins că acela fusese glasul lui Dumnezeu. Am început să predic în diverse biserici. Prima Biserică Prezbiteriană din oraș aparținea vechii școli, și nu și-a deschis ușile pentru adunările noastre. Dar biserica congregațională și celelalte două biserici prezbiteriene, împreună cu pastorii lor, au intrat în lucrare cu bucurie, și au dobândit biruințe. Bisericile baptiste au intrat și ele în lucrare de data aceasta, iar bisericile metodiste au lucrat în felul lor pentru extinderea lucrării. Am ținut în fiecare zi adunări de rugăciune la prânz, și ara avut mulți participanți, entuziaști și plini de duh.

La puțin timp de la începerea lucrării, am primit o cerere semnată de membrii baroului și câțiva judecători - doi judecători de la Curtea de apel, și unul sau doi judecători de la Curtea supremă care locuiau

Trezire în Rochester în 1855

351

acolo - cerându-mi să predic din nou pentru avocați despre guvernarea morală a lui Dumnezeu. Am acceptat. Mi-am început prelegerile pentru avocați predicând după textul: „Ne facem vrednici să fim primiți de orice cuget omenesc, înaintea lui Dumnezeu”. Am început prin a le arăta că textul afirmă că orice om are un cuget, adică o conștiință. Apoi le-am dat definiția conștiinței, și am început să le arăt ce spune cu adevărat conștiința fiecărui om; că fiecare om știe că este un păcătos înaintea lui Dumnezeu, și recunoaște că Dumnezeu trebuie să-l condamne din cauza păcatelor, fiindcă propria lui conștiință îl condamnă ca pe un păcătos. Știam că printre avocați erau unii sceptici. Unul din ei declarase cu câteva luni înainte că nu va participa niciodată la o adunare creștină; că nu credea în religia creștină, și că nu putea intra acolo, fiindcă lucrul acesta l-ar fi pus într-o lumină falsă, și era hotărât să nu mai respecte deloc instituțiile creștinilor.

Mi-am continuat prelegerile seară de seară, cu dorința de a-i convinge pe avocați că, dacă Biblia nu ar fi fost adevărată, nu ar mai fi existat nici o speranță pentru ei. Voiam să le arăt că nu puteau să concluzioneze că Dumnezeu îi va ierta din cauză că este bun, fiindcă însăși bunătatea Lui îl împiedica să-i ierte. Nu poți să fii înțelept și bun și să ierți o asemenea lume de păcătoși ca noi; dacă nu ar exista Biblia care să ne lumineze, rațiunea umană nu ar putea ajunge niciodată la concluzia că păcătoșii pot fi salvați. Admițând că Dumnezeu este infinit de bun, nu putem să tragem concluzia că orice păcătos va fi iertat, ci din contră, că nici un păcătos nepocăit nu va fi iertat. Doream să le deschid o cale prin care să ajungă la Biblie, singurul mod rațional de a aștepta mântuirea.

La încheierea primei prelegeri, l-am auzit pe avocatul despre care v-am spus că afirmase că nu va participa niciodată la o adunare creștină, spunându-i unui prieten pe drumul spre casă că se înșelase, și că se bucura că religia creștină însemna mai mult decât crezuse, fiindcă nu vedea nici o cale de a ignora argumentele pe care le auzise; mai mult, a spus că va participa la toate prelegerile, și va lua o hotărâre în funcție de argumentele și faptele prezentate.

Am continuat să insist asupra acestui punct, până am simțit că se apropiaseră cu adevărat de

Cristos și de descoperirile din Evanghelie,

2 Corinteni 4: 2 u.p.

352 Memoriile **lui** Charles G. Finney

ca de singura lor speranță. Însă nu le prezentasem încă jertfa lui Cristos, ci îi lăsasem sub apăsarea legii, condamnați de propria lor conștiință și osândiți la moarte veșnică. Acest lucru a pregătit calea ca să primească din toată inima Evanghelia mântuirii. Când am ajuns să le spun că Evanghelia descoperea singura cale posibilă de salvare a păcătoșilor, au fost învinși, așa cum fuseseră și ceilalți. Au început să se supună convingerii, și mulți din ei au fost convertiți.

Ce a fost cu adevărat remarcabil în aceste treziri de la Rochester la care fusesem martor a fost faptul că toate au început în clasa înaltă a societății. Acest lucru a favorizat extinderea lor generală, și îndepărtarea împotrivirii.

Au fost multe cazuri de convertiri remarcabile în timpul acestei treziri, ca și în trezirile precedente. Lucrarea s-a răspândit și a stârnit atât de mult interes, încât a devenit principalul subiect de discuție în oraș și în împrejurimi. Negustorii i-au lăsat pe toți angajații lor să participe, o parte într-o zi, și cealaltă parte în următoarea. Lucrarea s-a răspândit atât de mult, încât a ajuns în toate locurile publice; în magazine, hoteluri, bănci și localuri, pe stradă și pretutindeni, lucrarea de mântuire înainta cu toată puterea.

Mulți dintre oamenii care se împotriviseră primei treziri L-au primit acum pe Cristos. Unii care călcase în mod voit Sabatul, alții care blestemau pe față, toate clasele sociale, de la cel mai mic la cel mai mare, de la bogat la sărac, cu toții au fost afectați de puterea acestei treziri și aduși la Cristos. Am continuat să lucrez toată iarna, și trezirea a crescut mereu. Doctorul Anderson, rectorul universității, s-a angajat cu zel în lucrare, și mulți studenți au fost convertiți, din câte am înțeles. Pastorii celor două biserici baptiste s-au apucat de treabă cu toată puterea, și eu am predicat de câteva ori în bisericile lor.

Doamna Finney era destul de cunoscută în Rochester, fiindcă trăise acolo mulți ani, și fusesse martoră la cele două treziri precedente. Ea s-a interesat foarte mult de această trezire, și a lucrat cu zel și succes, ca de obicei. Ca și înainte, am văzut că oamenii din Rochester, ca și iudeii din Berea, „au primit Cuvântul cu toată râvna, și cercetau Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea este așa”. Multe doamne din Rochester au făcut apel la toată

Fapte 17: 11

Trezire în **Rochester** în 1855

353

influența lor ca să aducă toate clasele sociale la Cristos. Unele din ele vizitau magazinele și locurile în care se încheiau afaceri, și își foloseau toată influența ca să aducă la adunare pe toți cei care lucrau acolo. Mulți bărbați care lucrau la calea ferată au fost convertiți, și în cele din urmă nu s-a mai lucrat în Sabat la calea ferată, din cauza mișcării religioase din oraș.

Binecuvântata lucrare a harului s-a extins și a crescut până a ajuns să fie convertit aproape tot orașul. Ca și în trezirile precedente, lucrarea s-a răspândit de la centru spre orașele și satele din jur. A fost un fapt remarcabil, iar trezirile din Rochester au avut o influență foarte mare asupra orașelor și satelor vecine.

Mijloacele pe care le-am folosit ca să promovez această trezire au fost identice cu cele pe care le-am folosit înainte. Au fost predicate aceleași doctrine. Au fost folosite aceleași măsuri, cu rezultate similare realizărilor din primele treziri. S-a manifestat, ca și înainte, o atenție mare și sinceră față de cuvântul predicat, și un interes inteligent pentru adevărul învățat din Biblie. Nu am predicat nicăieri cu mai multă plăcere ca în Rochester. Locuitorii lui sunt foarte inteligenți, și au manifestat întotdeauna interes, sinceritate și apreciere față de adevăr, întrecându-i de departe pe ascultătorii din alte părți. Am lucrat în alte orașe, în care oamenii erau mult mai educați decât în Rochester. Dar în orașele acestea vederile și obiceiurile oamenilor erau mult mai stereotipe; oamenii erau mai greu de mulțumit, și se temeau mai mult de metodele noi. În New England am găsit un grad înalt de educație, în general, dar aceasta era însoțită de timiditate, rigiditate, formalism și un mod stereotip de a face lucrurile, care făceau imposibilă lucrarea Duhului Sfânt în deplină libertate și putere.

Pe când lucram în Hartford, am fost vizitat de un pastor din centrul statului New York, care fusesse martor la glorioasele treziri din regiunea aceasta. El a luat parte la adunările noastre și

a observat tipul și înaintarea lucrării de aici. Nu i-am spus nimic despre formalismul adunărilor de rugăciune, despre timiditatea oamenilor în folosirea de noi metode, dar el mi-a zis:

-Păi, frate Finney, mâinile dumitale sunt legate; ești îngrădit de temerile lor și de modul lor de a face lucrurile mereu la fel. Au pus până și pe Duhul Sfânt într-o poziție fixă.

354 **Memoriile lui Charles G. Finney**

Această declarație era îndrăzneță, și unora li se poate părea lipsită de respect și profană, dar el nu a intenționat un asemenea lucru. Era un lucrător al lui Isus, bun, zelos și umil, și exprima doar ce văzuse și simțise; și eu însumi văzusem că Duhul Sfânt era foarte restrâns în lucrarea Lui din cauza temerilor și a părerilor foarte bune pe care le aveau oamenii aceștia despre ei înșiși. Trebuie să spun că nu cred că poporul din New England își dă seama de barierele pe care le pune în fața Duhului Sfânt, în lucrarea Lui de mântuire a sufletelor. Nu pot nici să aprecieze puterea și puritatea trezirilor din locurile unde nu există temeri, prejudecăți, restricții și înțelepciune omenească.

Într-o comunitate inteligentă și educată se pot folosi cu mai multă libertate mijloace noi, fără pericolul de a stârni tulburare.

Am descoperit că sunt foarte multe idei greșite despre neorânduială. Multe biserici numesc neorânduială orice lucru cu care nu sunt obișnuite. Căile lor stereotipe reprezintă rânduiala lui Dumnezeu în ochii lor, și tot ce se deosebește de ele este neorânduială, și tulbură ideile lor despre ordine. Dar, de fapt, un lucru care răspunde nevoilor oamenilor nu poate fi considerat neorânduială. În religie, ca și în celelalte domenii, bunul simț și judecata sănătoasă vor adapta din când în când mijloacele după scop. Măsurile de care este nevoie vor fi sugerate în mod natural de cei care observă cum stau lucrurile, și dacă sunt folosite cu rugăciune și grijă, vor ajuta puterea Duhului Sfânt să pătrundă în inimile tuturor.

Capitolul XXXIII

Trezire în Boston în 1856, 1857 și 1858

În toamna următoare am acceptat invitația de a lucra din nou în Boston. Ne-am început lucrarea pe strada Park, și Duhul lui Dumnezeu și-a arătat de îndată dorința de a mântui suflete. Prima predică pe care am ținut-o a fost pentru cercetarea bisericii, ca să asigur îndreptarea celor care căzuseră în păcat, să-i trezesc pe cei care se înșelau singuri și să-i aduc pe toți la Cristos.

După ce am dat drumul congregației, am rămas doar eu și pastorul la amvon, și el mi-a spus:

-Frate Finney, vreau să înțelegeți că și eu am nevoie de predică, la fel de mult ca orice membru al bisericii. Sunt demult nemulțumit de starea mea religioasă, și am trimis după dumneata și pentru sufletul meu, nu numai pentru sufletele enoriașilor.

Am avut multe discuții prelungite și foarte interesante. Părea hotărât să-și predea inima lui Dumnezeu. Și într-o seară, la o adunare de rugăciune, le-a povestit oamenilor propria lui experiență, și le-a spus că fusese convertit în ziua aceea.

Această mărturisire a produs o impresie profundă asupra bisericii și congregației, și asupra întregului oraș. Unii din pastori au considerat că era nepotrivit din partea lui să facă un asemenea lucru în public. Dar eu nu îl priveam astfel. Era limpede că acesta era cel mai bun mijloc pe care îl putea folosi pentru salvarea enoriașilor, și era menit să producă o intensă cercetare a inimii printre credincioși.

Lucrarea s-a extins foarte mult în Boston în iarna aceea, și au avut loc multe convertiri interesante. Am lucrat până la sosirea primăverii, și apoi ne-am gândit că era necesar să ne întoarcem la lucrarea de acasă. Dar era clar că lucrarea din oraș nu era gata, și am plecat cu promisiunea că ne vom întoarce iarna următoare, cu voia

356 **Memoriile lui Charles G. Finney**

lui Dumnezeu. Drept urmare, la sfârșitul toamnei următoare am plecat spre Boston.

Între timp, unul din pastorii din oraș, care fusese în Europa iarna trecută, scrisese câteva articole în care se împotriva întoarcerii noastre, și le publicase în ziarul „The

Congregationalist". Considera teologia mea, și în special subiectul sfințirii, ca fiind incorectă. Această împotrivire a avut efect, și am simțit de îndată că între creștini se produsese o dezbinare. Unii din membrii de seamă ai bisericii, care se înrolaseră cu trup și suflet în lucrarea de iarna trecută, stăteau deoparte, și nu mai participau la adunările noastre; era evident că această influență, care era destul de puternică în oraș, se împotriva lucrării. Acest lucru a întristat pe mulți oameni de bine.

Iarna aceasta dintre 1857 și 1858 va rămâne în memoria tuturor prin marea trezire care a zguduit statele din nord. A măturat întreaga regiune cu atâta putere, încât se spune că s-au convertit cincizeci de mii de oameni într-o singură săptămână. Trezirea aceasta a avut niște caracteristici foarte interesante. S-a extins atât de mult prin influența laicilor, că pastorii au rămas în umbră. În Boston a avut loc o adunare de rugăciune zilnică timp de câțiva ani, și în toamna care a precedat marea trezire a luat ființă o asemenea adunare și în New York, pe strada Fulton, unde se ține și în ziua de azi. Într-adevăr, nenumărate adunări de rugăciune au fost organizate în tot nordul, în lung și-n lat. Îmi amintesc că la una din adunările noastre de rugăciune din Boston, un domn s-a ridicat în iarna aceea și a spus:

-Sunt din Omaha, Nebraska. În călătoria mea spre est am luat parte mereu la asemenea adunări. Cred că sunt cam două mii de mile de la Omaha la Boston, așa că adunările de rugăciune se întind pe o suprafață de două mii de mile.

În Boston am avut de luptat contra influenței dezbinatoare despre care v-am vorbit, și acest lucru a dus la scăderea interesului religios. Totuși, lucrarea a continuat să crească mereu, în ciuda tuturor condițiilor nefavorabile. Era evident că Domnul intenționa să zguduie tot Boston-ul. În cele din urmă s-a sugerat să se organizeze o adunare de rugăciune pentru oamenii de afaceri, la ora doisprezece, în capela bisericii Old South, care se afla în centru. Prietenii creștini care ne găzduiau au pregătit camera și au anunțat adunarea. Dar lumea se îndoia că se putea organiza o asemenea adunare în Boston la vremea aceea. Totuși, fratele acesta a anunțat adunarea; spre

Trezire în **Boston** în 1856, 1857 și **1858** **357**

uimirea tuturor, sala a fost plină și o mulțime de oameni au rămas lîi ușă. Întâlnirile acestea au continuat în fiecare zi, cu **rezultate** minunate. Locul dintâi era prea neîncăpător, așa că s-au pregătit alte locații.

Doamna Finney ținea adunările pentru doamne în sala de adunare de pe strada Park. Aceste întâlniri erau atât de aglomerate, încât doamnele umpleau sala și apoi se așezau lângă ușă, ca să poată auzi fiecare cuvânt.

Una din adunările noastre zilnice de rugăciune s-a ținut în biserica din strada Park, care s-a umplut pe loc; așa s-a întâmplat cu multe asemenea adunări, în toate părțile orașului. Populația era foarte numeroasă, și părea să fie zguduită în întregime. Trezirea a devenit prea generală ca să mai pot ține socoteala convertirilor, sau să fac o estimare care să se apropie de adevăr. Oameni din toate clasele sociale erau convinși pretutindeni. Mulți unitarieni au devenit foarte interesați, și au luat parte la adunările noastre.

Această trezire este atât de recentă încât nu trebuie să mai insist în descrierea ei, fiindcă a devenit aproape universală în statele din nord. O influență divină părea să cuprindă toată țara. Sclavia părea să închidă intrarea spre sud. Oamenii de acolo erau atât de înfuriați, de supărați, de legați de instituția lor specifică, care era atacată din toate părțile, încât Duhul lui Dumnezeu s-a îndepărtat cu durere de ei. Nu era nici un loc pentru El în inimile sudiștilor. Se estimează că în timpul acestei treziri s-au convertit cinci sute de mii de persoane din nord.

După cum am spus, s-a înaintat foarte mult prin intermediul adunărilor de rugăciune, al vizitelor și discuțiilor personale, al distribuirii de broșuri, și prin eforturile energice ale laicilor, bărbați și femei. Din câte știu, pastorii nu s-au opus. Cred că simpatia pentru lucrare a fost universală. Dar oamenii credeau atât de mult în puterea rugăciunii, că preferau adunările de rugăciune, și nu predicile. Impresia generală părea să fie: „Am tot primit învățături, până ne-am împietrit; acum este timpul să ne rugăm”. Răspunsurile la rugăciune erau constante, și atât de uimitoare, că atrăgeau atenția oamenilor din toată țara. Era evident că, pentru a răspunde la rugăciune, se deschideau ferestrele cerului, și Duhul lui Dumnezeu era turnat ca un potop. Ziarul „New York Tribune” a publicat câteva extrase de

raport, care ilustrau progresul trezirii în diverse părți ale Statelor Unite.

Am spus că au avut loc convertiri foarte interesante în timpul trezirii din Boston. Într-o zi, am primit o scrisoare anonimă de la o doamnă, care îmi cerea sfatul în privința sufletului ei. De obicei nu acord nici o atenție scrisorilor anonime. Dar felul în care era scrisă, talentul cu care se exprima și sinceritatea ei m-au făcut să îi acord atenția mea. Îmi cerea să-i răspund, să o adresez doamnei M., și să o las paracliserului din biserică în care predicam în seara respectivă. Pe vremea aceea predicam în fiecare seară în altă biserică. I-am răspuns că nu îi puteam da nici un sfat, fiindcă nu îi cunoșteam destul de bine istoria, și nici starea sufletească. Dar am îndrăznit să-i atrag atenția asupra unui lucru foarte vizibil; faptul că trimisese o scrisoare anonimă arăta că era o femeie foarte mândră, și acesta era un defect pe care trebuia să-l biruiască.

Am lăsat răspunsul paracliserului, și a doua zi dimineața o doamnă a venit să mă vadă. După ce a intrat, mi-a spus că ea era doamna care îmi trimisese scrisoarea anonimă, și că venise să-mi spună că mă înșelasem când o acuzasem de mândrie. Mi-a spus că era membră a bisericii episcopale, și nu voia să-și supere biserica declarând că nu fusese convertită. Eu i-am răspuns: -Atunci biserica este mândră, dacă din cauza ei v-ați ascuns numele.

Se pare că acest lucru a deranjat-o destul de tare, fiindcă s-a ridicat și a ieșit, foarte tulburată. Mă așteptam să n-o mai văd, dar în seara aceea, după terminarea predicii, am găsit-o printre cei îngrijorați din sala de studiu. Când am intrat, am observat-o pe doamna aceasta. Era limpede că era o femeie inteligentă și educată, și am văzut că aparținea înaltei societăți. Dar nu îi cunoșteam încă numele, fiindcă discuția de dimineață nu durase mai mult de un minut sau două, și apoi părăsise camera, așa cum v-am spus. Când am trecut pe lângă ea, i-am spus foarte calm:

-Sunteți aici?

-Da, mi-a răspuns ea, și și-a plecat fruntea, de parcă s-ar fi simțit rușinată. Am schimbat câteva cuvinte amabile, și am trecut mai departe.

În adunările acestea de cercetare insistam întotdeauna asupra necesității de a te supune imediat lui Cristos, și prezentam mereu

Trezire în Boston în 1856, 1857 și 1858

359

datoria prezentă a păcătosului; apoi îi invitam să îngenuncheze pe cei care erau pregătiți să se consacre cu totul lui Cristos. Am observat că ea a fost prima care a îngenuncheat. A doua zi dimineața, a venit să mă viziteze la o oră foarte matinală. De îndată ce am rămas singuri, și-a deschis inima înaintea mea, și mi-a spus:

-Văd acum, domnule Finney, că am fost foarte mândră. Am venit să vă spun cine sunt, și să vă povestesc toată istoria mea, ca să știți ce sfaturi să-mi dați.

Era, după cum bănuisem, o femeie din înalta societate, soția unui domn bogat, care era sceptic. Ea era creștină practicantă, dar nu se convertise. A fost foarte deschisă, și a primit învățăturile mele cu bucurie; și-a exprimat chiar atunci speranța în Cristos, și a devenit o creștină foarte zeloasă. Scria foarte bine, și putea să-mi noteze predicile mai bine decât oricine. Obișnuia să se așeze pe scaun, și îmi scria predicile cu acuratețe și cu o rapiditate extraordinară. A trimis copii după notițele ei unui mare număr de prieteni, și s-a străduit să lucreze pentru mântuirea tuturor prietenilor din Boston și de pretutindeni. Am corespondat mult cu doamna aceasta. A manifestat întotdeauna același zel pentru credință. Făcea întotdeauna câte o faptă bună, și a lucrat cu hărnicie pentru cei săraci, și pentru toți oamenii care aveau nevoie de instruire, simpatie și ajutor. A trecut prin multe lupte sufletești, înconjurată fiind de atâtea ispite. Dar cred că a fost, și va fi întotdeauna, o podoabă pentru biserica lui Cristos.

Trezirea s-a extins de la Boston la Charlestown și Chelsea. Am predicat în estul Boston-ului și în Charlestown, și pentru un timp considerabil în Chelsea, unde trezirea a devenit generală și îmbucurătoare. Am continuat să lucrăm în Boston iarna aceea, până la sosirea primăverii, când a trebuit să ne întoarcem acasă. Când am plecat, lucrarea era în plină desfășurare, fără vreun semn de slăbire.

Biserica și pastorii din țara aceasta se angajaseră atât de deplin în promovarea trezirii, și binecuvântarea lui Dumnezeu îi însoțea cu atâta putere pe laici și clerici, încât m-am hotărât

să mă întorc și să mai petrec un sezon în Anglia, ca să văd dacă influența aceasta minunată nu putea pătrunde și acolo.

Capitolul XXXIV

A doua vizită în Anglia

Ne-am imbarcat pe vaporul Persia în luna decembrie a anului 1858, cu destinația Liverpool. Prietenul nostru Brown a venit să ne întâmpine la Liverpool, și să ne invite să lucrăm un sezon la Houghton, înainte de a pleca spre alt câmp. Imediat după sosire, am primit o mulțime de scrisori de la numeroși pastori din Anglia, care se bucurau de întoarcerea noastră și ne invitau să lucrăm în diferite câmpuri. Totuși, am petrecut câteva săptămâni în Houghton și Saint Ives, unde am fost martorii unor treziri prețioase. În Saint Ives nu avuseseră niciodată o trezire. În Houghton mai lucrasem și în timpul primei noastre vizite, și am văzut și acum minuni ale harului.

De data aceasta am găsit o stare de lucruri foarte ciudată în Saint Ives. Exista o singură biserică independentă; pastorul acesteia era acolo de mulți ani, dar nu reușise să facă mare lucru. Era un om ciudat. Era un mare adept al vinului, și se împotriva abstenenței totale. Țineam adunările într-o sală de conferințe, în care încăpeau mai mulți oameni decât în biserica congregațională. Uneori predicam și în biserică, dar era un loc mai puțin primitiv decât sala de conferințe, fiindcă era neîncăpătoare și incomodă.

Trezirea a lucrat cu putere, fără să țină seama de poziția pastorului. El s-a împotrivit cu tărie până când interesul a devenit atât de mare, că a părăsit orașul și a lipsit câteva săptămâni. De atunci, noii convertiți, împreună cu prietenul meu Brown și alți câțiva membri mai vechi ai bisericii, au amenajat o capelă frumoasă, și starea religioasă din locul acela s-a schimbat total.

Domnul Harcourt, vechiul pastor din Houghton, s-a dovedit un pastor de succes, și a fost chemat la Londra, la capela Borough Road. Aici l-am găsit la a doua mea vizită în Anglia. Așteptase cu nerăbdare întoarcerea noastră; de îndată ce a auzit că eram acolo, a insistat pe toate căile să lucrăm cu el în Londra. Biserica lui din

A doua vizită în Anglia

Londra fusese sfâșiată de niște vederi ultra-radicală și fanatice **asupra** temperanței. Avuseseră un pastor minunat, care fusese tulburat de vrajba lor, și părăsise în cele din urmă biserica complet descurajat. Diaconii lor fuseseră siliți să se resemneze, și biserica era complet dezorganizată. Fratele Harcourt m-a informat că era mulțumit să știe că a încercat, chiar dacă nu reușeam să promovăm o trezire.

De îndată ce am putut să părăsim orașul Saint Ives, am plecat spre Londra, ca să vedem ce puteam face pentru biserica aceasta. I-am găsit într-o stare atât de descurajatoare, încât ne-am gândit că nu vom putea face mare lucru pentru ei. Totuși, ne-am început lucrarea; soția mea a organizat adunări pentru doamne, iar eu am început să predic, și să-i mustru, și să-i îndemn cu toată puterea. În curând, Duhul lui Dumnezeu a fost turnat peste ei, și am văzut că întreaga biserică era sub povara convingerii. Lucrarea s-a intensificat și s-a extins, până a ajuns în orice familie de credincioși. Toți membrii vechi ai bisericii au fost atât de muștrați, că și-au făcut mărturisiri unul altuia, și și-au rezolvat neînțelegerile; domnul Harcourt mi-a spus înainte să plec că biserica era o biserică nouă; că binecuvântarea lui Dumnezeu fusese universală, așa că toate animozitățile se rezolvaseră, și că el se simțea foarte încurajat când îi vedea. Într-adevăr, lucrarea din biserica aceasta a fost uimitoare. Am lucrat, timp de câteva săptămâni, doar pentru biserică. Domnul Harcourt se rugase pentru ei, și lucrase în mijlocul lor până ajunsese aproape de descurajare; dar binecuvântarea a

venit în cele din urmă, cu atâta plinătate, că i-a depășit așteptările. Oamenii au fost reconverțiți și uniți prin iubire, și au învățat să se apuce singuri de lucru.

La câțiva ani de la aceste evenimente, domnul Harcourt a venit în țară la noi și ne-a făcut o vizită. Acest lucru s-a întâmplat la puțin timp de la moartea scumpei mele soții. Mi-a spus atunci că lucrarea a continuat mereu în biserica lui, și oamenii simțeau că e ceva în neregulă dacă nu aveau una sau două convertiri pe săptămână. Se speriau dacă vedeau că lucrarea nu înainta în mod constant și vizibil. A spus că au stat lângă el, și că a simțit în fiecare Sabat puterea rugăciunilor lor. Raportul său cu privire la rezultatele acestei treziri care a continuat până în clipa plecării lui a fost foarte interesant. Dacă te gândești la starea în care fusese biserica, și la nivelul la care

362 Memoriile lui Charles G. Finney

ajunsesse după trezire, nu e de mirare că inima domnului Harcourt era plină de mulțumire și recunoștință față de Dumnezeu.

În locul acesta, ca și în biserica doctorului Campbell, s-au dezvoltat multe nedreptăți săvârșite în trecut de creștinii practicanți. Cazurile acestea au ajuns la cunoștința mea prin intermediul făptașilor, care veneau la mine să îi sfătuiesc. Nu doar creștinii practicanți au venit, ci și un mare număr de necredincioși, apăsăți de o teribilă convingere.

După ce mi-am început lucrarea în Londra, doctorul Tregelles, un distins literat și teolog, i-a scris doctorului Campbell, atrăgându-i atenția asupra unor erori pe care le considera prezente în teologia mea. Când am vorbit despre condițiile mântuirii în Teologia Sistematică, am spus că ispășirea lui Cristos era una din condiții. Spusesem că iubirea infinită a lui Dumnezeu era temelia sau sursa din care izvora întreaga mișcare, dar condițiile prin care puteam fi mântuiți erau ispășirea lui Cristos, credința și pocăința. Doctorul Tregelles nu era de acord cu această declarație.

Într-un mod ciudat, în loc să caute cartea mea și să vadă ce spuneam exact, doctorul Campbell a fost de acord cu doctorul Tregelles, și a scris câteva articole care se opuneau presupuselor mele păreri. Amândoi mi-au înțeles în mod greșit poziția, și au stârnit multă împotrivire față de lucrarea mea din Anglia. Până la urmă, se pare că doctorul Campbell nu se îndoia de ortodoxia mea. Doctorul Reford spunea că declarația mea era corectă, și că orice altă declarație privitoare la acesta problemă ar fi fost greșită. Oricum, nu am acordat nici o atenție doctorului Campbell și criticilor sale. După aceea, mi-a scris o scrisoare pe care o am și acum, și în care spune că este total de acord cu ortodoxia mea, și cu vederile mele; dar spune că eu, din nefericire, fac discriminări în teologia mea, și că oamenii de rând nu mă pot înțelege. Adevărul este că mulți oameni de rând m-au înțeles mai bine decât doctorul însuși.

Fusese educat în Scoția, și era un teolog scoțian foarte rigid; în consecință, doctrinele mele, care aparțineau noii școli, l-au năucit și i-a trebuit ceva timp ca să le înțeleagă. Când am vizitat pentru prima dată Anglia, am văzut că teologia lor era în mare parte dogmatică, bazată pe autoritate. Biserica organizată avea cele Treizeci și nouă de articole, și Mărturisirea de credință de la Westminster; aceste lucruri erau privite ca o autoritate. Nu aveau obiceiul de a aduce dovezi

A doua vizită în Anglia

363

pentru aceste „standarde”, ci le tratau ca pe niște dogme. Când am început să predic, au fost surprinși să vadă că aduceam argumente în fața oamenilor. Doctorul Campbell nu aproba acest lucru, și a spus că nu îmi va aduce nimic bun. Dar oamenii au simțit altfel, și nu rareori primeam vestea că argumentele mele le învinseseră îndoielile; predicile mele erau logice, nu dogmatice, și de aceea împlineau nevoile oamenilor. Simțisem și eu înainte de convertire nevoia de instruire și predici logice de la amvon. Experiența aceasta a avut întotdeauna o mare influență asupra predicării mele. Știam

ce gândesc oamenii atunci când pastorul face niște afirmații și nu le susține cu dovezi, deși ar fi nevoie. De aceea, mă străduiam să răspund nevoilor oamenilor care erau în această stare sufletească. Știam care fuseseră dificultățile mele, și de aceea doream să împlinesc nevoile intelectuale ale ascultătorilor mei.

I-am spus doctorului Campbell acest lucru; la început, el nu a crezut că oamenii îmi vor înțelege motivele, și le vor aprecia. Dar când a ajuns să primească convertiții, și să discute personal cu ei, mi-a mărturisit iar și iar surprinderea lui, fiindcă ei îmi înțelegeau foarte bine motivele.

-Păi, spunea el, sunt toți teologi.

Era foarte sincer, și mi-a mărturisit cât de greșite fuseseră părerile lui în privința aceasta.

După ce mi-am terminat lucrarea în capela Borough Road, am plecat din Londra și ne-am odihnit câteva săptămâni la Houghton. Starea sănătății mele era atât de proastă, încât am crezut că trebuia să mă întorc acasă. Dar doctorul R, un creștin minunat care locuia la Huntington, m-a rugat foarte mult să vin și să mă odihnesc în casa lui, și să-l las să facă tot ce putea face pentru mine ca medic. I-am acceptat invitația. Avea opt copii, și toți erau neconvertiți. Fiul cel mare era și el doctor. Era un tânăr cu talente remarcabile, dar un sceptic convins. Îmbrățișase filozofia lui Comte, și ajunsese la ateism extrem, sau poate că ar trebui să-i spun nihilism. Părea să nu creadă în nimic. Era un fiu foarte iubitor, dar scepticismul lui îl rănise foarte mult pe bătrânul tată, care se ruga neîncetat pentru convertirea lui.

După ce am rămas două sau trei săptămâni în casa doctorului, care m-a tratat neîncetat, sănătatea mea s-a îmbunătățit, și am început să predic. Nici o trezire nu avusese loc la Huntington, și oamenii nu

364 Memoriile lui Charles G. Finney

știau ce însemna un asemenea lucru. Am ocupat ceea ce se numea „Sala Temperanței”, singura sală mare din oraș. S-a umplut pe loc, și Duhul Domnului a fost turnat în curând peste popor. La puțin timp, am avut ocazia să discut cu tânărul doctor F. L-am însoțit în lungi plimbări, și am aflat totul despre părerile lui; în cele din urmă, cu ajutorul lui Dumnezeu, am reușit să-l aduc la o poziție mai bună. A văzut că toată filozofia lui era zadarnică. Pe vremea aceea, am predicat într-o seară de Sabat după textul: „Grindina va săpa locul de scăpare al neadevărului, și apele vor îneca adăpostul minciunii. Așa că legământul vostru cu moartea va fi nimicit, și învoiala voastră cu locuința morților nu va dăinui”*. M-am străduit să găsesc toate locurile de scăpare ale neadevărului, și le-am expus; am încheiat cu un tablou al grindinii, și cu șuvoaiele de ploaie care mătură tot ce nu nimicește grindina.

Congregația a fost foarte impresionată. În noaptea aceea, tânărul doctor F. nu a putut dormi. Tatăl lui a intrat în cameră, și l-a găsit cuprins de disperare. În cele din urmă, s-a liniștit, și a trecut de la moarte la viață. Rugăciunile pe care le înălțaseră tatăl și mama pentru copiii lor au fost auzite. Trezirea a trecut peste toată familia, și toți au fost convertiți. Era o casă veselă, una din cele mai frumoase familii pe care le-am cunoscut. Am rămas în casa lor pe toată durata lucrării noastre la Huntington.

Trezirea a lucrat cu putere în biserică și printre creștinii practicanți din oraș, și s-a răspândit tot mai mult printre cei neconvertiți; caracterul religios al orașului a fost astfel mult schimbat. Nu mai exista nici o biserică congregațională. Erau două sau trei biserici tradiționale, una metodistă și una baptistă. De atunci, convertiții care au rămas în urma acestei treziri, împreună cu domnul Brown și fiul lui, și cu alți creștini care fuseseră binecuvântați în timpul trezirilor, s-au unit și au construit o capelă încăpătoare la Huntington, așa cum au făcut și la Saint Ives.

Domnul Brown se înrolase cu atâta zel în lucrarea de evanghelizare, încât am văzut, la

a doua mea vizită în Anglia, că el fondase șapte biserici în diferite sate din împrejurimi, și angajase douăzeci de predicatori, profesori și lucrători. Mijloacele lui de binefacere ținuseră pasul cu însemnatele sume de bani pe care le cheltuise pentru salvarea de suflete. Când am vizitat Anglia pentru

Isaia28: 17 u.p. și 18

A doua vizită în Anglia

365

prima dată, el conducea o moară închiriată, cu zece perechi de rășnițe; la a doua mea vizită, conducea o moară pe care o construise la Saint Ives, cu o investiție de douăzeci de mii de lire sterline și șaisprezece perechi de rășnițe. După aceea a construit la Huntington o altă moară, cu aceeași capacitate. Astfel, Dumnezeu a turnat în visteriile lui cu aceeași măsură cu care a pus el în tezaurul Domnului. De la Huntington ne-am întors la Londra, și am lucrat timp de câteva săptămâni în partea de nord-est a orașului, în câteva capele ale fraților metodiști. Unul din locașurile de închinare era în Spitalsfield, o casă construită de hughenoți. Era un locaș de închinare comod, și am fost părtași la o minunată lucrare a harului acolo, până la venirea verii.

Capitolul XXXV Lucrarea din Scoția și Anglia

Pe când mă aflam în Londra, am fost invitat cu insistență să vizitez orașul Edinburgh, din Scoția; la mijlocul lunii august, am părăsit Londra și am plecat cu vaporul spre Edinburgh, pe Oceanul Atlantic. Fusesem invitat acolo de doctorul Kirk, care aparținea Uniunii Evanghelice din Scoția. Principalul teolog al acestei biserici era domnul Morrison, care conducea o școală teologică în Glasgow. Am văzut că domnul Kirk era un om deosebit, care sprijinea din tot sufletul lucrările de trezire. Această biserică a Uniunii Evanghelice, sau biserica U.E., cum o numeau ei, răsărise în urma unui efort de trezire, impulsionat de publicarea prelegerilor mele despre trezire în Scoția. Un număr considerabil de pastori scoțieni și un număr mult mai mare de laici fuseseră mișcați, și avuseseră parte de multe eforturi de trezire, dar își irosiseră puterile în controverse legate de vederile ultra-calviniste susținute de prezbiterienii din Scoția.

Am rămas trei luni în Edinburgh, predicând îndeosebi în biserica domnului Kirk, care era unul din cele mai mari locașuri de închinare din Edinburgh. Am avut o trezire foarte interesantă în locul acela, și multe suflete au fost convertite. Membrii bisericii au primit multe binecuvântări, și domnul Kirk a avut de lucru neîncetat, zi și noapte, cu cei care erau convinși de păcat. Dar am văzut în curând că era înconjurat de un zid de prejudecată. Bisericele prezbiteriene se opuneau din toate puterile ramurii U.E.; și m-am trezit și eu prins în capcană, când am vrut să lucrez în celelalte biserici.

Domnul Kirk nu era doar pastor pe vremea aceea, ci și profesor al unei școli teologice din Glasgow, și redactor al ziarului „Christian News”, publicat în Glasgow. În acest ziar el prezenta din când în când vederile mele teologice, susținând că erau identice cu opiniile seminarului lor teologic, și cu vederile bisericii U.E. Dar am descoperit că în unele puncte aveam opinii total diferite. Eu nu

Lucrarea din Scoția și Anglia

367

puteam primi vederile lor asupra credinței ca stare pur intelectuală. Ei explicau doctrina alegerii într-un fel cu totul de neînțeles, și am descoperit că nu eram de acord cu ei în mai multe puncte. Totuși, domnul Kirk insista să declare că el accepta vederile pe care le predicam eu, și că acestea erau vederile bisericii U.E. Astfel, declarând că vederile mele erau identice cu vederile lor, el mi-a închis ușile celorlalte biserici fără să vrea, și a îndepărtat o mulțime de persoane care în altă situație ar fi

venit la adunările noastre.

Lucrarea doamnei Finney din locul acesta a fost mult binecuvântată. Doamna Kirk, soția pastorului, era o creștină foarte sinceră, și ea a ajutat-o cu toate puterile pe soția mea. Au organizat o adunare de rugăciune pentru doamne, care continuă până în ziua de azi, conform ziarului „Christian News”, iar doamna Kirk a publicat un mic volum în care povestește despre organizarea și progresele adunării. Răspunsurile la rugăciunile înălțate aici au fost minunate. Li s-au trimis cereri din diverse zone ale Scoției, ca să se roage pentru diferite persoane și subiecte. Istoria acestei adunări a fost una neobișnuit de încurajatoare. După exemplul ei au luat naștere adunări similare în diverse zone ale Scoției, și acestea au așezat doamnele din Scoția într-o nouă lumină în privința eforturilor personale pentru trezire religioasă.

După ce am rămas trei luni în Edinburgh și am văzut această minunată lucrare a harului, am acceptat invitația de a merge la Aberdeen; în luna noiembrie am ajuns în acest oraș, care se află în nordul extrem al Scoției. Fusesem invitați de domnul Ferguson, și el pastor al unei biserici U.E., prieten apropiat al domnului Kirk. Fusesem foarte supărat, și mai era încă, din cauza opoziției pe care o întâmpina din partea bisericii congregaționale și a celei prezbyteriene. Congregația lui era mai îngrădită de prejudecăți decât cea a domnului Kirk. Era un creștin sincer, dar fusese prea chinuit de opoziția care îl înconjură ca un zid. La început, doar frații din biserica lui au venit la adunările de trezire; văzând acest lucru, m-am descurajat destul de mult, și la fel a făcut și fratele Ferguson.

În timpul acesta de descurajare, domnul Davison, un pastor congregațional din Bolton, Lancashire, mi-a scris o scrisoare în care îmi cerea stăruitor să lucrez cu el. Starea de lucruri de la Aberdeen era atât de descurajatoare, încât i-am promis că voi veni. Între timp însă, interesul a crescut la Aberdeen; pastorii și bisericile celelalte au

368 Memoriile lui Charles G. Finney

Început să simtă influența lucrării noastre. Pastorul bisericii congregaționale m-a invitat să predic un Sabat în biserica lor, și am acceptat. Domnul Brown, unul din pastorii prezbyterieni, m-a invitat și el să predic; dar pe timpul acela eram prea ocupat ca să-i pot accepta invitația, deși intenționeam să predic cândva pentru el. Înainte de asta ar fi trebuit să spun că începuse lucrarea în congregația domnului Ferguson, și că înainta cu repeziciune. Mulți oameni fuseseră convertiți, și o schimbare foarte interesantă plana asupra bisericii și asupra întregului oraș. Între timp, fiindcă promisesem că voi merge la Bolton, a trebuit să părăsesc orașul Aberdeen, chiar înainte de Crăciun.

În timp ce lucram cu domnul Ferguson în Aberdeen, am vorbit cu fiul lui, care era pastor al unei biserici ale U.E. din Glasgow; acesta m-a rugat să lucrez cu el un timp. Acest lucru s-a întâmplat înainte de a părăsi Edinburgh-ul. Dar nu mai voiam să-mi continui lucrarea în denomi-nația aceasta. Nu vreau să spun că nu erau oameni buni, și lucrători sinceri pentru Dumnezeu; dar controversele lor îi aduseseră într-o asemenea stare cu bisericile din jur, încât îmi închiseseră orice cale de înțelegere și cooperare cu celelalte biserici, care nu împărtășeau vederile lor caracteristice. Fusesem obișnuit să lucrez liber cu prezbyterienii și congregaționaliștii din țară, și doream să ajung și la prezbyterienii și congregaționaliștii din Scoția. Dar, fiindcă am lucrat cu bisericile U.E., m-am trezit într-o poziție falsă. Declarațiile ziarului „Christian News”, și faptul că lucram cu această denomi-nație, m-au făcut să par că eram de acord cu ei în vederile lor caracteristice, pe când eu de fapt nu eram.

Am crezut că era de datoria mea să nu mai continui în poziția aceasta falsă. De aceea, am renunțat să merg la Glasgow. Deși îl considerasem pe fratele care mă invitase unul din cei mai buni oameni, iar biserica lui era compusă din creștini sinceri, totuși erau și

alți oameni care se rugau în Glasgow, și mulți dintre ei nu făceau parte din biserica U.E. Nu m-am simțit bine, fiindcă eram înțeles greșit. Deși țineam foarte mult la acești frați și mă obișnuisem cu ei, simțeam că, dacă îmi restrângeam lucrarea doar la această denominație, mi-aș fi îngrădit mult utilitatea. De aceea, am părăsit Aberdeen-ul și am plecat cu trenul spre Bolton, unde am ajuns în Ajunul Crăciunului, în anul 1859.

Lucrarea din Scoția și Anglia

369

Bolton este un oraș de treizeci de mii de locuitori, care se **află la** câteva mile distanță de Manchester. Este în centrul celei mai mari zone industriale din Anglia. Se află în centrul acelei regiuni puternic populate care se întinde ca un cerc în jurul Manchester-ului. Se estimează că cel puțin trei milioane de oameni trăiesc pe o arie de șaiszeci de mile în jurul Manchesterului.

În locul acesta lucrarea Domnului a început imediat. Am fost oaspeții domnului J.B. Acesta aparținea denominației metodiste; era un om foarte evlavios, fără prejudecăți în opiniile și sentimentele lui. După o zi de la sosirea noastră, a invitat câțiva prieteni la o discuție religioasă încheiată cu rugăciuni; printre ei era și o doamnă care se afla de mult timp într-o stare de convingere. După ce am discutat puțin, ne-am hotărât să avem un timp de rugăciune. Soția mea a îngenuncheat lângă doamna despre care v-am vorbit, și a observat că aceasta a fost foarte afectată de rugăciune. Când ne-am ridicat de pe genunchi, doamna Finney a luat-o de mână și mi-a făcut semn să vin să vorbesc cu ea. Doamna fusese educată de quakeri, dar se căsătorise cu un bărbat care era metodist. Era demult îngrijorată de starea sufletului ei, dar nu fusese niciodată adusă față în față cu o supunere prezentă și instantanee.

Am ascultat-o pe soția mea, și am traversat camera ca să vorbesc cu doamna aceasta. Am văzut pe loc că neliniștea ei era profundă. De aceea, am întrebat-o dacă nu voia să discute personal cu mine. A fost imediat de acord, și am trecut într-o altă cameră; acolo am pus-o față în față cu problema supunerii imediate, și a acceptării lui Cristos. Ea mi-a răspuns:

-Trebuie să o fac cândva; nu văd de ce nu aș face-o acum.

Am îngenuncheat imediat, și s-a supus cu adevărat lui Dumnezeu. După ce s-a consacrat, ne-am întors în salon, și a urmat o scenă foarte mișcătoare între ea și soțul ei. După ce a intrat îri salon, el a văzut că înfățișarea ei era schimbată, și s-au aruncat unul în brațele altuia; apoi au îngenuncheat în fața Domnului.

După ce ne-am așezat, fiul domnului B. a intrat în cameră și ne-a spus că una dintre servitoare era foarte tulburată. Într-un timp foarte scurt, și ea s-a consacrat lui Cristos. Apoi am aflat că alta plângea în bucătărie, și am plecat imediat să o văd; după ce am discutat puțin și i-am dat câteva sfaturi, și-a predat inima lui Dumnezeu. Astfel a început lucrarea. Doamna B. se afla de mulți ani într-o stare de

370

Memoriile lui Charles G. Finney

neliniște și descurajare; s-a consacrat și ea, și a căpătat pe loc pace și odihnă sufletească. În curând s-a răspândit vestea în împrejurimi, și oamenii veneau în fiecare zi și în fiecare oră să vadă ce făcuse Domnul pentru ei și să discute. Prima săptămână din ianuarie trebuia să fie o săptămână de rugăciune, cum se obișnuia în fiecare an, și diferitele denominații au fost de acord să țină orele de rugăciune împreună.

Prima noastră adunare a fost în capela domnului Davison, care trimisese după mine la început. Era independent, adică congregaționalist, cum îl numim noi. Capela lui era plină de oameni. Adunarea a fost deschisă de un pastor metodist, care s-a rugat cu mult zel și cu o libertate care arăta că Duhul Domnului era la lucru, și că vom avea o adunare puternică. Am fost invitat să vorbesc. Am spus câteva cuvinte despre rugăciune. Am încercat să-i fac să înțeleagă că rugăciunea primește răspuns pe loc

dacă se îndepărtează pietrele de poticnire, și se înalță rugăciuni cu credință. Cuvântul a părut să ajungă la inima creștinilor. Rareori am vorbit oamenilor despre un subiect mai puternic și mai folositor decât rugăciunea. Așa s-a întâmplat pretutindeni. Oamenii care se roagă sunt impulsionați imediat să ceară binecuvântări de la Dumnezeu. Așa s-a întâmplat și în locul acesta. Adunarea aceasta a fost plină de putere.

În timpul săptămânii, duhul rugăciunii s-a răspândit tot mai mult, și adunările noastre au avut din ce în ce mai multă putere. În ziua a treia sau a patra, a venit rândul domnului Best, și el pastor congregaționalist, să ne pună la dispoziție capela sa. Acolo am invitat pentru prima dată pe cei îngrijorați la o adunare de cercetare. După ce am vorbit un timp congregației pe o temă legată de cercetarea inimii, i-am chemat deoparte pe cei îngrijorați, și sala de studiu s-a umplut. Am avut o adunare impresionantă, și mulți dintre ei s-au supus lui Dumnezeu.

În oraș exista o sală de temperanță, în care încăpeau mai mulți oameni decât în orice altă capelă din oraș. După săptămâna de rugăciune, frații au amenajat această sală, și am început să predic acolo, de trei ori în Sabat, și de patru ori în timpul săptămânii. În curând, interesul a devenit general. Sala era plină în fiecare seară, de nu aveai unde să arunci un ac. Duhul lui Dumnezeu a fost turnat din belșug.

Lucrarea din Scoția și Anglia

371

Atunci le-am recomandat fraților să străbată orașul; să meargă doi câte doi, și să viziteze fiecare casă și, dacă li se îngăduia, să se roage în fiecare casă din oraș. S-au pus imediat pe treabă, cu mult curaj. Au făcut rost de broșuri, afișe și tot felul de invitații tipărite, și au început lucrarea. Congregaționaliștii și metodiștii s-au apucat de treabă cu mult elan.

Metodiștii sunt foarte numeroși în Bolton, și așa au fost din zilele lui Wesley. Orașul era unul din câmpurile de lucru favorite ale lui Wesley, și a avut întotdeauna pastori capabili, și biserici puternice. Influența lor întrecea de departe influența celorlalte denominații. Am găsit printre ei pastori și laici care erau lucrători minunați pentru Cristos. Dar și congregaționaliștii au intrat în lucrare, cu zel și energie; cât timp am rămas acolo, sectarismul a fost îngropat. Au străbătut întreg orașul; lucrătorii se întâlneau o dată sau de două ori pe săptămână ca să-și raporteze rezultatele, și să pună la cale planuri pentru înaintarea lucrării. Era obișnuit să vezi un metodist și un congregaționalist unul lângă altul, trup și suflet, umblând din casă în casă cu broșuri, rugându-se în toate casele în care li se permitea să se roage, și avertizându-i pe oameni să se păzească de mânia viitoare, și să vină la Cristos.

Așa stând lucrurile, este de înțeles că lucrarea s-a răspândit repede printre cei neconvertiți. Toate clasele de oameni, din toate clasele sociale, bogați și săraci, bărbați și femei, au devenit interesați. Aveam obiceiul să chem în față pe cei îngrijorați, în fiecare seară de predică. Mulți oameni veneau în față, străbătând cum puteau mulțimea care se înghesuia în toate colțurile. Sala era foarte încăpătoare, și avea și un balcon, care era întotdeauna plin. Atunci când cei îngrijorați veneau în față, îngenuncheam și înălțăm câteva rugăciuni pentru ei înaintea Domnului.

Frații metodiști erau foarte mișcați, și un timp au fost destul de zgomotoși și expansivi în rugăciunile lor, atunci când păcătoșii veneau în față. Câtva timp nu am spus nimic despre acest lucru, ca să nu-i dau la o parte, și să nu-i fac să îndurereze pe Duhul Sfânt. Am văzut că impresia lor era că, cu cât se agitau mai mult, cu atât înainta lucrarea mai tare. De aceea, izbeau scaunele, se rugau mult prea tare, și uneori mai mulți odată. Eu știam că acest lucru îi tulbura pe cei îngrijorați, și îi împiedica să se convertească cu adevărat; deși numărul celor îngrijorați era în continuă creștere, convertirile nu se

înmulțeau la fel de repede ca în alte locuri, unde existau mai puțini oameni îngrijorați. Am lăsat lucrurile așa timp de două sau trei săptămâni, ca să se obișnuiască frații metodiști cu mine, și eu cu ei; apoi, într-o seară, înainte de a-i chema pe cei îngrijorați în față, am propus să procedăm altfel. Le-am spus că cei îngrijorați aveau nevoie de liniște ca să se gândească, lucru pe care nu îl puteau face dacă era atâta gălăgie; că aveau nevoie de instruire; că trebuia să se roage o singură persoană odată; că nu trebuia să existe nici o tulburare, și nici o agitație, dacă voiam să se convertească cu adevărat. I-am întrebat dacă nu voiau să-mi urmeze sfatul o vreme, și să vadă ce avea să se întâmple. Au făcut așa; la început am văzut că se simțeau puțin limitați când ajungeau să se roage, și puțin descurajați, fiindcă această metodă contrazicea ideile lor cu privire la puterea adunărilor de rugăciune. Totuși, în curând și-au revenit, fiindcă s-au convins că, deși era mai puțină agitație la adunările noastre de rugăciune, erau tot mai mulți convertiți în fiecare seară.

Faima acestei lucrări s-a răspândit, și în curând au început să vină multe persoane din Manchester ca să asiste la adunările noastre din Bolton; acest lucru a creat multă tulburare în orașul Manchester, și dorința de a mă avea în mijlocul lor cât de curând posibil. Totuși, am mai rămas trei luni în Bolton, sau poate chiar mai mult. Lucrarea a devenit atât de puternică, că a străbătut toate clasele sociale.

Fratele B. avea o fabrică de bumbac în Bolton, unde erau angajate multe persoane, bărbați și femei. Am mers cu el la fabrică o dată sau de două ori, și am ținut adunări cu muncitorii. Prima adunare a fost foarte mișcătoare. Am rămas cu ei până m-am simțit foarte obosit, și apoi m-am întors acasă, lăsându-l pe fratele B. să se roage cu ei, și să-i instruiască. Când s-a întors acasă, mi-a pus că nu mai puțin de șaiszeci de oameni s-au convertit în seara aceea. Aceste adunări au continuat până s-au convertit aproape toți muncitorii.

Au avut loc multe cazuri interesante de convingere și convertire. Deși eu mi-am păstrat întotdeauna calmul, și am îndemnat oamenii să mențină o atmosferă în care să poată asculta instrucțiunile și să acționeze în conformitate cu cele auzite, în unele cazuri câteva persoane au fost prea tulburate, și și-au pierdut controlul, deși nu îmi amintesc să fi avut vreun caz de nebunie.

Lucrarea din Scoția și Anglia

373

într-o seară, în timp ce stăteam pe scenă și predicam, un bărbat s-a ridicat și și-a croit drum spre scenă, unde a făcut următoarea declarație:

-Am comis un furt.

Apoi a început să mărturisească, întrerupându-mi predica. Am văzut că era prea tulburat; fratele Davison, care stătea lângă mine pe scenă, a venit lângă el, i-a șoptit ceva și l-a dus într-o cameră din spate, unde au discutat amândoi. A aflat că înfăptuise o infracțiune pentru care putea fi deportat. I-a dat câteva sfaturi, și nu l-am mai auzit spunând nimic în seara aceea. Apoi am ajuns să cunosc mai bine faptele. După câteva zile, omul acela a găsit speranța.

într-o seară, am predicat despre mărturisire și restituire, și am creat multă agitație printre oamenii de afaceri. Un bărbat mi-a spus a doua zi că restituise o mie cinci sute de lire, fiindcă nu acționase după principiul că trebuie să-ți iubești aproapele la fel ca pe tine însuși. În asemenea împrejurări, conștiința oamenilor este foarte sensibilă.

Domnul despre care v-am vorbit mi-a spus că un prieten drag murise, și că îl lăsase pe el să-i administreze averea. Făcuse acest lucru, și primise drepturile bănești pe care i le oferea legea într-o asemenea situație. Dar, când ascultase predica mea, se gândise că ar fi putut să rezolve afacerea aceasta fără să ceară nimic în schimb, ca un prieten și frate de credință ce era, și să nu permită familiei să-i plătească osteneala. Duhul lui

Dumnezeu l-a muștrat cu atâtea asprime, că a plecat imediat să restituie banii. A mai fost un caz în Rochester, New York, pe care am uitat să-l menționez atunci, dar pe care îl voi aminti acum, fiind asemănător cu primul. O conștiință sensibilă poate conduce pe oameni să se simtă muștrați fiindcă nu își iubesc aproapele, și nu fac altora ceea ce ar dori să li se facă lor înșiși. Un om foarte bogat a fost convertit în urma unei treziri din Rochester, în timp ce lucra pentru o doamnă dintr-un sat apropiat, care era văduvă. Treaba lui era să transfere niște bunuri imobiliare, și fusese plătit cu o mie cinci sute sau o mie șase sute de dolari. După ce s-a convertit, s-a gândit la cazul acesta, și a considerat că nu înfăptuise pentru văduva aceea și pentru copiii orfani ceea ce ar fi vrut să facă altul pentru văduva lui, și pentru copiii lui orfani, dacă avea să moară. De aceea, a vizitat-o și i-a vorbit despre simțămintele lui. Ea a răspuns că nu vedea lucrurile așa; că îi era foarte recunoscătoare, fiindcă încheiasă afacerea aceea

374

Memoriile lui Charles G. Finney

în locul ei, și că făcuse tot ce-i stătea în putere pentru ea. De aceea, a refuzat să primească banii pe care el voia să-i înapoieze.

După ce s-a gândit puțin, el i-a spus că era nemulțumit, și că voia să cheme pe câțiva din vecinii ei de încredere, și să le expună problema. Ea a chemat câțiva prieteni creștini, cu toții oameni de afaceri, și le-au prezentat toată problema. Ei au spus că aceasta fusese o afacere, și că era evident că își dăduse tot interesul să o încheie în avantajul acelei familii; de aceea, nu vedeau nici un motiv întemeiat pentru ca el să refuze banii. El a ascultat ce aveau ei de spus, dar înainte de a pleca din sat a mai vizitat-o o dată pe doamnă, și i-a spus:

-Sufletul meu nu este liniștit. Dacă aș muri, și mi-aș lăsa soția văduvă și copiii orfani, și un prieten de-al meu ar încheia o asemenea afacere pentru ei, cred că ar trebui s-o facă gratuit, ca pentru o văduvă și niște orfani. Nu pot să am altă părere.

Apoi i-a lăsat banii pe masă, și a plecat.

Îmi amintesc acum un alt caz, care ilustrează felul în care Duhul lui Dumnezeu lucrează la sufletele oamenilor, atunci când își deschid inima și îl lasă să intre. Predicând într-un oraș mare cu o anumită ocazie, am stăruit asupra necinstei în afaceri, a planurilor acaparatoare pe care le fac oamenii și a felului în care se justifică atunci când calcă regula de aur. Înainte de a-mi termina predica, un domn s-a ridicat în mijlocul adunării, și m-a întrebat dacă putea să-mi ceară părerea asupra unei probleme. Mi-a explicat un caz, și după ce a terminat m-a întrebat dacă în privința acestui caz se aplica regula pe care o propusesem. Am spus că se aplica în mod clar. El s-a așezat și nu a mai spus nimic, dar după aceea am aflat că s-a întors acasă și a restituit o sumă de treizeci de mii de dolari. Aș putea să relatez o mulțime de cazuri în care oamenii au acționat în același fel, sub influența puternică și cercetătoare a Duhului lui Dumnezeu.

Dar ca să mă întorc de la această digresiune, voi spune că lucrarea a continuat și s-a răspândit în Bolton până când unul din lucrătorii care străbăteau orașul din casă în casă a declarat în public că trezirea ajunsese în fiecare familie din oraș, și că fiecare familie fusese vizitată.

Dacă am fi avut un locaș de închinare destul de mare, probabil că am fi avut zece mii de credincioși prezenți la fiecare adunare. Tot ce puteam face era să dăm drumul ușilor de la hol, și să folosim toate

Lucrarea din Scoția și Anglia

375

mijloacele pentru a ajunge la orice om, prin intermediul altor locașuri de închinare. Îmi amintesc un caz interesant de convertire care a avut loc printre marii industriași.

Mi se spusese despre unul din ei că era un om foarte avar. Avea o continuă sete de îmbogățire, și se spunea despre el că e un caz fără speranță. Trezirea a ajuns la mulți oameni din clasa lui, dar el părea să stea deoparte, ros de goana după avere și de zgârcenia lui. Însă, contrar așteptărilor mele și părerilor celorlalți, el m-a vizitat. L-am invitat în camera mea, și am avut o discuție foarte serioasă. El a recunoscut deschis că fusese foarte avar, și că îi spusese odată lui Dumnezeu că, dacă îi mai dă încă o sută de mii de lire, e gata să primească pedeapsa veșnică. Eu am fost foarte șocat de această afirmație, dar am văzut că era profund convins de păcătoșenia din sufletul lui. Atunci i-am repetat o parte din capitolul șase al Evangheliei după Matei, unde Cristos îi avertizează pe oameni să nu-și strângă comori pe pământ, ci în ceruri. În cele din urmă am ajuns la versetul: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra”*. El s-a întors spre mine, și a părut foarte interesat, de parcă auzise ceva nou. Când i-am repetat acest verset, m-a întrebat cu cea mai mare sinceritate:

-Dumneavoastră credeți acest lucru?

-Desigur că îl cred, i-am spus eu. Este cuvântul lui Dumnezeu.

-Foarte bine, a spus el. Cred și eu.

Apoi s-a ridicat în picioare, foarte tulburat.

-Dacă acest lucru este adevărat, a spus el, voi renunța la tot pentru Cristos chiar acum. Am îngenunchat imediat, și am prezentat cazul său înaintea lui Dumnezeu; el s-a predat Domnului ca un copil. De atunci s-a schimbat cu totul. Avariția și setea de îmbogățire au dispărut. S-a înrolat în lucrare cu zel, și a angajat pe cheltuiala lui un misionar care să câștige suflete pentru Cristos.

Și în locul acesta, adunările doamnei Finney au avut foarte multe participante. Aceste adunări aveau loc în timpul zilei, ca de obicei, și uneori eram informat că Sala Temperanței fusese plină de doamne. Doamne creștine din diferite denominațiuni au lucrat cu ea și au

Matei 6: 33

376

Memoriile lui Charles G. Finney

încurajat-o; cred că s-a făcut mult bine prin intermediul acestor adunări pentru doamne.

Și eu și soția mea eram istoviți după atâta muncă. În luna aprilie am plecat la Manchester. În acest oraș, congregaționaliștii erau preponderenți. După cum se știe, zona industrială este mai democratică față de celelalte zone ale Angliei. De aceea, congregaționalismul este mai puternic în Manchester decât în orice alt oraș din Anglia pe care l-am vizitat. După ce am petrecut puțin timp acolo, am văzut că între frați lipsea încrederea. Între conducători existau dezbinări, și de multe ori am auzit cuvinte care indicau o lipsă de unitate pentru înaintarea lucrării, ceea ce m-a îndurerat foarte mult. Aceasta era o piedică serioasă, care trebuia îndepărtată; dacă nu o puteam depăși, lucrarea nu avea să fie niciodată generală, ca în Bolton. În curând s-a manifestat o nemulțumire față de unii oameni care fuseseră aleși să conducă lucrarea, și să ia măsuri pentru înaintarea ei.

Acest lucru a îndurerat pe Duhul Sfânt și a paralizat lucrarea. Deși Duhul lui Dumnezeu întărise încă de la început Cuvântul, nu a putut niciodată să biruiască sentimentele sectare și neînțelegerile dintre frați, pentru ca lucrarea să se răspândească în tot orașul, așa cum se întâmplase în Bolton. Când am plecat spre orașul Manchester, mă așteptam ca frații congregaționaliști și metodiști să lucreze împreună în bună înțelegere, așa cum făcuseră cei din Bolton, dar am văzut că mă înșelasem. Nu lipsea doar cordialitatea și simpatia între metodiști și congregaționaliști, dar era nevoie de încredere și dragoste în sânul bisericii congregaționale. Totuși, adunările

noastre au fost interesante, și mulți dintre membrii ambelor biserici au fost îngrijorați pentru sufletele lor; când se organiza o adunare de cercetare, numărul celor prezenți era foarte mare. Doream totuși să văd o revărsare generală a Duhului în Manchester, așa cum văzusem în Bolton. Dificultatea era că oamenii de la conducere nu manifestau un spirit potrivit. Nu am aflat care a fost cauza - poate că era vina mea. Dar, deși sunt sigur că s-au convertit multe persoane, fiindcă i-am văzut cu ochii mei și am discutat cu ei, totuși barierele nu au fost îndepărtate, iar Cuvântul lui Dumnezeu și Duhul Sfânt nu au avut acces liber la inima oamenilor. După un anumit timp, am organizat o adunare pentru cei care primiseră binecuvântări speciale în timpul lucrării; numărul celor

Lucrarea din Scoția și Anglia

377

prezenți a întrecut cu mult așteptările pastorilor. Cred că au fost surprinși să vadă atâtea persoane, și spiritul în care s-a desfășurat adunarea. Nu cred că vreunul din pastori își dăduse seama de extinderea lucrării, fiindcă nu participau de obicei la adunările noastre. Nu ne urmăreau din loc în loc, și rareori își făceau arătată prezența la adunările de cercetare. Am continuat să lucrăm în Manchester până la începutul lunii august, și trezirea a continuat să se extindă.

Dar sănătatea mea și a soției mele slăbise foarte mult, și unii din frații conducători ne-au propus să facem o pauză și să ne odihnim câteva săptămâni în Țara Galilor, apoi să ne întoarcem la Manchester și să ne continuăm lucrarea. Ne-au propus să închirieze o sală mare, și să ne continuăm lucrarea în mod independent. Cu toții credeam că am fi putut face mai mult bine în felul acesta, decât dacă lucrăm cu congregațiile particulare. Barierele dintre denominații sunt mult mai stricte în Anglia. Este dificil să-i faci pe oameni să se adune într-o biserică a altei confesiuni. În general, metodiștii nu asistă la serviciile religioase ținute de alte biserici. Acest lucru se aplică și celorlalte denominații din Anglia și Scoția. Barierele sectare sunt mult mai distincte, și membrii diferitelor biserici sunt mult mai reticenți, spre deosebire de creștinii din Statele Unite. Sunt convins că adevărata cale de a promova o trezire aici este să nu ai nici o legătură cu vreo denominație distinctă, ci să predici Evanghelia adevărată, și să ții adunările în săli închiriate, sau chiar pe stradă, când vremea este favorabilă, acolo unde sentimentele confesionale și trăsăturile caracteristice nu pot restrânge influența Duhului Sfânt.

Pe 2 august 1860 am plecat din Manchester și ne-am îndreptat spre Liverpool. Mulți prieteni ne-au condus, și au rămas cu noi peste noapte. În dimineața zilei de 3 august, ne-am îmbarcat pe vaporul Persia, cu destinația New York. Pe chei se adunaseră mulți prieteni din diferite părți ale Angliei, ca să ne ureze drum-bun. Ne-am despărțit de ei cu dragoste, și bătrânul vapor a pornit pe drumul spre casă.

Capitolul XXXVI Lucrarea de acasă

Nu ne odihnisem prea mult în Anglia, și lucrăm fără întrerupere de un an și jumătate; cei care au călătorit pe mare nu se vor mira că nu m-am odihnit pe drumul de întoarcere acasă. Am ajuns istoviți. Nu mai eram în stare să predic deloc. Totuși, starea de lucruri și timpul erau în așa fel, că nu m-am putut odihni. Erau mulți studenți noi și mulți străini care se mutaseră în localitate, așa că se adunaseră destul de multe persoane nepocăite în locul acela. Frații credeau că trebuia făcut imediat un efort pentru trezire religioasă în biserici, și pentru convertirea noilor studenți. În timpul șederii mele în Anglia, congregația devenise atât de numeroasă, încât nu mai avea loc în casa de adunare; după o perioadă de gândire, biserica a hotărât să se împartă, și să formeze a Doua Biserică Congregațională. Au făcut așa; noua biserică se aduna în capela colegiului, iar Prima Biserică continua să ocupe locul obișnuit de închinare. A

Doua Biserică m-a invitat să predic în capela colegiului. Dar dacă făceam acest lucru nu puteam vorbi decât unei jumătăți din congregație; nu credeam că era de datoria mea să-mi împart lucrarea, și să predic cu rândul, întâi unei biserici, apoi celeilalte; de aceea, am luat măsuri pentru o trezire religioasă, și am ținut adunările în biserică mare. Membrii din A Doua Biserică au venit aici și au lucrat din toate puterile, dar sarcina predicării cădea pe umerii mei.

Am ținut adunări zilnice de rugăciune în biserică, și am avut mulți participanți. Sala era mereu plină. La aceste adunări am lucrat din greu ca să obținem rezultatele unei întâlniri de rugăciune condusă cu înțelepciune. Predicam de două ori în Sabat, țineam adunări de cercetare în fiecare seară de Sabat, și predicam de câteva ori în timpul săptămânii. În plus, trebuia să vorbesc și cu cei îngrijorați, care mă vizitau mereu. Aceste lucrări creșteau în intensitate și presiune, de la săptămână la săptămână.

Trezirea a devenit generală,

Lucrarea de acasă

379

și a îndepărtat orice urmă de necredință din locul acela. După ce am continuat lucrarea aceasta timp de patru luni, muncind fără încetare zi și noapte, într-o după-amiază de Sabat m-am întors acasă de la o adunare foarte puternică și interesantă, doborât de o răceală severă; am căzut la pat, și am zăcut mai mult de două luni.

Experiența mea s-a adevărit și în cazul acesta; schimbarea predicatorului a afectat mult trezirea, care a încetat în mod treptat. Nu a fost nici o reacție puternică. Însă convertirile s-au redus numeric, și adunările au avut din ce în ce mai puțini participanți, săptămână după săptămână. Când mi-am revenit și m-am simțit în stare să predic din nou, am găsit biserica plină de interes, dar fără urme de trezire. Totuși, în vara următoare, așa cum se întâmpla întotdeauna, un mare număr de studenți s-au convertit, și starea religiei a fost îmbunătățită.

Lunile de vară aduc o mare presiune asupra oamenilor de aici. Studenții se pregătesc pentru aniversarea diferitelor societăți studențești, pentru examene și pentru premiere; în timpul trimestrului de vară, agitația este nefavorabilă promovării unei treziri religioase. Pe măsura trecerii anilor, agitația aceasta a crescut tot mai mult. Societățile studențești s-au înmulțit, și serbările școlare și alte ocazii interesante au crescut ca număr; așa că era din ce în ce mai greu să promovezi o trezire puternică pe timpul trimestrului. Acest lucru nu ar trebui să se întâmple.

Înainte de ultima mea vizită în Anglia, am văzut că cei de la Oberlin credeau tot mai mult că nu se puteau aștepta treziri în timpul trimestrului, și că lucrările noastre trebuiau să se desfășoare în timpul vacanței. Nimeni nu spunea pe față acest lucru, dar era limpede că aceasta era impresia tuturor. Dar eu venisem la Oberlin și locuiam acolo de dragul studenților, ca să lucrez pentru convertirea și sfințirea lor; numai datorită faptului că erau mulți tineri, și că aveam ocazia să lucrez într-un proces educațional, rămăsesem eu acolo an după an. Mă hotrăsem de multe ori să plec, și să mă dedic în întregime lucrării de evanghelist. Dar pledoaria pe care o foloseau întotdeauna cu mine era că nu puteam promova treziri în țară decât în timpul vacanței de iarnă; mai mult, că sănătatea mea nu îmi îngăduia să lucrez tot anul pentru trezire; de aceea, făceam mai mult bine dacă stăteam la colegiu în timpul trimestrului -adică primăvara, vara și la începutul toamnei. Și eu credeam că aceste lucruri erau adevărate; de aceea, am

380

Memoriile lui Charles G. Finney

continuat să lucrez mulți ani acolo, chiar dacă inima îmi spunea să merg și să lucrez tot anul ca evanghelist.

La ultima mea vizită în Anglia, am primit cereri urgente să mă întorc; atunci le-am

vorbit despre impresia lor că nu puteau avea loc treziri în timpul școlii, și am spus că, dacă așa stăteau lucrurile, atunci colegiul nu era locul potrivit pentru mine, fiindcă în timpul vacanței studenții erau plecați, și eu rămâneam acolo pentru mântuirea lor. Am fost foarte mâhnit să aflu că, atunci când voiam să lucrez pentru mântuirea studenților în timpul trimestrului, trebuia să mă interesez de excursiile planificate, ca să nu le dau peste cap toate aranjamentele și toată distracția, lucrând pentru convertirea lor. Nu m-am gândit niciodată că lucrurile acestea se făceau intenționat, dar situația era de așa natură, încât, înainte de ultima plecare în Anglia, ajunseseam aproape descurajat când era vorba să lucrez pentru trezire în timpul trimestrului. Când am răspuns scrisorilor, am fost foarte clar în privința acestui punct, și am spus că, dacă nu avea loc o schimbare, Oberlin-ul nu mai era câmpul meu de lucru.

Trimestrul de toamnă este vremea recoltei acolo. Începe la întâi septembrie, și vin o mulțime de noi studenți, mulți fiind neconvertiți. Am considerat întotdeauna, și aceasta a fost și părerea altora, și a întregii facultăți, că acest trimestru era potrivit pentru convertirea noilor studenți. În anul în care ne-am întors, părerea aceasta era generală. Ideea că nu se putea lucra pentru trezire în timpul trimestrului fusese îndepărtată, și oamenii s-au apucat cu putere de lucru; am avut o trezire foarte intensă. De atunci, nu am mai fost hărțuiți de influențe contrare în lucrarea noastră de trezire. Eforturile noastre au avut tot mai mult efect printre studenți, de la an la an, fiindcă erau direcționate pentru convertirea studenților în special. Populația de aici era foarte schimbătoare, așa că aveam nevoie adesea de o trezire generală în tot orașul, printre orașeni și printre studenți, ca să menținem o evlavie sănătoasă. Un mare număr de studenți învățau să lucreze ei înșiși în promovarea trezirilor, și erau foarte eficienți în convertirea colegilor lor. Adunările de rugăciune ale tinerilor au fost mult binecuvântate. Toate adunările studenților, de altfel, au fost mult binecuvântate. Eforturile fraților și surorilor din biserică au fost răsplătite într-un mod incredibil, an după an. Aveam parte de o trezire continuă, vara și iarna.

Lucrarea de acasă

381

Din 1860, deși am fost mereu presat de bisericile din est și din vest să lucrez ca evanghelist, nu am îndrăznit să răspund cererii lor. Dumnezeu m-a făcut în stare să fac o lucrare bună aici, dar m-am simțit incapabil să ies în lucrarea din afară. În timpul ultimei ierni, cea dintre anii 1866 și 1867, trezirea a fost mai puternică decât cea din 1860. Totuși, ca și înainte, m-am îmbolnăvit în timpul lucrării, și nu am fost în stare să continui. Frații au înaintat cu lucrarea, și ea a continuat până la sosirea primăverii. Astfel, am ajuns cu relatarea trezirilor până astăzi, 13 ianuarie 1868. Ieri, în Sabat, am fost părtaș la o ocazie foarte solemnă în Prima Biserică. Am predicat toată ziua despre împotrivirea față de Duhul Sfânt. La încheierea serviciului divin de după-amiază, am chemat pe toți creștinii practicanți care voiau să renunțe la orice rezistență față de învățăturile Duhului Sfânt, să se ridice și să se unească în rugăciune cu noi, sub jurământ solemn. Aproape toți creștinii s-au ridicat fără ezitare. Apoi i-am chemat pe cei care nu erau convertiți să se ridice, și să ia aceeași poziție. Doream să le arăt că erau încăpățânați, și netăiați împrejur în inimile lor, și că se împotriviseră întotdeauna Duhului Sfânt. Le-am cerut să se ridice celor care erau dornici să se consacre, și să accepte învățăturile Duhului Sfânt, și să se predea lui Cristos, ca să ne putem ruga pentru ei. Din câte am văzut de la amvon, aproape fiecare persoană din adunare s-a ridicat. Am avut un timp foarte solemn de rugăciune, și apoi ne-am despărțit.

CONCLUZIE

Cei care au citit paginile precedente, se vor întreba cum s-a sfârșit o viață atât de plină

de slujire și atât de folositoare. Narațiunea se încheie în anul 1868, lăsându-l pe domnul Finney pastor al Primei Biserici din Oberlin, și profesor la seminar. A continuat să-și îndeplinească atribuțiile de pastor timp de patru sau cinci ani după aceea, ajutat de colegul său, și predicând o dată pe Sabat. În același timp, în calitate de profesor de teologie pastorală, a ținut în fiecare vară câte o serie de prelegeri corpului pastoral, legate de experiența sa creștină în lucrarea de trezire. A renunțat la păstorire în 1872, dar a colaborat în continuare cu seminarul, și a ținut ultima serie de prelegeri în iulie 1875, cu câteva zile înainte de moartea sa. A predicat din când în când, pe măsura puterilor lui, și în timpul ultimei luni de viață a predicat într-o dimineață de Sabat în Prima Biserică, și în următorul Sabat în cea de-a Doua Biserică.

Ținând seama de intensitatea și zelul cu care a lucrat toată viața, povara anilor nu l-a apăsât prea mult. A stat întotdeauna drept ca un tânăr, și-a păstrat facultățile mintale în deplinătatea lor, și a arătat până la capăt aceeași agerime a minții, a sentimentelor și a imaginației. Probabil că viața și caracterul său nu au fost niciodată mai bogate în roade și în frumusețea virtuții, ca în anii de pe urmă. Desigur că lucrarea publică era foarte limitată, dar puterea tăcută a vieții sale a fost ca o binecuvântare asupra adunării pentru care, timp de patruzeci de ani, făcuse atât de multe ca să o călăuzească, să o modeleze și să o binecuvinteze.

Ultima sa zi pe pământ a fost o zi liniștită de Sabat de care s-a bucurat în sânul familiei sale, plimbându-se cu soția lui pe când apunea soarele pentru a asculta muzica de la deschiderea serviciului de seară din biserică din prejmă. După ce s-a dus la culcare, a avut niște dureri care păreau să indice unele afecțiuni ale inimii; și după câteva ore de suferință, pe când apăreau zorile, a murit - pe 16 august 1875, cu două săptămâni înaintea celei de-a optzeci și treia aniversare.

Relatările precedente prezintă o singură linie a lucrării sale și o singură perspectivă a caracterului său. Îl înfățișează ca fiind călăuzit de un scop dominant, de pasiunea vieții sale - ca evanghelist, predicator al neprihănirii. Lucrarea lui ca teolog, ca lider de gândire în dezvoltarea și exprimarea adevăratei filosofii creștine și ca învățător în stimularea și formarea gândirii altora, a fost mai puțin vizibilă și, după părerea lui, a fost fără îndoială, secundară. Dar după părerea multora aceasta nu a fost mai puțin roditoare pentru biserică și pentru lume. Pentru a arăta rezultatele vieții sale în aceste aspecte ar trebui să scriem un alt volum care, probabil, nu va fi niciodată scris; iar alte generații vor culege foloasele fără să cunoască sursa din care au izvorât.

374 Memoriile lui Charles G. Finney

în locul ei, și că făcuse tot ce-i stătea în putere pentru ea. De aceea, a refuzat să primească banii pe care el voia să-i înapoieze.

După ce s-a gândit puțin, el i-a spus că era nemulțumit, și că voia să cheme pe câțiva din vecinii ei de încredere, și să le expună problema. Ea a chemat câțiva prieteni creștini, cu toții oameni de afaceri, și le-au prezentat toată problema. Ei au spus că aceasta fusese o afacere, și că era evident că își dăduse tot interesul să o încheie în avantajul acelei familii; de aceea, nu vedeau nici un motiv întemeiat pentru ca el să refuze banii. El a ascultat ce aveau ei de spus, dar înainte de a pleca din sat a mai vizitat-o o dată pe doamnă, și i-a spus:

-Sufletul meu nu este liniștit. Dacă aș muri, și mi-aș lăsa soția văduvă și copiii orfani, și un prieten de-al meu ar încheia o asemenea afacere pentru ei, cred că ar trebui s-o facă gratuit, ca pentru o văduvă și niște orfani. Nu pot să am altă părere.

Apoi i-a lăsat banii pe masă, și a plecat.

Îmi amintesc acum un alt caz, care ilustrează felul în care Duhul lui Dumnezeu lucrează la sufletele oamenilor, atunci când își deschid inima și îl lasă să intre. Predicând într-un oraș mare cu o anumită ocazie, am stăruit asupra necinstei în

afaceri, a planurilor acaparatoare pe care le fac oamenii și a felului în care se justifică atunci când calcă regula de aur. Înainte de a-mi termina predica, un domn s-a ridicat în mijlocul adunării, și m-a întrebat dacă putea să-mi ceară părerea asupra unei probleme. Mi-a explicat un caz, și după ce a terminat m-a întrebat dacă în privința acestui caz se aplica regula pe care o propusesem. Am spus că se aplica în mod clar. El s-a așezat și nu a mai spus nimic, dar după aceea am aflat că s-a întors acasă și a restituit o sumă de treizeci de mii de dolari. Aș putea să relatez o mulțime de cazuri în care oamenii au acționat în același fel, sub influența puternică și cercetătoare a Duhului lui Dumnezeu.

Dar ca să mă întorc de la această digresiune, voi spune că lucrarea a continuat și s-a răspândit în Bolton până când unul din lucrătorii care străbăteau orașul din casă în casă a declarat în public că trezirea ajunsese în fiecare familie din oraș, și că fiecare familie fusese vizitată.

Dacă am fi avut un locaș de închinare destul de mare, probabil că am fi avut zece mii de credincioși prezenți la fiecare adunare. Tot ce puteam face era. si dăm drumul ușilor de la hol, și să folosim toate

Lucrarea din Scoția și Anglia

375

mijloacele pentru a ajunge la orice om, prin intermediul altor locașuri de închinare. Îmi amintesc un caz interesant de convertire care a avut loc printre marii industriași. Mi se spusese despre unul din ei că era un om foarte avar. Avea o continuă sete de îmbogățire, și se spunea despre el că e un caz fără speranță. Trezirea a ajuns la mulți oameni din clasa lui, dar el părea să stea deoparte, ros de goana după avere și de zgârcenia lui. Însă, contrar așteptărilor mele și părerilor celorlalți, el m-a vizitat. L-am invitat în camera mea, și am avut o discuție foarte serioasă. El a recunoscut deschis că fusese foarte avar, și că îi spusese odată lui Dumnezeu că, dacă îi mai dă încă o sută de mii de lire, e gata să primească pedeapsa veșnică. Eu am fost foarte șocat de această afirmație, dar am văzut că era profund convins de păcătoșenia din sufletul lui. Atunci i-am repetat o parte din capitolul șase al Evangheliei după Matei, unde Cristos îi avertizează pe oameni să nu-și strângă comori pe pământ, ci în ceruri. În cele din urmă am ajuns la versetul: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra”*. El s-a întors spre mine, și a părut foarte interesat, de parcă auzise ceva nou. Când i-am repetat acest verset, m-a întrebat cu cea mai mare sinceritate:

-Dumneavoastră credeți acest lucru?

-Desigur că îl cred, i-am spus eu. Este cuvântul lui Dumnezeu.

-Foarte bine, a spus el. Cred și eu.

Apoi s-a ridicat în picioare, foarte tulburat.

-Dacă acest lucru este adevărat, a spus el, voi renunța la tot pentru Cristos chiar acum. Am îngenuncheat imediat, și am prezentat cazul său înaintea lui Dumnezeu; el s-a predat Domnului ca un copil. De atunci s-a schimbat cu totul. Avariția și setea de îmbogățire au dispărut. S-a înrolat în lucrare cu zel, și a angajat pe cheltuiala lui un misionar care să câștige suflete pentru Cristos.

Și în locul acesta, adunările doamnei Finney au avut foarte multe participante. Aceste adunări aveau loc în timpul zilei, ca de obicei, și uneori eram informat că Sala Temperanței fusese plină de doamne. Doamne creștine din diferite denominațiuni au lucrat cu ea și au

Matei 6: 33

376

Memoriile lui Charles G. Finney

încurajat-o; cred că s-a făcut mult bine prin intermediul acestor adunări pentru doamne.

Și eu și soția mea eram istoviți după atâta muncă. În luna aprilie am plecat la Manchester. În acest oraș, congregaționaliștii erau preponderenți. După cum se știe, zona industrială este mai democratică față de celelalte zone ale Angliei. De aceea, congregaționalismul este mai puternic în Manchester decât în orice alt oraș din Anglia pe care l-am vizitat. După ce am petrecut puțin timp acolo, am văzut că între frați lipsea încrederea. Între conducători existau dezbinări, și de multe ori am auzit cuvinte care indicau o lipsă de unitate pentru înaintarea lucrării, ceea ce m-a îndurerat foarte mult. Aceasta era o piedică serioasă, care trebuia îndepărtată; dacă nu o puteam depăși, lucrarea nu avea să fie niciodată generală, ca în Bolton. În curând s-a manifestat o nemulțumire față de unii oameni care fuseseră aleși să conducă lucrarea, și să ia măsuri pentru înaintarea ei.

Acest lucru a îndurerat pe Duhul Sfânt și a paralizat lucrarea. Deși Duhul lui Dumnezeu întărise încă de la început Cuvântul, nu a putut niciodată să biruiască sentimentele sectare și neînțelegerile dintre frați, pentru ca lucrarea să se răspândească în tot orașul, așa cum se întâmplase în Bolton. Când am plecat spre orașul Manchester, mă așteptam ca frații congregaționaliști și metodiști să lucreze împreună în bună înțelegere, așa cum făcuseră cei din Bolton, dar am văzut că mă înșelasem. Nu lipsea doar cordialitatea și simpatia între metodiști și congregaționaliști, dar era nevoie de încredere și dragoste în sânul bisericii congregaționale. Totuși, adunările noastre au fost interesante, și mulți dintre membrii ambelor biserici au fost îngrijorați pentru sufletele lor; când se organiza o adunare de cercetare, numărul celor prezenți era foarte mare. Doream totuși să văd o revărsare generală a Duhului în Manchester, așa cum văzusem în Bolton. Dificultatea era că oamenii de la conducere nu manifestau un spirit potrivit. Nu am aflat care a fost cauza - poate că era vina mea. Dar, deși sunt sigur că s-au convertit multe persoane, fiindcă i-am văzut cu ochii mei și am discutat cu ei, totuși barierele nu au fost îndepărtate, iar Cuvântul lui Dumnezeu și Duhul Sfânt nu au avut acces libei la inima oamenilor.

După un anumit timp, am organizat o adunare pentru cei care primiseră binecuvântări speciale în timpul lucrării; numărul celor

Lucrarea din Scoția și Anglia

377

prezenți a întrecut cu mult așteptările pastorilor. Cred că au fost surprinși să vadă atâtea persoane, și spiritul în care s-a desfășurat adunarea. Nu cred că vreunul din pastori își dăduse seama de extinderea lucrării, fiindcă nu participau de obicei la adunările noastre. Nu ne urmăreau din loc în loc, și rareori își făceau arătată prezența la adunările de cercetare. Am continuat să lucrăm în Manchester până la începutul lunii august, și trezirea a continuat să se extindă.

Dar sănătatea mea și a soției mele slăbise foarte mult, și unii din frații conducători ne-au propus să facem o pauză și să ne odihnim câteva săptămâni în Țara Galilor, apoi să ne întoarcem la Manchester și să ne continuăm lucrarea. Ne-au propus să închirieze o sală mare, și să ne continuăm lucrarea în mod independent. Cu toții credeam că am fi putut face mai mult bine în felul acesta, decât dacă lucram cu congregațiile particulare. Barierele dintre denominații sunt mult mai stricte în Anglia. Este dificil să-i faci pe oameni să se adune într-o biserică a altei confesiuni. În general, metodiștii nu asistă la serviciile religioase ținute de alte biserici. Acest lucru se aplică și celorlalte denominații din Anglia și Scoția. Barierele sectare sunt mult mai distincte, și membrii diferitelor biserici sunt mult mai reticenți, spre deosebire de creștinii din Statele Unite. Sunt convins că adevărata cale de a promova o trezire aici este să nu ai nici o legătură cu vreo denominație distinctă, ci să predici Evanghelia adevărată, și să ții adunările în săli închiriate, sau chiar pe stradă, când vremea este favorabilă, acolo unde sentimentele confesionale și trăsăturile caracteristice nu pot restrânge influența

Duhului Sfânt.

Pe 2 august 1860 am plecat din Manchester și ne-am îndreptat spre Liverpool. Mulți prieteni ne-au condus, și au rămas cu noi peste noapte. În dimineața zilei de 3 august, ne-am imbarcat pe vaporul Persia, cu destinația New York. Pe chei se adunaseră mulți prieteni din diferite părți ale Angliei, ca să ne ureze drum-bun. Ne-am despărțit de ei cu dragoste, și bătrânul vapor a pornit pe drumul spre casă.

Capitolul XXXVI Lucrarea de acasă

Nu ne odihnisem prea mult în Anglia, și lucram fără întrerupere de un an și jumătate; cei care au călătorit pe mare nu se vor mira că nu m-am odihnit pe drumul de întoarcere acasă. Am ajuns istoviți. Nu mai eram în stare să predic deloc. Totuși, starea de lucruri și timpul erau în așa fel, că nu m-am putut odihni. Erau mulți studenți noi și mulți străini care se mutaseră în localitate, așa că se adunaseră destul de multe persoane nepocăite în locul acela. Frații credeau că trebuia făcut imediat un efort pentru trezire religioasă în biserici, și pentru convertirea noilor studenți. În timpul șederii mele în Anglia, congregația devenise atât de numeroasă, încât nu mai avea loc în casa de adunare; după o perioadă de gândire, biserica a hotărât să se împartă, și să formeze a Doua Biserică Congregațională. Au făcut așa; noua biserică se aduna în capela colegiului, iar Prima Biserică continua să ocupe locul obișnuit de închinare. A Doua Biserică m-a invitat să predic în capela colegiului. Dar dacă făceam acest lucru nu puteam vorbi decât unei jumătăți din congregație; nu credeam că era de datoria mea să-mi împart lucrarea, și să predic cu rândul, întâi unei biserici, apoi celeilalte; de aceea, am luat măsuri pentru o trezire religioasă, și am ținut adunările în biserica mare. Membrii din A Doua Biserică au venit aici și au lucrat din toate puterile, dar sarcina predicării cădea pe umerii mei.

Am ținut adunări zilnice de rugăciune în biserică, și am avut mulți participanți. Sala era mereu plină. La aceste adunări am lucrat din greu ca să obținem rezultatele unei întâlniri de rugăciune condusă cu înțelepciune. Predicam de două ori în Sabat, țineam adunări de cercetare în fiecare seară de Sabat, și predicam de câteva ori în timpul săptămânii. În plus, trebuia să vorbesc și cu cei îngrijorați, care mă vizitau mereu. Aceste lucrări creșteau în intensitate și presiune, de la săptămână la săptămână.

Trezirea a devenit generală,

Lucrarea de acasă

379

și a îndepărtat orice urmă de necredință din locul acela. După ce am continuat lucrarea aceasta timp de patru luni, muncind fără încetare zi și noapte, într-o după-amiază de Sabat m-am întors acasă de la o adunare foarte puternică și interesantă, doborât de o răceală severă; am căzut la pat, și am zăcut mai mult de două luni.

Experiența mea s-a adevărat și în cazul acesta; schimbarea predicatorului a afectat mult trezirea, care a încetat în mod treptat. Nu a fost nici o reacție puternică. Însă convertirile s-au redus numeric, și adunările au avut din ce în ce mai puțini participanți, săptămână după săptămână. Când mi-am revenit și m-am simțit în stare să predic din nou, am găsit biserica plină de interes, dar fără urme de trezire. Totuși, în vara următoare, așa cum se întâmpla întotdeauna, un mare număr de studenți s-au convertit, și starea religiei a fost îmbunătățită.

Lunile de vară aduc o mare presiune asupra oamenilor de aici. Studenții se pregătesc pentru aniversarea diferitelor societăți studențești, pentru examene și pentru premiere; în timpul trimestrului de vară, agitația este nefavorabilă promovării unei treziri religioase. Pe măsura trecerii anilor, agitația aceasta a crescut tot mai mult. Societățile studențești s-au înmulțit, și serbările școlare și alte ocazii interesante au crescut ca

număr; așa că era din ce în ce mai greu să promovezi o trezire puternică pe timpul trimestrului. Acest lucru nu ar trebui să se întâmple.

Înainte de ultima mea vizită în Anglia, am văzut că cei de la Oberlin credeau tot mai mult că nu se puteau aștepta treziri în timpul trimestrului, și că lucrările noastre trebuiau să se desfășoare în timpul vacanței. Nimeni nu spunea pe față acest lucru, dar era limpede că aceasta era impresia tuturor. Dar eu venisem la Oberlin și locuiam acolo de dragul studenților, ca să lucrez pentru convertirea și sfîntirea lor; numai datorită faptului că erau mulți tineri, și că aveam ocazia să lucrez într-un proces educațional, rămăsesem eu acolo an după an. Mă hotărâsem de multe ori să plec, și să mă dedic în întregime lucrării de evanghelist. Dar pledoaria pe care o foloseau întotdeauna cu mine era că nu puteam promova treziri în țară decât în timpul vacanței de iarnă; mai mult, că sănătatea mea nu îmi îngăduia să lucrez tot anul pentru trezire; de aceea, făceam mai mult bine dacă stăteam la colegiu în timpul trimestrului -adică primăvara, vara și la începutul toamnei. Și eu credeam că aceste lucruri erau adevărate; de aceea, ani

380 Memoriile lui Charles G. Finney

continuat să lucrez mulți ani acolo, chiar dacă inima îmi spunea să merg și să lucrez tot anul ca evanghelist.

La ultima mea vizită în Anglia, am primit cereri urgente să mă întorc; atunci le-am vorbit despre impresia lor că nu puteau avea loc treziri în timpul școlii, și am spus că, dacă așa stăteau lucrurile, atunci colegiul nu era locul potrivit pentru mine, fiindcă în timpul vacanței studenții erau plecați, și eu rămâneam acolo pentru mântuirea lor. Am fost foarte mâhnit să aflu că, atunci când voiam să lucrez pentru mântuirea studenților în timpul trimestrului, trebuia să mă interesez de excursiile planificate, ca să nu le dau peste cap toate aranjamentele și toată distracția, lucrând pentru convertirea lor. Nu m-am gândit niciodată că lucrurile acestea se făceau intenționat, dar situația era de așa natură, încât, înainte de ultima plecare în Anglia, ajunseseam aproape descurajat când era vorba să lucrez pentru trezire în timpul trimestrului. Când am răspuns scrisorilor, am fost foarte clar în privința acestui punct, și am spus că, dacă nu avea loc o schimbare, Oberlin-ul nu mai era câmpul meu de lucru.

Trimestrul de toamnă este vremea recoltei acolo. Începe la întâi septembrie, și vin o mulțime de noi studenți, mulți fiind neconvertiți. Am considerat întotdeauna, și aceasta a fost și părerea altora, și a întregii facultăți, că acest trimestru era potrivit pentru convertirea noilor studenți. În anul în care ne-am întors, părerea aceasta era generală. Ideea că nu se putea lucra pentru trezire în timpul trimestrului fusese îndepărtată, și oamenii s-au apucat cu putere de lucru; am avut o trezire foarte intensă. De atunci, nu am mai fost hărțuiți de influențe contrare în lucrarea noastră de trezire. Eforturile noastre au avut tot mai mult efect printre studenți, de la an la an, fiindcă erau direcționate pentru convertirea studenților în special. Populația de aici era foarte schimbătoare, așa că aveam nevoie adesea de o trezire generală în tot orașul, printre orășeni și printre studenți, ca să menținem o evlavie sănătoasă. Un mare număr de studenți învățau să lucreze ei înșiși în promovarea trezirilor, și erau foarte eficienți în convertirea colegilor lor. Adunările de rugăciune ale tinerilor au fost mult binecuvântate. Toate adunările studenților, de altfel, au fost mult binecuvântate. Eforturile fraților și surorilor din biserică au fost răsplătite într-un mod incredibil, an după an. Aveam parte de o trezire continuă, vara și iarna.

Lucrarea de acasă

381

Din 1860, deși am fost mereu presat de bisericile din est și din vest să lucrez ca evanghelist, nu am îndrăznit să răspund cererii lor. Dumnezeu m-a făcut în stare să fac

o lucrare bună aici, dar m-am simțit incapabil să ies în lucrarea din afară. În timpul ultimei ierni, cea dintre anii 1866 și 1867, trezirea a fost mai puternică decât cea din 1860. Totuși, ca și înainte, m-am îmbolnăvit în timpul lucrării, și nu am fost în stare să continui. Frații au înaintat cu lucrarea, și ea a continuat până la sosirea primăverii. Astfel, am ajuns cu relatarea trezirilor până astăzi, 13 ianuarie 1868. Ieri, în Sabat, am fost părtaș la o ocazie foarte solemnă în Prima Biserică. Am predicat toată ziua despre împotrivirea față de Duhul Sfânt. La încheierea serviciului divin de după-amiază, am chemat pe toți creștinii practicanți care voiau să renunțe la orice rezistență față de învățăturile Duhului Sfânt, să se ridice și să se unească în rugăciune cu noi, sub jurământ solemn. Aproape toți creștinii s-au ridicat fără ezitare. Apoi i-am chemat pe cei care nu erau convertiți să se ridice, și să ia aceeași poziție. Doream să le arăt că erau încăpățânați, și netăiați împrejur în inimile lor, și că se împotriviseră întotdeauna Duhului Sfânt. Le-am cerut să se ridice celor care erau dornici să se consacre, și să accepte învățăturile Duhului Sfânt, și să se predea lui Cristos, ca să ne putem ruga pentru ei. Din câte am văzut de la amvon, aproape fiecare persoană din adunare s-a ridicat. Am avut un timp foarte solemn de rugăciune, și apoi ne-am despărțit.

CONCLUZIE

Cei care au citit paginile precedente, se vor întreba cum s-a sfârșit o viață atât de plină de slujire și atât de folositoare. Narațiunea se încheie în anul 1868, lăsându-l pe domnul Finney pastor al Primei Biserici din Oberlin, și profesor la seminar. A continuat să-și îndeplinească atribuțiile de pastor timp de patru sau cinci ani după aceea, ajutat de colegul său, și predicând o dată pe Sabat. În același timp, în calitate de profesor de teologie pastorală, a ținut în fiecare vară câte o serie de prelegeri corpului pastoral, legate de experiența sa creștină în lucrarea de trezire. A renunțat la păstorire în 1872, dar a colaborat în continuare cu seminarul, și a ținut ultima serie de prelegeri în iulie 1875, cu câteva zile înainte de moartea sa. A predicat din când în când, pe măsura puterilor lui, și în timpul ultimei luni de viață a predicat într-o dimineață de Sabat în Prima Biserică, și în următorul Sabat în cea de-a Doua Biserică.

Ținând seama de intensitatea și zelul cu care a lucrat toată viața, povara anilor nu l-a apăsât prea mult. A stat întotdeauna drept ca un tânăr, și-a păstrat facultățile mintale în deplinătatea lor, și a arătat până la capăt aceeași agerime a minții, a sentimentelor și a imaginației. Probabil că viața și caracterul său nu au fost niciodată mai bogate în roade și în frumusețea virtuții, ca în anii de pe urmă. Desigur că lucrarea publică era foarte limitată, dar puterea tăcută a vieții sale a fost ca o binecuvântare asupra adunării pentru care, timp de patruzeci de ani, făcuse atât de multe ca să o călăuzească, să o modeleze și să o binecuvinteze.

Ultima sa zi pe pământ a fost o zi liniștită de Sabat de care s-a bucurat în sânul familiei sale, plimbându-se cu soția lui pe când apunea soarele pentru a asculta muzica de la deschiderea serviciului de seară din biserică din prejmă. După ce s-a dus la culcare, a avut niște dureri care păreau să indice unele afecțiuni ale inimii; și după câteva ore de suferință, pe când apăreau zorile, a murit - pe 16 august 1875, cu două săptămâni înaintea celei de-a optzeci și treia aniversare.

Relatările precedente prezintă o singură linie a lucrării sale și o singură perspectivă a caracterului său. Îl înfățișează ca fiind călăuzit de un scop dominant, de pasiunea vieții sale - ca evanghelist, predicator al neprihănirii. Lucrarea lui ca teolog, ca lider de gândire în dezvoltarea și exprimarea adevăratei filosofii creștine și ca învățător în stimularea și formarea gândirii altora, a fost mai puțin vizibilă și, după părerea lui, a fost fără îndoială, secundară. Dar după părerea multora aceasta nu a fost mai puțin roditoare pentru biserică și pentru lume. Pentru a arăta rezultatele vieții sale în aceste

aspecte ar trebui să scriem un alt volum care, probabil, nu va fi niciodată scris; iar alte generații vor culege foloasele fără să cunoască sursa din care au izvorât.

ALTE CĂRȚI DISPONIBILE:

TREZIREA

DE CE ÎNTÂRZIE TREZIREA?

NU-ȚI IROSI VIAȚA

BUCURIE NEGRĂITĂ

CRUCEA

DEPRESIA SPIRITUALĂ

CRISTOSUL DIN APOCALIPSA

CE-AU ÎNFĂPTUIT MÂINILE NOASTRE

2 TIMOTEI

PUTEREA RUGĂCIUNII

FLĂMÂND DUPĂ DUMNEZEU

DUMNEZEU A FĂCUT NATURA

CE S-A ÎNTÂMLAT CU ÎNCHINAREA?

RUTINĂ, PUTREZICIUNE SAU TREZIRE

CALEA LUI DUMNEZEU, NU A NOASTRĂ

POGOARĂ-TE, DOAMNE!

ȚARA GALILOR INVADATĂ DE DUHUL SFÂNT

PUTERE DE SUS

TRAGEDIE ÎN BISERICĂ - LIPSA DARURILOR

50 DE MOTIVE PENTRU CARE ISUS A VENIT SĂ MOARĂ

SFINȚENIA NOU-TESTAMENTARĂ

CREDINȚA DINCOLO DE RAȚIUNE

CĂUTÂND FAȚA LUI DUMNEZEU

HRISTOS SE ARATĂ

ÎNTORC VORBA DIAVOLULUI

PREDICI DE TREZIRE

Martyn Lloyd Jones Leonard Ravenhill

John Piper

Martyn Lloyd Jones

Martyn Lloyd Jones

Martyn Lloyd Jones

Lowett Brueckner

Lowell Brueckner

John MacArthur

R.A. Torrey

John Piper

Lowell Brueckner

A.W.Tozer

A.W.Tozer

Martyn Lloyd Jones

Roger Ellsworth

James A. Stewart

John Greenfield

A.W.Tozer

John Piper

Thomas Cook

A.W.Tozer

Martyn Lloyd Jones

John Fletcher

A.W.Tozer William C. Burns

COMENZI ȘI ALTE INFORMAȚII SUPLIMENTARE LA ADRESA:

Editura Perla Suferinței

Str. Viitorului Nr.121, com.Șcheia, Sf.Ilie 727528, Suceava

Tel/fax: 0230510081,0723868857

E-mail: office@perlasuferintei.ro

www.perlasuferintei.ro